SOCIETATEA GEOGRAFICĂ ROMÂNĂ
PREMIUL «P. STOICESCU»

DICȚIONAR GEOGRAFIC

AL

JUDEȚULUÏ PRAHOVA

PUBLICAT

PRIN INGRIJIREA D-LUÏ C. ALESSANDRESCU

DE

D-ra Paulina Brătescu
Profesóră de geografie la externatul secondar din Ploescï. Membră activă a societățeï «Geografice Române»

D-l Ión Moruzi
Licențiat in litere
Profesor (Liceul Ploescï)

și

C. ALESSANDRESCU
Revisor scolar

Lucrare premiată de Societatea Geografică Română, în ședința adunăreï generale de la 5 Martie 1895 sub președenția
Majestatei Sale Regelui

TÊRGOVIȘTE

TIPOGRAFIA ȘI LEGĂTORIA DE CĂRȚÏ «VIITORUL», ELIE ANGELESCU
1897

Presenta lucrare s'a întocmit conform cu programa publicată dè Societatea «Geografică Română».

AUTORIĬ CONSULTAȚĬ

Povestile Peleșuluĭ	de Carmen Silva
Dacia înainte de Romanĭ	» Gr. G. Tocilescu.
Din Plaiul Peleș	» I. G. Babeș.
Istoria Românilor	» V. A. Urechia.
Istoria Românilor	» Gr. G. Tocilescu
Material pentru facerea unuĭ dicționar	» George I. Lahovary.
Istoria Scólelor	» V. A. Urechia.
Note asupra Instalațiunilor de la Slănic	» Floru Dianu.
Salinele Române	» » »
Istoria Românilor sub Mihaiŭ Vitézul	» Nic. Bălcescu.
Scrierĭ literare și sciințifice	» Al. Odobescu.
Cuvinte din bĕtrânĭ	» B. P. Hasdeu.
Luptele Românilor în resbelul din 1877-78	» T. C. Văcărescu.
Monastirile Inchinate	» Ion Brezoianu.
Istoria Revoluțieĭ de la 1821	» C. D. Aricescu.
Monastirile țĕreĭ	» C. Bilciurescu.
Masivul Bucegilor	» Căpitan A. Guriță.
Charta jud. Prahova	» Inginer Crapelianu.
Pharul	» Zaharia Antinescu.
Geografia jud. Prahova	» C. Iennescu.
» » »	» Iosif Ionescu Junior.
» » »	» Colonel Gorjan.
Statistica Invĕțămêntuluĭ public	» V. Pallade și
	» Stef. C. Mihăilescu.
Geologia	» Gr. Stefănescu.
Buletinul Soc. Geografice Române	
Dicționarul Geografic și statistic	» Dim. Frunzescu.
Buchetul	» I. D. Petrescu.

Statisticile oficiale publicate de la 1859-1892.
Statisticile oficiale agricole de la 1859-1893.
Buletinul Ministeruluĭ de Domeniĭ de la 1885-1894.
Serviciul filoxeric instituit pe lângă Ministerul de Domeniĭ.
Bugetul Eforieĭ Spitalelor civile pe ultimiĭ anĭ.
Legea pentru organisarea autorităţilor administrative.
«Monitorul Oficial» de 10 anĭ în urmă.
Statisticile scólelor pe diferiţĭ anĭ.
«Vestitorul» şi «Curierul Român» pe aniĭ 1836-1848.
Recensimentul copiilor în vêrstă de scólă din jud. Prahova (lucrare oficială) de D-l Frédéric Damé.
Istoria Românilor de D. Xenopolu.
Geografia ţĕreĭ de Genilie.

Extras din raportul comisiuneĭ însărcinată cu cercetarea elaboratelor presentate la concurs pentru cele maĭ bune dicționare Geografice

---

PREMIUL „P. STOICESCU"

PENTRU CEL MAĬ BUN DICȚIONAR AL JUDEȚULUĬ PRAHOVA

S'a presentat patru elaborate pentru județul Prahova.

Unul, pe care-l vom designa litera *A*, purtând ca motto: «*Patria hominibus non minus cara esse debet quam liberi*» este un manuscript în folio cu 370 paginĭ și 1692 numirĭ topice, așeḍate în ordine alfabetică. Materialul cules este fórte sărac. Din nomenclatura topică lipsesc fórte multe numirĭ de munțĭ, dealurĭ, văĭ, pîrîurĭ, isvóre cu ape minerale, etc., precum munțiĭ Babele, Baiu, Carabanu, Rotundu, Rusu; dealurile Albinarĭ-Curmătura, Baba-Ana, Bădicescu, Runcu; văile Adînca, Balița, Ruda, Rugiĭ; pîrîurile Alticiórele, Coroiasa, Calul; isvórele cu ape minerale Baciu, Cacova, etc.

Descrierile geografice sunt slab făcute; orografieĭ nu i s'a dat destulă atențiune. Așa, *Bucegiĭ* ocupă în manuscript numaĭ

7 rînduri, în care nu se menționéză nicĭ înălțimea vîrfurilor, nicĭ constituția geologică a masivuluĭ.

Limitele comunelor sunt vag indicate, iar suprafața nu se arată nicĭ-odată. Depărtarea comuneĭ de capitala județuluĭ este rare-orĭ spusă. Autoriĭ nu menționéză pretutindenĭ bogățiile minerale ale diferitelor localitățĭ, dar atuncĭ când e o localitate maĭ cunoscută, ca de exemplu *Doftana*, se dă amănunte destule și interesante. La comuna *Apostolache* se spune, că sunt numaĭ 5 puțurĭ cu păcură, pe când în manuscriptul litera *B* se afirmă, că sunt 86.

Notițele istorice aprópe lipsesc, și chiar când figuréză sunt prea puțin amănunțite: istoricul Ploeștilor e cuprins într'o singură pagină. Notițele archeologice sunt și maĭ rare. Pisaniile de pe la bisericĭ nu sunt transcrise maĭ nicĭ-odată. Legendele sunt luate de multe-orĭ, nu din gura poporuluĭ, ci din opere literare. Față cu atâtea lipsurĭ și scăderĭ, comisiunea a socotit că nu se póte acorda premiŭ acestuĭ elaborat.

Al doilea manuscript — litera *B* — cu motto: *«Labor improbus omnia vincit»* se compune dintr'un volum in folio cu 442 paginĭ text și V paginĭ prefață și introducere. După propria-ĭ mărturisire, autorul și-a cules materialul necesar în timp de doĭ anĭ «călătorind — deși fără mijlóce — când cu căruța, când pe jos» și aducênd notițe din diferite scrierĭ și din *două documente inedite* privitóre la istoria orașuluĭ Ploeștĭ.

Stilul e puțin corect și înșirarea amănuntelor cam nemetodică. Numirile topice sunt în numĕr de 1722, omise fiind multe numirĭ importante. Așa, pe când între *Baiu* și *Băicoiŭ*, în acest manuscris nu maĭ e nicĭ un nume, în manuscrisul litera *C* sunt nu maĭ puțin de 28 numirĭ de sate, munțĭ, dealurĭ, văĭ, pădurĭ gârlițe și isvóre.

Descrierea localităților însĕ, ca și a plășilor și a plaiurilor este bine făcută; de multe-orĭ dă amănunte maĭ multe de cât autorul manuscrisuluĭ — litera *C*. Se arată suprafața și forma plășeĭ, limitele, comunele și cătunele, numĕrul hectarelor de ce-

reale cultivate, comerţul, industria, economia, drumurile principale, apele şi lacurile, clima, populaţia şi împărţirea eĭ după naţionalităţĭ, administraţia, numĕrul bisericilor şi al parohiilor, al şcoalelor şi al alegĕtorilor direcţĭ şi indirecţĭ.

Notiţele istorice sunt destul de bogate; istoricul Ploeştilor în deosebĭ este o expunere documentară de mare interes, maĭ ales prin faptul utilisăreĭ a două documente inedite.

Al treilea manuscript litera *C* — cu motto: «Vîrful cu Dor» şi al patrulea — litera *D* — cu motto: «Utile-dulci» sunt amîndouĕ lucrărĭ de valóre.

Manuscriptul litera *C* consistă dintr'un volum în 4° saŭ 934 paginĭ text şi V paginĭ prefaţa şi cuprinde 3196 numirĭ topice. Autorul 'şi-a cules cunoştinţele trebuinciόse de cele maĭ multe orĭ direct, în escursiunile ce a făcut în judeţ; iar pentru verificarea şi complectarea notiţelor ce a cules în persónă, a recurs la corpul didactic şi la personalul administrativ al judeţuluĭ. Lista autorilor şi publicaţiunilor consultate este destul de bogată şi dovedeşte, că autorul manuscriptuluĭ a fost în curent cu tóte scrierile care, direct saŭ indirect, se refera la geografia, statistica, economia şi istoria judeţuluĭ Prahova.

Citirea acestuĭ dicţionar produce o bună impresiune prin redactarea îngrijită şi fórte metodică a materialuluĭ cules. Adeseorĭ însă autorul cade în descrierĭ poetice orĭ în fraze sunătóre nepotrivite cu o lucrare ştiinţifică (V. *Azuga*, pag. 23 şi *Drajna-de-sus*, pag. 243).

Descrierea posiţiunilor geografice este în genere lămurită, precisă şi cu amănunte îndestulătóre. Sunt enumĕrate atât comunele cât şi satele şi cătunele. Indicarea suprafeţeĭ comunelor şi cătunelor lipseşte fórte rar. Distanţele de la fie-ce comună şi până la capitala judeţuluĭ şi a plăşeĭ saŭ plaiuluĭ este pretutindenĭ arătată, împărţirea în cătune de asemenea. Calitatea pămêntuluĭ şi producţiunea, numĕrul locuitorilor şi ocupaţiunile lor principale, comerţul şi budgetul comunelor, căile de comunicaţie, numĕrul vitelor şi al pomilor roditorĭ şi alte preţióse

noțiunĭ, sunt cu multă grijă notate. Datele statistice sunt îmbelșugate și, pe lângă numĕrul locuitorilor, aceste date se rapórtă și la numĕrul copiilor, carĭ frequentéză șcóla, al copiilor în vîrstă de șcólă, al ómenilor cu știință de carte, al cotribuabililor, etc. De asemenea s'a notat pentru fie-care comună numĕrul locuitorilor împroprietărițĭ, moșiile pe care aŭ fost împroprietărițĭ și întinderea pămêntuluĭ ce li s'a dat.

Autorul a utilisat și tabloul de longitudinĭ și latitudinĭ, întocmit de d. I. A. Cantacuzin și publicat în Buletinul societățeĭ geografice, așa că a putut să dea gradele de latutidine nordică și longitudine estică a câtor-va localitățĭ ca : Ploeștĭ, Bucov, Câmpina, Predeal, Sinaia, Urlațĭ.

Hydrografia și orografia ocupă un loc destul de întins în manuscript. La descrierea masivuluĭ Bucegilor, autorul nu se mărginește numaĭ la indicarea limitelor și enumĕrarea piscurilor, ci descrie și alcătuirea geologică a acestuĭ masiv, deși nu pe deplin exact. O mare atențiune dă stațiunilor balneare și localităților cu ape minerale, servindu-se de anuarul biurouluĭ geologic și de analisele făcute de direcțiunea institutuluĭ chimic din Bucureștĭ. Așa, e dată composiția apelor de la Cerașu, Câmpina, Ceptura, Măcelaru, Isvorul, Sărăturĭ, etc.

Bogățiile minerale ale diferitelor localitățĭ sunt în tot-deauna menționate. Ast-fel, la salina *Doftana* se dă tabloul de analisă, se descrie galeriile, modul de tăiere al săreĭ, cantitatea ce s'a extras de la 1881 până la 1885, costul uneĭ tone de sare pe loc, etc. Tot așa și la isvorul *Drajnița* se dă tabloul de analisă al apelor, dupĕ anuarul biuroulnĭ geologic. Totușĭ câte odată scapă din vedere unele lucrurĭ destul de importante, precum face la comuna *Apostolache*, unde uită să menționeze, că există 87 puțurĭ de păcură.

Materialul archivalic, folkloristic, istoric și archeologic este fórte bogat, prea îmbelșugat póte pentru un dicționar geografic, dar cules cu îngrijire și expus cu pricepere, Notițele istorice și archeologice ce autorul dă pentru Azuga, Băicoĭ, Băr-

căneştĭ, Bîsca, Brebu, Câmpina, Cetatea, Cetăţuia, Tinosul, Tîrg-şoreanca, Slonu-de-piatră, etc.; tradiţiunile ce raportéză despre Bordeni, Bătrîni, Breaza-de-jos, Drajna-de-sus, Silişte, etc.; marele numĕr de pisaniĭ ce transcrie (V. Bordenĭ, Buştenĭ, Câmpina, Cioraniĭ-de-jos, etc.), tóte acestea dovedesc o deosebită străduinţă şi o deplină înţelegere a importanţeĭ acestor cunoştinţĭ.

De multe-orĭ încércă să explice originea numelor unor comune, însă în acésta, lipsa elementelor filologieĭ îl face să se hazardeze la etimologiĭ nefundate, ca de ex. aceea a numeluĭ *Azuga* din latinescul *ad-juga* lângă jugul munteluĭ, pe când adevĕrata etimologie este cea dată de d. Hasdeŭ şi primită şi în manuscriptul litera *B*, din unguresculHazuga. Dar acestea sunt defecte, care nu răpesc nimic din valórea reală a lucrăreĭ.

In deosebĭ *Ploeştiĭ* şi *Prahova* (judeţ) sunt studiate cu multă grijă şi amănunte. Ploeştiĭ ocupă 21 paginĭ, în care limitele, industria, comerţul, căile de comunicaţie, justiţia, cultul, etc. sunt îndestulător arătate. Tabelele statistice sunt clar întocmite şi mişcarea populaţiuneĭ e indicată pentru aniĭ 1865, 1872, 1879, 1885, 1889 şi 1890.

Prahova, judeţ, coprinde 86 paginĭ cu peste 50 tabele statistice. Pe lângă limite, clima judeţuluĭ, mişcarea populaţiuneĭ, arătată în 16 tabele statistice, maĭ e notată şi împărţirea judeţuluĭ din punct de vedere silvic, cu un tabel statistic de numĕrul pădurilor statuluĭ, întinderea lor în 92—93 şi veniturile ce aŭ dat în acest an. Autorul reproduce şi o statistică a judeţuluĭ pe a. 1841, din care se póte vedea avuţia şi starea economică a judeţuluĭ la acea epocă. Tot la judeţul Prahova e şi un capitol fórte interesant privitor la *starea fisică a locuitorilor*; nu maĭ puţin important e şi tariful preţurilor obiectelor, materialelor şi animalelor, ce s'aŭ rechiziţionat pentru armată în a. 1894, din care se vede valórea animalelor, brînzeturilor, cărnurilor, cerealelor, bĕuturilor alcoolice, etc. Cultul, comerţul, armata, vămile, de asemenea sunt studiate. Ceva maĭ pe larg

însĕ ar fi fost bine să trateze relieful judeţuluĭ, orografie şi hydrografie.

Celălalt manuscris, litera *D* — se compune din două volume marĭ in folio saŭ 763 paginĭ text şi III prefaţă. Bogăţia nomenclatureĭ topice (aprópe 3500 de numirĭ), belşugul de amănunte, precisiunea indicărilor, chipul metodic şi fórte îngrijit al aşeḍăreĭ materialuluĭ şi al expunereĭ luĭ, fac din acéstă lucrare o operă de sémă, corespunḍĕtóre pe deplin cuvintelor luĭ Oraţiu, luate ca motto, In prefaţă autorul spune, că şi-a căpătat ştiinţele pe cale administrativă, prin prefectura judeţuluĭ, care a trimis chestionare primarilor şi prin serviciul Inspectorilor de la Onor. Minister al Instrucţiuneĭ publice, care s'a adresat învĕţătorilor. Parte din aceste ştiinţĭ aŭ fost controlate de însu'şĭ autor, dupĕ propria-ĭ mărturisire, într'o escursiune de 6 săptămînĭ, făcută în vara trecută. Pe lângă manuscris sunt alăturate ca mostră şi 2 cestionare completate de învĕţătoriĭ comunelor *Opăriţiĭ* (V. Teodorescu) şi *Tîrgşorul-Noŭ* (N. Ionescu) precum şi treĭ planurĭ ridicate pe teren, două ale acestor comune şi unul al cătunuluĭ Tîrgşor. Atît modul conştiinţios şi priceput al completăreĭ cestionarelor, cât şi maĭ ales îngrijita şi dibacea ridicare a planurilor, fac o deosebită cinste corpuluĭ nostru învĕţătoresc.

Datele statistice le-a luat autorul din publicaţiunile oficiale iar pe cele care nu sunt publicate încă, le-a căpătat de la serviciul statistic al Ministeruluĭ Agricultureĭ.

La fie-care comună se vorbeşte cu îmbelşugate amănunte şi cu destulă preciziune despre limite, teren, hydrografie, climă, istorie, urme vechĭ, biserică, şcólă, armată, populaţiune, locuinţĭ, suprafaţă, proprietăţĭ, animale, minerale, industrie, comerţ, căĭ de comunicaţie, finanţe, etc.

Arătarea limitelor în genere nu se mărgineşte la o searbădă înşirare a comunelor saŭ cătunelor învecinate. Autorul indică: de unde începe fie-care limită, în ce direcţiune merge,

pe unde trece, arătând numele munteluĭ, dealuluí, movileĭ, văiĭ, rîuluĭ, etc., precum și ce lungime are. Descrierea terenuluĭ este de-asemenea amănunțită. Dacă sunt șirurĭ de munțĭ, se arată în ce direcțiune merg, între ce rîurĭ, ce înălțime aproximativă aŭ; dacă terenul este șes, care sunt lacurile, iazurile, bălțile, smîrcurile, locurile isolate, islazurile, poĭenele, isvórele, virógele, etc.

Datele statistice, așeḍate în tabele fórte clare, se rapórtă la numĕrul locuitorilor dupĕ sex, stare civilă și naționalitate, la numĕrul celor împroprietărițĭ dupĕ legea rurală din 1864 și al însurățeilor dupĕ legea din 1879, al caselor și bordeelor, al șcólelor și al hectarelor șcóleĭ, al militarilor și rezerviștilor, etc.

Lipsa datelor statistice, pe unde se constată, provine probabil din causă, că autorul ne avênd la îndemînă țifrele cele maĭ recente, a preferit să lase locurĭ albe în text, de cât să utiliseze date învechite.

Materialul istoric și archeologic, deși nu e lipsit de valóre, totușĭ e maĭ puțin bogat ca în manuscrisul litera *C*; și pe alocurea, cum este de exemplu la orașul Ploeștĭ, și de cât în manuscrisul litera *B*. La multe comune însă ni se daŭ și noțiunĭ fórte interesante despre *portul locuitorilor*.

Ca să'șĭ facă cine-va o idee de valórea elaboratuluĭ, n'ar avea de cât să citéscă câteva descrierĭ, cum bunióră, pentru descrierea uneĭ comune, cuvintele: *Cerașu* saŭ *Brebu*, pentru hydrografie *Prahova*, pentru munțĭ, *Bucegiĭ*, etc.

Considerând, că aceste treĭ manuscripte, lit. *B*, *C* și *D*, îndeplinesc condițiunile programeĭ și că unele se completéză printr'altele, că autoriĭ lor aŭ depus o muncă stăruitóre și n'au cruțat nicĭ timp, nicĭ cheltuelĭ pentru a culege la fața loculuĭ datele și științele necesariĭ.

Comisiunea, ca pentru încurajare și răsplată, opinéză:

1) A se acorda autorilor câte 500 leĭ de fie-care;

2) A se contopi aceste treĭ elaborate, publicându-se la olaltă;

3) Suma de 500 leĭ, ce trece peste premiul destinat jud. Prahova, să se plătéscă din suma destinată pentru premiĭ.

Terminând acest raport, cată cu bucurie să constat, că în ḑiua când — acum 10 anĭ — mult stimatul nostru vice-preşedinte, d. general Manu, a instituit cel d'ântêiŭ un premiŭ pentru dicţionarul unuĭ judeţ, a pus temelia uneĭ opere marĭ şi folositóre, pe care cu plăcere o vedem acum, dupĕ 10 anĭ de muncă, aprópe realisată. Şi credem, că ḑiua nu va fi departe, când cu ajutorul acestor dicţionare se va putea alcătui *Marele dicţionar geografic al regatuluĭ Românieĭ*. Acesta va fi curonamentul opereĭ începute, despre a căreĭ însemnătate, nu pot decât să repet cele ce avém onóre a spune acum 7 anĭ într'o ocasiune analogă:

Nicĭ o dată ca astă-ḑĭ existenţa politică a Românieĭ n'a fost maĭ bine asigurată; dar în acelaş timp nicĭ o dată nu s'a cerut de la forţele eĭ propriĭ maĭ mult; de aceea nu este scop maĭ nobil, ce Societatea geografică póte acum să urmăréscă, de cât acela de a ne da bilanţul esact al ţĕriĭ, de a arĕta mijlócele sale de tot felul, de a spune patrieĭ nóstre ceea ce este ca să pótă dênsa înţelege şi maĭ bine ceea ce póte!

Trăiască M. S. Regele, Augustul nostru Preşedinte!

Trăiască România!

Raportor, **Gr. G. Tocilescu.**

D-l General Manu, vice-preşedintele Societăţeĭ «Geografice Române» în presenţa M. S. Regeluĭ, a A. S. Regale Principeluĭ Ferdinand, a membrilor societăţeĭ şi a unuĭ numeros public, deschide plicurile şi constată :

1) că autorul dicţionaruluĭ geografic cu motto : «Vîrful cu dor» este D-l C. Alessandrescu, institutor în Bucurescĭ ;

2) că autorul dicţionaruluĭ cu motto : «Utile-dulci» este D-ra Paulina Brătescu, profesóră de geografie la externatul secundar din Ploescĭ ;

3) că autorul dicţionaruluĭ cu motto: «Labor improbus omnia vincit» este D-l Ión Moruzi, licenţiat în litere şi profesor la liceul din Ploescĭ.

A.

ADÂNCA, vale, se maĭ numesce și Gornet, isvorăsce din pólele dealuluĭ Gornet, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, și se vérsă în pârâul Sărățelu, pe țĕrmul drept, tot în raionul comuneĭ Gornetu-Cuib. Se numesce ast-fel de la adâncimea ce a făcut apa în curgerea sa. Se maĭ numesce Gornetu, pentru-că înconjură dealul cu acelașĭ nume.

ADÂNCA, vale, com. Aricescĭ, pl. Podgoria, la pólele dealuluĭ Durduci, numită ast-fel de la adâncimea sa.

ADÂNCA (Valea-), pârâu, isvorăsce din córstele dealuluĭ Predealu, com. Opărițĭ, plaiul Teleajen, și se vérsă în pârâul Sărățelu, tot în raionul com. Opărițĭ.

ADÂNÇA (Valea-), vale, isvorăsce din raionul com. Valea-Lungă, plaiul Prahova, și se vérsă în Valea-luĭ-Dan, tot în raionul com. Valea-Lungă.

ADÂNCATA, comună rurală, plasa Câmpu. Este situată lângă rîul Prahova, într'un unghiŭ ce-l formézá rîul Cricovul-Sărat, vĕrsându-se în Prahova, la 40 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 12 k. m. departe de a plășeĭ.

Comuna Adâncata la început a fost situată pe o córstă, maĭ spre rĕsăritul comuneĭ. Maĭ târḑiŭ locuitoriĭ s'aŭ mutat lângă valea Prahoveĭ, care face stricăciunĭ locuințelor lor.

N'are nicĭ un cătun alipit. Se maĭ numesce de locuitoriĭ vecinĭ și *Râșanĭ*.

Populațiunea comuneĭ e de 1575 locuitorĭ (805 bărbațĭ, 770 femeĭ), în care intră și 7 familiĭ de țiganĭ-ferarĭ și 4 familiĭ de bulgarĭ, căsătorițĭ cu românce locale, ocupându-se cu comerțul și grădinăria.

Contribuabilĭ sunt 389; case de locuit 250 şi 1 bordeiŭ.

In comună e o singură biserică, lipsită de orĭ-ce inscripţie, deservită de un preot.

Locuitoriĭ se ocupă esclusiv numaĭ cu agricultura şi crescerea vitelor. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Ploescĭ.

In comună sunt: 142 caĭ, 228 vacĭ, 9 bivolĭ, 649 boĭ, 12 capre, 1631 oĭ şi 245 porcĭ.

216 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia Adâncata-Răşanĭ, când li s'aŭ dat 1099 h. a.

Scólă există în comună de la a. 1872. Localul e proprietate a comuneĭ. Carte a început să înveţe acĭ de la a. 1850. *Sciŭ carte 79 bărbaţĭ şi 6 femeĭ.* Anul scolar trecut a fost frecuentată de 76 băeţĭ şi 4 fete, din numĕrul de 150 copiĭ (80 b. 70 f.), cu vêrsta de şcólă. Cu întreţinerea eĭ statul cheltuesce 1080 leĭ anual.

In total comuna se întinde pe o suprafaţă de 2799 h. a., din carĭ 900 h. a. islaz, iar restul, afară de 25 h. a, pămênt de cultură.

Aci nu se fabrică nicĭ un fel de bĕutură spirtósă.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă. Stupĭ de albine sunt vre-o 26 în tótă comuna.

Comerciul se exercită de 4 cârciumarĭ.

O sosea légă acéstă comună cu com. Ciorani-de-jos şi Ciorani-de-sus.

Se mărginesce la E. cu jud. Ialomiţa, la N. cu comunele Salcia şi Ciorani, la V. cu rîul Cricovu-Sărat şi la S. cu rîul Prahova, care o desparte de jud. Ilfov.

ADUNAŢI-PROVIŢEĬ, sat, face parte din C. R. Ocina, plaiul Peleş.

D-l Hasdeu în «Etimologicum magnum», dice că numele îl ia de la faptul că mulţĭ ţĕranĭ fugeau şi proprietariĭ îĭ adunaŭ prin promisiunĭ.

ALBA, vale, isvorăsce de la V. de com. Predealu, plaiu Peleş, de sub pólele munteluĭ Caraiman, curge de la V. spre E. şi se vérsă în rîul Prahova, pe ţĕrmul drept, în dreptul cătunuluĭ Buştenĭ.

ALBA, rîpă, comuna Văleni-de-Munte.

ALBESCĬ, postă, staţie de caĭ de postă, pe când funcţiona acest serviciu în ţéră, la 7 k. m. departe de Ploescĭ şi la 18 k. m. de Mizil. Posta Albescĭ avea

40 caĭ, un căpitan, un ceauş (chihaia) şi 10 surugiĭ.

Preţul unuĭ chilometru era de 13 banĭ şi se maĭ plătea câte 50 banĭ de fie-care postă pentru căruţă (1868).

ALBESCĬ, staţie de drum de fer pe linia ferată Ploescĭ-Buzĕŭ, la 77 k. m. departe de Bucurescĭ şi la 17 k. m. de Ploescĭ. Acéstă staţie deservesce maĭ ales podgoriile din jud. Prahova, avênd un venit anual de vr'o 66.000 leĭ. Aci era staţie de postă pe drumul Ploescĭ-Buzĕŭ.

ALBESCI-DE-MUR, comună rurală, pl. Cricov, situată pe loc şes, lângă rîul Cricovul-Sărat, la 20 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 7 k. m. de a plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Albesci-de-Mur şi Vadu-Păruluĭ, cu o populaţiune de 1082 locuitorĭ (545 b. 537 f.), în care intră şi 3 familiĭ de ţiganĭ-ferarĭ; 250 capĭ de familie şi 197 contribuabilĭ.

In comună sunt două biserici: una în Albesci-Mur, fondată în 1892, cu hramul «Sf. Voevoḑĭ» şi alta în Vadu-Păruluĭ, cu hramul «Sf. Ilie».

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Produsul munceĭ 'l desfac la oraşul Ploescĭ. Eĭ aŭ 77 caĭ şi epe, 63 vacĭ, 1454 oĭ, afară de boiĭ trebuincioşĭ la munca câmpuluĭ.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşiile numite Poinărénca, Mărginénca şi Vadu-Păruluĭ.

Scólă nu este în comună. *Sciu carte 40 bărbaţi şi nicĭ o femeie.* Copiĭ în vêrstă de scólă sunt 116 (60 b. 56 f.).

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 1255 h. a. In comună nu se fabrică nicĭ vin nicĭ ţuică. Gândacĭ de mătase şi stupĭ de albine nu sunt.

Pomĭ roditorĭ nu sunt, afară de câţĭ-va duḑĭ.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la ţifra de 9421 leĭ şi cheltuelile la 3565 anual.

ALBESCI-DE-MUR, sat, face parte din C. R. cu acelaşĭ nume, plasa Cricov.

ALBESCI-PALEOLOGU, comună rurală, plasa Cricovu, numită ast-fel dupe numele vechilor proprietarĭ. Se crede că datéză de vr'o 115 anĭ.

Este situată pe loc şes, lângă rîul Cricovul-Sărat, la 20

k. m. departe de capitala județuluĭ și la 4 k. m. de a plășeĭ. N'are nicĭ un cătun alipit.

Populațiunea comuneĭ e de 811 locuitorĭ (358 b. 453 f.), în care intră și 5 familiĭ de țiganĭ-ferarĭ și 1 grec.

Capĭ de familie sunt 174; contribuabilĭ 141; case de locuit 172.

In comună e o singură biserică, fondată la a. 1799 și reparată la 1892. Are următórea inscripție: «Cu vrerea tatăluĭ și a fiuluĭ și cu ajutorul sfîntuluĭ Duh, s'aŭ început acéstă sfîntă și Dumneḑeéscă biserică în satul Albesci, ce se prăsnuesce cu hramul Adormirea Precesteĭ și a sfinților doftorĭ Cosma și Damian și s'aŭ ostenit cu tótă cheltuiala Dumnealuĭ Barbu Văcărescu Voivod și soția sa Stanca și cu fiĭ Ileana, Alexandru, în ḑilele Domnuluĭ nostru Ion Alexandru Constantin Moruzi Voevod. Sfîrșit și luĭ Dumneḑeu laudă, 1799 August 11».

Biserica e deservită de un preot.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Ploescĭ, gara Albescĭ și Urlațĭ. Au 11 caĭ, 34 epe, 130 vacĭ, 5 bivolĭ, 791 oĭ, 245 porcĭ, afară de boiĭ trebuincioșĭ la munca câmpuluĭ.

113 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit pe moșia Albesci-Paleologu, la anul 1864, dându-li-se 471 h. a. pămênt.

Scóla datéză în comună de 42 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ, și se frecuentă de 41 băețĭ și 4 fete, din numĕrul de 114 copiĭ (60 b. 54 f.), în vêrstă de scólă. Cu întreținerea scóleĭ statul cheltuesce anual 1566 leĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1471 h. a. Vin și țuică nu se fabrică aci; stupĭ cu albine sunt 41.

Terenul cultivabil e prielnic la tótă cultura. In termen mediu produce: 14.700 h. l. grâŭ, 210 h. l. orz, 12.600 h. l. porumb.

Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 20 nucĭ, 10 perĭ, 210 duḑĭ, 16 cireșĭ, 40 merĭ, 250 prunĭ, 150 vișinĭ. Liveḑile daŭ 65 care fîn.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 2590 leĭ anual și cheltuelile la 2472 leĭ.

Comuna e străbătută de sos. naț. Ploescĭ-Buzĕŭ și de sos. județeană Urlațĭ-Urzicenĭ.

Se mărginesce la N. cu căt. Valea-Mieilor (com. Valea-Călugărească), la S. cu căt. Cio-

cenĭ, la E. cu com. Urlaţĭ şi cătunele Loloiasca şi Măgula şi la V. cu com. Valea-Călugărescă şi Albesci-de-Mur.

AL BISERICEĬ, lac, ḑis şi Şipotu, la N. de căt. Bróscele, com. Câmpina, plaiul Prahova.

ALBINARI-CURMĂTURA, deal pe care e situată com. Aricescĭ, plasa Podgoria.

ALBINARI (Moşneni-) pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Moşneni-Albinarĭ, pendinte de com. Aricescĭ, plasa Podgoria.

ALDESCĬ, mahala din com. Breaza-de-sus, pl. Prahova.

ALTICIOARELE, pârâu, isvorăsce din pólele pădureĭ Clăbucetu, şi se vérsă în rîul Telejenelul, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiul Teléjenul.

ALUNI (Valea-cu-) vale, isvorăsce din raionul com. Valea-Lungă, plaiul Prahova, şi se vérsă în Valea-luĭ-Dan, tot în raionul com. Valea-Lungă.

ALUNIŞU, sat, face parte din C. R. Strâmbenĭ, pl. Vărbilău.

ALUNIŞU, gârlă, străbate com. Strâmbeni, pl. Vărbilău, de la N. la S., se unesce cu gârla Bertea şi împreună 'şĭ continuă drumul pe moşia Stefescĭ.

ALUNIŞU, fost schit în căt. Alunişu, com. Strâmbenĭ, pl. Vărbilău.

ANEĬ (Grópa) o vale în com. Drajna-de-sus, pl. Teleajen.

ANEĬ (Valea), vale, com. Starchiojdu, pl. Teléjen.

ANGHELESCI, poiénă, com. Filipesci-de-Pădure, pl. Filipescĭ, care servesce maĭ mult de islaz.

ANINI (Valea-cu-), vale, isvorăsce din raionul com. Valea-Lungă, plaiul Prahova, şi se vérsă în Valea-luĭ-Dan, tot în raionul com. Valea-Lungă.

ANTOFILOAIA, sat, face parte din C. R. Rîfovul, pl. Crivina. Are o populaţie de 66 locuitorĭ (32 b. 34 f.). Este situat pe ţĕrmul drept al rîuluĭ Teléjen. Aci e o biserică fondată la a. 1783, de cuvioşiĭ Şetrar Paraschiva Căplescu, cu hramul «Sf. Nicolae şi reparată de enoriaşĭ la a. 1875. Inscripţia nu se póte descifra.

ANTONOAIA, rîpă, com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen.

APA SĂRATĂ, isvor cu apă minerală ce conţine sare, puciósă şi fier, situat pe loc şes, în centrul com. Breaza, plaiul Prahova, aparţinênd obsteĭ locuitorilor.

Comunicaţia la aceste surse minerale se face cu înlesnire şi sunt bune pentru reumatism. Analisa chimică a apelor s'a făcut de rĕposatul Dr. General Davila, însă nu sunt recunoscute în mod oficial.

APA SĂRATĂ, isvor cu apă sărată în com. Tătaru, pl. Cricov, pe proprietatea moşnenilor, situat pe deal. Este în depărtare de drumul de fier, însă circulaţia se face cu înlesnire, avênd şosea.

Apeí nu i s'a făcut niciĭ o analisă chimică şi niciĭ nu e recunoscută oficial.

APA DULCE, gârlă, isvorásce din dealurile ce aparţin comuneĭ Drajna-de-jos, plaiul Teléjen; udă com. Predeal, pl. Teléjen, despărţind'o de comunele Aricescĭ şi Suranĭ, apoĭ se împreună cu gârla Turburea şi forméză rîul Matiţa (v. a. n.).

APA DE LEAC DELA ION NIŢU, isvor ce curge din cósta dealuluí Iuda-Mică, com. Proviţa-de-jos, plaiul Prahova. Apa din acest isvor se întrebuinţéză de locuitorĭ pentru diferite bóle.

APA DE LEAC, isvor cu apă de puciósă în com. Ocina, plaiul Peleş.

APOSTOLACHE, comună rurală, plasa Podgoria, numită ast-fel de la monastirea Apostolache, fondată de comisul Apostolache şi soţia sa Voichiţa, în anul 7102. Pênă atuncĭ se numia Măstănescĭ şi maĭ tot teritoriul era acoperit cu pădurí seculare.

Estè situată pe dealurile Măstănescĭ, Vârful Pietreĭ şi Vârful Stâncĭ, pe lângă gârla Cricovul-Sărat, la 55 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 10 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 4 cătune: Apostolache, Mârlogea, Tisa şi Buzata, avênd o populaţie de 1556 loc. (762 b. 794 f.) în care intră 23 familiĭ de ţiganĭ şi 6 familiĭ de grecĭ. Ţiganiĭ se ocupă cu fierăria şi agricultura; iar Greciĭ cu negoţul şi administrarea moşiilor.

In tótă comuna sunt: 340 capĭ de familie, 322 contribua-

bilĭ, 347 case de locuit şi 1 bordeiŭ.

In comună sunt treĭ biserici: una în căt. Apòstolache, (v. Apostolache, schit), a doua în căt. Mârlogea, fondată de Panait Praporgic şi reparată de Dumitru Caramalâu la a. 1858 şi a treia în căt. Tisa, fondată de enoriaşiĭ aceluĭ cătun în anul 1893. Tóte aceste bisericĭ sunt deservite de 4 preoţĭ, dintre carĭ doĭ de la biserica din Apostolache, plătiţĭ de stat.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu agricultura. Meseriaşĭ sunt: 3 cismarĭ, 15 fierarĭ, 6 dulgherĭ, 4 zidarĭ. Eĭ aŭ 11 caĭ, 7 epe, 88 vacĭ, 10 capre, 762 oĭ şi 398 porcĭ. Produsul munceĭ îl desfac în oraşele Urlaţĭ, Văleni-de-Munte şi Ploescĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Cricovul-Sărat, sunt 4 morĭ.

Parte din locuitorĭ, şi maĭ ales ceĭ din căt. Mârlogea, sunt moşnenĭ; ceĭ-l'alţĭ s'aŭ împroprietărit dupe legea rurală din 1864 pe moşia statuluĭ, când li s'au dat 368 h. a. pământ.

Scóla funcţionéză în comună de la 1892. Localul e proprietate a comuneĭ. S'a frecuentat anul trecut de 89 copiĭ (82 b. 7 f.), din numĕrul de 640 copiĭ (315 b. 325 f.), cu vêrsta legiuită. Cu întreţinerea scóleĭ statul cheltuesce anual 1404 leĭ. *Sciŭ carte 27 bărbaţĭ şi 3 femeĭ.*

Comuna are în raza eĭ ruinele caselor monastireĭ Apostolache, la carĭ se remarcă beciurile de sub ele, făcute cu despărţiturĭ şi ascundĕtorĭ.

Comuna, cu islaz, pământ de muncă şi pădurĭ are 618 h. a. *Aci sunt maĭ multe isvóre de apă, numite de locuitorĭ «la Sărăturĭ» şi «la Pute-rĕŭ» şi se întrebuinţéză la făcut băĭ în timpul vereĭ.*

In termen mijlociŭ se fabrică anual în comună cam 240 h. l. ţuică şi 750 h. l. vin.

Comuna posedă maĭ multe carierĭ de piétră şi mine de sare, dar nu sunt puse în exploatare. Locul unde să găsesce piétră multă se numesce «Vîrful Pietreĭ» iar unde există sare «La Sărăturĭ» şi sunt păzite de ómenĭ puşĭ de stat.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă. Stupĭ cu albine sunt 76. Pământul e prielnic numaĭ porumbuluĭ, celor-l'alte cereale prea puţin.

Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 406 merĭ, 154 perĭ, 82 duḍĭ, 192 cireşĭ, 237 nucĭ; liveḍile daŭ ca la 650 care fân.

Comerciul se exercită în comună de 4 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la suma de 3456 leĭ; cheltuelile represintă aceiaşĭ sumă.

Se légă cu comunele Gornetu-Cricov, Podeni, Chiojdénca şi Sângerul prin sosele comunale.

E brĕzdată de dealurile: Cerbuluĭ, Măstănesci şi dealul de sub Vîrful Pietreĭ, şi de piscurile: Cerbuluĭ, Bolcean, Căruţaşuluĭ şi Stâneĭ. Tóte aceste dealurĭ şi piscurĭ se află în partea de N. a comuneĭ. Pe dealurĭ se cultivă viĭ şi au direcţia de la V. spre E.

E străbătută de gàrlele: Cricovul-Sărat, Chiojdénca, Valea Păcureĭ şi de văile: Sărăturile, Ghiezurilor, Pocită, Pruniĭ Merceĭ şi Fântâna.

Se mărginesce la N. cu com. Sângerul şi la V. cu com. Podeni-Nouĭ.

APOSTOLACHE, fost schit în jud. Săcueni, adĭ Prahova, pl. Podgoria. Era metoch al monastireĭ Slobozia din judeţul Ialomiţa, închinată la monastirea grecéscă Dohiarul, din muntele Athos. Acest metoch a fost fondat de comisul Apostolache, la anul 7103 (1595), care l'a înzestrat cu maĭ multe moşiĭ şi l'a pus sub ascultarea Monastireĭ Slobozia.

Aştă-zĭ acest schit este redus la biserică de mir, şi pentru întreţinerea eĭ se înscrie anual în bugetul statuluĭ suma de 2258 leĭ.

Are următórea inscripţie: «Acéstă sfîntă monastire din vechime pe numirea moşieĭ ce se numesce Măstănescĭ, se află zidită din temelie de rĕposatul întru fericire comisul Apostolache şi de Voichiţa, soţia sa, la leatul-dovedit pe pragul uşeĭ bisericeĭ — 7103[1]), iar închinată la sfânta monastire Dohieĭ din sfînta Agora— se dovedesce dupe chrisovul luĭ Mafteiŭ Basarab Voevod— la lèatul 7160, prin care arată că închină acéstă sfîntă monastire cu tot venitul eĭ la Dohiriul, unde este hramul sfinţilor Voivodĭ, iar acum în dilele Prea Inălţatuluĭ nostru Domn Barbu Dimitrie Stirbey Voevod, s'au preînoit prin osîrdia, osteneala şi cu tótă cheltuiala Sfinţieĭ-séle părinteluĭ Germano Ermonah Ploeşténul, aflându-se năstavnic la acest sfînt lăcaş, păstrându-se numaĭ zidăria cea titoricéscă fiind neclintită nicăerĭ, iar tur-

[1]) Dupĕ rĕposatul Brezoianu la 7155.

leie câte trele și acoperișul, têmpla, jugrăvitul și cu tóte ale eĭ podóbe din lăuntru și afară s'au făcut din nou asemenea și clopotnița, aflându-se tóte în cea maĭ próstă stare și aceste tóte s'au făcut când se afla egumen la Slobozia sfinția-sa părintele Gavriil Arhimandrit, la anul dela Christos 1850, luna August».

APOSTOLACHE, pădure a statuluĭ în întindere de 255 h. a. pendinte de com. Apostolache, pl. Podgoria, formată din trupurile: Lacu Trestiatu (35 h. a.), Ursóia (41 h. a.), Vîrful Pietreĭ (12 h. a.), Valea Păcureĭ (150 h. a,) și Rácorelele (17 h. a.)

APOSTOLACHE, (Vatra-Schituluĭ) proprietate a statuluĭ, com. Apostolache, pl. Podgoria, arendată anual cu vr'o 35.000 leĭ.

APOSTOLACHE, sat, face parte din C. R. cu acelașĭ nume, plasa Podgoria. Are o populațiune de 285 locuitorĭ (136 b. 149 f.) Cade în centrul comuneĭ și este reședința eĭ.

Aci e schitul Apostolache (v. a. n.), deservit de 2 preoțĭ.

Locuitoriĭ săĭ s'au împroprietărit dupe legea din 1864.

ARĂTOȚI, munte în județul Săcuenilor (adĭ Prahova), proprietatea Stolniculuĭ Scarlat. Prin slemnea acestuĭ munte este hotarul între țara Românéscă și Ardeal, *după alegerea făcută la 176., în domnia luĭ Scarlat Vodă Ghica.*

ARDELEĬ, cea maĭ mare poiénă dupe rîul Teléjen, în com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiul Teléjen.

ARDE-PĂMÊNT, un platou, în căt. Bustenari, com. Telega, plaiul Prahova. Pe acest platou se află maĭ multe puțurĭ de păcură. Până a nu se exploata păcura d'acĭ, a ars înfundat diferitele gaze din pămênt, și a isbucnit ca un vulcan ardênd pămêntul pe o mare întindere. Acum însă se exploatează o mare cantitate de păcură și de o bună calitate. Acest platou pórtă acest nume, care nu se póte ștergo niciĭ o dată.

ARIA TĂTĂRASCĂ, localitate in partea de E. a com. Petroșanĭ, pl. Crivina, despre care se povestesc că aci au bărît Tătariĭ, pe timpurile . cutreĭerau téra.

ARICESCI, dea com. Aricescĭ, pl. Podgoria pe care se cultivă 1½ h. a vie.

ARICESCI, com. rurală, pl. Filipescĭ. Orĭ-ce acte vechĭ relative la înfiinţarea comuneĭ lipsesc. Batrâniĭ nu cred ca comuna sa aibă o vechime maĭ mare de 200 anĭ.

Este situata în partea de E. a rîuluĭ Prahova la 14 k. m. departe de Ploescĭ, capitala judeţuluĭ şi la 5 k. m. de Filipescĭ, reşedinţa plăşeĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit. Partea de N. a comuneĭ se maĭ numesce şi *Stoenescĭ*. Are o populaţiune de 1158 locuitori (546 b. 612 f.), în care intră şi 21 familiĭ de ţiganĭ.

Capĭ de familie sunt 268; contribuabilĭ 211; 256 case de locuit.

In comună sunt 2 bisericĭ; Una fondata la 1777, şi pórtă următórea inscripţie: «Acéstă sfîntă biserica s'a ridicat întru hramul sf. Prooroc Ilie şi sf. Nicolae în ḑilele Prea Inălţatuluĭ nostru domn Alexandru Ipsilante, de robul luĭ Dumneḑeu Ilie Aricescu, cu soţia sa Néga şi de robul luĭ Dumnezeu Enache Văcărescu, vel Vistier la 1777». Acéstă biserică s'a reparat la a. 1887.

A doua biserică, cu hramul Sf. Nicolae» s'a fondat la anul 1811 de Nicolae şi Bălaşa Neiciulescu şi reparată la anul 1880. (Inscripţia nu s'a putut citi, mare parte fiind măcinată).

Pre lângă agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă şi cu fabricarea varuluĭ în cuptóre mici, pe care 'l desfac la Ploescĭ.

In comună sunt; 52 caĭ, 12 epe, 360 boĭ, 134 vacĭ, 681 oĭ, 323 porcĭ.

In raionul comunei, pe un iaz ce ia nascere din rîul Prahova, sunt doue morĭ de macinat, sistem primitiv.

Locuitoriĭ, în număr de 177, s'aŭ împroprietarit dupe legea rurala din 1864, pe moşiile d-lor Rachtivan, fraţiĭ Cociubeiu, I. Enachescu, P. Pătraşcu şi Toma Vasilescu, când li s'aŭ dat 543 ḥ. a. pământ.

Carte a început să se înveţe aci de prin anul 1858 şi peste vre-o doĭ anĭ s'a suspendat. In anul 1872 s'a reînceput şi iaraşĭ a încetat pĕnă în 1884, de când funcţionéză regulat. *Sciu carte 109 bărbaţĭ şi 11 femeĭ.* Scóla s'a frecuentat în anul trecut de 57 copiĭ (54 b. 3 f.), din numĕrul de 164 copiĭ (92 b. 72 f.) cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea scóleĭ statul cheltuesce anual 1404 leĭ.

Comuna se întinde pe o su-

prafaţă de 1271 h. a. pămênt.

Se fabrică în termen mediu 135 h. l. ţuică; vii nu sunt.

Maĭ toate femeile d'aci se ocupă cu cultura gândacilor de mătase, în micĭ cantitățĭ. Produsul lor e cam 350 k. g. gogoşĭ. Stupĭ cu albine sunt 126.

Calitatea terenuluĭ cultivabil e de o calitate inferióră şi nu pot reuşi alte cereale de cât porumbul, grâul şi ovĕzul. Producţiunea ce se obţine e maĭ tot-deauna puţin satisfacĕtóre, neputêndu-se recolta de cât maximum o chilă de pogon. Intréga producţiune din anul agricol 1892—93 a fost: grâu 4486 h. l., porumb 6634 h. l., ovĕz 7374 h. l.

Pomĭ roditorĭ sunt în comună: 260 merĭ, 120 perĭ, 700 dudĭ, 200 cireşĭ, 2000 nucĭ, 520 zarzărĭ, 540 gutuĭ.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 3150 şi la cheltuelĭ 2995 leĭ anual.

O şosea traverséză comuna de la N. la S. înlesnind comunicaţia spre N. cu com. Nedelea şi spre S. se unesce cu şos. judeţénă Ploescĭ—Têrgovişte, înlesnind comunicaţia cu Ploesci.

Se mărginesce cu moşiile Nedelea, Filipescĭ, Brătăşanca şi Dârmanésca.

ARICESCĬ, vale, com. Aricescĭ, pl. Podgoria, prin care curge apă sărată. Isvorăsce din raionul com. Aricescĭ, din locurile de cultura, curge de la E. spre V. şi apoĭ se îndréptă spre E. eşind din comună.

ARICESCĬ, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Aricescĭ, pendinte de com. Aricescĭ, plasa Podgoria.

ARICESCĬ, pădure a statuluĭ în întindere de 1154 h. a. pendinte de com. Aricescĭ, pl. Filipescĭ, formată din trupurile: Durducu-Mare, Durducu-Mic, Palanga şi Lastaru.

ARICESCĬ, comună rurală, plasa Podgoria. Date sigure despre înfiinţarea acesteĭ comune nu există. Bĕtrâniĭ povestesc că pe locul numit «Silişte» a fost un sat Tătărăsc, numit Aricescĭ, unde se făcea şi un têrg anual, numit «Dragaica» şi că Româniĭ, sub Negru-Vodă, isgonind pe Tătarĭ, acel sat s'a desfiinţat şi s'a format cel actual, tot cu ace-

lașĭ nume, locuit de Românĭ.

Comuna este situată pe dealurile: Pinénca, Albinari, Plaiul și Cenușari, la 50 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 15 k. m. de a plășeĭ.

La început, comuna Aricescĭ a fost situată pe locul numit «Siliște» iar după isgonirea Tătarilor locuitoriĭ 'șĭ-au făcut case pe dealurĭ și coaste.

Are o populațiune de 1473 locuitorĭ (710 b. 763 f.), în care intră și 21 familiĭ de țiganĭ-viorarĭ.

Capĭ de familie sunt 325, contribuabilĭ 236 și case de locuit 302.

In comună sunt 2 bisericĭ: una veche de lemn, ruinată și cu inscripția nediscifrabilă și alta cu următórea inscripție: «Cu ajutorul luĭ Dumnedeu s'aŭ ridicat acéastă sfîntă biserică din temelie prin osârdia și cheltuiala tutulor locuitorilor acesteĭ comunĭ, întru cinstea hramuluĭ «Sf. Erarh Nicolae» sf. Mucenic «Teodor Tiron» și sf. «Ioan Botezătorul» începêndu-se în anul 1865, în dilele Domnitoruluĭ Alexandru Ion I. Cuza, și săvîrșită în anul 1873, în dilele Măriei Sale Domnitoruluĭ Românieĭ Carol I, fiind Mitropolit P. S. S Nifon».

Acéstă biserică e deservită de un preot.

Afară de agricultură, parte din locuitorĭ se maĭ ocupă cu dulgheria.

In comună sunt: 6 caĭ, 105 vaci, 216 boĭ, 7 capre, 942 oĭ și 274 porcĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moșnenĭ, 133 s'au improprietărit la 1864 pe moșiele statului: Căldărușanu, sf. Gheorghe-Nou și parte la Moșnenĭ, când li s'au dat 407 h. a. pămênt.

Scóla există în comună de 14 anĭ. Cu întreținerea eĭ statul cheltuesce anual 1566 leĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 66 copiĭ, din numĕrul de 272 copiĭ (116 b. 156 f.), cu vârsta de scólă. *Sciŭ carte 86 bărbațĭ.*

In comună sunt două gropĭ, numite ale «Genteĭ», (pămêntul surpat drept în jos, unde spun bĕtrâniĭ că aŭ fost în vechime ocne de sare. Puțin maĭ jos de aci ese isvorul de apă sărată, despre care vorbim maĭ jos.

E de observat că acele gropĭ, în timpul ploilor torențiale, înghit apa cu un mare zgomot, dând'o afară limpede și sărată.

Suprafața totală a comuneĭ cu islaz, pămênt de cultură, pădurĭ, este de 2800 h. a.

Ca ape minerale sunt aci:

un isvor de apă sărată, ce isvorăsce de sub gropile Gentei, și alte două vine sulfurόse, întrebuințate de locuitori în contra frigurilor. Aceste vinișόre sunt în prundul apei Sărată și în marginea soselei ce se dirige către comuna Surani.

Făcênd media celor treĭ anĭ din urmă, vedem că în comuna Aricescĭ se fabrică în termen mediu cam 6160 d. l. țuică și 694 d. l. vin.

In comună se presupune a fi sare în localitățile numite «Pe Vale», «Grόpa Gentei» și în centrul comunei (aprόpe de primărie), în locul numit la «Sărăturĭ», pe care nu cresce nicĭ un fel de plantă.

Gândacĭ de mătase se cultivă numaĭ pentru trebuințele familiare. Stupĭ cu albine sunt 120.

Pămêntul priesce la orĭ-ce cultură, Terenul cultivabil produce: 12 h. l. grâu, 88 h. l ovĕz, 644 h. l. porumb. Dintre pomi roditorĭ sunt: 604 merĭ 275 perĭ, 160 dudĭ, 430 cireșĭ 428 nucĭ, 256 vișinĭ, 215 persicĭ. Livezile daŭ 324 care de fân..

Comerciul se exercită în comună de 4 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 4556 leĭ.

Treĭ sosele vecinale înlesnesc comunicația intre com. Aricescĭ și comunele Târlescĭ, Predealu și Suranĭ.

E brăzdată de dealurile: Cenușarĭ, Pârșenarĭ, Roncescĭ, Stăiculescĭ și Albinari-Curmătura. Ca poenĭ sunt: Poiana, Stâneĭ, Fața-Capreĭ și piscurile: Plăvăĭ, Șindrila, Țapul, Piétra, Bufneĭ și Cornățelu.

Pe albia văieĭ Adâncĭ se întinde, cu direcția de la S. la N. șanțul numit «Tătărăsc» (v. a. n.). Poenile servesc de pășune vitelor și pentru cosit.

E udată de văile: Aricescĭ, Pineanca, care curge între piscurile Țapul și Șindrila, Adânca, numită ast-fel din causa adâncimeĭ séle, și gârla Sărată.

Se mărginesce cu comunele: Târlescĭ, Cărbunescĭ, Suranĭ și Predealu.

ARICESCI-DE-JOS, mahala, face parte din C. R. Aricescĭ, pl. Filipescĭ

ARICESCI-DE-SUS. mahala, face parte din C. R. Aricescĭ, pl. Filipescĭ. Aci e reședința comuneĭ.

ARICIUL, vale, com. Vadu-Săpat, pl. Cricov.

ARIONESCI-NOI, cătun, com. Urlațĭ, pl. Cricov.

ARIONESCI-VECHI, cătun, com. Urlațĭ, pl. Cricov. Aci e o biserică fondată la anul 1819 cu următórea inscripție: «S'a zidit acéstă sfântă biserică cu patronul «sf. Ion» din temelie de robul luĭ Dumnedeu Ion Arion la anul 1819». S'a reparat de primărie la anul 1877 și s'a învelit din nou la anul 1891.

ÀRSA, sat, face parte din C. R. Valea-Călugărésca, pl. Cricov.

ARSENIE, vale, isvorăsce dela N. V., de sub muntele Șipotu, și se vérsă în rîul Prahovița, pe malul drept.

ASCUNSĂ (Poéna-), poénă, com. Târlescĭ, pl. Teléjen.

ATÂRNAȚI, sat, face parte din C. R. Șoimari, plasa Podgoria, *unde se presupune a fi sare.*

AZUGA, stație de drum de fier pe linia ferată Bucurescĭ—Predeal, la 136 k. m. departe de Bucurescĭ și la 76 k. m. de Ploescĭ, între gările Bușteni (3,7 k. m.) și Predealu (7,8 k. m.) Inființarea acesteĭ micĭ stațiunĭ se datoresce fabriceĭ de sticlărie ce se află în apropriere și mareĭ fabricĭ de țĕsăturĭ de lînă a companieĭ Rheim-Scheser.

AZUGA, pârâu, isvorăsce de la E. de com. Predealu, plaiul Peleș, din muntele Fața-Găvaneĭ; curge de la S. spre N., face o curbă pe la sud de muntele Petricica, ș'apoĭ ia direcția spre sud pênă la locul numit «Cheia Azugeĭ» de unde se îndreptéză spre V. pênă la Azuga, unde se vérsă în pârâul Prahovița, în fața munteluĭ Sorica, nu departe de gara Azuga.

Pârâul Azuga primesce pe drépta Valea-Limbășeluluĭ. și pe stânga văile: Turcul, Steveĭ, Unghia-Mica, Orjogóe, Ceaușóia, Valea-Cazaculuĭ și Urechia, afară de altele maĭ micĭ.

AZUGA, cătun, reședința com. Predealu. plaiul Peleș, în partea de N. a țĕreĭ, la 7 k. m. dela hotar, unde văile Prahovița și Azuga se împreună, formând rîul Prahova.

Acest cătun, în tótă comuna Predeal, este ocolit de munțĭ înalțĭ, traversat în lung și lat de un șir neîntrerupt de vîrfurĭ, dealurĭ, piscurĭ și colnice, umbrit cu pădurĭ seculare—

multa vreme neumblate de piciór de om—udat de o mulţime de ape cristaline, ce şerpuesc unele liniştit, altele cu o repeḑiciune năvalnică[1]).

Mulţimea nesfârşită de peisage şi panorame pitoresci ce întâlnescĭ la tot pasul, codriĭ cu coamele înverḑite, vîrfurile ascuţite ale Bucegilor cu crestele încărunţite, ce se perd în înălţimile aeruluĭ, frumuseţea vereĭ, strajnicia ernei, apoĭ mulţimea de vile, case de locuit şi fabricĭ, tóte la un loc, dau comuneĭ Predealu şi cătunuluĭ Azuga un caracter cu totul particular. Şi aceste regiunĭ, cu podóba lor nestimată, au darul d'a fermeca, d'a captiva călĕtorul; care nu se maĭ satură de a privi şi nu se maĭ îndură de a se deslipi de atâtea frumuseţĭ.

Numirea de «Azuga» numire romană, derivă delà latinescul «ad-juga» adica «lânga jugul munteluĭ».

Azuga de aḑĭ, saŭ localitatea unde apele Azuga şi Prahoviţa se întâlnesc, formând valea Prahoveĭ, s'a numit pênă la anul 1881 «Intre Prahove» iar din acel an, o data cu deschiderea găreĭ, s'a dat acesteĭ localităţĭ numirea de «Azuga» dupa valea ce din timpurĭ preistorice pórtă acest nume.

Construcţiunile ce se găsesc la Azuga sunt: Casa Administraţiuneĭ Domenielor Coróneĭ, casa Şoş, scóla--zidită din fondurile bunuluĭ nostru Suveran—fabrica de ciment, fabrica de sticlărie, gara şi casa Blebea. La pólele munteluĭ Sorica se ridică cladirile fabriceĭ de postav şi fabrica de salam.

Pe luncile Azugeĭ se întinde un sat nou, cu strade regulate, compus din case frumóse şi solide, pentru locuinţa lucrătorilor fabricei de postav. Terenul pe care este înfiinţat acest sat, este dat de M. S. Regele, proprietarul moşieĭ, în mod gratuit, iar fabrica de postav, care a facut cu cheltuiala sa aceste construcţiĭ, vinde de vecĭ celor ce voesc a se stabili definitiv aci, case cu curţile lor, în preţul costuluĭ, şi numaĭ cu condiţiunea d'a i se rambursa valórea în rate, pe termen de 10 anĭ, fară nicĭ o dobîndă. In sus, pe valea Azugeĭ, sunt fabricele de var «Aldasaro şi Re-

[1]) D-l I. G. Babeş, cartea sa «Di plaiul Peleş. Maĭ tot ce scriem aci est reprodus din acéstă interesantă lucrare.

nard» și în Susaiŭ «fabrica de cherestea» Schiel.

Afara de luncile Azugei, aci nu sunt locuri proprii pentru aratura, ci numai de fânețe. Inainte de 40—50 ani, aci se cultiva in și cânepa, cartofi și legume. Pomii roditori lipsesc cu desăvîrșire.

Livezile și fînețile sunt bogate în plante graminee și leguminóse din cele maĭ bune, ceia ce da brânzeturilor de Azuga o reputațiune particulara.

Padurile ocupa aprópe întréga suprafața a teritorului comunei Predealu. Relieful, altitudinea și natura terenului, convin aci numai pentru vegetațiunea forestieră.

Fagul forméză specia dominanta a padurilor, apoĭ vine bradul și moliftul, care a început a fi maĭ rar, din causa că esploatațiunile de pênă acum s'au făcut maĭ mult pentru estracțiunea luĭ, ca avênd mai mare valóre.

Primele începuturi de industrie în Azuga, le găsim pe la anul 1830.

Un anume Aslan, venind din Rucăr — unde dupĕ cum se scie, exista pe la finele secoluluĭ trecut o fabrică de sticlărie — a înființat aci «Intre Prahove» pe livezĭ, la marginea padurei, cam pe locul unde este astă-ḑi pichetul de pază, o fabrica de sticlarie. Acéstă fabrica n'a putut funcționa de cât 2—3 lunĭ, fie din causa ca arenda era prea mare și lucratorii prea scumpĭ, fie ca era concurat de fabricele din Transilvania, sau lui Alsan 'ĭ au lipsit fondurile necesarii.

Fabrica rĕmânênd pustie, proprietarul moșieĭ, Banul Filipescu, a închiriat'o unuĭ Bucurescean, Iabraș Lipscanul, dar nici acesta n'a fost maĭ norocos de cât predecesorul sĕŭ, căcĭ, nu se scie din ce motive, Iabraș a fugit mai înainte d'a începe fabricațiunea, iar fabrica a rĕmas cu totul în părasire.

Din lemnăria clădirilor fabricei de sticlarie, 'și au construit mai târḑiu mulți țărani din Azuga, pe marginea sosele naționale, casele lor, iar piétra silicată, adusă din carierile din Azuga, munțiĭ Zamura, și alt material brut, adunat de Iabraș Lipscanul a trecut în posesiunea fabricei de sticlarie actuală, care s'a înființat la 1880, funcționând la început cu un cuptor. La 1881 s'a construit încă un coptor sistematic cu gaz aerian și la

1891 cel d'al treilea cuptor, cu foc direct.

Produsele fabriceĭ de sticlărie sunt bine căutate pe piețele Române și sub regimul tarifuluĭ Autonom, fabrica acésta a făcut însemnate progrese. Ea ocupă actualmente 250 lucrătorĭ, în mare parte din Boemia.

La locul unde muntele Sorica se scaldă în apa Azugeĭ, pe un platou frumos, umbrit de o pădure désă cu arborĭ înalțĭ, este fabrica de postav de la Azuga, un mare stabiliment industrial, cu clădirĭ impunĕtóre și cu mașinĭ multe și perfecționate. A început să funcționeze la 1 Aprilie 1887.

Fabrica de postav întrebuințéză în fabricațiune numaĭ lînă curată din țéră și produce tóte țesăturile de lână cunoscute în comerciul Românesc sub numele de «brașovenie» carĭ se importau pênă în ḑilele nóstre în mare parte din Transilvania. Fabrica de postav ocupă în permanență un numĕr de 400 lucrătorĭ de ambe-sexe, din carĭ aproape jumĕtate sunt Românĭ, iar ceĭ-l'alțĭ în mare parte Sașĭ din Transilvania.

La anul 1885, Inginerul E. Erler a înființat la Azuga, pe moșia Sorica, o fabrică sistematică de ciment român.

La 1888, tot acest inginer a înființat pe Valea Sécă o nouĕ instalațiune analogă, iar la 1892 a construit în muntele Piétra-Arsă un cuptor sistematic pentru var alb, și astă-ḑĭ tóte aceste instalațiunĭ moderne sunt în deplină funcționare, producênd un ciment de o calitate superióră, recunoscut de bună. Fabrica acésta ocupă în permanență 70 lucrătorĭ, în mare parte Românĭ.

Acum vr'o 15 anĭ, d. Mateiŭ Mocanu, a înființat la Azuga o fabrică de cașcaval. Fabricarea luĭ e tot așa de primitivă cum era și maĭ înainte cu sute de anĭ.

Fabrica din Azuga produce anual 30.000 k. g. cașcaval de bună calitate, cunoscut în tóte părțile sub denumirea de «Cașcaval de Azuga».

La a. 1877, D-l Carol Scheeser a înființat aci o fabrică de salam. Ea funcționéză regulat cu 5 mașinĭ speciale și produce salam de o calitate egală dacă nu superióră salamuluĭ de Brașov, precum și tot felul de cărnurĭ afumate.

B.

BABA, muchie de deal în com. Salcia, pl. Podgoria, acoperită cu pădure.

BABA ANA, deal la V. de căt. Nucetu, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, acoperit cu viĭ, şi numit ast-fel de la o vechĭe posesóre.

BABA ANA, rîpă sub Vîrful Comorilor şi spre dealul Baba-Ana, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria. Terenul fiind humos fuge spre vale, maĭ ales în timpurĭ ploióse.

BABA ANGHELINA, fântână în com. Hăbudu, pl. Têrgşor, din care şi-iea început rîuleţu Bribeagu.

BABA IOANA VĔDUVA (Dela-), loc isolat cu maĭ mulţĭ pomĭ roditorĭ, tufe şi sălciĭ, în suprafaţă de aprópe 2 h. a. situat în com. Pucheni-Micĭ, pl. Crivina.

BABA SANDA, pârău, isvorăsce din pólele dealuluĭ Cuibu, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria; curge dela N.V. spre S.E. pe lângă dealul şi islazul Baba Sanda, şi se vérsă în gârla Săraţelu, în partea de E. a bisericeĭ din Cuib, tot în raionul com. Gornetu-Cuib.

BABA SANDA, deal în partea de N. a căt. Cuibu, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, numit ast-fel dela o veche posesóre.

BABA SIMA, moşie a statuluĭ pe teritorul com. Fulga, plasa Câmpu. A fost pênă acum câte-va deceniĭ a m-reĭ Stavropoleos.

BABEĬ, vale, isvorăsce din apropiere de muntele Vîrful cu Dor, com. Predealu, plaiul Peleş; curge dela V. spre E. şi se vérsă în gârliţa Urlătórea, în raionul căt. Poiana Ţapuluĭ, şi împreună în rîul Prahova, pe malul drept, tot în cercul cătunuluĭ Poiana-Ţapuluĭ.

BABEĬ (Vîrful-), deal în com. Ederile, pl. Filipescĭ, servesce de păşune vitelor locuitorilor.

BABELE, munte la stânga Jepilor, spre valea Ialomiţeĭ, înalt de 2060 metri d'asupra niveluluĭ Măreĭ-Negre. Construcţiunea

arhitectonică a acestuĭ munte este plină de amănunte complicate şi bizare; pe el parcă sunt semănate o mulţime de monumente megalitice, dolmene, cromlekurĭ şi menhire, ridicate de o generaţiune de druiḑĭ giganticĭ pentru adorarea cine scie căruĭ ḑeu îngrozitor. Primă-véra, aceste pietre sunt acoperite cu un bogat covor, format de o mulţime de viorele albastre (*viola declinata*), ce cresc pe ele şi cărora poporul le ḑice *Unghia păsĕreĭ*.

BABEŞUL, pădure a statuluĭ în întindere de 850 h. a. pendinte de com. Teşila, pl. Peleş.

BABEŞUL, munte la N. de com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiul Teléjen, udat de pârâul Cheia la N. şi pârâul Babeşul la S.

BABEŞUL, pârâu, isvorăsce din muntele Babeş, curge de la N.V. către S.E. şi se véršă în rîul Teléjen, pe malul drept, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen.

BABEŞUL, ZĂNOAGA şi BRATOCEA (Munţiĭ-), moşiĭ ale statuluĭ pendinţĭ de monastirea Snagov, care pe periodul 1888-93 s'au arendat cu 2800 leĭ anual, în plus 480 leĭ plată de pădurarĭ şi confiniştĭ.

BACIU, băĭ de apă sărată ce isvorăsce din minele de sare părăsite, situate în centrul comuneĭ urbane Slănicu, plaiul Vărbilăŭ. Apele aparţin statuluĭ şi se arendéză de Direcţiunea generală a Monopoluluĭ Statuluĭ. Sunt situate în regiunea unuĭ munte de sare ce domină asupra vedereĭ Slăniculuĭ. Comunicaţia la băĭ se face cu înlesnire prin gara Slăniculuĭ

Apele sunt sărate şi maĭ conţin iod în mare cantitate şi fier. Ele sunt bune pentru reumatism, bóle de femeĭ, de piele, scrofurĭ şi altele.

S'au făcut analise cualitative de maĭ mulţĭ medicĭ, însă nu oficial, ci în particular, fără a se fi publicat pênă acum.

Băile sunt administrate de d-l Ion T. Popescu, care le caută în antreprisă, în asistenţa d-luĭ Dr. Margulius şi Argeşanu. Deşi sunt mult visitate, cu tóte acestea pênă acum nu s'a făcut nicĭ un regulament al băilor (Vezĭ Mihaiŭ Olténu).

BAIA (La-), localitate în com. Opăriţĭ, plaiul Teléjen, unde

este un isvor cu apă minerală, ce conţine sare şi puciósă. Apa sa nu se întrebuinţéză de locuitorĭ.

Bĕtrânii spun că în acest loc a fost odinióră mină de sare şi acésta se dovedesce prin urmele podurilor şi ale drumurilor regulate ce duceau de la Baia în tóte direcţiunile.

Timpul când acéstă mină se esploata în regulă nu se scie cu siguranţă, dar se scie că pênă la a. 1803 orĭ-ce locuitor avea voĭe să ıea sare în schimbul uneĭ dărĭ anuale de un fuior de cânepă sau de in şi o găină.

BAIA, vale, isvorăsce din dealul Mălini, com. Păcureţi, pl. Podgoria, curge dela N.E. spre V. şi se vérsă în gârla Turburea, tot în raionul com. Păcureţiĭ.

BAIA-VERDE, veḍĭ «Cărbunénu», gură de Ocnă, com. Slănicu, pl. Vărbilău. Aparţine statuluĭ şi conţine *sare-iod, întrebuinţându-se pentru reumatism, sifilitice, scrofule, bóle de piele şi de mitră, bóle de ficat şi pete pe corp, durerĭ de cap, etc.*

BAIU, numit şi «Dihamul», munte, com. Predealu, plaiul Peleş, care servesce de limită între judeţele Prahova şi Dâmboviţa, la N. de muntele «Târla Berbeculuĭ» înalt pe 1598 metri d'asupra niveluluĭ Măreĭ-Negre.

Din jalba boerilor Constantin Creţulescu, Const. Dudescu, Medelnicerul Grigore Hrisoscoleu şi Bibica, soţia rĕposatuluĭ Paleologu, către Mihail Const. Şuţu V.V. se constată urmĕtórele:

1). Că nisce Saşĭ din Rîjnovul Transilvanieĭ, în ḍilele luĭ Alexandru Vodă, bazaţĭ pe un zapis al luĭ Mihaiŭ Vodă cel Vitéz, care le dedese muntele să pască cu oile, au cerut luĭ Alexandru Vodă să le întăréscă actul, şi acesta, după cercetările făcute, a luat acest munte, ca o moşie ce se află domnéscă şi a dat'o danie bisericeĭ crestinescĭ din satul Rîjnov ;

2). Că s'a numit epitrop al munteluĭ Baiu, Stolnicul Dumitrache şi acesta — aşa se vede în chrisov — a orînduit pe un Ioniţă Lébu din Braşov, ca să aibă astă epistăşie, să vîndă muntele cuĭ va vrea şi baniĭ să-ĭ cheltuiască la trebile bisericeĭ şi pe tot anul să-şĭ dea socotélă la dumnéluĭ Stolnicul;

3) Că după mórtea luĭ Lébu, boeriĭ au reclamat iarăşĭ şi că Domnul Mavrogheni a orînduit pe Ştefănică, ispravnicul judeţuluĭ şi pe Mihalache, vătaf ot plaiul Prahova, carĭ, mergênd la faţa loculuĭ, din mărturiile ce au fost s'a adeverit spusele boerilor şi li s'a lăsat munţiĭ în stăpânire ;

4). Că la lét 1790, în vremea stăpânireĭ Nemţilor, Saşiĭ dând jalbă la Viena, au venit cu ordin aicĭ în ţéră, când la divan se afla Entenberg şi s'au judecat, probând boeriĭ de maĭ sus, posesoriĭ munteluĭ, că răposaţiĭ întru fericire Domnĭ, n'au făcut cu totul danie nicĭ bisericeĭ din Rîjnov, nicĭ Saşilor, fără numaĭ iérba să o pască cu oile ;

5). Că cu tóte reclamaţiunile boerilor, muntele Baiul, numit şi «Dihamul» (v. a. n.), a rĕmas bisericeĭ românescĭ din Rîjnov, căcĭ asta era dorinţa fraţilor Udriste şi Toma Postelnicu, donatorĭ.

BALABAN, numire vechie a satuluĭ Nisipósa din com. Hârsa, plasa Podgoria.

BALABAN, munte la N. de com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiul Teléjen, pe care 'l udă rîul Teléjen şi pârâul Tâmpa.

BALACA, sat, face parte din C. R. Scăenĭ, pl. Podgoria. Are o populaţiune de 268 loc. (140 b., 128 f.).

Aci e o biserică fondată de familia Cantacuzino, la anul 1797, şi refăcută la a. 1840 de Grigore Filipescu.

Inainte vreme acest sat se numia «Valea Căpuşescilor».

BALACA-SCĂENĬ, proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de schitul Têrgşor, com. Scăenĭ, pl. Podgoria, în întindere de 604 h. a. din carĭ 80 h. a. suprafaţă împădurită şi 524 h. a. teren cultivabil şi fîneţe, arendată pe periodul 1886—91 cu 5900 leĭ anual, împreună cu o móră cu 4 róte pe apa Teléjenuluĭ.

BALALIA, fântână cu apă ce conţine iod şi puciósă, com. Păcureţĭ, pl. Podgoria ; apa acesteĭ fântânĭ se întrebuinţéză la bĕut.

BALIŢA, vale, isvorăsce de la E. de com. Cornu, plaiu Prahova, curge spre S.V. şi se vérsă în rîul Prahova, în raionul căt. Câmpiniţa şi oraşuluĭ Câmpina. I s'a dat acest nume pentru-că la început a fost

făcută de un locuitor anume Băluţă. Se ḑice că apa ce cădea dupe dealurĭ îneca grădina acestuĭ om. El ca să împedice acésta, a făcut un şanţ prin grădina luĭ şi l'a dus pênă în rîul Câmpiniţa, ca ast-fel apa ce venea după dealurĭ să se scurgă în rîu. Cu timpul însă s'a format o vălcea, ce acum e fórte mare.

BALISTERA, localitate pe albia rîuluĭ Prahova, com. Crivina, pl. Crivina, de unde locuitorii scot şi cară pietriş.

BALOTA, trup de pădure a statuluĭ în întindere de 100 h. a. pendinte de comunele, Bătescĭ şi Pucheni, pl. Crivina, care împreună cu trupurile: Bodârlanu (263 h. a.), Văcăria (25 h. a.) şi Pucheni (150 h. a.), forméză pădurea Gura-Crivĕţuluĭ.

BALOTINA, isvor, udă com. Şirna pl. Têrgşoru şi se vérsă în rîul Prahova.

BALTA, lac la N. de com. Balta-Dómneĭ, pl. Câmpu, cu sorgintea tot în comună.

BALA-DOAMNEI, comună rurală, plasa Câmpu. Anul înfiinţăreĭ nu se cunósce; se scie însă positiv că s'a format din ómenĭ veniţĭ aci de la munte.

Este situată pe ţĕrmul stâng al rîuluĭ Ialomiţa, avênd la N. lacul numit «Balta» la 27 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 11 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 3 cătune: Balta-Dómneĭ, Lacu-Turculuĭ şi Curcubeu, avênd o populaţiune de 1273 loc. (645 b. 628 f.), în care intră şi 12 familiĭ ţiganĭ, carĭ se ocupă cu cărămidăria şi vióra. Capĭ de familie sunt 273, contribuabilĭ 241. case de locuit 262 şi 2 bordeĭe.

In comună sunt 2 bisericĭ: una în căt. Lacu-Turculuĭ, fondată la a. 1871 şi a doua în Balta-Dómneĭ, cu următórea inscripţie: «Acest sfînt şi Dumnezeesc locaşĭ, prin îndemnul şi ajutorul tutulor locuitorilor comuneĭ s'a început din temelie la anul 1883, Iulie 1, în ḑilele Prea S. Mitropolit Primat al Românieĭ Calinic şi ale Majestăţeĭ Séle Regeluĭ Carol I, Regineĭ Elisabeta, proprietar al Domeniuluĭ Coróneĭ Gherghiţa, care prin D-l Administrator Ion Kalinder a ajutat mult la lucrarea acestuĭ sfînt locaş, precum asemenea şi cu ajutorul D-luĭ I. Macedon, a-

rendaş moşieĭ Gherghiţa, şi s'a terminat la anul 1888, Martie 10, în ḑilele de la Prea S. S. Mitropolitul Iosif Primatu Românieĭ de Arhitect Kalistrat monacul din monastirea Căldăruşanĭ şi de sub-semnatul zugrav Costache Popescu din Mizil.

Aceste bisericĭ sunt deservite de doĭ preoţĭ.

Locuitoriĭ acesteĭ comune se ocupă maĭ mult cu agricultura şi puţin cu olăria. Eĭ desfac produsul munceĭ agricole la Ploescĭ, iar olăria la Slobozia şi Bucurescĭ.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit după legea rurală din 1864, pe moşia statuluĭ, când li s'a dat 560 h. a. pământ. Eĭ au 152 caĭ, 481 vacĭ, 2236 oĭ, 5 bivolĭ, 27 capre, 143 porcĭ.

Carte a început să se înveţe aci de la anul 1862. Administraţia Domenielor Corónei, din ordinul M. S. Regelui, a construit aci un local propriu pentru scólă, care s'a frecuentat în anul trecut (1892—93) de 43 copiĭ, din numĕrul de 151 copiĭ (87 b. 64 f.), în vêrstă de scólă. Cu întreţinerea scóleĭ statul cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 104 bărbaţĭ şi numaĭ 6 femeĭ.*

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 615 h. a. Aci nu se fabrică nicĭ vin, nicĭ ţuică. Gândacĭ de mătase se cultivă în mică cantitate. Stupĭ cu albine sunt vr'o 65.

Pămêntul e prielnic la tótă cultura. Dintre pomiĭ roditorĭ sunt 32 merĭ, 13 perĭ, 248 duḑĭ, 19 cireşĭ, 62 nucĭ, 347 prunĭ.

Comerciul se exercită în comună de 4 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ se urcă la suma de 4000 leĭ anual.

O sosea i înlesnesce comunicaţia cu comunele Gorgota şi Ţigănescĭ.

Nu e străbătută de nicĭ o vale, afară de rîul Ialomiţa la Sud, şi rîul Prahova la Nord. Tot în partea de N. e lacul numit «Balta» a căruĭ sorginte e localisată.

Se mărginesce la N. cu rîul Prahova; la sud cu judeţul Ilfov, de care se desparte prin rîul Ialomiţa; la E. cu com. Gherghiţa şi la V. cu com. Potigrafu.

BALTA-DOAMNEĬ, sat, face parte din C. R. cu acelaşĭ nume, plasa Câmpu. Numele sĕu se crede a veni de la lacul cu acest nume, ce se găsesce aci şi acesta de la Dómna Stanca, soţia luĭ Mihaiŭ Bravul, fostă proprietară a acesteĭ moşiĭ.

BALTAC, gârliţă, isvorăsce din văile com. Filipesci-de-Pădure, pl. Filipescĭ, trece prin fâneţe, curge spre S. şi se varsă în gârla Roşióra. *Pe valea sa se presupune a fi păcură.*

BANCILA, localitate, com. Mărgineni-de-Jos, pl. Filipescĭ.

BANULUĬ, isvor, curge din muntele Călugăru, com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, ia direcţia N. E. şi se varsă în gârla *Bâsca fără cale*, tot în raionul com. Star-Chiojdu.

BANULUĬ, poiénă, com. Slănic, plaiul Vărbilău.

BARACESCI, numire ce se maĭ dă căt. Cosmina-de-jos,, plaiul Vărbilău.

BARAICTARU (Bianca), proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de M-rea Brebu, com. Drăgănescĭ, pl. Câmpu, în întindere de 1352 h. a. tóte arabile şi fânéţă, arendată pe periodul 1888—93 cu 20,768 leĭ anual.

BARAICTARU-BREBU, sat, face parte din C. R. Drăgănescĭ, pl. Câmpu. Aci e o biserică clădită în a. 1852 de un călugăr, pe când moşia aparţinea de M-rea Brebu.

BARLAN, isvor şi localitate, com. Posescĭ, pl. Teléjen.

BARTOSU, deal cu direcţia S. E. com. Diţescĭ, pl. Filipescĭ. Pe dealurĭ sunt plantate viĭ, prunĭ, nucĭ şi merĭ; parte fiind filoxerate servă şi de păşune.

BATESCI ŞI PUCHENI, moşiĭ ale statuluĭ, pendinţĭ de monastirile Znagovul şi Ţigănesci, carĭ pe periodul 1883—93 s'au arendat cu 26.000 leĭ anual, în plus leĭ 960 plata de pădurarĭ.

BATOGUL, vale, com. Ederile, pl. Filipescĭ; se vérsă în rîul Cricov.

BĂBANULUĬ, isvor, curge de la N. com. Săngeru, pl. Podgoria, şi se varsă în rîul Cricov, tot în raionul com. Sângeru.

BĂBEANU, două trupurĭ de pădure particulară supusă regimuluĭ silvic, în întindere de 250 h. a. proprietatea d-luĭ Băbeanu, pendinţĭ de comunele Salcia şi Sângeru, pl. Podgoria.

BĂDIA, vîrf de deal, com. Breaza-de-Sus, pl. Prahova.

BĂDICESCU, deal pe care este situată com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria.

BĂESCĬ, vale ce se vérsă în gârla Vărbilău, în com. Vărbilău.

BĂICOIŬ, staţie de drum de fier pe linia Bucurescĭ—Predealu, la 82 k.m. departe de Bucurescĭ şi la 22 k.m. de Ploescĭ, între staţiile Buda şi Câmpina.

BĂICOIŬ, deal, com. Băicoiŭ, pl. Filipescĭ, pe care se cultivă $6^1/_2$ h. a. vie.

BĂICOIŬ, sat, face parte din C. R. cu acelaşĭ nume, pl. Filipescĭ; are o populaţiune de 2511 loc. (1256 b. 1255 f.) Aci e reşedinţa comunei.

BĂICOIŬ, comună rurala, pl. Filipescĭ, înfiinţată, după cum spun bătrâniĭ, de Costache Ghica. Se scie positiv că moşia a fost proprietatea luĭ Mihaiŭ Vitézul şi că acesta a dat'o moşnenilor Ploeştenĭ în schimbul moşieĭ lor, căcĭ aci, la Ploescĭ, Mihaiŭ Vodă hotărîse să înfiinţeze oraş din satul moştenesc al Ploescilor.

Este situată pe malul rîuluĭ Dâmbu, la 17 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 16 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

La început a fost situată în partea de N. unde astă-dĭ este livadea boeréscă şi cu timpul s'a mutat aci.

Se compune din 4 cătune: Băicoiu, Cotoiu, Tufeni şi Găgeni, avênd o populaţiune de 3257 loc. (1619 b. 1638 f.), în care intră şi 6 familiĭ de ţiganĭ.

Capĭ de familie sunt 797; contribuabilĭ 782.

In comună sunt două biserici, ambele în Baicoiŭ, una cu hramul «Sf. Impĕraţi» fondată de proprietara Princesa Cleopatra, între aniĭ 1838-1845; şi a doua cu hramul «Sf. Nicolae» şi «Antonie» purtând numele de «Biserica Hagica» fondată de locuitorĭ în anul 1872, neposedând nicĭ o inscripţie.

Ambele bisericĭ sunt deservite de treĭ preoţĭ.

Ocupaţiunea de căpetenie a locuitorilor e agricultura. Parte din eĭ se maĭ ocupă şi cu chirigeria. Meşteşugarĭ sunt 35; dulgherĭ, dogarĭ şi cismarĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la oraşul Ploescĭ.

Costache Ghica, biv-vel logofĕt de țéra-de-jos, proprietarul moșieĭ, a obținut la 5 Maiŭ 1792, dela Vodă Mihaĭ Șuțu, carte domnéscă de slobozenie «ca să se facă tĕrg pe moșia dumnéluĭ Baicoiu, o dată pe sĕptămană, pentru alișverișul locuitorilor părțiĭ loculuĭ și pentru óreș-care folos al d-luĭ».

In comună sunt 85 caĭ și epe, 1067 boi, 182 vacĭ, 15 bivolĭ, 3 capre, 1773 oi, 850 porcĭ.

Locuitorii s'au împroprietărit la a. 1864, în numĕr de 600, pe moșia Principeseĭ Cleopatra Trumbescoĭ, când li s'au dat 1600 h. a. pămênt,

Scóla există în comună dela anul 1856. Localul e proprietatea comunei. Carte regulat a început sa se învețe dela 1870. In anul trecut (1892-93), scóla s'a frecuentat de 102 copii (81 b. 21 f.), din numĕrul de 257 copiĭ (129 b. 128 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea scólei statul cheltuesce anual 4378 leĭ. *Sciu carte 410 barbațĭ și 20 femei.*

Comuna se întinde pe o suprafața de 2400 h. a.

In raionul comuneĭ, în moșia proprietarului, este un isvor de apa minerală, care coprinde, iod, puciósa, fier și sare. Din constatările facute, acéstă apa e fórte bună contra reumatismuluĭ și pelagreĭ.

Țuică se fabrică în comună până la 2493 h. l. iar vin prea puțin.

Sunt în comună maĭ multe puțurĭ de păcură. Exploatatoriĭ lor șĭ-au perdut aci capitalurile, cacĭ săpând la deschiderea gurilor de puțurĭ au dat de sare și au fost nevoițĭ să înceteze ori-ce lucrare, căcĭ până la o adâncime de 40 metri au găsit straturĭ nestrăbătute de sare.

Aceste locuri pórtă numele de saramurĭ.

Numai 10—15 femei se ocupă cu gândaciĭ de matase. Stupi cu albine sunt vr'o 30.

Pamêntul e puțin prielnic culturei. Terenul cultivabil produce: 450 h. l. grâu, 3200 h. l. ovĕz, 8700 h. l. porumb.

Aproximativ sunt în comuna . 200 meri, 180 peri, 221 duḑi, 190 cireși, 340 nucĭ , livedile dau cam 40 care fîn.

Comerciul se exercita în comuna de 11 cârciumari.

Bugetul comunei se urcă la 6000 lei și se echilibréză cu cheltuelile.

Afara de micile sosele din interiorul comunei, una spre E. și alta spre V. pun în comunicație comuna Băicoiu cu

comunele Țintea și Floresci.

In partea de N. a comunei e movila numită «a Caprei».

Se marginesce la N. cu com. Scorțeni, la Sud cu orașul Ploesci, la E. cu com. Țintea și la V. cu Floresci și Nedelea.

Se scie că la a. 1831, Iordache și Farmache, capii Arnăuților, cari se aflau peste Olt, fură chemați la Bucuresci de Caimacami, ca împreună cu Sava, să păzéscă Capitala.

Ceata luĭ Iordache și a luĭ Farmache se despărți la Slatina în două grupe: una se îndreptă spre Bucuresci, pe la Pitesci și Găesci; cea-l'altă, tot la Bucuresci, pe la Talpa și Vadu-Lat. Aceste două grupe de Arnăuți comiseră în drumul lor jafuri, prădând chiar biserici și violând femeĭ.

Din Găesci, Arnăuții se îndreptară spre Têrgoviște, unde cerură cu sila dela ispravnici banĭ și proviant; ispravnicii fugiră nóptea călari peste dealuri, oprindu-se în *Băicoiŭ*.

Duca, comandantul corpuluĭ de oștire din Ploesci, primind din partea luĭ Ipsilante poruncă să vie la Têrgoviște, în drumul sĕu tăbărî la *Băicoiŭ*, lasând streji la Ploesci, Câmpina și Margineni.

Generalul Costache Ghica, unul dintre emigrații din 1822, murind departe de țéra luĭ, corpul seu a fost adus și înmormîntat la moșia sa Baicoiu.

Aci e palatul Principesei Cleopatra Trumbescoĭ, acum decedata, cu o grădină fórte frumósă [1])

[1]) Rĕposatul Cesar Bolliac întreprindênd o căletorie în anul 1845, a ajuns pênă la Băicoiu, și'și scrie impresiile séle în următorii termeni:

Prințésa Trumbescoĭ, care ne-a oprit patru ḑile în castelul sĕu din Baicoiu, ne-a făcut să vedem și cea maĭ largă horă ce își póte cine-va închipui, de cele maĭ frumóse țĕrăncuțe, fete și neveste tinere, cu cămĕși largi de borangic, cu mărămĭ albe pe cap sau cu cununĭ de florĭ pe cosițe, tóte albe, tóte rumene, tóte cu ochiĭ negri, jucând o horă grațiósă.

Era vorba de o căsatorie de curând, făcută cu o sĕptâmână maĭ înainte.

Soțul declară că se căiesce și'șĭ aduce aminte de altă iubită a luĭ.

Soția se plânge că soțul eĭ nu este destul de amabil séra, că nu-ĭ dă covrig—care este un semn de îngrijire, un semn de curte între flăcăi și fete, între tinerĭ de curênd casatorițĭ.

El îĭ rĕspunde că nu póte s'o iubéscă, că a luat'o numai pentru zestre, că se căiesce și că vrea s'o lase.

Ea îl întrébă care-ĭ este vina, pentru ce n'o iubesce, și el îĭ rĕspunde: *ecă așa*, rĕspuns fórte potrivit pentru aceia ce cer cuvînt inimiĭ de afecțiile eĭ.

BĂILE TĂTARILOR, loc isolat, com. Teişanĭ, pl. Teléjen.

BĂLĂCEANCA, moşie pe care la a. 1864 s'au împroprietărit parte din locuitoriĭ comuneĭ Ceptura, plasa Cricov.

BĂLBĂITOAREA, loc între muntele Smeuratu şi Plaiul Icóneĭ, com. Star-Chiojdu, plaiul Teléjen.

BĂLĂCUŢA, isvor, 'şĭ ia nascere din partea de N. şi V. a căt. Balaca, com. Scăenĭ, plasa Podgoria, de unde luând o direcţie dréaptă spre S. se vérsă în iazul Feteĭ. Numirea 'şĭ a luat'o dela cătunul Balaca, din care isvorăsce.

BĂLTIŢA, moşie a statuluĭ, com. Mănescĭ, pl. Têrgşor, pendinte de monastirea Viforîta, care pe periodul 1888-93, s'a arendat cu 6.600 leĭ anual, în plus 480 leĭ plată de pădurarĭ şi confiniştĭ.

Acolo D-l Bolliac a auzit următorul cântec:

— Frundă verde nucă sécă
Nu voiŭ boĭ, nu voiŭ nicĭ vacă
Numaĭ leica voiŭ să'mĭ placă
Ochiĭ şi sprâncenile
Guriţa şi genele
Unde jócă stelele.
Nu-mĭ aĭ dat covrig aséră
Mĭ-aĭ dat mămăligă gólă
Şi m'aĭ dat pe uşe-afară.
— Nu vĕd, nu
Nu-ţĭ dau, nu
Iacă nu, iacă ba
— Dar de ce? — Iac-aşa!

BĂLTIŢA-STARIŢA, moşie a statuluĭ pe care la 1864 s'au împroprietărit locuitoriĭ com. Mănescĭ, pl. Târgşor.

BĂLTIŞ, vale, com. Ocina, plaiul Peleş.

BĂLTIŞUL, sat, face parte din C. R. Ocina, pl. Peleş.

BĂLŢESCI, sat, face parte din C. R. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria. Aci e o biserică, construcţie veche, zidită de poporanĭ. Anul fondăreĭ şi ctitoriĭ nu i se cunosc.

Acest sat înainte de a se uni cu Podeni-Vechĭ, forma singură o comună cu cătunul Izescĭ, şi se numia de locuitorĭ: Cireşeanca, Sinaia, Polini şi Piscupia.

BĂNESCI, deal, com. Bănescĭ, plaiul Prahova, pe care se cultivă 2 ½ h. a. vie.

BĂNESCI, silişte, pe terit. C. Bănescĭ, plaiul Prahova, numită şi *Lunca-Siliştea*, situată pe

malul Prahoveĭ, spre S. de confluenţa eĭ cu Doftana. Se spune că aci era înainte de venirea Tătarilor satul Bănescĭ; şi se povestesce că în ziua de Vinerea-Mare (Sf. Paraschiva) când sătenii jucau horă, de-odată s'au pomenit cu un potop de Tătarĭ, care i-au măcelărit pe toţĭ, afară de 4 familiĭ care au stat ascunse în gârlă, sub stufurĭ, 4 ḑile; iar după plecarea Tătarilor acele 4 familiĭ aŭ fondat actualul sat Bănescĭ.

BĂNESCĬ, com. rurală, plaiul Prahova, situată pe loc şes şi pe délurĭ, aproape de rîul Doftana.

Limita. — Acéstă com. se mărginesce la Est cu com. Telega, la apus cu rîul Prahova şi rîul Doftana, la Nord cu com. Telega, iar la Sud cu Moşia mică Bobolia

Terenul comuneĭ este accidentat de piscurile: Piscul cu Stâna, Măgura şi de valea numită Valea Rea.

Hydrografia.— Acéstă com. este udată de rîul Doftana, pe care se află un pod ce aparţine jumĕtate acesteĭ comune şi jumĕtate cătunuluĭ Slobozia.

Clima. — Bate vêntul de la răsărit şi de la miaḑă-noapte. Plouă des maĭ ales în lunile Martie, Aprilie, Maĭ şi Iunie. Sunt marĭ gerurĭ iarna şi căldurĭ arḑĕtoare vara. Grindina cade rar.

Istoricul. — Comuna a fost fondată pe la anul 1600 de locuitorĭ. Cătunul de reşedinţă este Urleta. Se compune însă din 2 cătune: Urleta şi Bănescĭ. In aniĭ 1875 şi 76 coprindea şi cătunele Bobolia şi Slobozia pendinte aḑĭ de comuna Poiana. Pe teritoriul acesteĭ com. se află siliştea Bănescĭ (V. Bănescĭ Silişte).

Biserica.— Sunt două biserici,una în cătunul Urleta şi alta în căt. Bănescĭ.Cea din Urleta a fost fondată la 1843-44, aḑĭ este ruinată, cea din Bănescĭ a fost zidită la 1865-66. — Sunt doĭ preoţĭ şi doĭ cântăreţĭ. Are fie-care câte 17 pogóne date dupe legea rurală din 1864. Cea din Urleta are hramul Sf. Voevoḑi, iar cea din Bănescĭ Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ.

Şcoala. — In cătunul Bănescĭ se află o scoală mixtă, ce funcţionéză de la 1859 şi este întreţinută de stat şi de comună. Are un învĕţător. Localul de zid este în bună stare. A fost frecuentată de 94

băeţĭ şi 4 fete. Sciu carte 30 în Urleta şi 40 în Bănescĭ. Total 64 bărbaţĭ şi 6 femeĭ. Miliţienĭ sunt 120, Reservişti 18.

Populaţia comuneĭ este de 1433 suflete, din care, în Urleta 104 bărbaţĭ, femeĭ 94, neînsuraţĭ 129, văduví 9 şi fete 113. In cătunul Bănescĭ sunt 209 bărbaţĭ, 220 femeĭ, 295 neînsuraţĭ, 14 văduvĭ, 242 fete. Dupe legea rurală din 1864 sunt 218 împroprietăriţi. Dupe legea din 1879, sunt 35 însurăţeí precum şi 118 cumpărători aĭ moşieĭ Statuluí Bănescĭ-Urleta.

Locuinţe. — In cătunul Urleta sunt 150 case. In Banescĭ sunt 202 case. Unele case sunt de zid, altele de nuele şi paiantă. Toate au grădină.

In comună sunt: 543 boĭ, vacĭ 199, viţeĭ 115, caĭ 140, epe 5, oĭ 657, capre 20, porcĭ 23, stupĭ 40.

Suprafaţa întreguluĭ teritoriu comunal este de 1122 hectare din care 669 hect. pămênt arabil, 354 h. fâneţă şi 99 hect. pădurĭ tufăriş.

Proprietatea.— Moşia din comună se numesce Urlea-Bănescĭ, aparţinea statuluí, care a dat'o în loturĭ micĭ locuitorilor. Se sémănă grâu, porumb şi ovĕz. Pădurile au 99 hect., aparţin locuitorilor şi se compun din tufă, alunĭ, plopĭ şi mestécenĭ. Se găsesc 7 hect. viĭ care aparţin la 11 locuitorĭ; produc vin alb.

Industria. — Se găsesc în comună câte-va velniţe unde se fabrică rachiu de prune, când recolta a fost bună. In cătunul Urleta sunt 6 meseriaşĭ, iar în Banescĭ sunt 10 meseriaşĭ.

Comerciul. — In Urleta sunt două cârciumĭ, iar în Bănescĭ sunt treĭ. Comercianţĭ sunt cincĭ toţĭ cârciumarĭ. Locuitorii 'şĭ transportă productele lor la Ploescĭ şi prin comunele în care se ţin bâlciurĭ. Importă sare, hrană, îmbrăcaminte. Transportul 'l fac cu carele pe şoseaua naţională, pe şoseluţe care au în comună o lungime de 9 km. sau chiar cu drumul de fer, care trece nu departe de comună.

Căĭ de comunicaţie—Prin apropiere, în afară de raionul comuneĭ, trece o cale ferată, iar prin centrul comuneĭ cele enunţate maĭ sus.

Contribuţia.— Contribuabilí sunt 376.

BĂNESCĬ, sat de reşedinţă a C. Bănescĭ, pl. Prahova, cu 980

loc., 202 case, 1 biserică, 1 scoală și 3 cârciumĭ.

BĂNESCĬ, moșie pe terit. C. Bănescĭ, pl. Prahova, cu o întindere de 557 ½ hect. fostă propr. Statuluĭ iar actualmente dată în loturĭ locuitorilor. Se sémănă pe ea: porumb, ovĕz și grâŭ.

BĂRĂCIA, pârâu, udă com. Posescĭ, pl. Teléjen; se vérsă în gârla Zeletinul și împreună în rîul Bâsca și cu acesta în rîul Buzĕu.

BĂRBOIU, deal la V. de com. Călugăreni, pl. Cricov.

BĂRBOIU, gârla, isvorăsce din partea de N. E. a com. Călugarení, pl. Cricov, curge spre S, face mai multe zigzaguri și intra în com. Vadu-Săpat, pl. Cricov.

BARCANESCI, comuna rurala, plasa Crivina.

Dintr'un document dela Petru-Voda, nepotul luĭ Mircea-Vodă, din anul 1567, se vede ca Petru-Voda întaresce logofetuluĭ Coresi cumpĕratórea moșieĭ Bărcanesci de la un óre care Manea și 5 razóre de moșie de la un Avrut din Ploesci.

Daca p'acea vreme exista sat aci, n'am putut afla nimic, cu tóte cercetările făcute.

N'are nici un cătun alipit și o populațiune de 502 locuitori; 105 capi de familie, 94 contribuabili, și 127 case de locuit.

In comună e o singura biserică cu hramul «Adormirea M. D.» fondată la a. 1838 de Scarlat Bărcănescu, proprietarul moșieĭ, deservita de un singur preot.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și parte cu zidaria. Ei desfac produsul muncei lor la orașul Ploesci. In comună sunt 40 caĭ, 65 vací, 130 boi, 40 porci și 2 bivoli.

91 locuitori s'au împroprietarit la 1864 dupe legea rurala.

Scóla s'a înființat la a. 1860. Localul e proprietatea d-lui Scarlat Barcănescu și s'a frecuentat în anul scolar 1892-93 de 43 băeți și 2 fete. *Scie carte numai 4 barbațĭ și nicĭ o femeie.* Cu întreținerea scólei statul cheltuesce anual 1080 leĭ.

Comuna se întinde pe o suprafața de 327 h. a. pamênt de munca și islaz. Vin și țuica nu se fabrica. Gân-

dacĭ de mătase și stupĭ cu albine nu sunt.

Pămêntul e prielnic cultureĭ. Un hectar dă 14 h. l. grâu, orz și meiu. Pomĭ roditorĭ sunt prea puținĭ.

Comerciul se exercită în comună de 2 cârciumarĭ.

P'aci trece soseaua națională Bucurescĭ-Ploescĭ.

In marginea comuneĭ este heleșteul Tătăraniĭ din care ese maĭ multe isvóre, ce se vérsă în rîul Prahova.

BĂTESCĬ, sat, face parte din C. R. Bătescĭ, pl. Crivina.

BĂTESCĬ, comună rurală, plasa Crivina. Acéstă comună aparținea înainte vreme de plasa Câmpu și se numia Românescĭ. Date sigure despre înființarea eĭ nu sunt. In arhiva primărieĭ se găsesc acte din a. 1828, relative la comună.

Este situată pe loc șes, la 10 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 4 k. m. de reședința plașeĭ.

Se compune din 2 cătune: Bătesci și Cătunul Móra, avênd o populațiune de 767 locuitorĭ (367 bărbațĭ, 400 femeĭ) în care intră și 5 familiĭ de țiganĭ.

Capĭ de familie sunt 179; contribuabilĭ 160; case de locuit 200.

In comună e o singură biserică, cu hramul «Nascerea Maici Domnuluĭ» ce a fost în trecut sub îngrijirea monastireĭ Țigănescĭ. Anul când s'a fondat nu se scie, fiind lipsită de orĭ-ce inscripție, dar se scie că s'a reparat la a. 1841. Este deservită de un preot.

Afară de agricultură, 23 locuitorĭ se ocupă cu olăria. Produsul munceĭ lor 'l desfac la orașul Ploescĭ și în localitate.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit la 1864, și cu loturĭ la a. 1892, pe moșia statuluĭ Bătescĭ, trupurile Branciog-Poĭenile și Bătesci-Puchenĭ, din cari li s'au dat în total 580 h. a. Eĭ aŭ: 96 caĭ și epe, 117 vacĭ, 7 bivolĭ, 54 capre, 547 oĭ, 814 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Leaot, sunt 2 morĭ de măcinat.

Scólă nu există în comună. In vêrstă de scólă sunt 52 băețĭ și 4 fete. *Sciu carte 18 bărbațĭ și 5 femeĭ.*

Tótă suprafața comuneĭ e de 1060 h. a.

Țuică se fabrică în mică cantitate. Pămêntul e prielnic numaĭ porumbuluĭ, grâuluĭ și ovĕzuluĭ. Se cultivă și puțin meiŭ. Un hectar dă în termen mediŭ: 7 h. l. porumb, 14 h. l. grâŭ, 7½ h. l. ovĕz, 7 h. l. meiŭ. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 100

merĭ, 50 perĭ, 150 duḑĭ, 20 cicireşĭ, 100 nucĭ. Liveḑĭ nu sunt.

Comerciul se esercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 3496.33, și la cheltuelĭ 2305 leĭ.

Soseaua comunală Bătescĭ-Braḑĭ-Pucheni-Marĭ o pune în legătură cu sos. naţională Bucurescĭ-Ploescĭ.

E udată de rîul Leaotu şi de rîulețul Ograda, ḑis şi «La Fântâna Raduluĭ», rîuleţ ce se vérsă în rîul Leaotu, în fața bisericeĭ.

BĂTESCI-PUCHENĬ, pădure a statuluĭ în întindere de 538 h. a. formată din trupurile: Bodârlanu (263 h. a.), Văcăria (25 h. a) Balota (100 h. a.) şi Pucheni (150 h. a.) pendinte de comunele Bătesci şi Pucheni, pl. Cricov.

BĂTRÂOARA, vale, isvorăsce dintre munţiĭ Gâlmeia şi Comarnic, curge dela N. E. către S. V. şi se vérsă în rîul Prahova, pe malul stâng, în raionul com. Comarnic, pl. Peleș.

BĂTRÂNA, moşie pe care la a. 1864 s'au împroprietărit parte din locuitoriĭ comuneĭ Vadu-Săpat, pl. Cricov.

BĂTRÂNI, com. rurală, plaiul Teléjen, situată pe valea gârleĭ Bătrânénca, la 60 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 28 k. m. de a plaiuluĭ.

Asupra înființăreĭ acesteĭ comune, tradiţia spune următórele: Acéstă comună s'a înființat de un bătrân numit Chiojdu, care s'a așeḑat aci cu femeia şi doĭ copiĭ aĭ sĕĭ. Pe cel maĭ mare, tatăl sĕu l'a căsătorit şi ĭ-a dat ca zestre locul despre N. E. unde s'a format comuna Stari-Chiojdu (Chiojdu dupe numele băiétuluĭ şi Stari = om cu avere), iar pe feciorul cel mic l'a instalat, după ce l'a însurat, pe locul unde este aḑĭ Chiojdu-Mic, sau Chiojdu din Bâsca, județul Buzĕu.

Ambiĭ copiĭ veneau să vadă pe părinţiĭ lor, pe bĕtrânĭ, carĭ rĕmăseseră pe acest loc, și de aci acéstă comună s'a numit Bătrâniĭ.

Tradiţia maĭ spune că bătrânul s'a stabilit aci încă din timpul invasiuneĭ Tătarilor, ba că chiar era Tătar. Lucru nu e de mirare, căcĭ maĭ tóte numirile topice din Chiojdu-Mare sunt tătărĕscĭ. D-l Macoveiŭ din Chiojdu-Mare posedă o importantă colecţiune de chrisóve și alte documente

privitóre la istoricul comuneĭ Bătrâni și Chiojdu.

Comuna Bătrâni se compune din 2 cătune: Poiana-Mare și cătunul de reședință Bătrânii, avênd o populațiune de 1398 locuitorĭ (733 b. 665 f.), cu 533 capĭ de familie, 283 contribuabilĭ, 367 case de locuit și 176 odăĭ și bordeie.

In comună sunt două biserici, deservite de doĭ preoțĭ, una reparată la anul 1851, și una făcută din nou la anul 1866.

Locuitoriĭ se ocupă cu crescerea vitelor, lemnăria de construcțiĭ și parte din eĭ cu cultura livedilor de prunĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Văleniĭ-de-Munte, Ploescĭ și Bucurescĭ. In comună sunt: 141 caĭ, 595 boĭ, 235 vacĭ, 276 capre, 1439 oĭ și 275 porcĭ.

Pe gârla Bătrâniĭ, în raionul comuneĭ, sunt 4 morĭ.

Scóla funcționéză în comună din anul 1839. Localul e proprietatea comuneĭ și s'a frecuentat în anul scolar 1892-93 de 52 copiĭ (51 b. 1 f.), din numĕrul de 301 copiĭ (180 b. 121 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea scóleĭ statul cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 87 bărbațĭ și 8 femeĭ.*

Teritoriul comuneĭ, cu islaz, locurĭ rîpóse și neproductive, este de peste 1000 h. a. Țuică s'a fabricat în anul 1892 aprópe 10.000 d. l. Viĭ nu sunt.

Gândacĭ de mătase și stupĭ cu albine nu sunt.

Pămêntul nu e tocmaĭ productiv. Un hectar póte produce pênă la 5 h. l. ovĕz și 6 h. l. porumb. Alte cereale nu se cultivă. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 200 nucĭ, 150 merĭ, 180 cireșĭ, 20 perĭ, 30 dudĭ.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 3000 leĭ și cheltuelile la 2800 leĭ anual.

Nu are de cât o singură sosea, ce merge din Star-Chiojdu la Rîncezĭ și Vălenĭ spre Ploescĭ.

Comuna este brăzdată în partea de N. E. de dealul Heru și spre S. V. de Păltinișul. Pe ambele se cultivă cereale, parte servind pentru fînețe.

E udată prin centru de gârla Bătrânénca și de alte micĭ isvóre, precum e Smeurătul, carĭ se vérsă în gârla Bătrânénca, din raionul căreia isvorăsc.

Se mărginesce la N. cu munțiĭ Transilvanieĭ de care

se desparte prin vîrfurile: Vîrteju, Rîpa Măgaruluĭ, Topora și Smeurătu; la S. cu com. Posescĭ și cătunele Valea Plopuluĭ și Rotarea, de care se desparte prin gârla Stimniculuĭ; la E. cu com. Star-Chiojdu și la V. cu com. Rânceziĭ.

BĂTRÂNIĬ, pichet de graniță despre Transilvania și trecĕtóre pe la muntele Breaza.

BĂTRÂNIĬ, plaiŭ, pe unde era pichetul și trecĕtórea Mânieți, în Transilvania.

BĂTRÂNIĬ, sat, face parte din C. R. cu același nume, plaiul Teléjen. Aci e reședința comuneĭ.

BĂTRÂNEANCA, vale pe care curge gârla cu același nume, udă com. Bătrâniĭ, pl. Teléjen, din raionul căreia isvorăsce, și anume din muntele «Vîrful luĭ Țigan» curge spre S. și trece pe la E. de com. Posescĭ și intră în județul Buzĕŭ. Primesce pe stânga gârla Chiojdu (v. a. n.), cu toțĭ afluențiĭ sĕĭ și pe isvórele Valea-Ani și Rotarea și se îndréptă spre S. E. lăsând în drépta căt. Vadu-Ani, iar pe stânga căt. Rotarea.

Pe acéstă gârlă sunt 4 morĭ pentru măcinat.

BÂLCILOR, isvor, vine din com. Chiojdénca și în raionul com. Salcia, plasa Podgoria, se împreună cu isvórele Ciuciuru, Oancea, Câineluĭ, Păcureĭ, Stupina-Popeĭ, Burlacu și Vulpea, și formézĕ gârla Salcia.

BÂRSEANU saŭ Vulpea, munte la N. căt. Scurtescĭ, com. Stefescĭ, pl. Vărbilăŭ.

BÂRZEĬ, vale, isvorăsce dela N. com. Teișani, pl. Teléjen, se împreună cu valea Cruceĭ, și amêndouĕ se vérsă în valea Dragomir, care este un afluent al rîuluĭ Teléjen.

BÂRZILA, deal în com. Păcurețĭ, pl. Podgoria.

BÂSCA-CU-CALE, pârâu, isvorăsce din dosul munteluĭ Fața-Craiuluĭ, dela punctul numit «Gămălia» curge spre S. E. pênă la poiéna din Capu-Pisculuĭ, com. Star-Chiojdu, plaiul Teléjen, face o cotitură spre S, formézĕ în mică parte limita cu jud. Buzĕu, se împreună cu pârâul Bâsca-fără-Cale la pólele munteluĭ Pleșea, puțin maĭ sus de satul Bâsca și for-

méză rîul Bâsca-Chiojduluĭ, care apoĭ intră în jud. Buzĕu, unde se vérsă în rîul Buzĕu, lângă căt. Cislău.

Are de afluențĭ în jud. Prahova, isvórele: Tisa și Condri.

In cursul sĕu formézä maĭ multe cascade. Calea pe albia acesteĭ ape este fórte dificilă.

Pe aci Mihaiŭ Vitézul 'șĭ-a trecut o parte din armata sa în Transilvania, la a. 1599, Oct. 7. In anul 1848, Rușiĭ ocupând țéra a grămădit multă armată pe acéstă vale, fiind fórte priinciósă pentru o invasie în Transilvania.

Pe acest pârâu, în raionul jud. Prahova, este un ferăstrău pentru tăiat cherestea,

BÂSCA-FĂRĂ-CALE, pârâu, isvorăsce din muntele Plaiu-Purcaruluĭ, curge spre S. E., face o cotitură în com. Star-Chiojdu, plaiu Teléjen, se dirijéză spre S. și după ce se unesce cu pârâul Bâsca-cu-Cale, intră în județul Buzĕu, formând rîul Bâsca-Chiojduluĭ, care se vérsă în rîul Buzĕu. Are de afluențĭ pe isvórele Smeurătu și Banu.

BECIULUĬ (Vîrful-), vîrf pe culmea dealuluĭ Gornetu, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, numit ast-fel pentru-că în vechime se făcuse aci de proprietarĭ nisce beciurĭ pentru conservarea vinuluĭ. Acest vîrf este situat în partea de V. a comuneĭ și e acoperit cu vie și pădure.

BECHI, poiénă, com. Scorțenĭ, plaiul Prahova.

BECHERU, deal spre N. V. sub «Vîrful Doruluĭ» com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria. S'a numit ast-fel pentru-că a fost locuința unuĭ locuitor becher din căt. Gornetu, anume Samoil. Aci a plantat vie, care și adĭ se numesce via Becheruluĭ.

Locuitoriĭ îĭ maĭ dic și *Bichel.*

BELCIOAI, vale, com. Podeni-Vechĭ, plasa Podgoria.

BELDIA, deal acoperit cu viĭ și pometurĭ, com. Filipesci-de-Pădure, pl. Filipescĭ.

BELCIUGU, sat, face parte din C. R. Gherghița, pl. Câmpu. Are o pop. de 520 loc. (258 b. 262 f.) Aci e o biserică cu hramul «Adormirea M. D.» zidită de enoriașĭ acum 75 anĭ.

BELCIU, deal la S. de comuna Călugărenĭ pl. Cricov.

BELIA, rîu, 'șĭ ia nascere din munțiĭ com. Talea, udă partea de N. a căt. Gura-Beliĭ, com. Breaza-de-Sus, pl. Prahova, și se véršă în rîul Prahova, la locul numit «Gura-Beliĭ», la Sud de com. Comarnicu.

BELIĬ (Cariera-), carieră de piétră, în moșia Breaza, com. Talea, plaiul Peleș.

BELIĬ, vale în partea de E. a com. Talea, pl. Peleș. Se véršă în valea Talieĭ și împreună în rîul Prahova, pe malul drept, la N. de com. Breeza-de-Sus. Se crede că 'șĭ-a luat numele de la solul sĕu cel alb, ce-l are în tótă întinderea sa.

BENIĬ, gârliță, isvorăsce din dealul Gruiuluĭ, com. Star-Chiojd, plaiul Teléjen, ia direcția S. V. și se véršă în gârla Chiojdu, tot în raionul com. Star-Chiojdu.

BENIĬ, vale, udă partea de E. a căt. Cuibu, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, din care isvorăsce. Curge de la N. V. spre S. E. primesce valea Glodululĭ și se véršă în pârâul Nucețénca, la localitatea numită «Podul Frânculuĭ» com. Gornetu-Cuib.

BENIĬ (Valea-), loc de fînețe la E. de căt. Cuibu, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, ce se întinde pênă în dealul Baba Ana și Nucetuluĭ.

BENIĬ (Vîrful-), loc isolat în com. Strâmbenĭ, plaiu Vărbilău.

BERARU, veḑĭ Berivoe.

BERCENI, comună rurală, plasa Cricov. Inainte vreme aparținea de plasa Câmpu și se numia «Móra-din-Cupe».

Este situată pe loc șes, lângă rîul Teléjen, la 7 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 15 k. m. de reședința plășeĭ.

Se compune din două cătune: Berceni și Cătunu, având o populațiune de 712 locuitorĭ (413 bărbațĭ, 299 femeĭ), în care intră și 23 familiĭ de țiganĭ.

Capĭ de familie sunt 160; contribuabilĭ 140; case de locuit 154.

In comună este o biserică, construită din nou, în anul

1891, deservită de un preot.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Produsul munceĭ 'l desfac la orașul Ploescĭ, fiind în apropiere.

Locuitoriĭ, în numĕr de 117, s'au împroprietărit la 1864, pe moșia Berceni, dându-li-se 430 h. a. Eĭ au 30 caĭ, 189 boĭ, 118 vacĭ, 6 bivolĭ, 1001 oĭ, 69 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Dâmbu, e o pivă și o móră.

Scóla există în comună din anul 1893. Localul e proprietatea comuneĭ. (Lucru curios că în comună nu scie carte de cât primarul). Copiĭ în vârstă de școlă sunt 100: 56 băețĭ și 44 fete).

Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt 50.

Pămêntul se cultivă bine. Un hectar produce pĕnă la 14 h. l. grâu și 14 h. l. porumb. Un hectar livede dă un car de fîn.

Comerciul se exercită de un singur cârciumar.

Bugetul comuneĭ presintă la venituri suma de leĭ 2538.54; iar la cheltuelĭ leĭ 1970.

Prin comună trece o singură sosea, ce merge spre orașul Ploescĭ.

E udată de rîul Teléjen și de rîul Dâmbu.

BEREVOESCU-DE-JOS, moșie a statuluĭ, compusă din două bucățĭ, în întindere totală de 45 h. a., din carĭ 23 h. a. pădure în treĭ pâlcurĭ, numite: Piscu-Runculuĭ, Poiana-Vătafuluĭ și Cotul-cu-Plopĭ, vîndută de vecĭ d-luĭ Naum Papazoglu, pe preț de 29.000 leĭ.

BEREASCA-DE-JOS, mahala din C. R. Ploesciori, pl. Têrgșor. Maĭ înainte se numia Ploescioriĭ Dimitriuluĭ.

BEREASCA-DE-SUS, mahala din C. R. Ploesciori, pl. Têrgșor. Maĭ înainte se numia Ploescioriĭ M-reĭ Mărginenĭ și Berésca-Veche.

BEREASCA, vedĭ Têrgșoreanca.

BERILA, vale, în partea de V. a com. Scăioșĭ, pl. Teléjen. Acéstă vale servesce de fînețe. *Aci se află un isvor de apă minerală, care conține pucіósă, și se numesce «Fântâna de leac»*.

BERIVOE, deal în partea de V. a căt. Cuibu, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, acoperit cu viĭ și numit ast-fel dela un Voicu Beraru, care era vier acolo. Parte din acest deal

se numesce Beraru, parte Berivoe.

BERTEA, fostă trecĕtóre şi pichet de graniţă despre Transilvania, da prin plaiul Şerban-Vodă.

BERTEA, vale, isvorăsce din dealurile com. Bertea, pl. Vărbilău, intră în raionul com. Strâmbeni, acelaşĭ plaiŭ, se împreună cu gârla Alunişu şi curge pe moşia Stefescĭ.

BERTEA, comună rurală, plaiu Vărbilău. Tradiţia locală spune că s'a înfiinţat acum 750 anĭ şi că şĭ-a luat numele de la primul locuitor stabilit aci, numit Berteluşiu.

Este situată pe valea rîuluĭ Bertea, la 30 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 2 k. m. de reşedinţa plaiuluĭ.

N'are nici un cătun alipit. Populaţia sa e de 1303 loc. 620 bărbaţi, 683 femei), în care intră şi 19 familiĭ de ţiganĭ.

Capĭ de familie sunt 502; contribuabili 497.

In comună sunt două biserici: una cu hramul «sf. Apostoli» fondată la a. 1850 de Vladaiu şi alţii; şi a doua, cu hramul «st. Treime» fondată la a. 1830 de Popa Ilie şi alţiĭ. Ambele sunt deservite de doĭ preoţĭ.

Dintre locuitorĭ sunt: 12 ferarĭ, 7 dulgherĭ, 10 rotarĭ. Produsul munceĭ 'l desfac la oraşul Ploescĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ; numaĭ 37 s'au împroprietărit la 1864, când li s'au dat 310 h. a. Eĭ au 43 caĭ, 29 epe, 226 vacĭ, 232 capre, 1826 oi, 248 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Bertea, sunt 8 morĭ de măcinat.

In presinte nu există scólă în comună, neavênd local propriu. Carte a început să se învețe aci de vre-o 70 anĭ. *Sciu carte 186 bărbaţĭ şi 31 femeĭ.* Copiĭ în vêrstă de scólă sunt 108 băeţĭ şi 14 fete.

Tótă comuna are o suprafaţă de 4500 h. a.

Ţuică se fabrică în termen mediu pênă la 485 h. l.

Gândaci de mătase nu se cultivă; stupi cu albine nu sunt.

Terenul fiind muntos, aci nu se cultivă de cât porumb, care produce pênă la 840 h. l. Dintre pomĭ roditori sunt: 250 meri, 180 peri, 120 cireşi, 380 nuci. Livedile dau pênă la 270 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 7 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 4000 și la cheltuelĭ 3447.

Stă în legătură prin sosele cu comunele Stefescĭ și Strâmbenĭ.

Movilă este: Măciuca; Pisc: Păltinetu; surpătură: Colțu Păltinetuluĭ; tóte servind pentru pășune.

De la N. la S. este străbătută de gârla Bertea.

Se mărginesce la N. cu munțiĭ Teșila, la E. cu com. Stefescĭ, la S. și V. cu com. Strâmbenĭ.

BIANCA, vezĭ Baraictaru.

BIANCA, proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de M-rea Brebu, com. Drăgănescĭ, pl. Câmpu, în întindere de 362 h. a. tóte arabile și fânețe, arendată pe periodul 1888--93 cu 7000 leĭ anual.

BICHELU, vezĭ Becheru.

BICHELU, rîpă sub vârful Comorilor și spre délul Baba Ana, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria. Terenul fiind humos fuge spre vale, maĭ ales în timpurĭ ploióse.

BICHI (Rîpa-), localitate în com. Salcia, pl. Podgoria, ce servă pentru pășunea vitelor.

BIGHILIN, deal spre E. de com. Bucov, pl. Cricovu, care ađĭ servesce de pășune pentru vite. Se numia Plaiul-Moraruluĭ.

BINELUĭ, plaiŭ la S. de com. Târlesci, plaiul Teléjen, pe care se află pădure și locurĭ de pășune.

BISERICEĭ, vale, com. Ocina, plaiul Peleș.

BISERICEĭ, vale, com. Poéna-de-Vărbilău, plaiul Vărbilău, numită ast-fel pentru-că pe acésta vale se afla înainte biserica comuneĭ.

BISERICEĭ, vale, îșĭ ia nascere din délul Scăeni, trece spre N. de biserica Scăenĭ, pl. Podgoria, și se perde în pădurea Anghelache. Curge numaĭ în timpurĭ ploióse.

BISERICEĭ, (Valea-), vale, com. Gura-Vitióreĭ, pl. Teléjen.

BISERICEĭ, vale, începe din rîpa

Şoimuluĭ, com. Valea-Lungă, plaiul Prahova. Are o direcţiune de la N. V. spre S. şi se vérsă în Cricovul Dulce. S'a numit ast-fel dela o biserică ce a fost în vechime pe un platou frumos, ce se află aci.

BISERICEĬ (Valea-), vale în partea de E. a com. Boldescĭ, pl. Podgoria, numită ast-fel pentru că în vechime a fost pe acea vale o biserica, care s'a ruinat fórte demult, căcĭ nicĭ unul dintre batrânı nu scie a spune ceva despre ea.

BISROCULUĬ, deal, com. Breaza-de-Sus, pl. Prahova.

BIZIRICHEA, padure la N. com. Gherghiţa, pl. Câmpu.

BLEAJA, pârâu, uda com. Strâmbeni-Blejoiu, plasa Têrgşoru. Dela acest pârâu 'şı a luat numele satul Blejoĭ.

BLEJOIU, sat, face parte din C. R. Strâmbeni-Blejoiu, pl.Têrgşor. Aci e o biserica edificată, nu se scie când, şı reparată la a. 1764 de catre o dómnă, numită «Bălaşa».

Acéstă biserică avea şi chiliĭ de jur împrejur. servind ca monastire.

BLEJOIU, loc isolat lângă m-rea cu acelaş nume.

BLIDARĬ, isvor, curge din muntele Stejerelu, com. Star-Chiojdu, plaiul Teléjen; ia direcţia S. V. şi se vérsă în gârla Chiojdul, tot în raionul com. Star-Chiojdu.

BOBE, plaiŭ în partea de N. a com. Star-Chiojdu, plaiul Teléjen. Se întinde de la N. E. la S. V. şi pe el se află fîneţe şi locurĭ de arătură.

BOBICESCĬ, deal, începe din partea de N. E. a com. Opăriţĭ, pl. Teléjen; formează cu dealul Predeal un unghiŭ optus, apoĭ se continuă spre V. şi S. formând vîrfurile Dogaru şi Măclanu, unde se termină. Pe acest deal sunt plantate viĭ şi livedĭ de prunı.

BOBU (Muntele-), padure a statuluĭ în devălmăşie, în întindere de 445 h. a. situată în plaiul Teléjen.

BOBU (Muntele-), moşie a statuluĭ pendinte de schitul Isvórele, care pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 330 leĭ anual, în plus 240 leĭ plată de pădurarĭ şi confiniştĭ.

BOBUL, vale, com. urb. Urlaţĭ, pl. Cricov.

BOBUL, apă, se rupe din valea Grootişuluĭ, curge de la N. V. către S. şi se vérsă în rîul Teléjen, pe malul drept, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiul Teléjen.

BOBUL-MIC, munte spre N. de Muntele Bobu-Mare, şi din sus de monastirea Susana, com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen,coprins între pârâul Rogozu (la S.) şi pârâul Mogoş (la N.) Partea de E. o udă rîul Teléjen.

BOBUL-MARE, munte la N. de com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiul Teléjen, coprins între apa Stancea (la N. E.) şi apa Bobu (la S). Partea de E. o udă rîul Teléjen.

BOBU-MARE (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Muntele Bobu - Mare, pendinte de com. Măneciu, plaiul Teléjen.

BOBARU, movilă în raionul com. Sângeru, pl. Podgoria, acoperită cu pădure.

BOBOC, deal numit şi «Curiacu» com. Câmpina, pl. Prahova, care servă de păşune şi arătură.

BOBOLIA, sat, face parte din C. R.Poiana, pl. Prahova. Are o populaţiune de 355 loc. (173 b. 182 f.). Aci e o biserică fondată la anul 1838 de stareţul M-reĭ Predealu. Locuitoriĭ săĭ s'au împroprietărit la 1864 pe moşia statuluĭ Bobolia.

BOBOLIA, moşie a statuluĭ pendinte de M-rea Predealu, care pe periodul 1887-97 s'a arendat cu 4290 leĭ anual.

BOBOLIA, pădure a statuluĭ în întindere de 500 h. a. formată din trupurile: Bobolia (400 h. a.) şi Tufaru (100 h. a), pendinte de com. Poiana, plaiul Prahova.

BOCÂRNEA, munte, com. Drajna-de-Jos, plaiul Teléjen, acoperit cu pădurĭ seculare de fagĭ şi bradĭ. Are bogate păşunĭ.

BOCESCI, mahala, com. Valea-Lungă, plaiul Prahova.

BODÂRLANU, trup de pădure a statuluĭ, în întindere de 263 h. a. pendinte də comunele

Bătescĭ și Puchenĭ, plasa Crivina, care împreună cu trupurile : Văcăria (25 h. a.), Balota (100 h. a.) și Pucheni (150 h. a.), formézā pădurea Gura-Crivĕțuluĭ.

BODESCI, sat, face parte din C. R. Posescĭ, plaiul Teléjen. Are o populațiune de 542 loc. (281 b. 261 f.) Aci e o biserică cu hramul «sf. Gheorghe» lipsită de orĭ-ce inscripție.

BOGDAN, vale, isvorăsce dela pólele munteluĭ Găguțu, curge dela E. spre V. și se vérsă în rîul Prahova, pe țĕrmul stâng, în raionul com. Comarnic, plaiul Peleș.

BOGDAN, deal în partea de V. a com. Mărgineni-de-Sus, pl. Filipescĭ. A fost plantat cu viță, dar s'a distrus din causa filoxereĭ. Astă-dĭ servă pentru pășunatul vitelor.

BOGDĂNIȚA, țarină în partea de S. E. a căt. Gornet, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, pe care se cultivă porumb, grâu și ovĕz ; restul este acoperit cu pădure seculară, islaz și puțină fînețe. Acéstă proprietate a aparținut în vechime unuĭ locuitor cu numele de Bogdan, pe care a închinat'o monastireĭ Cotrocenĭ și s'a vîndut de stat.

BOGDĂNESCI, sat, face parte din C. R. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria. Este situat pe valea Bogdănescilor, sub pólele «Vîrfuluĭ Crucea» și sub pólele «Văieĭ Buzatuluĭ», și are o populațiune de 95 locuitorĭ (45 b. 50 f.).

In partea de E. a acestuĭ cătun se presupunc a fi mine de plumb și puciósă, iar în partea de N. E. se află o întinsă culme de piatră, ce merge pĕnă în culmea dealuluĭ Năstăsóia, care se numescc «Canaraua dc Piétră» și unde s'ar găsi cea maĭ bună piétră de construcție. Pĕnă în present nu s'a pus în exploatare.

Satul Bogdănesci se crede a fi înființat pe la a. 1690, o dată cu căt. Cuibu, căcĭ unul dintre ceĭ nouĕ moșĭ, carĭ formau cătunul Cuib, la întemeiarea luĭ, certându-se cu ceĭ-l'alțĭ, a fugit de eĭ și s'a așezat într'o vale, coprindĕnd pentru sine teritoriul aceleĭ văĭ. Acel moș se numia Bogdan, și după numele luĭ s'a numit cătunul *Bogdănescĭ.*

Acest cătun ocupă partea de N. V. a com. Gornetu-

Cuib. Este înconjurat la N. de «Vîrful dela Cruce» şi «Vîrful Făsiilor» la S. şi E. de livedĭ cu prunĭ şi la V. de locurĭ şese, după care apoĭ vin pădurĭ, carĭ merg pênă în com. Gura-Vitióreĭ.

BOGDĂNESCI, vălcea, isvorăsce din căt. Bogdănesci, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, de sub «Canaraua de Piétră» curge de la N. E. spre S. V. şi la Sudul acestuĭ cătun se vérsă în pârâul Sărăţelu, tot în raionul com. Gornetu-Cuib.

BOLDESCI, [sat, face parte din C. R. cu acelaşĭ nume, pl. Podgoria. Are o biserică fondată din temelie la a. 1812 de către iubitorul de Dumnedeu Gheorghe Boldescu, fost proprietar.

Acest sat se maĭ numia Boldesci-Vechĭ,

BOLDESCI, com. rur. pl. Podgoria. Este situată lângă rîul Teléjen şi pe văile: Rogojina, Scârnava şi Vangele, la 10 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 19 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 4 cătune: Boldesci, Lipănescĭ, Seciu şi Şipotu, avênd o populaţiune de 1882 locuitorĭ (1012 b. 870 f.), cu 560 capĭ de familie, 452 contribuabilĭ, 560 case de locuit.

In comună sunt 4 bisericĭ: una în Şipot zidită cu cheltuiala Paharniculuĭ Gheorghe Boldescu, Postelnicul Anastase Calozisu şi alţiĭ, la a. 1840; a doua în Lipănescĭ, fondată din temelie cu cheltuiala d-lor Costache Lipănescu, Ion şi Sultana Lipănescu, foştĭ proprietarĭ, la a. 1810; a treia în Boldesci, fondată la 1812 de Gheorghe Boldescu şi a patra în Seciu, fondată la a. 1801 prin contribuţia locuitorilor.

Aceste bisericĭ sunt deservite de treĭ preoţĭ.

Ocupaţiunea de căpetenie a locuitorilor e agricultura şi crescerea vitelor. Eĭ desfac produsul munceĭ la Ploescĭ.

Locuitoriĭ sunt parte moşnenĭ, parte împroprietăriţĭ la 1864, pe moşiile Boldescĭ, Lipănescĭ şi pe moşiile Eforieĭ Spitalelor civile, când s'a dat 400 h. a. la 105 locuitorĭ. Eĭ au 37 caĭ, 22 epe, 218 vaci, 460 oĭ, 570 porcĭ, şi boiĭ trebuincioşĭ la muncă.

In raionul comuneĭ, pe rîul Teléjen, sunt 3 morĭ de măcinat.

Scóla există în comună dela 1886. Localul e proprietatea bisericeĭ din căt. Șipotu și comuna îĭ plătesce chirie. Scóla s'a frecuentat în anul școlar 1892-93 de 87 copiĭ (80 b. 7 f.), din numĕrul de 181 copiĭ (121 b. 60 f.), cu vêrsta legiuită. Cu întreținerea scóleĭ statul cheltuesce anual 1404 leĭ. *Sciu carte 137 bărbațĭ și 36 femeĭ.*

Comuna se întinde pe o suprafață de 2.000 h. a. Țuică se fabrică în termen mijlociu pênă la 8.000 d. l.

Gândacĭ de mătase și stupĭ cu albine nu sunt de loc.

Terenul cultivabil produce cam 2.100 h. l. grâu, 1.400 h. l. ovĕz, 6.000 h. l. porumb. Orz, meiŭ, rapiță nu se cultivă. Livedile dau 315 care de fîn.

Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 181 merĭ, 118 perĭ, 89 dudĭ, 388 cireșĭ, 570 nucĭ.

Comerciul se exercită în comună de 12 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 7653 leĭ și cheltuelile la 6232 leĭ anual.

Diferite sosele pun în comunicație com. Boldesci cu comunele Măgurele, Scăenĭ, Mălăescĭ și Podeni-Vechĭ.

In partea de Răsărit, com. Boldesci e brăzdată de dealul Seciu, cu direcția E. S. plantat cu viĭ și cu livedĭ de prunĭ.

Afară de rîul Teléjen, comuna este străbătută de văile: Vangele, Bisericeĭ, Gârlița Rogojina și Scârnava.

Se mărginesce cu comunele: Podeni-Vechĭ, Scăeni, Blejoĭ, Mălăescĭ și Măgurelele.

BOLDESCI, deal în com. Boldesci, pl. Podgoria, pe care se cultivă 10 h. a. vie, acum filoxerate.

BOLOCAN, pisc la N. de com. Apostolache, pl. Podgoria.

BOLOVANU, vălcea, com. Provița-de-jos, pl. Prahova, se vérsă în rîul Provița, tot în raionul com. Provița-de-jos, din care isvorăsce.

BONCU, vîrf de deal, com. Șotrile, pl. Prahova, numit astfel după numele unuĭ locuitor Boncu, care se stabilise aci.

BONCULUĬ, vale, isvorăsce din dealul cu acelașĭ nume, com. Șotrile, pl. Prahova, curge spre S. de căt. Osebitu, se întâlnesce cu valea Șerbulóia, formând rîul Câmpinița, ce

trece prin partea de N. a com. urbane Câmpina, vărsându-se în rîul Prahova.

BONCULUĬ, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moșia Comarnic, com. Comarnic, pl. Peleș.

BORĂNESCU, pădure particulară în întindere de 50 h. a. proprietatea d-luĭ Andreiŭ Borănescu, supusă regimuluĭ silvic și pendinte de com. Iordăcheanu, pl. Cricov.

BORDEA, trup de pădure a statuluĭ, com. Apostolache, pl. Podgoria, vedĭ Tisa, moșie a statuluĭ.

BORDEA, pădure a statului în plasa Cricov, care împreună cu trupul: Fundu-luĭ-Stan (151 h. a.), forméză pădurea Tisa.

BORDEIU-DE-SARE, localitate în com. Podeni-Nouĭ, pl. Podgoria, numită și «Măgura» *unde se găsesce multă sare.*

BORDEIULUĬ, vâlcea situată în partea de E. a com. Brebu, pl. Prahova.

BORDENI, deal, com. Bordeni, plaiul Prahova, pe care se cultivă 45 h. a. vie.

BORDEIULUĬ, vale, com. Sângeru, plasa Podgoria.

BORDENI, comună rurală, plaiul Prahova. Relativ la înființarea și istoricul eĭ, se spune de locuitoriĭ bětrânĭ—căcĭ acte vechĭ nu există—cum că s'a înființat ca sat încă din timpul luĭ Negru-Vodă, de unul din ostașiĭ acestuia, rěmas aci în urma uneĭ bătăliĭ ce Radu Negru a avut cu Tătariĭ.

Urme de bordeie Tătărăscĭ se cunosc și astă-dĭ prin pădurea statuluĭ Mislénca sau Cocorăsci-Misli, în apropiere de acéstă comună.

Numele de Bordenĭ și-l'a luat, se dice, dela bordeiul primuluĭ locuitor, adică al ostașuluĭ luĭ Negru, stabilit pentru prima-óră aci, și a primit cu timpul numele, în loc de «La Bordeiŭ, Bordeiŭ» pe acelă de «La Bordenĭ, Bordenĭ».

Comuna Bordeni este situată pe ambele țěrmurĭ ale gârlelor Runcu și Mislea, ce curg printr'ânsa, la 25 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 13 k. m. de reședința plășeĭ.

Se compune din 3 cătune: Bordeni-Marĭ, Sârca şi Bordeni-Micĭ, cu o populaţiune de 1318 locuitorĭ (640 b. 678 f.), avênd 302 capĭ de familie, 272 contribuabilĭ şi 310 case de locuit.

In comună sunt două biserici: una în căt. Bordeni-Marĭ, avênd urmĕtórea inscripţie: «Cu vrerea Tatăluĭ şi cu a Fiuluĭ şi cu ajutorul sfîntuluĭ Duh, ziditu-s'a din temelie acéstă sfîntă biserică de dumnéluĭ Pitaru Sterie Bordénu şi de dumnéluĭ Logofĕtul Ioan Bordénu, fraţĭ bunĭ şi cu al altor Pravoslavnicĭ creştinĭ, în ḑilele Prea luminatuluĭ nostru Domn Ion Alexandru Dumitru Ghica V. V. şi în ḑilele Prea Osfinţituluĭ nostru Mitropolit K. K. Neofit în leatu 1841, Octombrie în 26».

Cea de a doua biserică s'a fondat de enoriaşĭ, cam acum 100 anĭ. S'a reparat acum 60 anĭ şi la 1881.

Maĭ toţĭ locuitoriĭ se ocupă cu agricultura. Meşteşugarĭ sunt: 4 dulgherĭ, 4 cismarĭ, 2 rotarĭ, 2 zidarĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la oraşul Ploescĭ.

Toţĭ locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ au 260 caĭ şi 30 epe, 150 vacĭ, 106 capre, 40 oĭ şi 273 porcĭ, afară de boiĭ trebuincioşĭ la munca câmpuluĭ.

Scóla există în comună de 44 anĭ. Localul e proprietate a comuneĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 25 copiĭ (22 b. 3 f.), din numărul de 242 copiĭ (119 b. 123 f.), cu vêrsta legiuită. Cu întreţinerea scóleĭ statul cheltuesce anual 1404 leĭ. *Sciu carte 25 bărbaţĭ şi 5 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafaţă de 1750 h. a.

Ţuică se fabrică cam 200 h. l. anual; vin de loc, viile fiind filoxerate.

Gândacĭ de mătase nu sunt; stupĭ cu albine sunt 10.

Pămêntul nu e prielnic la tótă cultura. Terenul cultivabil produce 327 h. l. porumb, 1985 h. l. ovĕz, singurele cereale ce se cultivă aci. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 1600 merĭ, 1300 perĭ, 60 duḑĭ, 100 cireşĭ, 800 nucĭ, 60.000 prunĭ, 200 vişinĭ. Liveḑile dau ca 100 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Fondul ḑecimilor comunale se urcă la suma de 2300 leĭ anual şi cheltuelile la 2290 leĭ; fondul drumurilor se ridică la 3600 leĭ veniturĭ şi 2200 cheltuelile.

Comuna are sosele : Bordeni-Cocorăscĭ-Mislea, Bordeni-Scorţenĭ, Bordeni-Băicoiu şi Ţintea, carĭ o pun în legătură cu comunele : Cocorăscĭ-Misli, Scorţeni, Băicoiu și Ţintea. Prin comună sunt stradele : Căzănesci, Vitănescĭ, Primărieĭ, Dealuluĭ, Mislenceĭ,Băsgani, Buzesci și Sârca.

E brăzdată de dealurile : *Cimpoitorul*, *Poiĉna-Picioreĭ și Vîrful Dealuluĭ*, tus-trele acoperite cu viĭ, acum filoxerate, şi cu pomĭ roditorĭ, tóte situate în partea de N. a comuneĭ. Tot în partea de N. a comuneĭ sunt dealurile: *Vîrful Mancĭ*, *Divanul Ursuluĭ și Vîrful Iconiţeĭ*, acoperite cu pădurĭ.

E străbătută de gârlele : Runcu, Valea-Sécă, Sărata,Valea-Doftăneţul, Valea-Leurda şi Valea-Negri.

Se mărginesce cu comunele : Cosminele (N), Cocorăscĭ-Misli (E), Băicoiu și Ţintea (S), Scorţeni (V).

BORDENI-MARĬ, sat, face parte din C. R. Bordeni, pl. Prahova. Are o pop. de 913 loc. (450 b. 463 f.). Inainte vreme purta numele de *Doftăneţu-Mare*.

BORDENI-MICĬ, sat, face parte din C. R. Bordenĭ, pl. Prahova. Are o pop. de 258 loc. (120 b. 138 f.) Locuitoriĭ maĭ numesc acest cătun și «Marginea». Inainte vreme se numia *Doftăneţu-Mic*.

BORȘARI, cóstă, com. Târlesci, plaiul Teléjen.

BORULUĬ, vale, isvorăsce dela E. de com. Ceraşu, plaiul Teléjen, curge spre S. V. şi se vérsă în rîul Drajna, tot în raionul com. Cerașu, după ce udă cătunul cu acelașĭ nume.

Se ḑice că în timpul de demult, aceste locurĭ fiind pustiĭ, s'a prins aci un *bour*, și maĭ târḑiu, poporul, când a numit valea, a lăsat, spre uşurința pronunțăreĭ, litera *u* afară și 'ĭ-a ḑis *Valea-Boruluĭ*.

BORUSU, numire ce se maĭ dă căt. Independența din com. Gherghița, pl. Câmpu.

BOSELCESCĬ, sat, face parte din C. R. Telega, pl. Prahova.

BOUL, pârâu, isvorăsce din raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiul Teléjen, și se vérsă în rîul Teléjen, pe malul drept, tot în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ.

BOULEȚULUĬ, poiénă pe rîul Teléjen, com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen.

BOULUĬ, vale, udă teritorul căt. Goruna, com. Cocorăscĭ-Misli, pl. Vărbilău, și se vérsă în valea Burduza (v. a. n.)

BOULUĬ, vălcea, isvorăsce dela N. V. de com. Comarnicu, plaiul Peleș, și se vérsă în rîul Prahova, pe malul drept, tot în raionul com. Comarnicu.

BOULUĬ, poiénă la N. de com. Comarnic, pl. Peleș.

BOULUĬ, vale, com. Măgurenĭ, plasa Filipescĭ.

BRADULUĬ, vale, isvorăsce dela S. de com. Comarnic, pl. Peleș; curge dela E. spre S. V. și se vérsă în rîul Prahova, pe malul stîng, spre N. de com. Breaza-de-sus.

BRADULUĬ, vale, udă căt. Nistorescĭ, com. Breaza-de-sus, pl. Prahova, și are direcția dela E. spre V. către rîul Prahova. Curge numaĭ în timpurĭ ploióse.

BRANCIOC, numesc locuitoriĭ câmpia întinsă dintre rîul Prahova și comunele Țintea și Băicoiŭ, care este fórte productivă în cereale. *Pe acéstă câmpie se ved mulțime de movile, ce se presupune a fi din timpul Dacilor.* Aci apa se găsesce la o distanță fórte mare.

BRANCIOG-POĬENILE, trup de moșie a statuluĭ, pe care la 1864 s'au împroprietărit parte din locuitoriĭ com. Bătescĭ, pl. Crivina.

BRANIȘTEA, numire ce se maĭ dă căt. Negoescĭ, Com. Negoescĭ, plasa Têrgșoru,

BRANIȘTEA, sat, face parte din C. R. Haimanalele, pl. Filipescĭ. Acest sat se maĭ numia Rîpa.

BRATEȘU (Trupul-), moșie a statuluĭ pendinte de biserica Sărindaru, care pe periodul 1887-97 s'a arendat cu 5000 leĭ anual. In trecut se arenda cu moșia Postârnacul din județul Dâmbovița.

BRATOCEA, munte la N. de com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen, udat de pârâul Bratocea și pârâul Cheia.

BRATOCEA, punct vamal şi trecĕtóre în Transilvania, plaiul Peleş. Are două sucursale *Bâsca-Rosili* şi *Lopătari* din jud. Buzĕu. Venitul acesteĭ vămĭ fără sucursale a fost

pe aniĭ	1884-85	leĭ	6.688,13
	1890-91	»	18.171,07
	1891-92	»	14.972,04
	1892-93	»	13.839,25

BRATOCEA, FRUNTEA LUĬ VASEĬ ŞI STEVIA, trupurĭ de pădure ale statuluĭ în întindere de 275 h. a. situate în plaiul Prahova.

BRATOCEA, ZĂNOAGA ŞI BABEŞU (Munţiĭ-), moşiĭ ale statuluĭ pendinţĭ de m-rea Snagovul, carĭ pe periodul 1888-93 s'au arendat cu 2800 leĭ anual, în plus 480 leĭ plata de pădurarĭ şi confiniştĭ.

BRATOCEA, pârâu, isvorăsce dintre munţiĭ Babeşul şi Ţigăile; curge dela N. către S. E. şi se versă în rîul Teléjen, pe malul drept, în raionul Com. Măneciu-Ung. pl. Teléjen.

BRADĬ, comună rurală, plasa Crivina, situată pe valea rîuluĭ Leautul, la 9 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 7 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

S'a numit Bradi din vechime, dela nisce colosalĭ bradĭ ce aŭ existat în partea de V. a comuneĭ.

Se compune din două cătune: Bradiĭ-de-sus şi Bradiĭ-de-jos, cu o populaţiune de 600 locuitorĭ; capĭ de familie 143; contribuabilĭ 137; case de locuit 166.

In comună e o singură biserică, fără să se cunoască anul fondăreĭ şi ctitoriĭ, de óre-ce n'are nicĭ o inscripţie, deservită de 1 preot.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu agricultura şi cu olăria. *Aci se fabrică vase de pămênt fórte frumóse, care se pun în comerţ sub numele de «Olărie de Bradĭ»*. Produsul munceĭ 'l desfac maĭ ales la oraşul Ploescĭ.

118 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la a. 1864, când li s'au dar 297 h. a. pămênt pe moşia Bradiĭ. Eĭ au 82 caĭ, 182 boĭ, 101 vacĭ, 10 bivolĭ, 61 oĭ şi 106 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Leautul, sunt 2 morĭ de măcinat.

Scoala există în comună dela 1889. Localul e proprietate particulară. Anul trecut s'a frecuentat de 42 copiĭ (34 b. 8 f.), din numĕrul de 122

copiĭ (54 b. 68 f.), cu vêrsta legiuită. Cu întreținerea scóleĭ statul cheltuesce anual 1080 leĭ

Sciu carte 6 bărbațĭ și 1 femeie.

Țuică nu se fabrică în comună; viile lipsesc cu desăvîrșire.

Terenul cultivabil e puțin productiv. Un hectar produce cu aproximație cam 7 h. l. Stupĭ cu albine sunt 60.

Pomĭ roditorĭ sunt prea puținĭ. Livedile dau 18 care fîn.

Comerciul se exercită în comună de 2 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ pe ultimul exercițiu se ridică la suma de 3500 leĭ anual. Cheltuelile represintă aceiașĭ sumă. Are treĭ sosele vecinale: Tătărani-Bradi, Bradi-Pisculesci și Bradi-Bătesci.

Se mărginesce cu comunele: Pisculesci, Bătesci, Tătărani și Tinosu.

BRADI, stație de drum de fier, pe linia Bucuresci-Predeal, la 52 k. m. departe de Bucurescĭ și la 8 k. m. de Ploescĭ, între halta Prahova și gara Ploescĭ. Acéstă linie s'a pus în circulație la 3 Decembrie 1872.

BRADI-DE-JOS, sat, face parte din C. R. Bradi, pl. Crivina. Are o pop. de 325 loc. (153 b. 172 f.) Aci e reședința com.

BRADI-DE-SUS, sat, face parte din C. R. Bradi, pl. Crivina. Are o populațiune de 275 loc. (141 b. 134 f.)

BRĂCACEA, vale, com. Surani, pl. Podgoria, care se vérsă în gârla Sărata, pe malul drept, tot în raionul com. Surani. Acéstă vale e acoperită cu livedĭ și pădure.

BRĂCACEA, numire vechie a com. Păcurețĭ, pl. Podgoria.

BRĂDETU, vălcel, com. Teșila, pl. Peleș; curge de la V. spre E. și se vérsă în rîul Doftana, pe malul drept, tot în com. Teșila.

BRĂDETU, vale, isvorăsce din Clăbucetu și se vérsă în rîul Teléjenul, pe malul stâng, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiul Teléjen.

BRĂDETU, vale care trece prin căt. Brădet, com. Cerașu, pl. Teléjen, și se vérsă în rîul Drajna, tot în com. Cerașu.

BRĂDETU, sat, face parte din C.

R. Cerașu, pl. Teléjen. Are o pop. de 110 loc. (52 b. 58 f.) Este situat la pólele dealuluĭ Stejărelul și cade în partea de E. a comuneĭ. E udat de gârla cu acelaș nume.

BRĂDETU, gârlă, isvorăsce din muntele Călugăruluĭ, com.Star-Chiojdu, pl. Teléjen; curge dela N. V. spre S. E. Udă valea cu acelașĭ nume, apucă spre S. V. și se vérsă în gârla Chiojdu, tot în raionul com. Star-Chiojdu. Are de afluente pe isvorul Caluluĭ.

BRĂGAR, vale, maĭ adese-orĭ sécă, com. Poiéna, pl. Prahova; cursul sĕu e scurt și se vérsă în rîul Prahova, tot în raionul com. Poiéna.

BRĂTĂȘANCA ȘI OLARIĬ sau Mărgineni-de-jos, trupurĭ de moșiĭ ale Statuluĭ, pendințĭ de monastirea Mărgineni, carĭ pe periodul 1888-93 s'au arendat cu 15.100 leĭ anual, în plus 1200 leĭ plata de pădurarĭ și confiniștĭ.

Dela 1891 s'a vîndut de vecĭ la locuitorĭ.

BRĂTĂȘANCA-UNGURENĬ, sat, face parte din C. R. Dârmonescĭ, pl. Filipescĭ.

Aci e o biserică cu următórea inscripție: «Acest sfînt lăcaș s'a făcut de robul luĭ Dumnedeu Gheorghe Logofĕtu Dănescu, soția sa Florica cu fiĭ sĕĭ: Scarlat. Iancu, Ilinca, Luxandra și cu tot neamul lor și cu jupân Cristodor, în dilele Domnuluĭ Gheorghe Caragea Voevod, și cu blagoslovenia Sfințieĭ Séle Mitropolit, în anul 1813, Maiu 20, și reînoită, mărită și zugrăvită din nou cu ajutorul proprietaruluĭ George I. Lahovari și a soțieĭ séle Ana, născută Cocorĕscu și întregeĭ obștiĭ și cu sîrguința neobosită a sub-prefectuluĭ Emanoil Cocorĕscu, în anul 1892, zugrav G. Arsulescu».

BRĂTĂȘANCA-UNGURULUĬ, sat, face parte din C. R. Mărgineni-de-sus, pl. Filipescĭ.

BRĂTESCI, sat, face parte din C. R. Hăbudu, pl. Têrgșor.

BRÂNCOVEANCA, moșie pe care la 1864 s'au împroprietărit parte din locuitoriĭ com, Vadu-Săpat, pl. Cricov.

BRÂNZEASCA. vale la E. de Com. Ceptura, pl. Cricov.

BREAZA, fostă vamă a țĕreĭ încă din timpul domnieĭ luĭ Alexandru Vodă Ghica. Acest domn a mutat vama dela Câmpina la Breaza și de aci la Predeal, în anul 1852.

BREAZA-DE-JOS, comună rurală, plaiul Prahova, situată pe muntele Gurga și pe valea rîuluĭ Prahova, la 40 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 6 k. m, de reședința plaiuluĭ.

In privința anuluĭ înființăreĭ comuneĭ nu se scie nimic ; iar în ce privesce numele eĭ, locuitoriĭ spun urmĕtórele : «In timpiĭ de demult, pe când în acéstă localitate nu se afla nimenĭ, a poposit aci un păstor cu turma sa de oĭ. Plăcêndu-ĭ posițiunea și avênd pășune în de ajuns, 'și a făcut o mică colibă și s'a hotărît a rĕmâne aci pentru tot-déuna. In diminéța uneĭ ḑile, soția păstoruluĭ punênd pe foc laptele muls de la oĭ, spre a'l închega, adórme în jurul foculuĭ ; laptele se umflă, dă în foc și atinge și pe păstoriță pe obraz, o frige și'ĭ lasă nisce semne pe față. Păstoriĭ din vecinătate, vĕḑênd pe acéstă păstoriță cu semne pe obraz, i a ḑis : «Bréza» și de la acest porecle a rĕmas numele localitățeĭ de «Bréza». (Alțĭ spun că acea păstoriță avea pete marĭ-albe din natură).

Se compune din 5 cătune ; Bréza-de-jos, Podu-Vaduluĭ Valea-Lungă, Valea-Tîrsi și Fricósa, avênd o populațiune de 3143 locuitorĭ (1523 b. 1620 f.), cu 642 capĭ de familie, 520 contribuabilĭ și 682 case de locuit.

In comună sunt două biserică : la Bréza-de-jos, fondată în a. 1830, și la Podu-Vaduluĭ, fondată în 1818, deservite de 3 preoțĭ.

Afară de agricultură, care este prea restrînsă din causa locurilor muntóse, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu șindrilăria, dogăria, fabricarea varuluĭ negru și alb, facerea rachiuluĭ de prune și crescerea vitelor. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la têrgul sĕptĕmênal din Ploescĭ,

Locuitoriĭ, în numĕr de 423, s'au împroprietărit dupe legea rurală din 1864, când li s'au dat 1469 h. a. pămênt în moșia Principeseĭ Zoe Brâncovénu. Eĭ au 400 boĭ, 100 caĭ, 354 vacĭ, 1500 oĭ, 60 capre, 326 porcĭ.

In raionul comunĕĭ, pe rîul Prahova, sunt două morĭ, o piuă și o fabrică de postav.

Carte a început să se învețe aci dela a. 1856. Este o scólă de băeți și una de fete, carĭ s'au frecuentat de 140 copiĭ (124 b. și 16 f.), din numĕrul de 523 copiĭ (265 b. 258 f.), cu vêrsta legiuită. Cu întreținerea scólelor statul cheltuesce anual 2088 leĭ. Localul e proprietatea comuneĭ.

Sciu carte 360 bărbațĭ și 46 femeĭ.

In comună sunt ape minerale carĭ conțin pucióșă, iod și sare. Ele isvorăsc din pólele munteluĭ Gurga. Inainte de anul 1834, a fost în cătunul Podu-Vaduluĭ un stabiliment de băĭ.[1])

Țuica ce se fabrică în comună variază între 240-250 h. l.

Comuna posedă carierĭ de piétră, localitățĭ cu sare, păzite de gardienĭ pușĭ de stat, și chiar cărbunĭ de pămênt.

Stupĭ cu albine sunt 184. Gândacĭ de mătase nu se cultivă.

Pămêntul e prielnic cultureĭ, dar nu se cultivă de cât porumb, producênd cam 3500 h. l. anual. Dintre pomĭ sunt: 240 merĭ, 175 perĭ, 24 duḍĭ, 210 cireșĭ, 390 nucĭ. Liveḍile dau 560 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 8 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la suma de 8875 leĭ anual și cheltuelile la suma de 4371 l.

Soselele din comună sunt: soseaua națională Ploescĭ-Predeal, ce trece prin centrul comuneĭ și soselele comunale ce înlesnesc comunicația cu comunele: Bréza-de-sus, Ocina și Provița.

E brăzdată de dealurile: Vîrful-Gurgi, Vîrful-Duculuĭ și Vîrtul-Comănaculuĭ, tóte în partea de V. a comuneĭ și cu direcția dela N. spre S. Parte din aceste dealurĭ sunt acoperite cu prunĭ, nucĭ, alunĭ, etc.; iar parte servesc pentru pășune.

Afară de rîul Prahova, comuna Bréza-de-jos maĭ este străbătută de văile: Cacoveĭ, Câmpuluĭ, Nisipuluĭ, Sunătórea

[1]) Eacă cum descrie D-l D. Frunzescu acéstă localitate:

«Frumusețile naturale cu carĭ e dotat acest loc, înfățișind aspectul cel maĭ delicios vedereĭ, aromele cele maĭ plăcute mirosuluĭ, melodiile cele maĭ încântătóre ale paserilor, dau fie-căruia a înțelege că pre lângă calitatea și puterea apelor, contribue la sĕnătate și natura, care, domnind în munțiĭ dinprejur, liberă și măréță, ne adapă cu o apă limpede și ușóră, ne face să respirăm un aer curat și dătător de viéță, ne lingușesce tóte simțurile cu o mie de varietățĭ plăcute și fórte romantice, etc.»

Se mărginesce la N. cu com. Bréza-de-sus, la S. cu comunele: Provița, Poiana și Cornu, la E. cu rîul Prahova, și la V. cu parte din com. Bréza-de-sus și com. Ocina.

BREAZA-DE-JOS, sat, face parte din C. R. cu același nume, plaiul Prahova. Aci e reședința comuneĭ și are o populațiune de 1201 loc. (580 b. 621 f.).

Are o biserică cu hramul «Sf. George» fondată la a. 1830, cu următórea inscripție: «Acéstă sfîntă și Dumnedeéscă biserică, ce se prăznuesce cu hramul «Sf. Gheorghe» adăogându-se și «Sf. Impĕrațĭ» s'a zidit din temelie în dilele Prea Inălțatuluĭ Nostru Domn Grigorie Dimitrie Ghica Voevod, cu ostenéla și cheltuiala Domnuluĭ Slugernicu Nicolae Saegiu, și maĭ pe urmă împodobindu-se, după cum se cade, prin alergătura Părinteluĭ Stoica Duhovnicul sin Popa Stoica la 1830, Iulie 22.

BREAZA-DE-SUS, sat, face parte din C. R. cu același nume. Are o populațiune de 1725 locuitorĭ (859 b. 866 f.) și este reședința comuneĭ.

Este aședat pe un platou întins, numit «Câmpul Brezeĭ» într'o frumósă posițiune. Aci sunt 2 bisericĭ. Partea de E. a comuneĭ o udă rîul Prahova.

BREAZA-DE-SUS, comună rurală, plaiul Prahova. Inscripția bisericeĭ sf. Nicolae dovedesce că este o comună vechie. *Aci, pĕnă la anul 1853 a fost vama, care adĭ e în comuna Predeal, pl. Pelcș. In aceĭ timpĭ în acéstă comună se afla sub-prefectura plaiuluĭ și protopopuluĭ.*

Este situată pe albia rîuluĭ Prahova și pe cóstele munților Nistorescĭ, Surdescĭ, Vrăbiescĭ și la pólele dealuluĭ Tali, la 42 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 8 k. m. de reședința plaiuluĭ.

Se compune din 4 cătune: Bréza-de-sus, Gura Belieĭ, Nistoresci și Surdesci, cu o populațiune de 2814 locuitorĭ (1410 b. 1404 f.), în plus 50 familiĭ de țiganĭ-ferarĭ și violiștĭ.

Capĭ de familie sunt 676; contribuabilĭ 526; case de locuit 620.

In comună sunt două bisericĭ: una în căt. Bréza-de-sus, cu următórea inscripție: «Acéstă sfîntă și Dumnezeéscă biserică, ce se cinstesce hramul «sf. Nicolae» și s'au zi-

dit din temelie și s'au înfrumusețat cu zugrăvéla dupe cum se vede, în ḍilele prea Inălțatuluĭ Domn Ion Alexandru Ipsilant Voevod de robiĭ luĭ Dumneḍeu: Popa Ivan Duhomnicu ot Bréza, presbito Stanca isin ihă Popa Mihaiu, Nicolae Francu, Istrate Rada, Radu Moldovénu, Simióna, Radu, Anghela» Noembrie 15, 1777.

Altă biserică e în limita de Nord a cătunuluĭ Bréza-de-sus, cu hramul «Sf. Impĕrațĭ», fondată în anul 1884 de enoriașĭ. Acéstă biserică s'a zidit în locul alteĭ bisericĭ vechĭ.

Ambele bisericĭ sunt deservite de treĭ preoțí.

Cultura cerealelor fiind cu totul restrînsă, locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu șindrilăria, dogăria, dulgheria și rotăria. *Meșteșugarĭ sunt 350.* Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Ploescĭ. *Despre Pascĭ, la Moșĭ, eĭ merg cu carele cu donițĭ și le desfac în marele bâlciu al Moșilor din Bucurescĭ.*

Locuitoriĭ, în numĕr de 403, s'au împroprietărit la 1864, când li s'au dat 1405 h. a., pe moșia Brâncovenéscă [1]). Eĭ au 147 caĭ, 75 epe, 417 vacĭ, 85 capre, 1120 oĭ, 564 porcĭ.

In raionnl comuneĭ, pe rîul Prahova, sunt 2 morĭ.

Carte a început să se învețe aci dela 1850. (Dascălul se plătea pe acel timp de locuitorĭ prin contribuțiunĭ). Scóla în regulă s'a înființnt la 1864. Localul e proprietatea comuneĭ. Scóla e deservită de 3 învĕțătorĭ, cu întreținerea căreia statul cheltuesce anual 3888 leĭ. Se frecuentă de 110 copiĭ (94 b. 16 f.), din numĕrul de 504 copiĭ (262 b. 242 f.), cu vêrsta legiuită. *Sciu carte 400 bărbațĭ și 80 femeĭ.*

In acéstă comună, proprietate a Prințuluĭ Bibescu, se află palatul sĕu, cu o frumósă grădină și un eleșteu.

Comuna se întinde pe o suprafață de 2288 h. a.

Țuică se fabrică în termen mediu ca la 5150 d. l.

La Gura Beliĭ este o carieră de unde se estrage humă, care se amestecă cu piatră de prund și se fabrică var hidraulic fórte bun. Fabrica e proprietatea d-luĭ Florian Da-

[1]) O inscripție dupĕ un clopot al bisericeĭ Sf. Nicolae, dovedesce că prin a. 1808 acéstă moșie nu ținea de casa Brâncovenéscă. «Acest clopot s'au făcut cu cheltuiala d-luĭ Jupân Costică Diamandi Saigiu la a. 1808. Biserica din Bréza ce se află pe moșia frateluĭ d-luĭ Sărdaruluĭ Nicolae Saigiu.

videscu, et Comp. Acest var, constatat prin analisa și încercarile făcute la laboratorul de chimie al scólei de podurĭ și sosele din Bucurescĭ, se póte întrebuința în forte multe casurĭ, în locul cimentuluĭ.

D-l Arhitect N. Gabrielescu și inginerul St. G. Cetățénu arată că varul de la Bréza, în încercările făcute, a dat resultatele cele maĭ bune. Se póte dice, spune d-l Arhitect Gabrielescu, că e cel maĭ bun var din țéră.

D-l Grigore Poenaru, inginer, șef al circ. V, a întrebuințat varul dela Bréza la 8 podurĭ și podețe și a obținut resultate fórte satisfăcĕtóre și *superióre mult altor varurĭ streine, renumite.*

Stupĭ cu albine sunt 20. Dintre pomĭ roditorĭ sunt prea puținĭ. Livedile dau 2278 care fîn (media).

Comerciul se exercită în comună de 18 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 12.000 leĭ anual. Cheltuelile representă aceiașĭ sumă.

Sosele prin comună sunt: sos. naț. Ploescĭ-Predeal și soselele Breaza-Ocina, Breaza-Talea, și alte sosele comunale. Ele înlesnesc comunicația între comunele: Bréza, Comarnic, Ocina, etc.

E brăsdată de dealurile: Vîrful Cetățeĭ, Muchia Inalta, Vîrful Stânceĭ, Vîrful Stânei, Vîrful Petrișuluĭ, Simoiu, Badia, Bisroculuĭ, Slatina, Vacăréța, Surdescilor, Códa Fețeĭ, Muchia Popi, Muri, Oprescilor, Zăpozieĭ, Zanóga, etc.

Afară de rîul Prahova, comuna maĭ este străbătută de văile: Temniculuĭ, Vacaréța, Braduluĭ, Smeuratu, Plopișu, Motroșóe; Valea Câmpuluĭ, care formézá cascada «Vâjiitórea» Provița, Valea Târsei, Lazuluĭ, Caruntei, Racherița, etc.

Se marginesce la N. și N.E. cu com. Comarnicu; la S. și S.V. cu Bréza-de-jos; la E. cu com. Cornu; la V. și N.V. cu comunele Ocina și Talea.

La 1821, Boeriĭ din Bucurescĭ aflând despre venirea luĭ Ipsilante, care plecase din Iașĭ, fugiră spre Brașov, împreună cu consuliĭ din Bucurescĭ.

Ipsilante aflând la Mizil despre acésta, dede o proclamație către boerĭ prin care le arată că nu tocmaĭ eĭ trebue sa dea poporuluĭ asemenea triste exemple. O dată cu acésta proclamație, Ipsilante trimise cât-va eteriștĭ, sub comanda unuĭ

credincios al sĕŭ, a întórce pe boieriĭ fugarĭ, pe carĭ îĭ ajunse *la Brèza*, însă pentru respectul către consulĭ, trimisul nu cuteză a-ĭ sili să se întórcă.

BRÉZA-TALEA, plaiŭ, com. Bréza-de-sus, pl. Prahova. Din acest plaiŭ și muntele Surdescĭ, dela localitatea numită «Cheia Proviței» isvorăsce rîul Provița.

BREBU, heleșteu în spatele m-reĭ Brebu, pl. Prahova. Acest heleșteu are o suprafață de 4 h. a. și se ḑice că s'a format prin cofundarea terenuluĭ. Este fórte adânc și pare a fi fost în vechime o mină de sare; apa sa e sarată.

BREBU, pădure, proprietate a Eforieĭ spitalelor civile din Bucurescĭ, pendinte de Com. Brebu, plaiul Prahova, arendată pe periodul 1889-91 cu 4550 leĭ anual.

BREBU, monastire fondată la a. 1650 de Mateiŭ Basarab V. V. și soția sa Dómna Elena, după cum se vede din următórea inscripție: «Eu cel întru Hristos Dumneḑeŭ, bine credinciosul și bine cinstitorul și drept slăvitul Mateiŭ Basarab Voevod, cu mila luĭ Dumnedeŭ Principe și Domnitor a tótă țéra Ungro-Vlahieĭ, împreună cu soția mea Dómna Elena, am poftit cu zel și cu bună voință a Tataluĭ și cu ajutorul Fiuluĭ și cu săvîrșirea Prea sfîntuluĭ și de viață făcĕtoruluĭ Spirit, a înalța acest sfînt a tot cinstit și Dumneḑeesc hram întru slava și lauda celuĭ în Treime lăudatuluĭ Dumneḑeŭ, care mi-a dat viéță, suflare și tóte bunatățile sale pămîntescĭ, ca prin rugăciunile sale dintr'ânsa, să se înduplece a ne da împărăția sa ceréscа, și întru cinstea și pomenirea a tot cinstitorilor și fără de corpurĭ ale sale slugĭ patru Taxiarhĭ, Arhistratigul Mihail și Gavriil și Uzil și Rafail și a tutulor puterilor sale cele fără de corpurĭ, în ḑilele de Dumneḑeŭ dateĭ mele Domniĭ și din drépta nóstră, de Dumneḑeŭ noĕ dăruite averĭ, am înălțat'o chiar din temelia eĭ, începêndu-se a se zidi la 27 ḑile din luna Ianuarie, anul 7158, pe timpul celuĭ d'ântêiŭ Egumen Kir Vasile Ieromonachul. Esecutor fiind acesteĭ lucrărĭ jupânul Mogoșĭul Căpitan și jupânul Antonie Postelnic».

La 1843 s'a zugrăvit din nou de Arhimandritul Teodor Cer-

nicanul și s'a reparat casele.

Acéstă monastire este situată pe un șes ce se întinde dela malul Doftaneĭ până la pólele unor munțĭ spre rĕsărit. *Aci dómna Elena, soția luĭ Mateiŭ Voevod, căută adăpostire în timpul rĕsboiuluĭ luĭ Mateiŭ cu Vasile Lupu.*

Posițiunea monastireĭ este dintre cele maĭ frumóse. Are de jur împrejur un zid înalt de 6 ½ m. și în periferie 265 m.

La spatele eĭ este un lac fórte adânc, ce pare a fi fost în vechime o mină de sare. De sigur că acéstă sursă este cea analisată chimicesce de Dr. Davila, și care, după declarația sa, conține sare, puciósă și puțin fier, bune pentru reumatism.

Biserica a rĕmas ca biserică de mir și servesce locuitorilor din Brebu. Se întreține de Eforia Spitalelor civile din Bucuresci, și se administréză de un preot-îngrijitor.

Posiția loculuĭ, apa cea bună de bĕut și aerul cel curat, au făcut ca acéstă monastire să fie alésă ca loc de recreațiune pentru elevele din «Asilul Elena Dómna». In acest scop s'au construit pavilióne pentru dans. etc.

BREBU, comună rurală, plaiul Prahova. Se crede că'șĭ a luat numele de Brebu dela niște florı numite Brebenĭ sau Brebenei ce cresceau pe câmpul unde astă-dĭ se află comuna.

Este situată pe un platou în formă triunghiulară, între rîurile Doftana și Lupa, ce se unesc la vîrful triunghiuluĭ, în partea de S, formând limita naturală între Brebu și Telega.

De aci până la Ploescĭ sunt 50 k. m. și pênă la Câmpina 9 k. m.

Se compune din 4 cătune: Brebu-Monastireĭ, Brebu-Megieșesc (numit și «Siliștea»), Petriceaua și Podu-Cheia; avênd o populațiune de 3272 locuitorĭ (1550 b. 1722 f), în plus 25 familiĭ de țiganĭ, carĭ se ocupă cu fierăria, munca câmpuluĭ și cântecul cu vióra.

In comună sunt 751 capı de familie; 693 contribuabilĭ și 640 case de locuit.

Comuna are 2 bisericĭ: una m-rea Brebu (v. a. n.) și a doua în Căt. Petriceaua fondată la a. 1855 de obștea locuitorilor. Ambele bisericĭ sunt deservite de 5 preoțĭ, treĭ plătițĭ de Eforie și doĭ de comună. Bĕtrâniĭ spun că în timpul invasiunilor Turcescĭ, ómeniĭ se închideau în zidurile monasti-

reĭ și băteau cu armele în dușmanĭ din turnurile ce erau fixate în diferite direcțiĭ.

Afară de puțină agricultură, locuitoriĭ (38 loc.) se maĭ ocupă cu croitoria și pietrăria. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la orașul Câmpina.

Parte din locuitorĭ sunt moșnenĭ; 350 s'au împroprietărit la 1864, pe moșia D-luĭ Dobrogénu și a Eforieĭ, când li s'au dat 1282 h. a. Eĭ au în total 6480 vite marĭ și micĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Doftana, sunt 6 morĭ.

Scólă există în comună de 40 anĭ. Localul, construcție nouĕ, e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 81 copiĭ, din numĕrul de 666 copiĭ (398 b. 268 f), cu vêrsta de scólă. Statul cheltuesce cu întreținerea scóleĭ 1566 leĭ. In Căt. Petriceaua maĭ funcționéză o scoală cu un învĕțător plătit cu diurnă de 30 leĭ lunar.

Sciu carte 250 bărbațĭ și 25 femeĭ.

In comună se află un isvor cu apă sărată sulfurósă și feruginósă, cu o temperatură fórte rece, bună pentru vindecarea reumatismuluĭ și altor bóle.

Când timpul e prielnic se face pênă la 15000 d. l. țuĭcă, în aniĭ puțin productivĭ pênă la 500 d. l.

Stupĭ cu albine sunt 437. Pămêntul e prielnic numaĭ la cultura porumbuluĭ și ovĕzuluĭ. Anual se cultivă 3620 h. l. porumb și 184 h. l. ovĕz, cum și fasole 4.000 k. g. anual. Dintre pomĭ roditorĭ sunt : 970 merĭ, 713 perĭ, 825 cireșĭ, 725 nucĭ. Livedile dau 2000 care fîn.

Comerciul se exercită în comună de 9 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de 8.077 leĭ și la cheltuelĭ 7726 leĭ anual.

Soseaua vecinală Brebu-Telega, ĭ înlesnesce comunicația cu comunele Brebu, Telega și Câmpina.

E brăzdată de muntele Nemernicul (la N) și de Vîrfurile : Rotunda, Plopisul și Găina ; ca rîpĭ are Gâlma Rîsi și Rîpa Corbuluĭ (v. l. r).

E străbătută pe văile : Rea, Grecilor, Bordeiuluĭ, Căprarilor, Purcaruiuĭ și Turca.

Se mărginesce cu comunele : Teșila, Bertea, Strâmbeni, Telega, Câmpina și Sotrile.

BREBU-MONASTIREĬ, sat, face parte din C. R. Brebu, pl. Prahova. Se maĭ numesce de sătenĭ și Malu Lupuluĭ și are

o populaţiune de 1493 locuitorĭ (700 b. 793 f).

BREBU-MEGIEŞESC, sat, face parte din C. R. Brebu, plaiu Prahova. Se maĭ numesce de locuitorĭ şi Siliştea şi are o pop. de 1050 loc (500 b. 550 f). Se numesce ast-fel pentru-că locuitoriĭ sĕĭ sunt moşnenĭ sau megieşĭ.

Vâlceaua Valea Rea desparte acest cătun de Podu-Cheiĭ.

BRECACIA, ţérină în partea de S. E. a căt. Cuibu, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, pe care se cultivă numaĭ porumb. Numele sĕu vine de la unul din ceĭ 9 moşĭ, anume Brecăcénu, ce forma cătunul Cuibu.

BROASCELE, cătun, aparţine de com. Urb. Câmpina, plaiu Prahova. Are o pop. de 154 loc (89 b. 65 f).

BRUSTUREILOR, pârâu, isvorăsce de la Vârtej, de lângă Nebuna, curge de la V, spre E. şi se vérsă în rîul Teléjen, pe malul drept, în raionul com. Măneciu-U. pl. Teléjen.

BUCEGĬ, masiv coprins între rîul Ialomiţa la V, rîul Prahova la E, catena Carpaţilor la N. şi torentul Isvórelor la S.

Pênă la satul Isvórele, acéstă catenă are o înfăţişare atât de deosebită de cele-l'alte şi este atât de impunĕtóre, în cât la prima vedere, pare a forma un masiv cu totul singular, în mulţimea de moşoróie ce-l înconjură. [1])

Priviţĭ din valea Ialomiţeĭ, Bucegiĭ se vĕd pătaţĭ pe lângă cóstele de lângă muchie, de o mulţime de tufişe de jnepĭ. Poporul numesce *huciu, huceag şi buceag*, un păduriş des şi jos, prin care nu poţĭ strĕbate de cât cu greu. Cu putinţă e ca, cuvîntul de Buceag, luat de plural, să fi dat nascere vorbeĭ ce servesce să denuméscă tótă seria de înălţimĭ, ce se înfăţişază priviteĭ, acoperită cu jnepĭ.

Din toţĭ munţiĭ Carpaţilor, Bucegiĭ sunt ceĭ maĭ înalţĭ; eĭ par a fi nodul cateneĭ; piscurile séle întrec tótă altitudinea de 2000 metri, şi în multe locurĭ zăpada nu se topesce de loc.

Incepênd de la torentul Isvórelor, se înlănţuesce spre N. o serie de piscurĭ, unele maĭ

[1]) Din conferinţa Căp. A. Guriţă «Masivul Bucegilor».

marĭ și maĭ mândre ca altele.

In marginea sudică stă isolat Vîrful cu Dor (2288 m,) după el vin în ordinea următóre: Furnica (2334 m), Piétra- Arsă (2110 m), Jepu-Mare (2195 m); puțin în stânga spre valea Ialomițeĭ: Babele (2060 m); apoĭ iar pe muchia principală: Caraimanul (2495 m), Coștila (2500 m), Colțu-Obîrșieĭ (2250 m), și în fine, maĭ înnalt ca toțĭ, pe linia de frontieră *Omul*, care are 2508 metri, d'asupra nivelului Măreĭ Negre.

Pe ambele cline ale acestuĭ șir de munțĭ curg în vale torențĭ și isvóre, ce sunt adunate de Prahova și Ialomița. In multe locurĭ zăpada vecĭnică, servă de isvor torentelor ce curg pe pólele masivuluĭ. Apa Cerbóica, Jepi, Isvórele n'aŭ altă sorginte.

Clina despre partea Ialomițeĭ este cu totul nelocuită, cea despre a Prahoveĭ are satele: Isvórele, Poiana-Țapuluĭ, Busteni, și ca oraș Sinaia.

Peste tot locul, de-alungul muchieĭ masivuluĭ, se află cărărĭ de cal, ce pun în legătură ambele văĭ. Pe clinele mai repedĭ sunt numaĭ potecĭ de ciobanĭ.

Escursiunile pe Bucegĭ sunt atât de pitorescĭ; farmecul neașteptatuluĭ și continua schimbare a decoruluĭ te despăgubesc cu prisosință de greutățile drumuluĭ, și nu cred că cel ce le-a vĕdut o dată să nu dorescă a le revedea,

Toțĭ munțiĭ din Bucegĭ se deosebesc unul de altul și pe fie-care colț sau pisc, călĕtorul întâlnesce alte perspective, alte efecte de lumină. [1])

Un rĕsărit de soare, privit dupe vîrful Costileĭ, plătesce însutit ostenéla de a-l urca.

Din punctul de vedere geologic, treĭ grupe alcătuesc masivul Bucegilor: grupa secondară, terțiară și cuaternală.

Tótă muchia Bucegilor, începênd de la colțul Bucșóieĭ, pênă la Jepi-Micĭ, este alcătuită de roce arenacee, în care domină conglomeratele polilitice, compuse din granit, gneiss, micacist, porfir, etc.

La culmea Babelor, la Colțul Obârșieĭ și pe șeaua Omuluĭ se observă conglomerate numulitice, marne și pudinge. Imposante blocurĭ eratice sunt rĕspândite peste tot masivul.

BUCHEAZGOAIA, deal acoperit cu

[1]). Vedĭ Conferința Căpitanuluĭ Guriță «Masivul Bucegilor».

viĭ și pometurĭ, com. Filipescĭ-de-Pădure, pl. Filipescĭ.

BUCHILAȘĬ, sat, face parte din C. R. Rîvoful, pl. Crivina. Are o pop. de 70 loc. (32 b. 38 f.). Este situat pe țĕrmul drept al rîuluĭ Teléjen.

BUCOVU, com. rur. pl. Cricov, la 44°, 58, 30 grade latitudine Nordică și 23°, 45 longitudine Estică.

Acéstă comună este fórte veche[1]) și a fost capitala județuluĭ Săcuenĭ, desființat în anul 1847,

Că acéstă comună datéză de prin seçolul al XIII-lea nu e nicĭ o îndoială, căcĭ în Valea Orleĭ există o biserică cu hramul «Sf. Nicolae», care are inscripția: «Făcută la anul 1396 de cocóna Tinca Mărăcinénca[2]) și în care este înmormântată Dómna Stanca a Domnuluĭ Constantin Nicolae Voevod, mórtă la anul 1756.

In pădurile Bucovuluĭ la a. 1600 Mihaiŭ Vitézul fu învins de Polonĭ și Moldovenĭ, retrăgêndu-se la Tîrgșor.

Ipsilante plecând din Iașĭ spre Bucurescĭ și sosind la 12 Martie 1821 în *Bucov*, trecu în revistă regimentul luĭ Duca, compus din 800 soldațĭ, și al luĭ Caravia, compus din 300, cum și colónele luĭ Gripari și Colocotroni; escluse din aceste corpurĭ pe *vagabondĭ*, din causa neorînduelilor ce făceau, dând caii lor la alțĭ. La Bucov Tzalacoff fu numit adjutant al batalionuluĭ sacru.

Comuna Bucov este situată pe malul stâng al rîuluĭ Teléjen, pe iazul ce trece prin centrul sĕŭ și pe pârâul Bucovelu, la 6 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 21 k. m. de a plășeĭ.

La Bucov este reședința uneĭ companiĭ de Dorobanțĭ, o mare fabrică de spirt și maĭ multe morĭ sistematice de făină.

Comuna se compune din două cătune: Bucov și Valea-Orleĭ, avênd o populațiune de 1126 loc. (575 b. 551 f.), în plus 54 familiĭ de țiganĭ, carĭ se ocupă cu fierăria; 12 ovreĭ, pe la fabricile de spirt; 14 bulgarĭ, carĭ se ocupă cu grădinăria; 8 grecĭ, din care doĭ arendașĭ și 6 muncitorĭ, 2 italienĭ și 9 ungurĭ la fabricĭ.

Capĭ de familie sunt 312;

[1]) Pe la a. 1503 se afla în relațiunĭ comerciale cu Brașovul.

[2]) Comunicată de d-nu Elie A. Dumitrescu, învĕțător în Bucov.

contribuabilĭ 459 şi case de locuit 418.

In comună sunt treĭ biserici : una în cătunul de reşedinţă Bucov şi două în căt. Valea-Orleĭ.

Biserica din Bucov are hramul «Sf. Treime» şi inscripţia : «Acéstă sfîntă şi Dumneḑeéscă biserică cu hramul «Sf. Ión şi Sf. Troiţă», fiind din vechime zidită de d. Mateiŭ Mărginénu Filipescu Vel Agă, la anul 1679 şi la 1802, Oct. 14 din pricina întêmplăreĭ ce s'a făcut de marele cutremur cu totul s'a stricat şi ca să nu se piarḑă acéstă pomenire a neamuluĭ meu şi a mea ca de acum înainte să se pomenéscă, din temelie m'am apucat cu tótă osârdia, am prefăcut'o, înfrumuseţându-se după cum se vede, ca să fie spre pomenirea neamuluĭ meŭ ctitor Constantin Filipescu Vistier, în ḑilele Prea Inălţatuluĭ Domnuluĭ Nostru Ion Constantin Ipsilante Voevod, în aniĭ de la Cristos 1804, Septembre 13».

Biserica din Chiţoranĭ s'a zidit la anul 1797 de Paharnicul Constantin Cantacuzino şi soţia sa Smaranda, în ḑilele luĭ Alexandru Ipsilante, Mitropolit fiind Dosifteiu.

Biserica din Valea-Orleĭ s'a zidit la a. 1396 de cocóna Tinca Mărăcinénca.

Aceste bisericĭ sunt deservite de 3 preoţĭ, 2 cântăreţĭ şi 1 paracliser.

Locuitoriĭ pe lângă agricultură se maĭ ocupă cu transportul făineĭ şi lemnelor de foc. Meşteşugarĭ sunt: 4 rotarĭ, 34 fierarĭ şi 1 cismar. Eĭ desfac produsul munceĭ la Ploescĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 211, s'au împroprietărit la 1864, când li s'au dat 519 h. a, pe moşia Bucov, fostă a boeruluĭ din Divan, Banul Filipescu, şi acésta se constată din «Cartea de suhat» dată de Mihail Şuţu V. V. la 17 Noembre 1791, în coprindere : «Dumné-Voastră Ispravnicilor ot sud... Saac pentru locuitoriĭ ot satul Plopeni, într'acel judeţ, cum că hrana lor şi a vitelor lor o fac pe moşia dumnéluĭ ce se numesce Bucovul, fără de a avea vre-un folos de la dânşiĭ, pentru care vă poruncim Domnia mea să aduceţĭ pe aceĭ locuitorĭ, înaintea Dumné-Vóstră şi să le daţĭ poruncă ca orĭ să se aşeḑe cu omul Dumnéluĭ Banuluĭ Filipescu, ca să dea suhatul cela ce este obijnuit, sau să clăcuiască, etc».

Afară de vitele trebuinciόse muncei, în comună maĭ sunt: 34 caĭ, 14 epe, 113 vacĭ, 9 bivolĭ, 49 capre, 985 oĭ şi 291 porcĭ.

In raionul comuneĭ pe iaz, sunt 4 morĭ de măcinat mălaiu.

Scόla există în comună de 24 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul şcolar 1892-93 de 79 copiĭ (52 b. 27 f), din numĕrul de 301 copiĭ (154 b. 147 f), cu vêrsta legiuită. Scόla e deservită de doĭ învĕţătorĭ, cu întreţinerea cărora statul cheltuesce 2808 leĭ anual. *Sciu carte 194 b. şi 64 femeĭ.*

Intreg teritoriul comuneĭ este de 2466 h. a. pămênt.

Ţuică se fabrică în termen mediu cam 1960 d. l. pe an. Viile s'au filoxerat.

Femeile cresc gândacĭ de mătase pentru trebuinţele casnice, făcênd şi puţin comerţ prin vîndarea prisosuluĭ de gogoşĭ şi borangic. Stupĭ cu albine sunt 92.

Pămêntul e prielnic la tόtă cultura, afară de cel deluros, care priesce fόrte mult vieĭ. Terenul cultivabil a produs în anul trecut 2188 h. l. grâu, 714 h. l. ovĕz, 97 h. l. meiu, 2080 h. l. porumb.

Dintre pomĭ roditorı sunt: 890 merĭ, 314 perĭ, 97 dudĭ, etc. Livedile dau aproximativ 120.000 k. g. fîn pe an.

Comerciul se exercită în comună de 8 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ pe anul 1894-95 presintă la veniturĭ suma de 12.084 leĭ şi la cheltuelĭ 7890 leĭ.

In comună sunt două sosele: sos. naţ. Ploescĭ-Buzeu şi sos. judeţeană Bucov-Văleni.

E brăzdată de dealurile Bighilin şi Chiţoranĭ şi strabătută de gârlele: Iazul, abătut din rîul Teléjen, care trece prin mijlocul comuneĭ; Bucovelul, care trece prin partea de E. a comuneĭ, şi de vaile: Orleĭ şi Caluluĭ.

Se mărginesce la N. cu comunele Scăeni şi Pleaşa; la E. cu căt. Valea Popi şi Rachieri, la V. cu rîul Teléjen.

BUCOVU, sat, face parte din C. R. cu acelaşĭ nume, pl. Cricov. Aci e reşedinţa comuneĭ.

BUCOVU, moşie pe care la 1864 s'a împroprietărit locuitoriĭ din com. Bucovu, pl. Cricov.

BUCOVELUL, gârlă, isvorăsce din dealurile Ştirbeţuluĭ, trece prin

6

partea de E. a com. Bucov, pl. Cricov, și se vérsă în Teléjen.

BUCOVELULUÏ, vale, com. Hârsa, pl. Podgoria.

BUCȘOIU, munte înalt de 2477 metri d'asupra nivelului Măreï-Negre. S'ar putea ḑice că aparține maï mult județuluï Dâmbovița și servesce de limită între acest județ și județul Prahova. Este situat la N. de muntele Omul și la N. E. de muntele Moraru.

BUDA, stație de drum de fier pe linia Bucurescï-Predeal, la 70 k. m. departe de Bucurescï și la 8 k. m. de Ploescï, între gárile Ploesci și Băicoiu. D'aci plécă linia ferată spre minele dela Slănic, trecênd prin stațiile Plopeni și Poiana.

S'a construit pentru esploatarea salinelor dela Slănic și s'a pus în circulație la 10 Decembrie 1883. Venitul acesteï stațiï pe anul 1884 (primul an de esploatare), a fost de 10.524 leï.

BUDA-PALANCA, comună rurală, pl. Câmpu.

La formarea comuneï, atât cătunul Buda cât și Palanca au fost situate în pădurea Buda ; de acolo locuitoriï șï-au strămutat locuințele unde se găsesc acum, din causa inundațiilor ce sufereau din revĕrsarea rîuluï Leautu și Prahova, ce le făceau multă pagubă.

Este situată pe loc șes, între rîurile Teléjenul și Prahova, și pe ambele malurï ale gârleï Leautu, la 14 k. m. depărtare de capitala județuluï și la 6 k. m. de reședința plășeï.

Comuna se compune din 2 cătune : Buda și Palanca, cu o populațiune de 1096 loc. 549 b. 547 f.) în plus 30 familiï de țiganï ; avênd 271 capï de familie, 250 contribuabilï, 271 case de locuit și 3 bordeie.

In comună sunt două biserici : una în Buda, zidită la a. 1889 și alta în Palanca, zidită la 1824, ambele deservite de doï preoțï.

Pe lângă agricultură, *toțï locuitoriï se ocupă cu rogojinăria.* Produsul munceï 'l desfac la orașul Ploescï.

Locuitoriï, în numĕr de 139, s'au împroprietărit la 1864, pe moșia Dómneï Baronese Richman, când li s'a dat 499 h. a. Eï au, afară de vitele trebuin-

cióse muncei, 100 cai, 60 epe, 225 vacĭ, 5 capre, 600 oĭ şi 250 porcĭ.

In raionul comuneĭ este o *pivă, o móră, o fabrică de spirt şi una de făină*, tóte aşeḑate pe rîul Leautul.

Scóla s'a înfiinţat la 1889. A funcţionat şi maĭ 'nainte dar a fost des întreruptă. S'a frecuentat în anul trecut de 27 copiĭ (toţĭ băeţĭ), din numĕrul de 154 copiĭ (88 b. 66 f.), cu vêrsta de şcólă. *Sciu carte 40 bărbaţĭ şi 3 femeĭ.*

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 1416 h. a. pămênt, în care intră islazul, pămêntul de muncă, pădurĭ şi partea rĕmasă proprietăreseĭ după delimitare.

Vin şi ţuică nu se fabrică în acéstă comună.

Câte-va femeĭ cresc gândacĭ de mătase. Stupĭ cu albine sunt 68. Pămêntul e maĭ mult prielnic porumbuluĭ şi grâuluĭ.

Terenul cultivabil produce 7830 h. l. porumb şi 3401 h. l. grâu. Pomĭ roditorĭ sunt din tóte speciile câte puţinĭ.

Comerciul se esercită în comună de 6 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de 3876 leĭ anual; cheltuelile represintă aceiaşĭ sumă.

BUDULACU, gârlă, isvorăsce dela N. de com. Sângeru, plasa Podgoria, şi se vérsă în gârla Cricov, tot în raionul com. Sângeru.

BUDUREASCA, gârlă, isvorăsce din raionul comuneĭ Călugăreni, trece prin com. Vadu-Săpat, pl. Cricov, şi 'şĭ continuă cursul pre lângă com. Mizil, jud. Buzeu, după ce primesce ca afluent gârla Scheianca. *Pe acéstă vale se află puţină piétră de construcţie.*

BUDUROSU, apă, isvorasce din com. Strejnicu, şi se vérsă în Iazul Moruzi (Leautu) în raionul com. Negoescĭ, pl. Têrgşoru.

BUGHEA, pârâu, isvorăsce dela locul numit «Piétra Slănicului» com. Slănicu, pl. Vărbilău, face maĭ multe zigzagurĭ, străbate comuna Bughea în tot lungul sĕu, trece prin com. Scăioşi, şi se vérsă în rîul Teléjenul.

In acest pârâu se vérsă, tot în raionul com. Bughiile, gârliţele: Bughişóra, Runcu, Gĕ-

vana, Gréca, Valea Lupuluĭ și Valca Vlăscenilor. In raionul com. Teișanĭ, pl. Teléjen, primesce gârlele: Muscelul și Sărăturĭ.

BUGHEA, vâlcea, se vérsă în gârla Slănicu, pe țĕrmul stâng, în raionul com. Slănicu, plaiul Vărbilău.

BUGHEA, deal, com. Bughiile, pl. Teléjen, pe care se cultivă ½ h. a. vie.

BUGHEA-DE-SUS, sat, face parte din C. R. Bughiile, pl. Teléjen. Aci e o biserică fondată la a. 1837, de obștea locuitorilor și alțĭ streinĭ. S'a reparat la a. 1892. Locuitoriĭ din acest cătun sunt moșnenĭ.

BUGHEA-DE-SUS, trup de pădure a statuluĭ în întindere de 45 h. a. pendinte de com. Vălenĭ, pl. Teléjen, care împreună cu trupurile: Poiana Laculuĭ (13 h. a.), Valea Garduluĭ și Cotu-cu-Plopĭ (62 h. a.), Obrațele după sfóra Predealu (25 h. a.), și Runcu (40 h. a.), formézǎ pădurea Vălenĭ, pl. Teléjen.

BUGHEA-DE-JOS, sat, face parte din C. R. Bughile, pl. Teléjen. Aci e o biserică cu hramul «sf. Voivodĭ» și «sf. Gheorghe» fondată la a. 1813 de Damian și Steliana din Văleni-de-Munte și s'a reparat de maĭ multe orĭ. Aci e reședința comuneĭ.

Locuitoriĭ din acest cătun s'au împroprietărit dupe legea rurală din 1864, pe moșiile Gura-Vitióreĭ și Bughea-de-jos.

BUGHILE, com. rurală, plaiul Teléjen.

Este situată pe vălcelele Bughea și Bughișóra, la 25 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 2 k. m. de a plaiuluĭ.

Se compune din două cătune: Bughea-de-sus și Bughea-de-jos, avênd o populațiune de 827 locuitorĭ (393 b. 434 f.) Capĭ de familie sunt 180; contribuabilĭ 147; case de locuit 180.

In comună sunt 2 bisericĭ (în fie-care cătun câte una), deservite de câte un preot.

Locuitoriĭ din căt. Bughea-de-sus sunt moșnenĭ, iar ceĭ din Bughea-de-jos s'au împroprietărit la 1864, pe moșiile Gura-Vitióreĭ și Bughea-de-jos. Eĭ au 2 caĭ, 112 boĭ, 108 vacĭ, 155 vițeĭ, 25 taurĭ, 254 oĭ, 5 capre, 298 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe pârâul Bughea, e o móră.

Scóla există în comună din anul 1890. Pênă la acéstă dată, parte din copiĭ urmau la scoala din Văleni. In anul trecut s'a frecuentat de 52 copiĭ (49 b. 3. f), din numĕrul de 125 copiĭ (75 b. 50 f.) cu vêrsta de scólă. *Sciu carte 14 bărbațĭ și 2 femeĭ.*

Tótă comuna are o suprafață de 500 h. a., atât pământ rural cât și moștenesc.

Țuică se fabrică cam 4355 d. l. anual și 270 d. l. vin.

Gândaciĭ de mătase dau aproximativ 58 k. g. gogoșĭ. Stupĭ cu albine sunt 65. Pămêntul nu e prielnic la tótă cultura. Terenul cultivabil produce anual 1720 h. l. porumb și 480 h. l. ovĕz. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 800 merĭ, 100 perĭ, 100 duḑĭ, 200 nucĭ și 200 vișinĭ. Liveḑile dau cam 6000 care de fîn anual.

Comerciul se exercită de 3 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la țifra de 3006 leĭ anual și cheltuelile la 2138 leĭ,

In comună sunt șoselele: Calea Salineĭ, Tânguireĭ, Penitențeĭ și Gura Vitioareĭ, înlesnind comunicația între Vălenĭ, Vărbilău, Poiana, Slănicu și Gura-Vitióreĭ.

E brăzdată de dealurile: Carabețu, Podu-Vălenilor, Seciu, Runcu, Găvana, Tâmpa și movila Gorganu. Piscurile pórtă numele dealurilor. Pe dealurĭ se cultivă ovĕz, viĭ și pomĭ roditorĭ; parte din ele sunt acoperite cu pădurĭ sau servă de islaz. Poienĭ sunt: Tâmpa și Vlăscenĭ. Surpăturĭ: Șerpăria și Valea Lupuluĭ, situate în partea de V. a comuneĭ; Runcu și Seciu în partea de E.

E străbătută în tot lungul sĕu de gârla Bughea, în care se vérsă gârlițele: Bughișóra, Runcu, Găvana, Greaca sau Valea Greci, Valea Lupuluĭ și Valea Vlăscenilor, carĭ isvorăsc din interiorul comuneĭ (v. l. r).

Se mărginesce la E. cu com Văleni-de-Munte și Olteni, la V. cu com. Vărbilău și Poiana de Vărbilău, la N. cu com, Slănicu și la S. cu com. Gura-Vitióreĭ și Scăioșĭ.

BUGHIȘOÀRA, gârliță, isvorăsce dela E. de com. Bughiile, pl. Teléjen, și se vérsă în gârla Bughea, tot în raionul com. Bughiile.

BULARU, isvor, com. Têrgşoru-Vechiŭ, plasa Têrgşoru.

BULZUL, pisc pe muntele Piscu-Buizuluĭ, com. Filipesci-de-Pădure, pl. Filipescĭ, la pólele căruia e pădurea proprietaruluĭ.

BURCHI, poiénă, com. Isvórele, plaiul Teléjen, numită ast-fel de la un om, Burchi, ce poseḍa acéstă poiană.

BURDUZA, vale, udă teritorul căt. Goruna, com. Cocorĕsci-Misli, plaiul Vărbilău, şi după ce primesce văile: Uncheaşuluĭ, Bouluĭ, şi Hoţuluĭ se vérsă în apa Cosmina.

BURDUŞEĬ, localitate în com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen, unde gârla Drajna în cursul sĕu forméză un mare zigzag.

BURLACU, vale, isvorăsce dela N. de com. Salcia, plasa Podgoria, se împreună în raza comuneĭ cu isvórele Ciuciuru, Bîlcilor, Păcureĭ, Oanceĭ, Stupina Popeĭ, Câinele şi Vulpea şi forméză gârla Salcia. Acéstă vale e acoperită cu pădure.

BURTI, vale, com. Vulcănescĭ, plaiul Vărbilău.

BUŞA, şes întins în raionul com. Ogretinu, pl. Teléjen.

BUSTENARI, sat, face parte din C. R. Telega, plaiul Prahova.

BUŞTENI, sat, face parte din C. R. Predealu, plaiul Peleş. Acest cătun datéză dela începutul acestuĭ secol. Aci, în timpul vereĭ se adăpostesc sute de visitatorĭ. Pênă la anul 1864 cătunul Buştenĭ aparţinea de com. Sinaia. Dela acéstă dată s'a deslipit dela Sinaia, împreună cu Predealu, Azuga şi Poiana-Ţapuluĭ şi au format com. Predealu, care se întinde dela hotarul ţĕreĭ până în apa Peleşuluĭ şi din vêrful Bucegiuluĭ pênă în vîrful Unghieĭ şi a şiruluĭ de munţĭ din părţile Doftaneĭ.

Este situat pe malul drept al rîuluĭ Prahova şi pe malurile văilor: Jepiĭ, Paltenu şi Valea-Albă.

Intre construcţiunile dela Buştenĭ găsim: Biserica Domnéscă, Presbiteriul şi scóla, tóte zidite cu cheltuiala M. S. Regeluĭ Carol I, prin Administraţia Domenielor Córóreĭ, gara, fabrica de hârtie Schiel, hotelul Buştenĭ şi maĭ multe case ţĕrănescĭ model,

care au aspectul unor micĭ vile [1])

Aceste case sunt construite de Domeniul Corónei după iniţiativa d-luĭ Kalenderoglu şi au un îndoit scop: d'a deştepta în popor gustul locuinţelor higienice şi frumóse, în locul colibelor din trecut, precum şi d'a atrage în timpul vereĭ visitatorĭ din alte părţĭ, formând din aceste locurĭ pitorescĭ o staţiune de recreare.

Biserica din Buştenĭ, una din cele maĭ frumóse bisericĭ din ţéră, s'a târnosit la 8 Septembre 1889, în presenţa M. S. Regeluĭ, a A. S. R. Principeluĭ Ferdinand, asistaţĭ de Inaltul Cler, miniştriĭ, autorităţile judeţene şi comunale, şi un număr fără de sfîrşit de locuitorĭ, atât din localitate cât şi din localităţile vecine.

D'asupra uşeĭ s'a pus următórea inscripţiune săpată în piétră:

«In numele Tatăluĭ, al Fiuluĭ şi al Sfîntuluĭ Duh, al unuĭ Dumneḑeu în treime mărit;

«Noĭ credincioşiĭ şi de Crhistos iubitorĭ Carol I, şi Elisaveta, Rege şi Regină a Româniеĭ, ridicat'am din temelie acéstă sfîntă şi Dumneḑeéscă biserică şi înzestrat'o-am cu tóte cele de trebuinţă, puindu-ĭ hramul Nascerea prea Sânteĭ Născĕtóre de Dumneḑeu şi pururea fecióreĭ Maria, spre a ne fi nouĕ de vecĭnică pomenire,

«Şi s'a sfinţit de către Mitropolitul Ungro-Vlahieĭ, Primat al Românieĭ, Iosif, faţă fiind Noĭ şi al Nostru de Christos iubitor Moştenitor, Principele Ferdinand, şi sfetniciĭ şi credincioşiĭ noştri şi enoriaşiĭ şi tot poporul din loc, în aniĭ de la întruparea Mântuitoruluĭ şi Domnuluĭ Nostru Christos 1889, luna luı Septembrie în 8 ḑile; ér al Domnieĭ Nóstre în acéstă de Dumneḑeu păzită Ţéră-Românéscă,douĕ-ḑecĭ şi patrulea an.»

Scóla din Buştenĭ s'a înfiinţat la anul 1865. Localul actual s'a construit din fondurile Caseĭ Regele şi s'a înaugurat la a. 1887, avênd douĕ sălĭ de învĕţământ, una pentru bibliotecă, atelier de meseriĭ şi 4 camere pentru învĕţător, şi a fost frecuntată în anul 1892 de 60 elevĭ şi 30 eleve. Aci funcţionéză doĭ învĕţătorĭ, cu întreţinerea că-

[1]) D-l I. G. Babeş. Din cartea sa «Din Plaiıl Peleş».

rora statul cheltuesce anual 2484 leĭ.

In Buştenĭ este o fabrică de hârtie, una din cele maĭ marĭ şi maĭ importante întreprinderĭ industriale din valea Prahoveĭ.

Clădită pe moşia Jepi, unde rîul cu acest nume se vérsă în Prahova, fabrica de hârtie este proprietatea fraţilor Carol şi S. Schiel.

Piétra fundamentală a clădirilor acesteĭ fabricĭ s'a pus pe la mijlocul luĭ Aprilie 1882 şi în Octombre acelaşĭ an, terminându-se instalaţiunea, s'a început maĭ întêiu fabricaţiunea hârtieĭ de mucava. O jumĕtate an maĭ târḍiu, la Martie 1883, s'a montat prima maşină pentru fabricaţiunea hârtieĭ de împachetat. La 1886, montându-se cu nouĭ maşinĭ s'a început fabricarea hârtieĭ de paie; iar la 1891, fabrica dela Buştenĭ a început să producă şi hârtie pentru tipar şi scris.

Fabrica, iluminată cu electricitate, este pusă în mişcare, prin 7 turbine de apă cu o putere totală de 500 caĭ. In acéstă fabrică se ocupă în permanenţă 250 lucrătorĭ, dintre carĭ: 187 Românĭ, 35 Ungurĭ, 15 Saşĭ, 8 Polonĭ, 5 Italienĭ.

Tot în Buştenĭ este şi o fabrică de var hidraulic, care produce anual cam 300 vagóne de var[1])

Posiţiunea cătunuluĭ Buştenĭ e încântătóre. Este închis la V. de munţiĭ Jepĭ, Caraimanul, Omul şi Costilele; la E. şi N. de munţĭ acoperiţĭ cu pădurĭ de braḍĭ şi la S. are valea Prahoveĭ, ce se lărgesce spre Sinaia.

Treĭ hotele: Buştenĭ, Carpaţĭ şi Focşenénu, avênd şi restaurante, sunt puse la disposiţia celor ce visitéză acéstă stagiune, în plus 10-12 cârciumĭ, şi alte multe case ţĕrănescĭ în formă de vile, ce se închiriază pentru sesonul de véră.

BUŞTENI, staţie de drum de fier pe linia Bucurescĭ-Predealu, la 133 k. m. departe de Bucurescĭ şi la 73 k. m. de Ploescĭ, între gările Sinaia şi Azuga.

S'a pus în circulaţie la 10 Iunie 1879.

BUTUCI, sat, face parte din C. R. Sângeru, pl. Podgoria. Are o pop. de 118 loc. (57 b. 61 f). Aci e o biserică fondată

[1]) I. G. Babeş ‹Din Plaiul Peleşuluĭ›.

la a. 1893 de d. Mișu I. Băbeanu.

BUTURUGĬ (La-), loc de arătură în pădurea Țintea-Mărginénca.

BUZATA, sat, face parte din C. R. Apostolache, pl. Podgoria. Are o pop. de 94 loc. (39 b. 55 f). Locuitoriĭ seĭ s'au împroprietărit la a. 1864.

BUZATA, rîu, isvorăsce din pădurile statuluĭ, din dealul Măstănescĭ, com. Apostolache, pl. Podgoria, formézā limita de V. între căt. Buzata și com. Podeni-Nouĭ, și se versă în rîul Cricovul Sărat, între com. Apostolache și Podeni-Nouĭ. Curge dela N. la S.

BUZATU, vale, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria. Isvorăsce de sub «Vîrful Doruluĭ» în partea de N. V. a căt. Bogdănesci. In cursul sĕu formézā o frumósă cascadă. 'Șĭ trage numele dela un locuitor, Ioniță Buzatu, care a fost în vechime posesorul aceluĭ loc.

BUZOIANU, poĭénă pe valea rîuluĭ Telejenelul, com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen.

C.

CACOVA (Vâlceaua), isvor de apă minerală, care conține iod și puciósă, situat pe loc șes, în com. Bréza-de-jos, pl. Prahova, aparținênd obșteĭ locuitorilor. Este situat aprópe de sos. națională. Apeĭ nu s'a făcut nicĭ o analisă chimică.

CACOVA, vale în partea de V. a com. Mărgineni-de-sus, pl. Filipescĭ.

CACOVA, gârliță, isvorăsce din muntele Gagu, com. Bréza-de-jos, plaiul Prahova, se vérsă în valea Câmpuluĭ și împreună în rîul Prahova, între comunele Bréza-de-jos și Bréza-de-sus.

CALDA, pârâu, isvorăsce din partea de N. V. a com. Tătăranĭ, pl. Crivina, se întâlnesce cu pârâul Recelea și împreună formézā pârâul Recelea-Calda. După ce udă comuna, face maĭ multe cotiturĭ și apoĭ se vérsă în rîul Leautu.

Locuitoriĭ au numit'o Calda, pentru-că maĭ tot-deauna e căldișóră. Iarna nu înghéță, orĭ cât ar fi de ger.

CALEA SALINEĬ, drum, com. Bughiile, plaiul Teléjen.

CALULUĬ, vale, com. Bucovu, pl. Cricov.

CALULUĬ, vîrf de deal, com. Valea-Lungă, pl. Prahova, numit ast-fel dela un cal ce s'a găsit legat aci de hoţĭ.

CALULUĬ, gârliţă, isvorăsce din raionul com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen şi se vérsă în gârla Brădetu, tot în raionul com. Star-Chiojdu. Curge dela N. E. spre S. V.

CANARAUA DE PIEATRĂ, întinsă culme de piétră, în partea de N. E. a căt. Bogdănescĭ, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, care merge pênă în culmea dealuluĭ Năstăsóia. *In acéstă culme s'ar găsi cea maĭ bună piétră de construcţie, dar nu s'a pus în exploatare.*

CAPRI, vale, com. Vadu-Săpat, pl. Cricov.

CAPU CÂMPULUĬ, se numesce partea de N. a platouluĭ «Câmpul Brezeĭ» pe care este aşeḑat căt. Bréza-de-sus, pl. Prahova.

CAPU MIELULUĬ, vîrf pe dealul Nucetu, com. Chiojdeanca, plasa Podgoria.

CAPU PLAIULUĬ, poiană în partea de N. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, situată la E. de muntele Plaiul Chiojduluĭ, servesce de islaz pentru vitele locuitorilor.

CAPU -- ROŞU, sat, face parte din C. R. Floresci, pl. Filipescĭ. Numirea acestuĭ sat, spun locuitoriĭ, vine dela un grec ce era la móra din acest cătun şi care purta fes roşu. Are o populaţiune de 112 locuitorĭ.

CARABANUL, gârlă, isvorăsce din munţiĭ com. Teşila, plaiul Peleş, curge dela E. spre V. şi se vérsă în rîul Doftana, pe malul stâng, tot în raionul com. Teşila.

CARABANUL, munte în partea de E. a com. Teşila, pl. Peleş, ce servesce de islaz.

CARABANU CU BOIA, trup de pădure a statuluĭ pendinte de com. Teşila, pl. Peleş, care, împreună cu trupurile: Gâlma, Lacurile cu Rusu, Rusu-de-jos, Prislopu, Podurile şi Vîrfu

Negrașuluĭ, forméză pădurea Teșila de 5000 h. a.

CARABEȚU, pisc, com. Bughiile, plaiul Teléjen.

CARABEȚU, deal situat în Sudul com. Bughiile, Pl. Teléjen, Șĭ-a luat numele dela numele unuĭ locuitor băjenar, care se stabilise aci de frica năvălireĭ barbarilor.

CARAIMAN, pisc înalt de 2495 m. d'asupra niveluluĭ Măreĭ-Negre, în fața munteluĭ Babelor.

Acest pisc pietros și sĕlbatic este presărat cu dințĭ de stâncă pênă jos la Bușteni și mărginit de prăpăstiĭ, pe care privindu-le 'țĭ dau fiorĭ.

Pe piscurile cele maĭ neaccesibile, atârnate de marginile râpilor, cresce frumósa și rara flóre a Regineĭ (fleur des Alpes), acea flóre de postav, ce nu móre nicĭ o dată, și pe care botaniștiĭ au botezat'o cu ciudatul nume de *gnaphallium leontopodium.*

Pênă la a. 1863, muntele Caraiman a fost proprietatea M-reĭ Mărgineni, iar adĭ aparține Domeniuluĭ Coróneĭ.

Acest munte are o importanță netăgăduită pentru renumițele luĭ carierĭ de piétră, fórte căutată pentru consistența și tăria eĭ.

CARPENUL, vale formată din două isvóre: unul vine din valea Sf. Ilie și altul din vîrful munteluĭ Nebunu; curge dela V. spre E. și se vérsă în rîul Teléjen, pe malul drept, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiul Teléjen.

CARPENULUĬ, poiană, în partea de N. a com. Star-Chiojdu, plaiul Teléjenul, situată la E. de muntele Plaiul Chiojduluĭ. Servesce de islaz vitelor locuitorilor.

CAPREĬ, movilă spre N. de com. Băicoiu, pl. Filipescĭ, pe care se cultivă cereale.

CASCADĂ (La-), vedĭ «Urlătórea», cascadă.

CASTELUL PELEȘ, reședința de véră a MM. LL. Regeluĭ și Regineĭ Românieĭ, pe teritorul com. Predeal, pl. Peleș.

Este situat într'una din cele maĭ încântătóre posițiĭ ale Carpaților, la spatele M-reĭ Sinaia, într'o luncă în formă de amfiteatru, înconjurată de stâncĭ cu vîrfurile pleșuve și de bradĭ secolarĭ.

La intrarea principală se află bătută în pĕrete o lespede de piétră albă, pe care sunt săpate în litere de aur, versurile următóre, eșite din pana bardului dela Mircescĭ:

«Eu Carol și al meu popor
«Făcut'am într'un gând și dor
«In timp de lupte al meu regat
«In timp de pace al meu palat.

precum și urmĕtórea inscripție:

«Eu Carol I, Domn și Rege, «cu Elisabeta Regina, după «o silință neobosită de doĭ «anĭ, în luptă cu un tărîm nes«tatornic, străbătut de isvóre, «isbutit'am a pune la pólele «Bucegiuluĭ temelia acesteĭ «clădirĭ în anul mântuireĭ 1875, «iar al domnieĭ nóstre al nou«lea. Zidirea s'a oprit pe tim«pul resbeluluĭ pentru neatâr«narea Românieĭ. Intrat'am «în astă casă a nóstră în anul «mântuireĭ 1883, iar al dom«nieĭ nóstre al 17-lea. Datu-i-am «nume: Castelul Peleșuluĭ».

CATINCA, numire ce se maĭ dă căt. Comănacu din com. Mănescĭ, plasa Têrgșor.

CAZACU (Muntele-), proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, pendinte de com. Brebu și Predealu. Impreună cu Munțiĭ Petricica și Pâraele s'a arendat pe per. 1886-91 cu 1450 leĭ anual.

Acest munte a fost cumpĕrat prin mezat, la a. 1834, de Marele Ban Alexandru Filipescu, dela frațiĭ Căplescu, cu prețul de leĭ vechĭ 12.005.

CAZACU, vale, isvorăsce din raionul com. Predealu, pl. Peleș; are direcția dela S. spre N. și se vérsă în pârâul Azuga, pe țĕrmul stâng, după ce udă pólele de V. ale munteluĭ Cazacu.

CAZACU, munte în com. Predealu, pl. Peleș, situat între Valea Cazacu și Ceaușóia.

Este proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ. La a. 1846, acest munte a fost mĕsurat de inginerul George Fischtum, trimes de marele Postelnic Ion Al. Filipescu.

CĂCÂCEA, gârliță, isvorăsce dela locul numit «Sub Vîrful Stâneĭ» com. Măneciu-Pămîntenĭ. plaiu Teléjen, și se vérsă în Teléjen la «Piatra».

CĂCÂCEA, poiénă, com. Măneciu-Pămîntenĭ, plaiu Teléjen

CĂCIULA, pârâu, isvorăsce din

raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiul Teléjen; se împreună cu pârâul Stancea, trece pe lângă M-rea Susana, curge dela N. spre S. E. şi se véršă în rîul Teléjen, pe malul drept, tot în raionul com. Măneciu-U.

CĂLĂGHIEĬ (Poiéna-), şes, com. Ogretinul, pl. Teléjen.

CĂLDĂRUŞANCA, moşie a statuluĭ, pe care la 1864 s'au împroprietărit parte din locuitoriĭ com. Ceptura, pl. Cricov.

CĂLDĂRUŞANCA, moşie a statuluĭ pe care la 1864 s'au împroprietărit 36 loc. din com. Cărbunescĭ, pl. Podgoria.

CĂLDĂRUŞANCA-ATÂRNAŢĬ, trup de pădure a statuluĭ, în întindere de 75 h. a. pendinte de com. Cărbunescĭ, pl. Podgoria, care împreună cu trupurile: Cărbunesci (430 h. a.), şi Căldăruşanca-Aricescĭ, (750 h. a.) forméză pădurea Cărbunesci.

CĂLDĂRUŞANCA-ARICESCĬ, vedĭ Căldăruşanca-Atârnaţĭ.

CĂLIMANU, deal în com. Iordăchianu, plasa Cricov; servă de păşune pentru vitele locuitorilor.

CĂLIMANU, poiénă la V. de com. Diţescĭ, pl. Filipescĭ.

CĂLINEASCA, pisc spre S. de com. Posesci, pl. Teléjen, ce o desparte de com. Târlescĭ şi căt. Gogésca. Acest pisc servesce de păşune vitelor.

CĂLINEĬ (Poiéna-), şes, com. Ogretinu, plaiul Teléjen. S'a numit ast-fel dela numeroşiĭ călinĭ (o plantă) ce o acoperă.

CĂLINESCI, comună rurală, pl. Filipescĭ. După actele ce există în arhiva primărieĭ, se vede că acéstă comună datéză din a. 1859, şi că şĭ-a luat numirea dela proprietarul moşieĭ.

Este situată între rîurile Prahova şi Proviţa, la 20 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 3 k. m. de a plăşeĭ.

Se compune din treĭ cătune: Călinesci, Cătina şi Siliştea Dealuluĭ, cu o populaţiune de 605 loc. (309 b. 296 f.), avênd 145 capĭ de familie; 126 contribuabilĭ şi 145 case de locuit.

In comună este o singură biserică şi o Capelă a D-neĭ Maria Cantacuzino. Biserica

este fondată din timpul domniei luĭ Mateiŭ Basarab. Ctitoriĭ nu i se cunosc, de óre-ce inscripția s'a șters. Acéstă biserică e deservită de un singur preot. S'a reparat de d. General Mavru, proprietarul moșieĭ, care a fost dată fiiceĭ sale Maria I. Cantacuzino, care are aci un frumos palat și aleĭe, ce duc spre com. Filipesci-de-Pădure.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Produsul munceĭ 'l desfac la Ploescĭ, reședința județuluĭ.

Locuitoriĭ, în numĕr de 93, s'au împroprietărit la 1864 pe moșia d-luĭ G. N. Mavros, când li s'au dat 321 h. a. pământ. Eĭ au 23 caĭ și epe, 144 boĭ, 38 vacĭ, 16 vițeĭ, 25 capre, 653 oĭ, 124 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Prahova, sunt două morĭ.

Scóla datéză în comună dela 1870. Localul e proprietatea comuneĭ, dăruit de d-na Maria Cantacuzino. In anul trecut s'a frecuentat de 51 băețĭ și 1 fată, din numĕrul de 136 copiĭ (74 b. și 62 f), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea eĭ statul cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 60 bărbațĭ și 4 femeĭ.*

In anul 1893 s'a fabricat în comună 1800 d. l. țuică și 1000 d. l. vin. Gândaciĭ de mătase dau pênă la 25 k. g. gogoșĭ; stupĭ cu albine sunt 35.

Pămêntul e pietros. Terenul ce se cultivă a produs în anul trecut 1056 h. l. grâu, 1208 h. l. porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt aproximativ: 1800 merĭ, 1112 perĭ, 93 dudĭ, 1115 cireșĭ, 800 nucĭ; iar livedile dau pênă la 2 care fîn de pogon.

Comerciul se exercită în comună de 4 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la țifra de 1756 leĭ anual și cheltuelile la 1675 leĭ.

Soselile vicinale o pun în comunicație cu comunele: Filipesci, Filipesci-de-Pădure, Floresci și Măgureni.

CĂLINESCI, sat, com. Călinesci, pl. Filipesci.

CĂLINESCI (Vîrful-) munte situat în com. Tărlesci, pl. Teléjen, acoperit parte cu pădure, parte cu fîneță.

CĂLINESCI, deal, com. Călinescĭ, pl. Filipescĭ, pe care se cultivă $48^1/_2$ h. a. vie.

CĂLNĂU, pârâu, isvorăsce din cóstele dealuluĭ Dogaru, com.

Opăriţi, plaiul Teléjen; curge spre E. şi se vérsă în rîul Sărăţelu, tot în raionul com. Opăriţĭ.

CĂLUGĂREASCĂ (Valea-), vale, com. Ogretinu, pl. Teléjen. Aci se presupune că 'şĭ-a avut locuinţa un schimnic.

CĂLUGĂRENI, sat, face parte din C. R. Călugăreni, pl. Cricov. Are o pop. de 2089 loc. (1095 b. 994 f). Aci e reşedinţa comuneĭ.

CĂLUGĂRENI, comună rurală, pl. Cricov. Este situată între muntele Ciortea şi dealurile: Valea luĭ Moş, Gruiu, Scheile şi Belciu, la 40 k. m. departe de reşedinţa judeţuluĭ şi la 20 k. de a plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Călugăreni şi Mireşul, avênd o populaţiune de 2159 loc. (1135 b. 1024 f.), cu 556 capĭ de familie; 429 contribuabilĭ şi 500 case de locuit.

In comună sunt 2 bisericĭ: una clădită în anul 1822, cu cheltuiala locuitorilor, în ântêia domnie a lui Grigore D. Ghica Voivod; iar la a. 1850 s'a dĕrămat pênă în temelie şi s'a reclădit tot cu spesele locuitorilor, în ḑilele Domnuluĭ Barbu Stirbeĭŭ. A doua s'a clădit tot de locuitorĭ în anul 1856, reparându-se în a. 1889.

Locuitoriĭ comuneĭ se ocupă numaĭ cu agricultura şi creşcerea vitelor, desfăcênd produsul munceĭ lor la oraşele Bucurescĭ, Ploescĭ şi Mizil.

Toţĭ locuitoriĭ sunt moşnenı. Eĭ au 31 caĭ şi epe, 131 vacĭ, 114 capre, 1002 oĭ, 182 porcĭ.

Scólă există în comună de peste 60 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ. In anul scolar 1892-93 s'a frecuentat de 97 copiĭ (93 b. 4 f). Cu întreţinerea eĭ statul cheltuesce anual 1728 leĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de peste 1000 h. a.

In termen mijlociu se fabrică 15.000 d. l. ţuică şi 20.000 d. l. vin.

In partea de N. a comuneĭ, în muntele Ciortea, se află carierĭ de piétră şi mine de sare, dar ne puse în esploatare. In partea de S. şi V. se găsesce cărbunĭ de pămênt.

Gândaciĭ de mătase se cultivă prea puţinĭ.

Terenul cultivabil e productiv numaĭ porumbuluĭ, şi produce anual cam 2282 h. l. Dintre pomiĭ roditorĭ sunt: 500 perĭ, 550 merĭ, 100 duḑĭ,

1000 cireșĭ, 1200 nucĭ; iar liveḑile dau pênă la 400 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ,

O sosea principală o pune în legătură cu comunele: Mizil, Sângeru, Tătaru, Salcia și altele.

E brăzdată la E. de dealurile: Cernat, Culcea și Valea-Scheilor; la V. de dealurile: Papuc, Feţele și Bărboiu; la S. de dealurile: Vîrful Cósteĭ, Gruiu, Scheile și Belciu și la N. de muntele Ciortea, proprietatea moșnenilor.

E străbătută de gârlele: Bărboiul, Cernatul și Ciuciurul și de văile: Cheia, Glodulu, Budurésca și Scheĭ.

Se mărginesce la N. cu com. Sângeru, la E. cu jud. Buzĕu, la V. cu com. Tătaru și Ceptura și la S. cu com. Vadu-Săpat.

CĂLUGĂRU, vale, com. Ceptura, plasa Cricov.

CĂLUGĂRU, deal acoperit cu viĭ și pometurĭ, com. Filipesci-de-Pădure, plasa Filipescĭ.

CĂLUGĂRU, munte în partea de N. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, acoperit cu pădure și islaz. Merge în aceiașĭ direcţiune ca și muntele Smeurătu. Din acest munte isvorăsce gârla Brădetu.

CĂLUGĂRU, pisc, com. Valea-Lungă, plaiul Prahova, numit ast-fel dela un pusnic, ce locuia aci.

CĂLUGĂRU, poiéna, com. Valea-Lungă, plaiul Prahova.

CĂNOASĂ (Valea-), isvor de apă minerala, situat pe loc șes, aprópe de șos. naţ. în centrul comuneĭ Bréza-de-jos, plaiul Prahova, aparţinênd obșteĭ locuitorilor. *Apa conţine puciósă și iod, însă nu i s'a făcut nicĭ o analisă chimică.*

CĂPĂŢÎNA PORCULUĬ, munte, care trece și pe teritorul jud. Dâmboviţa. Are o înălţime de 1364 m. d'asupra niveluluĭ Măreĭ-Negre. Este situat la limita jud. Prahova, plaiul Peleș, com. Predeal. E acoperit cu padure.

CĂPĂŢÎNOAIA, loc isolat în com. Scăenĭ, pl. Podgoria.

CĂPRARILOR, vâlcea, care străbate partea de E. a com. Brebu, pl. Prahova. S'a nu-

mit ast-fel dela păstoriĭ de capre, carĭ aveau târle în aceste locurĭ.

CĂRĂBUȘU, pisc pe muntele cu acelaş nume, com. Filipesci-de-Pădure, plasa Filipescĭ, la pólele căruia e pădurea proprietaruluĭ.

CĂRBUNARI (La-), poiénă, com. Târlesci, pl. Teléjen.

CĂRBUNÉNU, se numia în vechime a treia gură de ocnă deschisă în Slănic, plaiu Vărbilău. (Vedĭ «Mihaiŭ Olténu» şi «Condrea»). Adĭ se numesce «Baia Verde» din causa apeĭ sele verdĭ. Acéstă apă are o sărătură extraordinară şi o densitate atât de mare că nu se afundă în ea nicĭ un corp, chiar din cele maĭ grele. Şi acéstă ocnă a avut o adâncime enormă. Mulţĭ au perit în acéstă ocnă.

CĂRBUNÉNU, vâlcea, isvoräsce dintre dealurile comunelor Slănic şi Vălenĭ, trece pe lângă Baia Verde şi se varsă în gârla Slănic, pe ţĕrmul stâng, în dreptul penitenciaruluĭ din com. Slănicu.

CĂRBUNESCI, moşie a statuluĭ, fostă pendinte de m-rea Căldăruşanĭ, care pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 2200 leĭ anual, în plus 960 leĭ plata de pădurarĭ şi confiniştĭ. Arenda s'a scădut la 1200 leĭ, pentru-că o parte din moşie s'a vîndut de vecĭ.

CĂRBUNESCĬ, comună rurală, plasa Podgoria. Anul înfiinţăreĭ nu i se cunoasce. In vechime locuitoriĭ ocupându-se cu facerea de cărbunĭ, comuna s'a numit Cărbunescĭ.

Este situată pe dealurile Lopatna, Hotarul, Sorescu şi Gogésca-de-jos, şi pe ambele malurĭ ale gârleĭ Lopatna, la 45 k. m, departe de Ploesci, capitala judeţuluĭ şi la 15 k. m. de a plăşeĭ.

N'are nicĭ un catun alipit. Populaţia sa e de 1107 loc. (544 b. 563 f.); 272 capi de familie; 205 contribuabili, 275 case de locuit.

In comună e o singura biserică fondată la a. 1842, deservită de un singur preot.

Locuitoriĭ se ocupă numai cu agricultura. Eĭ au 22 caĭ, 120 boĭ, 120 vacĭ, 114 viţei, 200 oĭ, 16 capre, 150 porcĭ, 20 bivolĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ. 36 s'au împroprietărit la

1864, pe moşia statuluĭ Caldăruşanca, când şi li s'au dat 90 h. a, iar 11 pe moşiĭ particulare, dându-li-se 35 h. a. pămênt.

In raionul comuneĭ, pe apa Lopatna, sunt 3 morĭ pentru măcinat.

Scóla datéză în comună dela 1864, dar n'a funcţionat regulat. S'a frecuentat în anul trecut de 18 băeţĭ şi 4 fete, din numěrul de 110 copiĭ (80 b. 30 f), cu vêrsta de scólă. *Sciu carte 36 bărbaţı şi 12 femeĭ.*

Tótă comuna are o suprafaţă de 1300 h. a.

In anul 1893 s'a fabricat aci 1364 h. l. ţuică şi 212 h. l. vin.

Dintre cereale numaĭ porumbul şi ovězul se cultivă în micĭ cantităţĭ, pămêntul fiind prea puţin roditor. Dintre pomĭ sunt: 500 merĭ, 400 nucĭ, 30 duḑĭ, 150 perĭ, 100 cireşĭ. Liveḑile dau anual pênă la 24.000 k. g. fîn.

Comerciul se exercită în comună de 4 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 6793.

Comuna are numaĭ o singură sosea, ce vine din judeţul Buzĕu la oraşul Ploescĭ.

E udată de văile: Gogésca, Limpeḑelul, Seciu şi Lopatna.

CĂRBUNESCI, pădure a statuluĭ în întindere de 1255 h. a, pendinte de com. Cărbunescĭ, pl. Podgoria, formată din trupurile (Cărbunescĭ, 430 h. a), Căldăruşanca-Atârnaţĭ (75 h. a.) şi Căldăruşanca-Aricescĭ (750 h. a.

CĂRBUNESCI, deal, com. Cărbunescĭ, pl. Podgoria, pe care se cultivă 13½ h. a. vie.

CĂRBUNESCI, moşie pe care s'au împroprietărit la 1864 parte din locuitoriĭ comuneĭ Târlescĭ, pl. Teléjen.

CĂRPENIŞU, numire ce se maĭ dă plaiuluĭ Nucşoara din com. Râncezi, plaiul Teléjen.

CĂRUNTEĬ, vale, isvorăsce din muntele Lazu, plaiu Bréza-Talea, com. Bréza-de-sus, pl. Prahova; curge dela V. spre E. şi se vérsă în rîul Prahova, tot în com. Bréza-de-sus.

CĂRUŢAŞULUĬ, pisc la N. de com. Apostolache, pl. Podgoria.

CĂRUŢAŞULUĬ, (Poiéna-), poiénă în întindere de 14½ h. a. pămênt, com. Apostolache, pl. Podgoria. (Veḑĭ Tisa).

CĂŞERIEÍ (Poiéna-) şes, com. Ogretinu, pl. Teléjenul.

CĂŞERIA, vale în raionul com. Predealu, pl. Peleş, care se vérsă în valea Limbăşelul, afluente al pârâuluĭ Azuga.

CĂŞERIA, isvor, curge din pólele munteluĭ Caraiman, căt. Buşteni, pl. Peleş. Lângă sos. naţ. se împreună cu isvorul numit Paltinul şi se vérsă în rîul Prahova, pe malul drept, tot în raionul căt. Buşteni, com. Predealu.

CĂŞERIA, deal, com. Isvórele, pl. Teléjen, numit ast-fel pentru-că în vechime aci se fabrica caşcaval şi caş bun. Servă pentru păşunatul vitelor.

CĂŞERIA-DE-PODURĬ, pichet de graniţă şi trecĕtóre despre Transilvania, avênd trecere pe la muntele Muşiţa.

CĂTINA (Piscul-cu-), pisc spre S. de com. Talea, pl. Peleş. Se crede că 'şĭ-a luat numele dela cătina ce se află pe el. Servă de păşune vitelor locuitorilor.

CĂTUNEANU, deal cu direcţia spre S. E. în com. Diţesci, pl. Filipesci. Pe dealurĭ sunt plantate viĭ, prunĭ, nucĭ şi merĭ; parte din ele, fiind distruse de filoxeră, servă de păşune.

CĂTUNU, sat, face parte din C. R. Bercenii, plasa Cricov.

CĂTUNU, moşie a d-luĭ Cantacuzino, pe care la 1864 s'au împroprietărit locuitorii din com. Proviţa-de-jos, pl. Prahova.

CĂTUNU, sat, face parte din C. R. Cătunu, plaiu Teléjen.

CĂTUNU, comună rurală, plaiu Teléjen. Este situată lângă pârâul Sărătura şi Măcliţa, la 38 k. m., departe de Ploesci şi la 10 k. m. departe de reşedinţa plaiuluí.

Se compune din douĕ cátune: Cătunul şi Poiéna-Mierleĭ, avênd o populaţiune de 932 locuitorĭ. Capĭ de familie sunt 200; contribuabili 150; case de locuit 210.

In comună nu e nici o biserică. Locuitoriĭ merg la biserica din com. Ogretinu.

Locuitoriĭ se ocupa puţin cu agricultura. Produsul muncei îl desfac la oraşul Ploesci. Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ; parte s'au împroprietărit după legea rurală şi a însura-

ţeilor. Eĭ au 150 boĭ, 200 vacĭ, 180 viţeĭ, 100 oĭ, 5 capre şi 200 porcĭ.

Scólă nu este în comună. Copiiĭ merg la scólele din Ogretinu şi Drajna-de-sus. In vêrstă de scólă sunt 60 băeţĭ şi 30 fete. *Sciu carte 40 bărbaţĭ şi nicĭ o femeie.*

Locurĭ însemnate în comună sunt: Vîrful cu Pietrile Infierate şi Malu cu Rîpa la Cósta tare.

Tótă comuna are o suprafaţă de 800 h. a. Ţuică se fabrică în comună ca la 750 h. l.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt 50. Se cultivă aci: grâu, ovĕz şi porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 200 merĭ, 150 perĭ, 150 cireşĭ, 200 nucĭ. Livedile dau 400 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de un cârciumar.

Ca dealurĭ are: Malu de rĕsună, Ursóia şi pădurea Vîrful Caşuluĭ.

CĂTUNU-MOARA, sat, face parte din C. R. Bătescĭ, pl. Crivina.

CĂTINA, sat, face parte din com. Călinescĭ, pl. Filipesci.

CÂINELUĬ, gârlă, isvorăsce dela N. de com. Salcia, pl. Podgoria, de sub Rîpa Stâneĭ, se împreună în raza comuneĭ cu isvórele Ciuciuru, Bîlcilor, Păcureĭ, Oanceĭ, Stupina-Popeĭ, Burlacu şi Vulpea şi formézā gârla Salcia. Acéstă vale e acoperită cu pădure; are şi puţine locurĭ de fîneţe şi semănăturĭ.

CÂMPINA, fostă vamă a ţĕreĭ în secolul trecut. Pe vremea domnieĭ luĭ Alexandru Ghica Vodă, vama a fost mutată dela Câmpina la Bréza şi de aci la Predeal, în a. 1852.

La Posada era p'atuncĭ a doua controlă vamală şi reşedinţa căpitănatuluĭ de plăieşĭ. In România veniturile vamale au aparţinut «Domnuluĭ stăpânitor a tótă ţara» şi se dau în arendă. Cel din urmă arendaş al vămeĭ Predeal a fost repausatul Kalinderu.

La 1864 vămile au trecut la stat. (I. G. Babeş).

CÂMPINA, staţie de drum de fier pe linia Bucuresci-Predeal, la 96 k. m. departe de Bucurescĭ şi la 36 k. m. de Ploescĭ, între gările Băicoiu şi Comarnic. De aci se desparte o linie laterală, care merge la ocnele dela Doftana,

CÂMPINA, platou, pe care este situat orașul Câmpina, plaiul Prahova.

CÂMPINA, comună urbană, plaiul Prahova, la 45°.7.50 latitudine Nordică și la 12°.24.00. longitudine Estică.

După tóte cercetările făcute nu am putut afla nimic positiv despre înființarea acesteĭ comune; se scie însă cu siguranță că e fórte vechie. Datéză cu mult înainte de anul 1503 și acésta o invederéză relațiunile séle comerciale ce avea pe atuncĭ cu Brașovul. [1])

După spusa unora se ḑice că s'a numit Câmpina dela numele fostuluĭ proprietar al al acesteĭ moșiĭ, numit Câmpinénu, după spusa altora se ḑice că s'ar fi numit ast-fel dela platoul pe care este așeḑat, avênd o câmpie destul de întinsă între dealurĭ.

Este situată pe malul rîuluĭ Prahova, la 36 k. m. departe de Ploescĭ. *Aci este reședința plaiuluĭ Prahova.*

Se compune din 5 cătune: Măcelaru, Broscel, Slobozia, Păcureții și têrgul Câmpina, avênd o populațiune de 2.716 loc. (1363 b. 1353 f.), în plus 16 familiĭ țiganĭ, 15 ovreĭ, 3 bulgarĭ, 17 ungurĭ, 1 francez, 7 germanĭ, 3 italienĭ și 3 grecĭ.

Capĭ de familie sunt 644; contribuabilĭ 700; case 524.

In comună sunt 3 bisericĭ, tóte în têrgul Câmpina: una fondată la a. 1828, reparată la a. 1887, cu următórea inscripție:

«Acéstă sfîntă și Dumneḑeéscă biserică, ce se prăsnuesce hramul «sf. Troiță» este ridicată din temelie și cu tóte carĭ se vĕd prin prejur cu cheltuiala Dumnéluĭ Căminaruluĭ Grigore Bojoreanu și prin ipistăsia și ajutorul Dumnealuĭ Vistierul Radu Plopeanu, în ḑilele Rușilor, când Grigore Ghica Voevodul țĕreĭ Românescĭ era pribeag în Câmpina, 1828 Iulie 15».

Biserica «Adormirea» a fost zidită din temelie la anul 1727, avênd de ctitorĭ pe Grigore Bojoreanul și soția sa Maria, carĭ au hărăzit pentru întreținerea eĭ a patra parte din moșia Câmpini, ce o aveaŭ ca proprietate.

La 1833 s'a rezidit de către Prea Sfinția Sa Calinic Arhi-

[1]) D-l Gion scrie—basat pe nisce vechĭ documente—că acum 391 anĭ pleca din Brașov la Câmpina un car încărcat cu mărfurĭ.

mandritul, stareţul sf. monastirĭ Cernica din fondul moşieĭ ce o lăsase Grigore Bujoreanul, monastireĭ Cernica.

La 1888 s'a maĭ reparat iar, din causa unuĭ incendiu ce ĭ distrusese coperişul.

La uşa bisericeĭ este inscripţia următóre:

«Acéstă sfîntă şi Dumnedeéscă biserică s'a zidit din temelie şi s'a înfrumuseţat după cum se vede întru cinstea Adormirea Născĕtóreĭ de D-ḑeu şi a sfîntuluĭ ierarh Nicolae prin Sfinţia sa Părintele Calinic Arhimandritul, stariţul sfinteĭ monastirĭ Cernica, cu cheltuiala D-luĭ rĕposatuluĭ Grigore Căminaru Bujoreanul soţia D-luĭ Maria, fiind-că aceştĭ fericiţĭ ctitorĭ a patra parte din moşia Câmpini au hărăzit'o Sfintei monastirĭ Cernica, în ḑilele bine-credinciosuluĭ Impĕrat a tótă Rusia Nicolae Pavlovicĭ şi Mitropolit al Ungro-Vlahieĭ Chir Chir Grigore. Anul 1833, Octombre 14, ajutând şi chir Stefan sin Albu, de aicĭ, Epistăşind cu ostenéla Dionisie Ximonahul Cernicanul şi D-luĭ Vistierul Radu Plopeanu».

A treia biserică are hramul «sfinţii Voevoḑĭ». Tóte aceste bisericĭ sunt deservite de 5 preoţĭ: 3 plătiţĭ de stat şi 2 de comună.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, comerciul şi industria. Sunt aci 4 olarĭ, 30 dulgherĭ, 10 zidarĭ, 5 rotarĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ lor în localitate, la têrgul sĕptămânal din Bréza-de-sus, precum şi la diferite bâlciurĭ anuale din Telega şi Filipesci.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit la a. 1864, când li s'au dat 928 h. a. pe moşia Câmpina, care se poseda în devălmăşie de Mitropolia din Bucurescĭ, Domnica Băicoianu şi Prinţul Barbu Stirbeiŭ.

Din raportul No. 6736, adresat de Scarlat Creţulescu, Şeful Ministeruluĭ Cultelor, către Măria sa Prinţul Alessandru D. Ghica, Caimacamul ţĕreĭ, se vede că la a. 1854 între Mitropolia din Bucurescĭ şi Monastirea Cernica s'a săvêrşit un schimb, prin care Mitropolia dă m-reĭ Cernica moşia Brănescĭ din judeţul Ilfov, în schimbul moşieĭ Câmpina, jud. Prahova, care pe acea vreme se arenda cu 18.000 leĭ vechĭ anual.

In comună sunt 92 caĭ, 10 epe, 418 vacĭ, 51 bivolĭ, 38 capre, 665 oĭ şi 912 porcĭ.

Pe rîul Doftana, în raionul

comuneĭ, este o singură móră.

Scólă în regulă există aci dela a. 1863. Localul e proprietatea comuneĭ. Cu întreținerea eĭ statul cheltuesce anual 16.000 leĭ. (In acéstă sumă se coprind ambele scóle). Scóla de băețĭ s'a frecuentat în anul trecut de 144 copiĭ, iar cea de fete de 118.

Carte a început să se învețe aci pe la a. 1835. *Sciu carte 1000 bărbațĭ și femeĭ.* Despre înființarea acesteĭ școle écĕ ce găsesc în «Curierul Român» No. 39 din 9 Martie 1839:

In Martie (după ce Vodă Ghica visitase orașul) 1839, obștea locuitorilor dela Câmpina cer a li se da scólă, căcĭ rĕposata Căminărésa Maria Bujorénca a lăsat un venit pentru asemenea scólă obștéscă în limba Românéscă, maĭ adăogând, că rĕposata a lăsat ca executor al testamentuluĭ pe Arh. Calinic dela Cernica. Câmpineniĭ rógă pe Domnitor să-l oblige *a face o nouĕ scólă*».

«In acelașĭ an, Domnitorul Ghica visită scóla din acest oraș, în care intrând, toțĭ eleviĭ cu o detunare de glasurĭ, îĭ urară îndelungarea vieței».

«D. Profesor I. P. Brezoianu, cu voia MărieĭSéle, facu deosebite întrebărĭ scolarilor asupra Aritmeticeĭ, Gramaticeĭ, Geografieĭ, la care, după sigurele rĕspunsurĭ ale scolarilor, dovedi deosebita sa sârguință. După care M. S. cercetă și la caligrafie pe maĭ mulțĭ, apoĭ săvîrși mulțumind D-luĭ profesor de rîvna D-sale. In urmă întorcêndu-se către scolarĭ, le ḑice: «Vedețĭ copiĭ că tóte piedicile ce vĕ oprea de a vĕ folosi și lumina s'au rupt. Silițĭ-vĕ dar și maĭ mult, ca să fițĭ o dată folositorĭ neamuluĭ și vouĕ înși-vĕ». După acestea se auḑi o strigare de o mulțime de glasurĭ: «Să trăescĭ Măria-Ta».

Comuna se întinde pe o suprafață de 1569 h. a. pământ.

Vin nu se fabrică în comună; țuică pênă la 600 d. l. anual.

In raionul orașuluĭ se presupune a fi mine de sare, căcĭ se găsesce multă în pământ, când se sapă puțurile de păcură.

Nu tot pământul e prielnic la tótă cultura. Terenul cultivabil produce: 205 h. l. grâu, 3575 h. l. porumb, 1188 h. l. ovĕz. Dintre pomĭ roditorĭ

sunt; 160 merĭ, 70 perĭ, 30 duḍĭ, 50 cireşĭ, 180 nucĭ, 24.057 prunĭ, 170 vişinĭ, 85 gutuĭ, etc. Liveḍile ḍau 127 care de fîn.

Comerciul se exercită de 17 cârciumarĭ, avênd şi alte diferite prăvăliĭ cu diferite obiecte de vînḍare, hotelurĭ, cafenele, piéţă destul de bogată şi alte diferite stabilimente industriale.

Câmpina are peste 20 strade, unele din ele au devenit fórte frumóse prin lărgimea lor, prin plantaţia făcută şi prin posiţia lor pitoréscă.[1])

Patru sunt barierile oraşuluĭ: Telega la Est; Măcelaru la Nord; Gara la Vest şi Ploesci la Sud.

Soseaua naţională ĭ înlesnesce comunicaţia cu comunele: Bănesci, Bréza, Cornu, Poiana, etc. şi soseaua Câmpina-Telega.

Veniturile comuneĭ pe anul financiar 1893-94 s'au ridicat la ţifra de 40.615 leĭ şi cheltuelile la 40.387 leĭ.

E brăzdată de dealurile Curiacu numit şi Boboc, în partea de N. a comuneĭ şi Muscelul, tot la N. Primul servă de păşune şi arătură, iar secundul are pe dânsul numaĭ liveḍĭ.

E străbătută de văile: Prahova, Doftana şi Curiacu.

In partea de N. are două lacurĭ marĭ; Şipotul, ḍis al bisericeĭ şi Curiacu, iar în căt. Măcelaru se află o fântână de léc, de unde poporul în ḍiua de «Isvorul Tămăduireĭ» se duce de iea apă spre a se spĕla, sau a spĕla pe ceĭ ce sufĕr de ochĭ, ḍicênd că le face bine.

In oraş, pe lângă scóla de băeţĭ şi fete, maĭ este o judecătorie de pace, un spital, o farmacie, o staţie telegrafo-postală, reşedinţa uneĭ companiĭ de dorobanţĭ şi un frumos stabiliment balnear pe proprietatea Prinţuluĭ D. Stirbeĭu.[1])

Istoric. La 11 Iulie 1788, óstea luĭ N. Mavrogheni, care avea tabăra la *Câmpina*, plecă

[1]) De exemplu: Bulevardul Sănătăţeĭ, Carol I; soselele Griviţa, Băicoianu, Unirea, Minelor, Dréptă, Stirbeĭŭ-Vodă, Găreĭ, etc. Cu timpul, dacă comuna va dispune de capital, cu posiţia eĭ şi cu stradele care presintă un aspect destul de frumos, căutându-se, póte să devie una din cele maĭ renumite staţiunĭ balneare şi de aer, lumea putênd să aibă tot ce póte mulţumi pe un bolnav şi pe un plictisit de căldurile cele marĭ.

[1]) In ceia ce privesce stabilimentul balnear, apele minerale şi istoricul lor, veḍĭ «Gahiţa».

de aci spre Predeal, şi, străbătênd pe la Timiş în Ardeal, se întâlni cu óstea Austriacă «unde lovindu-se fórte rĕu, i-au zdrobit pe Autriacĭ şi i-au sfărîmat, luând mulţime de robĭ soldaţĭ viĭ şi robĭ, cu stégurile lor, dimpreună şi cu tobele». (Aşa scrie N. Mavrogheni, în avisul de victorie ce-l dă în ţéră).

La 1821, Ipsilante, care se afla la Têrgovişte dede poruncă luĭ Duca, comandantul corpuluĭ de oştire din Ploescĭ, să pornéscă cu oştirea către Tîrgovişte şi să îngrijască de provisiunĭ pentru 1500 călăreţĭ.

Duca tăbărî la Băicoiŭ, lăsând la *Câmpina* strejĭ spre a ĭ da de veste de cele ce s'ar întâmpla în urma plecăreĭ luĭ.

Boeriĭ liberaţĭ de Tudor dela Belvedere [1]), plecară spre Braşov. Duca, care primise ordin dela Ipsilante, să-ĭ întâmpine şi să-ĭ aducă la Têrgovişte, le eşi înainte la Câmpina. Boeriĭ se înspăimântară cu atât maĭ mult că nu se puteau opune luĭ Duca, care avea întreiţĭ ostaşĭ de cât dânşiĭ, se cotisară dar cu toţĭ şi rĕscumpĕrără cu banĭ libertatea lor.

Arnăuţiĭ rebelĭ, emigraţĭ în Austria, prinḑênd de veste despre plecarea boerilor, eşiră prin munţĭ înaintea lor în cete dela 10-15 inşĭ, toţĭ Arnăuţĭ, şi se puseră la pândă pe la strâmtorile munţilor din Prahova, Muscel şi Buzĕu; eĭ jefuiră pe fugarĭ, lăsându-ĭ numaĭ în cămăşĭ.

Boerii reclamară Paşeĭ dela Silistra şi Sultanuluĭ, care dete ordin către Chehaia-bey pentru încetarea acestor desordinĭ. Chehaia-bey puse pe drumul Ploescilor un Kîrk Serdar cu 50 Neferĭ de pază, carĭ se preumblau din vama Predeal pênă în Câmpina.

[1]) Veḑĭ Istoria Revoluţieĭ dela 1821 de C. D. Aricescu.

CÂMPINA, deal, com. Câmpina, pl. Prahova, pe care se cultivă 1/2 h. a. vie.

CÂMPINIŢA, deal, com. Câmpina, pl. Prahova, acoperit cu pădure particulară, supusă regimuluĭ silvic din anul 1883.

CÂMPINIŢA, gârlă, isvorăsce dela N. E. de com. Cornu, pl. Prahova, curge spre S. V. şi după ce face o curbă pe la N. de oraşul Câmpina, se vérsă în rîul Prahova. (Veḑĭ Şotrile, comună rurală).

CÂMPINIŢA, sat, face parte din C. R. Cornu, pl. Prahova. Are

o populaţiune de 45 loc. (20 b. 25 f.)

CÂMPU, plasă, se mărginesce la E. cu jud. Buzĕu, de care se desparte printr'o linie oblică dusă dela N. la S. şi care trece pe la E. de com. Adâncata, Ciorani-de-jos, Ciorani-de-sus şi Fulga.

La N. se mărginesce cu plasa Cricov, de care se desparte printr'o linie curbă dusă din limita judeţuluĭ Buzĕu (E), pênă la plasa Crivina (V), care trece pe la N. de comunele Parepa şi căt. Trestieni, tăind pârâul Cricovu Sărat, care curge printre aceste comune.

La V. se mărginesce cu plasa Crivina, de care se desparte printr'o linie aprópe perpendiculară, dusă dela N. la S. şi care trece pe la V. de com. Buda-Palanga şi Balta-Dómneĭ, oprindu-se în rîul Ialomiţa.

La S. se mărginesce cu judeţul Ilfov, de care se desparte în puţină parte cu rîul Ialomiţa şi cu parte din pârâul Cricovu-Sărat, precum şi printr'o linie convenţională dusă pe la S. de comuna Hătcărău.

Din punctul de vedere administrativ plasa Câmpu se compune din 16 comune rurale, adică: Adâncata, Balta-Dómneĭ, Buda-Palanca, Ciorani-de-jos, Ciorani-de-sus, Ciupelniţa, Cornurile, Ciumaţĭ, Drăgănesci, Fulga, Gherghiţa, Hătcărău, Netoţi, Parepa, Sălciile şi Sicrita.

Reşedinţa plăşeĭ e în com. Drăgănescĭ, căt. Drăgănescĭ.

Cele maĭ populate comune din plasa Câmpu sunt: Ciorani-de-jos, Fulga şi Gherghiţa, apoĭ vin comunele: Sălciile, Drăgănescĭ şi Adâncata. Cele maĭ puţin populate sunt: Ciupelniţa, Sicrita, Cornurile şi Ciorani-de-sus.

Terenul acesteĭ plăşĭ e fórte prielnic agricultureĭ. Dintre tóte plăşile judeţuluĭ s'ar putea ḑice că numaĭ plasa Câmpu este esclusiv agricolă. Locuitoriĭ sunt cu totu dedaţĭ agricultureĭ şi cultivă pămêntul cu óre-care îngrijire.

Iérna eĭ se îndeletnicesc şi cu alte meşteşugurĭ, precum: facerea de óle, străchinĭ, rogojinĭ, róte, fringhiĭ şi altele.

Ca populaţiune are 15,216 locuitorĭ, cu 4170 contribuabilĭ. Rîurĭ principale are Ialomiţa şi Cricovul Sărat.

Din punctul de vedere al cultuluĭ, locuitoriĭ plăşeĭ Câmpu sunt crestinĭ-ortodoxĭ. Prea puţinĭ aparţin altor riturĭ.

Acéstă plasă s'a împărţit în 16 parohiĭ, avênd şi 8 filiale:

1) *Parohia Ciumaţĭ*, cu biserica parohială «Adormirea» compusă din cătunele : Olari, Ciumaţĭ şi Fânari.

2). *Parohia Balta Dómneĭ*, cu biserica parohială «Sf. Impĕraţĭ» compusă din cătunele : Curcubeiu, Lacu-Turculuĭ şi Bâra.

3). *Parohia Gherghiţa*, cu biserica parohială. «sf. Procopie» compusă din cătunele: Independenţa,Ungureni şi Malamucu, şi avênd ca filiale bisericile : sf. Dumitru, Adormirea şi sf. Haralambie.

4). *Parohia Hătcărău*, cu biserica parohială «sf. Nicolae» compusă din cătunul Tufarĭ.

5). *Parohia Buda-Palanca*, cu biserica parohială «sf. Nicolae».

6). *Parohia Netoţĭ*, cu biserica parohială «sf. Nicolae» compusă din cătunele Trestienĭ-de-sus şi Zănóga, avênd filială biserica «sf. Treĭ Erarhĭ.»

7). *Parohia Drăgănescĭ*, cu biserica parohială «sf. Nicolae» compusă din cătunele: Meri, Baraictaru, Belciugiu, avênd ca filiale bisericile : «sf. Nicolae» şi «Adormirea».

8). *Parohia Sicrita*, cu biserica parohială «sf. Nicolae».

9). *Parohia Ciupelniţa*, cu biserica parohială «Adormirea» compusă din cătunele: Trestieni-de-jos, Cornu-de-sus şi Cornu-de-jos (com. Cornurile), avênd ca filiale bisericile : «Adormirea» şi «Duminica tutulor sfinţilor».

10). *Parohia Sălciile*, cu biserica parohială «sf. Impĕraţĭ».

11). *Parohia Ciorani-de-jos*, cu biserica parohială «Adormirea».

12). *Parohia Parepa*, cu biserica parohială «Schimbarea la Faţă» compusă din căt. Ruşanĭ.

13). *Parohia Adâncata*, cu biserica parohială «Adormirea».

14). *Parohia Fulga-de-sus*, cu biserica parohială «sf. Nicolae».

15). *Parohia Fulga-de-jos*, cu biserica parohială «sf. Haralambie».

16). *Parohia Ciorani-de-sus*, cu biserica parohială «Adormirea».

CÂMPUL BREZEĬ, platou întins pe care este aşeḑat satul Bréza-de-sus, plaiul Prahova, şi care are o posiţie fórte frumósă.

Acest platou este tăiat în lung de sos. naţ. Ploesci-Predeal.

CÀMPULUÌ (Valea-), vale, udă partea de V. a câmpuluĭ Brezeĭ, se îndréptă spre E, deschide o prăpăstiósă vale numaĭ de stâncĭ, numită «Vîjitórea» din causa sgomotuluĭ ce face apa când cade din stâncă în stâncă. Iea nascere din muntele Vrăbiescĭ și se vérsă în rîul Prahova, pe țĕrmul drept, între comunele Breaza-de-jos și Breaza-de-sus.

CÀRCIUMA BOERÉSCĂ, localitate în căt. Valea-Târseĭ, com. Bréza-de-sus, plaiul Prahova, unde Valea Târseĭ, ce-șĭ iea nascere din muntele Răfacea, se vérsă în rîul Prahova.

CÂRCIUMA DE LA FRONTIERĂ, localitate isolată dincolo de frontieră, com. Predealu, pl. Peleș, unde se află monumentul luĭ Ion Vasilev Costin, comandantul Reg. 1 de Cazacĭ de Don, mort în resbelul de la Predeal.

Acest monument de piétră s'a așezat la a. 1854 de ofițerii Austriacĭ și se póte vedea și acum la Predeal. In ce loc a fost acest monument nu se scie de óre-ce arendașiĭ, carĭ s'au succedat la Cârciuma de la frontieră și maĭ cu deosebire ceĭ din timpul din urmă, au mutat piétra după plac, dintr'un loc într'altul [1]).

CÀRCIUMA SCRIITORULUÌ DIN RÂJNOV, han ce se vede și ađĭ ln fața soseleĭ naționale și a căleĭ Azuga, construit la anul 1818 de Al. Filipescu, cunoscut în localitate sub numele de «Căciulă mare» pe atuncĭ proprietarul luncilor *Dintre Prahove.*

Pe perețiĭ hanuluí erau zugrăvițĭ un cerb și o căprióră și acest han a purtat multă vreme numele de «Cârciuma scriitoruluĭ din Râjnov»(I. G. Babeș).

CÂRJARI, sat, face parte din C. R. Vâlcănescĭ. plaiu Vărbilău.

CÂRLANU, deal în partea de E. a com. Moreni, pl. Filipescĭ. Maĭ toate dealurile com. Morenĭ sunt acoperite cu viĭ.

CÂRSTIANU, deal în partea de E. a com. Moreni, pl. Filipesci.

---

[1]). D-l I. G. Babeș, în scrierea sa «Din Planul Peleș după care împrumutăm aceste interesante scrințe, spune că a vĕđut acest monument la a. 1877 și atuncĭ era așezat tocmaĭ lângă prispă, între cele două ușĭ ale cârciumei dela Valea Puriștócă, iar astă-đĭ este mutat maĭ în colo, cam vis-à-vis de pichetul de pază Ungurescă.

CEAUŞ IVAN, loc isolat în com. Pucheni-Marí, pl. Crivina, fost pendinte de monastirea Snagov.

CEAUŞOAIA, vale, isvoräsce din raionul com. Predealu, pl. Peleş, are direcţia dela Sud spre N. şi se vérsă în pârâul Azuga, pe ţĕrmul stâng, după ce udă pólele de V. ale munteluĭ Ceauşóia.

CEAUŞOAIA, munte în cercul com. Predealu, pl. Peleş, situat între Valea Ceauşóia şi Orjogóe. Este proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile.

CEAUŞOAIA, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de M-rea Colţea din Bucurescĭ, com. Predealu, plaiu Peleş, care, *împreună cu moşiile Neamţu, Unghia-Mare şi Pristolu de pe Doftana*, are o întindere de 606 h. a. şi s'a arendat pe periodul 1888-93 cu 2250 leĭ anual.

CENUŞARI, deal pe care este situată com. Aricesci, pl. Podgoria, între gârla Sărata şi com. Cărbunescĭ.

CENUŞARI ŞI NEGOESCI (Moşneni-), pădurĭ particulare supuse regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia moşnenilor Cenuşarĭ şi Negoescĭ, pendinţĭ de com. Aricescĭ, pl. Podgoria.

CEPTURA, comună rurala, plasa Cricov. Este situată pe valea Ceptura şi se compune din 6 cătune: Ceptura-de-sus, Ceptura,de-jos, Valea Garduluĭ, Şoimescu, Rotariĭ şi Malu Roşu, avênd o populaţiune de 2338 locuitorí (1180 b. 1158 f.), cu 453 capĭ de familie, şi 562 contribuabilĭ; iar case de locuit 453.

In comună sunt 5 biserici: treĭ în cătunul de reşedinţă (compus din cătunele Ceptura-de-jos, Ceptura-de-sus şi Valea Garduluĭ), una în Şoimescu şi una în Rotarĭ, în plus un schituleţ, ce aparţine m-reĭ Căldăruşani, situat în via Căldăruşani, la care este unul sau doĭ călugărĭ.

Biserica din Ceptura-de-jos are inscripţia: La anul 1794, Octombre 17, în ḑilele Domnitoruluĭ ţĕreĭ Românescĭ Alexandru Moruzi s'a ridicat din temelie biserica cu hramul «Intrarea în biserică» de către Négoe Iordănescu, Ion Diaconul Coconescu, Négoe Buligescu, şi alţi,

Biserica din Ceptura-de-sus, deși n'are pisanie, totuşĭ în sinodicul bisericeĭ se vede că este zidită din temelie de Postelnicul Pârvu Drăgulănescu și alţi la a. 1835. Cele-l'alte bisericĭ n'au inscripţiĭ.

Tóte aceste bisericĭ sunt deservite de 5 preoţĭ.

Ocupaţia de căpetenie a locuitorilor e agricultura şi fabricarea țuĭceĭ. Maĭ 'nainte era viticultura ocupația lor de predilecţie, dar aḍĭ tóte viile sunt filoxerate. Dintre locuitorĭ 10 sunt meşteşugarĭ: 3 cismarĭ, 2 croitorĭ, 4 ferarĭ, 1 rotar.

Locuitoriĭ desfac cerealele şi ţuica la Mizil și Ploescĭ. Eĭ au 20 caĭ, 23 epe, 8 bivolĭ, 25 capre, 2200 oĭ, 860 porcĭ, 276 boĭ, 114 vacĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moșnenĭ, parte s'au împroprietărit la 1864, pe moșia statuluĭ Vălénca-Ceptura, numită și Cotroceanca, Crețulescu, Urlățénca, Fendóia, Bălăcénca, Sforile, Radu-Vodă, Căldărușanca, Macoveĭ, etc.

Carte a început să se învețe aci dela 1848. Localul actual s'a construit de comună pe locul oferit de d-l Colonel Cica, proprietarul moșieĭ Bălăcénca. Scólele [1]) s'au frecuentat de 151 copiĭ (121 b. 30 f.), din numĕrul de 457 copiĭ 233 b. 224 f), cu vêrsta legiuită. Cu întreținerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 2160 leĭ. *Sciu carte 104 bărbaţĭ şi 22 femeĭ.*

Intreg teritorul comuneĭ, cu vatra satuluĭ și viile filoxerate, este de 2850 h. a. adică: 1500 h. a. arabil, 150 h. a. fânețe, 100 h. a. islaz, 100 h. a. pădure, iar restul de 1000 h. a. este compus din dealurĭ cu viĭ filoxerate, liveḍĭ de prunĭ și vatra satuluĭ.

Anual se fabrică țuică cam 1600 d. l.

In cătunele Şoimescu, Rotari şi Malu-Roşu se găsesc cărbunĭ în fórte mare cantitate. A început a se exploata de către locuitorĭ, din acele locurĭ de unde se pot scóte maĭ lesne, căcĭ pe unele locurĭ cărbuniĭ au eșit afară din pămênt. Aceștĭ cărbunĭ se vênd pe la proprietariĭ de morĭ din alte comune.

Femeile în majoritate cresc gândacĭ de mătase pentru necesitățile casnice, făcênd și pu-

---

[1]) Pênă în anul trecut funcționau două: de băețĭ și fete și după legea din 1893 s'au fusionat în scólă mixtă.

ţin comerţ prin vîndarea gogoşilor. Stupĭ cu albine sunt 208.

Pămêntul după vale este prielnic la tot felul de cultură; iar cel după deal este prielnic numaĭ pentru vie, prunĭ, merĭ, perĭ, nucĭ, persicĭ, vişinĭ şi cireşĭ.

Terenul cultivabil produce: 12.980 h. l. grâu, 250 h. l. orz, 240 h. l. ovĕz, 56 h. l. meiŭ, 140 h. l. fasole, 6984 h. l. porumb şi 600 h. l. secară.

Dintre pomĭ roditorĭ sunt cu aproximaţie: 1500 merĭ, 1200 duḑĭ, 1000 cireşĭ, 32.400 prunĭ, 1800 nucĭ şi 2000 vişinĭ. Liveḑile produc cam 300.000 k. g. fîn pe an.

Comerciul se exercită în comună de 12 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ pe exerciţiul financiar 1894-95 presintă la veniturĭ suma de 11.519 leĭ şi la cheltuelĭ 8315 leĭ.

Pe teritorul eom. trece sos. naţ. Ploescĭ-Buzĕu şi soseaua către Inotescĭ.

Este brăzdată de dealurile: Merezu, Liliesci, Corbu, Cucea, Malul-Roşu şi de rîpile: Cucea, Negoeĭ şi Malu-Roşu.

Merezu este un deal fórte înalt, în forma unuĭ trunchiu de con, în vîrful căruia este un platou, unde se găsesc mulţime de hârburĭ şi bucăţı de cărămidă. Aci se presupune a fi fost un lagăr Roman sau Dac.[1])

In vîrful dealuluĭ Lilieci este un platou fórte frumos, unde se povestesce că ar fi fost un palat domnesc sau o cetate.

Comuna este străbătută de gârla Ceptura şi de văile: Migala, Ţiganiĭ, Monastireĭ, Brânzésca, Călugăruluĭ, Trestia şi Rugiĭ, şi de vălcelele: Nécşa şi Găina.

Pe valea Monastireĭ se ḑice că ar fi fost o monastire, fondată de cel care a posedat palatul din dealul Liliecĭ (v. a. n).

Se mărginesce la N. cu com. Gornetu-Cricov şi Tătaru; la E. cu com. Vadu-Săpat; la S. cu com. Fântânelele şi Inotescĭ şi la V. cu com. urb. Urlaţĭ şi Iordăcheanu.

[1]) D-l Stan Nıţescu, învĕţătorul scóleĭ, 'mĭ scrie următórele: «Eu am făcut escursiunĭ de maĭ multe orĭ cu eleviĭ scóleĭ pe acest deal şi am adunat o mulţime de hârburĭ, însă n'am putut să stabilesc adevĕrul. Eu cred că şi Turciĭ au venit şi s'au stabilit pe acest deal, de óre-ce are o posiţie fórte strategică, şi din vîrful luĭ se póte vedea pênă la 2 poştĭ, dar urmele par a fi din timpurile Romanilor sau Dacilor.

CEPTURA, gârlă, curge din partea de N. E. a cât. Rotari, com. Ceptura, pl. Cricov; curge spre V. apoĭ printre cătunele Șoimescu și Sudițiĭ, intră în cât. Ceptura-de-Sus, o ia drept spre E. formând o mare curbă; desparte cât. Ceptura-de-Sus de Ceptura-de-Jos, tae sos. naț. Buzĕu-Ploescĭ, de aci malurile i se micșorează din ce în ce, așa în cât la comunele Conduratu și Degerațiĭ se pierd cu totul.

Une-orĭ, când vine mare, merge de se vérsă tocmaĭ în lacul Fulga. Alte-orĭ, când sunt ploĭ torențiale, se revérsă pe câmpiile comunelor Inotescĭ, Conduratu și Degerațiĭ.

Véra, când este secetă, abia îșĭ urmeză cursul, iar când plouĕ torențial, curge cu sgomot, repede și vine așa de mare în cât nu se poate trece printr'ânsa.

CEPTURA, moșie a statuluĭ, com. Ceptura, pl. Cricov, fostă pendinte de M-rea Cotrocenĭ, care pe periodul 1885-95, s'a arendat cu 12,000 leĭ anual.

CEPTURA, moșie a statuluĭ pendinte de M-rea Radu-Vodă din Bucurescĭ, care pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 615 leĭ anul, în plus 240 leĭ, plata de pădurarĭ și confiniștĭ

CEPTURA-DE-JOS, mahala din C. R. Ceptura, pl. Cricov, care împreună cu Ceptura-de-sus și Valea-Garduluĭ, formézā cătunul Ceptura, cătun de reședință. Tóte împreună au o populațiune de 1217 loc (616 b. 601 f).

CEPTURÉNCA, vale formată din apă de plóie, la pólele dealurilor dintre comunele Ceptura și Vadu-Săpat, plasa Cricov, curge spre S. pe canalurĭ, iar când vine mare și pe alĕturĭ de ele, înnecând câmpiile, care sunt maĭ jóse, trece pe lângă cât. Degerați, com. Parepa, pl. Câmpu, lăsându-l la V, și în dreptul cât. Rușani, aceiașĭ comună, se întâlnesce cu valea Rĕsboiuluĭ.

CERAȘU, comună rurală, plaiu Teléjen. Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Drajna și pe pâraele: Valea Boruluĭ, Valea Toci și Brădetu; la 47 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 16 k. m. de reședința plaiuluĭ.

Se compune din 5 cătune: Cerașu, Valea Boruluĭ, Valea Toci, Slonu și Brădetu, avênd

o populaţiune de 2568 loc. (1262 b. 1306 f.), în plus 3 familiĭ de Bulgarĭ şi 2 de Grecĭ, toţĭ speculanţĭ.

Capĭ de familie sunt 537, contribuabilĭ 379, case de locuit 549.

In comună sunt 2 bisericĭ: una în Ceraşu şi a doua în Slonu, ambele rezidite de enoriaşĭ la aniĭ 1887 şi 1879, deservite de 2 preoţĭ.

Pe lângă agricultură, 50 locuitorĭ se maĭ ocupă cu fabricarea cofelor, hârdaelor, putinelor, etc. Eĭ desfac tóte acestea la têrgul Moşilor din Bucurescĭ, la Călăraşĭ şi Ploescĭ.

Locuitoriĭ acesteĭ comune sunt parte moşnenĭ, parte clăcaşĭ. 204 s'au împroprietărit la 1864 pe moşiile proprietarilor şi pe a Eforieĭ Spitalelor civile, când li s'au dat 510 h. a. Eĭ au 122 caĭ, 1980 oĭ, 118 boĭ şi vacĭ, 58 capre, 593 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Drajna, sunt 2 morĭ de măcinat.

Din spusele bĕtrânilor se ḑice că pe la a. 1840-1848 a fost scólă aci şi că s'a suprimat la acéstă din urmă dată reînfiinţându-se la 1864. Dela 1869-1887 iar s'a suprimat, redeschiḑêndu-se la 1887.

In cătunul Slonu a funcţionat în anul trecut o scólă în regulă, care s'a frecuentat de 29 băeţĭ şi 6 fete. Cea din Ceraşu s'a frecuentat de 45 băeţĭ şi 2 fete, din numĕrul total de 381 copiĭ (186 b. 195 f.), cu vêrsta legiuită. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1242 leĭ. *Sciu carte 27 bărbaţĭ şi 4 femeĭ.*

In partea de N. a comuneĭ, la locul numit *Păducel* (v. a. n.) se vĕd ruinele uneĭ vechĭ cetăţĭ, după D-l Cesar Bolliac *Celtice*, iar dupe D-l Gr. Tocilescu: ruinele unuĭ castel Săsesc.

Tótă comuna se întinde pe o suprafaţă de 3736 h. a.

In cătunul Slonu şi la locul numit «Valea Lespeḑi» sunt isvóre cu apă de pucióșă, neanalisate şi neîntrebuinţate.

Ţuică se fabrică în termen mijlociu cam 5000 d. l. anual.

Atât pe albia rîuluĭ Drajna cât şi prin alte localităţĭ din raionul comuneĭ, se găsesce piétră calcarósă, din care se face var de fórte bună calitate.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă. Stupĭ cu albine sunt 165.

Afară de porumb, şi acesta prea puţin, în comună nu se cultivă alte cereale, pămêntul

fiind cu desăvîrșire muntos. Dintre pomiĭ roditorĭ sunt: 360 merĭ, 290 perĭ, 2500 nucĭ, 350 cireșĭ; iar livedile dau pênă la 1500 care fîn.

Comerciul se exercită în comună de 8 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la țifra de 3385 leĭ anual și cheltuelile la 3365 leĭ. Prestația are un venit de 3500 leĭ.

Acéstă comună n'are nicĭ un fel de sosea regulată. Comunicația se face pe albia rîuluĭ Drajna și pe cele-l'alte pârae laterale.

In raionul comuneĭ este muntele Clăbucetu; poienele: Fața luĭ Craiŭ și Poiéna Feteĭ, și piscurile: La morminte, Leurdeanu și Chimniți, carĭ servă vitelor de pășune.

Afară de rîul Drajna, comuna maĭ e udată de pâraele Valea Toci și Borul.

Se mărginesce la N. cu munțiĭ Austrieĭ, la E. cu com. Bătrâniĭ, la V. cu com. Măneciu-Ungurenĭ și la S. cu Drajna-de-sus.

CERAȘU, sat, face parte din C. R. cu acelașĭ nume, plaiul Teléjen. Are o pop. de 461 loc. (218 b. 243 f.) Aci e o biserica rezidită de locuitorĭ la a. 1887.

CERBU, deal la S. V. de com. Provița-de-jos, pl. Prahova.

CERBU, vălcea, com. Provița-de-jos, pl. Prahova, ce se vérsă în vălceaua Drăgănescĭ, și împreună în rîul Provița, tot în raionul com. Provița-de-jos.

CERBULUĬ, vale, formată din văile: Clăbucetu Baiuluĭ și Moraru. Se vérsă în rîul Prahova, pe malul drept, spre N. de căt. Bușteni. Malurile séle sunt prăpăstióse și adâncĭ ca nisce păreţĭ și golașĭ de te înfióră. (Vedĭ Omul, pisc).

CERBULUĬ, deal la N. V. de com. Apostolache, pl. Podgoria. Bětrâniĭ spun că s'a numit astfel dela cerbiĭ ceĭ mulțĭ ce se găsiau în vechime aci. Are direcția dela V. spre E.

CERBULUĬ, pisc la N. de com. Apostolache, pl. Podgoria.

CERBULUĬ, pisc în partea de N. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen. Se întinde dela N. la S. și servesce pentru cultură.

CERNAT, pisc, com. Hârsa, pl. Podgoria. Pe acest deal era plantată viță, dar de când s'a filoxerat servesce de fînețe și cultură.

CERNAT, deal la E. de com. Călugăreni, pl. Cricov.

CERNATUL, gârlă, isvorăsce din muntele Ciortea, com. Călugăreni, pl. Cricov. Curge spre S. pênă la un punct, de unde e iea spre E. și se vérsă în gârla Bobociĭ, pl. Tohani, jud. Buzĕu.

CERNĂTESCĬ, moșie a statuluĭ, com. Hârsa, pl. Podgoria, pendinte de m-rea Glavacioc, care pe periodul 1885-95 s'a arendat cu 2300 leĭ anual.

CERNĂTESCĬ, numire veche a satuluĭ Valea Orleĭ, com. Bucov pl. Cricov.

CERNĂTESCI, sau «Dealul mare» deal plantat cu viță, ce se întinde de la Bighilin pênă la Valea-Mieilor și apa Cricovul.

Epoca de când a început sădirea viilor pe acest deal nu se scie cu siguranță, din lipsa de date istorice, dar, după tóte probabilitățile, plantarea se crede a se fi făcut dela 3-400 anĭ.

Producțiunea unuĭ pogon dintr'o vie din dealul Cernătescĭ se ridică dela 120-180 decalitri. In viile după șesurĭ și văĭ se ridică în aniĭ roditorĭ și pênă la 360 decalitri, dar calitatea vinuluĭ e cu mult maĭ inferióră.

In trecut vinul din Dealul Mare se transporta în Transilvania prin Predeal, pênă ce țéra vecină a pus taxa vamală existentă, din causa căreia a devenit imposibil exportul. Astă-dĭ se desface pe piețele Bucurescilor, Galaților și Brăileĭ, afară de consumațiunea ce se face de județele circumvecine.

Prețul de mijloc al unuĭ decalitru de vin variază dela 1.50-4 leĭ. Una din treĭ părțĭ a suprafețeĭ viilor aparține proprietarilor și două din treĭ părțĭ sunt viĭ cu embatic.

CERNĂTESCI, numire veche a căt. Valea-Poeni, com. Valea-Călugăréscă, pl. Cricov.

CERNESCI, sat, face parte din C. R. Homorîciurile, pl. Teléjen.

CERNICA, vale, isvorăsce dela E. de com. Comarnicu, plaiu Peleș; curge dela N. E. către S. V. și se vérsă în rîul Prahova, pe malul stâng, cam în centrul com. Comarnic.

CERVENIA, apă, se vérsă în rîul

Provița, la V. de com. Mărgineni-de-jos, pl. Filipescĭ.

CERVENIA, pârâu, isvorăsce din fundul Văieĭ Cervenia și se vérsă în pârâul Roșióra, la S. de com. Dițesci, pl. Filipesci, făcênd maĭ multe zig-zagurĭ.

CERVENIA (Fundul-Văieĭ-), loc isolat în com. Dițescĭ, pl. Filipescĭ, proprietatea D-neĭ Maria C. Filipescu, *unde se găsesce cărbunĭ de pămênt și unde s'au deschis carierĭ, dar, din împrejurărĭ neprevĕḑute, de vr'o 3 anĭ a încetat estragerea cărbunilor. In fundul acesteĭ văĭ terenul e plin cu cărbunĭ-de-pămênt (lignit).*

CETATEA, movilă în com. Pucheni-Micĭ, pl. Crivina, unde în urma săpăturilor făcute acum 20 anĭ, *s'au găsit maĭ multe săbiĭ, cuțite, iatagane, rĕmase probabil din timpul Tătarilor.*

CETĂȚEAUA, pisc pe culmea de deal ce se lasă din crésta Carpaților, printre gârlele Drajna și Teléjen, com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen. *Aci, se crede, a fost un pichet militar de observațiune, atât asupra lagăruluĭ după Gradiște cât și asupra șoseleĭ după valea Teléjenuluĭ și a ocnelor dela Gura Văieĭ luĭ Dragomir.*

CETĂȚEĬ (Vîrful-), vîrf de munte în căt. Gura-Belieĭ, com. Bréza de-sus, pl. Prahova. Cade în partea de E. a sos. naț.

CETĂȚUIA, localitate în partea de E. a com. Homorîciu, pl. Teléjen, unde, după spusa locuitorilor, se crede a fi îngropațĭ în pămênt de Tătarĭ, banĭ mulțĭ.

CETĂȚUIA, deal în fața găreĭ Predeal, com. Predeal, pl. Peleș. *Aci, la 1784, armata Turcéscă și Română, condusă de Mavrogheni, bate cumplit pe Austriacĭ, carĭ, intraseră în țéră sub comanda generaluluĭ Rall, și ocupaseră posițiunĭ însemnate, între altele Schitul Predeal și m-rea Sinaia.*

CETĂȚUIA, șanț mare, între Apus și Miază-ḑi de com. Scăenĭ, pl. Podgoria, în apropiere de rîul Teléjen. *Acest șanț se ḑice că datéză din timpul luĭ Mihaiŭ-Vitézul.*

CHEABALI, vale, isvorăsce dela V. de com. Ogretinu, pl. Teléjen, și se vérsă în gârla O-

gretinu, tot în com. Ogretinu.

CHEIA, pârâu, isvorăsce din muntele Bratocea, se unesce cu pârâul Dosul Babeșuluĭ și împreună se versă în rîul Teléjenul, pe malul drept, puțin maĭ jos de M-rea Cheia, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiul Teléjen.

CHEIA, numită și «Cheia Teléjenuluĭ» monastire de călugărĭ, avênd o posițiune fórte frumósă, așeḑată la hotar, în apropriere de pasul Bratocea.

Prima eĭ biserică a fost sub pólele munteluĭ Balaban, fondată la a. 1770, în ḑilele Domnieĭ luĭ Mavrocordat, și arsă de Turcĭ în rĕsboiul ce au avut cu Nemțiĭ. După acésta, la anul 1790 s'a construit o altă biserică maĭ la vale, lângă apa Tâmpa, în ḑilele starețuluĭ Atanasie. La anul 1835 s'a făcut o a treia biserică, ce există și astă-ḑĭ, avênd urmĕtórea inscripție:

«Intru marea slavă și laudă a Prea sfinteĭ și de viéță făcĕtóre și nedespărțită Treime, întru a căruĭ cinste și hramul se prăsnuesce. La anul 1835, Iulie 16, s'a ridicat acéstă sfîntă biserică din temelie, cu tóte împrejurimile eĭ, în ḑilele Prea Inălțatuluĭ nostru Domn Alexandru Dimitrie Ghica VV. cu voia frăține-sĕu Marele vornic Mihalache Ghica de la care s'a și rĕscumpĕrat la anul 1846, cu bine-cuvêntarea Prea Sânțituluĭ nostru Episcop de Buzĕu D. D. Chesarie, de care s'a și sfințit la a. 1839, Iulie 30, prin osîrdia și ostenéla Cuvioșieĭ sale Părinteluĭ Damaschin Ieromonah și stariț al sfîntuluĭ Schit Cheia și a tótă sinodia sa, și cu ajutorul și cheltuiala multor iubitorĭ de Christos pravoslavnicĭ creștinĭ și marĭ ctitorĭ aĭ sântuluĭ lăcaș acesta, spre vecĭnica lor pomenire».

Acéstă monastire se administréză de un stariț, ajutat în partea administrativă de un consiliu economic și în partea duhovnicéscă de un consiliu spiritual.

Are 47 monahĭ, toțĭ bĕtrânĭ și infirmĭ.

CHEIA AZUGEĬ se numeste localitatea de lângă muntele Unghia-Mică, unde pârâul Azuga, care vine dela Nord, formézâ un unghiŭ și apucă spre Vest.

CHEIA-LUĬ-GRUMAZI, deal ce-ĭ maĭ ḑice și «Vîrful Gârligi»

situat în partea de N. și E. a com. Cornu, pl. Prahova. Servă de pășune pentru vitele locuitorilor.

CHEIA PROVIȚEĬ, se numesce localitatea dintre cóstele munților Surdescĭ și Plaiul Bréza-Talea, com. Bréza-de-sus, pl. Prahova, de unde isvorăsce rîul Provița.

CHEIA TEȘILEĬ, localitate spre S. de com. Teșila, pl. Peleș, *unde se află o carieră de piétră, din care se scóte anual peste 12.000 m. c. de piétră.*

CHERBEA, mahala din com. urb. Urlați, pl. Cricov.

CHESARULUĬ, movilă spre N. de com. Nedelea, pl. Filipescĭ, pe malul stâng al rîuluĭ Prahova, formată din dărîmăturile zidurilor uneĭ bisericĭ vechĭ. In temelia acesteĭ bisericĭ se găsesc cărămidĭ fórte tarĭ. *Uniĭ bĕtrânĭ spun că maĭ nainte când arau cu plugurile, împrejurul moviléĭ, găsiau săgețĭ, arcurĭ vechĭ și alte obiecte de rĕsboiŭ. Când rîul Prahova dărîma malul se găsiau óse de ómenĭ.*

CHEȘNOĬ, sat, face parte din C. R. Cocorĕscĭ, pl. Têrgșor. Cade in partea de V. a comuneĭ și 'l udă gârla «Iazul Morilor».

CHICIURENĬ, deal spre N. E. de com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen, pe care este situat satul Chiciureni.

CHICIURENI, sat, face parte din C. R. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen. Este situat pe dealul Chiciurenilor și are o populațiune de 120 loc. (57 b. 63 f.)

CHILIA, localitate delurósă în partea de N. V. a com. Predeal, plaiul Teléjen, unde în timpurile vechĭ, spun bĕtrânii, au fost chiliile unor pusnicĭ.

CHILIA, pisc pe culmea de deal ce se lasă din crésta Carpaților, printre gârlele Drajna și Ogretinul, com. Drajna-de-sus, plaiul Teléjen.

CHILIA, vale, și poiénă, com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen.

CHILIA, loc de fînețe, la V. de căt. Bogdănescĭ, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, ce se întinde dela N. de Poiéna-Mare pênă în dealul Bichel și Valea-Buzatuluĭ.

CHILIILE, deal, com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria.

CHILIILE, fost schit de călugărĭ, com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria. Adḍí e într'o complectă ruină și se păstréză numaĭ preastolul. Locuitoriĭ numesc locul unde a fost monastirea «La Chiliĭ» pentru-că aci au fost chiliile călugărilor monastireĭ. Când a existat acéstă monastire și anul când s'a părăsit nu se scie, cu tóte cercetările făcute.

CHIOJDEANCA, comună rurală, plasa Podgoria. Este situată pe ambele maluri ale gârleĭ Chiojdénca și între dealurile Măstănescĭ, Neagoșul, Nucetul și Trenul, la 41 k. m. departe de reședința județuluĭ și la 12 k. m. de a plășeĭ.

Se compune din 3 cătune: Chiojdénca, Nucetul și Trenul, cu o populațiune de 2222 loc. (1132 b. 1090 f.), având 388 contribuabilĭ.

In comună sunt 3 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Produsul munceĭ l desfac la orașul Ploescĭ. Eĭ au 24 caĭ, 9 epe, 129 vacĭ, 89 capre, 1866 oĭ și 440 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Chiojdénca, sunt 3 morĭ de măcinat.

Locuitoriĭ toțĭ sunt moșnenĭ.

Scóla s'a înființat aci dela anul 1883. S'a frecuentat în anul scolar 1892-93 de 59 băețĭ și 11 fete, din numĕrul de 396 copiĭ (253 b. 143 f.), cu vêrsta legiuită. Cu întreținerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 2160 leĭ. Sciu carte 125 bărbațĭ și puține femeĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1351 h. a.

In raionul comuneĭ sunt douĕ micĭ isvóre de apă de puciósă.

Țuică, în aniĭ rodnicĭ se fabrică 3850 d. l.

Terenul cultivabil produce puțin porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 723 merĭ, 552 perĭ, 12 dudḍĭ, 1200 cireșĭ, 1633 nucĭ.

Comerciul se exercită în comună de 6 cârciumarĭ.

O sosea comunală o pune în comunicație cu comunele: Apostolache, Salcia și Calvini.

E brăzdată de dealurile: Nucetul, cu vîrful Neagoșu; Haim și Mostănescĭ, cu vîrful Pleșuva și dealul Trenuluĭ. Tóte servesc pentru pășunatul vitelor.

Afară de gârla Chiojdĕnca este străbătută de văile Nucetu, Pleșuva și altele maĭ micĭ.

Se mărginesce cu comunele: Apostolache, Salcia, Şoimari şi la Nord cu judeţul Buzĕu.

CHIOJDEANCA, rîuleţ, isvorăsce din raionul com. Chiojdénca, pl. Podgoria, şi după ce servesce de limită între com. Apostolache şi Chiojdénca, se împreună cu pârâul Trenu şi împreună se vérsă în rîul Cricovul Sărat, în raionul com. Apostolache.

CHIOJDEANCA, sat, face parte din C. R. cu acelaşĭ nume, plasa Podgoria. Aci e reşedinţa comuneĭ.

CHIOJDU, sat, face parte din C. R. Star-Chiojdu, plaiu Teléjen. Aci e reşedinţa comuneĭ şi are o populaţiune de 2257 loc. (1101 b. 1156 f.) Are 3 bisericĭ; la două nu se scie anul fondăreĭ, iar a treia s'a construit la 1864, avênd de ctitor principal pe Stan Cheşca.

Cade în centrul comuneĭ şi este udat de gârla Chiojdu cu afluenţiĭ săĭ: Gorunul, Blidari, Micu, Benia, Raşca, Brădetu.

CHIOJDU, gârlă, isvorăsce din muntele Smeurătu, com. Star-Chiojdu, plaiul Teléjen, curge spre S. prin mijlocul căt. Chiojdu, primind în stânga isvórele: Gresiĭ, Blidari, Miculuĭ, Brădetu şi Benia, iar pe drépta Gorunul şi Raşca şi apoĭ se vérsă în gârla Bătrânénca, tot în com. Star-Chiojdu.

CHIOJDU-MARE, numire ce se maĭ dă comuneĭ Star-Chiojdu, pl. Teléjen, spre a se deosebi de o altă comună vecină din jud. Buzĕu, numită Chiojdu-de-Bâsca sau Chiojdu-Mic.

CHIOŞCUL-LUĬ-IOIL, movilă în partea de N. E. a com. Filipesci-de-Pădure, pl. Filipescĭ. Aci se văd urme de ziduri vechĭ.

CHIRA, sat vechiŭ ce s'a desfiinţat înpreună cu satele Rîsnaru, Stefănóia şi Cioricescĭ, sate tot vechĭ, şi s'a format comuna Ghirdoveni, plasa Filipescĭ.

CHIRILA, vîrf pe dealul Nucetu, com. Chiojdénca, pl. Podgoria.

CHIRIŢESCĬ, sat, face parte din C. R. Drajna-de-jos, pl. Teléjen. Are o populaţiune de 114 loc. (55 b. 59 f.)

CHIRULUĬ, vale, isvorăsce din

dealul Scăeni, străbate pădurea Șerbelnicu și a Eforieĭ și se pierde în câmpia Târgșoruluĭ. Curge numaĭ în timpurĭ ploióse.

CHIRUȘCA, muntele cel maĭ de N. al jud. Prahova, care aparține de com. Măneciu-Ungurenĭ. pl. Teléjen, din care isvorăsce.

CHIȚORANĬ, deal spre E. de com. Bucovu, pl. Cricov; astă-dĭ servă de pășune pentru vite.

CHIȚORANĬ, sat, face parte din C. R. Bucov, pl. Cricov. Aci e o biserică cu hramu «sf. Stelian» cu inscripția: «Făcută la anul 1797 de d. Paharnic Constantin Cantacuzino, cu soția sa Smaranda, în dilele Domnuluĭ Ion Alexandru Ipsilante V.V. și Mitropolit Dosifteiŭ». Inainte purta numele de Gâlme.

CIACÂRUL, deal gol, com. Filipesci-de-pădure, pl. Filipescĭ.

CIMPOITORUL, deal spre Nordul com. Bordenĭ, pl. Prahova, numit ast-fel dela un om care l'a locuit o dată și care cânta cu cimpóiele. Este acoperit cu viĭ, acum filoxerate, și pomĭ roditorĭ.

CINTIU, deal cu viĭ și cu pometurĭ, com. Filipesci-de-Pădure, pl. Filipescĭ.

CIOCĂNEA, movilă, com. Nedelea, pl. Filipescĭ.

CIOCĂNÉSA, vale în partea de V. a com. Mărgineni, pl. Filipescĭ, udă și comuna Mărgineni-de-jos.

CIOCENI, sat, face parte din C. R. Tomșani, pl. Cricov.

CIOCLESCI, deal cu direcția S. E. com. Dițescĭ, pl. Filipesci. Pe dealurĭ sunt plantate viĭ, prunĭ, nucĭ și merĭ; parte din ele, fiind distruse de filoxeră, servă de pășune vitelor locuitorilor.

CIOCRACU, mahala din com. Drajna-de-jos, pl. Teléjen.

CIOCRACU, numire ce se maĭ dă căt. Cosmina-de-sus, pl. Teléjen.

CIOCRACU, trup de moșie a statuluĭ pendinte de schitul Cheia, și Cotroceni, care pe periodul 1888-93, s'a arendat cu 5872 leĭ anual, în plus 720 leĭ anual, plată de pădurarĭ și confiniștĭ. Acéstă moșie s'a arendat împreună cu Valea Schi-

tuluĭ, Vălenĭ și Valea Satuluĭ, afară de părțile vîndute de vecĭ.

CIOCRACUL, deal la S. și S. E. de com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen, avĕnd ca piscurĭ maĭ înalte: Scafele și Malu-de-răsună.

CIOLPANI, deal, com. Valea-Lungă, pl. Prahova. Pe acest deal se află livedĭ și locurĭ de cultură.

CIOPÂRCENĬ, vale, com. Teșila, pl Peleș, curge dela E. spre V. și se vérsă în rîul Doftana, pe malul stâng, tot în raionul com. Teșila.

CIOPÂRCENI (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Muntele Ciopârcenĭ, pendinte de com. Teșila, pl. Peleș.

CIOPÂRCENI, munte în partea de E. a com. Teșila, pl. Peleș, ce servă de pășune.

CIOPÂRCENI, mahala, com. Teșila, pl. Peleș.

CIOPÂRCENI-DE-JOS, comună rurală, plasa Câmpu. Este situată pe malul stâng al rîuluĭ Cricovu-Sărat; la 38 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 6 k. m, de a plășeĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit. Populația sa e de 2061 loc. (1036 b. 1025 f.); 12 familiĭ de țiganĭ, 4 de grecĭ și 4 de turcĭ, ocupându-se cu negoțu.

Capĭ de familie sunt 511; contribuabilĭ 427; case de locuit 545.

In comună e o singură biserică, cu urmĕtórea inscripție: «Acéstă sfîntă biserică este zidită din temelie și înfrumusețată cum se vede și pe din lăuntru și pe din afară de Dumneaeĭ jupînésa Joița Stolnicésa a Dumnealuĭ rĕposatul Stolnicu Tudorache Gulianu și cocon Dumnealor Ion Velcomis și întru cinstea și lauda Adormireĭ Născĕtóreĭ de Dumnedeu și pururea fecióreĭ Maria și întru Nașterea sfîntuluĭ Ión Botezătorul, în dilele Prea Luminatuluĭ Domn Ion Constantin Nicolae Voivod, fiind Mitropolit Neofit» Maĭ 30 3CN (1776).

Acéstă biserică s'a reparat în 1873 prin contribuțiunile locuitorilor și este deservită de 3 preoțĭ.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura și crescerea vitelor. Eĭ desfac produsul mun-

ceĭ lor la orașul Ploescĭ și Mizil.

Locuitoriĭ în număr de 142, s'au împroprietărit la a. 1864 pe moșia Prințuluĭ G. Bibescu, când li s'au dat 1113 h. a. Eĭ au 204 caĭ, 1103 boĭ, 279 vacĭ, 775 porcĭ, 6972 oĭ, 36 capre, 27 asinĭ.

In comună e o móră cu abur.

Scoala datéză în comună dela 1864. S'a frecuentat în anul 1892-93 de 141 copiĭ (120 b. 21 f.), din numĕrul de 434 copiĭ (237 b. 197 f.) cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1566 leĭ. *Sciu carte 30 bărbațĭ și 7 femeĭ.*

Țuică și vin nu se fabrică în comună. Stupĭ cu albine sunt 36.

Comerciul se exercită în comună de 9 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la țifra de 10.000 leĭ anual și cheltuelile la 8.000 leĭ.

Sosele comunale are numaĭ una, care se desparte în șése ramurĭ, adică: Sălciĭ-Urzicenĭ; Albescĭ-Urlațĭ-Ploescĭ; Drăgănesci-Ploescĭ; Fulga-Mizil; Adâncata-Bucurescĭ; Rădulesci-Bucurescĭ.

Comuna e brăzdată de 8 movile, făcute din timpiĭ Tătarilor. La câte-va din ele se găsesc óse de mărimĭ neexistente în present și cosciuge de stejar [1])

Se mărginesce cu comunele: Adâncata, Jilava (jud. Ilfov), Sălciile, Fulga, Ciorani-de-sus și rîul Cricovu-Sărat.

CIORANI-DE-SUS, comună rurală, plasa Câmpu. Este situată pe malul stâng al rîuluĭ Cricovul Sărat, pe loc șes, la 37 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 5 k. m. de a plășeĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit. Populația sa e de 883 loc. (464 b. 419 f.), în plus 3 familiĭ de țiganĭ-ferarĭ.

Capĭ de familie sunt 274.

In comună e o singură biserică, fondată la 1873 prin stăruința epitropilor Preotul Nic. Stoicescu, Pârvu Nicolae și alțiĭ, cu ajutorul locuitorilor; deservită de un preot.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la orașul Ploescĭ.

115 locuitorĭ s'au împroprietărit la a. 1864, când li s'au dat 559 h. a. pe moșia D-luĭ I. Crețulescu. Eĭ au 71

[1]) Comunicată de D-l învĕțător al scóleĭ I. Comănescu.

caĭ, 26 epe, 454 boĭ, 158 vacĭ, 20 bivolĭ, 8 capre, 781 oĭ și 340 porcĭ.

Scóla datéză în comună dela 1872. In anul trecut 1892-93 s'a frecuentat de 28 băeţĭ şi 3 fete, din numĕrul de 164 copiĭ (85 b. 79 f.), cu vêrsta de scólă. Cu personalul se cheltuesce anual leĭ 1080. *Sciu carte 36 bărbaţĭ și 13 femeĭ.*

Comuna cu pămênt arabil și islaz are 2525 h. a.

In comună nu se fabrică nicĭ vin nicĭ ţuĭcă.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt 32.

Pămêntul e prielnic la tótă cultura; arborĭ sunt puţinĭ.

Comerciul se exercită de 3 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă anual la 2803 leĭ și cheltuelile la 2793 leĭ.

Soseaua Albesci-Ciorani tre-ce prin comună. Acéstă sosea pune în comunicaţie judeţul Prahova cu comunele Jilavele, Fierbinţiĭ, Moldoveni, etc. din jud. Ialomiţa.

Se mărginesce cu comunele: Cioraniĭ-de-jos, Sălciile, Fulga, Hătcărău, Drăgănesci și căt. Bărăitarul.

CIORĂNÉNU, loc isolat în com. Scăenĭ, pl. Podgoria.

CIORICESCI, sat fórte vechiŭ, care s'a desfiinţat de o dată cu Rîsnaru, Stefănóia și Chira, sate tot vechĭ, și s'a format comuna Ghirdoveni, pl. Filipescĭ.

CIORTEA, munte în lungime de 2 k. m. spre N. de com. Călugăreni, pl. Cricov, *în care se află carierĭ de piétră și mine de sare, nepuse în exploatare. In partea de S. și V. se află și cărbunĭ de pămênt, încă neesploataţĭ.*

CIREȘANCA, moșie pe care la 1864 s'au împroprietărit parte din locuitoriĭ comuneĭ Colceag, pl. Cricov.

CIREȘANCA, numire veche ce se da satuluĭ Bălţescĭ din com Podeni-Vechĭ, plasa Podgoria.

CIREȘIŬ (Piscu-luĭ-), pisc situat în partea de N. a com. Scorţeni, pl. Prahova. Și a luat numele dupe un secular cireșiŭ ce a existat în vechime pe acel loc.

CIREȘIUL, vale, com. Strâmbeni, plaiu Vărbilău.

CIUCĂNÉSCA, vale, com. Hârsa, plasa Podgoria.

CIUCĂNÉSA, numire veche a satuluĭ Hârsa, pl. Podgoria.

CIUCIURU, gârlă, isvorăsce din muntele Ciortea şi udă com. Călugărenĭ, plasa Cricov.

CIUCIURU, vale, com. Podeni-Vechĭ, plasa Podgoria.

CIUCIURU, isvor, vine din raionul com. Chiojdénca, se împreună în com. Salcia, pl. Podgoria, cu alte isvóre şi formézá gârla Salcia.

CIULETE, vale, în partea de S. a com. Dârmonesci, pl. Filipescĭ, numită ast-fel după numele unuĭ bandit Ciulete, care a stat ascuns pe acéstă vale, împreună cu alţĭ bandiţĭ.

CIUMAŢI, sat, face parte din C. R. Ciumaţĭ, pl. Câmpu. Are o pop. de 255 loc. (126 b. 129 f.

CIUMAŢI, comună rurală, plasa Câmpu. Asupra înfiinţăreĭ acesteĭ comune bĕtrâniĭ povestesc urmĕtórele: «In vremea de demult, nu se scie cât timp va fi d'atuncĭ, pe locul unde adĭ e comuna, era o pădure seculară şi în mijlocul eĭ o mare poiénă. Pe timpul ciumeĭ celeĭ marĭ, în acéstă poiénă se aduceau bolnaviĭ de ciumă, pe carĭ ĭ aşeḑa în nisce colibe făcute de frunzar. Mulţĭ au perit, dar şi maĭ mulţĭ s'au însănătoşit. Ceĭ ce s'au făcut sănătoşĭ, considerând acea poiénă de bun augur, nu s'au maĭ reîntors la satele lor, ci au rĕmas pe loc, făcênd la început bordeie şi maĭ în urmă case. Pădurea s'a tăiat şi pe locul eĭ s'a întins satul Ciumaţĭ».

Este situată pe loc şes, pe ţĕrmul drept al rîuluĭ Prahova, la 21 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 5 k. m. departe de Drăgănescĭ, reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 3 cătune: Ciumaţi, Olari şi Funari, cu o populaţiune de 642 loc. (318 b. 324 f.), avênd 318 capĭ de familie, 246 contribuabilĭ şi 269 case de locuit.

In comună e o singură biserică, cu hramul «sf. Impĕraţĭ» zidită în anul 1869, cu ajutorul tutulor locuitorilor şi altor persóne din diferite locurĭ, deservită de un singur preot.

Pe lângă agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu olăria şi rogojinăria. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la oraşele

Ploescĭ, Bucurescĭ, Giurgiu, Mizil, etc.

190 locuitorĭ s'au împroprietărit la 1864 pe moşia Domeniuluĭ Coróneĭ Gherghiţa, când li s'a dat 654 h. a. Eĭ au 152 caĭ şi epe, 84 vacĭ, 312 boĭ, 3 bivolĭ, 9 capre, 1072 oĭ şi 348 porcĭ.

Scóla funcţionéză în comună dela 1875. Localul e proprietatea comuneĭ. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce 1728 leĭ anual. S'a frecuentat în anul trecut de 50 băeţĭ şi 4 fete, din numĕrul de 190 copiĭ (105 b. 85 f.), cu vêrsta de scólă.

Sciu carte 74 bărbaţĭ şi 2 femeĭ.

Tótă comuna se întinde pe o suprafaţă de 682 h. a. islaz şi pămênt de muncă, în care intră şi căminele caselor de câte 7 prăjinĭ. Nicĭ ţuică, nicĭ vin nu se fabrică în comună.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă. Stupĭ cu albine sunt 31.

Pămêntul e bun şi e prielnic la tótă cultura. Pomĭ roditorĭ sunt puţinĭ. Livedĭ de fîn nu sunt.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la ţifra de 4240 leĭ anual.

Afară de rîul Prahova nu-ĭ udată de altă apă. Dealurĭ n'are.

Şoselele sale o pun în comunicaţie cu Ploesci, Călăraşĭ, Gherghiţa şi Balta-Dómneĭ.

CIUMERNIC, vale, isvorăsce de sub muntele Faţa-luĭ-Gherghel, curge dela N. V. către S. E. şi se vérsă în rîul Teléjen, pe ţĕrmul drept, în raionul com. Măneciu-Ung., pl. Teléjen.

CIUMERNICU, poiénă pe valea rîuluĭ Teléjen, com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen.

CIUPELNIŢA, comună rurală, plasa Câmpu. Asupra înfiinţăreĭ eĭ n'am putut afla nimic, de cât că acum 70 anĭ a fost reşedinţa plăşeĭ.

Este situată pe valea rîuluĭ Vâtnău, la 21 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 5 k. m. de a plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Ciupelniţa şi Trestieni, avênd o populaţiune de 693 loc. (357 b. 336 f.), în plus 6 familiĭ de ţiganĭ-ferarĭ. Capĭ de familie sunt 167; contribuabilĭ 129 şi case de locuit 131.

In comună sunt 2 bisericĭ (în fie-care cătun câte una); cea din Ciupelniţa e de zid, iar cea din Trestienĭ de lemn.

Ambele au hramul «Adormirea». Anul fondăreĭ și ctitoriĭ lor nu se cunosc; se scie numaĭ că cea din Trestienĭ cădênd în ruină s'a construit alta de D-l și D-na G. Steriu. Biserica din Ciupelnița s'a reparat acum 60-70 anĭ de D-l Mihail Ciupelnițénu. Ambele bisericĭ sunt deservite de doĭ preoțĭ.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu agricultura. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la orașul Ploescĭ.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit la 1864. Eĭ au 30 caĭ, 34 epe, 174 vacĭ, 7 bivolĭ, 218 boĭ, 404 oĭ și 328 porcĭ.

Pe apa Vâtnău, în raionul comuneĭ, este o móră de măcinat.

Scólă nu există de mult în comună. 14 copiĭ au urmat la scóla din com. Cornurile. Copiĭ în vêrstă de scólă sunt 81 (48 b. 33 f.) *Sciu carte 26 bărbațĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafață de 1400 h. a.

Țuică și vin nu se fabrică. Stupĭ cu albine sunt 130.

Pământul produce cam 7 h. l. de pogon.

Comerciul se exercită în comună de 4 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la țifra de 2350 leĭ anual și cheltuelile la 2340 leĭ

Soseaua comunală ĭ înlesnesce comunicația cu com. Cornurile și Netoțĭ. E coprinsă între pădurea proprietăréscă și rîul Teléjen.

CIUPELNIȚA, sat, face parte din C. R. cu același nume, pl. Câmpu. Aci e reședința comuneĭ.

CLAIA, munte d'asupra Jepilor în com. Predeal, cât. Buștenĭ, pl. Peleș, numit ast-fel de locuitorĭ pentru-că are perfect forma uneĭ clăĭ de fîn.

CLĂBUCETU, munte spre N. V. de com. Cerașu, plaiu Teléjen. Legenda spune că un vătaf de plaiŭ a pus 9 ciobanĭ să cânte din buciume și sunetul s'a auḑit la 30 k. m. muntele fiind sus.

De aci i s'a dat numele de *Clăbucet* [1])

CLĂBUCETUL-AZUGEĬ, (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic, pe moșia Clăbucetu-Azugeĭ, pendinte de com. Sinaia, plaiul Peleș. A-

[1]) In ce legătură stă Clăbucet cu buciumele?

parţine Epitropieĭ caseĭ Dómneĭ Zoe Basarab Brâncovénu.

CLĂBUCETUL-AZUGEĬ, munte care traverséză mijlocul com. Predeal, pl. Peleş. Este renumit pentru pădurile de fag, pentru nenumĕratele stâne de oĭ, pentru bogatele luĭ păşunĭ şi locurĭ de fîneţe, care contribue mult la calitatea caşcavaluluĭ, cunoscut în comerţ sub numele de *Caşcaval de Azuga* şi care rivaliséză cu renumitul caşcaval de Penteleu.

CLĂBUCETUL-BAIULUĬ, munte, com. Predal, pl. Peleş, renumit pentru stânele de oĭ, pădurile de fag şi locurile de fîneţe. Este situat între valea Greculuĭ, valea Leuca, Târla Berbeculuĭ şi pârâul Proviţa. Aparţine, ca şi Clăbucetul-Azugeĭ, Epitropieĭ caseĭ Dómneĭ Zoe Basarab Brâncovénu.

CLĂBUCETUL-BAIULUĬ, vale, isvorăsce din muntele Târla Berbeculuĭ, com. Predeal, pl. Peleş, curge dela N. V. către S. E., se împreună cu Valea Moraru şi forméză Valea Cerbuluĭ, care se vérsă în rîul Prahova, spre N. de căt. Buşteni.

CLĂBUCETUL-BREZEĬ (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic, încă din anul 1883, pe moşia Clăbucetul Brezeĭ, pendinte de com. Sinaia, plaiul Peleş.

CLĂBUCETUL-TAURULUĬ, munte, traverséză com. Predealu şi are bogate păşunĭ şi locurĭ de fîneţe.

Acest munte a fost dăruit schituluĭ Predeal de Banul Filipescu, după cum se constată din hrisovul luĭ George D. Bibescu din 1844.

La 20 Iunie 1774, Biv vel Logofĕt Crisoscoleu, proprietarul acestuĭ munte pe acel timp, dăruesce după cererea Ieromonachuluĭ Ionichie, la pólele acestuĭ munte, un loc ce se întindea dela Valea Olăreseĭ şi pênă la Puriştóca, pentru construcţia schituluĭ Predeal.

Acest munte, împreună cu Piscul-luĭ-Cumpĕt, Dutca, Răşnóya şi Dosul Cerbuluĭ, la 1821 a fost vîndut de Biv-vel Logofăt Chrisoscoleu, Dómneĭ Sachelarie pe preţul de vr'o 2000 galbenĭ.

La a. 1844, Baronul Cristodor Sachelarie, proprietarul prin moştenire al munţilor cumpĕraţĭ de Dómna Sachelarie, lăsând în urma morţeĭ

séle marĭ datoriĭ, aceştĭ munţĭ au fost cumpĕraţĭ de Marele Ban Alexandru Filipescu, cu preţul de 5.407 galbenĭ. [1])

Pênă la a. 1863 a fost proprietatea schituluĭ Predeal, iar adĭ aparţine Domeniuluĭ Corónei, instituit prin legea din anul 1884.

Rĕposatul Manöil Laranaga a înfiinţat la a. 1884 în Clăbucetu-Tauruluĭ, la locul unde Limbăşelul se vérsă în Azuga, o fabrică de var negru. Câţĭ-va anĭ maĭ târdiu, Laranaga scăpătând, fabrica înfiinţată de el a trecut în posesiunea d-luĭ Basilie Aldasaro.

COCIORBA, plaiŭ, com. Salcia, pl. Filipescĭ, acoperită cu pădure.

COCONI, pisc la N. de căt. Scurtescĭ, com. Stefesci, plaiu Vărbilău.

COCOANE, deal cu direcţia S. E. com. Diţescĭ, pl. Filipescĭ. Pe dealurile acesteĭ comunĭ sunt plantate viĭ, prunĭ, nucĭ, merĭ. Parte din ele, fiind distruse de filoxeră, servă şi de păşune pentru vitele locuitorilor.

COCORĂSCI, comună rurală, plasa Têrgşor. Se maĭ numesce şi Cocorăsci-de-Grind.

Este situată pe malurile rîurilor Cricovu Dulce şi Prahova, la 18 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 12 k. m. de a plăşeĭ.

Se compune din 6 cătune: Colţu, Perşunari, Cheşnoĭ, Cocorăsci, Gheoldum şi Ţigănia, avênd o populaţiune de 1583 loc. (966 b. 617 f.), în care intră şi 29 familiĭ de ţiganĭ, carĭ se ocupă cu ferăria.

In tótă comuna sunt 315 capĭ de familie; 260 contribuabilĭ şi 325 case de locuit.

In comună sunt 2 bisericĭ: la Colţu şi Cocorăscĭ, deservite de douĭ preoţĭ.

Locuitoriĭ desfac produsul munceĭ lor la oraşul Ploescĭ. Eĭ au 526 boĭ, 215 vacĭ, 47 caĭ, 12 bivolĭ, 750 oĭ, 189 porcĭ, 15 taurĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Prahova, sunt 2 morĭ de măcinat.

169 locuitorĭ s'au împroprietărit la 1864 pe moşia d-lor Alecu şi Scarlat Cocorăscu, şi a d-luĭ C. Movilă, când li s'au dat 773 h. a. pămênt.

Scóla există în comună de 40 anĭ şi maĭ bine, şi cu tóte acestea abia sciu carte 42 bărbaţĭ şi 15 femeĭ. Localul e

[1]) După notiţele procurate d-luĭ I. G. Babeş de D-l Louis Basset.

proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 36 băeţĭ şi 5 fete, din numĕrul de 157 copiĭ (82 b. 75 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1404 leĭ.

Ţuică se fabrică anual cam 100 d. l. Gândacĭ de mătase se cultivă pênă la 80 năpârstóce sĕmânţă. Stupĭ cu albine sunt 138.

In anul àgricol 1892-93 s'a făcut pênă la 1731 h. l. grâu, 14 h. l. orz, 195 h. l. ovĕz, 8148 h. l. porumb. Pomĭ roditorĭ sunt puţinĭ. Liveḑile dau până la 1000 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 7 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă anual la ţifra de 5471 leĭ şi cheltuelile la 4567 leĭ.

Soselele din comună ĭ înlesnesce comunicaţia cu Varniţa şi Mănescĭ.

In partea de N. a comuneĭ e o singură movilă şi e udată la S. de Cricovul Dulce şi la N. de rîul Prahova.

ÇOCORĂSCI, sat, face parte din din C. R. cu acelaşĭ nume, pl. Têrgşoru. Are o biserică cu urmĕtórea inscripţie : «Intru numele Tatăluĭ şi al Fiuluĭ şi al sfîntuluĭ Duh şi întru ajutorul prea luminatuluĭ hram al «Sfinteĭ Treimĭ» *în ḑilele creştinuluĭ Mateiŭ Basarab Voivod, cu vrerea luĭ Dumneḑeu, Domnul Ţĕreĭ Românescĭ*, adică cu robul luĭ Dumneḑeu Jupân Radu Vel-logofĕt în Cocorăscĭ, Jupâniţa Maria şi cu coconiĭ meĭ Radu, Vlad, Mihail, Ióna, Marica, Păuna, început'am acéstă sfîntă şi Dumneḑeéscă biserică cu cinstit hramul «Sfinteĭ Treimĭ» din temelia eĭ şi pênă la sfîrşitul eĭ, cu ajutorul milostivuluĭ Dumneḑeu ca să ne fie de pomenire pentru ertarea pĕcatelor şi mântuirea sufletelor nóstre. Să ne fie de ajutor întru împărăţia Ceruluĭ şi sfîntuluĭ jertfelnic, şi am început în luna Iunie, leatul 1653 şi am isprăvit'o în Aprilie 12, leatu 1655 şi ostenitorĭ împreună am fost din început pênă la sfârşit şi Drăghiciŭ Logofĕt din Vlădeni».

Acest cătun cade în partea de N. V. a comnneĭ şi 'l udă r. Prahova.

COCORĂSCĬ, deal, com. Cocorăscĭ, pl. Têrgşor, pe care se cultivă 2 h. a. vie.

COCORĂSCI, sat, face parte din C. R. Măgurenĭ, pl. Filipesci,

Are o pop. de 542 loc. (329 b. 213 f.) Locuitoriĭ cred—așa spun—că acest sat datéză din timpul luĭ Radu-Negru.

Aci e o biserică cu hramul «sf. Haralambie» fondată de proprietarul moșieĭ D-l Grigore Caribolu, la a. 1826. Lângă acéstă biserică se vĕd nisce ruine de zidărie veche, unde se presupune a fi fost o biserică fondată cam din timpul luĭ Mihaiŭ-Vitézul.

COCORĂSCI ȘI GORUNA, moșiĭ ale statuluĭ în com. Cocorăsci-Mislea, plaiu Vărbilău, foste pendinţĭ de m-rea Mislea, carĭ pe periodul 1888-93 s'au arendat cu 1916 leĭ anual, în plus 1680 leĭ plată de pădurarĭ și confinistĭ. La început se arenda cu 4.300 leĭ, însă s'a scădut din arendă 2384 leĭ, pentru partea vîndută la locuitorĭ.

COCORĂSCI-CAPREĬ, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic pendinte de com. Măgureni, plasa Filipescĭ.

COCORĂSCI-MISLI, deal în comuna cu acelașĭ nume, plaiu Vărbilău, pe care se cultivă 50 h. a. vie.

COCORĂSCI-MISLI, pădure a statuluĭ în întindere de 2458 h. a. pendinte de com. Cocorăsci-Misli, pl. Vărbilău, formată din trupurile: Cocorăsci (1883 h. a.) și Dumbrava (575 h. a.) Aceste trupurĭ se despart prin apa Mislea.

COCORĂSCI-MISLI, sat, face parte din C. R. Cocorăscĭ, pl. Vărbilău.

COCORĂSCI-MISLI, comună rurală, pl. Vărbilău. Este situată pe apa Mislea, ce o udă în tot lungul sĕu, la 26 k. m. departe de capitala judeţuluĭ și la 21 k. m. de Slănic, reședinţa plaiuluĭ.

Se compune din 4 cătune: Cocorăsci-Mislea, Goruna, Zăvóia și Gura-Cumetri, avênd o populaţiune de 1325 loc. (689 b. 636 f.), în plus 3 familiĭ de ţiganĭ, ferarĭ și lăcătușĭ.

Capĭ de familie are 352; contribuabilĭ 312; case de locuit 297.

In comună sunt 2 bisericĭ: una în cät. Goruna, zidită la a. 1851 sub Domnia luĭ Barbu Stirbeiŭ, Mitropolit fiind Nifon, cu cheltuiala luĭ Nicolae Ţiţeiŭ și Preotul Gheorghe, și a doua în cät. Cocorăsci-Misli, de lemn, fórte vechĭe, con-

struită la început pe valea Sgróseĭ şi adusă de locuitorĭ când a început să se întemeieze comuna, pe locul unde se vede adĭ. Este de tot veche şi aprópe în ruină.

Locuitoriĭ, pe lângă agricultură se maĭ ocupă cu dulgheria, zidăria, butăria, rotăria, fabricarea ţuiceĭ şi a varuluĭ alb.

Locuitoriĭ, în număr de 152, s'a împroprietărit la a. 1864 pe moşia statuluĭ Cocorăsci-Misli, când li s'au dat 820 h. a. Eĭ au 14 caĭ şi epe, 89 vacĭ, 481 oĭ, 320 porcĭ, 218 boĭ.

In comună, între cătunul de reşedinţă şi căt. Goruna, este o fabrică de gaz.

Scóla datéză în comună de 21 anĭ. N'are local propriu. Se frecuentă de 25 băeţĭ şi 1 fată, din numĕrul de 132 copiĭ (78 b. 54 f.) în vêrstă de scólă. Cu întreţinerea scóleĭ statul cheltuesce anual 1080 leĭ. Femeĭ nu sciu carte; dintre bărbaţĭ numaĭ o parte.

Tótă comuna se întinde pe o suprafaţă de 1095 h. a. islaz şi pământ de muncă, afară de pădurea Misleanca.

Ţuică s'a fabricat în anul 1893 peste 1450 h. l. Viile s'au filoxerat.

Gândacĭ de mătase se cultivă în mică cantitate; stupĭ cu albine sunt 23.

Pământul comuneĭ e maĭ mult humos. In anul 1893, terenul cultivabil a produs: 330 h. l. grâu, 7872 h. l. ovĕz, 195 h. l. meiŭ, 4380 h. l. porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 385 merĭ, 242 perĭ, 118 dudĭ, 30 cireşĭ, 52 nucĭ. Livedile dau ca la 300 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Se légă prin sosele cu comunele: Doftăneţ, Gara Ploрeni, Găgeni, Ţintea şi Bordenĭ.

E udată de rîurile: Mislea, Doftăneţ, Coroiasca şi Burduza, şi alte multe văĭ şi vălcele, ce o străbat în lung şi lat.

COCOŞEĬ, se numesce de locuitorĭ partea de S. a căt. Palanga, com. Buda-Palanga, plasa Câmpu.

COCOŞULUĬ (Poiéna-) poiénă, com. Teişani, pl. Teléjen.

COCOŞULUĬ, isvor, curge din muntele Plaiu Chiojduluĭ, com. Star-Chiojdu, plaiu Teléjen; ia direcţia dela S. V. către N. E. şi se vérsă în gârla Siriaşul, tot în raionul com. Star-Chiojdu.

COCOŞELUL, loc isolat, com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria.

COCOŞESCI, sat, face parte din C. R. Strâmbeni-Blejoiu, pl. Têrgşoru.

COADA-FEŢEĬ, loc isolat, com. Bréza-de-sus, pl. Prahova,

COADA - ISVORULUĬ, sat, face parte din C. R. Mănesci, pl. Têrgşoru. Are o pop. de 344 loc. (174 b. 170 f.) Locuitoriĭ maĭ numesc acest cătun şi *Meiţă*. Aci e o biserică cu urmĕtórea inscripţie: «Acéstă sfîntă şi Dumnedeéscă biserică, ce se prăsnuesce hramul «sf. Adormireĭ a Maici Domnuluĭ» s'a început din temelie cu mila luĭ Dumnedeu de cucernicul Preot Popa Andronache şi de d-luĭ Doctor Silivestru în dilele Măriеĭ Séle Grigore Ghica Voevod 1828, şi s'a stricat de cutremur şi a meremetisit'o D-luĭ Coconu Dimitrie Mănescu, 1845, şi s'a zugrăvit de locuitoriĭ satuluĭ ceĭ maĭ cu temeiŭ: Costache, Radu, Nicolae, în dilele prea înălţatuluĭ Domn George Bibescu Voevod, 1847, Iulie 15». Pârvu Zugrav cu fiul sĕu Florea, ot Têrgoviste.

Locuitoriĭ acestuĭ cătun se ocupă maĭ mult cu fabricarea varuluĭ alb, pe care-l transportă şi vinde la Bucurescĭ.

COADA-ISVORULUĬ, sat, face parte din C. R. Vlădeni, pl. Têrgşor.

COADA-MALULUĬ, loc isolat, com. Bătrâni, pl. Teléjen.

COADA-MALULUĬ, sat, face din C. R. Măgurelele, pl. Podgoria.

COADA-LACULUĬ, se numesce viróga ce servesce de scurgere heleşteuluĭ din dosul m-reĭ Brebu, pl. Prahova. în pârâul Lupa.

COAMA-CALULUĬ, loc isolat, com. Teişani, pl. Teléjen.

COLACU--DE--PIATRĂ, localitate isolată în com. Scăenĭ, plasa Podgoria. Aci e o piétră ce servă de hotar între com. Scăenĭ şi Boldesci.

COLCEAGU, com. rur. plasa Cricov. Este situată pe loc şes, la 32 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 14 k. m. de a plăşeĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit şi o populaţiune de 943 loc. (458 b. 485 f.), în plus o fa-

milie de ţiganĭ-ferarĭ şi una de bulgarĭ,

Capĭ de familie sunt 306; contribuabilĭ 170; case de locuit 297.

In comună e o singură biserică, fondată în anul 1885, deservită de un preot. Biserica s'a construit de locuitorĭ.

Locuitoriĭ pe lângă agricultură se maĭ ocupă şi cu chirigeria. Prisosul munceĭ l desfac la oraşele Ploescĭ şi Mizil.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit la 1864, pe moşiile Şuţénca şi Cirişénca, când li s'au dat 318 h. a. Eĭ au: 19 caĭ, 56 epe, 159 vacĭ, 1068 oĭ, 186 porcĭ.

Scóla datéză în comună dela 1880. Localul e cu chirie şi s'a frecuentat în anul trecut de prea puţinĭ elevĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 669 h. a. fără pădure.

Ţuică şi vin nu se fabrică în comună. Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt vr'o 31.

Terenul cultivabil produce şi e prielnic porumbuluĭ, grâuluĭ şi ovĕzuluĭ. Pomĭ roditorĭ sunt fórte puţinĭ.

Comerciul se exercită în comună de 4 cârciumarĭ. Veniturile comuneĭ se urcă la ţifra de 2858 leĭ şi cheltuelile la 2790 leĭ anual.

Soselele o pun în comunicaţie cu comunele: Inotesci, Parepa, Tomşani.

E udată numaĭ de rîul Călmăţuiu.

COLŢU, sat, face parte din C. R. Têrgşoru-Vechiŭ, pl. Têrgşoru.

COLŢU, sat, face parte din C. R. Cocorăscĭ, pl. Têrgşoru. Aci e reşedinţa comuneĭ. Are o biserică cu hramul «Buna Vestire» şi «sf. Nicolae» fondată în ḑilele «Prea înălţatuluĭ nostru Domn Alexandru Dimitrie Ghica Voevod» şi ale sfinţituluĭ Mitropolit Neofit, de credinciosul şi marele logofĕt Ion Cocorăscu, cu începere dela anul 1839, luna Maĭ 16, şi terminată din lucru în frumósa ḑi de 16 Maiŭ 1840, când s'a şi sfinţit». Reparaţie i s'a făcut la a. 1876.

COLŢU-PÏETREĬ (La-), localitate în căt. Mălăesci-de-sus, com. Mălăesci, pl. Vărbilău, *unde este o carieră de piétră.*

COLŢIĬ-LUĬ-BALBEŞ, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, pendinte de com.

Sinaia, pl. Peleș, în întindere de 1364 h. a. tot terenul împădurit, afară de 5 h. a. locurĭ de fînețe, arendată pe periodul 1887-90 cu 100 leĭ anual.

COLȚIĬ-PĂLTINETULUĬ, surpătură, com. Bertea, plaiu Vărbilău, ce servă de pășune vitelor.

COLȚOAIA, deal pe care este situată com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria.

COMARNIC, vale, isvorăsce dela pólele munteluĭ Comarnic, curge dela N. E. către S. V. și se vérsă în rìul Prahova, pe malul stâng, în raionul com. Comarnic, pl. Peleș.

COMARNIC, munte la E. de com. Comarnic, pl. Peleș, pe la pólele căruia trece șoseaua comunală ce merge spre căt. Secăria.

COMARNIC, comună rurală, plaiul Peleș. Cu tóte cercetările făcute n'am putut afla nimic despre anul înființăreĭ acesteĭ comune. Numaĭ nisce chrisóve din anul 1791, Octombrie 21, un rĕspuns al luĭ Mihaiŭ Vodă Șuțu, către ispravnicul ot sud Prahova, ne arată că, un órecare Stoica dela Comarnic, reclamând că nisce volintirĭ l'au jefuit «cu pricină de hainlîc» M. S. poruncesce ispravnicilor să cerceteze și or să îndrepteze, sau să-ĭ trimită la divan [1])

Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Prahova, la 51 k. m. departe de Ploescĭ și la 15 k. m. de reședința plaiuluĭ (Sinaia), într'o posițiune fórte frumósă, la pólele munților: Găguțu, Dómnele, Răzorele, Floriu, Gâlmeia, Gurguiata și Comarnicu [2])

Se compune din 9 cătune:

---

[1]) La 1845, Domnul țĕreĭ Gheorghe D. Bibescu, visitând Comarnicu și rĕmănênd fórte nesatisfăcut de drum, dă urmĕtórea poruncă:

«Către sfatul administrativ,

«Pentru desăvêrșita neîngrijire și neorînduială, ce am găsit pe drum, întru călătoria nóstră dela Bucurescĭ la Comarnic, atât din partea Cârmuireĭ județuluĭ Prahoveĭ, cât și din partea obșteștiĭ direcțiĭ a postelor, măcar că li se dedese în știre cu maĭ multe ḑile înainte de acésta a nóstră călătorie, Noĭ depărtăm din slujbă pe cârmuitorul acestuĭ județ Serdarul Ion Crețulescu, iar acel obștesc director Paharnicul Tache Zisu se va pune la arestul agieĭ pe soroc de 8 ḑile».

(ss) G. D. BIBESCU

(«Vestitorul Românesc»).

[2]) La frumusețea sa contribue și cele 18 văilcele ce o străbat în tóte direcțiunile, vĕrsându-se tóte în rîul Prahova.

Comarnicu, Poiéna, Ghiosescĭ, Podu-Vîrtos, Podu-Neaguluĭ, Posada, Podu-Luna, Podu-Cerbuluĭ şi Secăria.

Are o populaţiune de 4365 loc. (2220 b. 2145 f.); 31 familiĭ de ţiganĭ, una familie Elveţian (fabricant de cărămidă), una Francesă (fabricant de var), una Spaniolă (ferăstrău şi fabrică de var), una Germană (ferăstrău), una Italiană (pietrar).

Capĭ de familie sunt 851; contrib. 796; case de locuit 851.

In comună sunt două biserici: una în căt. Comarnic şi a doua la N. de căt. Podu-Néguluĭ, la localitatea numită «Lespedile».

Cea din Comarnic s'a fondat la a. 1815 de familia Brâncovénu; iar cea dela Lespedĭ de jupân Pârvu Cantacuzino vel logofĕt cu tatăl sĕu Drăghiciŭ, vel Spătar, la a. 1661 şi reparată la 1862.

Ambele bisericĭ sunt deservite de 3 preoţĭ: doĭ plătiţĭ de stat şi unul de Eforia Spitalelor civile din Bucurescĭ.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ toţĭ cu dogăria, şindrilăria şi cioplirea pietreĭ. Eĭ desfac dogăria la Ploescĭ şi Bucurescĭ, iar şindrilăria şi piétra în diferite părţĭ ale ţĕreĭ.

Locuitoriĭ, în numĕr de 578, s'au împroprietărit la a. 1864, când li s'au dat 2420 h. a.; din carĭ 2327 h. a. în moşia Dómneĭ Zoe Brâncovénu şi 93 h. a. în moşia Pleşuva, pendinte de Eforie.

Eĭ au 152 caĭ, 32 epe, 413 vacĭ, 522 capre, 4752 oĭ, 485 porcĭ.

In raionul comuneĭ sunt pe rîul Prahova 2 morĭ, 3 ferăstrae şi fabricĭ de var hidraulic şi ciment ale D-lor Basile Aldasaro şi H. Schorsch.

Graţie posiţiuneĭ séle, aeruluĭ sĕu curat, apeĭ, hotelurilor ce s'au construit în ultimiĭ anĭ şi caselor celor sănătóse şi higienice, în curînd va deveni, ca şi Sinaia, Buşteni, Câmpina, etc., un sat de vilegiatură.

Scóla există în comună dela anul 1865. S'a frecuentat în anul scolar 1892-93 de 161 copiĭ (126 b. 35 f.), din numĕrul de 676 copiĭ (376 b. 300 f.), cu vêrsta legiuită. Sciu carte 800 bărbaţĭ şi 200 femeĭ. Cu întreţinerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1728 leĭ. O scólă mixtă funcţionéză şi în cătunul Secăria.

In termen mijlociu se fabrică în comună cam 4600 d. l. ţuică de bună calitate. Gândacĭ de mătase nu se cultivă;

stupĭ cu albine sunt 248.

In comună nu se cultivă alte cereale de cât porumb şi nu produce maĭ mult de cât 600 h. l. anual. Dintre pomĭ roditorĭ sunt aproximativ: 1200 merĭ, 600 perĭ, 50 duḑĭ, 2000 cireşĭ, 2500 nucĭ. Liveḑile dau cam 2400 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 18 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la ţifra de 13.304 leĭ (anul financiar 1893-94), şi cheltuelile la 12.449 leĭ.

Căĭ de comunicaţie are: sos. naţ. Ploescĭ-Predeal, sos. com. Comarnic-Teşila şi calea ferată Ploesci-Predeal, pe albia rîuluĭ Prahova, formând din sus de căt. Posada două marĭ tunelurĭ.

E brăzdată de munţiĭ: Fruntea-luĭ-Văsiĭ, Găguţu, Răsorile, Dómnele, Pleşuva-Mare, Pleşuva-Mică, Floriu, Gâlmeia, Comarnicu, Seciurile, Vîrfu-Bonculuĭ, Rădăcina, Turda, Poiana-Bouluĭ, şi alţi.

E străbătută de văile: Largă, Dogaruluĭ, Bouluĭ, Măgaruluĭ, Obieleĭ, Mestécănuluĭ, Belicĭ, Talieĭ, Bogdan, Oraţiile, Conciu, Floriu, Cernica, etc., carĭ străbat comuna în tóte direcţiunile. Cursul lor fiind fórte repede, maĭ ales în timpurĭ ploióse, fac marĭ stricăciunĭ terenuluĭ şi aduc din munţĭ bolovanĭ de mărimĭ colosale.

Se mărginesce la N. cu com. Sinaia, de care se desparte prin Valea-luĭ-Bogdan şi Valea Largă; la V. cu jud. Dâmboviţa şi com. Talea; la E. cu com. Şotrile şi la S. cu com. Bréza-de-sus.

COMARNIC, sat, face parte din C. R. Comarnic, pl. Peleş. Are o populaţiune de 1276 loc. (649 b. 627 f.) Aci e reşedinţa comuneĭ. Este aşeḑat lângă rîul Prahova, într'o frumósă posiţiune.

COMARNIC, staţie de drum de fier, pe linia Bucuresci-Predeal, la 110 k. m. departe de Bucurescĭ şi la 50 k. m. de Ploescĭ, între gările Câmpina şi Valea-Largă. S'a pus în circulaţie la 1 Dec. 1879.

COMARNIC, pichet şi trecĕtóre în Transilvania.

ÇOMĂNACUL, sat, face parte din C. R. Mănesci, pl. Têrgşor. Are o pop. de 14 loc. (7 b. 7 f.) Locuitoriĭ maĭ numesc acest cătun *Catinca*.

COMĂNACUL, moşie a D-luĭ N.

I. Niculescu, pe care la 1864 s'au împroprietărit parte din locuitoriĭ comuneĭ Mănesci, pl. Têrgşor.

COMĂNACUL, vîrf de deal, comuna Bréza-de-jos, pl. Prahova. Parte din acest deal e acoperit cu prunĭ, nucĭ, alunĭ, etc., iar parte servesce pentru păşunea vitelor.

COMĂNÉNCA, vedĭ Crivina, comună rurală.

COMĂNÉNCA, numire veche a com. Pucheni-Miroslovescĭ, pl. Crivina.

COMORI, pisc, com. Opărițĭ, pl. Teléjen, numit ast-fel dela comorile ce se crede că au fost ascunse de haiducĭ pe acest pisc.

COMORILOR (Vîrful-), vîrf de deal situat în partea de N. V. a com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, acoperit cu pădure. Se crede că în timpurile vechĭ s'ar fi îngropat aci banĭ de nisce haiducĭ, de unde se presupune că ĭ vine numele de comorĭ.

COMŞI, movilă, com. Nedelea, plasa Filipesci.

CONCIU, vale, isvorăsce dela pólele munteluĭ Dómnele, curge dela N. E. către V. şi se vérsă în rîul Prahova, pe malul stâng, în raionul com. Comarnicu, plaiu Peleş.

Pe acéstă vale este un frumos pod de fer al căieĭ ferate, după care imediat intri în tunelul ce este pe linia ferată Predeal.

CONDREA, DOROBĂNȚESCI SAU FOTACHE, se numesce a doua gură de ocnă deschisă în com. Slănicu, pl. Vărbilău, după încetarea funcționăreĭ celeĭ dela «Mihaiŭ Olténu» (v. a. n.) Acésta vine în josul celeĭ d'ântêiŭ ocne, la o distanță cam de 800 metri. Acésta a avut o adâncime enormă, ast-fel că glasul celor ce strigau din fundul eĭ, maĭ nu se audia afară, şi cu multă greutate se descifra vorbele celor de afară, către ceĭ din lăuntru.

A fost părăsită, căcĭ de o dată a venit apa în ea. S'a constatat că apa venĭa din ocna «Mihaiŭ Olténu» deja părăsită, constatare făcută—se dice—prin meiŭ. S'a asvîrlit în ocna veche o baniță de meiŭ şi s'au găsit bóbele în ocna cea nouă.

Pênă acum vr'o 12 anĭ erau

sturiĭ de sare afară. Sarea e fórte albă şi maĭ densă ca cea dela ocna Mihaiŭ Olténu. De sigur că în scurt timp va fi astupată prin noroiul ce se scurge în ea şi prin viiturĭ de ape dupe malurile vecine.

Apa din gura acesteĭ ocne este fórte sărată şi servesce la băĭ pentru ómeniĭ bolnavĭ de reumatism.

CONDRI, poiénă pe plaiul Chiojduluĭ, în partea de N. a com. Star-Chiojdu, plaiu Teléjen. Servesce de islaz pentru vitele locuitorilor.

CONDRI, isvor, curge din Poiéna Condri, com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, ia direcţia S. E. şi se vérsă în gârla Bâsca-cu-Cale, tot în raionul com. Star-Chiojdu.

CONDURATU, comună rurală, plasa Cricovu. Se numia în vechime «Tătărăĭ-Conduratu».

Este situată pe loc şes, la 40 k. m. departe dc capitala judeţuluĭ şi la 20 k. m. de a plăşeĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit şi o populaţiune de 845 locuitorĭ (410 b. 435 f.). cu 172 capĭ de familie; 154 contrib. 168 case de locuit.

In comună e o singură biserică, zidită în anul 1848, pe ruinele uneĭ vechĭ bisericĭ, de Costache Filipescu. S'a reparat în 1872 de locuitorĭ. Este deservită de un singur preot.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Produsul agricol 'l desfac la oraşul Ploescĭ şi gara oraşuluĭ Mizil.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit parte la a. 1864, parte la 1879. Ceĭ d'ântêiŭ au primit pământ din moşia fostă a D-luĭ Ion Oteteleşanu, iar ceĭ din urmă pe a Schituluĭ Ţigănescĭ. In total s'a dat 465 h. a.

Scóla există în comună dela 1871, dar regulat funcţionéză dela 1889. S'a frecuentat în anul trecut de 60 băeţĭ, din numĕrul de 190 copiĭ (96 b. 94 f.), cu vârsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 84 bărbaţĭ şi 12 femeĭ.*

Tótă suprafaţa comuneĭ e de 1495 h. a. pământ. Ţuică şi vin nu se fabrică în comună.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt 61. Pământul nu e tot prielnic, fiind şi sărăturĭ. Un h. a. produce cam 14 h. l. grâu, 7 h. l. orz, 6. h. l. ovĕz, 12 h. l. porumb.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ, afară de drumurĭ, se urcă la 3815 leĭ şi cheltuelile la 2796 leĭ anual.

In comună sunt sosele vicinale spre Colcég, Fântânelele, Degeraţi, Fulga, Mizil, Baba Ana.

E brăzdată de două movile şi udată de o singură gârlă ce vine din comuna Vadu-Săpat.

Se mărginesce cu moşiile: Baba-Ana, Mizilu, Degereţénu şi Colceag.

COPACENI, numire ce se maĭ dă căt. Poiéna-Copaciuluĭ din com. Opăriţĭ, plaiul Teléjen.

COPĂCENI, pârâu, curge din partea de N. a com. Opăriţĭ, pl. Teléjen, udă cătunul cu acelaşĭ nume şi se vérsă în rîul Teléjen, în raionul com. Gura Vitióreĭ, pl. Teléjen.

CORBU, deal în partea de V. a com. Şoimarĭ, pl. Podgoria, pe care se afla pădure.

CORBULUĬ, vale, isvorăsce dela pólele munteluĭ Bonciu, curge spre E. şi S. V. şi se vérsă în raionul com. Comarnicu, pl. Peleş.

CORBULUĬ, vale, com. Târlescĭ, plaiu Teléjen.

CORBULUĬ, (Rîpa-), deal în com. Valea-Lungă, pl. Prahova, numit ast-fel dela puiĭ ce scoteau aci corbiĭ.

CORBULUĬ (Rîpa-), rîpă, la E. de com. Brebu, pl. Prahova, numită ast-fel dela mulţimea corbilor ce fac cuiburĭ acĭ.

CORLĂTESCĬ, sat, face parte din C. R. cu acelaşĭ nume, pl. Crivina. Aci e reşedinţa comuneĭ.

CORLĂTESCI, comună rurală, plasa Crivina. Este situată lângă apa Dâmbu, la 3 k. m. departe de Ploescĭ şi la 5 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Corlătesci şi Ghighiu, avênd o populaţiune de 431 locuitorĭ (204 b. 227 f.), cu 77 contribuabilĭ, 91 capĭ de familie şi 90 case de locuit.

In comună, afară de monastirea Ghighiu, maĭ este o biserică fondată la anul 1792, deservită de un preot.

Locuitoriĭ, în numĕr de 40, s'au împroprietărit la 1864, pe moşia statuluĭ, numită Ghighiu, şi a Dómneĭ Elena Cre-

ţulescu, când li s'au dat 82 h. a. pământ. Eĭ au 22 caĭ şi epe, 101 vacĭ, 1004 oĭ, 41 porcĭ, 91 boĭ, 33 viţeĭ şi 2 taurĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Dâmbu, sunt două morĭ de măcinat şi una pe heleşteul format din isvóre.

Scólă nu este în comună.

Tot teritorul comuneĭ e de 482 h. a. Pământul e prielnic la tótă cultura. Un h. a. produce pênă la 14 h. l. grâu, 14 h. l. orz, 16 h. l. ovĕz, 8 meiu, 14 h. l. porumb şi 10 h. l. rapiţă. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 150 prunĭ, 50 dudĭ, 15 merĭ, 100 cireşĭ şi 10 nucĭ. Livedile dau un car de fîn la pogon.

Comerciul se exercită în comună de un cârciumar.

Comuna e străbătută de soselele Corlătesci-Coslegĭ, Corlătesci-Ploescĭ, Corlătesci-Ghighiu şi Corlătesci-Bercenĭ, tóte în legătură cu sos. judeţénă.

E udată de gârlele Recelea şi Calda, afară de rîul Dâmbu.

CORNĂŢELU, pisc, com. Aricescĭ, pl. Podgoria. S'a numit astfel pentru-că acolo a fost multă pădure de cornĭ. Servă pentru păşunatul vitelor.

CORNETUL (Vîrful-), deal în raionul com. Ederile, pl. Filipescĭ, serveşce de păşune vitelor locuitorilor.

CORNU, comună rurală, pl. Prahova. S'a numit ast-fel pentru-că în vechime erau aci pădurĭ întinse de cornĭ. Comuna datéză din anul 1583 şi s'a întemeiat de ómeniĭ fugiţĭ din diferite localităţĭ, de frica rĕsbóielor.

Este situată parte pe loc şes, parte pe deal şi e udată la V. de rîul Prahova, iar la E. şi S. de rîul Câmpiniţa; la 39 k. m. departe de Ploescĭ, capitala judeţuluĭ şi la 4 k. m. de Câmpina, reşedinţa plaiuluĭ.

Se compune din 4 cătune: Cornu-de-jos, Cornu-de-sus, Câmpiniţa şi Frăsinet, avênd o populaţiune de 899 loc. (422 b. 477 f.), în plus 14 familiĭ de ţiganĭ, carĭ se ocupă cu ferăria.

Contribuabilĭ sunt 384; case de locuit 448.

Pe lângă agricultură locuitoriĭ se maĭ ocupă cu zidăria, dogăria, dulgheria şi facerea crucilor de piétră. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Găescĭ, Cornăţel, Bucurescĭ, Ploescĭ şi Pătróia.

Locuitoriĭ sunt parte moş-

nenĭ,parte împroprietăriţĭ după legea rurală din 1864. S'au împroprietărit 179 locuitorĭ pe moşia Cornu-de-jos, când li s'au dat 407 h. a. pământ. Eĭ au 40 caĭ şi epe, 496 boĭ, 404 capre, 442 vacĭ, 1521 oĭ, 490 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Prahova, este o móră ce are şi o piuă, şi o móră pe rîul Câmpiniţa.

Scóla datéză în comună de mult timp, regulat însă funcţionéză de 10 anĭ. N'are local propriu. S'a frecuentat în anul scolar 1892-93 de 74 copiĭ (48 b. 26 f.), din numĕrul de 120 copiĭ (70 b. 50 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 30 bărbaţĭ şi 10 femeĭ.*

Suprafaţa comuneĭ e de 1085 h. a.

Ape minerale sunt în căt. Cornu-de-jos, în localitatea ce se numesce «La Morĭ» şi în căt. Cornu-de-sus, o altă apă ce isvorăsce din Valea luĭ Sărăcilă, ambele bune pentru reumatism.

Viĭ nu sunt în comună; ţuică în termen mediu se fabrică cam 567 h. l. anual. Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ sunt 14.

Pământul nu e prielnic la tótă cultura. Numaĭ porumbul se cultivă şi acesta în puţină cantitate; aşa în anul 1891 a produs 3327 h. l., iar în 1892 cam 3307 h. l. Pomĭ roditorĭ sunt puţinĭ. Liveḑile dau 658 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de 6866 leĭ şi la cheltuelĭ 5013 leĭ anual.

In partea de S. a comuneĭ e o singură sosea comunală, care se unesce cu soseaua judeţeană şi înlesnesce comunicaţia între Câmpina şi Bréza-de-jos.

E brăzdată de dealurile: Cheia-luĭ-Grumazi, ce-ĭ maĭ ḑice şi Vîrful Gârligi, în partea de N. şi E. a comuneĭ; Vîrful Gorunuluĭ; Streajiştea, Piscu luĭ Dobre, Linoiul, Oradia, iar în partea de E. a comuneĭ, maĭ în tot lungul sĕu se întinde dealul numit «Podu-Lat» numit ast-fel căcĭ d'asupra luĭ e un loc şes. Tóte aceste dealurĭ servă de păşune.

E străbătută de văile: Sărăcilă, Baliţa, Valea Rea, Vălcelele. Valea-luĭ-Sărăcilă, Valea Rea şi Baliţa se vérsă în Pra-

hova, iar Vălceaua dela Vălcele în rîul Câmpiniţa.

Se mărginesce la N. cu com. Şotrile, la E. şi S. cu com. Câmpina şi la V. cu comunele: Bréza-de-jos şi Bréza-de-sus.

CORNU, vîrf de deal în raionul com. Ogretinu, plaiu Teléjen.

CORNU-DE-JOS, sat, face parte din C. R. Cornu, pl. Prahova. Are o populaţiune de 402 loc. (210 b. 192 f.)

CORNU-DE-JOS, sat, face parte din C. R. Cornurile, pl. Câmpu.

CORNU-DE-SUS, sat, face parte din C. R. Cornurile, pl. Câmpu.

CORNU-DE-SUS, sat, face parte din C. R. Cornu, pl. Prahova. Are o populaţiune de 272 loc (102 b. 170 f), şi se maĭ numesce de locuitorĭ şi Podurĭ, pentru-că este situat pe un loc maĭ înalt de cât cele-l'-alte.

CORNULUĬ (Grópa-) poiénă, com. Drajna-de-sus, plaiul Teléjen.

CORNURILE, comună rurală, pl. Câmpu. Este situată lângă rîul Vîtnăul, pe loc şes, la 25 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 2 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Cornu-de-sus şi Cornu-de-jos, avênd o populaţiune de 657 loc. (318 b. 339 f), în plus 40 familiĭ de ţiganĭ, carĭ se ocupă cu agricultura şi ferăria. Capĭ de familie sunt 140 şi case de locuit 161.

In comună e o singură biserică zidită la a. 1790 de Preotul Grigore, Despa soţia sa, numită şi Presvitera şi de Oprea cu soţia sa Maria. Acéstă biserică e deservită de un singur preot.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Eĭ s'au împroprietărit la 1864 pe moşia d-luĭ Ghiţă Cantacuzino, când li s'au dat 400 h. a.

Locuitoriĭ posedă 62 caĭ, 57 epe, 105 vacĭ, 544 oĭ, 191 porcĭ, afară de vitele trebuincioase la muncă. Eĭ desfac produsul munceĭ la Ploescĭ.

In raionul comuneĭ, pe iazul Vitnăul, sunt 2 morĭ de măcinat.

Scóla există în comună dela 1874. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 28 băeţĭ. Copiĭ în vêrstă de scólă sunt 111 (63 b. 48 f.) Cu întreţinerea

personalului se cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte numaĭ 8 bărbaţĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafaţă de 900 h. a.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt 53.

Pămêntul e prielnic la tótă cultura. Terenul cultivabil produce 3240 h. l. grâu, 154 h. l. orz, 2174 h. l. porumb. Pomĭ roditorĭ sunt puţinĭ. Livedile dau pênă la 32 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 2 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ pe ultimul exerciţiu se ridică la suma de 3581 leĭ şi cheltuelile la 2193 leĭ.

In comună sunt sosele comunale ce-ĭ înlesnesc comunicaţia cu comunele Ciupelniţa şi Drăgănescĭ.

E udată la V. S. şi E. de rîul Vîtnăul. Se limită la E. cu căt. Baraitarul; la V. cu căt. Belciugu şi com. Ciupelniţa; la S. cu com. Drăgănesci şi la N. cu un câmp întins.

COROIASCA, pârâiaş, isvorăsce din Valea Pârvuleţuluĭ, pădurea Misléncа şi merge de se vérsă în apa Mislea, în dreptul com. Cocorăsci-Misli, plaiu Vărbilău.

COSLEGIU, sat, face parte din C. R. Coslegiu, plasa Cricov. Are o pop. de 330 loc. (164 b. 166 f). Acĭ e o biserică fondată la a. 1836.

COSLEGIU, comună rurală, plasa Cricov. Este situată lângă rîul Teléjen, la 11 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 13 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 4 cătune: Coslegiu, Darvarĭ, Radila şi Pantazĭ, (numit şi Móra Bălăceanuluĭ), avênd o populaţiune de 1087 loc. (551 bărbaţĭ, 536 femeĭ), în care intră şi 15 familiĭ ţiganĭ.

Capĭ de familie sunt 239; contribuabilĭ 210; case de locuit 240.

In comună sunt 4 bisericĭ; una în Pantazĭ, reparată la a. 1871; a doua în Radila, reparată în a. 1892; a treia în Darvarĭ, fondată în anul 1824 (v. a. n.) şi a patra în Coslegiu, fondată în anul 1826, cu următórea inscripţie: «Cu mila şi ajutorul luĭ Dumnedeu, acest sfînt şi Dumnedeesc lăcaş s'au ridicat din temelie de D-luĭ Banu Constantin Bălăcénu şi de Dumné-eĭ Bănésa Sultana Bălăcénca, dimpreună cu fii D-lor D. Biv-vel Constantin, Stefan Bălăcénu şi

d-luĭ Biv vel Aga Constantin Bălăcénu şi D-luĭ Biv-vel Paharnicu Iancu Bălăcénu şi D-luĭ Grigore Bălăcénu, la moşia D-lor Coslegiu, spre slava şi cinstea sfinţilor marilor Impĕraţĭ Constantin şi Elena şi a sf. Adormirĭ a Maicĭ Domnuluĭ şi sfinţilor marilor mucenicĭ George, purtătorul de biruinţĭ şi Dumitru, isvorîtorul de mir, la leatu 1826, în ḑilele luminatuluĭ Domn Grigore Dumitru Ghica Voevod şi a Prea O sfinţituluĭ mitropolit Kir Grigore, scrindu-se acésta întru vejnica pomenire.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura. Produsul munceĭ l desfac la oraşul Ploescĭ.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit (în numĕr de 183), la a. 1864, pe moşiĭ particulare, dându-li-se 757 h. a. Eĭ au 91 caĭ, 308 boĭ, 174 vacĭ, 21 bivolĭ, 681 oĭ, 205 porcĭ.

In raionul comuneĭ sunt 2 morĭ de apă,

Scóla există în comună din anul 1871. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 27 băeţĭ şi 8 fete, din numĕrul de 144 copiĭ (86 băeţĭ şi 58 fete), cu vârsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 97 bărbaţĭ şi 28 femeĭ.*

Tótă comuna are o suprafaţă de 2047 h. a.

Ţuică se fabrică în comună pênă la 400 d. l. anual, în termen mediu.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă ; stupĭ cu albine sunt 117.

Pămêntul e prielnic la tótă cultura. La un hectar se produce: 15 h. l. grâu, 14 h. l. orz, 16 h. l. ovĕz, 14 h. l. meiŭ, 20 h. l. porumb şi 14 h. l. rapiţă. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 280 merĭ, 135 perĭ, 170 duḑĭ, 85 cireşĭ, 140 nucĭ, 1700 prunĭ. Liveḑile dau pênă la 400 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de cincĭ cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 5816.65 şi la cheltuelĭ leĭ 3866.16.

Prin centrul comuneĭ trece soseaua spre Valea Călugăréscă şi prin partea de N. calea ferată Bucuresci-Ploesci-Buzĕu.

In comună nu sunt nicĭ movilĭ, nicĭ dealurĭ, nicĭ piscurĭ.

E udată de rîul Teléjen, apa Vâtnăuluĭ şi Iazul Morilor.

COSMINA, apă, isvorăsce din plaiul Vărbilău, dela N. de com,

Cosminele, curge dela N. către S. E. şi se vérsă în rîul Teléjen, în dreptul monastireĭ Zamfira.

COSMINA-DE-JOS, sat, face parte din C. R. Cosminele, pl. Vărbilău. Are o pop. de 301 loc. (146 b. 155 f.) Acest cătun se maĭ numesce Vârtejari şi Baracesci. Are o biserică de lemn făcută de Emanoil Pangal, cam pe la anul 1800.

COSMINA-DE-SUS, sat, face parte din C. R. Cosminele, pl. Vărbilău. Are o pop. de 457 loc. (225 b. 232 f.) Aci e reşedinţa comuneĭ. Acest cătun se maĭ numesce Săndulesci, Scutari şi Ciocracu. Aci e o biserică făcută de locuitorĭ la anul 1819.

COSMINELE, comună rurală, plaiu Vărbilău. Se crede că datéză de vre-o 7-800 anĭ.

Este situată pe valea Cosmineĭ, la 36 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 13 k, m. de a plaiuluĭ.

Se compune din 4 cătune: Cosmina-de-sus, Cosmina-de-jos, Poiéna Trestieĭ şi Podu-Ursuluĭ, avênd o populaţiune de 1161 loc. (544 b. 617 f.), în plus 2 familiĭ de ţiganĭ, carĭ se ocupă cu ferăria.

In comună sunt 140 capĭ de familie; 199 contribuabilĭ, carĭ trăesc în 145 case.

Bisericĭ are două, una în Cosmina-de-jos şi alta în Cosmina-de-sus, ambele deservite de 2 preoţĭ.

Afară de agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu tăierea lemnelor din pădurĭ. Eĭ au 157 caĭ şi epe, 562 vacĭ, 187 capre, 710 oĭ, 186 porcĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ; 125 s'au împroprietărit la 1864, pe moşiile fraţilor Pangal, V. Sinescu, G. Popescu, şi alţi. când li s'au dat 302 h. a. pămênt.

In comună este o móră pentru măcinat mălaiŭ.

Scólă în regulă există în comună de 8 anĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 48 copiĭ (43 b. 5 f.) Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte numaĭ 5 bărbaţĭ.*

In localităţile numite «Sărăturĭ» şi «La Piétră» sunt ape minerale, carĭ conţin iod şi puciósă în maĭ mare cantitate.

Ţuică se fabrică anual până la 505 h. l.; viĭ nu sunt.

Gândaciĭ de mătase se cultivă prea puţin; stupĭ sunt 20.

Pămêntul fiind muntos nu e prielnic la tótă cultura. Aci

se cultivă numaĭ porumb, şi acesta în mică cantitate. Dintre pomĭ roditorĭ sunt cam 5000 merĭ, 2000 perĭ, 1000 dudĭ, 10.000 cireşĭ. Livedile dau peste 10.000 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la ţifra de 2496 leĭ anual.

E brăzdată de plaiul Milicesci, Strâmbeni, Vîrful Vieĭ, munţele Rătundu, Gorganu şi Vîrful Piétra, pe care se cultivă porumb, cresce iarbă şi sunt livedĭ de prunĭ.

E udată de gârla, Cosmina, Scutarésca şi Dumbrăveaua.

COASTA, deal situat în drépta gârleĭ Ogretinu, com. Ogretinu, plaiul Teléjen.

COASTA-MARE, mal sub care e aşezată com. Scăioşi, pl. Teléjen.

COASTA-PISCULUĬ, pisc în partea de E. a com. Trestióra, pl. Vărbilău.

COASTELOR, deal cu direcţia dela N. E. la S. V. com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen. Cade în partea de E. a comuneĭ.

COSTENI, sat, face parte din C. R. Isvórele, pl. Teléjen. Are o populaţie de 211 loc. (103 b. 108 f.) Cade în partea de N. E. a comuneĭ şi are o biserică fondată în dilele «Bine credinciosuluĭ Barbu Dimitrie Stirbeĭ Voevod, cu bine-cuvêntarea Prea Sfîntuluĭ şi iubitor de Christos Episcop al sfinteĭ Episcopiĭ D. D. Filofteiŭ şi oşârdia poporenilor cătunuluĭ Costeniĭ şi altor făcĕtorĭ de bine, anul 1856».

COŞĂRELELE, sat, face parte din C. R. Gornetu-Cricov, plasa Cricov. Are o pop. de 457 loc. (235 b. 222 f.) Aci e o biserică fondată în anul 1831 de Dr. Arsache, cu hramul «sf. Impĕraţĭ».

COŞĂRELELE, moşie, com. Gornetu-Cricov, proprietatea D-lui Emanoil Lahovari, pe care la a. 1864 s'au împroprietărit o parte din locuitoriĭ comuneĭ Gornetu-Cricov.

COŞIĬ (Valea-), deal în partea de N. a com. Fântânelele, pl. Cricov, pe care se cultivă multă viţă de vie. De când viile s'au filoxerat, se cultivă pe acest deal, porumb şi grâu, şi parte servă pentru păşunatul vitelor.

COŞIĬ, vale, com. Fântânelele, pl. Cricov. In acéstă vale se vérsă mulţime de pârâiaşe, carĭ, când plouĕ, măresc escepţional volumul apeĭ din acéstă vale, aducênd stricăciunĭ terenuluĭ.

COŞTILA (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Muntele Coştila, pendinte de com. Sinaia, plaiu Peleş.

COŞTILA, pisc înalt de 2500 metri d'asupra niveluluĭ Măreĭ Negre. Acest munte, împreună cu Susaiu, Faţa Găvaneĭ, Unghia-Mică, şi alţi, aparţineau din timpurile cele maĭ vechĭ familieĭ Dudescilor.

La a. 1804 a trecut în posesiunea unuĭ cămătar Băltăreţu. Acest munte se stăpânesce aḑĭ de M. S. Regele Carol I, şi a fost cumpĕrat, cu toţĭ munţiĭ de maĭ sus, în Maiŭ 1892, dela Manuk-Bey, pe preţul de leĭ 850.000.

COTOIU, sat, face parte din C. R. Băicoiu, pl. Filipescĭ. Are o populaţiune de 362 loc. (170 b. 192 f.) Cade în partea de N. a comuneĭ.

COTROCÉNCA, numită şi «Vălénca-Ceptur» moşie a statuluĭ, pe care la 1864 s'au împroprietărit parte din locuitoriĭ com. Ceptura, pl. Cricov.

COTROCÉNCA, pădure a statuluĭ în întindere de 175 h. a. pendinte de com. Hârsa, plasa Podgoria.

COTROCÉNCA-MUSCEL, pădure a statuluĭ, în întindere de 43 h. a. pendinte de com. Ceptura, plasa Cricov.

COTUNI, vale ce se vérsă în gârla Vărbilău, în raionul com. Vărbilău, plaiu Vărbilău.

COTU-LUĬ-EPURE, poiénă pe rîul Teléjen, com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen.

COTU-MALULUĬ, isvor de apă minerală în com. Băicoiu, plasa Filipescĭ, care, după analisa făcută, *conţine iod, sare, fier, puciósă; vindecă reumatismul şi pelagra.*

COTUL CU PLOPĬ, veḑĭ Berevoescu-de-jos.

COTU CU PLOPĬ, trup de pădure a statuluĭ, care împreună cu trupul Valea Garduluĭ are 62 h. a. şi împreună cu trupu-

rile: Poiéna-Laculuĭ (13 h. a.), Obraţele dupe Sfóra Predealuluĭ (25 h. a.), Bughea-de-sus (45 h. a.), şi Runcu (40 h. a.), formézā pădurea Văleni, plaiu Teléjen.

COŢÎMBOAICA, gârlă, isvorăsce din partea de N. V. a com. Rîfovul, pl. Crivina, trece şerpuind pela V. de căt. Mălăesci şi se vérsă în rîul Teléjen, la Sud de căt. Mórá-Domnéscă, com. Rîfovul.

COŢOFANA (Muntele-), proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de schitul Lespeḑile, com. Sinaia, plaiul Peleş, în întindere de 1133 h. a. din carĭ 555 h. a. suprafaţă împădurită şi 578 h. a. pământ cultivabil şi fineţe, arendată pe periodul 1888-93 numaĭ cu 1062 leĭ anual, din causă că presintă multe golurĭ.

COŢOFĂNESCI, sat, face parte din C. R. Mălăescĭ, pl. Vărbilău. Are o pop. de 389 loc. (214 b. 175 f.) Aci e o biserică fondată la anul 1838 de obştea locuitorilor.

CRASNA saŭ ISVOARELE, monastire fondată la anul 1824 de Dinu Popa Radu Porlogea, care maĭ în urmă se călugări, purtând numele de monahul Chesarie. S'a sfinţit la a. 1828, în ḑile Domnuluĭ Alexandru Ghica, cu bine-cuvîntarea Episcopuluĭ de Buzĕu, Chesarie.

Monastirea se administrézā de un stariţ, ajutat în partea ad-tivă de un consiliu economic şi partea duhovnicéscă de un consiliu spiritual. Monahĭ sunt 9, maĭ toţĭ bĕtrânĭ şi infirmĭ.

CRASNA, rîu, isvorăsce de sub muntele Móşa, udă partea de N. a comuneĭ Homorîciurile şi partea de S. a comuneĭ Isvórele, plaiu Teléjen; curge dela V. spre E. şi se vérsă în rîul Teléjen, între aceste două comune.

CRĂCANUL, vale, isvorăsce dela E. de com. Valea-Lungă, pl. Prahova, şi se vérsă în pîrîul Puturosul, tot în com. Valea-Lungă.

CRĂCIUNEASCA, pădure particulară, în întindere de 95 h. a. proprietatea scóleĭ Crăciunescu dela Mizil, supusă regimuluĭ silvic, com. Gornetu-Cricov, pl. Cricov.

CRÂNGUL, vale, com. urb. Urlaţî, pl. Cricov.

CRÂNGUL-LUÎ-BOT, pădure pe teritorul com. Têrgşoru-Nou, plasa Têrgşorul.

CRÂNGUL-TEIULUÎ, numire ce se maî dă de locuitorî cătunuluî Têrgşoru-Nou. Se crede că i s'a dat acéstă numire dela Crângul de teî, în marginea căruia s'a aşeḑat primele colibe. Acest nume l'a purtat oficial pênă la anul 1857.

CRÂNGULUÎ, vălcel, com. Teşila, plaiu Peleş; curge dela E. spre V. şi se vérsă în gârla Doftana, pe malul stâng, tot în com. Teşila.

CREMENEA, loc isolat, com. Slănicu, pl. Vărbilău.

CREMENIŞUL, munte ce se ridică pe malul gârleî Zeletinu, com. Posescî, plaiu Teléjen, pe care sunt păşunî de vite.

CREMENIŞUL, pisc spre N. E. de com. Posescî, pl. Teléjen, pe care sunt păşunî de vite.

CREŢULÉSCA, moşie pe care la a. 1864 s'au împroprietărit parte din locuitoriî comuneî Ceptura, plasa Cricov.

CREŢULÉSCA, veḑî Crivina, comună rurală.

CRICOVENÎ se numesce partea de S. a com. Ghirdoveni, pl. Teléjen.

CRICOVU-DULCE, pârâu, isvorăsce din jud. Dâmboviţa, din muntele Oborele, spre rĕsărit de Moroenî şi Pietroşiţa. Curge în jos prin plaiul Ialomiţa, trece prin raionul comunelor Urseiû şi Vişinescî, pe lângă laturea răsăriténă a com. Colibaşî şi apoî la com. Ederile, intră în judeţul Prahova. De aci curge la vale prin judeţul Prahova şi trece pe lângă comunele: Moreni, Ghirdoveni, Haimanalele, Vlădeni, Cocorăsci, Hăbudu şi Poenari-Burchi.

Acest pârâu, după-ce în apropiere de monastirea Mărgineni, taie soseaua judeţeană Têrgovişte-Ploescî, primesce în stânga, la Sud de Dârmonescî, pârâul Proviţa, apoî dela com. Frasinu, iarăşî se apropie de jud. Dâmboviţa şi de aci trece printre jud. Dâmboviţa şi Prahova, printre comunele Cornescî (jud. Dâmbo-

viţa) şi Hăbudu (jud, Prahova), iar la Poenari-Burchi, căt. Podu-Văleni, se versă în rîul Ialomiţa, pe ţěrmul stâng, la hotarul judeţelor Prahova, Dâmboviţa şi Ilfov.

Pe prundul sěu, maĭ ales spre isvor, se află piétră de construcţie şi de var, precum şi crângurĭ de aninĭ şi sălciĭ.

CRICOVUL-SĂRAT, rîu, isvorăsce din muntele Fântâna Hoţilor, primesce maĭ mulţĭ afluenţi şi pe la com. Sângeru, pl. Podgoria, intră în jud. Prahova şi după ce udă comunele: Apostolache, Urlaţi şi Albescĭ 'şĭ continuă drumul spre S., vărsându-se în rîul Prahova, la com. Adâncata, plasaCâmpu.

In cursul sěu udă plăşile: Podgoria, Cricovu şi Câmpu.

CRICOVUL-SEC, gârlă care acum 100 anĭ aveą propria sa scurgere pe albia cunoscută şi adĭ, însă, cu timpul 'şĭ-a făcut scurgere în rîul Ialomiţa, cu mult maĭ la vale de căt. Hăbudu.

Dela Hăbudu până la Poenari-Burchi, albia sa e puţin cunoscută, iar de aci către com. Crivina, pl. Crivina, pe vechia albie sunt mulţime de sorginţĭ, carĭ formézǎ cursul acesteĭ gârle pênă la věrsarea sa în rîul Prahova, spre N. E. de com. Crivina.

Apa sa e curată, posedând în tot cursul sěu tot soiul de pescĭ bunĭ şi gustoşĭ. Face în curgerea sa mulţime de zigzagurĭ, maĭ ales între comunele Crivina, Poenari-Apostolĭ şi Gorgota.

CRICOVUL, plasă, se mărginesce la E. cu jud. Buzěu, de care se desparte printr'o linie curbă dusă dela N. la S. şi care trece pe la E. de comunele: Vadu-Săpat, Fântânelele şi Călugăreni.

La V. se mărginesce cu plasa Târgşoru şi o parte din plasa Podgoria, de care se desparte printr'o linie mult curbă, care trece pe la V. de comunele: Inotescĭ, Iordăchianu şi Bucovu.

La N. se mărginesce cu plasa Podgoria, de care se desparte printr'o linie trasă pe la N. de comunele Gornetu-Cricov şi Tătaru.

La S. se mărginesce cu plăşile Crivina şi Câmpul, de carĭ se desparte printr'o linie dusă din judeţul Buzěu (E.), pênă în plasa Têrgşoru (V.) şi care trece pe la Sud de comunele: Berceni, Coslegiu şi Colceagu.

Din punctul de vedere administrativ, plasa Cricovu se compune din 17 comune rurale, afară de Urlaţî, com. urbană, adică: Albesci-de-Mur, Albesci-Paleologu, Berceni, Bucovu, Călugăreni, Ceptura, Colcégu, Conduratu, Coslegiu, Fântânelele, Gornetu-Cricov, Inotesci, Iordăchianu, Tătaru, Tomşani, Vadu-Săpat şi Valea-Călugăréscă. Cele maĭ puţin populate sunt: Albesci-Paleologu, Fântânelele, Berceni şi Conduratu.

Pămêntul plăşeĭ Cricov în partea de S. V. şi E. presintă o întinsă câmpie fórte productīvă în grâu, orz, ovĕz, porumb, meiŭ, fasole şi secară.

Partea de N., fiind delurósă, era acoperită cu viĭ, distruse de filoxeră. Adĭ abia se maĭ cultivă 5 h. a. la Urlaţĭ.

Din timpul distrugereĭ viilor, locuitoriĭ din partea de N. a plăşeĭ se ocupă maĭ mult cu fabricarea ţuiceĭ şi cu transportul lemnelor şi păcureĭ din comunele vecine, iar restul locuitorilor din plasă se ocupă în special cu agricultura şi crescerea vitelor.

Rîurĭ principale are numaĭ Cricovul sărat.

Din punctul de vedere al cultuluĭ, locuitoriĭ plăşeĭ Cricov sunt crestinĭ-ortodoxĭ. Puţinĭ aparţin altor riturĭ.

Acéstă plasă s'a împărţit în 12 parohiĭ, avênd şi 23 filiale:

1). *Parohia Bercenĭ*, cu biserica parohială «st. Nicolae» compusă din cătunele: Berceni-de-sus, Berésca-de-jos (Ploescioriĭ) şi Corlătescĭ, avênd ca filială biserica «sf. Nicolae».

2). *Parohia Coslegiu*, cu biserica parohială «sf. Impĕraţĭ» compusă din cătunele: Dârvari, Radila şi Pantazi, avênd ca filiale bisericile: Adormirea, sf. Ion şi sf. Treĭ-Ierarhĭ.

3). *Parohia Bucovu*, cu biserica parohială «sf. Treime».

4). *Parohia Gura-Văieĭ* (com. Valea-Călugăréscă), cu biserica parochială «Isvorul Tămăduireĭ» compusă din cătunele: Arva, Valea-Poeni, Valea-Ursoi şi Valea-Manti, avênd ca filială biserica «Tăierea Cap. sf. Ión».

5). *Parohia Valea-Popeĭ*, (com. Valea-Călugăréscă), cu biserica parohială «Buna-Vestire» compusă din cătunele: Valea-Călugăréscă, Rachieriĭ, Valea Orleĭ şi Chiţoranĭ (Bucov), avênd ca filiale bisericile: sf. Nicolae şi sf. Stelian.

6). *Parohia Valea Nicovani* (com. Valea-Călugăréscă), cu biserica parohială « Adormirea» compusă din căt. Valea-Meilor, Valea-Largă și Scheau, avênd ca filiale bisericile: «sf. Voevodi» și «Inălțarea».

7). *Parohia Gornetu-Cricov*, cu biserica parohială «Cuviósa Paraschiva» compusă din căt. Țărculesci, avênd ca bis. filială «Cuv. Paraschiva».

8). *Parohia Valea-Bouluĭ* (com. Gornetu-Cricov), cu biserica parohială «sf. Impĕrațĭ» compusă din căt. Coșorelele, avênd ca filială biserica «sf. Impĕrațĭ».

9). *Parohia Ceptura*, cu biserica parohială «sf. Impĕrațĭ» compusă din căt. Valea-Garduluĭ, avênd ca filială bis. «Adormirea».

10). *Parohia Rotarĭ* (com. Ceptura), cu biserica parohială «Adormirea» compusă din căt. Șoimescu și Malu-Roșu, avênd ca filială biserica «sf. Nicolae».

11). *Parohia Albesci-de-Mur* (com. Albesci), cu biserica parohială «sf. Voevodĭ» compusă din căt. Vadul-Păruluĭ și Albesci-Paleologu, avênd ca filiale bisericile: «sf. Ilie» și «Adormirea».

12). *Parohia Călugăreni*, cu biserica parohială «Inălțarea» și cu biserica filială «Adormirea».

13). *Parohia Tomșanĭ*, cu biserica parohială «sf. Voivodĭ» compusă din căt. Loloiasca, avênd ca biserică filială «sf. Nicolae».

14) *Parohia Tătaru*, cu biserica parohială «sf. Voivodĭ».

15). *Parohia Măgula* (com. Tomșani), cu biserica parohială «Adormirea» compusă din căt. Ciocenĭ, avênd ca filială bis. «Adormirea».

16). *Parohia Conduratu*, cu bis. parohială «sf. Impĕrațĭ».

17). *Parohia Vadu-Săpat*, cu biserica parohială «sf. Voivodĭ» și «Buna-Vestire».

18). *Parohia Colcégu*, cu birica parohială «sf. Nicolae».

19). *Parohia Inotescĭ*, cu biserica parohială «sf. Ión».

20). *Parohia Fântânelele-Mazâli*, cu biserica parohială «Adormirea» compusă din cătunele: Fântânelele-Ungurenĭ și Bozieni, avênd ca filială biserica «Adormirea».

21). *Parohia Iordăchianu*, cu biserica parohială «Adormirea» compusă din cătunele: Mocescĭ și Plavia, cu biserica filială «sf. Nicolae».

CRIVĔȚUL, vale, trece prin căt. Crivĕț, com. Mănescĭ, pl. Têrgșor.

CRIVĔȚ, sat, face parte din C. R. Mănescĭ, pl. Têrgșor. Are o pop. de 222 loc. (112 b. 110 f.) Locuitoriĭ maĭ numesc acest cătun Gura-Crivĕțuluĭ și Starița.

CRIVINA, moșie a statuluĭ, com. Gorgota, pl. Crivina, pendinte de m-rea Gorgota, care pe periodul 1886-95 s'a arendat cu 14.250 leĭ anual. Acéstă moșie s'a vêndut de vecĭ.

CRIVINA, stație de drum de fier, pe linia Ploésci-Predeal, la 40 k. m. departe de Bucurescĭ și la 20 k. m. de Ploescĭ, între gara Periș și Halta Prahova. S'a pus în circulație la 13 Decembrie 1872.

CRIVINA, plasă, se mărginesce la E. cu plasa Câmpul, de care se desparte printr'o linie dusă dela N. la S. și care trece pe la E. de comunele: Rîfovul, Petroșani și Poenari-Rali.

La N. se mărginesce cu plasa Cricovul, de care se desparte printr'o linie dusă pe la N. de com. Corlătescĭ.

La V. se mărginesce cu plasa Têrgșor, de care se desparte printr'o linie verticală puțin curbă la S., și care trece pe la V. de comunele: Tătărani, Tinosu și Poenari-Burchi.

La S. se mărginesce cu districtul Ilfov, de care se desparte prin rîul Ialomița.

Din punctul de vedere administrativ, plasa Crivina se compune din 18 comune rurale, adică: Bărcănesci, Bătesci, Bradi, Corlătesci, Gorgota, Crivina, Pietroșani, Poenari-Apostolĭ, Poenari-Burchi, Poenari-Rali, Pucheni-Marĭ, Pucheni-Micĭ, Pucheni-Miroslăveni, Pucheni-Moșneni, Rîfovul, Românesci, Tătărani și Tinosul.

Reședința sub-prefectureĭ e în comuna Pucheni-Marĭ.

Cele maĭ populate comune din plasa Crivina sunt Tinosul și Poenari-Burchĭ, iar cele maĭ puțin populate: Bradi, Bărcănesci, Corlătescĭ, Crivina, Poenari-Rali și Tătărani.

In general pămêntul acesteĭ plășĭ e șes. Are livedĭ întinse pentru fînețe și produce mult grîu, porumb, orz, ovĕz, rapiță. Terenul e fertil.

Locuitoriĭ se ocupă esclusiv cu agricultura și crescerea vitelor. Mare parte din eĭ se îndeletnicesc și cu meșteșugurĭ, precum: óle, urcióre, străchinĭ, rogojinĭ, cărămida, etc.

Rîurĭ principale are Leastul și Prahova.

Din punctul de vedere al cultuluĭ, locuitoriĭ plășeĭ Crivina sunt creștinĭ-ortodoxĭ. Prea puținĭ aparțin altor riturĭ.

Acéstă plasă s'a divisat în 11 parohiĭ, avênd și 9 filiale:

1). *Parohia Gorgota*, cu biserica catedrală «sf. Nicolae» compusă din cătunele: Potigrafu și Tunari (Crivina).

2). *Parohia Pucheni-Moșnenĭ*, cu biserica catedrală «sf. Nicolae», compusă din căt. Pucheni-Miroslăvescĭ.

3). *Parohia Bradi*, cu biserica parohială «sf. Treime» compusă din căt. Bătescĭ.

4). *Parohia Pucheni-Marĭ*, cu biserica parohială «sf. George» compusă din cătunele: Pucheni-Micĭ, Odăile, Móra (Bătesci), avênd ca filială biserica «sf. Voivodĭ».

5). *Parohia Petroșanĭ*, cu biserica parohială «Nascerea M. D.» compusă din căt. Românesci și Pușcași, avênd ca filială bis. «sf. Ión».

6). *Parohia Bărcănesci*, cu biserica parohială «Adormirea» compusă din căt. Tătărani, avênd ca filială biserica «sf. Treime».

7). *Parohia Rîfovul*, cu biserica parohială «sf. Nicolae» compusă din căt. Mălăesci, Antofilóia, Móra-Domnéscă, Buchilași, Goga și Berceni-de-jos (Berceni), avênd ca filiale bisericile «Intrarea în biserică» și «sf. Necolae».

8). *Parohia Crivina*, cu biserica parohială «sf. Impĕrațĭ» compusă din cătunele: Poenari-Apostolĭ și Poenari-Vechĭ, avênd ca filiale bisericile: «Adormirea» și «sf. Nicolae».

9). *Parohia Poenari-Rali*, cu biserica parohială «Adormirea».

10). *Parohia Poenari-Burchi*, cu biserica parohială «Adormirea» compusă din căt. Podu-Văleni, avênd ca filială bis. «sf. Voivodĭ».

11). *Parohia Ținosu*, cu biserica parohială «sf. Voivodĭ» compusă din cătunele Predesci și Pisculescĭ, avênd ca filială biserica «sf. Treime».

CRIVINA, com. rurală, plasa Crivina.

Pe la anul 1790, acéstă comună se compunea din 8 micĭ cătune, adică: Crețulésca, Moșia Popilor, Fundeni, Hârlesci, Odaia, Comănénca, Satu-Mare și Fânari, purtând numele moșilor ce posedaseră acele petece de pămênt. La a-

nul 1838, D-l Dimitrie Ioanidis, devenind treptat posesorul acelor porţiunĭ de pământ, le-a dat numele de Crivina şi Fânari, punênd pe locuitorĭ să 'şĭ facă casele la linie.

Este situată între rîul Prahova şi Cricovu-Sec, la 19 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 7 k. m. de a plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Crivina şi Fânari, avênd o populaţiune de 793 locuitorĭ (407 b. 386 f.), în plus 10 familiĭ de ţiganĭ.

Capĭ de familie sunt 182; contribuabilĭ 176; case de locuit 176.

In comună e numaĭ o singură biserică fondată la a. 1794, de Preotul Ghica şi obştea locuitorilor, cu hramul «Nascerea Precisti» şi făcută tótă de lemn. La a. 1840, D-l proprietar Dimitrie Ioanidis şi soţia sa Elena au făcut alta de zid, tot pe acel loc, orînduind a se ţine patru hramurĭ: Nascerea-Precesti, sf. Dumitrie, sf. Gheorghe şi sf. Impĕraţĭ.

E deservită de un preot şi 2 cântăreţĭ.

Locuitoriĭ comuneĭ pe lângă agricultură se maĭ ocupă cu scóterea şi căratul pietrişuluĭ de pe albia rîuluĭ Prahova, la locurile numite «Balistera».

119 locuitorĭ s'au împroprietărit la a. 1864, pe moşia D-luĭ Loc. Al. Ioanidis, din care li s'au dat 228 h. a. pământ. Eĭ au 45 caĭ, 12 epe, 62 vacĭ, 186 boĭ, 301 oĭ, 47 porcĭ. Produsul munceĭ l desfac la Ploescĭ şi gara Crivina.

Scóla s'a înfiinţat în comună dela 1888. S'a frecuentat în anul trecut de 57 băeţĭ, din numĕrul de 114 copiĭ (66 b. 48 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte numaĭ 6 bărbaţĭ şi 2 femeĭ.*

Tótă suprafaţa comuneĭ, cu islaz, pădurĭ, pămênt de muncă, e de 800 h. a.

Gândacĭ de mătase se cultivă în mică cantitate; stupĭ cu albine sunt peste 100.

Pămêntul e prielnic maĭ ales porumbuluĭ. Pomĭ roditorĭ sunt puţinĭ. Liveḑile dau pênă la 50 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de un cârciumar şi un hangiu.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 2551 şi la cheluelĭ de suma de leĭ 2181.

Tot teritorul comuneĭ e o

întinsă câmpie, udată la N. de rîul Prahova şi la S. E. de Cricovul-Sec.

Se mărginesce la E. cu comunele Potigrafu şi Comănénca; la V. cu Poenari-Rali şi Tinosu; la S. cu Poenari-Apostolĭ şi Gorgota şi la N. cu com. Pucheni-Marĭ.

CROITORARĬ, cóstă, com. Târlescĭ, plaiu Teléjen.

CRUCEA (Vîrful-), vîrf de deal, situat la N. de căt. Bogdănescĭ, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, acoperit cu pădure. S'a numit ast-fel pentru-că pe lângă acest vîrf fiind trecĕtóre la Poiéna-Copaciuluĭ (com Opărițĭ), între limitele acestor cătune, pe acest vîrf, s'a pus o cruce şi de aci şi a luat numele de «Vîrful Crucea».

CRUCEA BRĂCĂCĬ, se numesce localitatea din com. Păcureţĭ, pl. Podgoria, unde gârla Turburea se unesce cu pârâul Sărăţelu.

CRUCEA REGELUĬ este o cruce de piétră, frumos lucrată, înălţată pe vîrful munteluĭ Milicescĭ, între Slănic şi Telega, în semn că M. S. Carol I, Domnul Românilor, a făcut aci o mică staţiune cu ocasiunea visităreĭ Ocnelor în anul 1866.

CRUCEA-NOUĔ, punt trigonometric de observaţie lângă oraşul Ploescĭ.

CRUCEĬ, vale, isvorăsce de la N. de com. Teişanĭ pl. Teléjen, se împreună cu valea Bârzeĭ şi amândouĕ dau în Valea Dragomir, care se vérsă în rîul Teléjen, la E. de com. Teişani.

CRUCEĬ, poiénă pe valea rîuluĭ Teléjen, com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen.

CRUCEA, deal, com. Ceptura, pl. Cricov.

CUCIOAIA (Muntele-) pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe muntele Cucióia, pendinte de com. Teşila, plaiul Peleş.

CRUCIŞOARA, localitate isolată în căt. Scurtesci, com. Stefescĭ, plaiu Vărbilău, numită ast-fel pentru-că în vechime s'a găsit într'un copaciŭ o cruce. Acest loc servesce de păşune vitelor.

CUCULUĬ, vale, isvorăsce din pădurile com. Hârsa, pl. Podgoria. Se vérsă în rîul Cricov, tot în raionul com. Hârsa.

CUCULUI (Valea-), moşie a statuluĭ pendinte de m-rea Cotrocenĭ, care pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 3800 leĭ anual, în plus 480 leĭ plata de pădurarĭ şi confiniştĭ.

CUIB, sat, face parte din C. R. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria. Este situat pe malul stâng al pârâuluĭ Sărăţelu, sub pólele dealuluĭ Mârzea şi Năstăsóia. Are o pop. de 775 loc. (382 b. 393 f).

Aci e o biserică construită la a. 1853, în locul uneĭ alte bisericĭ vechĭ de lemn, şi despre care se spune că s'ar fi fondat pe la a. 1790 de locuitorĭ. Este deservită de un preot.

In partea de S. a căt. Cuib, pe unde curge pârâul Sărăţelu, sunt abondente isvóre de apă sărată, ce se întrebuinţéză de locuitoriĭ bolnavĭ de reumatism. Mulţĭ din locuitoriĭ comunelor vecine ieaŭ apă din aceste isvóre pentru acest scop.

Tot în acest cătun, la localitatea numită Valea Beni, se află un bogat isvor de apă minerală, conţinênd fier şi fuciósă.

Satul Cuib se crede a fi înfiinţat cam pela a. 1690, când primiĭ treĭ fondatorĭ, fugiţĭ de frica Turcilor—cum spune tradiţia—s'au stabilit prin pădurile seculare din aceste locurĭ.

Uniĭ cred că numele de *cuib* ĭ vine dela posiţia naturală a terenuluĭ, iar tradiţia spune că, un locuitor din satul vecin, Păcureţi, însărcinat pe atuncĭ cu strîngerea dăjdiilor, venind la acest cătun, pe poteca ce conducea prin pădure, a auḑit piuind prin pădure nisce puĭ de găină şi de curiositate, mergênd acolo, a găsit o cloşcă, care tocmaĭ atuncĭ scotea puĭ. Venind în satul luĭ şi povestind locuitorilor istoria cu cloşca, cu toţĭ au găsit de cuviinţă ca acel cătun să se numéscă *Cuibu*. Acest cătun ocupă centrul comuneĭ Gornetu-Cuib. Este reşedinţa comuneĭ.

CUIBUL, deal în partea de N. a căt. Cuibu, com. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria.

CUIBÉNCA, vale, isvorăsce din com. Gornetu-Cuib, curge spre E. şi se vérsă în gârla Tur-

burea în com. Păcureţĭ, pl. Podgoria.

CULCEA, deal la E. de com. Călugărenĭ, pl. Cricov.

CU MĂLAIU, poiénă, com. Filipesci-de-Pădure, pl. Filipesci, care servă maĭ mult pentru islaz.

CU NUCĬ, vale, com. Vâlcănescĭ, plaiu Vărbilău.

CUMPĔTUL, munte înalt de 1766 metri d'asupra nivelulu Măreĭ Negre, spre N. E. de com. Sinaia. De sub pólele séle isvorăsce Valea Tufeĭ.

Acest munte, împreună cu Dutca, Clăbucetul Tauruluĭ, Râşnóva şi Dosul Cerbuluĭ, s'a vîndut la a. 1821 de Biv-vel Logofĕt Chrisoscoleu, Dómneĭ D. Sachelarie, pe preţul de 2000 galbenĭ.

La a. 1844, Baronul Cristodor Sachelarie, proprietarul prin moştenire al munţilor cumpĕraţĭ de D-na Sachelarie dela Logofĕtul Chrisoscoleu, lăsând în urma morţeĭ séle marĭ datoriĭ, aceştĭ munţĭ i-au cumpĕrat marele Ban Alexandru Filipescu, cu preţul de 5.407 galbenĭ [1])

[1]) După notele procurate D-luĭ I. G. Babes de D-l L. Basset.

Acest munte, împreună cu Jepiĭ-Marĭ şi Jepiĭ-Micĭ, Râşnóva, Sorica şi Dutca, s'a cumpĕrat la 15 August 1882 de M. S. Regele Carol I, pe preţul de 400.000 leĭ dela D-N. Creţulescu, care îĭ moştenise de la fratele sĕu Scarlat şi acesta îĭ poseda prin cumpĕrătoare dela familia Filipescilor.

CURCUBEU, sat, face parte din C. R. Balta-Dómneĭ, pl. Câmpu.

CURÌACU, deal numit şi «Boboc» la N, de com. Câmpina, pl. Prahova. ce servă de păşune şi arătură.

CURÌACU, lac la N. de Têrgul Câmpina, plaiu Prahova. Positiv că acesta este lacul despre care vorbesce Bolintinénu în romanul sĕu «Elena» şi pe care 'l descrie aşa : «La marginea despre munţĭ a oraşuluĭ (Câmpina), pe muchia unuĭ deal înalt, trece o cale ; sub acest mal este un lac limpede şi liniştit. închis între douĕ dealurĭ. Se crede că e de o adâncime fabulósă. Faţa laculuĭ este la câţĭ-va stănjenĭ maĭ sus de platoul Prahoveĭ, etc».

CURMĂTURA, munte în com. Drajna-de-jos, pl. Teléjen, acoperit cu pădurĭ socolare de fagĭ şi bradḑĭ. Are bogate păşunĭ.

CURMĂTURA, loc isolat în com. Cocorăsci-Misli, plaiu Vărbilău, între gârla Doftăneţu şi Valea Seci.

CURMĂTURA, deal, com. Gura-Vitióreĭ, pl. Teléjen, ce servă de păşune vitelor.

CURMĂTURA-CRĂSNI, munte în partea de N. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, acoperit cu pădure şi islaz.

CURMĂTUREĬ (Malul-), loc isolat, com. Teişani, pl. Teléjen.

CURMĂTURILOR (Faţa-), loc isolat, com. Teişani, pl. Teléjen.

CURU-ROŞU, pârâu, isvorăsce de sub pólele munteluĭ Zăganu, se unesce cu Valea-Négră şi cu isvorul Tâmpa, spre E. de M-rea Cheia, şi împreună formează pârâul Tâmpa, care se vérsă în rîul Teléjen, pe malul stâng, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiul Teléjen.

CURU-ROŞU (Muntele-), moşie a statuluĭ, com. Mănesci, pl. Têrgşor, pendinte de schitul Cheia, care pe periodul 1885-95 s'a arendat cu 1760 leĭ anual.

CURU-ROŞU (Muntele-), pădure a statuluĭ, în întindere de 1000 h. a. pendinte de com. Măneciu, pl. Teléjen.

D.

DAN (Valea-luĭ-), vale în partea de V. a com. Mărgineni-de-sus, pl. Filipescĭ.

DAN (Valea-luĭ-), vale, isvorăsce de sub pólele dealuluĭ Drăgănésa, com. Valea-Lungă, plaiu Prahova, şi se vérsă în rîul Cricovu-Dulce. In ea se vérsă văile: Lespeḑile, Lupuluĭ, Adâncă, Valea-cu-Aninĭ, Podu-cu-Fagĭ, Valea-cu-Aninĭ, ş. a.

DANCIULUĬ, vale, com. Gura-Vitióreĭ, plaiu Teléjen.

DĂNESCI, numire veche a com. Păulescĭ, pl. Têrgşoru.

DÂMBU, rîuleţ, isvorăsce din partea de N. a com. Băicoiu, trece pe lângă comunele: Ţin-

teni, Păulesci, Strâmbeni-Blejoiŭ și Ploescioriĭ, udă partea de N. E. a orașuluĭ Ploesci și com. Corlătesci, iar la com. Rîfovul, plasa Crivina, se vérsă în rîul Teléjen, în dreptul cătunuluĭ Antofilóia.

S'ar putea numi periodic, pentru-că în timpul secetos apa ĭ scade fórte mult și une-orĭ se perde cu desăvîrșire. Abia maĭ curge puțin pe la Zalhanaua-Veche și acésta grație isvórelor din suburbia Tabacĭ.

Altă-dată, așa spun ceĭ ce țin minte după-atuncĭ, apa acestuĭ rîuleț era maĭ abondentă, avea chiar pescĭ; dar, dela un timp încóce, nu se scie din ce împrejurărĭ, apa sa este în mică cantitate.

In orașul Ploescĭ, spre N., pe malul Dâmbuluĭ, în partea numită și adĭ mahalaua Sêrbéscă, s'a așeḑat colonia Bulgăréscă, ce forma orășelul Berésca (Veḑĭ Têrgșorénca).

Acéstă mahala și aḑĭ are aspectul eĭ oriental. Casele sunt acoperite cu olane de pământ și stradele strimte.

DÂMBU, sat, face parte din C. R. Țintea, pl. Filipescĭ.

DÂRMONESCI, comună rurală, plasa Filipescĭ. Legenda acesteĭ comune e următórea: «Pe locul unde aḑĭ e situată comuna, se afla pe vremea de demult, o pădure fórte mare, în mijlocul căreia era o mică poeniță. Un soldat de-aĭ luĭ Mihaiŭ Vitézul, în urma bătălieĭ dupe apa Teléjenuluĭ, a fugit din óste și s'a așeḑat în acea poeniță, ocupându-se cu facerea dârmónelor din cojĭ de teiŭ».

După legendă, numirea satuluĭ, s'a dat dela numele aceluĭ meșteșugar, iar data înființăreĭ se pune pe la anul 1600.

Este situat între rîurile Prahova și Provița, la 18 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 6 k. m. de a plășeĭ.

Se compune din 3 cătune: Brătășanca-Ungureni, Dârmonesci și Ezeni, avênd o populațiune de 1896 locuitorĭ (917 b. 979 f.), în care intră 11 familiĭ de țiganĭ, în plus 46 familiĭ de Bulgarĭ, carĭ se ocupă cu grădinăria.

Capĭ de familie sunt 512; contribuabilĭ 416 și case de locuit 413.

In comună sunt 2 bisericĭ: una în Dârmonescĭ și a doua în Brătășanca (v. a. n.), deservite de douĭ preoțĭ.

Locuitoriĭ, afară de agricul-

tură se maĭ ocupă cu olăria, dulgheria, rotăria şi trăistăria. Numĕrul meşteşugarilor se repartiséză ast-fel: 120 olarĭ, 25 dulgherĭ, 9 zidarĭ, 4 rotarĭ, 54 trăistarĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la oraşele: Ploescĭ, Têrgoviste, Alesandria, Bucurescĭ şi Zimnicea.

In raionul comuneĭ, pe iazul Budésca, a căruĭ apă se desparte din rîul Prahova, sunt 3 morĭ de măcinat.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit la 1864 pe treĭ moşiĭ: 242 pe moşia Dârmănésca, cărora s'a dat 857 h. a.; 7 pe moşia Creţulésca, cărora s'a dat 21 h. a., şi 30 pe moşia Brătăşanca, cărora s'a dat 90 h. a.; în total 968 h. a. Ei au: 256 caĭ, 105 epe, 181 vacĭ, 14 bivolĭ, 37 capre, 1513 oĭ, 509 porcĭ şi 486 boĭ.

Scólă există în comună dela anul 1868. Localul e proprietate a comuneĭ. In anul scolar trecut s'a frecuentat de 75 băeţĭ şi 2 fete, din numĕrul de 255 copiĭ (130 b. 125 f.) cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1566 leĭ.

Sciu carte 337 bărbaţĭ şi 28 femeĭ.

Tótă comuna, cu terenul proprietarilor are 3222 h. a.

Din anul 1887 nu s'a fabricat aci ţuĭcă, căcĭ nu s'au făcut prune, iar în anul 1893 s'a fabricat 890 d. l. ţuĭcă.

Gândacĭ de mătase se cultivă în mică cantitate; stupĭ cu albine sunt 230. Pămêntul e prielnic la tótă cultura, afară de orz. Un hectar cultivabil dă 9 h. l. grâu, 2½ h. l. meiŭ, 7½ h. l. porumb, 5 h. l. rapiţă.

Cu aproximaţie sunt în comună 986 merĭ, 310 perĭ, 150 duḑĭ, 205 cireşĭ, 415 nucĭ. Un h. a. livede dă un car de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 10 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de 6976 leĭ şi la cheltuelĭ 6402 leĭ anual.

Prin comună trece sos. dintre Ploescĭ şi Têrgoviste.

E brăzdată de 5 movile, maĭ interesante a Staiculuĭ şi movila Neamţuluĭ, tóte aşeḑate în partea de E. a comuneĭ.

In partea de V. a comuneĭ, pe malul drept al rîuluĭ Proviţa, este vechia cetate numită «Têrgul Frumos» cetate făcută—după cum ni se afirmă—de Tătarĭ şi unde s'a găsit multă zidărie şi oseminte.

Este udată de rîurile Pra-

hova şi Proviţa şi de Vălceaua luĭ Ciulete.

Se mărginesce cu comunele: Mărgineni-de-sus, Vlădeni, Aricesci şi Haimanalele.

DÂRMONESCI, *sat, face parte din* C. R. Dârmonesci, pl. Filipesci. Aci e o biserică cu următórea inscripţie: Acéstă sfîntă şi Dumneḑeéscă biserică s'a făcut din milostenie şi s'a isprăvit de zugrăvit în ḑilele Prea Inălţatuluĭ Domn Alesandru Ghica Voevod, la leatul 1833, 7 Noembrie. Aci e reşedinţa comuneĭ.

DÂRVARI, sat, face parte din C. R. Coslegiu, pl. Cricov,

Are o pop. de 217 loc. (105 b. 112 f.)

Aci e o biserică cu următórea inscripţie: «Acest sfînt şi Dumneḑeesc lăcaş s'a ridicat din temelie de d-luĭ Petre Bojógea, la leatu 1824, spre pomenire şi slavă şi la a. 1870 s'a reparat prin ajutorul maĭ multor voitorĭ de milostenie. Se maĭ adaogă de pomenire şi Domnul Dimitrie Sturdza, care a venit în ajutor la acest sfînt lăcaş cu îndemnarea şi osârdia D-luĭ Ghiţă Gheorghiu, spre pomenire».

DEALUL-MARE, podgorie, coprinde o grupă însemnată de dealurĭ marĭ şi micĭ cu viĭ, aḑĭ aprópe tóte filoxerate, ce produceau mult vin şi bun (Veḑĭ Cernătescĭ).

DEALUL FRUMOS, numire veche a com. Pléşa, pl. Podgoria.

DEALUL DE SUB VÎRFUL PIETREĬ, deal la N. de com. Apostolache, plasa Podgoria. Are direcţia dela V. la E. şi pe el se cultivă vie.

DEGERAŢI, loc isolat, com. Slănicu, pl. Vărbilău.

DEGERAŢI, moşie a statuluĭ, pl. Cricov, fostă pendinte *înainte de secularisare de m-rea* Mărginenĭ. La 1871 se arenda cu 13.000 leĭ anual şi a fost ipotecată împreună cu alte 380 moşiĭ ale Statuluĭ pentru asigurarea împrumutuluĭ domenial de 78.000.000 leĭ, contractat în 1871.

DEGERAŢI, sat, face parte din C. R. Parepa, pl. Câmpu. Are o pop. de 328 loc. (172 bărbaţĭ, 156 femeĭ). Aci e o biserică fondată la a. 1892 cu ajutorul Meşterului Anghel din Ploescĭ, P. S. Aurelian şi G. Gr. Cantacuzino.

DEGERAŢI, trup de pădure a statuluĭ în întindere de 62 h. a. care, împreună cu trupurile: Drumul Băicoiuluĭ (67 h. a.), Găgénca (106 h. a.) şi Gura-Cumetri, formézâ pădurea Mislénca sau Găgeni-Mislea.

DELNIŢA, veḑĭ Sărasca-Matiţa.

DELNIŢA, moşie pe care s'au împroprietărit la 1864 parte din locuitoriĭ comuneĭ Păcureţĭ, plasa Podgoria.

DELA PRIDVALE, poiénă pe valea rîuşoruluĭ Telejenel, com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen.

DELA FRASIN, poiénă pe valea rîuşoruluĭ Telejenel. com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen.

DELA SĂLCIĬ, fântână, com. Vâlcănescĭ, pl. Vărbilău.

DELA VARNIŢE, poiénă pe valea rîuluĭ Teléjen, com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen.

DESPINA, vale în partea de V. a com. Mărgineni-de-sus, plasa Filipescĭ.

DESPRE APUS, şir de dealurĭ, com. Valea-Lungă, pl. Prahova. Acest şir se împarte în maĭ multe şirurĭ, carĭ au direcţiunĭ spre S. E. către acéstă comună şi spre S. V. către comunele: Vîrfurile şi Valea-Lungă din jud. Dâmboviţa.

Cele maĭ însemnate vîrfurĭ sunt: Prăvăcioru, Rîpa Şoimuluĭ, Rîpa Corbuluĭ, Omul mort, Faţa-Petreĭ şi Vîrful Vieĭ.

DESPRE BUZĔU, plaiŭ în desfiinţatul judeţ Săcueni, alipit la Buzĕu, cu reşedinţa în com. Sibiciu-de-sus.

DESPRE RĔSĂRIT, se numesce un deal cu direcţia spre S. în com. Valea-Lungă, pl. Prahova, avênd ca vîrfurĭ principale: Drăgănésa, Vîrtejile, Lacul Roşu, Calul şi Strigoiul. Acest şir de dealurĭ se împarte în maĭ multe şirurĭ maĭ micĭ, carĭ au direcţiunile unele către S. V. în acéstă comună şi altele spre S. E. către com. Proviţele.

Cele maĭ însemnate vîrfurĭ ale şirurilor, carĭ au direcţiunĭ spre acéstă comună, sunt: Piscu-Boerilor, Călugărul, Hiretu, Ghionoiu, Telpeşóia, Ciolpaniĭ, şi altele. Toate aceste şirurĭ de dealurĭ sunt acoperite cu

păduri, printre cari se află și pășuni pentru vite.

DIACONULUI, pisc la S. E. de com. Podeni-Vechi, pl. Podgoria.

DIHAMUL, vedi «Raiul Sașilor» pădure particulară.

DIHAMUL, numit și «Baiul» munte care traverséză mijlocul com. Predeal, plaiul Peleș, situat între Valea Moraru, Clăbucetu-Baiului, și muntele Târla Berbecului. Este renumit pentru pădurile de fag, pentru nenumĕratele stâne de oi, pentru bogatele lor pășuni și locuri de fînețe.

Acest munte a fost dăruit bisericei românesci din Râșnov (orășel lângă Brașov, în Transilvania) de frații Udriște și Toma Postelnicu, la Aprilie, 1550. Actul de danie hotărăsce ca: «locuitorii Râșnovului să aibă dreptul d'a trimite vitele lor la pășune în munte, neîmpiedicați de nimeni, întocmai cum s'au folosit și părinții lor, iar din banii dupe vite să se îndestuléscă biserica Românéscă d'acolo din Râșnov cu cele de lipsă: lumînări, tămâie, unt-de-lemn, căci așa este orînduit chiar de părinții donatorilor».

Hrisovul acesta se păstréză în original în arhiva bisericei Râșnovului, este întărit de toți domnii țĕrei, purtând și iscălitura proprie a lui Mihaiŭ Vitézul (1595) și este scris în slavonesce, iar pe Românesce este tradus de Barac, tatăl rĕposatului protopop al Brașovului.

Din cele coprinse în acest document reiese fără îndoială că, dania a fost de fapt făcută cu mult mai înainte de a. 1550. D-l George Proca, distinsul profesor din Râșnov îșĭ dă cu socotéla că, Dihamul a fost dăruit bisericei din acel orășel, de părinții fraților Udriști cam pe la anul 1485, data când s'a construit din material solid biserica veche d'acolo (I. G. Babeș).

DINTRE SIRIE, poiénă în partea de N. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, situată la confluența pârâului Siriu, cu pârâul Siriașul. Servesce de islas pentru vitele locuitorilor.

DINTELE DIN MIJLOC, munte acoperit cu pădure, în com. Salcia, plasa Podgoria.

DINŢIĬ RUNCULUĬ, localitate în partea de S. E. a com. Salcia, plasa Podgoria, acoperită cu pădure.

DIŢESCI, comună rurală, plasa Filipescĭ. Acéstă comună—după sciinţele positive ce avem—datéză din timpul luĭ Mihaiŭ Vitézul şi s'a înfiinţat din soldaţiĭ acestuĭ vitéz domn, la reîntórcerea lor din Transilvania.

Este situată pe loc şes, sub pólele dealuluĭ Roşióra şi pe ambele malurĭ ale pârâuluĭ Roşióra, la 26 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 4 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

La început acéstă comună a fost situată pe dealul Piscuriĭ.

Se compune din 2 cătune: Diţesci şi Roşióra, avênd o populaţiune de 1466 locuitorĭ (734 b. 732 f.), în care intră şi 153 familiĭ de ţiganĭ, agricultorĭ, ferarĭ şi lăutarĭ.

Capĭ de familie sunt 364; contribuabilĭ 260; case de locuit 330.

In comună e o singură biserică fondată la anul 1882 de locuitoriĭ satuluĭ, prin contribuţiunĭ bene-vole, sub un comitet de acţiune, deservită de un singur preot.

Afară de agricultură, 80 locuitorĭ se maĭ ocupă cu dulgheria, zidăria, rotăria, iar ţiganiĭ sunt vioriştĭ, rudarĭ şi ferarĭ.

255 locuitorĭ s'au împroprietărit după legea rurală din 1864 pe moşiile D-lor C. Filipescu şi Maior Mişu, când li s'au dat 380 h. a. pămênt. Podusul munceĭ 'l desfac la oraşul Ploescĭ. Eĭ au: 21 caĭ, 16 epe, 190 boĭ, 123 vacĭ, 119 viţeĭ, 676 oĭ, 258 porcĭ.

In raionul comuneĭ este o móră cu abur.

Carte a început să se înveţe aci cam dela anul 1859. In anul trecut scóla s'a frecuentat de 113 copiĭ (107 b. 6 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1728 leĭ. *Sciu carte 52 bărbaţĭ şi 4 femeĭ.*

Tótă suprafaţa comuneĭ e de 1420 h. a. In termen mijlociu se fabrică în comună 444 h. l. ţuĭcă şi 303 h. l. vin.

In fundul văiĭ Cervenia, pe proprietatea D-neĭ Maria C. Filipescu, se găsesc mulţime de cărbunĭ de pămênt. Pênă acum 3 anĭ au fost aci carierĭ de cărbunĭ, dar din diferite împrejurărĭ adĭ nu maĭ funcţionéză.

Gândacĭ de mătase se cultivă prea puţin; stupĭ cu al-

bine nu sunt. Pămêntul e prielnic la tótă cultura, dar nu se cultivă de cât porumb și ovĕz. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 1650 merĭ, 900 perĭ, 315 duḍĭ, 50 circșĭ, 1008 nucĭ și 50.025 prunĭ.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Bugetul presintă la veniturĭ suma de 3155 leĭ și la cheltuelĭ 2749 leĭ anual.

Patru sosele ĭ înlesnesce comunicația: spre E. cu Têrgul-Filipescĭ, spre N. cu Filipesci-de-Pădure, spre V. cu Moreni și spre S. cu Mărgineni-de-jos.

Spre N. ḑe comună se întind dealurile: Ziḑurĭ, Lamba, Cioclesci, Cocóne, Bartosu, Cătunénu, Măgura și Piscuriĭ luĭ Văcălie, tóte cu direcția către S. și E. Poenĭ sunt: Pietraru, Morărésa, Calimanu, Seaca și Dumbrava. Pe dealurĭ sunt plantate viĭ, prunĭ, nucĭ și merĭ; parte din ele servă și de pășune vitelor, fiind distruse de filoxeră.

Prin centru e udată de pârâul Roșióra, iar pe la E. de rîul Provița, afară de vâlcelele: Cervenia, Valea Neaguluĭ, Valea de sub Măgură, Valea Popeĭ, Valea luĭ Mihaiŭ, Valea Pripon, Tăbălanu, și Șovăita.

Se mărginesce cu comunele: Filipesci-de-Têrg, Filipesci-de-Pădure, Moreni și Mărgineni-de-jos.

DIȚESCI, deal, com. Dițesci, pl. Filipescĭ, pe care se cultivă 56 h. a. vie.

DIVANUL URSULUĬ, deal în partea de N. a com. Bordenĭ, pl. Prahova, acoperit cu pădure.

DOBRESCI, vale, com. Moreni, pl. Filipesci.

DOBROTA, sat, face parte din C. R. Udresci, pl. Podgoria. Are o pop. de 457 loc. (281 b. 176). Aci e o biserică, căreia nu se cunósce nicĭ ctitoriĭ, nicĭ anul fondăreĭ.

DOBROTA, deal, com. Udresci, plasa Podgoria.

DOBROTÉSA, numire ce s'a dat în vechime comuneĭ Ceptura, plasa Cricov.

DOFTANA, salină, com. Telega, plaiu Prahova, legată cu linia Ploesci-Predeal prin ramura Câmpina-Doftana, lungă de 6 k. m. și se află la 43 k. m. departe de Ploescĭ. Asupra

calităţeĭ săreĭ dăm aci tabloul de analisă făcută de Dr. Bernard Lendway, în anul 1881, adăogând că sarea dela Doftana este maĭ vînătă şi maĭ consistentă ca cea dela Slănic, şi prin urmare maĭ căutată pentru vite.

Composiţiune	Calitatea	
	Superióră	Ordinară
Clorur de sodium.	99.378	97.020
Clorur de magnesium	0.002	0.008
Sulfat de calce	0.234	0.745
Sulfat de sodă	0.310	0.965
Apă hygroscopică şi combinată	0.074	0.106
Corpurĭ insolubile Silico-argilóse	—	1.140
	99.998	99.984

Afară de acestea se maĭ găsesc urme de protoxyd de fier, stronţiană, brom şi hydrocarburĭ.

Vechia esploatare a acestor saline era identică cu cea dela Slănic [1])

Acéstă salină s'a deschis la începutul anuluĭ 1885, şi înainte esploatarea săreĭ se făcea în vechile ocne dela Telega, carĭ au fost abandonate definitiv în anul 1872, când s'a mutat cu totul esploatarea la Doftana. Mina este formată din două galeriĭ, din carĭ una cu direcţia N. E. numită galeria *Carol*, şi cea de a doua perpendiculară pe mijlocul acesteia, cu numele de galeria *Elisabeta*.

Lungimea acestor galeriĭ este de 126 metri pentru Carol şi de 75 metri pentru Elisabeta şi vor presinta în definitiv o suprafaţă de esploatare de 9600 metri pătraţĭ.

Galeriile comunică cu exteriorul prin un puţ cu scărĭ şi prin două puţurĭ de estracţiune.

In scop d'a se întinde maĭ mult câmpul de esploatare al

[1]) Vedĭ acolo modul cum se estrăgea sarea.

acesteĭ saline, s'a început în februarie 1884 deschiderea a două galeriĭ nouĭ, cu tavanul la acelaş nivel ca al galeriilor existente: una pórtă numele *Rosetti*, şi cea-l'altă *Brătianu*.

La salina Doftana, sarea se taĭe în general maĭ regulat ca la Slănic, unde, fiind maĭ friabilă, se obţine cea maĭ mare parte în bucăţĭ neregulate, sfărîmându-se adese-orĭ în bucăţele micĭ, numite gogele, în momentul când se operéză deslipirea brazdeĭ de stâncă şi divisarea eĭ în bucăţĭ.

La Doftana există la suprafaţă două planurĭ înclinate, unul de 50 m. lungime şi altul de 20 m. care conduce vagonetele cu sare dela puţurile de estracţiune pênă la magasia cheiuluĭ de încărcare.

Tona de sare bucăţĭ şi măruntă în sacĭ, la Doftana se vinde cu 70 leĭ. Tona de sare luată dela deposite, fie în bucăţĭ sau măcinată, în sacĭ 95 leĭ.

Pentru exportaţiune în Rusia, Serbia şi Bulgaria, preţul este redus la 40-49, 50 leĭ tona.

In aniĭ 1881-85 s'a estras dela Doftana: [1])

[1]) D-l Floru Dianu, Inginer-Inspector al salinelor.

	KILOGRAME
1881-82	35.204.599
1882-83	41.026.391
1883-84	39.409.977
1884-85	29.958.076

DOFTANA, rîu, isvorăsce din munţiĭ Transilvanieĭ, curge de la N. spre S. trece prin centrul com. Teşila, pl. Peleş, unde se încarcă cu văile: Prislopu, Rusu, Florea, Brădetu, Negraşu, Crângu, Mogoşóia, Ciopârcenĭ, Hermenésa, Gâlma, Cărabanu, Ghimpósa şi Petrişor, apoĭ udă partea de V. a com. Brebu, unde primesce de afluente apa Valea-Rea; trece pe teritorul com. Telega, pe lângă minele de sare dela Doftana şi la S. de oraşul Câmpina se vérsă în rîul Prahova, pe ţĕrmul stâng.

Cursul sĕu e fórte repede şi sgomotos. Albia sa conţine nisip, petriş şi bolovanĭ. Face marĭ stricăciunĭ, maĭ ales când vine mare.

Apa sa e fórte limpede şi nu e maĭ mare, în timpĭ normalĭ, ca 0,75.

DOFTANA, staţie de drum de

fier pe linia Câmpina-Doftana, la 101 k. m. departe de Bucurescĭ și la 41 k. m. departe de Ploescĭ.

Această linie deservesce esclusiv salinele dela Doftana (în apropriere de vechile saline dela Telega) și este la 5,2 k. m. departe de stația de bifurcație Câmpina.

DOFTĂNEȚU-MARE, se numia satul Bordeni-Marĭ, din com. Bordeni, ce aparține de plasa Filipescĭ, iar adĭ de plaiul Prahova.

DOFTĂNEȚU-MIC, numire veche a satuluĭ Bordeni-Micĭ, com. Bordeni, plaiul Prahova.

DOFTĂNEȚU, pădure, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, plaiul Prahova, în întindere de 150 h. a. care pe periodul 1889-91 s'a arendat cu 2070 leĭ anual.

DOFTĂNEȚU, vale în com. Bordeni, plaiu Prahova.

DOFTĂNEȚUL, pârâiaș, curge din căt. Buștenari, com. Telega, pl. Prahova, și după ce primesce de afluențĭ: Valea Nuculuĭ, Valea Ursuluĭ, Valea luĭ Unchiaș Andreiŭ, Olari și Valea Mandi, merge de se vérsă în gârla Mislea, în raionul com. Cocorăsci-Misli.

DOFTĂNEȚUL, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de M-rea Poiéna, com. Scorțenĭ, pl. Prahova, în întindere de 266 h. a. din carĭ 160 h. a. suprafață împădurită și 106 h. a. pămênt cultivabil și fînețe, arendată pe periodul 1888-93 cu 770 leĭ anual.

DOFTĂNIȚA, mic pârâu, isvorăsce din muntele Măceș și se vérsă în Doftana.

DOGARU, vîrful dealuluĭ Bobicescĭ, com. Opărițĭ, pl. Teléjen.

DOGARULUĬ, vale, isvorăsce din partea de N. V. a com. Comarnic, plaiu Peleș, curge dela V. spre E. și se vérsă în rîul Prahova, pe țĕrmul drept, tot în raionul com. Comarnic.

DOMNIȘORULUĬ, drum ce servesce de limită între orașul Ploescĭ și Têrgșor,

DOAMNELE, munte la N. de com. Comarnic, pl. Peleș, dela pó-

lele căruia isvorăsce valea Conciu și Orațiele, carĭ se vérsă în rîul Prahova, pe malul stâng.

DOAMNELE (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Muntele Dómnele, pendinte de com. Comarnic, plaiul Peleș.

DOP (Valea-luĭ-), gârliță, isvorăsce din văile com. Filipesci-de-Pădure, pl. Filipescĭ, trece prin fînețe făcênd maĭ multe zigzagurĭ, curge spre S. și se vérsă în gârla Roșióra.

Pe acéstă vale se presupune a fi păcură.

DOROBANȚILOR (Valea-), vale, com. Teișani, plaiu Teléjen.

DOROBĂNȚESCĬ, vedĭ Condrea sau Fotache.

DORULUĬ (Vîrful-), vîrf de deal în partea de N. V. a com. Gornetu-Cuib, plaša Podgoria, acoperit cu pădure. Se spune că în gaura unuĭ copaciu se afla óre-când, un roiu de albine, cărora luându-li-se mierea într'un timp neprielnic, albinele au murit de dorul miereĭ și dela dorul albinelor s'a numit «Vîrful Doruluĭ».

DOSU, vale, isvorăsce din partea de S. E. a dealuluĭ Berivoe, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, și se vérsă în pârâul Sărățelu, tot în raionul com. Gornetu-Cuib.

Și-a luat numele dela dealul Dosu, pe lângă care trece.

DOSU, deal, situat în partea de S. V. a căt. Cuibu, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, acoperit cu viĭ, livedĭ și islaz. Și-a luat numirea dela posițiunea sa dosnică, nefiind în fața sóreluĭ. Pênă la 1866 a fost acoperit cu pădurĭ seculare.

DOSURILE, sat, face parte din C. R. Valea Călugăréscă, pl. Cricov.

DOSU-BELIEĬ, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Bréza, plaiul Prahova.

DOSU-BRECĂCEĬ, loc isolat la E. de căt. Gornet, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, pe care se află crâng de pădure, unde locuitoriĭ 'șĭ pășunéză vitele; restul este cultivabil.

DOSU-BABEȘULUĬ, pârâu, isvorăsce din munțiĭ Bratocea, se

unesce cu pârâul Cheia și împreună se vérsă în rîul Teléjen, pe malul drept, puţin maĭ jos de M-rea Cheia, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen.

DOSU-CHIRILI, pădure, vedĭ Dragomirescu.

DOSU-FĂCĂENILOR, deal spre S. V. de com. Măneciu-Ungureni, plaiu Teléjen.

DOSU-MOLIVIILOR, loc isolat la N. V. de com. Bătrênĭ, plaiul Teléjen.

DOUĔ-CÂRCIUMĬ, loc isolat în apropriere de gara Buda, pl. Câmpu. Aci se face în fiecare an de douĕ orĭ têrgurĭ, la ambele sfinte Mariĭ, (15 August și 8 Septembre).

S'a numit *douĕ cârciumĭ* dela cele douĕ hanurĭ, așeḑate în câmp, faţă în faţă, și în jurul cărora se ţin obijnuitele têrgurĭ.

Inainte vreme aci era staţie de caĭ de poștă, între Ploescĭ și Câmpina (cu 16 caĭ de rînd) și a existat pênă la 10 Iunie 1878, când s'a pus în circulaţie linia ferată Ploescĭ-Predeal.

DRACULUĬ (Valea-), localitate în Carpaţĭ, pl. Teléjen, între muntele Clăbucetu și Vîrful-luĭ-Craiŭ, străbătută de rîul Teléjen. *Pe cóstа dréptă a acesteĭ văĭ se zăresc micĭ bucăţĭ dintr'un drum vechiŭ, pavat cu bolovanĭ de prund, ceia ce dovedesce că pe acolo a trecut în vechime o frumósă cale, ce conducea în Ardeal.*

DRAGOMIR (Valea-luĭ-), vale, com. Gura-Vitióreĭ, pl. Teléjen.

DRAGOMIR, vale, începe din partea de N. a com. Teișani, pl. Teléjen, curge dela N. V. spre S. E. și după ce priimesce de afluenţĭ văile: Cruceĭ și Bârzi, se vérsă în rîul Teléjen, la E. de com. Teișani. *La confluenţa văieĭ luĭ Dragomir cu Teléjenul se află urmele uneĭ ocne sau băĭ de sare.*

Se spune că aceste băĭ ar fi fost proprietatea locuitorilor și că le-ar fi arendat cu ḑeciuială. Când au fost esploatate nu se scie positiv, se crede însă că pe la sfîrșitul véculuĭ XV-lea. Din causa dărilor prea grele au fost vindute de vr'o 50 locuitorĭ din Teișanĭ luĭ Aga Mateiŭ, împreună cu cele treĭ trupurĭ de moșie ce aveau atuncĭ în stăpânire.

DRAGNA, vălcea, com. Vâlcănescĭ, plaiu Vărbilău.

DRAGOMIREĬ, vale, isvorăsce din raionul com. Ogretinu, pl. Teléjen, şi după-ce se unesce cu Valea Poduluĭ, se vérsă în gârla Ogretinu, tot în raionul com. Ogretinu.

DRAGOMIRESCU, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic, în întindere de 170 h. a. proprietatea d-luĭ Stan Dragomirescu, pendinte de com. Chiojdénca, pl. Podgoria, avênd cantónele: Plaiul Bisericeĭ (50 h. a.), Faţa-Vieĭ (50 h. a.), Dosu-Chirili (30 h. a.) şi Scărişóra (40 h. a.)

DRAJNA, gârlă, isvorăsce din Carpaţĭ, din muntele Craiu, trece prin comunele: Ceraşu, Drajna-de-sus şi Drajna-de-jos, şi se vérsă în rîul Teléjen la extremitatea nordică a oraşuluĭ Văleni-de-Munte. Ea face însemnate zigzagurĭ la Móra-după-Vale, Rîpa Corbuluĭ, Burduşei, Móra Mihaiŭ Popescu, Rîpa Stan Bratu şi la Plăi-ş...ĭ.

Drajna şĭ-a luat numirea dela cuvîntul Slavon *draj*, ce însemnéză repede, energic, pentru-că acéstă gârlă are un curs fórte repede şi când vine mare distruge tot ce întâlnesce în cale-ĭ, malurĭ, morĭ, case, grădinĭ, etc.

Pe albia gârleĭ Drajna se găsesec multă piétră de construcţie şi calcară, din care se fabrică var alb gras, fórte bun. Pênă acum luau piétră de var de aicĭ şi locuitoriĭ din comunele Şirma şi Tăriceni. Acum, moşneniĭ nu maĭ vînd piétra, ci fabrică eĭ varul, ardêndu-l mult maĭ bine ca ceĭ dela Şirma, cu lemne din pădurile lor. Pe fie-care an se fabrică în comună o jumătate milion k. g. var alb gras, de cea maĭ bună calitate.

DRAJNA-DE-JOS, comună rurală, plaiul Teléjen. In tot-deauna a purtat acest nume, pe care l'a împrumutat dela partea de jos a pârâuluĭ Drajna.

Posiţiunea acesteĭ comune e prea plăcută. La Nord are un deal, ce vine din Carpaţĭ, şi se termină în centrul comuenĭ prin Piscul Domnuluĭ; la S. E. un alt deal ce o desparte de com. Predealu; la V. apele cristaline ale rîuluĭ Teléjen, care o desparte de comunele: Homorîciu, Teişani, Olteni şi Văleni-de-Munte.

Este situată pe ambele ma-

lurĭ ale pârâuluĭ Drajna şi pe malul stâng al rîuluĭ Teléjen, la 31 k. m. departe de capitala judeţuluĭ.

Se compune din 4 cătune: Drajna-de-jos, Făgetul, Podurile şi Chiriţescĭ, avênd o populaţiune de 2277 loc. (1127 b. 1150 f.), cu 508 capĭ de familie; 308 contribuabilĭ şi 587 case.

In comună sunt două bisericĭ (veḑĭ Drajna-de-jos, sat), ambele deservite de 2 preoţĭ.

Afară de agricultură, şi acésta prea puţin, din causa terenuluĭ impropriu cultureĭ, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu pomicultura, fabricarea varuluĭ şi a ţuĭceĭ. Majoritatea locuitorilor merg în judeţele de câmp, Ialomiţa şi Brăila, şi lucréză cu braţele, unde sunt angajaţĭ cu acte agricole la proprietarĭ.

Ţuĭca, pe care o fabrică, o desfac în Bucurescĭ; iar merele, perele, etc., şi varul, în oraşele Ploescĭ şi Bucurescĭ.

In căt. Drajna-de-jos sunt două morĭ pe rîul Teléjen şi una tot de apă pe pârâul Drajna în căt. Făgeţelu. Pe rîul Teléjen, între cele două morĭ, este şi o pivă.

Locuitoriĭ, în numĕr de 323, s'au împroprietărit la 1864, pe moşia D-neĭ Maria Filipescu, fiica decedatuluĭ Alessandru N. Filipescu, proprietarul moşieĭ Drajna, când li s'au dat 1312 h. a. pământ[1]) Eĭ au 786 boĭ, 311 vacĭ, 44 caĭ, 384 porcĭ, 1763 oĭ.

Scóla datéză în comună dela 1870; dar regulat funcţionéză din anul 1880. Localul e proprietatea comuneĭ, oferit cu acte în regulă de D-l Nicolae Butoiu. In anul scolar 1892-93 s'a frecuentat de 70 băeţĭ, din numĕrul de 384 copiĭ (187 b. 197 f.), cu vêrsta de scólă. Intreţinerea personaluluĭ costă anual 1404 leĭ. *Sciu carte 165 bărbaţĭ şi 17 femeĭ.*

Ca locurĭ însemnate în comună sunt: *Valea Stănescilor*, unde se ḑice că a fost un sat. Aci se vĕd gropĭ, fragmente de cărămidă, hârburĭ şi pietre. Locuitoriĭ acestuĭ sat erau moşnenĭ, şi se ḑice că şĭ-au vîndut tótă moşia proprietaruluĭ de atuncĭ al Drajneĭ, iar eĭ s'au retras la com.

---

[1]) In comuna Drajna-de-jos, pe când trăia boĭerul Alessandru Filipescu, proprietar, se afla o mare şi bogată bibliotecă şi un palat al sĕu cu maĭ multe turnurĭ, ce slujau ca ascunḑĕtorĭ în timp de rĕsmiriţe. Parte din acele turnurĭ s'au dărâmat din causa cutremuruluĭ dela 1802, iar parte se află aḑĭ în ruină; acum restaurate.

Drajna-de-sus, unde aveau altă moşie.

Tot aci maĭ este *Vîrful-luĭ-Craiŭ*, pe vîrful căruia se gă-sesc puţine ruine ale uneĭ zidirĭ vechĭ şi *Valea Draculuĭ*, între muntele Clăbucetu şi Vîrful luĭ Craiŭ, pe unde a trecut o veche şi frumósă cale pavată, ce conducea în Ardeal.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 2651 h. a. dintre carĭ: 1312 h. a. ale locuitorilor, foştĭ clăcaşĭ şi 1339 h. a. ale D-neĭ Elena Creţulescu.

In acéstă comună sunt 34 velniţe, în carĭ se fabrică în aniĭ roditorĭ 1160 h. l. ţuĭcă, după 121 h. a. liveḑĭ de prunĭ.

Pe malul stâng al rîuluĭ Teléjen se găsesc două localităţĭ cu sare: una maĭ sus de Valea-Stănescilor, numită la «Nuci-luĭ-Baltag» şi alta maĭ la vale de Valea-Stănescilor, numită «La Iliescĭ». In ambele aceste localităţĭ sunt stâncĭ de sare acoperite cu un mic strat de pămênt. Are doĭ pasnicĭ puşĭ de stat.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă aci; stupĭ cu albine sunt 97.

Pămêntul nu e tocmaĭ prielnic cultureĭ. Terenul cultivabil produce în termen mijlociu: 688 h. l. grâu, 2916 h. l. porumb, 850 h. l. ovĕz, 45 h. l. cânepă, 6000 k. g. fasole. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 1670 merĭ, 60.500 prunĭ, 118 duḑĭ, 135 cireşĭ, şi 167 nucĭ.

Liveḑile de fîn dau anual pênă la 450 care de măsură.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la ţifra de 3538 leĭ şi cheltuelile la aceiaşĭ sumă.

Pe malul drept al pârâuluĭ Drajna, pe cósta dealuluĭ Piscul Domnuluĭ, prin partea cea maĭ populată a comuneĭ, trece soseaua judeţénă Văleni-Posesci-Buzĕu. O altă cale se desparte din soséua judeţénă, din faţa bisericeĭ «sf. Alessandru» şi trece spre N. prin câmpia Stănescilor, Valea Stănescilor, căt. Făgetu, trece apa Drajna şi intră în com. Drajna-de-sus. Acéstă cale nu e şoseluită.

Comuna e brăzdată de 2 dealurĭ: *Dealul dela Nord*, avênd 4 piscurĭ însemnate: Vîrful Cetăţeleĭ, Piétra, Piscul luĭ Bârsan şi Piscu-Domnuluĭ (v. a. n.), şi *Dealul dela S. E.*, avênd ca vîrfurĭ: Sca-

fele, Piţigoiul şi Vîrful Perilor (v. a. n.) Tóte aceste servă de păşune. Intre Piscul Domnuluĭ şi rîul Teléjen se află *Câmpia Stănescilor*, acoperită cu semănăturĭ.

In faţa bisericeĭ «sf. Alessandru» este o mică movilă, alta maĭ spre Sud şi alte două pe câmpia Stănescilor, carĭ—ni se afirmă—ar fi datând din timpul Tătarilor.

Tot de acéstă comună maĭ ţin şi munţiĭ: Vîrful luĭ Craiŭ, parte din Clăbucet, Piciorul Draculuĭ,Curmătura,Bocârnea, Gămălia, Tătarul, parte din Zăganu, Plaiu Chiojduluĭ, Schiau şi pênă în frontiera Austrieĭ. Aceştĭ munţĭ sunt acoperiţĭ cu pădurĭ seculare de fagĭ şi bradĭ şi au păşunĭ bogate. Nutresc oile şi vacile dela 6 stânĭ şi 5 suhaturĭ.

E udată de rîul Teléjen, pârâul Drajna şi văile: Turburea, Valea Stănescilor şi Zălogilor.

In raionul com. Drajna-de-Jos, căt. Făgeţelu, sunt două lacurĭ: unul în apropiere de pârâul Drajna, cu o suprafaţă de 400 m. p. în care se găsesce multă caracudă; cel-l'alt maĭ sus, mult maĭ mic şi maĭ adânc, acoperit cu stuh.

DRAJNA-DE-JOS, sat, face parte din C. R. cu acelaşĭ nume, plaiul Teléjen. Are o pop. de 1670 loc. (817 b. 853 f.), şi este reşedinţa comuneĭ.

Aci e scóla şi cele două bisericĭ ale comuneĭ. Una din aceste două bisericĭ, cu patronul «Sf. Alessandru» situată pe câmp la capul aleilor de nucĭ, s'a construit la anul 1844 cu spesele decedatuluĭ Alessandru N. Filipescu, fost proprietar al acesteĭ moşiĭ. Ca exterior are un frumos aspect, iar ca interior se deosibesce de alte bisericĭ, de oare-ce n'are sfinţĭ zugrăviţĭ pe păreţĭ, ci numaĭ câte-va icóne, ce privesce numaĭ pe capul bisericeĭ creştine. In faţă d'asupra uşeĭ se află următoarea inscripţie:

«Acest sfînt templu s'a zi-
«dit în onórea unuia în Trei-
«me Dumnedeu şi lauda cu-
«viosuluĭ eĭ patron Alessan-
«dru, cu tótă cheltuiala de
«Dumnedeu zelosuluĭ proprie-
«tar Mare Logofĕt Alessan-
«dru N. Filipescu în anul 1844»
«MDCCCXLIV»

Această biserică are o clopotniţă cu 3 clopote, situată la spatele bisericeĭ în dosul altaruluĭ. Atât exteriorul cât şi interiorul o face să se a-

semene mult cu bisericele catolice.

A doua biserică cu patronul «St. Nicolae» este construită în anul 1879, şi încă nu e terminată cu desăvîrşire, făcută de locuitorĭ.

In raionul satuluĭ sunt vechile case boerescĭ ale familieĭ Filipescu-Drăjneanu, acum restaurate.

DRAJNA-DE-SUS, comună rurală, plaiul Teléjen.

Şi-a luat numele de la gârla Drajna, ce o străbate în tot lungul sĕu de la N. N. V. spre S. S. E.; iar această apă s'a numit ast-fel de la cuvîntul Slav «draj» care însemnează repede, energic.

Asupra înfiinţăreĭ acesteĭ comune, legenda spune următórele: In vremea de demult, pe când nicĭ nu erau Româniĭ p'aicĭ, atuncĭ în această vale strimtă, dar pusă bine, a fost un sat Dacic, mare şi frumos.

Când a venit Traian împăratul cu soldaţiĭ sĕĭ şi a bătut pe Dacĭ pênă i-a stins, şi le-a luat ţéra, atuncĭ satul Dacilor din acest loc a atras mult băgarea de sémă a generalilor Impărătescĭ, carĭ au găsit cu cale şi au şi făcut în acest loc, pe dealul «Gradiştea» un lagăr mare şi statornic, cu cazarme şi întăriturĭ numaĭ de zid de cărămidă. Imprejurul lagăruluĭ s'a format un orăşel bogat. Aci — maĭ târḑiu—au venit limbĭ păgâne despre Sóre-răsare şi au dărîmat cetatea pênă în rasul pămêntuluĭ, iar lumea s'a pribegit de frica robiciunilor. După ostoirea vîrtejuluĭ păgân s'au retras aicĭ numaĭ două din familiile pribegite: Pântescíĭ şi Bolînescíĭ, aĭ căror strănepoţĭ populéză astă-ḑí comunele Drajna-de-sus şi Ogretinu.

Este situată pe văile apelor Drajna şi Ogretinu, între dealurile: Leurdeanul, Cetăţeaua şi Scafele, la 35 k. m. departe de Ploescĭ, capitala judeţuluĭ, şi la 7 k. m. de Văleni, reşedinţa plaiuluĭ.

Dela început comuna a fost situată pe acest loc; dar în locul unde odinióră era centrul satuluĭ, cu măreţul lagăr, acum sunt holde cu porumb, grâu şi ovĕz; pe unde erau atuncĭ viĭ frumóse acum sunt pădurĭ, în carĭ se găsesc icĭ şi colea tulpinĭ de aguridă.

Comuna Drajna-de-sus n'are nicĭ un cătun alipit. Inainte de 1864, comuna vecină Că-

tunul, aparţinea de com. Drajna-de-sus, pe teritorul căreia s'au şi împroprietărit, asemenea şi căt. Podurile şi Sfóra Gradiştea, carĭ acum ţin de Drajna-de-jos [1])

Are o populaţiune de 1020 loc. (517 b. 503 f.); 232 capĭ de familie; 154 contribuabilĭ; 226 case de locuit, iar 13 nelocuite.

In comună sunt 2 bisericĭ: *Biserica Pântescilor*, cu hramul «sf. Voivoḑĭ» şi «sf. Nicolae» situată sub pólele dealuluĭ Sila, pe malul drept al Drajneí, construită la anul 1852 cu spesele decedatuluĭ Negoiţă Pântea şi reparată în anul 1893.

Biserica Bolîncescilor, cu hramul «Cuviósa Paraschiva» şi «sf. Ión» situată aprópe de ruinele «Gradiştea» pe malul stâng al apeĭ Drajna, s'a construit de locuitorĭ la a. 1872. Ambele bisericĭ au actualmente 2 preoţĭ, 2 cântăreţĭ, 2 paraclisерĭ.

Pe lângă agricultură, pomicultură şi crescerea vitelor, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu fabricarea varuluĭ alb, a rachiuluĭ de prune, cu dulgheria, zidăria, rotăria, cărăuşia, etc. Sunt: 8 vărarĭ, 25 fabricanţĭ de ţuică, 10 dulgherĭ-tâmplarĭ, 5 zidarĭ, 8 rotarĭ, 60 chirigiĭ, şi restul sunt muncitorĭ agricolĭ, carĭ muncesc cu contracte agricole în câmpiile Brăileĭ şi Ialomiţeĭ, şi chiar ale Prahoveĭ.

Majoritatea locuitorilor sunt moşnenĭ. 18 s'au împroprietărit la a. 1864, pe moşia decedatuluĭ Moise Pănculescu, şi li s'au dat 44 h. a. pământ. Mulţĭ locuitorĭ din comunele: Drajna-de-jos, Cătunul şi Homorîciu s'au împroprietărit la 1864, tot pe teritorul acesteĭ comune.

Locuitoriĭ au 14 caĭ şi epe, 242 boĭ, 144 vacĭ, 850 oĭ (osebit de cele strînse în fie-care an pentru a se tăia tómna la zalhanale).

Fructele pomilor roditorĭ le desfac la oraşul Bucurescĭ, unde se găsesc maĭ mulţĭ precupeţi din acéstă comună. Ţuica o vînd angrosiştilor din

[1]) Cătunele Făgetu şi Podurile, ce ţin de Drajna-de-jos, sunt fórte aprópe de Drajna-de-sus, în cât formézá o singură grupă de locuinţe, pe când de Drajna-de-jos sunt separate prin distanţe de 3—8 k. m. Aceste cătune ţin de secţiunea scóleĭ din Drajna-de-sus şi locuitorii lor sunt enoriaşĭ ai bisericiĭ Pântescĭ din Drajna-de-sus. Tóte interesele lor materiale şi morale le au în Drajna-de-sus, deci bine ar fi să se alipéscă la acéstă comună.

Văleni-de-Munte și Ploescĭ și aceștia o desfac în Ploescĭ și Bucurescĭ; varul alb-gras îl desfac în Bucurescĭ, maĭ mult. Vitele marĭ, pastrama dela zalhanale, seul și pieile le desfac în Ploescĭ. Dulgheriĭ, zidariĭ și rotariĭ lucréză aicĭ și în comunele vecine, când sunt chemaţĭ.

In raionul comuneĭ sunt 3 zalhanale, 9 morĭ de apă și o pivă, pe apa Drajna.

Scóla funcţionéză regulat în comună dela 1881 [1]) Localul e proprietatea d-luĭ învĕţător D. Basilescu. S'a frecuentat în anul trecut de 82 băeţĭ și 8 fete, din numĕrul de 139 copiĭ (74 b. 65 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1404 leĭ. *Sciu carte 165 bărbaţĭ și 15 femeĭ.*

In centrul comuneĭ Drajna-de-sus, pe cóma dealuluĭ «Gradiștea» între apele Drajna și Ogretinu, se găsesc urme din ruinele unuĭ castru Roman, cu formă pătrată și în suprafaţă de peste 20 h. a.

In urma a maĭ mult de 17 secole, ce au trecut peste acest mare lagăr, tot au maĭ rĕmas pênă astă-ḑí, ca indicii, *cărămiḑĭ* întregĭ și fărîmate, cu inscripţiĭ scrise cu litere latine, prin carĭ se arată posterităţeĭ numele legiunilor Romane, ce au construit și locuit acest castru cu posiţiune strategică, pus în rĕspântia a treĭ văĭ însemnate, și încins cu piscurĭ, ca: Cetăţéua, Piscu-Domnuluĭ, Sila, Scafele, Leurdénul, Mircea, Roșu, Chilia, La-Cruce, Piétra, etc.

Timpul și hordele stepelor Asiatice au distrus și sters dela faţa pămêntuluĭ acéstă cetăţuie importantă, rĕmasă ca amintire dela legendariĭ legionarĭ, veniţĭ din inima giganticuluĭ Imperiu.

Privind acest castru în lung și lat, nu maĭ vedem de cât holde lungĭ și înguste cu semănăturĭ; și numaĭ icĭ-colea, pe răzóre câte o grămăjue de cărămiḑĭ, vase, pietre și bulgărĭ de zgură, carĭ arétă existenţa aceluĭ fort, din epoca de aur a Imperiuluĭ Roman.

Pe unde acum 17 secole, stau cu fruntea înălţată citadelele fortuluĭ, acum cresc și se înalţă din praful ruinelor, holde de porumb, și pe unde odinioară zăn-

[1]) Sub conducerea distinsuluĭ învĕţător D. Basilescu, care ne-a procurat cele maĭ exacte și detaliate sciinţe asupra com. Drajna-de-sus. Modul cum acest escelent învĕţător șĭ face datoria sunt eleviĭ sĕĭ carĭ tot-d'auna au reușit pentru seminariĭ, scolĭ comerciale, etc.

gănea armătura greóie a vitézului străbun legionar, acum scîrţie plugul moşnénuluĭ Drăjnén.

Nimenĭ astă-zĭ, la prima vedere n'ar putea crede, că aci ar fi fost o-dată un castru cu miĭ de ostaşĭ.

Ruinele fiind pe cóma şi pantele dealuluĭ, lesne s'au prăpădit, pe când dacă ar fi fost pe vale sau şes, s'ar fi conservat maĭ bine, sub protecţia straturilor suprapuse ale soluluĭ.

Astă-ḑĭ, sub solul arabil, abia se maĭ găsesce p'alocurea câte-o urmă şubredă din pardoséla şi temelia cazarmelor şi ale caselor de băĭ, unde pribégul erou Roman se instruia în arta luĭ sau îşĭ chivernisia igiena corpuluĭ.

Pe unde a fost cimitirul lagăruluĭ, acum cresce ovĕzul, iar cenuşa—restul cadavrelor de legionarĭ morţĭ—dă sucul necesar la crescerea cerealelor. Vasele de argilă, în carĭ se conservau acele scumpe rămăşiţe, acum sunt miĭ de fragmente neînsemnate, ce se perd prin ţĕrînă, fără a se maĭ putea recunósce ceva din forma primitivă şi inscripţiile ce póte vor fi purtat.

Unele din cărămiḑĭ întregĭ rupte, ce rar se maĭ găsesc, pórtă inscripţia: «LEG. I. ITAL.» altele «LEG. V MAC.» altele «LEG. XI C. P. P.» şi altele «COHOR». Ceia ce însemnéză: Legiunea I Italică, Legiunea V Macedonică, Legiunea XI Claudia Pia Phidelis şi Cohorte.

Din aceste inscripţiunĭ reiese existenţa în Dacia a legiunilor I Italică şi XI Claudia, despre care — pe cât sciu — nu se face nicĭ o menţiune în nicĭ o istorie Română.

In aceste ruinĭ se maĭ găsesc fărîmăturĭ fără inscripţiĭ, precum: Cărămiḑĭ gróse ce au servit la zidirĭ şi pardoselĭ; cărămiḑĭ-ţigle, sfeşnice de lut, códe şi hârburĭ de vase, globuleţe de cărămidă sau de pămênt ars de mărimea unuĭ mĕr; bolovanĭ de prund formaţĭ din argilă împănată cu micĭ pietricele, bolovanĭ albĭ rupţĭ din vre-o stâncă calcarósă, pietre poróse de mal, bucăţĭ de sticlă, frînturĭ de săgeţĭ mâncate de rugină, frînturĭ de cuţite în forma unuĭ cosor, transformate în rugină, etc.

Se maĭ găsesc din când în când prin ţĕrînă şi monede romane fórte vechĭ.

Patru monede din cele găsite pênă acum au fost în po-

sesiunea D-luĭ D. Basilescu, învĕțătorul scóleĭ: una de bronz cu efigia luĭ *Nero;* una de argint din timpul *Republiceĭ Romane;* una tot de argint cu tipul luĭ *Traian* și una asemenea de argint cu un tip necunoscut, lipsind inscripția. Pe cele treĭ d'ântêiŭ le-a oferit museuluĭ național de antichitățĭ.

Căile, prin care acest castru comunica cu cele-l'alte părțĭ ale Dacieĭ, erau: 1) *Calea spre V.*, care trecea prin Făget și desființatul sat Stănescĭ și se lega la gura Teișanilor cu *marea sosea împetrită, care,* se dice—după spusele bĕtrânilor—a trecut prin comunele: Boldesci, Măgurelele, Scăioșĭ, Gura-Vitióreĭ, Văleni-de-Munte, Homorîciu, Isvórele, Măneciu-Pămêntenĭ, Măneciu-Ungurenĭ, cătunele: Valea-largă și Plăețul, apoĭ de aci se îndrepta pe albia Teleĵeneluluĭ, pe valea Draculuĭ în sus și trecea în Transilvania pe la Poiéna-Feteĭ.

Pe acéstă cale, numită de popor «Drumul Tătarilor» a comunicat acest castru cu cele-l'alte cetățĭ din Dacia Superióră și cu cele din Dacia Meridională;

2) *Calea spre S.* mergea pe albia apeĭ Drajna pênă la Văleni-de-Munte, unde se întâlnea cu soseaua indicată maĭ sus;

3) *Calea spre E.* care mergea pe albia Ogretinuluĭ prin pasul Nucșóra, prin Posescĭ, Târlescĭ, Bâsca, etc.

In anul 1888, luna Aprilie, a venit în Drajna-de-sus, D-Grigore G. Tocilescu, Directorul Museuluĭ Național de Antichitățĭ, a făcut studiĭ și a confirmat cele spuse aci. [1]) In presența D-sale, s'a făcut o mică săpătură în cóma dealuluĭ, la mijlocul ruinelor, și, la câțĭ-va decimetri sub solul arabil, s'a dat peste o sobă compusă din 4 stâlpĭ de cărămiḑĭ, puse pe lat și unite prin ciment. Stâlpiĭ aveau înălțimea ca de un metru și la o

[1]) Descoperirile acestea se datoresc D-luĭ D. Basilescu, învĕțător în Drajna-de-sus, și a trimis'o Ministeruluĭ de Instrucțiune publică, cu raportul No. 24, din 28 Septembrie, 1885. «In acel raport—ḑice D-l Basilescu — am arĕtat cu claritate existența acestor ruine Romane. In anul 1888 am trimis aceluiașĭ Minister un pachet cu 9 cărămiḑĭ, cu inscripțiunile de maĭ sus, în schimbul cărora am primit ord. No. 3465, din 22 Martie, prin care mi se arată viĭ mulțumirĭ, și atâta tot. Pênă aḑĭ nimic nu s'a scris despre existența acestuĭ castru Roman».

egală distanță unul de altul; cărămiḍile de formă pătrată, cu laturea ca de o palmă și cu aceiașĭ inscripție: «LEG. V MAC.»

Intre stâlpiĭ sobeĭ s'a găsit: cenușe, cărbunĭ, cojĭ de melcĭ marĭ, óse de animale, un corn și un dinte mare. De o parte și de alta a sobeĭ s'au găsit câte 2 stâlpĭ de olane, trântițĭ jos.

D'asupra acesteĭ sobe, cu câte-va ḍile maĭ 'nainte, se găsise de proprietarul loculuĭ 4 cărămiḍĭ fórte marĭ, în formă pătrată, cu o greutate de 40 k. gr. fie-care. La câțĭ-va pașĭ spre S. la o mică adâncime s'a maĭ găsit un fragment din pardoséla uneĭ case, alcătuită din cărămiḍĭ ornate cu dungulițe paralele, fără inscripțiĭ și așternute orisontal pe pământ.

Din 1888 nu s'a maĭ făcut alte săpăturĭ și din an în an indiciile ruinelor se pierd. Prin arăturĭ și săpăturĭ anuale se scot de cultivatorĭ una câte una puținele cărămiḍĭ ce se maĭ găsesc și se duc la casele lor, unde le întrebuințéză la construcțiunĭ. Cu timpul—și nu e mult pênă atuncĭ — nu se va maĭ găsi nimic.

Făcêndu-se săpăturĭ sistematice, probabil că multe se vor putea descoperi asupra acestuĭ castru, cunoscut aḍĭ sub numele slavon de «Gradiștea» (oraș întărit).

Suprafața totală a comuneĭ Drajna-de-sus pênă la anul 1864 a fost de 1500 h. a., dar scăḍêndu-se pămêntul dat clăcașilor, ce acum sunt alipițĭ la comunele vecine: Drajna-de-jos, Cătunul și Homorîciu, rĕmâne ca suprafață numaĭ 1250 h. a.

Cantitatea anuală medie de țuĭcă, ce se fabrică în comună, este de 500 h. l.

Carierĭ de piétră nu sunt în comună, dar albia sau prundul gârleĭ Drajna, se póte socoti ca cea maĭ bogată carieră cu piétră de construcție (lespeḍĭ), și piétră (gogonĭ) calcară, din care se fabrică cel maĭ bun var alb gras.

Mine de sare nu sunt, dar locurĭ sărate sunt pe panta stângă a Telejenuluĭ, în fața Ocnelor Romane, unde este și un mic vâlcel cu apă sărată, numit «Sărățelu».

Din causă că lipsesc duḍiĭ, gândacĭ de mătase se cultivă prea puțin; stupĭ cu albine sunt 122.

Numaĭ 315 h. a. din teri-

torul comuneĭ e prielnic la tótă cultura. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 1500 merĭ, 500 perĭ, 20 dudĭ, 400 cireşĭ, 1000 nucĭ, 25.000 prunĭ, 200 persicĭ, etc. Livedile de fînețe produc anual în termen mediu 250 care de fîn, calculat a 1000 k. g. de car.

Comerciul se exercită în comună de 8 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ pe anul 1893-94 se ridică la 2633 leĭ, veniturĭ ordinare şi leĭ 2600 cheltuelĭ.

Sosele maĭ principale are: soseaua județénă Vălenĭ-Posesci; sos. vicinală Drajna-Ceraş, legată cu cea județénă prin punctul Gradiştea; sos. vicinală Drajna-Ogretinu ce intră în comuna Ogretinu prin punctul Moinariĭ, şi alte drumurĭ de maĭ puțină importanță.

Comuna e brăzdată de treĭ dealurĭ:

a) Dealul dela N. şi E., ce se începe din crésta Carpaților, din muntele Craiu şi se lasă spre S. printre gârlele Drajna şi Ogretinu, terminându-se la confluența acestor ape prin «Muchia luĭ Pârpală». Acest deal are următórele piscurĭ maĭ însemnate: Piétra-Lungă, Leurdénul, Piscul-luĭ-Ciocan, Chilia, Piscu-trăsnit, Gradiştea şi Muchia luĭ Pârpală.

b) Dealul dela V. şi S.V. ce se începe tot din muntele Craiu şi se lasă spre S. printre gârlele Drajna şi Teléjenul, terminându-se la confluența acestor ape, cu Piscul-Domnuluĭ, în com. Drajna-de-jos, avênd ca piscurĭ: Cetățeaua, La-Cruce, La-Piétră şi Piscul Domnuluĭ.

c) Dealul dela S. şi S. E. numit Ciocracul cu piscurile: Scafele şi Malul-de-răsună (v. l. r.)

Poenĭ sunt: Proşcanul, Pe-Vale, Vadurĭ, Chilia, Grópa-Oaneĭ, Grópa-Largă, Grópa-Cornuluĭ şi Poéna.

Surpăturĭ marĭ are una, numită Sila şi două şanțurĭ: Hula maĭ principală, între Gradişte şi Muchia luĭ Pârpală.

Dealurile *a* şi *b* au direcțiunea N. S., iar dealul *c* direcțiunea E. N. E. spre V. S. V. Dealurile sunt acoperite în cea maĭ mare parte cu pădurĭ tinere de fag, ştejar, plop, anin, etc., şi restul cu fînețe, semănăturĭ şi livedĭ de prunĭ.

Comuna e udată de rîurile: Teléjen, Drajna şi Ogretinu şi vălcelele: Dragomireĭ, Valea cu jugastri, Valea Podurilor,

Grópa Oieĭ, Proscanul, Pe-Vale, Grópa-Chiliilor, Grópa-Oaneĭ, Grópa-Largă, Grópa-Cornuluĭ,Grópa-Cetăţeleĭ, Fundul Poeneĭ, Sila, Voichiţa, Podorénca, Apa-Dulce şi Sărăţelu.

Se mărginesce cu comunele: Ogretinu, Ceraşu, Isvórele, Homorîciu, Teişani şi Văleni-de-Munte.

DRĂJNIŢA, isvor cu apă minerală care conţine clorure, sulfate şi carbonate alcaline. Apele coprind în litru urmĕtórele proporţiunĭ:

Clor	0.0460
Acid sulfuric . .	0.0861
Calce.	0.1400
Magnesie	0.0330

Materiile solide coprinse într'un litru de apă din Valea Drăjniţa sunt 100.088. (Anuarul biurouluĭ geologic).

DRĂJNUŢA, poiénă frumósă în com. Ceraşu, plaiul Teléjen, ce servă de păşune.

DRĂGAICA, piscul cel maĭ însemnat şi tot-de-odată unicul în com. Gornetu-Cricov, plasa Cricov, numit ast-fel, pentru-că la pólele luĭ sunt întinse livedĭ de prunĭ şi fîn, de unde ómeniĭ, carĭ merg la târgul Drăgaica, 'şĭ cosesc nutreţul necesar pentru acéstă călĕtorie.

DRĂGĂNÉSA, vîrf de deal, com. Valea-Lungă, plaiu Prahova, numit ast-fel dela vĕduva unuĭ om, anume Drăgan, ce şĭ a avut hodae în acest vîrf.

Aci se găsesc isvóre de apă sărată. Altă-dată de aci se estrăgea însemnate cantităţĭ de păcură (ţiţeiŭ).

DRĂGĂNÉSA, sat, face parte din C. R. Proviţa-de-jos, pl. Prahova. Are o pop. de 530 loc. (255 b. 275 f.)

DRĂGĂNÉSA, pisc în partea de S. şi V. a comuneĭ Proviţa-de-sus, pl. Prahova. Şĭ-a luat numele dela o femeie ce o chema Dragna. Pe acest pisc cresce tufuriş de pădure şi pe alocurea este acoperit cu iérbă pentru păşune.

DRĂGĂNÉSA-RACOTĂ, moşie a statuluĭ, pe care la 1864 s'au împroprietărit locuitoriĭ din com. Proviţa-de-jos, plaiu Prahova.

DRĂGĂNESCĬ, sat, face parte din C. R. Drăgănesci, pl. Câmpu.

DRĂGĂNESCI, comună rurală, plasa Câmpu.

Este situată pe malul stâng al rîuluĭ Prahova, la 30 k. m. departe de capitala județuluĭ. *Aci e reședința plășeĭ Câmpu.*

Se compune din 3 cătune: Drăgănescĭ, Meri și Baraictaru-Brebu, avênd o populațiune de 1672 loc. (844 b. 828 f.), în plus 15 familiĭ de țiganĭ, carĭ se ocupă cu agricultura și fierăria.

Capĭ de familie sunt 420: contrib. 315; case de locuit 322.

In comună sunt treĭ bisericĭ: una în Baraictaru (v. a. n.) și două în cătunul de reședință. Dintre aceste două, una s'a fondat la a. 1667, după cum se constată din următórea inscripțiune: «Acéstă Dumnedeéscă biserică, ridicată din temelie și o au zidit pênă în săvîrșit și o au înfrumusețat și cu ostenéla cinstituluĭ și de bună rudă D-luĭ Șerban Cantacuzino Vel Postelnicu. Acum în dilele luminatuluĭ Rad Leon Voivod, Intru pomenire veșnică a D-luĭ și părinților, fiind ispravnic Négoe Vătaf, létu 7175 (1667)».

Din acésta se adeveresce că acéstă biserică, cu hramul «sf. Nicolae» s'a clădit de fostul domn al țĕreĭ Românescĭ Șerban Cantacuzino, care a domnit între aniĭ 1679-1688, maĭ nainte de a fi domn, în timpul domnieĭ luĭ Radu Leon Vodă, care a domnit între aniĭ 1664-1669.

A doua biserică este «Capela Fraților Xenocrat» cu inscripția: «Intru slava, cinstea și lauda Prea sfinteĭ și de viéță făcĕtóre Treimĭ. Acéstă sfîntă și cinstită ortodoxă biserică, la care se prăsnuesce hramul «Sfinților Impĕrațĭ Constantio și Elena» al sfîntuluĭ Erarh Nicolae și al sfîntuluĭ Mucenic Mina, s'a ridicat din temelie și ostenéla a Fraților Xenocrat Teodor, Atanasie și Constantin și de sora D-lor Anastasia Xenocrat proprietarĭ fiind aĭ moșieĭ Drăgănesci din districtul Prahova, spre a se proslăvi D-luĭ Dumnedeu și Mîntuitorul Isus Christos și spre a numiților ctitorĭ sufletéscă și veșnică pomenire și a părinților lor. Incepându-se zidirea din temelie la anul 1857, fiind Caimacamul țĕreĭ M. S. Prințul Alecsandru Dimitrie Ghica, cu blagoslovenia P. S. S. Mitropolitul D. Nifon, și s'au săvîrșit în dilele Prea Inălțatuluĭ Nostru Prinț Domnitor Prin-

cipatelor unite Moldovia și Valahia Alexandru Ión I, la anul 1860, luna Octombrie».

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Produsul munceĭ 'l desfac la orașul Ploescĭ.

177 locuitorĭ s'au împroprietărit la a. 1864 pe moșia Drăgănesci, dându-li-se 679 h. a. și 36 pe moșia Baraictaru-Brebu, când li s'au dat 168 h. a. pământ. Eĭ au 378 caĭ și epe, 387 vacĭ, 592 boĭ, 59 bivolĭ, 5357 oĭ și 652 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Vêtnău e o pivă și o móră.

Scóla există în comună dela 1869. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 54 copiĭ, din numĕrul de 326 copiĭ (172 b. 154 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1566 leĭ. *Sciu carte 107 bărbațĭ și 7 femeĭ.*

Tótă suprafața comuneĭ e de 4500 h. a. pământ.

Nicĭ țuĭcă nicĭ vin nu se fabrică în comună.

Borangicul se cultivă numaĭ pentru trebuințele casnice și în mică cantitate; stupĭ cu albine sunt 71.

Pământul priesce bine la tótă cultura. Terenul cultivabil produce: 32630 h. l. grâu, 1956 h. l. orz, 213 h. l. ovĕz, 206 h. l. meiŭ, 22498 h. l. porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 75 merĭ, 57 perĭ, 253 duḍĭ, 45 cireșĭ, 17 nucĭ, 315 prunĭ.

Un h. a. livede dă pênă la 2 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 8 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la țifra de 13.133 leĭ (zecimile și prestație) și cheltuelile la 11.749 leĭ anual.

Sosele vecinale 'ĭ înlesnesce comunicația cu comunele Cornurile, Hătcărău și Baraictaru-Brebu.

Teritorul comuneĭ e brăzdat de 5 movile, carĭ au servit drept barierĭ, după cum se spune, în invasiunile Ungurescĭ. Pe ele aḍĭ se cultivă diferite cereale.

E udată de rîurile: Prahova, Cricovu-Sărat și pârâul Vâtnău.

Se mărginesce la N. cu com. Cornurile, la S. cu com. Hătcărău, la V. cu com. Gherghița și la E. cu diferite movìle, pe carĭ le udă pârâul Cricovul-Sărat.

DRĂGĂNESCI, vălcea, com. Provița-de-jos, pl. Prahova, care se vérsă în rîul Provița, tot în raionul comuneĭ Provița-de

jos din care isvorăsce, și după ce priimesce de afluente pe vălceaua Cerbuluĭ.

Șĭ-a luat numele dela pădurea Drăgănésca.

DRĂGHICIU, fântână, com. Hârsa, plasa Podgoria.

DRUMU-ĂL-MARE, numire ce se maĭ dă cătunuluĭ Mălăesci-de-sus, com. Mălăesci, plaiu Vărbilău.

DRUMUL BĂICOIULUĬ, trup de pădure a statuluĭ, în întindere de 67 h. a. care împreună cu trupurile: Găgénca (106 h. a.), Degerați (62 h. a.) și Gura-Cumetri (185 h. a.) formézā pădurea Mislénca sau Găgeni-Mislea.

DRUMUL DE PIÉTRĂ, fost drum pietrit prin pădurile comuneĭ Ghirdovenĭ, plasa Filipescĭ.

Pe acest drum — ne povestesc bĕtrânii — s'a luat la întrecere Radu-Negru, călare pe o iépă négră, cu un Tătar, și în dreptul unuĭ lac ĭ-a plesnit ĭépa. De atuncĭ și pênă ađĭ pădurea și lacul s'au numit și se numesc «Negri».

DRUMUL-TĂTARILOR, cale prin care castrul Roman «Gradiștea» comunica cu cele-l'alte părțĭ ale Dacieĭ, și care trecea prin Făget și desființatul sat Stănescĭ, și se lega la gura Teișanilor cu marea sosea împietrită, care se crede—după spusele bĕtrânilor—că trecea prin comunele: Boldescĭ, Măgurelele, Scăioșĭ, Gura-Vitióreĭ, Văleni-de-Munte, Homorîciu, Isvórele, Măneciu-Pămênteni, Măneciu-Ungurenĭ, cătunele: Valea-Largă și Plăețul, apoĭ de aci se îndrepta pe albia Teléjenuluĭ, pe Valea Draculuĭ în sus, și trecea în Transilvania, pe la Poiéna-Feteĭ.

Pe acéstă cale a comunicat acest castru cu cele-l'alte cetățĭ din Dacia Superióră și cu cele din Dacia Meridională.

DUCA, deal în partea de V. a com. Mărgineni-de-sus, plasa Filipescĭ. A fost plantat cu viță, dar s'a distrus din causa filoxereĭ. Astă-đĭ servă pentru pășunatul vitelor.

DUCULUĬ, deal, com. Bréza-de-jos, plaiu Prahova. Parte din acest deal este acoperit cu prunĭ, nucĭ, alunĭ, etc.; iar parte servesce pentru pășune.

DUDÉSCA, iaz, rupt din rîul Pra-

hova, care trece prin com. Dârmonesci, pl. Filipescĭ.

DULBANULUĬ, plaiŭ la S. de com. Târlescĭ, pl. Teléjen, pe care se află pădure și locurĭ de pășune.

DULIGA, vălcea, com. Păcurețĭ, plasa Podgoria.

DUMBRAVA, poiénă, com. Dițescĭ, pl. Filipescĭ.

DUMBRAVA, pădure a statuluĭ în întindere de 575 h. a. pendinte de com. Cocorăsci-Misli, pl. Vărbilău, care, împreună cu trupul Cocorăscĭ (1883 h. a.), formézĕ pădurea Cocorăsci.
Ambele trupurĭ se despart prin apa Misleĭ.

DUMBRAVA-MICĂ, trup de pădure a statuluĭ în întindere de 40 h. a. pendinte de com. Scorțenĭ, pl. Prahova, care, împreună cu trupurile: Dumbrava-Mare (35 h. a.), Runcu 60 h. a.), și Plaiul (55 h. a.), formézĕ pădurea «Vatra M-reĭ Mislea».

DUMBRAVA-MARE, trup de pădure a statuluĭ în întindere de 35 h. a. pendinte de com. Scorțenĭ, pl. Prahova. (Vedĭ Dumbrava-Mică).

DUMBRĂVESCI, sat, face parte din C. R. Mălăesci, pl. Vărbilău. Are o pop. de 529 loc. (291 b. 238 f.) Aci e o biserică care s'a zidit din temelie la a. 1882, cu ajutorul locuitorilor.

DUMBRĂVÉUA, deal, com. Strâmbeni, pl. Vărbilău.

DUMBRĂVÉUA, vale, com. Cosminele, plaiu Vărbilău.

DUMITRU (Luĭ-), vale, isvorăsce din Vîrful Clăbucetuluĭ și se vérsă în pârâul Telejenelul, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiul Teléjen, din care isvorăsce.

DURDA, deal, com. Provița-de-jos, pl. Prahova, numit astfel dupe numele locuitorilor carĭ l poseda. E acoperit cu pădure măruntă și la pólele luĭ sunt livedĭ, islazurĭ, pomĭ și se cultivă porumb.

DURDUCU-MARE, trup de pădure a statuluĭ, care, împreună cu Durducu-Mic, Palanga și Lăstaru, formézĕ pădurea Aricescĭ, pendinte de com. Aricescĭ, pl. Filipescĭ.

DURDUCU-MIC, vedĭ Durducu-Mare.

DUTCA, munte ce traverséză mijlocul com. Predealu, plaiu Peleş, situat între muntele Zamura, Urechia şi Sorica.

Este renumit pentru pădurile sale de fag, stânele de oĭ, bogatele luĭ păşunĭ şi locurĭ de fîneţe.

Acest munte a fost vîndut la 1821 de biv vel Logofět Chrisoscoleu D-neĭ Sachelarie, apoĭ a fost cumpěrată de marele Ban Alessandru Filipescu. La 1846 a fost hotărnicit de inginerul G. Fischtum.

Astă-dĭ se stăpânesce de M. S. Regele Carol şi a fost cumpěrat la 1882, împreună cu alţĭ munţĭ, dela D-l N. Creţulescu, pe preţul de 400.000 leĭ. D-l Creţulescu l stăpânise dela fratele sěu Scarlat, iar acesta l poseda prin cumpěrătóre dela familia Filipescilor.

E.

EDERA, deal, com. Ederile, plasa Filipescĭ, pe care se cultivă 16½ h. a. vie.

EDERA, pădure a statuluĭ, pl. Filipescĭ, în întindere de 350 h. a.

EDERA-DE-JOS, sat, face parte din C. R. Ederile, pl. Filipescĭ.

EDERA-DE-SUS, face parte din C. R. Ederile, pl. Filipescĭ. Aci e reşedinţa comuneĭ.

EDERILE, comună rurală, pl. Filipescĭ. Se crede că-şĭ a luat numirea dela edera ce este şi a fost în mare cantitate în pădurea din raionul acesteĭ comune.

Este situată pe malul stâng al rîuluĭ Cricov, la 30 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 11 k. m. de a plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Edera-de-jos şi Edera-de-Sus, avênd o populaţiune de 927 loc. (470 b. 457 f.), în plus 10 familiĭ de ţiganĭ.

Capĭ de familie sunt 211; contrib. 180; case de locuit 211.

In comună e o singură biserică, reparată în anul 1894, deservită de un preot.

Locuitoriĭ pe lângă puţina agricultură se maĭ ocupă cu lemnăria şi cărămidăria. Produsul munceĭ l desfac la Ploescĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Cricov, e o móră de măcinat.

170 locuitorĭ s'au împroprietărit la 1864, când li s'au

dat 504 h. a. Eĭ au 19 caĭ şi epe, 110 vacĭ, 200 oĭ şi 165 porcĭ.

Scóla datézǎ în comunǎ dela 1877. Copiĭ în vêrstǎ de scólǎ sunt 128. *Sciu carte 100 bărbaţĭ şi 11 femeĭ.*

Pe teritorul acesteĭ comune nu sunt ape minerale, însǎ se aflǎ mine de lignit, încǎ neexploatate.

In ultimiĭ 4 anĭ nu s'au fǎcut prune de loc. Stupĭ cu albine sunt 40. A patra parte din terenul comuneĭ e prielnic cultureĭ; restul e muntos. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 400 merĭ, 200 perĭ, 50 duḑí, 55 cireşĭ, 250 nucĭ.

Comerciul se exercitǎ în comunǎ de şése cârciumarĭ.

Venitul comuneĭ, cu rĕmǎşiţe cu tot, e de 6639 leĭ şi cheltuelile de 3431 leĭ anual.

Cu comunele vecine se légǎ prin drumurĭ naturale, afarǎ de Morenĭ şi Valea-Lungǎ, unde sunt sosele.

E brǎsdatǎ de dealurile: Vîrful Babi, Dani şi Vîrful Cornetuluĭ, carĭ servesc de pǎşune vitelor locuitorilor.

Afarǎ de rîul Cricov, comuna e udatǎ de vǎile: Batoguluĭ, Ruda şi Groşetu.

ELEŞTEUL, vale, com. Filipesci-de-Pǎdure, pl. Filipescĭ. *Pe acéstǎ vale sunt mine de cărbunĭ de pǎmênt, carĭ funcţionézǎ dela 1884. Pe acéstǎ vale se presupune a fi şi pǎcurǎ.*

EPISCOPIEĬ, (Vîrful-) vîrf de deal situat la Sud de Vîrful Nucet, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria. Este acoperit cu vie şi s'a numit ast-fel pentru-cǎ în vechime lângǎ acest vîrf a fost metocul Episcopieĭ Buzǎu.

EPURAŞUL, rîuşor, care împreunǎ cu pârâul Stanca se vérsǎ în rîul Teléjen, la pólele monastireĭ Sinaia.

EPURE, vale, isvorǎsce din muntele Clǎbucet şi se vérsǎ în rîul Teléjen, pe malul stâng, în raionul com. Mǎneciu-Ungurenĭ, plaiul Teléjen.

EZENI, sat, face parte din C. R. Dârmonesci, pl. Filipesci.

F.

FAŢA, deal în partea de E. a com. Moreni, pl. Filipeşcĭ. Maĭ tóte dealurile com. Moreni sunt acoperite cu viĭ.

FAȚA-CAPREĬ, poiénă, com. Aricescĭ, pl. Podgoria. Aci pășunéză vitele locuitorilor. Servesce și ca islaz de fîn.

FAȚA-CAPREI, deal, com. Cărbunescĭ, pl. Podgoria, pe care nu se sémănă nimic, și care servă de islaz pentru vite.

FAȚA-LUĬ-CRAIŬ, poiénă în partea de N. a com. Cerașu, plaiu Teléjen. *Se dice că aci a avut loc un rĕsboiŭ între Românĭ și Ungurĭ și că în acéstă luptă ar fi perit un Craiŭ.* De la acest craiŭ s'a numit ast-fel acéstă poiénă.

FAȚA-GĂVANEĬ, munte în partea de E. a com. Predealu, pl. Peleș, la hotarul țĕreĭ, din care isvorăsce «Valea Azuga».

Acest munte, împreună cu Susaiul, Costila, Unghia-Mică, Retivoiul, jumĕtate din Lacul Roșu, Vîrful luĭ Drăgan, aparținea, din timpurile cele maĭ vechĭ, familieĭ Dudescilor.

La a. 1804 a trecut în posesiunea unuĭ cămătar, numit Stefănache Băltărețu (Vedĭ Susaiul, munte).

Astă-dĭ se stăpânesce de M. S. Regele Carol I, și a fost cumpĕrat, împreună cu toțĭ munțiĭ arătațĭ maĭ sus, în Maiŭ 1892, dela Manuk-Bey, pe prețul de 850.000 leĭ.

FAȚA-LUĬ-GHEORGHE, (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Muntele Fața-luĭ-Gheorghe, com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen.

FAȚA-LUĬ-GHEORGHE, munte la N. de com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen, pe care 1 udă Valea Ciumernicu (la S.) și Valea Négră (la N.) Partea de Est o udă rîul Teléjen.

FAȚA-LUĬ-LOMOTĂ, loc isolat, com. Teișani, pl. Teléjen.

FAȚA-PIETREĬ, deal, com. Valea-Lungă, pl. Prahova, numit ast-fel dela pietrile ce se găsesc aci.

FAȚA-VIEĬ, pădure, vedĭ Dragomirescu.

FĂCĂENI, sat, face parte din C. R. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen, situat în partea de S. V. a comuneĭ,

Se crede că acest cătun a existat ca sat maĭ mare și sub alt nume, și că o ciumă năprasnică — cât o fi d'atuncĭ nu se scie — spun bĕtrâniĭ, ar fi

secerat aprópe tótă suflarea întreguluĭ sătuleţ, şi că ceĭ carĭ maĭ rĕmăseseră în viéţă au fugit în lume de gróza pustiuluĭ, ce se întinsese peste satul lor.

Avuseseră biserica lor, ale căreĭ *urme se vĕd şi adĭ în grădina locuitoruluĭ Bucur Jianu*, şi *sosea regulată*, ce mergea pe valea rîuluĭ Telejenel, pênă în Ardeal.

In urma ciumeĭ, cât timp va fi domnit pustiul în satul unde adĭ e cătunul Făcăenĭ, nu se scie. Se scie numaĭ — şi din bĕtrân în bĕtrân a rĕmas povestea — că: mocaniĭ de dincolo, veniţĭ cu oile peste plaiurĭ, au dat peste acele case pustiite, nu tocmaĭ vechĭ, şi se aşedară în ele. Intre ceĭ veniţĭ fu şi o femeie din ţinutul Săcuilor, de profesie *morăriţă*, care îşĭ făcu o móră pe pârâiaşul din sudul sătucului. Móra avea o rótă, şi de óre-ce poporul la móra cu o rótă ĭ-a dis şi 'ĭ dice chiar «făcău» cătunuluĭ din nou înfiinţat i-a dat numele de «Făcăenĭ» ; iar pârâiaşuluĭ, pe care era aşedată móra 'i-a rĕmas numele de «Săcuianca» după numele ţinutuluĭ din care venise morăriţa. Acest cătun se crede a fi cel maĭ vechiŭ din tóte cătunele com. Măneciu-Ungurenĭ.

Intre cătunul de adĭ Făcăenĭ şi între satul Făcăeni, situat pe malul stâng al Borceĭ, din plasa Borcea, jud. Ialomiţa, locuitoriĭ cred că esistă o strînsă legătură. Localniciĭ acestuĭ sat, fiind vecĭnic fugăriţĭ de către «neamurile păgâne» parte din eĭ s'au rĕsnit d'aicĭ şi au format satul «Făcăeni» dupe malul Borceĭ.

Cătunul Făcăenĭ are o pop. de 97 loc. (47 b. 50 f.)

FĂGETUL, sat, face parte din C. R. Drajna-de-jos, pl. Teléjen. Are o pop. de 423 loc. (215 b. 208 f,) In raionul acestuĭ cătun, pe apa Drajna, e o móră.

In apropiere de rîul Drajna sunt două heleşteie: unul cu o suprafaţă de 400 m. p. în care se găsesce multă caracudă, şi altul maĭ sus cu mult maĭ mic şi maĭ adânc, acoperit cu trestie.

Locuitoriĭ acestuĭ cătun au ţinut maĭ nainte de Drajna-de-sus, în raza căreia au fost împroprietăriţĭ la 1864. Acest cătun este forte aprópe de Drajna-de-sus, în cât formézâ o

singură grupă de locuinţe, pe când de Drajna-de-jos e separat prin distanţe de 3—8 k. m. Acest cătun ţine de secţiunea scólei din Drajna-de-sus, şi locuitorii luĭ sunt enoriaşĭ aĭ bisericeĭ de aci.

FĂŞIILOR (Vîrful-), vîrf de deal situat la N. de com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, acoperit cu pădure.

FĂURÉSA, pârâu, isvorăsce din jud. Dâmboviţa, dela com. Gura-Ocniţeĭ, trece printre cătunele Pleaşa şi Ţuĭcanĭ, şi se vérsă în Cricovul Dulce, pe ţĕrmul drept, în raionul com. Moreni, plasa Filipescĭ.

FÂNARI, sat, face parte din C. R. Crivina, pl. Crivina.

FÂNTÂNA, vâlcea, com. Apostolache, plasa Podgoria.

FÂNTÂNA, vale, com. Gura-Vitióreĭ, plaiu Teléjen.

FÂNTÂNA, vale, com. Târlesci, plaiu Teléjen.

FÂNTÂNA LUĬ DUŞMAN, fântână şi loc isolat, la V. de com. Slănicu, plaiu Vărbilău.

FÂNTÂNA-DE-LEAC, fântână în pădurea numită Ghirdovénca, pl. Filipescĭ, din care se iea apă de locuitorĭ, contra frigurilor.

FÂNTÂNA-DE-LEAC, isvor cu apă cė are miros de puciósă, com. Podeni-Vechĭ, plasa Podgoria, pe care locuitoriĭ o întrebuinţézà la «Isvorul Tămăduireĭ» ca leac în contra diferitelor bóle, şi mulţĭ din eĭ se tămăduiesc.

FÂNTÂNA-DE-LEAC, fântână în căt. Măcelaru, com. Câmpina, plaiu Prahova, de unde în ḑiua de «Isvorul Tămăduireĭ» poporul, în credinţa luĭ, se duce de iea apă, pentru a spĕla pe ceĭ ce sufĕr de ochĭ.

FÂNTÂNA-DE-LEAC, isvor, îşĭ ia nascere din raionul com. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria, se vérsă în valea Beni, tot în raionul com. Gornetu-Cuib, şi amêndouĕ în valea Nuceţénca.

FÂNTÂNA-DE-LEAC, bogat isvor de apă minerală, într'o posiţiune fórte încântătóre, înconjurat de pădurĭ, viĭ şi liveḑĭ de prunĭ, com. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria. *Apa sa conţine fier şi puciósă.* Acéstă localitate este pe proprietatea

moşnenilor Gorneni şi Cuibeni. Apa se întrebuinţéză de bolnavi fie pentru bĕut, fie pentru băi.

FÂNTÂNA RADULUĬ, rîuleţ numit şi Ograda, ce isvorăsce din marginea com. Bătesci, pl. Crivina, şi se vérsă în apa Leaotu, în faţa bisericeĭ.

FÂNTÂNA-RECE, localitate în partea de E. a Slănicului, aşeḑată în cósta unuĭ deal. De aci isvorăsce o apă fórte rece şi uşóră la bĕut.

FÂNTÂNA-ŢIGANULUĬ, localitate isolată lângă M-rea Mislea, plaiu Prahova, *unde Radu Vodă Călugăru se bate cu Laiot Basarab, la anul 1535. Radu Vodă bate pe Laiot Basarab şi 'l taie, împreună cu toţĭ boeriĭ luĭ, după cum spune Fotino.*

FÂNTÂNELELE, sat, face parte din C. R. Fântânelele, pl. Cricov.

FÂNTÂNELELE, comună rurală, plasa Cricov. Se crede a fi fórte veche. Despre înfiinţarea eĭ nu se scie alt nimic, de cât că la început a fost formată numaĭ din satul Mazâlĭ şi că maĭ târḑiu, ar fi venit un boier, probabil din ţinutul Ardealuluĭ, cu câţĭ-va ómenĭ aĭ sĕĭ, s'au aşeḑat în partea de V. a comuneĭ, şi au construit case şi biserică, şi au format cătunul Ungureni, despărţite între dânsele prin gârla Valea Cosiĭ, gârlă periodică.

Este situată la pólele Dealuluĭ-Mare, între văile: Cosiĭ şi Valea-luĭ-Stan, la 35 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 18 k. m. de Urlaţĭ, reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din două cătune: Mazâlĭ şi Ungurenĭ, avênd o populaţiune de 1112 loc. (623 b. 489 f.), dintre carĭ 5 familiĭ de ţiganĭ, 2 familiĭ Bulgarĭ şi 2 familiĭ Grecĭ.

Capĭ de familie are 260; 190 contrib. 239 case de locuit.

In comună sunt 2 bisericĭ: una în Mazâlĭ, fondată în anul 1786 de fraţiĭ Bozienĭ şi reparată în anul 1866, şi a doua în căt. Ungurenĭ, fondată la a. 1802 de Enuţă şi soţia sa Ecaterina. Ambele au hramul «Adormirea M. D.» şi sunt deservite de 2 preoţĭ.

De când viile s'au filoxerat, locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la oraşele Ploescĭ şi Mizil.

Pe văile din sat sunt 2 morĭ cu abur.

Parte din locuitorii comunei sunt moşneni. 86 s'au împroprietărit la 1864, pe moşiile Mârzea, Dr. Severin, Bălaşa Cirişanu, Manolache Bozianu şi Nicolae Pâclénu, când li s'au dat 275 h. a. Eĭ au 100 caĭ şi epe, 105 vacĭ, 900 oĭ, 318 porcĭ şi 264 boĭ.

Scóla există în comună dela 1879, însă a fost de maĭ multe orĭ întreruptă din causă că n'avea local propriu. In anul trecut a fost frecuentată de 40 elevĭ şi 2 eleve. *Sciu carte 74 bărbaţĭ şi 9 femeĭ.* Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ.

Tot teritorul comuneĭ ocupă o suprafaţă de 1385 h. a.

Vin nu se maĭ fabrică de când viile s'au filoxerat.

Cultura albinelor şi a gândacilor de mătase este fórte neînsemnată; stupĭ cu albine sunt 60.

Pământul e prielnic la tótă cultura. Terenul cultivabil produce anual cam 4000 h. l. grâu, 800 h. l. orz şi 1430 h. l. porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt 500 merĭ, 1000 perĭ, 50 duḑĭ, 50 cireşĭ, 100 nucĭ; iar liveḑile dau anual cam 200 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la ţifra de leĭ 2929,17 şi cheltuelile la 2917,18.

In comună sunt 2 sosele: una ĭ înlesnesce comunicaţia cu comunele: Conduratu şi Vadu-Săpat şi a doua între comunele: Mizilu şi Ceptura.

In partea de N. a comuneĭ se întinde o culme de dealurĭ, carĭ nu sunt de cât ramificaţiunĭ ale Dealuluĭ-Mare, şi care aci pórtă numele de dealul Valea Coşiĭ şi Valea-luĭ-Stan, odată acoperită cu viĭ. De când s'au filoxerat aceste dealurĭ se cultivă cu porumb şi grâu, iar parte se lasă pentru păşunatul vitelor.

Este străbătută de Valea-Coşiĭ şi Valea-luĭ-Stan (v. l. r.), afară de gârla Ceptura. Prin centrul comuneĭ trece un mic şanţ, care în timpurile ploióse vine aşa de mare în cât înécă tóte grădinile pe unde trece.

Se mărginesce cu comunele Inotesci, Conduratu, Mizilu Ceptura şi Vadu-Săpat.

FÂNTÂNELELE, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de schitul Găiseni, com. Fântânelele, plasa Cricov, în întindere de 183 h. a. tóte arabile şi fîneţe, care pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 3720 leĭ anual.

FELIGA, plaiŭ, la S. de com. Târlescĭ, plaiu Teléjen, pe care se află pădure și locurĭ de pășune.

FELIGA, deal în raionul com. Sângeru, pl. Podgoria, pe care se cultivă vie și sunt liveḑĭ de prunĭ.

FETICA, vâlcea, com. Paulescĭ, plasa Têrgșoru.

FETEĬ (Valea-), isvor de apă minerală în căt. Bușteni, com. Predealu, plaiu Peleș, pe Domeniul Corónei, în apropriere de gara Bușteni. *Apa sa conține puciósă și pênă aḑĭ n'a fost analisată.* Isvorul e situat pe loc șes.

FETEĬ (Valea-), vale, isvorăsce din pólele de N. V. ale munteluĭ Dutca, face o mare curbă spre S., ia apoĭ direcția dela E. spre V. și se vérsă în rîul Prahova, pe țĕrmul stâng, la N. de cătunul Bușteni.

FETIFOIU, munte, com. Predeal, plaiu Peleș, ce servesce de limită între județul Prahova și Transilvania, între valea Râșnóveĭ, pârâul Predeal și gara Predeal.

FEȚELE, deal la V. de com. Călugărenĭ, plasa Cricov.

FEȚELE-GRÂULUĬ, trup de pădure a statuluĭ în întindere de 175 h. a. pendinte de com. Provița, plaiu Prahova, care, împreună cu trupurile: Măgura (35 h. a.) și Irimescĭ (200 h. a.), formézǎ pădurea Valea-Pietreĭ (v. a. n.)

FIARELOR, vale, udă partea de E. și S. a căt. Nistorescĭ, com. Bréza-de-sus, pl. Prahova, se îndréptă către S. E. și se vérsă în rîul Prahova, în raionul com. Bréza-de-Sus.

FILIPÉSCA, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Filipésca, com. Drajna-de-jos, pl. Teléjen.

FILIPESCI, plasă, se mărginesce la S. E. cu plășile Têrgșoru și Vărbilău, de care se desparte printr'o linie oblică spre drépta, începênd dela com. Mărgineni și trecênd pe la E. de comunele: Dârmonesci, Aricesci și Băicoiu.

La N. se mărginesce cu plaiul Prahova, de care se desparte printr'o linie dréptă dusă din plaiul Vărbilău (E.), pênă la județul Dâmbovița (V.) și care trece pe la N. de comunele: Ederile și Măgureni.

La S. V. se mărginesce cu jud. Dâmbovița, de care se desparte printr'o linie oblică dela drépta spre stânga și care trece pe la V. de comunele: Mărgineni, Ghirdoveni, Moreni și merge pênă la V. de com. Ederile.

Din punctul de vedere administrativ, plasa Filipescĭ se compune din 16 comune rurale, afară de Filipesci-de-Têrg, care e comună urbană, adică: Aricesci, Băicoiu, Călinesci, Dârmonesci, Dițesci, Ederile, Filipesci-de-Pădure, Floresci, Ghirdoveni, Haimanalele, Măgureni, Mărgineni-de-jos, Mărgineni-de-sus, Moreni, Nedelea și Țintea.

Reședința subprefectureĭ e în comuna Filipesci-de-Têrg.

Cea maĭ populată comună din plasa Filipesci e Băicoiu, apoĭ vin Măgureni și Dârmonesci. Cele maĭ puțin populate sunt: Călinesci, Floresci, Mărgineni-de-sus și Haimanalele.

Partea de S. a acesteĭ plășĭ este șésă și productivă în tot felul de cereale. Producțiunea este fórte abondentă, grație apelor ce o udă.

Partea de N. e delurósă, prielnică vițeĭ și livedilor de prunĭ; partea de V. e acoperită cu pădurĭ seculare.

Intinsa câmpie dintre rîul Prahova, Țintea și Băicoĭ, numită *Brancioc*, este fórte productivă în grâne și porumb (v. a. n.)

In partea de N. locuitoriĭ plășeĭ se ocupă cu fabricarea rachiuluĭ, viticultura, transportul lemnelor din pădurĭ și al păcureĭ, iar a acelor din partea de Sud e numaĭ agricultura, deși mulțĭ se maĭ îndeletnicesc cu fabricarea varuluĭ negru, facerea vaselor de lemn și altor articole din lână și pĕr de cal.

In plasa Filipescĭ, după cum se vede în tabloul de maĭ jos, se cultivă 523.50 h. a. vie, adică:

COMUNELE	H. A.	A.	COMUNELE	H. A.	A.
Băicoiu.	6	50	Măgureni	101	50
Călinesci	48	50	Mărgineni-de-jos	30	50
Dițesci	56	—	Mărgineni-de-sus	38	50
Edera.	16	50	Moreni	57	—
Filipesci-de-Păd.	168	50		523	50

Rîurĭ principale are: Cricovul Dulce, Provița și Prahova.

Din punctul de vedere al cultuluĭ, plasa Filipescĭ s'a împărțit în 16 parohiĭ, avênd și 11 filiale.

1) *Parohia Măgureni*, cu biserica parohială «sf. Treime» compusă din cătunele: Parósa și Cocorăsci-Capli, avênd ca biserică filială «sf. Dumitru».

2) *Parohia Filipesci-de-Pădure*, cu biserica parohială «sf. Treĭ Erarhĭ» compusă din căt. Siliștea-Dealuluĭ, avênd ca filială biserica «Nascerea M. D.»

3) *Parohia Edera*, cu biserica parohială «sf. Voivodĭ».

4) *Parohia Moreni*, cu biserica parohială «Schimbarea la față» compusă din cătunele: Tisa, Stavropoleos, Țuicani, Pleașa, avênd ca filială biserica «Adormirea».

5) *Parohia Ghirdovenĭ*, cu biserica parohială «sf. Voivodĭ».

6) *Parohia Haimanalele*, cu biserica parohială «sf. Voivodĭ» compusă din căt. Monastirea Mărginenĭ, avênd ca filială bis. «sf. Dumitru».

7) *Parohia Dițesci*, cu biserica parohială «sf. Voivodĭ» compusă din căt. Séca (Filipesci-de-Têrg),

8) *Parohia Mărgineni-de-jos*, cu biserica parohială «Adormirea» compusă din căt. Mărgineni-de-sus, avênd ca filială biserica «sf. Apostolĭ».

9) *Parohia Nedelca*, cu biserica parohială «sf. Voivodĭ».

10) *Parohia Dârmonescĭ*, cu biserica parohială «sf. Nicolae» compusă din căt. Ezeni și Brătășanca-Ungurenĭ, avênd ca filială biserica «sf. Gheorghe».

11) *Parohia Călinesci*, cu biserica parohială «Adormirea» compusă din cătunele: Cătina și Năvoescĭ (Măgureni), cu biserica filială «sf. Nicolae».

12) *Parohia Aricesci-de-jos*, cu biserica parohială «sf. Ilie» compusă din căt. Aricesci-de-sus, cu biserica parohială «sf. Nicolae».

13) *Parohia Floresci*, cu biserica parohială «sf. Treime» compusă din căt. Cap-Roșu.

14) *Parohia Băicoiu*, cu biserica parohială «sf. Impĕrați».

15) *Parohia Cotoiu*, (com. Băicoiu), cu biserica parohială «sf. Anton» compusă din căt. Tufeni, avênd ca filială biserica «sf. Anton».

16) *Parohia Țintea*, cu biserica parohială «Duminica T. Sfinților», compusă din cătunele: Dâmbu și Liliescĭ, avênd ca filiale bisericile «sf. Voivodĭ» și «sf. Nicolae».

FILIPESCI-DE-PĂDURE, deal, com. Filipescĭ, plasa Filipescĭ, pe care se cultivă 168½ h. a. vie.

FILIPESCI-DE-PĂDURE, comună rurală, plasa Filipescĭ. Oare-când s'a numit «Filipesci-Ungurenĭ». Acte vechĭ privitóre la înfiinţarea comuneĭ, lipsesc. După spusele bĕtrânilor se crede că datéză cam de 370 anĭ.

Este situată sub dealul Ciacârul şi pe lângă Valea-Rea şi Vâlceaua-Roşióra, la 25 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 7 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Siliştea Dealuluĭ şi Călinescĭ, afară de Filipesci-de-Pădure şi Ungurenĭ, avênd o populaţie de 1329 loc. (748 b. 581 f.). Călinesci, deşi e una cu satul Filipesci, aparţine de com. Călinescĭ.

In populaţiunea acesteĭ comune intră şi 8 familiĭ de ţiganĭ şi una familie Germană, la minele de lignit, care s'a stabilit acolo de maĭ mulţĭ anĭ, ocupându-se cu transportul cărbunilor de pămênt.

Capĭ de familie sunt: 323; 290 contribuabilĭ şi 400 case de locuit.

In comună sunt două biserici: una în Filipesci-de-Pădure, zidită la anul 1688 de familia Cantacuzinilor, reparată în anul 1893 şi a doua în cătunul Siliştea-Dealuluĭ, zidită la a. 1833 de preoţiĭ State şi Mitrea, doĭ monahĭ, carĭ au stat acolo. Preoţĭ sunt doĭ în comună. La fie-care biserică este şi câte un cântăreţ şi paracliser, toţĭ aceştĭ servitorĭ plătiţĭ de poporenĭ. Serviciul divin se celebréză în biserica din cătun numaĭ la anumite ḑile şi în sĕrbătorile împĕrătescĭ, mergênd preotul din comună. Despre acéstă monastire se scie că a fost schitul maicilor, dar în urma uneĭ hotărîrĭ consistoriale s'a desfiinţat. Călugăriţele au trecut cu totul la m-rea Zamfira, plaiul Teléjen, şi la m-rea Susana.

Locuitoriĭ acesteĭ comune se ocupă cu agricultura, viticultura, plantarea pomilor, fabricarea rachiuluĭ, cu transportul lignituluĭ şi lemnelor la gară. Meşteşugarĭ sunt: 5 ferarĭ, 3 rotarĭ, 7 tâmplarĭ, 5 zidarĭ, 7 cismarĭ, 20 dogarĭ, 1 strungar, 4 cojocarĭ şi 3 croitorĭ.

Locuitoriĭ desfac produsul munceĭ lor la Ploescĭ; ceĭ maĭ mulţĭ din meşteşugarĭ lucréză

după comandele locuitorilor.

In comună sunt: 74 caĭ şi epe, 274 boĭ, 152 vacĭ, 1199 oĭ, 1734 porcĭ.

60 locuitorĭ sunt moşnenĭ; iar restul s'au împroprietărit la 1864 pe moşiile D-lor Anton Arion şi Alex. Zisu.

Scóla există în comună de 40 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ. In anul scolar 1892-93 s'a frecuentat de 36 băeţĭ şi 4 fete, din numĕrul de 238 copiĭ (136 b. 102 f), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 150 bărbaţĭ şi 60 femeĭ.*

Comuna are o suprafaţă de aprópe 1165 h. a. pământ.

Ţuică se fabrică anual ca la 4000 d. l. şi vin ca la 3000 d. l.

In raionul acesteĭ comune, spre N. de sat, pe valea Palanca şi pe valea Eleşteul, sunt două mine de cărbunĭ de pământ, carĭ funcţionéză dela 1884. Tot pe valea Eleşteuluĭ şi Cervenia, în moşia proprietaruluĭ şi chiar pe moşia sătenilor, la valea Grecilor, Valea-luĭ-Dop şi Baltac, se presupune a fi păcură.

Gândacĭ de mătase se cultivă în fórte mică cantitate; stupĭ cu albine sunt vr'o 200.

Parte din terenul comuneĭ e prielnic cultureĭ; iar parte, maĭ ales cel din partea de V, e argilos, humos şi pietros.

Terenul cultivabil produce anual: 126 h. l. grâu, 1206 h. l. ovĕz, 6 h. l. meiŭ, 3219 h. l. porumb, 400 h. l. fasole, 6 h. l. cânepă: alte cereale nu se cultivă. Livedile dau până la 650 care de fîn anual.

Comerciul se exercită în comună de 10 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ se ridică la 21.885,17 leĭ şi cheltuelile la 10.201,71; lăsând un escedent de 11.683,46.

Stă în legătură prin sosele cu comunele: Călinescĭ, Diţescĭ şi Morenĭ, Ghirdoveni şi Filipesci-de-Têrg.

In partea de N. E. a comuneĭ se află movilele: Rădóia, Mavrulésa şi Chioşcu-luĭ-Ioil. La N. se întind dealurile cu viĭ şi pometurĭ, ce pórtă numele de: Cintu, Beldia, Sichireţi, Tulieĭ, Călugăru, Bucheazgóie. Tot în partea de N. sunt piscurile: Măţiana, La stână, Cărăbuşĭ şi Piscu-Bulzuluĭ. La pólele acestor piscurĭ sunt pădurile proprietarilor. Pentru islaz servesc poenile: Anghelescilor, Cu Mălaiul şi Tomşeneanu.

E străbătută de văile: Roşióra, Palanga, Valea Rea,

Grecilor, Valea-luĭ-Dop, Valea luĭ Baltac şi rîul Proviţa. Ca gârle periodice sunt Valea Măróica şi a Grecilor.

Pe aceste văĭ, spun bĕtrâniĭ, în timpurile vechĭ, fugiau locuitoriĭ de gróza păgânilor.

In raionul acesteĭ comune se vĕd ruinele palatelor familieĭ Cantacuzinescilor.

Se mărginesce cu comunele: Filipesci-de-Têrg, Diţesci şi Călinesci.

FILIPESCI-DE-TÊRG, comună urbană, plasa Filipescĭ. După informaţiunile luate dela bĕtrânĭ, se presupune că s'a înfiinţat cam de 300 anĭ, de familia Filipescu.

Comuna este situată pe un iaz ce dă în rîul Prahova, la 20 k. m. departe de capitala judeţuluĭ. Aci e o staţie telegrafo-postală şi reşedinţa plăşeĭ Filipescĭ. Tot aci e o frumósă grădină cu elesteu, şi casele proprietaruluĭ moşieĭ.

Se compune din 2 cătune: cel de reşedinţă şi Séca, avênd o populaţiune de 1422 locuitorĭ (686 b. 736 f), în plus 7 familiĭ de ţiganĭ, una de ovreiŭ, 3 bulgarĭ, 3 ungurĭ-ferarĭ.

Capĭ de familie sunt 341; contrib. 244; case de locuit 314.

In comună e o biserică fondată la anul 1802 de familia Filipescu şi reparată în anul 1890[1]), deservită de un preot.

Afară de agricultură, 20 locuitorĭ se maĭ ocupă cu dulgheria, zidăria, rotăria, cismăria şi ferăria. Produsul munceĭ l desfac în comună la têrgul sĕptĕmânal de Duminica.

Pe iazul ce vine din rîul Prahova, sunt în raionul comuneĭ 2 morĭ de măcinat.

Locuitoriĭ, în numĕr de 236, s'au împroprietărit la 1864, pe moşiile Filipescu şi Slătinénu, când li s'au dat 558 h. a. Eĭ au 93 caĭ, 689 vacĭ, 12 bivolĭ, 30 capre, 587 oĭ, 796 porcĭ, afară de vitele trebuinciόse la munca câmpuluĭ.

Scóla datéză în comună de la 1856. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 54 băeţĭ şi 28 fete. Cu întreţinerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 2484 leĭ. *Sciu carte în tótă comuna 200 bărbaţĭ şi 74 femeĭ.*

Sunt în comună nisce ruine vechĭ, ce se spune că au fost proprietatea unuĭ D-n Paleologu. Au devenit ruine prin-

[1]) Inscripţia e fórte veche; nu s'a putut descifra de nimenĭ din causă că literile s'au măcinat.

tr'un incendiu din anul 1842.

Tótă comuna, cu vatra satului, islaz, livedĭ, locurĭ arabile, etc., se întinde pe o suprafață de 1822 h. a.

Țuică se fabrică în termen mediu pênă la 5000 h. l. anual.

Gândacĭ de mătase se cultivă în mică cantitate; stupĭ cu albine sunt 90. Pămêntul e prielnic cultureĭ. Anul trecut a produs: 2904 h. l. grâu, 1782 h. l. ovĕz, 3234 h. l. porumb. Pomĭ roditorĭ sunt puținĭ. Livedile dau 100 care de fîn anual.

Comerciul se exercită în comună de 10 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 17.806 leĭ anul și cheltuelile la 13.685 leĭ.

Treĭ sosele principale ĭ înlesnesce comunicația cu Mărgineni-de-jos, Nedelea, Călinesci și Dițesci.

E coprinsă între rîurile Prahova și Provița; iar prin centru trece un iaz cu malurĭ ridicate.

Se mărginesce cu comunele: Brătășanca, Mărgineni, Dițesci, Călinesci și Nedelea.

FILIPESCI-DE-TÊRG, comună urbană, face parte din comuna Filipesci-de-Têrg, plasa Filipescĭ.

FILIPESCI-UNGURENĬ, numire ce se maĭ dă comuneĭ Filipesci-de-Pădure, plasa Filipescĭ.

FIRILOR, vale, isvorăsce din pólele Vîrfuluĭ Frumos, com. Șotrile, plaiu Prahova; udă partea de V. a căt. Seciurile și se vérsă în rîul Doftana.

FLORÉSCA, moșie pe care s'au împroprietărit la 1864 o parte din locuitoriĭ comuneĭ Târlescĭ, plaiu Teléjen.

FLOREĬ, rîușor, isvorăsce dintre munțiĭ com. Sinaia și Teșila, plaiu Peleș; curge de la N. V. către S. E. și se vérsă în rîul Doftana, pe malul drept, în raionul com. Teșila.

FLOREIU, munte, com. Teșila, pl. Peleș, acoperit peste tot cu florĭ și verdéță.

FLOREIU, localitate în com. Teșila, plaiu Peleș.

FLOREIU, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Comarnicu, pendinte de com. Comarnicu, plaiu Peleș.

FLORESCĬ, comună rurală, plasa Filipescĭ. Este situată pe malul rîuluĭ Prahova, la 20 k. m. departe de Ploescĭ, capitala judeţuluĭ, şi la 7 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Florescĭ şi Cap-Roşu, avênd o populaţiune de 723 loc (365 b. 358 f.), în plus 47 familiĭ de ţiganĭ şi 3 familiĭ de Nemţĭ. Capĭ de familie sunt 139 şi contribuabilĭ 117.

In comună e o biserică zidită între aniĭ 1826-30 de repausatul Vornicul Grigore Cantacuzino şi s'a rezidit în anul 1888 cu cheltuiala Dómnĕĭ Luxiţa Gr. Cantacuzino. E deservită de un preot şi 2 cântăreţĭ, plătiţĭ de proprietarĭ şi de comună.

Locuitoriĭ Românĭ se ocupă numaĭ cu agricultura, iar Ţiganiĭ cu zidăria. Produsul agricol îl desfac la oraşul Ploescĭ.

Pe iazul format de rîul Prahova sunt două morĭ de măcinat porumb şi grâu, şi *o fabrică de var hidraulic cu móra sa pentru măcinat var.*

86 locuitorĭ s'au împroprietărit la 1864, pe moşiile Florescĭ şi Cap-Roşu, când li s'au dat 289 h. a. Eĭ au 65 caĭ şi iepe, 86 vacĭ, 31 bivolĭ, 1821 oĭ, 522 porcĭ, afară de vitele de muncă.

Scóla datéză în comună de la 1879. S'a frecuentat în anul trecut de 27 băeţĭ şi 7 fete, din numĕrul de 92 copiĭ (60 b. şi 32 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 95 bărbaţĭ şi 24 femeĭ.*

Comuna are o suprafaţă de 2659 h. a. pământ, compus din pământ de muncă, islaz, fîneţe şi pădure.

Ţuică s'a fabricat puţină în anul trecut.

Aci e o frumósă grădină a proprietaruluĭ moşieĭ.

In anul 1893, gândaciĭ de mĕtase au dat 26 k. g. gogoşĭ; stupĭ cu albine sunt 62. Terenul cultivabil a produs: 4710 h. l. grâu, 870 h. l. secară, 2470 h. l. ovĕz şi 4290 h. l. porumb. Pomĭ roditorĭ sunt puţinĭ. Livedile au dat 550 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 4 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ pe anul financiar 1893-94 are la partea veniturilor suma de leĭ 3214,17 şi la a cheltuelilor 3081,85 leĭ.

In acéstă comună sunt 3 drumurĭ principale soseluite: sos. naţ. Ploescĭ-Predeal; dru-

mul ce vine despre Câmpina şi merge spre comuna Nedelea şi Filipescĭ, pe marginea rîuluĭ Prahova şi drumul ce vine de la com. Călinescĭ şi trecênd Prahova merge la gara Băicoiu.

In partea de V. a comuneĭ trece rîul Prahova şi iazul ce vine din Prahova.

Se mărginesce cu comunele: Nedelea, Băicoiu, Măgureni, Călinesui şi rîul Prahova.

FLORESCĬ, sat, face parte din C. R. Florescĭ, pl. Filipescĭ.

FLORIU, vale, isvorăsce dela pólele munteluĭ Floriu, com. Comarnic, plaiu Peleş ; curge de la N. E. către S. V. şi se vérsă în rîul Prahova, pe malul stâng, tot în raionul com. Comarnic.

FLORIU, munte la E. de căt. Posada, com. Comarnic, pl. Peleş.

FLUERARULUĬ, (Movila-), movilă pe teritorul com. Têrgşoru-Nou, plasa Têrgşoru, situată între Têrgşor şi Ţigănia, pe malul stâng al Leaotuluĭ, numită ast-fel după numele luĭ Niţă Flueraru, care în vechime şi-a avut coliba la pólele acesteĭ movile.

Pe acéstă movilă se cultivă cereale.

FOIŞORU, deal, com. Strâmbeni, plaiu Vărbilău.

FOIŞORU, yîrf de deal în partea de V. a com. Livadea, pl. Vărbilău, acoperit cu pădure.

FOTACHE, veḑĭ Condrea, Dorobănţescĭ sau Fotache.

FRASINUL, vale în partea de V. a com. Moreni, plasa Filipescĭ.

FRASINUL, (Ruptura-), loc isolat, com. Strâmbeni, pl. Vărbilău.

FRAŢIĬ, sat, face parte din C. R. Şotrile, pl. Prahova. Are o pop. de 268 loc. (136 b. 132 f.) Aci e o biserică fondată de Prinţul Stirbeĭ, împreună cu locuitoriĭ.

FRĂSINET, sat, face parte din C. R. Cornu, plaiu Prahova. Are o populaţiune de 180 loc. (90 b. 90 f.)

FRICOASA, sat, face parte din C. R. Bréza-de-jos, pl. Prahova. Are o pop. de 329 loc. (165 b. 164 f.)

FRUMOSU, vîrf de deal, com. Șotrile, plaiu Prahova, numit astfel căcĭ are o posițiune fórte frumósă.

FRUMOS, deal, com. Podeni-vechĭ, plasa Podgoria.

FRUNTEA-LUĬ-VASEĬ, (Muntele-), și Muntele Stevie, moșiĭ ale statuluĭ, pendințĭ de m-rea Snagov, carĭ pe periodul 1888-93 s'au arendat cu 3500 leĭ anual, în plus 480 leĭ plata pădurarilor.

FRUNTEA-LUĬ-VASEI, vedĭ Bratocea.

FRUNTEA-LUĬ-VĂSIĬ, munte la N. de com. Comarnic, pl. Peleș, coprins între rîul Prahova (V), Valea luĭ Bogdan (N) și Orățiile (S).

FULGA, lac sec între cătunele Fulga-de-sus și Fulga-de-jos, plasa Câmpu.

FULGA, comună rurală, plasa Câmpu. Este situată în jurul lacului Fulga, la 47 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 22 k. m. de reședința plășeĭ.

Se compune din 2 cătune; Fulga-de-sus și Fulga-de-jos, avênd o populațiune de 3515 loc. (1730 b. 1785 f.), în care intră și 43 familiĭ de țiganĭ.

Capĭ de familie sunt: 1100, contr. 750; case de locuit 850.

In comună sunt 2 bisericĭ: una în Fulga-de-sus, fondată în anul 1834, cu următórea inscripție: «Acestă sfîntă și Dumnedeéscă biserică s'a zidit din temelie prin osârdia și cheltuiala vătafuluĭ Iordache Rusescu și a rĕposatuluĭ Dimache Postelnicu, împreună cu soția D-luĭ Ralița și cu osteneala locuitorilor sătenĭ, în dilele Prea Inălțatuluĭ Domn Alessandru Ghica Vodă, leatu 1834.» S'a reparat la anul 1892.

A doua biserică este în Fulga-de-jos, fondată la anul 1880. Ambele bisericĭ sunt deservite de treĭ preoțĭ.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Produsul munceĭ l desfac la orașele Ploescĭ și Mizil.

Toțĭ locuitoriĭ în număr de 418 s'au împroprietărit la 1864 pe moșia Fulga, proprietate a d-luĭ Mihail Xanto, eând li s'au dat 1816 h. a. Eĭ au 180 caĭ, 200 epe, 210 vacĭ, 3500 oĭ și 450 porcĭ.

Scóla există în comună dela 1848. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în a-

nul trecut de 57 băeţĭ şi 3 fete, din numĕrul de 379 copiĭ (195 b. 184 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 196 bărbaţĭ şi 12 femeĭ.*

In cătunul Fulga-de-sus esistă o mică movilă în partea de Est, ce se dice că este din timpul Tătarilor — după cum spun bĕtrâniĭ, carĭ au păstrat acéstă amintire din generaţie în generaţie.

Tótă comuna se întinde pe o suprafaţă de 2076 h. a.

Ţuĭcă şi vin nu se fabrică în comună.

Gândacĭ de mătase se cultivă în mică cantitate; stupĭ cu albine sunt 20. Pămêntul de cultură e fórte prielnic. Un hectar produce 16—20 h. l. Livedile dau cam un car de fîn la hectar.

Comerciul se exercită în comună de 10 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de 12.925,97 leĭ şi la cheltuelĭ 6398,78 leĭ anual.

Are douĕ sosele: Fulga-Mizil şi Fulga-Sălciile.

In jurul comuneĭ sunt maĭ multe movile.

Se mărginesce la Sud cu com. Sălciile; la V. cu căt. Baraictaru şi com. Parepa; la E. cu jud. Buzĕu şi la N. cu com. Conduratu.

FULGA-DE-SUS, sat, face parte din C. R. Fulga, pl. Câmpu. In partea de E. a acestuĭ cătun este o mică movilă, care datéză — cum spun bĕtrâniĭ — din timpul invasiuneĭ Tătarilor.

FULGA-DE-JOS, sat, face parte din C. R. Fulga, pl. Câmpu.

FUNARI, sat, face parte din C. R. Ciumaţĭ, pl. Câmpu.

FUNDATA, vale, isvoresce dela N. V. de com. Slănicu, pl. Vărbilău şi se vérsă în gârla Slănicu, pe malul drept, tot în raionul com. Slănicu, trecênd prin apropiere de scólă.

FUNDATA, loc isolat în partea de N. a com. Slănicu, plaiu Vărbilău, destinat în vremile vechĭ pentru îmormîntarea holericilor.

FUNDĂTURA, poiénă, com. Târlescĭ, plaiu Teléjen.

FUNDENI, sat, face parte din C. R. Scăioşĭ, plaiu Teléjen. Are o populaţiune de 511 loc. (259 b. 252 f.) Aci e o biserică

construită de călugări. Anul fondăreĭ nu se scie, căcĭ nu s'a putut descifra inscripţia.

Acest sat se maĭ numia Zahana şi Gura-Bugheĭ.

FUNDENĬ, vedĭ, Crivina, comună rurală.

FUNDU-LUĬ-STAN, pădure a statuluĭ în plasa Cricov cu 151 h. a., care împreună cu trupul Bordea (117 h. a.) formézǎ pădurea Tisa.

FUNDU-LUĬ-STAN, trup de pădure a statuluĭ, com. Apostolache, plasa Podgoria; vedĭ Tisa, moşie a statuluĭ.

FUNDU-GÂRLEĬ, poiénă, com. Târlesci, plaiu Teléjen.

FUNDURILE, sau Siliştea, munte în partea de N. a com. Teşila, plaiu Peleş, ce servesce de islaz.

FURCA PUŢULUĬ, movilă la hotarul com. Trestióra, pl. Vărbilău.

FURCITURILE, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moşia Comarnic, pl. Peleş.

FURNICA, pisc înalt de 2334 metri d'asupra Măreĭ Negre. Dela *Crucea Ciobanuluĭ* (vedĭ «Vîrful cu Dor») făcênd la drépta, urcĭ la Piscul Furnica, maĭ înalt ca Vîrful cu Dor, dar nu maĭ frumos ca el. Póte că s'a numit ast-fel findcă de jos sémănă cu un gigantic moşoroiŭ de furnicĭ.

Ca şi Vîrful cu Dor, muchia Furniceĭ este presărată cu *anemone alpine* sau dediţeĭ de munte, şi pe tot masivul de acea floră particulară, din care bogata şi darnica natură nu a făcut parte de cât munţilor celor maĭ înalţĭ: aşa este frumosul *rododendrum mirthi folia*, numit şi trandafirĭ de munte, sau, cum ĭ dic la Sinaia, Bujor de munte.

Când sunt înflorite, aceste masive roşiĭ, decorând piétra, însăşĭ dispusă în chipul cel maĭ pitoresc, 'ţĭ iau ochiĭ. Vêntul adiind prin ele, le clatină şi saturézǎ viul aer de munte, cu îmbătătorul lor miros. (Căpitan Guriţă).

Legenda ne spune că, în secolul trecut, în munţiĭ Bucegiuluĭ trăia un baciŭ, care era tot-deauna în céртă cu ciobaniĭ vecinĭ, pentru păşunele din munţĭ. Aceştia, din rĕsbunare, în lipsa luĭ, dădură

foc stâneĭ, iar pe băiétul lăsat de pază, l luară cu eĭ şi legându-l cobză, despuiat l aruncară pe un moşoroiŭ mare sub pólele munteluĭ Vîrful cu Dor, ca să-l mânce furnicile.

Maĭ târziu, nisce vînătorĭ găsiră scheletul acestuĭ băiét, mâncat de furnicĭ, îl îngropară după legea creştinéscă şi venind în sat nu maĭ vorbiau de cât de acéstă întâmplare.

Mulţĭ sătenĭ, se duseră la locul povestit spre a vedea mormîntul băiétuluĭ şi moşoroiul de furnicĭ şi d'atuncĭ acele părţĭ de loc s'au numit şi se numesc şi adĭ «Furnica» (I. G. Babeş).

FURNICA, cătun, face parte din C. R. Sinaĭa, plaiul Peleş. Are o populaţiune de 213 loc. (130 b. 83 f.) Locuitoriĭ acestuĭ cătun s'au împroprietărit la pólele munteluĭ Furnica, proprietate a Eforieĭ.

G.

GAGU-MARE (Muntele-), proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de monastirea Sinaia, com. Sinaia, pl. Peleş, care, împreună cu moşiile Găguţu şi Valea Rea au o întindere de 820 h. a. (411 h. a. suprafaţă împădurită şi 409 h. a. pământ cultivabil şi fîneţe). In total pe periodul 1886-91 s'a arendat numaĭ cu 2800 leĭ anual, din causă că are multe locurĭ sterpe.

In anul 1886, D-l Emil Costinescu a construit la pólele munteluĭ Gagu o fabrică de var hydraulic şi la 1887 încă una la Valea-Largă. Ambele fabricĭ produc anual 800 vagóne ciment şi ocupă în permanenţă 100 lucrătorĭ, aprópe toţĭ Românĭ dela Comarnic, Bréza şi Proviţa.

GAHIŢA, se numesce locul cu apă de puciósă din oraşul Câmpina, situat pe platou şi cóstă, în apropiere de oraşul şi gara Câmpina, aparţinênd caseĭ D. V. Hernia.

Apa sa este bună pentru reumatism, scrofurĭ, etc., şi n'a fost analisată. Acéstă apă s'a descoperit pe la anul 1873, locul fiind proprietate a Prinţuluĭ Stirbeĭ. Locuitoriĭ din localitate usau de ele prin aşedare de putinĭ la isvor, unde făceau băĭ. La 1880, Prinţul

D. Stirbeĭ vinde acest loc D-luĭ D. V. Hernia.

Comuna, vĕḑênd importanța apeĭ sulfuróse, după analisa provisorie a câtor-va medicĭ, voia cu orĭ-ce chip să esproprieze pe proprietar, luând locul pe séma eĭ, pentru ridicarea unuĭ stabiliment balnear.

D-l Hernia, vĕḑêndu-se forțat, face un angajament cu comuna, obligâudu-se a ridica singur stabilimentul balnear. In acest timp se presintă D-niĭ D-rĭ N. Garoflid și M. Georgescu, se învoesc cu D-l Hernia și iau locul pe timp de 12 anĭ, cu condiția ca să construiască dânșiĭ stabilimentul, lucru ce au și făcut, costându-ĭ 150.000 fr.

Astă-ḑĭ stabilimentul balnear e proprietatea Caseĭ Hernia, avênd 25 camere, 18 cabine pentru băĭ.

In jurul stabilimentuluĭ e un frumos parc în suprafață de 2½ h. a., în mijlocul căruia se află și capela unde este îmormîntat rĕposatul D. V. Hernia. Parcul presintă un aspect destul de frumos, avênd și o grădină de florĭ, fórte bine aranjată.

GARDULUI (Valea-), vale, isvorăsce dela V. de dealul Predeal, com. Predealu, pl. Teléjen; curge spre S. V. formând limita între com. Văleni-de-Munte și Predealu, apoĭ, eșind din comuna Predealu se îndreptéză spre V. apoĭ către S. V. și se vérsă în rîul Teléjen.

GARDULUĬ (Valea-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic, pe moșia Valea-Garduluĭ, pendinte de com. Văleni, plaiu Teléjen.

GĂGÉNCA, trup de pădure a statuluĭ în întindere de 106 h. a. care, împreună cu trupurile: Drumul Băĭcoiuluĭ (67 h. a), Degerațĭ (62 h. a) și Gura-Cumetri (185 h. a), forméză pădurea Mislénca.

GĂGENI, sat, face parte din C. R. Păulesci, plasa Têrgșor. Are o pop. de 461 loc (225 b. 236 f). Aci e o biserică reparată la a. 1888 de enoriașĭ. Anul fondăreĭ și ctitoriĭ nu se cunosc [1]).

---

[1]). Intr'un chrisov al luĭ Mihaiu Șuțu, găsesc că moșie Găgenĭ a fost proprietatea boeruluĭ Nicolae Brâncoveanu, biv vel ban, căruia i a dat volnicie să facă pe această moșie têrg, pe an o dată, unde să fie și obor pentru vite și bucate, la

GĂGFNI, sat, face parte din C. R. Băicoiu, plasa Filipesci. Are o pop. de 44 loc (23 b. 21 f). Cade în partea de S. E. a comuneĭ.

GĂGENI, moşie a statuluĭ pendinte de m-rea Mislea, care pe periodul 1885-95 s'a arendat cu 7.550 leĭ anual.

GĂGENI-MISLEA, veḍi Misléncа.

GĂGUŢU, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de m-rea Sinaia, plaiu Peleş, care, împreună cu moşiile *Muntele Gagu şi Valea Rea*, cu o întindere de 820 h. a. s'au arendat cu 2800 leĭ anual.

GĂGUŢU, munte la E. de com. Sinaia şi Comarnic, pl. Peleş.

GĂINA, vâlcea spre E. de schitul din com. Ceptura, plasa Cricov.

GĂINA (Vîrful-), munte situat în partea de N. a com. Brebu, pl. Prahova.

GĂMĂLIA, munte, com. Drajna-de-jos, pl. Teléjen, acoperit cu pădurĭ secolare de fagĭ şi braḍĭ. Are bogate păşunĭ.

GĂNDESCI se numesce localitatea din com. Vărbilău, pl. Vărbilău, unde rîul Slănicu se vérsă în rîul Vărbilău.

GĂVANA (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic, pe moşia muntele Găvana, pend. de com. Sinaia, pl. Peleş.

GĂVANA, deal situat la N. de com. Bughiile, pl. Teléjen, şi numit ast-fel dela pârâiaşul Găvana. Pe dealurile din acéstă comună se cultivă ovĕz, viĭ şi pomĭ. Pe unele se află islaz şi pădure.

GĂVANA, gârliţă, isvorăsce de la N. de com. Bughiile, pl. Teléjen, şi se vérsă în gârla Bughea, tot în raionul com. Bughiile.

GĂVANA, vale, com. Vadu-Săpat, plasa Cricov.

GĂVANA, numire ce se maĭ dă

Sf. Treime, şi la acest têrg să nu se amestece nicĭ ispravniciĭ, nicĭ vameşiĭ, nicĭ erbariĭ, nicĭ zabiţiĭ, nicĭ alţĭ ómenĭ domnescĭ, ci să aibă dumnéluĭ a lua vamă.

Nu sciu despre aceştĭ Găgenĭ se vorbesce în cartea domnéscă sau despre Găgeniĭ ce aparţin de comuna Băicoiu?

cât. Stejaru, com. Negoesci, pl. Têrgşor.

GĂVANA sau *Stejarul* (trupul-), moşie a statuluĭ fostă pendinte de biserica Sărindaru, care pe periodul 1887-97 s'a arendat cu 550 leĭ anual. Dela 1888 s'a vêndut de vecĭ d-luĭ D-r Turnescu.

GĂVANU, pădure a statuluĭ în întindere de 300 h. a. pendinte de com. Negoescĭ, pl. Têrgşor, care, împreună cu trupul Piétra (250 h. a) formează pădurea Negoescĭ.

GÂDI, cóstă, com. Ţintea, plasa Filipescĭ.

GÂLMA, isvor, curge din munţiĭ com. Teşila, pl. Peleş; are direcţia de la E. apre V. şi se vérsă în rîul Doftana, tot în raionul com. Teşila, pe malul stâng.

GÂLMA, deal, com. Măneciu-Pămêntenĭ, plaiu Teléjen.

GÂLMA (Vîrful-), deal în partea de N. a com. Vărbilău, plaiu Vărbilău, acoperit cu pădure, printre care se află şi poenĭ.

GÂLMA, trup de pădure a statuluĭ, pendinte de com. Teşila, pl. Peleş, care, împreună cu trupurile Carabanu cu Baia, Lacurile cu Rusu, Rusu-de-jos, Prislopu, Podurile şi Vîrful Negraşuluĭ, formézá pădurea Teşila, care are o întindere de 5000 h. a.

GÂLMA-RÎSI (Rîpa-), rîpă situată în partea de N. a com. Brebu, pl. Prahova. Se ḑice că 'şĭ a luat numele de la animalele *Rîşĭ*, ce se găseau prin aceste locurĭ.

GÂLMA-SECĂRIEĬ, munte în partea de S. a com. Teşila, plaiu Peleş, ce servesce de hotar.

GÂLME, numire veche a cât. Chiţoranĭ, com. Bucov, pl. Cricov.

GÂLMEIA, deal spre N. V. de com. Hârsa, plasa Podgoria.

GÂLMEIA, munte la E. de cât. Podu-Vârtos, com. Comarnic, pl. Peleş.

GÂRLA-VALEA-COŞIĬ, mic şanţ în com. Fântânelele, pl. Cricov. In timpurĭ ploióse se vérsă în el apă din valea Coşiĭ şi adesea vine aşa de mare în cât înécă tóte grădinile pe

unde trece, cum şi islazul de păşune.

GÂRLICIU, numire veche a com. Poenari-Rali, plasa Crivina.

GEANONE, localitate isolată în com. Predealu, între rîul Prahova, Valea Cerbuluĭ şi la S. V. de Azuga, unde înainte de anul 1820, graţie pădurilor secolare şi mulţimeĭ de văĭ şi văgăune, se făceau cele maĭ neomenóse călcărĭ şi chiar omorurĭ.

Valea Prahoveĭ, la Vest de care vine acéstă localitate, traversată fără întrerupere de călĕtorĭ, devenise fórte temută de călĕtorĭ, din causa hoţiilor ce se petreceau aci.

GENTEĬ, gropĭ cam în centrul com. Aricescĭ, plasa Podgoria, unde—după cum spun bĕtrâniĭ—*aŭ fost ocne vechĭ de sare.*

De sub gropile Genteĭ ese un isvor de apă sărată, care nu sécă nicĭ o dată. Apa, în timp de plouĭ torenţiale, se înghite cu mare sgomot de aceste gropĭ, şi prin acel orificiu, ese afară fórte limpede şi sărată.

Pe prundul acesteĭ ape, şi în marginea soseleĭ ce se dirije către com. Surani, sunt două vişóre de apă minerală, ce conţin sulf, şi din carĭ iau locuitoriĭ ca leac, când se bolnăvesc de frigurĭ.

GHEBOASA, sat, face parte din C. R. Valea-Lungă, pl. Prahova. Are o pop. de 171 loc. (83 b. 88 f.). Este situat spre S. E. de comună.

GHENOAIA, moşie a statuluĭ pe care la 1864 s'au împroprietărit o parte din locuitoriĭ com, Vadu-Săpat, plasa Cricov.

GHERGHIŢA, sat, face parte din C. R. Gherghiţa, plasa Câmpu.

GHERGHIŢA, comună rurală, plasa Câmpu. Acéstă comună datéză cu mult înainte de anul 1503, şi pé atuncĭ trebuia să fi fost în tótă splendórea eĭ, de óre-ce întreţinea relaţiunĭ comerciale cu Braşovul[1]). Şĭ trage numele de la o dómnă Gherghiniţa—acésta e tradiţia locală — stăpâna aceleĭ moşiĭ.

Este însemnată prin rĕscóla Călăraşanilor la anul 1623 în contra Domnuluĭ Alexandru[2])

[1]) D-l Ionescu-Gion intr'o conferinţă a sa, ţinută anul trecut la «Societatea Geografică Română», basat pe acte vechĭ, a probat că acum 391 anĭ, pleca din Braşov pentru Gherghiţa 10 neguştorĭ încărcaţĭ cu mărfurĭ.

[2]) Dimitrie Frunzescu.

şi prin victoria repurtată de Mihaiŭ Vitézul contra Turcilor la anul 1596—1597.

Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Prahova, la 26 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 2,500 m. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 4 cătune: Gherghiţa, Ungurenĭ, Belciug şi Independenţa, înfiinţat la anul 1879 şi numit de locuitorĭ «Borusu» după numele loculuĭ pe care s'a întemeiat.

Are o populaţiune de 2129 loc. (1057 b. 1072 f.), în care intră şi 2 familiĭ de ţiganĭ, 3 de nemţĭ şi 1 de bulgarĭ. Ţiganiĭ se ocupă cu ferăria, nemţiĭ cu împletitul richiteĭ şi bulgarul cu grădinăria.

Capĭ de familie sunt 448; contribuabilĭ 420 şi case de locuit 455, în plus 2 bordeie.

In comună sunt 4 biscricĭ: Biserica Domnéscă care s'a fondat de Mateiŭ Vodă Basarab, la anul 1641, cu urmĕtórea inscripţie:

«Acéstă sfîntă şi Dumneḑeéscă biserică din temelia eĭ zidit-o-am eu robul luĭ Dumneḑeu Ion Mateiŭ Basarab Voevod, întru numele mareluĭ al luĭ Hristos mucenic Procopie. Şi cu vrerea milostivuluĭ Dumneḑeu şi cu ajutorul Sfîntuluĭ Mucenic supuserăm vrăjmaşiĭ sub piciórele Domnieĭ şi ĭ-am ruşinat, şi ĭ-am gonit din pămêntul ţĕreĭ şi am ridicat acéstă sfîntă biserică pentru biruinţa cea de vitejie a puterniculuĭ mareluĭ Dumneḑeu şi întru ajutorul Sf. mucenic Procopie, ca să fie Domnia mea pomenită în nesfîrşiţĭ vecĭ, veleat 7149.»

In drépta uşeĭ se maĭ află încă o piétră scrisă, ce nu se póte citi, fiind maĭ tótă acoperită cu un zid făcut maĭ târḑiŭ.

Acum de curênd i s'a făcut reparaţie de onor. Administraţie a Domeniuluĭ Coróneĭ, care n'a schimbat nimic din vechia formă a clădireĭ.

A doua biserică cu hramul «Sf. Dumitru» posedă două inscripţiĭ: una la drépta intrăreĭ, care conţine urmĕtórele: «Acéstă sfîntă şi Dumneḑeéscă biserică ziditu-s'au din temelia eĭ de robul luĭ Dumneḑeu Preda Căpitanul, feciorul Paraschiveĭ Vornicul, întru numele sfîntuluĭ şi mareluĭ mucenic Dimitrie, în ḑilele Prea Luminatuluĭ Domnuluĭ Nostru Ion Constantin Basarab Voevod şi a părinteluĭ nostru Kir

Teodosie Mitropolitu.......[1]).

A doua inscripţie dela stânga e cea următóre: «Cu ajutorul luĭ Dumnedeu în anul mântuireĭ 1888, în dilele Alteţeĭ Séle Carol I şi ale Prea Sfinţituluĭ Mitropolit Iosif Primat, s'a reparat acéstă sfîntă biserică, după cum se vede, rĕmânênd nestricat numaĭ sfîntul altar al bisericeĭ celeĭ vechĭ fondată de rĕposatul Preda Căpitanul, feciorul Paraschiveĭ, vornicul eĭ trăia pe la aniĭ dela Hristos 1705 în Domnia luĭ Constantin Basarab Voevod.»

A treia biserică, cu hramul «Adormirea M. D.» din căt. Ungureni, se crede să se fi clădit acum 100 anĭ, de către preotul Eremia.

A patra biserică, tot cu hramul «Adormirea M. D.», s'a clădit de enoriaşĭ, în căt. Belciug, acum 75 anĭ.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. 3 dintre eĭ se maĭ ocupă cu olăria, 2 cu rogojinăria, 1 cu rotăria, 5 cu dulgheria, 2 cu zidăria, 4 cu cismăria şi 4 femeĭ vĕduve cu tot felul de ţĕsăturĭ.

Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Bucurescĭ şi Ploescĭ.

[1]) Urméză încă douĕ rîndurĭ pe carĭ nu le-am putut citi.

388 locuitorĭ s'au împroprietărit la 1864 şi 180 la anul 1879. In total li s'au dat 2320 h, a. în moşia Gherghiţa. Eĭ au: 413 caĭ şi epe, 667 boĭ şi vacĭ, 57 taurĭ, 60 viţeĭ, 1812 oĭ, 61 capre, 548 porcĭ, 12 bivolĭ.

Când s'a început aci să se înveţe carte nu se scie cu siguranţă; există însă un hrisov dela Alexandru Ipsilante, cu data de 1780, prin care se hotărăsce ca léfa dascăluluĭ din Gherghiţa să fie de 5 talerĭ pe lună[1]).

Scóla s'a frecuentat în anul trecut de 86 băeţĭ şi 46 fete, din numĕrul de 398 copiĭ (201 b. 197 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce anual 2484 leĭ. *Sciu carte în tótă comuna 183 bărbaţĭ şi 39 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafaţă de 3596 h. a.

Vin şi ţuică nu se fabrică în comună.

Gândacĭ de mătase se cultivă numaĭ pentru trebuinţele caseĭ.

Pămêntul de cultură e prielnic tutulor cerealelor; aşa, un h. a. grâu produce dela

[1]) Exista scólă în comună sau atuncĭ se înfiinţa?

14—26 h. l.; cel cu orz şi ovĕz dela 20—30 h. l.; cel cu porumb pênă la 25 h. l. şi rapiţa dela 10—15 h. l. Pomĭ roditorĭ sunt puţinĭ în comparaţie cu întinderea comuneĭ. Livedile dau cam două care de fîn la pogon.

Comerciul se exercită în comună de 14 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă pênă la 17,308 leĭ anual.

E traversată de sosele spre Drăgănescĭ, Ciumaţĭ şi Hătcărău.

E udată de rîurile Prahova şi Teléjen, de vâlceaua Ţueanca, care formézá lacul cu acelaşĭ nume, şi de alte micĭ vâlcele aprópe de rîul Prahova, numite coturĭ, şi formate prin mutarea cursuluĭ Prahoveĭ.

Se mărginesce cu comunele: Meri-Petchi, Hătcărău, Drăgănesci, Buda-Palanga, Ciumaţi, Balta-Dómneĭ şi Lipia-Bojdani.

GHERGHIŢA, têrgşor, com. Gherghiţa, pl. Câmpu, însemnată prin rĕscóla Călăraşanilor la 1623 asupra luĭ Alexandru Coconul, fiul luĭ Radu-Mihnea.

GHERGHIŢA, pădure între rîul Prahova şi com. Balta-Dómneĭ, pl. Câmpu.

GHIABA, pârâiaş, isvorăsce din raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen; se vérsă în pârâul Săcuianca între comunele Măneciu-Ung. şi Măneciu-Pămêntenĭ şi împreună în rîul Teléjen.

GHIABA, sat, face parte din C. R. Măneciu-Ung. plaiu Teléjen. Este situat pe loc şes şi are o póp. de 224 loc. (114 b. 110 f.)

Se dice că-şĭ ar fi luat numele dela primul locuitor, care şĭ-ar fi aşedat casa în colţul despre S. E. al comuneĭ, aprópe de vĕrsarea pârâiaşuluĭ Săcuianca în Teléjen. Din spusul celor maĭ bĕtrânĭ ómenĭ, se crede că acest cătun s'a înfiinţat cam de 100 anĭ.

Aci e o biserică fondată la anul 1882 de Ion Moisoiu, Z. Jercan, Niţă Pasĕre şi Duşa.

GHEZURILE, isvor, com. Apostolache, pl. Podgoria.

GHIGHIANCA, pădure a statuluĭ în întindere de 40 h. a. pendinte de com. Urlaţĭ, plasa Cricov.

GHIGHIU, monastire de călugărĭ, întemeiată la a. 1814 de către schimonahul Arsenie, ucenicul starițuluĭ Gheorghe dela m-rea Cernica și cu ajutorul a 4 frațĭ Rucărenĭ din Câmpu-Lung, în timpul și cu bine-cuvîntarea P. S. S. Arhiepiscop și Mitropolit Nectarie și în ḍilele Prea Inălțatuluĭ Domn Ion Gheorghe Caragea Voevod.

Acéstă monastire, care pórtă hramul «Isvorul Tămăduireĭ» este așeḍată pe un loc numit «Merie» proprietatea cucóneĭ Uța Cantacuzino Comănénca (călugărită maĭ în urmă sub numele de Anastasia și îmormîntată în acéstă monastire). Ea a dăruit acest loc pentru facerea monastireĭ, înzestrând'o și cu o moșie, numită Vatra m-reĭ Ghighiu.

Șĭ-a luat numele dupe apa și satul Ghighiu, la 15 minute departe de Ploescĭ.

Biserica acesteĭ monastirĭ fiind prea mică în comparație cu publicul ce venea să o visiteze, maĭ cu osebire la hram, în anul 1858, sub căimăcămia luĭ Alexandru Dimitrie Ghica Voevod și cu bine-cuvîntarea Mitropolituluĭ Nifon, s'a dărâmat biserica cea veche și s'a reclădit o alta maĭ mare ce există și astă-ḍĭ.

La reclădirea acesteĭ bisericĭ inițiatorul a fost starițul Eftimie, care a luat parte principală și a înaintat cu lucrarea pênă ce s'a terminat de zidărie, când a încetat din viéță. După acésta viind stariț părintele Antonie a reînceput lucrarea, la care a maĭ contribuit guvernul și alțĭ mulțĭ credincioșĭ, sfîrșindu-se la anul 1866.

Acéstă biserică este una din cele maĭ falnicĭ din țéră, avênd o têmplă fórte frumósă.

La monastire se maĭ află un isvor de apă, numit «Isvorul Tămăduireĭ» după hramul bisericeĭ, la care vin mulțime de bolnavĭ din unghiurile țěreĭ spre a-șĭ găsi leacul.

Ca odóre principale are: un potir de argint, suflat cu aur, fórte frumos; un chivot de argint poleit, din anul 1827; o anaforiță de argint din 1831; o evangelie legată cu argint și suflată cu aur din anul 1845, de o frumusețe rară, și, o cruce de argint poleită, dela starițul Eftimie.

Aci se maĭ află și o mică bibliotecă cu cărțĭ bisericescĭ.

Monastirea este împrejmuită peste tot și bine întreținută, grație actualuluĭ stariț, Arhimanḍritul Juvenalie, care a a-

dus monastireĭ multe îmbunătăţirĭ.

Monahiĭ în numĕr de 33, sunt fórte muncitorĭ şi se îndeletnicesc şi cu alte meşteşugurĭ, adică: lemnăria, ciobotăria, potcapieria, etc.

Aci se maĭ fabrică şi apă de melisă.

GHIGHIU, sat, face parte din C. R. Corlătesci, pl. Crivina.

GHIGHIU, pârâu, isvorăsce din apropierea oraşuluĭ Ploescĭ, primesce în apropriere de m-rea Ghighiu maĭ multe isvóre, intră în com. Rîfovul pe la N. V.; curge spre S., şi după ce primesce de afluente maĭ însemnat pe isvorul Pria, tot în raionul com. Rîfovul, se vérsă în rîul Teléjen, în partea de S. E. a com. Rîfovul, pl. Crivina.

GHIMELIA, deal, com. Măgureni, pl. Filipesci, cultivat o dată cu viĭ, dar carĭ s'au distrus din causa filoxereĭ. Pămêntul sĕu fiind steril şi neproducênd de cât puţină iérbă de păşune pentru vitele locuitorilor.

GHIMPOASA, mahala, face parte din C. R. Teşila, plaiu Peleş.

GHIMPOASA, gârlă, isvorăsce din munţiĭ com. Teşila, plaiu Peleş; curge dela E. spre V. şi se vérsă în rîul Doftana, pe ţĕrmul stâng, tot în raionul com. Teşila.

GHINESCĬ, pădure particulară în întindere de 25 h. a. pe proprietatea moşnenilor Ghinescĭ, supusă regimuluĭ silvic, în com. Iordăchianu, plasa Cricov.

GHIOCEL, deal, com. Podeni-Nouĭ plasa Podgoria.

GHIOCELU, sat, face parte din C. R. Podeni-Nouĭ, pl. Podgoria. Aci e o biserică fondată la anul 1841 de locuitorĭ.

GHIOLDUM, sat, face parte din C. R. Cocorăsci, pl. Têrgşor. Cade în partea de S. V. a comuneĭ şi 'l udă Iazul Morilor.

GHIONOIU, deal, com. Valea-Lungă, plaiu Prahova.

GHIOSESCĬ, sat, face parte din C. R. Comarnicu, pl. Peleş. Are o pop. de 927 loc (470 b. 457 f). Este situat pe malul drept al rîuluĭ Prahova, în faţa Comarniculuĭ, într'o posiţiune fórte frumoasă.

GHIRDOVENI se numesce partea

de N. a com. Ghirdoveni, plasa Filipescĭ.

GHIRDOVENI, comună rurală, plasa Filipesci. S'a înființat pe la anul 1700, în urma desființăreĭ satelor: Rêșnari, Stefănóia, Cioricesci și Chira.

In marginea comuneĭ Ghirdovenĭ se află un loc numit «Siliștea» ce se ḑice că ar fi fost locuit de Tătarĭ. Aci Radu Negru— se povestesce de bĕtrânĭ — a avut o luptă cu aceștĭ Tătarĭ și perḑênd bătălia a fugit prin pădure, călare pe o iépă négră potcovită d'andósele. In fuga luĭ, auḑind că iépa s'a deschingat, s'a aplecat să véḑă și atuncĭ a fost împuns cu sulița în cóstă în dreptul laculuĭ din pădure și din acel timp până aḑĭ acel lac se numesce «Lacul Negri» iar pădurea «Pădurea Negri».

Este situat pe malul drept al rîuluĭ Cricovu-Dulce, între dealurile Gruiu și Islazu, la 28 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 8 k. m. de a plășeĭ.

Se compune din 2 cătune: Ghirdoveni și Cricoveni. Intre ele nu există nicĭ o distanță; are o populațiune de 1532 loc. (720 b. 812 f), în care intră și 32 familiĭ de țiganĭ, carĭ se ocupă cu ferăria și vióra.

Capĭ de familie sunt 310; contrib. 380; case de locuit 329.

In comună e o singură biserică fondată la anul 1870, deservită de un preot.

Locuitoriĭ pe lângă agricultură se maĭ ocupă cu facerea mangaluluĭ (cărbunĭ), cu fabricarea varuluĭ, cu căratul săreĭ dela Telega la Têrgoviște și cu cioplitul lemnelor. Produsul munceĭ l desfac maĭ ales la orașul Ploescĭ.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit la a. 1864 și li s'au dat 808 h. a, din moșia statuluĭ Mărgineni. Eĭ au 61 caĭ, 40 iepe, 235 vacĭ, 64 capre, 370 porcĭ; afară de vitele trebuinciósе la muncă.

Scólă există în comună de vr'o 13 anĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 66 băețĭ și 8 fete. *Sciu carte 34 bărbațĭ și 6 femeĭ.* Cu întreținerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1242 leĭ.

In pădurea numită Ghirdoveni se află un isvor de apă minerală numit «Fântâna de leac» ce se întrebuințéză de locuitorĭ contra frigurilor.

In comună se fabrică aproximativ 1800 d. l. vin.

Gândacĭ de mătase se cultivă în mică cantitate. Pământul e prielnic la tótă cultura

și produce 5000 h. l. grêu, 6000 h. l. ovĕz, 50,000 h. l. porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 4300 merĭ, 500 perĭ, 50 cireșĭ; iar liveḑile dau pênă la 350 care fîn.

Comerciul se exercită în comună de 10 cârciumarĭ. Veniturile comuneĭ se urcă la țifra de leĭ 3800 anual.

In comună este o singură sosea împetrită și înlesnesce comunicația între Ghirdovenĭ, Haimanalele și Morenĭ.

E brăzdat de două dealurĭ: Dealul Gruiu în partea de E. a comuneĭ și dealul Islaz în partea de V. Ele au direcția dela N. spre S. Aceste dealurĭ servesc pentru pășunarea vitelor.

E străbătută de rîul Cricovudulce și Valea Ursuluĭ.

GHIRDOVENI, pădure a statuluĭ în întindere de 650 h. a. pendinte de com. Moreni, plasa Filipesci, care împreună cu trupurile: Mijea (1150 h. a) și Gruiu (750 h. a.), formézā pădurea Moreni (v. a. n.).

GHIVECIU, vale, com. Hârsa, plasa Podgoria.

GLOD (Pe-), Localitate în com. Șoimari, pl. Podgoria, *unde se presupune a fi sare.*

GLODULUĬ, vale, isvorăsce din com. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria; se vérsă în pârâul Nucețénca, tot în raionul acesteĭ comune, după ce priimesce isvorul numit «Fântâna de leac».

GLOJA, țarină între malul drept al rîuluĭ Prahova și cătunul Ungureni din com. Gherghița, plasa Câmpu.

GOGA, sat, face parte din C. R. Rîfovul, pl. Crivina. Are o pop. de 219 loc. (109 b. 110 f.) Este situat pe țĕrmul drept al rîuluĭ Teléjen.

Aci e o biserică ce pórtă următórea inscripție: «Acéstă biserică, ce se prăsnuesce hramul «Sfîntul Erarh Nicolae» s'au zidit din temelie în anul 1776 de Pitarul Gr. Brezoianu și Vornicul C. Bălăceanu, iar în anul 1866, fiind ruinată cu desăvîrșire, rĕmănênd numaĭ două zidurĭ, s'a preînoit și s'a zugrăvit prin osârdia și cheltuiala luĭ Neagu Apostolescu și soția sa Elena din capitala Bucurescĭ, ce au fost născut în acéstă comună Goga, în ḑilele Prea Inălțatuluĭ Prinț al Principatelor

Unite Române Alexandru Ión I și a Prea sfințitulut Arhiepiscop și Mitropolit al Ungro-Vlahiet și Primat al României Nifon, a. 1866, Maï 1.

GOGANU, deal în com. Salcia, pl. Podgoria, pe care se cultivă cereale.

GOGESCI, vale, com. Târlescï, plaiu Teléjen.

GOGÉSCA, sat, face parte din C. R. Târlescï, plaiu Teléjen. Are o populațiune de 400 loc. (190 b. 210 f.)

GOGÉSCA, gârlă, isvorăsce din raionul com. Posescï, curge în zigzag, merge spre E. în com. Cărbunescï, plaiu Teléjen.

GOGON (Dela-), vălcea, isvorăsce de lângă fântâna Gogon, din partea de V. a com. Slănicu, curge dela E. spre V. și se vérsă în gârla Slănicu, pe țěrmul drept, tot în raionul com. Slănicu.

GOGON, fântână în partea de V. a com. Slănicu, plaiu Vărbilău.

GOGOLOȘ, deal pe care este situată com. Podeni-Vechï, plasa Podgoria.

GOGOȘARUL, movilă, com. Isvórele, plaiu Teléjen, numită ast-fel dela formarea sa ce se asémănă cu forma uneï gogoșï de mătase.

GOGOȘARUL, pisc, com. Isvórele, pl. Teléjen, numit ast-fel dela păsěrile numite Gogoșarï, ce trăïesc în stolurï pe acest pisc.

GOLĂȘEÏ se numesce de locuitorï partea de E. a căt. Buda, com. Buda-Palanga, plasa Câmpu.

GOALEÏ, vale, com. Podeni-Vechï, plasa Podgoria.

GOMOIU, vale, com. Mărgineni-de-jos, plasa Filipescï.

GORGANI, sat, face parte din C. R. Poenari-Apostolï, plasa Cricov.

GORGANU, deal, com. Gura-Vitiórcï, pl. Teléjen, ce servă de pășune vitelor.

GORGANUL, movilă pe moșia Stejarul, com. Negoescï, pl. Têrgșoru, în apropiere de rîul Prahova, făcută, pe cât se spune de bětrânï, de Tătarï.

GORGANUL, deal, com. Teișani, plaiu Teléjen.

GORGANUL, movilă în partea de E. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, după care se recoltéză fîn.

GORGANUL, culme de deal, com. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria, ce se lasă din vîrful Năstăsóia spre Sud şi se termină printr'un vîrf înalt, lângă biserica din cătunul Cuib.

GORGANUL, movilă în partea de S. a com. Bughiile, pl. Teléjen.

GORGANUL, pisc, com. Slănicu, pl. Vărbilău.

GORGANUL ŞI GORGĂNELUL, locurĭ isolate, com. Homorîciu, pl. Telėjen.

GORGOTA, pădure a statuluĭ în întindere de 187 h. a. pendinte de com. Gorgota, plasa Crivina.

GORGOTA, comună rurală, pl. Crivina. Se compune din 2 cătune: Gorgota şi Potigrafu. Este situată la sudul Plăşeĭ, lângă soseaua dela Ploescĭ la Bucurescĭ.

Se mărginesce cu comunele: Poenari-Apostolĭ, Crivina şi Balta-Dómneĭ.

Veniturile sale sunt de leĭ 8.657.

Aci e o scólă ce există din a. 1887. Localul aparţine preotuluĭ comuneĭ, care l'a oferit gratuit. E de zid.

GORGOTA, sat, face parte din C. R. Gorgota, pl. Crivina.

GORNĂTELE, loc isolat, com. Slănicu, plaiu Vărbilău.

GORNETU, sat, face parte din C. R. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria. Este situat pe culmea dealuluĭ Gornet şi are o populaţiune de 1185 locuitorĭ (575 b. 610 f.)

Aci e o biserică reconstruită la a. 1870, la uşa căreia nu se află nicĭ o inscripţie, iar cea vechie, care a fost dărîmată la 1870, se presupune că ar fi fost fondată cam pe la anul 1765.

In partea de N. V. a acestuĭ cătun, pe ambele malurĭ ale pârâuluĭ Sărăţelu, se află mine de sare. In timpurĭ plolóse, fugind pămêntul, sarea se desvelesce, însă prin îngrijirea pasnicilor de localităţĭ sărate, se învelesce.

Satul Gornet se crede a se fi înfiinţat pe la anul 1687, când printre pădurile secolare, ce formau pustiul codruluĭ în acéstă localitate, s'au stabilit

primiĭ 4 fondatorĭ, fugițĭ de frica Turcilor, după cum spune tradiția. Se crede că-șĭ ar fi luat numele dela un gorun (stejar bătrân), sub care cel-d'ânteiŭ fundator, venit aci, îșĭ făcuse bordeiul, purtând maĭ mult timp numele de «La bordeiul de sub gorun». Maĭ târziu populându-se și-a luat numele de *Gornet*.

Acest cătun ocupă partea de sud a comuneĭ. Este încojurat la N. și S. de livedĭ cu prunĭ; la E. de pădurĭ și la V. de viĭ.

Aci e o scólă înființată pe la a. 1857, însă carte a început să se învețe cam pe la anul 1834 de preoțiĭ, dascăliĭ bisericeĭ și logofețiĭ satuluĭ, fiind plătițĭ de locuitorĭ.

In vechime acest sat se numia Slemnea-Tufele.

GORNETU, deal, situat în partea de N. V. a căt. Gornet, com. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria, acoperit cu viĭ.

GORNENU, vale, vedĭ Adânca.

GORNETU, sat, face parte din C. R. Gornetu-Cricov, plasa Cricov. Are o pop. de 567 loc. (290 b. 277 f). Aci e o biserică fondată la a. 1837, cu hramul «Cuviósa Paraschiva». Ruinându-se, în anul 1883 locuitoriĭ au făcut alta, alĕturĭ cu cea d'ânteiŭ, pe care a terminat'o în 1892, când au și târnosit'o.

GORNETU-CRICOV, comună rurală, plasa Cricov. Este situată pe malul stâng al rîuluĭ Cricovu-Sărat, la 30 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 8 k. m. de reședința plășeĭ.

Se compune din 4 cătune: Țărculesci, Gornet, Coșărele și Valea-Bouluĭ, avênd o populațiune de 1943 locuitorĭ (966 bărbațĭ, 977 femeĭ), în care intră și 4 familiĭ de țiganĭ, carĭ se ocupă cu ferăria.

Capĭ de familie sunt 461; contribuaiblĭ 447.

In comună sunt 4 bisericĭ (în fie-care cătun câte una), deservite de 4 preoțĭ.

Pe lângă agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu crescerea vitelor și pomicultura. Produsul munceĭ l desfac la orașul Ploescĭ.

Locuitoriĭ în mare majoritate sunt moșnenĭ. 69 s'au împroprietărit la 1864, pe moșiile moșnenilor; Valea Bouluĭ, proprietate a decedatuluĭ V. Papa; Priséca, proprietate a scóleĭ Ion Crăciunescu și Coșărelele, proprietate a d-luĭ E.

manoil Lahovari, din carĭ li s'au dat 199 h. a. Eĭ au 36 caĭ și epe, 153 vacĭ, 52 capre, 1766 oĭ și 922 porcĭ.

In raionul comuneĭ, în dreptul căt. Coșărele, pe rîul Cricovu-Sărat, este o móră de măcinat.

Scólă există în comună de 21 anĭ. Actualul local s'a construit din fondurile donate de bunul cetățén Vasile Paapa, mare proprietar. S'a frecuentat în anul trecut de 120 copiĭ (116 b. 4 f). din numĕrul de 242 copiĭ (174 b. 68 f), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 2484 leĭ. *Sciu carte 523 bărbațĭ și 25 femeĭ.*

Tótă comuna are o suprafață de 5.000 h. a.

In termen mediu se fabrică anual pênă la 9220 d, l. țuică și 2305 d. l, vin. Gândacĭ de mătase se cultivă aci în mică cantitate.

Terenul e fórte puțin prielnic cultureĭ. Abia se cultivă pênă la 288 h. l. grâu și 2.152 h. l. porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 4610 merĭ, 3470 perĭ, 1216 dudĭ, 1185 cireșĭ, 1346 nucĭ, 158.300 prunĭ. Livedile dau până la 922 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 3700 și la cheltuelĭ 3.500 leĭ.

O sosea ĭ înlesnesce comunicația cu com. Urb. Urlațĭ, spre S, și cu com. rur. Apostolache, spre N.

Piscul cel maĭ însemnat din comună e Drăgaica.

E udată de gârla Cricovu-Sărat și de pâraele: Valea Mocanuluĭ, Valea Lidi și Valea Bouluĭ, carĭ tóte se vérsă în Cricov, tot în raionul com. Gornetu-Cricov.

Se mărginesce cu comunele: Tătaru, Iordăchianu, Apostolache și Udresci.

GORNETU, pădure particolară în întindere de 50 h. a. proprietea moșnenilor din Gornetu-Cricov, pl. Cricov, supusă regimuluĭ silvic.

GORNETU-CUIBU, deal în comuna cu același nume, pl. Podgoria, pe care se cultivă 134½ h. a. vie.

GORNETU-CUIB, comună rurală, plasa Podgoria, situată pe culmea dealuluĭ Gornet, sub pólele dealurilor Mârzea, Năstăsóia și Nucetu, și pe ambele malurĭ ale pârâuluĭ Sărățelu, la 26 k. m. departe de capi-

tala județuluĭ și la 5 k. m. de a plășeĭ.

Dela început a fost așeḑată pe locul unde se află acum.

Se compune din 4 cătune: Gornetu, Cuibu, Nucetu și Bogdănesci și are o populațiune de 2350 loc. (1147 b. 1203 f.), în care intră și 4 familiĭ de țiganĭ.

Capĭ de familie sunt 562; contrib. 432 și case de locuit 552.

In comună sunt 3 bisericĭ: la Gornet, reconstruită în a. 1870-77; în Cuib, reconstruită la 1853-54 și în Nucet, construcție de lemn, fondată la anul 1814, tóte clădite de enoriașĭ. Aceste bisericĭ sunt deservite de 4 preoțĭ, plătițĭ de poporanĭ, și cu o mică subvenție dela comună.

Locuitoriĭ. afară de agricultură, se maĭ ocupă și cu alte meșteșugurĭ: 13 dulgherĭ, 14 dogarĭ, 2 rotarĭ, 2 tâmplarĭ, 4 ferarĭ, 4 șindrilarĭ.

Produsul munceĭ l desfac în comună.

Maĭ toțĭ locuitoriĭ sunt moșnenĭ. 52 s'au împroprietărit la 1864 dându-se la fie-care câte 7 prăjinĭ pe proprietatea moșnenilor.

Locuitoriĭ au 19 caĭ și epe, 308 vacĭ, 34 capre, 553 oĭ, 552 porcĭ și boiĭ trebuincioșĭ pentru muncă.

In comună sunt 2 scolĭ: una în Gornet și alta în Cuib. Cea din Gornot s'a înființat în anul 1857, iar cea din Cuib la 1859; însă carte a început să se învețe cam pe la 1834. *Sciu carte 723 bărbațĭ și 15 femeĭ.* Cu vêrsta de scólă sunt: 216 băețĭ și 184 fete. Cu întreținerea scóleĭ, statul cheltuesce anual 2970 leĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1200 h. a. Pămêntul nu e tocmaĭ prielnic la tótă cultura. Terenul cultivabil, cultivat pe hectar, produce 12 h. l. grâu, 12 h. l. porumb, 14 h. l. ovĕz, 13 h. l. meiŭ, 10 h. l. cânepă. In locurĭ neprielnice se produce fórte puțin; cam a treia parte din producțiunea indicată.

In comună sunt ca: 1050 merĭ, 780 perĭ, 850 duḑĭ, 1500 cireșĭ și 1350 nucĭ.

Liveḑile produc cam 3 care fîn la hectar.

Gândacĭ de mătase se cultivă, însă în mică cantitate, numaĭ pentru trebuințele familiilor. Stupĭ cu albine sunt 101.

Comerciul în comună se exercită de 4 cârciumarĭ și 6 hangiĭ, carĭ vînd mărunțișurĭ.

Bugetul comuneĭ presintă

la veniturĭ suma de leĭ 3573 şi la cheltuelĭ 3452.

In comună e numaĭ o singură sosea ce înlesnesce comunicaţia între com. Măgurele, spre capitala judeţuluĭ; cele-l'alte sunt drumurĭ naturale, înlesnind comunicaţia la E. între comunele Păcureţi şi Podeni-Nouĭ, la S. E. între căt. Băltesci, unde este reşedinţa plăşeĭ, la S. între com. Podeni-Vechĭ, la V. între com. Scăioşĭ şi Gura-Vitióreĭ şi la N. între com. Opăriţi, prin care trece la comuna urbană Văleni-de-Munte.

Comuna în partea de N. V. şi N. E. este brăzdată de o culme de dealurĭ, acoperite în cea maĭ mare parte cu viĭ, pólele cu liveḑi de prunĭ şi numaĭ în partea de Nord, pe vîrful lor, are pădure. Vîrfurile se numesc: Vîrful Beciuluĭ, Vîrful-luĭ-Şerb, Comorile, Vîrful Doruluĭ, Crucea, Fâşiilor, Năstăsóia, Poiana-Vulpeĭ, Mârzea, Piétra, Nucetu, Episcopieĭ, Gorganu, Gornetu, Dosu, Perivoe, Baba Sanda, Baba Ana, Dealu Scorţenilor, etc.

Este străbătută prin centru, dela N. V. către S. E. de pârăul Sărăţelu, în care se vérsă văile: Bogdănescilor, Dosuluĭ, Baba Sanda, Hăulesci, Petricănesci, Gornetu, Viilor şi Valea Beni, unită cu Nuceténca şi Turburea.

Ţuică se fabrică în comună aproximativ ca 4000 d. l. iar vin 2000 d. l. din causă că viile s'au filoxerat.

In comună e un isvor bogat de apă ce conţine fier şi puciósă, care se întrebuinţéză de locuitorĭ pentru bĕut şi băĭ. In partea de E. a căt. Bogdănescĭ se presupune a fi plumb şi puciósă. Pe ambele malurĭ ale pârâuluĭ Sărăţelu sunt abondente isvóre sărate.

In partea de N. E. e căt. Bogdănesci maĭ este o culme de piĕtră numită «Caranaua de Piétră» ce se întinde pĕnă în culmea dealuluĭ Năstăsóia; în care s'ar găsi cea maĭ bună piétră de construcţie. Pĕnă aḑĭ nu s'a pus în esploatare.

Sarea abundă pe tot teritorul comuneĭ. In timpurĭ ploióse, fugind pămêntul sarea se desvelesce.

Comuna Gornetu-Cuib, pĕnă la anul 1864 era divisată în treĭ sate. Se crede—date certe n'avem—că acéstă comuna *s'a înfiinţat* la anul 1687.

Se mărginesce la N. cu com. Opăriţĭ, la S. cu com. Măgurelele şi Podeni-Vechĭ, la E.

cu com. Podeni-Noui şi Păcureţi şi la V. cu com, Scăioşi şi Gura-Vitiórei.

GORUNA, sat, face parte din C. R. Cocorăsci-Misli, pl. Vărbilău. Are o populaţiune de 573 loc. (293 b. 280 f.). Aci e o biserică cu urmĕtórea inscripţie: «Acéstă biserică începe a se zidi la 4 Maiŭ anul 1851, sub Domnul Barbu Stirbeĭ şi Mitropolit Nifon, cu cheltuiala luĭ Nicolae Ţiţeiŭ şi Preotu Gheorghe şi a tutulor locuitorilor şi se zugrăvi de Pârvu şi Nicolae din oraşul Têrgoviştea şi se termină Iulie 6, anul 1852».

GORUNA ŞI COCORESCI, moşiĭ ale statuluĭ pendinţĭ de m-rea Mislea, cari pe periodul 1888-93 s'au arendat cu 1916 leĭ anual, în plus 1680 leĭ plată de pădurarĭ şi confiniştĭ.

La început se arenda cu 4300 leĭ, însă s'a scădut din arendă 2384 leĭ, pentru partea vîndută de vecĭ la locuitorĭ.

GORUNUL, gârliţă, isvorăsce din raionul com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, şi se vérsă în gârla Chiojdu, pe partea dréptă, tot în raionul com. Star-Chiojdu.

GORUNULUĬ, (Vîrful-), deal în partea de N. a com. Cornu, pl. Prahova. Servă de păşune pentru vitele locuitorilor.

GORUNILOR (Vîrful-), vîrf de deal în com. Teişanĭ, pl. Teléjen.

GORUNILOR (Valea-), loc isolat în com. Teişanĭ, pl. Teléjen.

GORUNGOIUL, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic pe moşia Bréza, pendinte de com. Bréza, plaiu Prahova.

GORŢEA, fântână de unde isvorăsce pârâul Séca, com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen.

GRADIŞTEA, culme de deal, situată la S. E. de căt. Cuibu, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria. Pe o parte din acéstă culme se cultivă fasole, fiind terenul slab, iar restul e ocupat cu fîneţe.

GRADIŞTEA, pisc pe culmea de deal ce se lasă din crésta Carpaţilor, printre gârlele Drajna şi Ogretinul, com. Drajna-desus, pl. Teléjen. *Aci a fost castrul legiunilor Romane.*

GRĂJDANA, deal, com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria,

GRÉCA sau Valea Greceĭ, gârliță, isvorăsce de la V. de com. Bughiile, plaiu Teléjen, și se vérsă în gârla Bughea, tot în raionul com. Bughiile.

GRECILOR, gârliță, isvorăsce din fundul văilor comuneĭ Filipesci-de-Pădure, plasa Filipesci, trece prin fînețe, făcênd maĭ multe zigzagurĭ, curge spre E. și se vérsă în pârâul Roșióra. *Pe valea acesteĭ gârlițe se presupune a fi păcură.*

GRECILOR, vale situată la E. de com. Brebu, plaiu Prahova ; numită ast-fel de la nisce grecĭ ce au avut óre-când proprietățĭ acolo.

GRECULUĬ, vale, isvorăsce de sub pólele munteluĭ Clăbucetu-Baiuluĭ, com. Predeal, plaiu Peleș, și se vérsă în pârâul Prahovița, pe țĕrmul drept, tot în raionul com. Predeal, din sus de satul Azuga.

GRESIA, isvor, curge din muntele Călugăru, com. Star-Chiojdu, plaiul Teléjen, ia direcția S. V. și se vérsă în gârla Chiojdul, tot în raionul com. Star-Chiojdu.

GRESIA, sat, face parte din C. R. Star-Chiojdu, pl. Teléjen. Are o pop. de 40 loc. (20 b. 20 f.) Este situat la pólele munteluĭ Călugăru și 'l udă isvorul cu acelașĭ nume. Cade în centrul comuneĭ.

GROAPA SOCILOR, loc isolat la S. V. de com. Bĕtrâni, pl. Teléjen.

GROAPA-GENTEĬ, localitate în com. Aricesci, plasa Podgoria, *unde se presupune a fi sare.* (Veḑĭ Genteĭ).

GROAPA ISVORANILOR, deal spre V. de com. Măneciu-Ung., pl. Teléjen.

GROAPA OI, țarină ce se întinde în partea de V. a țarineĭ Brecacea pênă în Valea Viilor, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria. Aci se cultivă porumb și se află și puține liveḑĭ de prunĭ. In vechime pe acest loc au fost stâne de oĭ, de unde și-a luat numele.

GROAZA, loc isolat, com. Slănicu, plaiu Vărbilău.

GROOTIȘUL, munte la N. de com. Măneciu-Ung., plaiu Teléjen, coprins între apa Stanceĭ (la N. E.) și apa Bobuluĭ (la S.)

GROOTIŞUL, loc de trecere în Transilvania.

GROPŞOARELE, loc gol pe muntele Gropşórele, destinat pentru fîneţe şi păşune, în întindere de 130 h. a.

GROŞANI, se numesce partea de N. a com. Slănicu, pl. Vărbilău.

GROŞETU-MĂLĂÉSA, pădure a statuluĭ în întindere de 150 h. a. pendinte de com. Haimanalele, pl, Filipescĭ, care împreună cu trupul Négra (1847 h. a.), forméză pădurea Haimanalele, pl. Filipescĭ.

GROŞETUL, vale, com. Ederile, pl. Filipescĭ, ce se vérsă în rîul Cricov.

GROTIŞUL (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Muntele Grotişul, pendinte de com. Măneciu, plaiu Teléjen.

GRUIU, vale, com. Vadu-Săpat, plasa Cricov.

GRUIU, deal cu direcţia dela N. E. la S. V. în com. Star-Chiojdu, plaiu Teléjen. Cade în partea de N. a comuneĭ.

GRUIU, pădure a statuluĭ în întindere de 750 h. a. pendinte de com. Moreni, plasa Filipescĭ, care împreună cu trupurile: Mijea (1150 h. a.) şi Ghirdoveni (650 h. a.), forméză pădurea Moreni (v. a. n.)

GRUIU, deal acoperit cu pădure în partea de E. a com. Ghirdoveni, plasa Filipescĭ.

GRUIU, deal la S. de com. Călugăreni, pl. Cricov.

GUGUENĬ, vale, com. Tinosul, plasa Crivina.

GURA BUCOVELULUĬ, mahala din C. R. Bucov, pl. Cricov.

GURA BUGHEĬ, numire veche a căt. Fundeni din com. Scăioşĭ, pl. Teléjen.

GURA-BELIĬ, sat, face parte din C. R. Bréza-de-sus, pl. Prahova. Are o pop. de 369 loc. (191 b. 178 f.) *In acest cătun este o carieră de unde se estrage humă, care amestecată cu piétră de prund, se fabrică var hidraulic fórte bun.*

Cade în partea de N. a comuneĭ şi 1 udă văile: Rache-

rița, Lazu și Căruntei, afară de rîul Prahova, care î udă partea de E.

GURA BELII, loc isolat în com. Bréza-de-sus, plaiul Prahova. Aci rîul Belia se vérsă în rîul Prahova.

GURA-CRIVĚȚULUI, pădure a statului în întindere de 175 h. a. pendinte de com. Mănesci, pl. Têrgșoru.

GURA-CRIVĚȚULUI, numire ce se mai dă cătunului Crivěțul din com. Mănesci, plasa Têrgșoru.

GURA-CUMETRI, mahala din com. Cocorăsci-Misli, pl. Vărbilău.

GURA-CUMETRI, trup de pădure a statului, în întindere de 185 h. a. care, împreună cu trupurile: Drumul Băicoiului (67 h. a.), Găgénca (106 h. a.) și Degerații (62 h. a.), formézä pădurea Mislénca sau Găgeni-Mislea.

GURA-RÎNCEZILOR, se numesce localitatea din com. Rîncezi, pl. Teléjen, unde se împreună gârlele: Rîncezi cu Nucșóra, věrsându-se în pârâul Ogretinu, com. Ogretinu.

GURA-VĂIEI, loc isolat în com. Țintea, plasa Filipesci.

GURA-VĂIEI, localitate în com. Teișani, plaiu Teléjen.

GURA-VACI-PLEȘESCILOR, loc de arătură în pădurea Țintea.

GURA-VITIOAREI, deal, com. Gura-Vitióreĭ, pl. Teléjen, pe care se cultivă 27½ h. a. vie.

GURA-VITIOAREI, pădure a statului în întindere de 350 h. a. pendinte de com. Gura-Vitióreĭ, plaiu Teléjen, formată din trupurile Mislénca (250 h. a.) și Livadea (100 h. a.).

GURA-VITIOAREI, comună rurală, plaiu Teléjen. S'a numit astfel dela gârlița Vitióra, ce se vérsă aci în rîul Teléjen.

Este situată pe valea rîului Teléjen, la 3 k. m. departe de reședința plășei. N'are nici un cătun alipit.

In comună este o biserică zidită din fondurile monastireĭ Mislea și deservită de un preot.

Capi de familie sunt 147; contribuabili 147; case de locuit 117.

Locuitorii se ocupă numai cu agricultura. Produsul a-

gricol abia ajunge în comună.

Locuitoriĭ, în număr de 112, s'au împroprietărit la 1864, când li s'au dat 378 h. a. din moșia statuluĭ Gura-Vitióreĭ, fostă a m-reĭ Mislea. Eĭ au: 7 caĭ, 69 vacĭ, 220 oĭ și 87 porcĭ.

Pe rîul Teléjen, în raionul comuneĭ, e o móră și un fierăstrău.

Scólă nu este în comună. Copiiĭ d'aci frecuentă scóla din com. Văleni-de-Munte. Cu vêrsta de scólă sunt 30 băețĭ și 30 fete. *Sciu carte 36 bărbațĭ.*

Țuică, după media celor 3 anĭ din urmă, se fabrică vr'o 2000 d. l. iar vin abia 200 d. l. din causă că viile s'au filoxerat.

Pămêntul nu este prielnic la tótă cultura. In anul agricol trecut s'au cultivat: 30 h. a. grâu, 60 h. a. ovĕz și 80 h. a. porumb. Pomĭ roditorĭ sunt prea puținĭ.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 4013,22.

E lipsită cu desăvîrșire de sosele comunale.

E brăzdată de dealurile: Vîrful Doruluĭ, Titila, Movila, Curmătura și Gorganu, carĭ servă de pășune vitelor.

O udă rîul Teléjen; gârlele: Vitióra și Bughea și văile: Hotaruluĭ, Strecheĭ, Fântâni, Danciuluĭ, Nămólelor, Vlăscenilor, Dragomir, Lupuluĭ și Bisericeĭ.

GURA-VITIOAREĬ, moșie a statuluĭ, com. Gura-Vitióreĭ, pl. Teléjen, pendinte de m-rea Mislea, care pe periodul 1885-95 s'a arendat cu 5900 leĭ anual, afară de livedea de la Vărbilău și trupul Malim.

GUREȘ, vîrf de deal, com. Slănicu, plaiu Vărbilău.

GUREȘUL, vîrf de deal în partea de N. a com. Livadea, plaiu Vărbilău, acoperit cu pădure.

GURGA, munte în com. Bréza-de-jos, plaiu Prahova. *La pólele acestuĭ munte sunt isvóre de ape minerale carĭ conțin iod, sare și puciósă.*

GURGUIATA, munte la V. de com. Comarnic, plaiu Peleș.

GURGUIATA, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Comarnic, pendinte de com. Comarnic, pl. Peleș.

H.

HAIDĂU, pârâu, isvorăsce dela N. de com. Udresci, trece pe la S. de com. Apostolache, pl. Podgoria, curge printre vâlceaua «Prunii luĭ Mircea» și pădurea statuluĭ și se vérsă în rîul Cricovul-Sărat, în raionul com. Apostolache.

HAIMANALELE, pădure a statuluĭ în întindere de 1997 h. a. pendinte de com. Haimanalele, plasa Filipesci și formată din trupurile: Négra (1847 h. a.) și Groșetu-Mălăésa (150 h. a.)

HAIMANALELE, comună rurală, plasa Filipescĭ. Acéstă comună s'a înființat de către nisce călugărĭ grecĭ, aducênd ómenĭ din diferite părțĭ și maĭ cu osebire țiganĭ robĭ. Orĭ-ce acte vechĭ relative la înființarea eĭ lipsesc.

Este situată pe valea rîuluĭ Cricovul-Dulce, la 24 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 11 k. m. de reședinta plășeĭ.

Se compune din 2 cătune: Haimanalele și Braniștea, avênd o populațiune de 790 locuitorĭ (434 b. 356 f.), în care intră și 70 familiĭ de țiganĭ.

Capĭ de familie sunt 147; contribuabilĭ 156; case de locuit 204.

In comună e o singură biserică a statuluĭ, necunoscêndu-se nicĭ fondatoriĭ, nicĭ anul fondăreĭ; s'a reparat în anul 1892 cu cheltuiala D-lor Dimitrie Popescu și Nedelcu I. Crivețeanu. *Tot în acéstă comună se află și monastirea Mărgineni cu o închisóre pentru ceĭ osândițĭ, o stațiune pentru telegraf și poștă și un atelier în care lucréză osîndițiĭ câte o meserie. Cele maĭ de căpetenie meșteșugurĭ ce se învéță de către arestanțĭ sunt: tăbăcăria și cismăria, de unde se procură încălțăminte armateĭ. Pe la anul 1870, chiliile monastireĭ serviau de închisóre pentru femeĭ.*

Nemțiĭ la 1716 au prefăcut m-rea Mărginenĭ în cetate.

Locuitoriĭ din acéstă comună se ocupă cu cioplitul lemnelor de cherestea (stejar) și cu rotăria; iar țiganiĭ cu fabricarea mangaluluĭ și cărămidăria. Sunt în total 130 meșteșugarĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ la orașele Ploesci și Têrgoviste.

In raionul comuneĭ e o móră cu vaporĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 180, s'au împroprietărit după legea rurală din 1864, când li s'au dat 342 h. a. în moșia m-reĭ Mărgineniĭ. Eĭ au 40 caĭ, 15 epe, 108 vacĭ 12 bivolĭ, 103 capre 84 oĭ și 150 porcĭ.

Scólă există în comună de 9 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ. In anul scolar 1892-93 s'a frecuentat de 34 copiĭ (29 b. 5 f.), din numĕrul de 119 copiĭ (54 b. 65 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1404 leĭ. *Sciu carte 32 bărbațĭ și 6 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafață de 630 h. a.

Țuică nu s'a fabricat, pentru că de vr'o 6 anĭ nu s'au făcut prune.

Gândacĭ de mătase se cultivă în fórte mică cantitate. Stupĭ cu albine sunt 21. Pămêntul e prielnic la tótă cultura, dar nu se cultivă de cât porumb, grâu, ovĕz și meiŭ: Terenul cultivabil a produs: 7000 h. l. porumb, 2100 h. l. grâu, 1050 h. l. ovĕz și 140 h. l. meiŭ. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 400 merĭ, 150 perĭ, 50 duḑĭ, 100 cireșĭ și 200 nucĭ. Liveḑile produc ca la 300 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la țifra de 4601 și cheltuelile la 3939 leĭ anual.

Prin comună trece sos. jud. Ploescĭ-Têrgoviște, legând comuna Haimanalele cu Dârmonesci și Adânca din județul Dâmbovița și soseaua vecinală Haimanalele-Ghirdoveni.

E brăzdată de dealul numit «Al Orașuluĭ» situat în partea de V. a comuneĭ, servind pentru pășunea vitelor.

In partea de E. o udă rîul Cricovul și pâraele: Négra și Racila.

Se mărginesce cu comunele: Dârmonesci, Mărgineni-de-sus (la E); Ghirdoveni (la N.); Adânca și Bucșani din jud. Dâmbovița (la V. și S.).

HAIMANALELE, moșie a statuluĭ pendinte de com. Haimanalele, pl. Filipescĭ, fostă a m-reĭ Mărgineni, care pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 12.050 leĭ anual, în plus 1440 leĭ plata de pădurarĭ.

HAIMANALELE, sat, face parte din C. R. Haimanalele, pl. Filipescĭ.

HANUL LUĬ RUJA, loc lângă cazarma de astă-ḑĭ din Predeal, pl. Peleș, pe care s'a construit

un han pe la jumĕtatea secolului trecut. De aci ĭ vine şi numele.

HANUL ROŞU, localitate în apropiere de oraşul Văleni-de-Munte, plaiu Teléjen, unde s'a făcut un frumos pod peste rîul Teléjen.

HATAŞU (Pe-), loc de arătură şi fîneţe în marginea pădureĭ Surani, pl. Podgoria, avênd împreună cu locul Sfóra (De-Pe-) 4 h. a.

HĂBUDU, comună rurală, plasa Têrgşor. Se compune din 2 cătune: Brătesci şi Hăbudu.

Este situată în partea de S. a plăşeĭ, lângă rîul Ialomiţa.

Veniturile sale sunt de leĭ 3224.

Reşedinţa comuneĭ e în căt. Hăbudu.

Scólă există în comună dela 1889. Localul e proprietatea comuneĭ. Copiĭ în vêrstă de scólă sunt: 164; repartisaţĭ ast-fel: 105 în Hăbudu şi 59 în Brătescĭ.

HĂBUDU, sat, face parte din C. R. Hăbudu, pl. Têrgşor.

HĂBUDU-SCUTAŞU, proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de schitul Têrgşor, com. Hăbudu, pl. Têrgşoru, în întindere de 104 h. a. tóte arabile şi fîneţe, care pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 3750 leĭ anual.

HĂTCĂRĂU, sat, face parte din C. R. cu acelaşĭ nume, pl. Câmpu. Aci e reşedinţa comuneĭ şi are o pop. de 492 loc. (258 b. 234 f.)

HĂTCĂRĂU, comună rurală, plasa Câmpu. Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Prahova. Se compune din 3 cătune: Hătcărău, Malamucu şi Tufani.

Are o populaţiune de 1032 loc. (522 b. 510 f.); 229 capĭ de familie şi 180 contribuabilĭ.

In comună sunt 2 bisericĭ: una în Hătcărău fondată în anul 1843 şi alta în Malamuc, fondată în a. 1870, deservite de 2 preoţĭ.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Eĭ s'au împroprietărit la 1864 pe moşiile Hătcărău, Malamucu şi Eforieĭ Creţulescu când li s'au dat 212 h. a.

Locuitoriĭ desfac produsul munceĭ lor la oraşul Ploescĭ. Au 164 caĭ, 146 vacĭ, 7 bi-

voiĭ, 1582 oĭ și 521 porcĭ.

Scólă nu este în comună. Copiĭ în vêrstă de scólă sunt 125 b. 111 f.

Tótă comuna are o suprafață 609 h. a. pămênt.

Țuică și vin nu se fabrică în comună.

Gândacĭ de mĕtase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt 80.

Pămêntul e prielnic porumbuluĭ și grâuluĭ. Pomĭ roditorĭ sunt puținĭ. Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 2973 leĭ anual și cheltuelile la 2820 leĭ.

Stă în legătură cu comunele Drăgănesci și Gherghița.

HĂULESCI, vâlcea, isvorăsce dela N. de căt. Cuib, com. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria; curge dela N. E. spre S. V. trecênd pe lângă locuințele Hăulescilor și se vérsă în Sărățelu la S. de căt. Cuib, tot în raionul com. Gornetu-Cuib.

HÂRLESCI, vedĭ Crivina, com. rurală.

HÂRSA, sat, face parte din C. R. Hârsa, pl. Podgoria. Are o pop. de 243 loc. (126 b. 117 f.) Aci e reședința comuneĭ, cu o biserică fondată în anul 1866.

HÂRSA, comună rurală, plasa Podgoria. Se numesce ast-fel dela un pisc ascuțit între douĕ văĭ, numite Piscu-luĭ-Hârsa.

Este situată pe văile gârlelor Vărbila, Hârsa și Bucovelul, la 18 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 8 k. m. de a plășeĭ.

Are o populațiune de 1863 loc. (952 b. 911 f.), în care intră 22 familiĭ de țiganĭ, 4 de bulgarĭ, 5 de italienĭ.

Se compune din 6 cătune: Hârsa, Plopu, Nisipósa, Gâlmeia, Vărbila și Valea Cuculuĭ. Capĭ de familie sunt 402; case de locuit 402.

In comună sunt 5 bisericĭ: la Hârsa, Nisipósa, Plopu, Vărbila și Valea Cuculuĭ, deservite de 5 preoțĭ.

Afară de agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu rotăria, dulgheria, tăierea pădurilor și pomicultura. Produsul munceĭ l desfac la orașul Ploescĭ.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit la 1864 pe moșiile Bucovu, Poenăréuca, Sălcianu, Rogozasca și a fraților Caribolu, când s'a dat 818 h. a. la 284 locuitorĭ. Eĭ au 585 boĭ, 203 vacĭ, 55 caĭ, 748 oĭ, 436 porcĭ.

Scóla a fost frecuentată în anul trecut de 40—45 copiĭ. *Carte sciu 32 locuitorĭ și 2 femeĭ.*

Comuna se întinde pe o suprafață de 2000 h. a. Țuică se fabrică anual cam 800 d. l. Viile s'au filoxerat.

Gândacĭ de mĕtase se cultivă prea puțin. Stupĭ cu albine sunt 40.

Producția terenuluĭ e mediocră. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 500 merĭ, 80 perĭ, 200 cireșĭ, 150 dudĭ, 200 nucĭ. Livedile dau 60 care fîn pe an.

Comerciul se exercită de 8 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la țifra de 4200 leĭ anual. Cheltuelile represintă aceiașĭ sumă.

Prin centrul comuneĭ trece soseaua Bucov-Hârsa.

E brăzdată de dealurile: Gâlmeia, Rachiți, Piscul luĭ Cernat, Puiulescu, Piscu Sticlaruluĭ și Piscu subțire, pe carĭ se cultiva vie și de când s'au filoxerat servă de fînețe. Pe o parte din ele sunt pomĭ roditorĭ și se cultivă cereale.

E străbătută de văile: Hârsa, Bucovuluĭ, Ciuciuneasa, Nóroielor, Robu, Cuculuĭ și Vărbila, formată din maĭ multe ramurĭ.

Se mărginesce cu comunele: Urlați, Iordăchianu, Valea Călugărescă, Gornetu-Cricov, Podeni-Nouĭ, Bucovu și Podeni-Vechĭ.

HÂRSA, gârlă, isvorăsce din pădurile com. Hârsa, pl. Podgoria, și se vérsă în rîul Bucovelul.

HELEȘTEU (La-), lac, în partea de E. a com. Tătaranĭ. pl. Crivina, format de pâraele Recelea și Calda. Inainte vreme era heleșteu bine îngrijit, datorit întemeietoruluĭ bisericeĭ din comună, Cotman Vel Mihalache Cornescu. Adĭ nu maĭ e îngrijit de nimenĭ.

HEM, vale, com. Podeni-Vechĭ, plasa Podgoria.

HERMENÉSA, rîușor, isvorăsce de la E. de com. Teșila, pl. Peleș, dintre munțiĭ Gâlmeia și Ciopârcenĭ; curge dela E. spre V. și se vérsă în rîul Doftana, pe malul stâng, tot în raionul com. Teșila.

HERU, deal ce desparte com. Bĕtrâni, pl. Teléjen, la N. E. de com. Star-Chiojdu. Pe o parte din acest deal se cultivă cereale, iar parte servă de fînețe.

HIREȚU, deal, com. Valea-Lungă, plaiu Prahova.

HODOROAGA, vale, com. Vâlcănesci, plaiu Vărbilău.

HOMORÎCÉNU, moşie pe care s'au împroprietărit la a. 1864 locuitorii din com. Homorîciu, plaiu Teléjen.

HOMORÎCÉNU, moşie pe care s'au împroprietărit la 1864 o parte din locuitorii com. Târlesci, plaiu Teléjen.

HOMORÎCIURILE, comună rurală, plaiu Teléjen, Este situată lângă rîul Teléjen, la 36 k. m. departe de capitaia judeţuluĭ şi la 8 k. m. de a plaiuluĭ.

Se compune din 5 cătune: Homorîciu-Pămêntenĭ, Homorîciu-Ungurenĭ, Malul-Vînăt, Cernesci şi Schiulesci.

Are o populaţiune de 2289 locuitorĭ (1095 b. 1194 f.), în plus 5 familiĭ de ţiganĭ. Capĭ de familie sunt 495; contribuabilĭ 470.

In comună sunt două biserici; una în Schiulescĭ, fondată de locuitorĭ, în anul 1842 şi a doua în Homorîciu, fondată în anul 1744, cu următórea inscripţiune: «Cu vrerea tatăluĭ şi a fiuluĭ şi cu ajutorul duhuluĭ sfînt, făcutu-s'a acéstă biserică de Dumnéluĭ Căpitan Iane şi soţia sa Anica, fiica luĭ Nicolae Ţagorafa, în dilele Prea Inălţatuluĭ Domn Mihail Racoviţă V.V. ca să fie de pomenire; lét 1744».

Ambele bisericĭ sunt deservite de două preoţĭ.

Pe lângă agricultură, locuitorii se maĭ ocupă cu esploatarea lemnelor din pădurĭ şi fabricarea rachiuluĭ de prune. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la oraşele Ploescĭ şi Bucurescĭ.

In raionul comuneĭ sunt 2 morĭ, una pe rîul Teléjen şi alta pe Crasna.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ; 184 s'au împroprietărit după legea rurală din 1864, când li s'au dat 350 h. a. din moşiile: Teişani, m-rea Cotrocenĭ, Marcovescĭ, Homorîcénu. Eĭ au 33 caĭ, 20 epe, 665 boĭ, 281 vacĭ, 5 bivolĭ, 2760 oĭ şi 250 porcĭ.

Scóla există în comună dela anul 1842. In anul trecut s'a frecuentat de 97 băeţĭ şi 3 fete, din numĕrul de 350 (170 b. 180 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1296 leĭ. *Sciu carte 221 bărbaţĭ şi 20 femeĭ.*

In partea de E. a comuneĭ este «Cetăţuia» unde se spune că ar fi mulţĭ banĭ îngropaţĭ de Tătarĭ.

Tot teritorul comuneĭ are o suprafaţă de 900 h. a.

An peste an se fabrică în comună peste 2500 d. l, ţuĭcă.

Pămêntul nu e prielnic la tótă cultura. Terenul cultivabil în anul trecut a dat: 60 h. l. grâu, 5040 h. l. porumb, 489 h. l. ovĕz, 2000 k. g. fasole, 107.770 k. g. fîn. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 10.000 prunĭ, 250 merĭ, 120 perĭ, 250 cireşĭ, 260 nucĭ.

Comerciul se exercită în comună de 10 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la ţifra de 3305 leĭ, şi cheltuelile la 2989 leĭ.

Prin comună trece calea judeţénă, ce unesce capitala judeţuluĭ cu frontiera despre Transilvania, numită soseaua Ploesci-Bratocea. *Tot prin acéstă comună trece vechiul drum al Romanilor, numit de uniĭ şi drumul Tătarilor.*

Comuna la V. e brăzdată de dealurile: Gorganul, Gorgănelul, Piscu-Cataneĭ, munţiĭ Tirifoiu şi Plaiul Şerban Vodă. Pe aceste dealurĭ nu se face nicĭ o cultură.

E udată în partea de N. de gârla Crasna, ce se véršă în rîul Teléjen, şi de vâlcelul numit al Hoţuluĭ, în partea de V.

Se mărginesce la N. cu rîul Crasna, care o desparte de com. Isvórele, la S. de pârâul Valea-luĭ-Dragomir, care o desparte de com. Teişani, la E. cu rîul Telejenelul şi la V. cu Valea Slănicu, care o desparte de Slănic.

HOMORÎCIU-PĂMÊNTENĬ, sat, face parte din C. R. Homorîciurile, plaiu Teléjen. Aci e reşedinţa comuneĭ.

HOMORÎCIU-UNGURENĬ, sat, face parte din C. R. Homorîciurile, pl. Teléjen.

HOTARUL, deal pe care este situată com. Cărbunesci, pl. Podgoria.

HOTARULUĬ, vale la E. de com. Gura-Vitióreĭ, plaiu Teléjen.

HOŢI, pisc situat în partea de S. V. a com. Şoimarĭ, plasa Podgoria.

HOŢULUĬ, vale, udă teritorul căt. Goruna, com. Cocorăscĭ-Misli, plaiu Vărbilău, şi se véršă în valea Gurdŭza (v. a. n.)

HOŢILOR, fântână, com. Hârsa, plasa Podgoria.

HOŢILOR, pisc spre N. de com. Podeni-Nouĭ, plasa Podgoria, numit ast-fel dela nisce bandiţĭ ce-şĭ aveau aci ascundĕtórea.

HOŢILOR, plaiŭ la S. de com. Târlesci, plaiu Teléjen, pe care se află pădure şi locurĭ de păşune. Pe acest plaiŭ treceau

în vechime bandele de hoţĭ din munţĭ spre câmp.

HOŢILOR, poiénă, com. Comarnic, plaiu Peleş.

HOŢILOR, vâlcel, trece prin partea de V. a comuneĭ Homorîciurile, pl. Teléjen.

HULA, şanţ între Gradiştea şi Muchia-luĭ-Pârpală, în com. Drajna-de-sus, plaiu Teléjen.

HUMEĬ, vale, com. urb. Urlaţĭ, plasa Cricov.

I.

IAZUL, gârlă abătută din rîul Teléjenul, trece prin mijlocul comuneĭ Bucovu, plasa Cricov, şi se vérsă iarăşĭ în Teléjen.

IAZUL FETEĬ, gârlă, îşĭ ia începutul din rîul Teléjen, maĭ jos de satul Plopeni, face maĭ multe zigzagurĭ, străbate comunele: Boldesci, Scăenĭ, Pleaşa, şi Bucovelul, din josul căreia se vérsă iarăşĭ în Teléjen. Acéstă gârlă s'a numit ast-fel pentru-că în ea s'a înecat o fată. Pe acest rîu, în raionul com. Scăenĭ, sunt instalate: 2 pive, 3 morĭ, 1 fabrică de făină şi o fabrică de hârtie. La două morĭ se macină şi cóje de copacĭ pentru tăbăcărie.

ICOANA, moşie a decedatuluĭ I. Băbeanu, pe care la 1864 s'au împroprietărit 83 locuitorĭ din com. Salcia, plasa Podgoria.

ICOANA, munte în partea de N. a com. Star-Chiojdu, plaiu Teléjen, acoperit ca pădure şi islaz.

ICONIŢEĬ (Vîrful-), deal în partea de N. a com. Bordeni, pl. Prahova, acoperit cu pădure. S'a numit ast-fel dela o icónă, ce se află şi adĭ într'un copaciŭ bĕtrân.

IEPIĬ, vale pe care curge rîul Jepiĭ, ce isvorăsce de sub piscul Jepiĭ, com. Predeal, plaiu Peleş. Are direcţia dela V. spre E.

ILIAŞ (Pe-), grădină mare, înconjurată cu şanţ, a fostuluĭ proprietar al moşieĭ Pucheni-Marĭ, plasa Crivina.

INDEPENDINŢA, sat, face parte

din C. R. Gherghița, plasa Câmpu. Are o pop. de 68 loc. (32 b. 36 f.) Acest sat s'a înființat la a. 1877, cu ocasiunea împroprietăririreĭ locuitorilor și se maĭ numesce și «Borusu» dela numele loculuĭ pe care s'a format cătunul.

INOTESCI, comună rurală, plasa Cricov. Se crede—după spusa locuitorilor bĕtrânĭ—că s'a înființat pe la anul 1684.

Este situată la 26 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 10 k. m. de a plășeĭ. N'are nicĭ un cătun alipit.

Populația sa e de aprópe 1000 locuitorĭ; familiĭ de țiganĭ sunt 4; capĭ de familie 236; contribuabilĭ 187; case de locuit 267.

In comună este o singură biserică fondată la a. 1818, deservită de un preot.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Produsul munceĭ, când prisosesce, l desfac la orașele Ploescĭ și Mizil.

Locuitoriĭ, în numĕr de 135, s'au împroprietărit la 1864, pe moșia Inotescĭ, când li s'au dat 548 h. a. din moșia D-luĭ Nae Burchi. Eĭ au 68 caĭ și epe, 156 vacĭ, 439 boĭ, 1033 oĭ și 148 porcĭ.

Școla-există în comună de 5 anĭ și funcționéză regulat. Localul e proprietate particulară. S'a frecuentăt în anul trecut de 64 copiĭ din numĕrul de 119 cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte în comună 56 bărbațĭ și 2 femeĭ.*

Comuna se întinde pe o suprafață de 980 h. a.

In anul 1893 terenul cultivabil a produs 7875 h. l. grâu și 5400 h. l. porumb. Alte cereale nu se cultivă. Islazurile servă pentru pășune.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 5013,63 și la cheltuelĭ 3357,36 leĭ anual.

La 2 k. m. departe de comună trece soseaua națională Ploesci-Mizil și la 1 k. m. linia C. F. R. Ploesci-Mizil, avênd stația Inotesci. Sosele vecinale o légă cu comunele: Ceptura, Rotari, Cătunu, Colcégu, Degerați și Parepa.

E străbătută d'a curmezișul de isvorul Inotescilor, ce isvorăsce dela Nordul comuneĭ și trece pe teritoriul comuneĭ Colcégu.

IORDĂCHIANU, comună rurală,

plasa Cricov. Este situată lângă rîul Cricovu-Sărat și pe dealul despre apus de vatra schitului Iordăchianu, la 30 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 4 k. m. de reședința plășeĭ.

Se compune din 3 cătune: Iordăchianu, Plavia și Mocesci, avênd o populațiune de 1141 loc. (556 b. 585 f.) și 4 familiĭ de țiganĭ.

Capĭ de familie are 290; contrib. 223; case de locuit 287.

In comună sunt 3 bisericĭ (în fie-care cătun câte una). Cea din Iordăchianu s'a fondat la a. 1858; cea din Plavia la a. 1814 și cea din Mocescĭ la a. 1694. Aceste bisericĭ sunt deservite de 3 preoțĭ.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura și cultura pomilor. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la orașele Ploescĭ și Mizil.

Parte din locuitorĭ sunt moșnenĭ, 136 locuitorĭ s'au împroprietărit la 1864, pe moșiile D-lor Mihuleț, Iordache Rusescu, I. Urlățénu, și alțĭ, când li s'au dat 220 h. a. pământ. Eĭ au: 7 caĭ, 2 epe, 46 vacĭ, 23 capre, 422 oĭ, 175 porcĭ.

Scólă nu există în comună. 26 copiĭ, din numĕrul de 115 (80 b, 35 f.), urméză la scóla din comuna Urlațĭ, și căt. Valea-Bouluĭ din com. Gornetu-Cricov. *Sciu carte 62 bărbațĭ și 2 femeĭ.*

Tótă comuna are o suprafață de 510 h. a.

Anual se fabrică în comună pênă la 200 h. l. țuică și 30 h. l. vin.

Terenul cultivabil produce cam 102 h. l. grâu, 120 h. l. ovĕz, 20 h. l. meiŭ, 1000 h. l. porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 200 merĭ, 110 perĭ, 96 duḑĭ, 105 cireșĭ, 113 nucĭ; iar liveḑile dau cam 80 care fîn.

Comerciul se exercită în comună de 2 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ la fondul drumurilor presintă la veniturĭ suma de 3546 leĭ și la cheltuelĭ 3208,80 leĭ; iar fondul ḑecimilor are la veniturĭ 1828 leĭ și la cheltuelĭ leĭ 730.

Prin comună trece o sosea înlesnind comunicația spre comunele Apostolache și Urlați.

E brăzdată de dealurile: Călimanu, Teiul-Mare, Maicile și Menezu, carĭ servesc de pășune pentru vite.

E străbătută de maĭ multe văĭ și vălcele și de rîul Cricovul-Sărat.

Se mărginesce cu comunele: Gornetu-Cricov (N); Urlațĭ (S);

com. Ceptura (E) şi Hârsa (V).

IORDĂCHIANU, sat, face parte din C. R. cu acelaşĭ nume, pl. Cricov. Aci e reşedinţa comuneĭ. Are o biserică fondată la 1858.

IORDĂCHIANU, pădure a statuluĭ în întindere de 175 h. a. pendinte de com. Iordăchianu, plasa Cricov.

IRIMESCI, trup de pădure a statuluĭ, în întindere de 200 h. a. pendinte de com. Proviţa, plaiu Prahova, care împreună cu trupurile : Măgura (35 h. a.) şi Feţele-Grâuluĭ (175 h. a.), formézá pădurea Valea-Pietreĭ.

ISLAZU, deal in partea de V. a com. Ghirdoveni, plasa Filipesci, pe care păşunézá vitele locuitorilor.

ISLAZU-CHERBEA, veḑĭ Puscasu, pădure a statuluĭ.

ISVORUL, *isvor de apă minerală, conţinênd puciósă şi iod, pe proprietatea statuluĭ şi a caseĭ Brâncovenescĭ, situat pe regiunea munţilor, în apropiere de gara Sinaia, com. Sinaia, plaiu Peleş. Apa sa încă nu s'a analisat chimicesce.*

ISVORUL DEALULUĬ, pârâu, com. Udresci, Plasa Podgoria. Curge numaĭ când plouĕ.

ISVORUL RECE, plaiŭ în com. Salcia, plasa Podgoria, acoperit cu pădure.

ISVORUL RECE, pârâiaş, vine din plaiu Buzĕu, jud. Buzĕu, udă partea de S. a com. Salcia, pl. Podgoria, şi se vérsă în gârla Salcia, la Sud de com. Salcia.

ISVORUL, sat, face parte din C. R. Sinaia, pl. Peleş. Are o pop. de 370 loc. (201 b. 169 f.) Locuitoriĭ acestuĭ cătun s'au împroprietărit la 1864, parte pe moşia D-neĭ Zoe Brâncovénu, parte în pólele munteluĭ «Colţiĭ luĭ Babeş» proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile, şi o mică parte pe moşia m-reĭ Sinaia.

ISVORULUĬ, vale, com. Vâlcănescĭ, plaiu Vărbilău.

ISVORULUĬ (Valea-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Comarnicu, com. Comarnic, pl. Peleş.

ISVOARE, trecĕtóre în Transil-

vania, pe la N. de monas. Crasna.

ISVOARELE, sat, face parte din C. R. Isvórele, plaiu Teléjen.

ISVOARELE, comună rurală, plaiu Teléjen. Șĭ trage numele dela multele sale isvóre de apă. Se presupune a fi înființată cam de 200 anĭ.

Este situată între gârla Crasna la sud și Valea Mare la nord, la 39 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 12 k. m. de reședința plaiuluĭ.

Se compune din două cătune: Isvórele și Costeni, având o populațiune de 1475 loc. (752 b. 723 f.), în plus 12 familiĭ de țiganĭ.

Capĭ de familie sunt 320; contribuabilĭ 250; case de locuit 319.

In comună sunt două biserici și o monastire. Monastirea s'a fondat la anul 1812.

Biserica din cătunul Isvórele are urmatórea inscripție: «Cu ajutorul luĭ Dumnedeu, tatăl, fiul și sfîntul duh, s'a ridicat acéstă sfîntă biserică, a doua óră, în dilele și cu blagoslovenia Prea Sf. Episcop Părintele Filofteiŭ al Buzĕuluí, prin osîrdia și cheltuiala ctitorilor poporenĭ și locuitorĭ din acest sat, cât și a altora de afară, care au binevoit de a ajuta pe acest sfînt lăcaș, la anul 1854, preoțĭ fiind Preotul Nicolae și Preotul Stefan».

Inscripția dela ușa bisericeĭ Costenĭ este urmĕtórea: «Cu ajutorul luĭ Dumnedeu, al fiuluĭ și al sfîntuluĭ Duh, s'a ridicat acéstă biserică în zilele bine-credinciosuluĭ Barbu Dimitrie Stirbeĭ Voevod, cu binecuvîntarea Prea sfințituluĭ iubitor de Christos și Episcop al sfinteĭ Episcopiĭ Buzĕu D. D. Filofteiŭ și osârdia poporenilor cătunuluĭ Costeni și a altor făcĕtorĭ de bine. Acest sfînt lăcaș s'a ridicat la anul 1856 Maiŭ 15».

Ocupația de căpetenie a locuitorilor este cheresteaua și crescerea vitelor. Meșteșugarĭ sunt vr'o 40. Produsul munceĭ l desfac la orașul Ploescĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moșnenĭ. 70 s'au împroprietărit la 1864, când li s'au dat 125 h. a. Eĭ au 69 caĭ și epe, 208 vacĭ, 210 capre, 564 oĭ, 433 porcĭ, afară de boĭ.

In raionul comuneĭ sunt 6 morĭ și 2 pive: 5 morĭ și o pivă pe gârla Crasna, 1 móră și 1 pivă pe rîul Teléjen.

Carte a început să se în-

vețe aci dela 1859. Scólă în regulă funcționéză de la 1875. In anul trecut a fost frecuentată de 68 băeți și 10 fete din numĕrul de 222 copiĭ (132 b. 90 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1242 leĭ.

Sciu carte 150 bărbațĭ și 50 femeĭ.

Comuna cu islaz, pămênt de muncă și pădurĭ are 1500 h. a.

Țuĭcă se fabrică aproximativ cam 664 h. l. anual.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt cam 100.

Pămêntul nu e prielnic la tótă cultura. Terenul cultivabil produce 286 h. l. grâu, 351 h. l. ovĕz, 1332 h. l. porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 200 merĭ, 60 perĭ, 40 cireșĭ, 30 nucĭ. Livedile produc cam 250 care fîn.

Comerciul se exercită în comună de 9 cârciumarĭ.

Bugetul presintă la veniturĭ suma de 5685,15 leĭ și la cheltuelĭ 4.647,40 leĭ anual.

Soseaua județeană Ploesci-Bratocea, ce trece prin acéstă comună, dela S. la N. ĭ înlesnesce comunicația între comunele Homorîciu la S. și Mâneciurile la N.

E brăzdată de dealurile: Incărcătórea, Cășeria și Vîrful Teișuluĭ, tóte cu direcția dela V. spre E. și servă pentru pășunatul vìtelor.

Poenĭ sunt: Poiéna Marichi, Poiéna Burchi, Poiéna Mare și Poiéna stâneĭ; iar în partea de V. a comuneĭ este surpătura Rupturile.

E udată de gârlele: Crasna, Valea-Mare și Teléjenul și de vâlcelul Purceaua.

Piscul Gogoșarul, care cade cam în centrul comuneĭ, s'a numit ast-fel dela forma sa, ce se asémănă cu a uneĭ gogoșĭ de mĕtase.

ISVOARELE se maĭ numesce monastirea Crasna.

ISVOARELE, pădure a statuluĭ în întindere de 950 h. a. pendinte de com. Isvórele, plaiu Teléjen, formată din trupurile: Ursóia (150 h. a.), Plăețu sau Teléjenul (750 h. a.) și Vatra M-reĭ Crasna (50 h. a.).

IUDA-MICĂ, plaiŭ spre V. de com. Provița-de-jos, pl. Prahova, acoperit cu pădure mare.

IUDA-MICĂ, vale, isvorăsce din pădurea Iuda-Mică, com. Provița-de-jos, plaiu Prahova, și se vérsă în rîul Provița, tot

în raionul com. Provița-de-jos.

IZESCI, moşie a statuluĭ fostă pendinte de Episcopia Buzĕuluĭ, care pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 300 leĭ anual, în plus 480 leĭ, plata de pădurarĭ și confiniștĭ.

Un chrisov al luĭ Mihail Constantin Șuțu V.V. din 1 Decembre 1784, poruncesce ca moșneni Izesci să rĕspundă obijnuita dijmă a păcureĭ către sfînta monastire Sinaia, din Prahova, pênă ce se va hotărnici moșia. Și, fiind-că nu se scia cuĭ va rĕmânea acele puțurĭ cu păcură, s'a hotărît ca păcura să se strîngă de moșneni Izesci și vîndênd'o să ducă baniĭ sá-ĭ dea întru păstrarea Ispravnicilor pênă la Sf. Gheorghe, când se pusese soroc ca hotărnicia să iea sfîrșit, și atuncĭ la orĭ-ce parte se va cuveni se vor da aceĭ banĭ.

IZESCI, trup de pădure a statuluĭ în întîndere de 25 h. a. pendinte de com. Podeni-Vechĭ, plasa Podgoria, care împreună cu trupul Surani, (415 h. a.), formézăpădurea Podeni-Vechĭ.

IZESCI, numire ce se maĭ dă com. Păcureți, plasa Podgoria.

IZESCI, sat, face parte din C. R. Podeni-Vechĭ, plasa Podgoria. Aci e o biserică, construcție veche, zidită de poporenĭ. Anul fondăreĭ nu se cunósce.

IZESCI-SURANĬ, moșie a statuluĭ, com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria.

Î.

ÎNCĂRCĂTOAREA, deal, com. Isvórele, plaiu Teléjen, numit ast-fel pentru-că aci în vechime se opriau toțĭ carĭ scoteau material din pădurí spre a-l încărca, neputênd merge maĭ departe cu carĕle. Servă pentru pășunatul vitelor.

ÎN CHIMNIȚĬ, pisc și poiénă în partea de V. a com. Cerașu, pl. Teléjen, unde în timpurile vechĭ, săteniĭ, carĭ mereu erau supĕrațĭ de invasiile streine, șĭ făcuseră gropĭ, în carĭ șĭ ascundeau avutul.

ÎNFUNDATA, gârliță periodică, com. Filipesci-de-Pădure, pl. Filipesci.

INTRE-PRAHOVE se numia pênă

la anul 1881 Azuga de adĭ, sau localitatea unde apele Azuga și Prahovița se întâlnesc spre a forma valea Prahoveĭ.

O dată cu deschiderea găreĭ s'a dat acesteĭ localitățĭ numirea de «Azuga» după valea ce din timpurile preistorice pórtă acest nume.

Dela Protosinghelul Pantelimon, fostul stareț al schituluĭ Predeal, D-l Ion G. Babeş, a audit acum câțĭ-va anĭ, următorea poveste, pe care ne-o împărtăşesce în interesanta sa lucrare «Din plaiul Peleș».

«Era o dată în vremea de demult, ***când Dumnezeu nu facuse înca pe Unguri,*** și când în țĕrile d'inăuntru și d'aici domnia Timuș împĕrat (probabil personificarea rîuluĭ Timiș). Și venit-au dela rĕsărit potop mare de lifte, cu rĕsboiŭ asupra luĭ Timuș, și s'au rĕsboit uniĭ cu alțiĭ, di de véră până séra. Și vĕdênd împĕratul că s'a pus întunericul nopțeĭ peste oştĭ și de biruit tot n'a biruit, și maĭ audind că Retivoiu (personificarea munteluĭ Retivoiu), cel maĭ bun general al sĕu, care înaintase pênă în mijlocul duşmanilor, a fost tăiat în bucățĭ, grozav s'a mâniat, și dând în tâmpine și în trâmbițe, s'a repedit cu oştile séle asupra liftelor, făcênd vĕrsare mare de sânge. Apoĭ, biruind Timuș împĕrat pedestrimea liftelor, dat'a poruncă ca pe toțĭ ceĭ prinșĭ să-ĭ trécă prin sabie de foc; iar ceĭ scăpațĭ cu fuga, s'au împărțit în tóte părțile pămêntuluĭ, pentru care cuvênt se și explică faptul că maĭ întâlnim și astă-dĭ lifte în tot locul.

«Iar Azughia cea frumósă, fata împĕratuluĭ, audind că s'a rĕpus în rĕsboiŭ Retivoiu logodnicul eĭ, pe care l iubia nevoie mare, s'a mâhnit mult în sufletul eĭ. Mulțĭ feciorĭ de împĕrațĭ și craĭ, carĭ veniseră la Timuș împĕrat, aducêndu-ĭ plocóne pentru biruința ostilor sale, cerură pe Azughia de soție, dar ea nicĭ nu voia să-ĭ audă, fiind-că făcuse legămînt să rĕmână fecióră.

«Și dorind să védă cu ochiĭ eĭ locul unde a fost omorît Retivoiu, a plecat însoțită de curtenĭ, șl ajungênd la locul acela, îndreptându-șĭ ochiĭ către cer, a cădut leșinată și nu s'a maĭ deşteptat. De atuncĭ, valea acésta se numesce «Valea Azugeĭ».

INTRE PRAHOVE, han vechiŭ, com. Predealu, plaiu Peleș, în

dreptul scóleĭ de adĭ, la pólele Clăbucetuluĭ, a căruia construcție se crede că datéză din prima jumĕtate a secoluluĭ trecut. De multe orĭ a fost ars de Turcĭ și adĭ nicĭ urme nu se maĭ vĕd din acest han [1]).

IN· VÎRF LA PETRICICA, numire ce se maĭ dă Vîrfuluĭ Surdescĭ din com. Bréza-de-sus, plaiu Prahova.

J.

JARIȘTEA, deal în raionul com. Sângeru, plasa Podgoria, pe care se cultivă vie și sunt livedĭ de prunĭ.

JARIȘTEA, deal cu direcția de la N. la S. com. Star-Chiojd, plaiu Teléjen; cade în partea de N. a. comuneĭ.

JEPIĬ, rîu, isvorăsce de sub piscul cu acelaș nume, com. Predeal, plaiu Peleș; curge dela V. spre E. și se vérsă în rîul Prahova, pe țĕrmul drept, la sud de cĕt. Bușteni. Valea pe care curge acest rîu se numesce de locuitorĭ Valea Iepiĭ.

JEPIĬ-MARĬ, pisc înalt de 2195 metri d'asupra niveluluĭ Măreĭ Negre, alĕturĭ cu Piétra Arsă. Acest pisc e colțat și prăpăstios, în cât te ia gróza când te uițĭ în jos dupe el. Despre rîul Ialomița clina e dulce și pe ea cresc o mulțime de jnepĭ sau jepĭ, de unde probabil că i s'a și dat numele.

Intre Jepĭ și Piétra Arsă sunt nisce mlăștinĭ, carĭ pórtă numele de *Lacu Roșu* (v. a. n).

Acest munte, împreună cu Jepiĭ-Micĭ, cu Râșnóva, Sorica, Dutca și Cumpĕtul, se stăpânesce de la 15 August 1882 de M. S. Regele Carol I, prin cumpĕrătóre făcută dela D-l N. Crețulescu, când i s'a dat 400.000 leĭ. D-l Crețulescu ĭ stăpânise dela fratele său Scarlat, iar acesta îĭ poseda prin cumpĕrătóre dela familia Filipescu.

JEPIĬ-MICĬ, pisc în masivul Bucegilor, alĕturĭ cu Piétra-Arsă.

La anul 1846 ambiĭ Jepĭ au fost mĕsurațĭ de Inginerul George Fischtum, trimis de marele Postelnic Ión Al. Filipescu.

JERCĂLĂĬ, cătun, face parte din C. U. Urlațĭ, plasa Cricov.

[1]) I. G. Babes «Din Plaiul Peleșuluĭ».

Aci e o biserică fondată la a. 1804, cu următórea inscripţie: «In numele Domnuluĭ nostru Isus Christos, biserica ridicată de robul luĭ Dumneḍeu Gheorghiţă Urlăţénu, la a. 1804, Iulie 10. S'a reparat la anul 1840.

JOIŢA (Valea-), apă minerală în căt. Predealu, com. Predealu, pl. Predeal, în apropiere de gara Predeal, pe proprietatea M. S. Regeluĭ şi a Eforieĭ Spitalelor civile.

Acéstă apă este clară, sărată la gust şi degaje *acid carbonic*. Ea are densitate 1,0298 la 20° Celsiu şi coprinde 45 gr. 040 materiĭ solide în litru. Materiile solide se compun din *clorure*, *iodure şi carbonate*. Sulfate şi azotate nu se cunosc. Substanţa dominantă este *clorura de sodiu*, iar cea caracteristică *iodura de sodiu*. *Sărurile magnesiane* sunt în maĭ mare cantitate de cât cele calcare. Au fost analisate la anul 1871. (Anuarul biurouluĭ geologic).

JOIŢA, Vale, isvorăsce din munţiĭ de sub Cetăţuie, com. Predeal, pl. Peleş, şi se vérsă în rîul Prahoviţa, pe malul stâng.

L.

LA BORDEIUL DE SUB GORUN, veḍĭ Gornetu.

LA CRUCE, pisc pe culmea de deal ce se lasă din crésta Carpaţilor, printre gârlele Drajna şi Teléjen, com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen.

LA CRUCE, localitate în com. Filipesci-de-Têrg, plasa Filipescĭ, lângă rîul Proviţa, unde se află o cruce fórte veche.

LA CRUCĬ, drum care limitéză la sud pepiniera dela Ţintea, com. Ţintea, plasa Filipescĭ.

LA COMOARĂ, veḍĭ «Păducelu».

LA FÂNTÂNĂ, isvor abondent de apă feruginósă, îndestul de concentrată, pe valea Teléjenuluĭ, la pólele m-reĭ Susana.

LA FUNDU-GORUNU, loc isolat, com. Cocorăscĭ-Misli, pl. Vărbilău.

LA GLOD, isvor de apă minerală, situat pe deal, lângă Gara Câmpina, în com. Poiéna, plaiu

Prahova, aparţinênd locuitorului Ilie Paraschiv. *Apa ĭ este sărată şi s'a dat în anul trecut la laboratorul de chimie din spitalul Brâncovenesc să se analiseze. Deja se visitéză de bolnavĭ, deşi nu sunt recunoscute şi administrate de ómenĭ specialĭ.*

LA ILIESCI, localitate în com. Drajna-de-jos, pl. Teléjen, ceva maĭ la vale de valea Stănescilor, *unde se găsesce stâncĭ de sare, acoperite cu un mic strat de pămênt.* Aci sunt doĭ pasnicĭ, plătiţĭ de stat.

LA MORMINTE, pisc înalt în partea de E. a com. Ceraşu, pl. Teléjen, unde sunt îngropaţĭ ómeniĭ carĭ au murit de ciumă în timpul trecut.

Din tóte cercetările făcute n'am putut afla nimic de anul de când datéză acele morminte.

LA MORĬ, isvor de apâ sărată şi iod, situată în com. Cornu, pl. Prahova, pe proprietatea principeluĭ N. G. Bibescu. Acest isvor este pe munte, în centrul comuneĭ, aprópe de calea ferată. Apa luĭ a fost analisată, dar nu se scie numele analisatoruluĭ.

Tot în com. Cornu, pe locul moşnenilor, pe munte, maĭ este şi un isvor de apă sulfurósă, care asemenea a fost analisată.

LA PIÉTRĂ, carieră de piétră renumită, com. Poiana, pl. Prahova. Piétra din acéstă carieră a servit la canalisarea rîuluĭ Dâmboviţa în Bucurescĭ.

LA PIÉTRĂ, pisc, com. Drajna-de-sus, plaiu Teléjen.

LA PIETRIŞ, loc isolat în com. Strâmbenĭ, plaiu Vărbilău.

LA RÎPĂ, loc pe lunca Cricovuluĭ, unde a fost căt. Braniştea din com. Haimanalele, plasa Filipescĭ. Aci pârâul Négra se vérsă în rîul Cricovul Dulce.

LA RUINĂ, mare ruină de piétră, nu departe de schitul Predeal, în apropiere de Valea Ursuluĭ. Este începutul uneĭ bisericĭ fondată de stariţul schituluĭ Predeal Teofilact. Acéstă biserică a rĕmas neterminată din causă că stariţul a fost destituit pentru-că era risipitor (I. G. Babeş).

LA SĂRĂTURĂ, loc în centruĭ com. Aricescĭ, pl. Podgoria, lângă primărie, *unde se pre-*

supune a fi sare, și pe care loc nu cresce nicĭ un fel de plantă.

LA SĂRĂTURĬ, localitate în com. Apostolache, pl. Podgoria, *unde sunt mine de sare* încă neesploatate și păzite de ómenĭ pușĭ înadins de guvern. *In timpul vereĭ ómeniĭ întrebuințéză apa la facerea băilor.*

LA STÂNĂ, pisc pe muntele cu acelașĭ nume, com. Filipesci-de-Pădure, plasa Filipescĭ, la pólele căruia e pădurea proprietaruluĭ.

LA STRÂMTOARE, localitate pe rîul Telejenel, com. Măneciu-Ung., plaiu Teléjen, *unde se găsesce cărbunĭ de pămênt.*

LACURILE, mahala, com. Teșila, plaiul Peleș.

LACURILE, munte în partea de V. a com. Teșila, plaiu Peleș, ce servesce de pășune vitelor.

LACURILE, pisc în partea de N. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen. Se întinde dela N. la E. și servesce pentru cultură. S'a numit ast-fel dupe nisce lacurĭ ce se află în localitate.

LACURILE CU RUSU, trup de pădure a statuluĭ, pendinte de com. Teșila, plaiu Peleș, care, împreună cu trupurile: Gâlma, Carabanu cu Boia, Rusu-de-jos, Prislopu, Podurile și Vîrful Negrașuluĭ, formeză pădurea Teșila, ce are o întindere de 5.000 h. a.

LACUL-LUĬ-DOBRE, loc isolat în com. Salcia, plasa Podgoria.

LACUL-ROȘU (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Lacul Roșu, pendinte de com. Sinaia, plaiu Peleș.

LACUL-ROȘU, lac între munțiĭ Retivoiu și Turcu, com. Predeal, pl. Peleș, la un loc deschis, în lungime de 27 metri, în lățime de 17 metri și în adâncime de 4—5 metri. Pămêntul din fundul laculuĭ, fiind de o colóre gălbuie-roșietică, lacul acesta se numesce Lacul-Roșu (I. G. Babeș).

LACUL-ROȘU, munte la răsărit de com. Predealu, pl. Peleș. Acest munte împreună cu munțiĭ Susaiul, Retivoiul, Coștila, Unghia-Mică, jumětate din Lacul Roșu, Fața Găvaneĭ, Vîrful luĭ Drăgan, aparținea din

timpurile cele maĭ vechĭ familieĭ Dudescilor.

La anul 1804 a trecut în posesiunea unuĭ cămătar, Băltărețu (Vedĭ Susaiul, munte). Astă-ḍĭ se stăpânesce de M. S. Regele Carol I, și a fost cumpĕrat, împreună cu toțĭ munțiĭ de maĭ sus, în Maiŭ 1892, dela Manuk Bey, pe prețul de 850.000 leĭ.

Jumĕtate din «Lacul Roșu» aparține d-luĭ G. G. Cantacuzino.

La 1794, Medelnicerul Constantin Filipescu, vinde vĕruluĭ sĕu Dinu Cantacuzino Paharnicul, treĭ munțĭ, adică partea luĭ de moștenire dela 6 munțĭ (Jepiĭ-de-sus, Jepiĭ-de-jos, Petricica, Pâraele, Sorica, Vîrful luĭ Găvan, Lacu-Roșu și Luncile dintre Prahove), carĭ, după cum spun documentele «se vor împărți frățesce cu copiiĭ frateluĭ sĕu Stolnicul Răducanu Filipescu».

LACUL-ROȘU, vîrf de deal, com. Valea-Lungă, pl. Prahova, numit ast-fel dela o fîntână cu apă roșcată.

LACUL-ROȘU, mlăștinĭ între piscurile Jepi și Piétra-Arsă. Alĕturĭ cu acest lac se află câțĭ-va bolovanĭ simetric dispușĭ, avênd săpat pe eĭ: crucĭ, țifre și diferite semne. Locuitoriĭ spun că acolo, în vremile de demult, 'șĭ ascundeau haiduciĭ comorile.

Nicolae, un bĕtrân din Pietroșița, jud. Dâmbovița, povestesce că pe vremea zavereĭ, o cétă de boerĭ, ce băjeneau în Ardeal pe potecile munților, fiindu-le frică să nu fie prădațĭ, au ascuns aci din baniĭ lor și n'au maĭ venit să-ĭ iea.

Acum v'ro 30 anĭ, un órecare Ciucu, hangiu din Sinaia, s'ar fi dus cu un tovarăș și răscolind petrile, ar fi dat acolo peste galbenĭ de au umplut șése perechĭ de dăsagĭ, cu carĭ s'au coborît în vale; dar nefăcênd parte dréptă cu tovarășul sĕu, nu-ĭ a ajutat Dumneḍeu, căcĭ a murit de un năduf în piept.

Nu se scie dacă legenda este sau nu adevĕrată, dar există și aḍĭ în Sinaia, Buștenĭ și Isvóre, descendențĭ de aĭ luĭ Ciucu, toțĭ bogațĭ și fruntașĭ aĭ satelor lor (Căpitan Guriță).

LACU TRESTIATU, trup de pădure a statuluĭ în întindere de 35 h. a. pendinte de com. Apostolache, pl. Podgoria, care împreună cu trupurile Ursóia

(41 h. a.), Vîrful Pietreĭ (12 h. a.) Valea Păcureĭ (150 h. a.) şi Răcorelele (17 h. a.), forméză pădurea Apostolache.

LACU-TURCULUĬ, sat, face parte din C. R. Balta-Dómneĭ, plasa Câmpu. Aci e o biserică cu hramul «Sf. Nicolae» şi «Sf. Filoftea» făcută de locuitorĭ la anul 1871.

LAMBA, deal cu direcţia S. E. com. Diţescĭ, pl. Filipescĭ. Pe el sunt plantate viĭ, prunĭ, nucĭ şi merĭ. Parte servă şi de păşune pentru vitele locuitorilor, fiind distruse de filoxeră.

LARGĂ, (Valea-), vale, isvorăsce de la N. V. de com. Comarnic, pl. Peleş, curge de la V. spre E. Servesce în parte de limită între com. Comarnic şi Sinaia şi se vérsă în rîul Prahova, pe malul drept, tot în raionul com. Comarnic, din care isvorăsce.

LARGĂ (Grópa-), poiénă, com. Drajna-de-sus, plaiu Teléjen.

LAZUL, munte, com. Bréza-de-sus, pl. Prahova, din care iau nascere văile: Lazuluĭ, Cărunteĭ şi Racheriţa. Cade în partea de N. a căt. Bréza-de-sus.

LAZULUĬ, vale, isvorăsce din muntele Lazu, plaiul Bréza-Talea, com. Bréza-de-sus, plaiu Prahova, curge dela V. spre E. şi se vérsă în rîul Prahova, tot în raionul com. Bréza-de-sus.

LĂCOVIŞTE, vâlcea smârcoasă, com. Pucheni-Marĭ, pl. Crivina, unde cresce papură şi ţiperig, şi care se lărgesce mult spre S. E., reservată ca loc de fîneţe.

Aprópe de capătul eĭ despre V. se află un plop fórte gros şi bĕtrân, pe care câteva generaţiĭ de ómenĭ aşa l'au pomenit. Locul dinprejurul sĕŭ, un mic platou frumos, se numesce «Locul dela Plop».

LĂSTARU, mic trup de pădure a statuluĭ (4 h. a.), care împreună cu trupul Durducu-Mare, Durducu-Mic şi Palanga, forméză pădurea Aricescĭ, com. Aricescĭ, pi. Filipescĭ (v. a. n.).

LEAOTUL, apă numită şi «Iazul Moruzi». Acéstă apă se desparte de rîul Prahova, dela com. Nedelea, pl. Filipescĭ; intră în pl. Têrgşoru pe la căt. Ţigănia, trece prin centrul acestuĭ cătun, la V. de penitenciarul Têrgşor şi m-rea Têrg-

şor, asemenea şi de căt. Têrgşor, face maĭ multe zigzagurĭ la V. şi E., intră pe teritorul com. Têrgşoru-Vechiŭ, trece spre E. de acéstă comună, la V. de Negoesci şi Popescĭ; intră în plasa Crivina, trece pe la com. Bradi, Batesci, Pucheni-Marĭ şi Petroşani, şi intrând în plasa Câmpu, se vérsă iarăşĭ în rîul Prahova, între comunele Buda-Palanca şi Olari.

Numele de «Moruzi» se dice că l'a luat dupe numele Principeluĭ Moruzi, din ordinul căruia s'ar fi despărţit din Prahova, cam pe la a. 1792, când acest principe 'şĭ însuşise dreptul de proprietate asupra Têrgşoruluĭ-Vechiŭ.

LEAOTU, vedĭ Moruzi, iaz.

LEBA, loc isolat, com. Slănicu, plaiu Vărbilău.

LESPEDEA, gârlă, com. Vâlcănescĭ, plaiu Vărbilău. Isvorăsce din raionul com. Vâlcănescĭ, de la locul numit «Vîrful Gligorile» se întâlnesce cu gârlele Cosmina şi Sărata, şi împreună se vérsă în rîul Mislea.

LESPEDILE, localitate în căt. Podu-Néguluĭ, com. Comarnic, plaiu Peleş, *unde este schitul Lespedile, fondat la anul 1661 de jupân Pârvu Cantacuzino vel Logofĕt cu tatăl său Drăghiciŭ Vel Spătar.* S'a reparat la anul 1862.

LESPEDILE, vale, isvorăsce din raionul com. Valea-Lungă, plaiu Prahova, şi se vérsă în Valea-luĭ-Dan, tot în com. Valea-Lungă.

LESPEDILE, (Valea-), localitate în com. Ceraşu, pl. Teléjen, *unde se găsesce isvóre cu apă ce conţin pucióssă în mare cantitate.*

LEUCA, vale, isvorăsce dela N. munteluĭ Clăbucetu-Baiuluĭ. Are o direcţie dela S. V. spre N. E. şi se vérsă în Prahoviţa, aprópe de Valea-Râşnóveĭ.

LEURDA, vale, la N. de com. Bordeni, plaiu Prahova.

LEURDÉNU, deal în raionul com. Ogretinu, pl. Teléjenul, numit ast-fel dupe numele uneĭ plante, numită leurdă, ce cresce pe acest deal, şi pe care ómeniĭ o mâncă ca salată. E acoperit cu pădure.

LEURDÉNU, pisc înalt în partea de S. E. a com. Ceraşu, pl. Teléjen, ce servă pentru păşune în timpul vereĭ, fiind impropriu orĭ-căreĭ culturĭ.

LEURDÉNU, pisc pe culmea de deal ce se lasă din crésta Carpaţilor, printre gârlele Drajna şi Ogretinu, com. Drajna-de-sus, plaiu Teléjen. Acest pisc servă de păşune pentru vite.

LIDIĬ, (Valea-), pârâu, udă com. Tătaru, trece în raionul com. Gornetu-Cricov, pl. Cricov, unde se vérsă în rîul Cricovul-Sărat.

LILIECI, deal în com. Ceptura, pl. Cricov, pe vîrful căruia e un platou fórte frumos.

Se povestesce că aci ar fi fost un palat domnesc, al uneĭ Dómne Néga. Positiv nimic nu se scie, dar ca probă că acolo a fost o casă, un palat domnesc, o cetăţuie sau alt-ceva, este că se vede şi pênă adĭ o aleie de liliecĭ, grădină a aceluĭ palat.

De la aceĭ liliecĭ şi-a luat şi dealul numirea.

LILIESCI, sat, face parte din C. R. Ţintea, pl. Filipescĭ. Aci e o biserică fondată la anul 1848.

LIMBĂŞELU, vale formată din diferite micĭ vălcele, carĭ şĭ-iau nascere din apropierea găreĭ Predeal şi muntele Susaiŭ; curge dela N. spre S. şi se vérsă în pârâul Azuga, pe ţĕrmul drept, tot în raionul com. Predealu, din care isvorăsce.

LIMPEZELUL, isvor, udă com. Cărbunesci, pl. Podgoria. Şĭ a luat numirea dela apa sa cea limpede şi se vérsă în gârla Lopatna.

LINIA, sat, face parte din C. R. Poiana, plaiu Prahova.

LINIERI, mahala din C. R. Salcia, pl. Podgoria.

LIPĂNESCI, sat, face parte din C. R. Boldesci, plasa Pogdoria. Are o biserică fondată din temelie la a. 1810 cu cheltuiala D-lor Costache Ion şi Sultana Lipănescu, foştĭ proprietarĭ.

Aci e reşedinţa comuneĭ.

LIVADEA, pădure a statuluĭ în întindere de 100 h. a. pendinte de com. Gura-Vitióreĭ, plaiu Teléjen, care împreună cu trupul Mislénca (250 h. a.), formézá pădurea Gura-Vitióreĭ.

LIVADEA, comună rurală, plaiu Vărbilău. Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Vărbilău, la 38 k. m. departe de Ploescĭ.

Se compune din douĕ cătune: Livadea și Podu-Ursuluĭ, avênd o populațiune de 749 loc. (387 b. 362 f.), în plus 2 familiĭ de țiganĭ, carĭ se ocupă cu ferăria.

Capĭ de familie sunt 126; contribuabilĭ 105; case de locuit 138.

In comună e o singură biserică cu hramul «Adormirea M. D.» fondată în anul 1867, cu cheltuiala Preotuluĭ Marin și altor enoriașĭ, deservită de un preot.

Locuitoriĭ comuneĭ se ocupă esclusiv numaĭ cu agricultura. Din produsul munceĭ nu vînd nimic, căcĭ abia'ĭ îndestuléză, afară de puține vite, pe carĭ le desfac la Ploescĭ.

Locuitoriĭ sunt parte moșnenĭ, parte s'au împroprietărit la 1864, pe moșiĭ particolare și a statuluĭ, dându-li-se 147 h. a. Eĭ au 7 caĭ, 175 vacĭ, 108 boĭ, 201 oĭ și 116 porcĭ.

Pe rîul Vărbilău, în raionul comuneĭ, sunt 8 morĭ.

Scólă nu există în comună. Copiĭ cu vêrstă de scólă sunt 43 băețĭ și 33 fete. Sciu carte prea puținĭ bărbațĭ și femeĭ.

Când timpul e prielnic se fabrică în comună pênă la 3000 h. l. țuică.

Gândacĭ de mătase se cultivă prea puținĭ; stupĭ cu albine sunt 37.

Aci, dintre cereale se cultivă numaĭ porumb. Arborĭ roditorĭ sunt: 200 merĭ, 30 cireșĭ, 15 perĭ, 200 nucĭ, 20.000 prunĭ, 20 duḑĭ. Liveḑile produc ca la 240 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ și cheltuelĭ 1800 leĭ.

Stă în legătură printr'o sosea cu comunele Bertea, Stefesci și Strâmbeni.

E brăzdată de dealurile: Vîrful Gureșuluĭ, Vîrful Foișoruluĭ și Via Cațaonuluĭ, tóte acoperite cu pădure.

E străbătută de rîul Vărbilău și de alte multe micĭ isvóre, fără nicĭ o însemnătate

LIVADEA-DE LA-VĂRBILĂU, moșie a statuluĭ, veḑi Gura Vitióreĭ.

LIVADEA-DOMNÉSCĂ, loc isolat între comunele Boldesci și Scăeni, plasa Podgoria, servind de hotar între aceste comune.

LOCUL DELA PLOP, vedi «Lăcoviște».

LOGOFĔTU-MATEIŬ, localitate în com. Mărgineni-de-jos, pl. Filipescĭ.

LOLOIASCA, sat face parte din C. R. Tomșani, pl. Cricov.

LOPATNA, gârlă, com. Suranĭ, plasa Podgoria.

LUNCA, mahala, face parte din C. R. Teșila, plaiu Peleș.

LUNCILE D'INTRE PRAHOVE, munte, com. Predealu, pl. Peleș, pe care medelnicerul Constantin Filipescu, la a. 1794 l'a vîndut vĕruluĭ sĕu Dinu Cantacuzino Paharnicul.

LUNCA-MARE, sat, face parte din C. R. Șotrile, pl. Prahova. Are o pop. de 204 loc (99 b. 105 f). Aci e o biserică fondată la 1845 de Sărdarul Grigore Negru.

LUNGĂ, poiénă pe rîușorul Telejenelu, com. Măneciu-Ung, pl. Teléjen.

LUNGUL LĂSTARULUĬ (Poiénadin-), loc de arătură în pădurea Țintea-Mărginénca.

LUNTREA (Valea-cu), vale, în partea de V. a com. Mărgineni-de-sus, plasa Filipescĭ.

LUPA, pârâu, isvorăsce din partea de N. E. a com. Brebu, pl. Prahova, și se vérsă în rîul Doftana, la S. de com. Brebu. El servesce de limită naturală între comunele Telega și Brebu.

LUPOAIA, pisc în partea de V. a. com. Moreni, pl. Filipescĭ.

LUPOAIA, munte la E. de com. Bĕtrânĭ, plaiu Teléjen.

LUPOAICA, vale în partea de N. V. a com. Scorțeni, pl. Prahova, numită ast-fel după lupóica ce odinióră îșĭ adăpostea puiĭ aci.

LUPOAICA - STAVROPOLEOS, pădure a statuluĭ, în întindere de 650 h. a. pendinte de com. Moreni, pl. Filipescĭ.

LUPULUĬ, vale, com. Gura-Vitióreĭ, plaiu Teléjen.

LUPULUĬ, plaiŭ, com. Salcia, pl. Podgoria, acoperit cu pădure.

LUPULUĬ (Valea-), vale, isvorăsce

din raionul com. Valea-Lungă, plaiu Prahova, și se vérsă în valea luĭ Dan, tot în com. Valea-Lungă.

LUPULUĬ (Valea-), gârliță, isvorăsce dela V. de com. Bughiile, pl. Teléjen, și se vérsă în gârla Bughea, tot în com. Bughiile.

LUPULUĬ, plaiŭ în partea de N. a căt. Scurtescĭ, com. Stefescĭ, pl. Vărbilău.

M.

MADAMI, localitate în com. Teișani, plaiu Teléjen.

MAGAZIA, vâlcea, isvorăsce de la E. de com. Valea-Lungă, plaiu Prahova, și se vérsă în pârâul Puturosu, tot în raionul com. Valea-Lungă.

MAGULA, sat, face parte din C. R. Tomșani, pl. Cricov.

MAICILE, deal, com. Iordăchianu, pl. Cricov, servă de pășune.

MALAMUCU, vedĭ Puțu-Ghencea.

MALAMUCU, sat, face parte din C. R. Hătcărău, pl. Câmpu. Are o pop. de 438 loc. (211 b. 227 f.) Aci e o biserică fondată la a. 1870.

MALIM, trup de moșie a statuluĭ, vedĭ Gura-Vitióreĭ.

MALUL-VÎNĂT, sat, face parte din C. R. Homorîciurile, pl. Teléjen.

MALUL DE RĔSUNĂ, pisc înalt pe dealul Ciocracu, com. Drajna-de-sus, plaiu Teléjen.

MALUL-DE-RĔSUNĂ, deal, com. Cătunu, pl. Teléjen.

MALU ROȘU, sat, face parte din C. R. Ceptura, pl. Cricov. Are o pop. de 220 loc. (112 b. 108 f.)

In acest cătun se găsesc fórte mulțĭ cărbunĭ de pămênt. A început a se esploata de locuitoriĭ din acele locurĭ de unde se pot scóte maĭ lesne. Pe unele locurĭ se găsesc la supra-fața pămêntuluĭ. Aceștĭ cărbunĭ se vînd pe la proprietariĭ de morĭ din alte comune.

MALU-ROȘU, deal, com. Ceptura, pl. Cricov, numit ast-fel de la pămêntul sĕu cel roșu. In a-

cest deal, este şi o rîpă mare, numită «Rîpa Maluluĭ Roşu».

MALU-BAŞTEĬ, munţĭ la V. de com. Măneciu-Ung., pl. Teléjen, coprinşĭ între pâraele Brustureilor (N.) şi Oraţiele (S.)

MALU-BAŞTEĬ, loc isolat în com. Măneciu-Pămênteni, pl. Teléjen.

MALU, localitate în com. Teişanĭ, pl. Teléjen.

MALU ŢARINI, deal, la S. de com. Olteni, pl. Teléjen.

MALU-LUNG, pisc, com. Târlesci, plaiu Teléjen.

MALU-LUNG, cóstă, com. Târlescĭ, plaiu Teléjen.

MALU-LUPULUĬ, numire ce se maĭ dă cătunuluĭ Brebu-Monastireĭ, com. Brebu, plaiu Prahova.

MALU-URSULUĬ, loc isolat în plaiul Peleşuluĭ, între Poiéna-Hoţuluĭ, muntele Clăbucetu-Tauruluĭ, Valea luĭ Vlad şi rîul Prahoviţa. Inainte de anul 1820 acéstă localitate era fórte mult temută de călĕtorĭ din causă că aci, ca şi la «Geanone» şi «Trestia» (adĭ tunelul căleĭ ferate), se făceau cele maĭ neomenóse călcărĭ şi chiar omorurĭ.

MALU--URSULUĬ, munte, com. Predeal, pl. Peleş, acoperit cu pădurĭ de brad şi molift. Aci s'a înfiinţat la anul 1888 o fabrică de cherestea, de către rĕposatul N. Schender. La a. 1891 acéstă fabrică a trecut în posesiunea firmeĭ Schender et Iliescu, iar la 1 Ianuarie 1893 într'aceia a d-luĭ Aristide Schender. Fabrica acésta produce pe an o cantitate de 3.000 m. c. lemnărie de brad şi molift, pentru construcţiĭ. Acéstă fabrică ocupă în permanenţă 32 lucrătorĭ, partea cea maĭ mare Românĭ (I. G. Babeş).

MANASIEĬ, vale, com. Pocnari-Rali, plasa Crivina.

MANDI, vale ce se vérsă în gârla Doftăniţa, în raionul com. Cocorăsci-Misli, plaiu Vărbilău, din care isvorăsce.

MANDI, vale, com. Vâlcănescĭ, plaiu Vărbilău.

MANEĬ (Vîrful-), deal în partea de N. a com. Bordenĭ, pl. Prahova, acoperit cu pădure.

MANOLEA (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Muntele Manolea, pendinte de com. Comarnic, plaiu Peleş.

MARA, deal în partea de V. a com. Moreni, plasa Filipesci.

MARCU-VITÉZUL, vale, com. Teişani, pl. Teléjenu.

MARE (Movila-), movilă pe teritorul com. Têrgşoru-Nou, plasa Têrgşoru, situată între rîul Prahova şi apa Leaotu, făcênd hotar între moşia Têrgşoru şi Ţigănia.

MARE, vâlcea, com. Ogretinu, plaiu Teléjen.

MARE (Vîrful-), vîrf de deal, com. Teişanĭ, pl. Teléjen.

MARE (Valea-), vale, ia nascere din com. Proviţa-de-jos, pl. Prahova, şi se vérsă în rîul Proviţa, în comuna Proviţa-de-jos.

MARE, vale, com. Sângeru, plasa Podgoria.

MARE (Vîrful-), poiénă, com. Târlesci, plaiu Teléjen.

MARE, plaiŭ, com. Târlesci, plaiu Teléjen.

MARE, movilă, com. Nedelea, plasa Filipescĭ.

MARGINEA, numire ce se maĭ dă cătunuluĭ Bordeni-Micĭ din com. Bordeni, plaiu Prahova.

MARICA, poiénă, com. Isvórele, plaiu Teléjen, numită ast-fel de la o femeie, Marica, ce în vechime poseda acéstă vale.

MARICHI, rîpă la N. V. de com. Moreni, plasa Filipesci.

MASA-DE-PIÉTRĂ, localitate în partea de N. E. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, *unde se află o mică vînă cu apă de puciósă*, pe valea Bâsca-cu-cale.

MATIŢA, moşie pe care s'au împroprietărit la 1864 parte din locuitoriĭ com. Păcureţĭ, plasa Podgoria.

MATIŢA, sat, face parte din C. R. Păcureţĭ, pl. Podgoria. Are o pop. de 723 loc. (347 b. 376 f.). Aci e o biserică fondată la a. 1800 şi reparată la a. 1886 cu cheltuială sătenilor.

Locuitorii maĭ numesc acest catun şi *Ochişor*.

MATIŢA, rîu format din gârlele Turburea şi Apa Dulce, ce isvorăsc, prima din dealul Zimbróia şi secunda din dealurile comuneĭ Drajna-de-jos, pl. Teléjen. Ambele se împreună din jos de căt. Sărari, com. Predealu, pl. Teléjen, curg prin com. Surani de la N. la S. şi se véršă în gârla Lopatna, între comunele Podeni-Nouĭ şi Păcureţi, plasa Podgoria.

Pe o parte din gârla Matiţa este situată com. Păcureţi.

MAVRULÉSA, movilă în partea de N. E. a com. Filipesci-de-Pădure, pl. Filipesci.

MAZÂLI, sat, face parte din com. rur. Fântânelele, pl. Cricov. Aci e o biserică fondată în anul 1786 de fraţiĭ Bozienĭ şi reparată la a. 1866. Inscripţiile sunt nedescifrabile.

MĂCELARU, cătun, aparţine de com urbană Câmpina, pl. Prahova. Are o populaţiune de 133 loc. (64 b. 69 f.).

MĂCELARU (Malul), isvor de apă minerală, situat pe cóstă, în apropiere de centrul oraşuluĭ Câmpina şi gara Câmpina, pe islazul locuitorilor. Apa sa conţine puciósa şi e buna pentru reumatism, scrofurĭ, etc. N'a fost pênă acum analisată chimicesce şi nu este recunoscută oficial.

MĂCIUCA, movilă, com. Bertea, pl. Vărbilău, servă pentru păşunea vitelor.

MĂCLANU, vîrful dealuluĭ Bobicesci, com. Opăriţi.

Din cóstele acestuĭ deal isvorăsce pârâul Valea-Stupineĭ.

MĂCLIŢA, pârâu în com. Cătunu, plaiu Teléjen.

MĂGARULUĬ, vale, isvorăsce de la limita de E. a judeţuluĭ Dâmboviţa şi se véršă în rîul Prahova, pe malul drept, în raionul com. Comarnic, pl. Peleş. Cursul sĕu este de la V. spre E.

MĂGARULUĬ, (Valea-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moşia Comarnic, pendinte de com. Comarnic, pl. Peleş.

MĂGURA, deal la V. de com. Poiana, pl. Prahova. Are o posiţiune prea frumósa şi este acoperit cu crâng, padure şi livedĭ pentru paşunatul vitelor,

MĂGURA, vîrf de deal în com. Ocina, pl. Peleş.

MĂGURA, platou, com. Slănic, pl. Vărbilău.

MĂGURA, trup de pădure a statuluĭ în întindere de 35 h. a., pendinte de com. Proviţa, pl. Prahova, care, împreună cu trupurile Feţele-Grâuluĭ (175 h. a.) şi Irimescĭ (200 h. a.), formézĕ pădurea Valea Pietreĭ (v. a. n.)

MĂGURA, deal cu direcţia S. E. com. Diţesci, pl. Filipescĭ.

Pe dealurĭ sunt plantate viĭ, prunĭ, nucĭ şi merĭ; parte din ele, fiind distruse de filoxeră, servă de păşune.

MĂGURA (Vîrful-), deal în partea de V. a com. Vărbilău, pl. Vărbilău, acoperit cu pădure, printre care se află şi petice de poenĭ.

MĂGURA, localitate în com. Podeni-Nouĭ, pl. Podgoria, numită şi «Bordeiu-de-sare» *unde se găsesce sare în mare cantitate.*

MĂGURA-NÉGRĂ, măgură în partea de N. a com. Trestióra, pl. Vărbilău. Servă pentru păşunatul vitelor.

MĂGURA-URZICARI, pădure a statuluĭ în întindere de 300 h. a. pendinte de com. Vărbilău, pl. Vărbilău, care, împreună cu trupul Valea Bisericeĭ (200 h. a.) formézĕ pădurea Vărbilău.

MĂGURENI, deal, com. Măgureni, pl. Filipescĭ, pe care se cultivă 101½ h. a. vie.

MĂGURENI, comună rurală, plasa Filipesci. Se crede că-şĭ trage numele de la movilele ce se găsesc în partea de N. a eĭ. Data înfiinţăreĭ séle nu se scie, dar se spune prin bĕtrânĭ că, cu vre-o 60 anĭ maĭ nainte nu erau de cât vre-o 70 — 100 familiĭ risipite de a drépta şi de a stânga pârâuluĭ Proviţa, şi din ordinul proprietaruluĭ au trecut tóte de a stânga, formând treĭ micĭ cătune cu numele de Măgureni, Măgureni-Stolnicĭ şi Măgureni-Banuluĭ, separate unul de altul. Maĭ târḑiu, înmulţindu-se casele, s'au unit sub numele de Măgureni.

Este situată pe malul stâng al pârâuluĭ Proviţa şi pe malul drept al rîuluĭ Prahova, la 20 k. m. departe de Ploescĭ, capitala judeţuluĭ, şi la

6 k. m. de Filipescĭ, reședința plășeĭ.

Se compune din 4 cătune: Măgureni, Cocorĕsci-Capli, Părósa și Năvăcescĭ, avênd o populațiune de 2590 loc. (1415 b. 1175 f.), în care intră 90 familiĭ de țiganĭ, parte ocupându-se cu munca câmpuluĭ și parte cu fabricarea cărămideĭ, în plus 2 familiĭ de ebreĭ, carĭ se ocupă cu comerciul de var.

Capĭ de familie sunt 574; contribuabilĭ 473; case de locuit 556 și 4 bordeie de locuit.

In comună sunt două biserici: una în căt. Măgurenĭ, cu hramul «Sf. Treime» avênd ca ctitor pe Păuna Spătărésa, fondată în anul 7179, după cum se vede din următórea inscripțiune:

«Acéstă sfîntă și Dumnedeéscă biserică ridicatu-s'au din temelie întru lauda sfinteĭ și de viéță făcĕtóre nedespărțite Troițe adevĕrateĭ Dumnedeirĭ, de robiĭ luĭ Dumnedeu Păuna Spătărésa a rĕposatuluĭ Drăghiciŭ Cantacuzino biv-vel Spătar și feciorii eĭ: Pârvu, Constantin, Șerban, Grigorașcu, Cantacozinesci; domnind Creștinul Io Antonie Voevod, mesița August în 20, 7179».

A doua biserică e în căt. Cocorĕsci, fondată la anul 1826 de D-l Grigore Caribolu. Ambele bisericĭ sunt deservite de 4 preoțĭ.

Afară de agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu fabricarea varuluĭ și a cărămideĭ, fiind 137 fabricanțĭ de var și 25 fabricanțĭ de cărămidă.

Eĭ desfac produsul munceĭ pe loc sau la orașul Ploescĭ.

Locuitoriĭ, în numĕr de 398, s'au împroprietărit la 1864, pe moșiile D-lor proprietarĭ Costache Cantacuzino și Constantin Caribolu, când li s'au dat 1624 h. a. Eĭ au: 231 caĭ, 20 epe, 634 boĭ și vacĭ, 5 bivolĭ, 16 capre, 1089 oĭ și 721 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Prahova, sunt 2 morĭ de măcinat.

Scólă există în comună de vre-o 40 anĭ și este proprietatea comuneĭ. In anul trecut a fost frecuentată de 65 băețĭ și 30 fete, din numĕrul de 312 copiĭ (172 b. 140 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 2808 leĭ. *Sciu carte 500 bărbațĭ și 60 femeĭ.* Scóla e deservită de doĭ învĕțătorĭ.

Lângă biserica din căt. Cocorăscĭ sunt nisce ruine vechĭ, despre care se dice că ar fi

fost biserică, ce ar fi existat pe timpul luĭ Negru Vodă.

Tótă comuna are o suprafaţă de 2050 h. a.

In comună, în termen mediu se fabrică 8316 d. l. ţuică şi 4158 d. l. vin.

Gândaciĭ de mĕtase produc anual cam 10 k. gr. borangic; stupĭ cu albine sunt 143.

Pămêntul comuneĭ nu e prielnic de cât ovĕzuluĭ şi secareĭ, dar prin îngrăşare se maĭ cultivă şi alte cereale. Recolta din véra trecută a fost 951 h. l. grâu, 2491 h. l. ovĕz, 8432 h. l porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt aproximativ: 300 merĭ, 300 perĭ, 200 duḑĭ, 400 cireşĭ, 1000 nucĭ, 300 zarzărĭ şi 90.000 prunĭ.

Comerciul se exercită în comună de 12 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la ţifra de 7439 leĭ anual, şi cheltuelile la 6278,88 leĭ.

Prin comună trece calea ferată şi calea naţională Ploescĭ-Predeal şi alte două sosele: una care traverséză cătunul Măgurenĭ, legând comunele: Călinesci, Edera şi Proviţa şi a doua traverséză căt. Cocorăscĭ, legându-l de com. Călinesci şi oraşul Câmpina.

E brăzdată de dealurile Ghimelia şi Măteasca, care aparţine proprietaruluĭ, avênd pămênt bun, servă de liveḑĭ.

Afară de rîul Prahova şi pârâul Proviţa, com. Măgurenĭ este străbătută de văile: Bouluĭ, Murelor, Rudeĭ, Purcăréţa, Seaca şi Valea Plopuluĭ.

Se mărginesce la N. cu comunele Câmpina şi Proviţa, la S. cu com. Călinesci, la E. cu com. Floresci şi la V. cu com. Ederile.

MĂGURENI, sat, face parte din C. R. Măgureni, pl. Filipescĭ; are o pop. de 1761 loc. (931 b. 830 f.)

MĂGURENI (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Muntele Măgureni, pendinte de com. Proviţa-de-jos,

MĂGURELELE, deal în com. Măgurelele, pl. Podgoria, pe care se cultivă 80 h. a. vie.

MĂGURELELE, sat, face parte din C. R. Măgurelele, pl. Podgoria.

MĂGURELELE, comună rurală, plasa Podgoria. Este situată lângă rîul Teléjen, pe soseaua Ploesci-Bratocea.

Se compune din 4 cătune: Códa Maluluĭ, Măgurelele, Protosinghelu și Zamfira.

Veniturile sale sunt de leĭ 9003.

Scólă există în comună de la 1838. Localul e proprietatea comuneĭ. Copiĭ în vêrstă de scólă sunt 240. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1404 leĭ.

MĂLĂESCI, sat, face parte din C. R. Rîfovul, pl. Crivina. Are o pop. de 326 loc. (183 b. 143 f.) Acị e o biserică cu hramul «Intrarea în biserică». Locuitoriĭ spun — căcĭ lipsesce orĭ-ce inscripție — că s'a fondat de un D-n D-r Filitis.

MĂLĂESCI, deal spre N. V. de com. Mălăescĭ, pl. Vărbilău.

MĂLĂESCI, comună rurală, plaiu Vărbilău. Este situată pe valea rîuluĭ Vărbilău, la 20 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 26 k. m. de reședința plaiuluĭ.

Se compune din 7 cătune: Coțofenesci, Mălăesci-de-sus, Mălăesci-de-jos, Dumbrăvesci, Plopeni, Țipăresci și Sfârlănénca [1]; avênd o populațiune de 2900 loc. (1524 b. 1376 f.), în plus 5 familiĭ de țiganĭ-ferarĭ.

Capĭ de familie sunt 614; contribuabilĭ 449; case de locuit 730.

In comună sunt 7 bisericĭ (în fie-care cătun câte una), dintre carĭ cea maĭ veche e cea din căt. Mălăesci-de-jos, fondată la anul 1816 de locuitoriĭ satuluĭ.

Locuitoriĭ se ocupă exclusiv cu agricultura. Produsul munceĭ agricole l desfac la orașul Ploescĭ. Eĭ au: 57 caĭ, 38 epe, 624 boĭ, 271 vacĭ, 92 vițeĭ, 116 capre, 754 oĭ și 311 porcĭ.

In raionul comuneĭ sunt 8 morĭ pentru măcinat: 3 pe apa Teléjenuluĭ și 5 pe apa Vărbilău.

Locuitoriĭ în majoritate sunt moșnenĭ. 41 s'au împroprietărit la 1864, în moșia moșnenilor, când li s'au dat 82 h. a.

In comună sunt treĭ scóle: una în căt. Coțofenesci, ce datéză din anul 1882; a doua în căt. Dumbrăvescĭ, și funcționéză din 1888 și a treia în căt. Plopenĭ, înființată la anul 1864. Tóte s'au frecuentat în anul scolar 1893-94 de 111 băețĭ și 9 fete, din numĕrul de 357 copiĭ (272 b. 85 f.), cu

[1] Mălăesci-de-sus se maĭ numesce Drumu-ăl-Mare; iar Sfârlănénca, Vulpesci.

vêrstă de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 3240 leĭ. *Sciu carte 91 bărbațĭ și 37 femeĭ.*

Tótă comuna are o suprafață de 2882 h. a.

In aniĭ productivĭ se fabrică în comună pênă la 12.000 d. l. țuică; viile s'au distrus de filoxeră.

In comună sunt două carierĭ de piétră: una în Mălăesci-de-sus, numită «Colțu Pietreĭ» și a doua în căt. Mălăesci-de-jos, numită «Pe valea Varuluĭ». In comună se cultivă porumb, ovĕz și grâu, dând un hectar cam 14 h. l. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 1000 merĭ, 700 perĭ, 50 duḑĭ, 400 cireșĭ, 800 nucĭ, 1000 vișinĭ. Un h. a. livede dă 2 care fîn.

Comerciul se exercită în comună de 10 cârcĭumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la țifra de 6804,37 leĭ și cheltuelile la 5105,42 leĭ anual.

Soseaua Ploescĭ-Slănic traverséză comuna în lungul eĭ.

E brăzdată la N. V. de dealul Mălăesci și udată de la N spre S. de rîul Vărbilău; iar de la N. V. spre S. E. de gârla Cosmina.

MĂLĂESCI-DE-JOS, sat, face parte din C. R. Mălăesci, plaiu Vărbilău. Are o pop. de 601 loc. (323 b. 278 f.). Aci e reședința comuneĭ și are o biserică fondată la a. 1816 de locuitoriĭ cătunuluĭ. La a. 1892 s'a reparat de preotul Sava Eremia, parohul respectiv.

MĂLĂESCI-DE-SUS, sat, face parte din C. R. Mălăesci, plaiu Vărbilău. Are o pop. de 345 loc. (169 b. 176 f.). Acest cătun se maĭ numesce și *Drumu-ăl-Mare.* Aci e o biserică fondată la a. 1865 de obștea locuitorilor, din banĭ adunațĭ cu pantahuza și după îndemnul preotuluĭ Grigore Oprescu.

MĂLĂESCI, deal, com. Mălăesci, plaiu Vărbilău, pe care se cultivă 69 h. a. vie.

MĂLINI, deal în partea de N. a com. Păcurețĭ, pl. Podgoria, numit ast-fel de la vechia sa propríetărésă, Mălina.

Acest deal are direcția de la V. spre E. A fost plantat cu viĭ, carĭ s'au distrus de filoxeră. Astă-ḑĭ, parte din dealurile com. Păcurețĭ servesc de islaz, iar parte pentru cultură.

MĂNECIU - PĂMÊNTENĬ, comună rurală, plaiu Teléjen. Se crede că s'a înființat pe la a. 1632

de către Postelnicu Mănică, ce locuia aci, p'acea vreme. Din acte vechĭ se constată că locuitoriĭ acesteĭ comune au fost moşnenĭ şi că-şĭ au vîndut moşia Spătaruluĭ Mihaiŭ Cantacuzino, aḑĭ a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ.

Este situată lângă rîul Teléjen, la 40 k. m. departe de Ploescĭ şi la 10 k. m. departe de reşedinţa plaiuluĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit. Populaţia sa e de 1777 locuitorĭ (902 b. 875 f.), în care intră şi 6 familiĭ de ţiganĭ-ferarĭ. Capĭ de familie sunt 370; contribuabilĭ 260; case 370.

In comună e o singură biserică fondată la a. 1841, cu urmĕtórea inscripţie: «In ḑilele Prea Inălţatuluĭ Domn al Ţĕreĭ Românescĭ Alessandru Ghica, la anul 1841, s'a construit acéstă sfîntă biserică cu hramul «Adormirea Maici Domnuluĭ» prin ajutorul monastireĭ Sinaia, a Egumenuluĭ Paisie, a D-luĭ Manta Ion şi a Enoriaşilor sătenĭ» deservită de un preot.

Afară de puţină agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă şi cu transportul de lemne. Meşteşugarĭ sunt: 13 dulgherĭ, 16 şindrilarĭ, 2 cojocarĭ, 2 rotarĭ, 3 zidarĭ, 1 croitor. Produsul munceĭ l desfac în comună şi prin comunele vecine.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit la 1864 (în numĕr de 207), când li s'au dat 822 h. a. Eĭ au 63 caĭ, 359 boĭ, 118 vacĭ, 113 viţeĭ, 1300 oĭ, 20 capre, 677 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Teléjen, sunt 2 morĭ, 2 pive şi 1 ferăstrău.

Scóla funcţionéză în comună de 4 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ. In mod neregulat funcţionéză de la anul 1860. In anul trecut s'a frecuentat de 28 băeţĭ şi 2 fete, din numĕrul de 271 copiĭ (149 b. 122 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 62 bărbaţĭ şi 10 femeĭ.*

Tótă comuna are o suprafaţă de 1422 h. a.

In anul agricol 1893-94 s'au fabricat 3000 d. l. ţuică.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt 71.

Pămêntul nu prea priesce cultureĭ. Terenul cultivabil dă pênă la 30 h. l. grâu, 60 h. l. ovĕz, 660 h. l. porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt 88 merĭ, 72 perĭ, 132 cireşĭ, 176 nucĭ. Liveḑile dau pênă la 136.000 k. gr. fîn.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 3884,43 și la cheltuelĭ 3236,96.

Prin comună trece soseaua județeană Ploesci-Bratocea, ce ĭ înlesnesce comunicația cu comunele: Isvórele și Măneciu-Ungurenĭ.

E brăzdată de dealurile Gâlma și Teișu și de piscurile: Caluluĭ, Piétra Vladi și Muchia Mare, acoperite cu pădure măruntă de stejar. In comună sunt poenile de fînéță după Valea Mare și Căcâcea.

E udată de gârlele Secuianca, Valea Mare, Căcâcea și Văiuga.

MĂNECIU-UNGURENĬ, sat, com. Măneciu-Ung., pl. Teléjen.

MĂNECIU-UNGURENĬ, comună rurală, plaiu Teléjen. Data înființăreĭ séle nu se scie bine. Acéstă comună este cea maĭ din spre N. din plaiu Teléjen, și populațiunea sa dintru început s'a alcătuit din ómenĭ veniţĭ de dincolo, din Săcelele Transilvanieĭ. Bărbațiĭ purtând cămĕșile cu mânecile largĭ — largĭ de tot — se crede că de aci comuneĭ i ar fi rĕmas numele de *Mâneciu*.

Portul cămĕșilor cu mâneca largă se observă și pênă în ḍiua de astă-ḍĭ, la locuitoriĭ de origină din Transilvania.

Imulțindu-se populația comuneĭ, comuna s'a separat în *Măneciu-Ungurenĭ*, la N., formată esclusiv din locuitorĭ curat mocanĭ din Transilvania și *Măneciu-Pămêntenĭ* la S. [1])

Se compune din 6 cătune: Ghéba, Făcăeni și Valea Largă, așeḍate pe loc șes; Chicioreni, situat pe dealul Chiciurenilor; Plăețul, la pólele munteluĭ Clăbucetu, coprins între Teléjen și Telejenel și satul Teléjen, situat spre N. aprópe de vama Bratocea, pe valea rîuluĭ Teléjen.

Are o populațiune de 2.022 locuitorĭ (1019 b. 1003 f.); capĭ de familie 473; contribuabilĭ 370; case de locuit 473.

In comună sunt două biserici: una în cât. Ghéba, fondată în a. 1882, și a doua în Valea-Largă (de lemn) fondată în anul 1829, și reparată în 1890. Tot de comuna Măneciu-Ungurenĭ țin monastirile *Susana și Cheia* (v. a. n.); Susana așeḍată la pólele munteluĭ Bobu-Mare, aprópe de

---

[1]) Locuitoriĭ maĭ numesc acéstă comună și Valea-Largă.

vĕrsarea pârâiașuluĭ Stanca în Teléjen, și Cheia așeḑată pe malul drept al pârâiașuluĭ Tâmpa, la pólele munteluĭ Zăganul. Ambele se întreţin de stat.

Locuitoriĭ, carĭ au vite, se ocupă cu scóterea butucilor de fag și brad de prin pădurile vecine, din carĭ se fac șindrilă și tinichele; iar pălmașiĭ se ocupă cu munca câmpuluĭ, pe care șĭ-o fac lor pe locurile ce le iea cu arendă, sau se angajază cu véra pe la moșiile din judeţele de câmp. Meștesugarĭ sunt: 10 dulgherĭ, 3 zidarĭ, 3 rotarĭ, 1 cismar, 1 brutar, 1 croitor și 5 croitoriţe.

Produsul munceĭ l desfac la têrgul sĕptĕmânal de Duminica, ce se ţine în comună și maĭ cu osebire la ómeniĭ din sat.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit la a. 1864 pe moșia Eforieĭ și a statuluĭ. Eĭ au 40 caĭ, 8 epe, 328 boĭ, 346 vacĭ, 34 capre, 2220 oĭ, 410 porcĭ.

In raionul comuneĭ sunt 36 morĭ și pive situate pe gârlele: Telejenel, Teléjen, Stancea, Mogoș, Rudele, Piétra Duduluĭ, Valea Bereĭ, etc.

Carte, însă în mod neregulat, a început să se înveţe aci de vr'o 30 anĭ. Scólă în regulă există de vr'o 10 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ. *Sciu carte 72 bărbaţĭ și 35 femeĭ.* Scóla s'a frecuentat în anul trecut de 46 băeţĭ și 5 fete, din numĕrul de 111 copiĭ (86 b. 25 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1080 leĭ.

Apă minerală este la M-rea Cheia, între pârâul Bratocea și Valea Bereĭ, analisată. Ea nu coprinde de cât 149 miligrame de substanţe solide în litru. Aceste substanţe se compun din carbonate alcaline și carbonate de calce și magnesie. Apa nu conţine nicĭ sulfate, nicĭ clorure, nicĭ azotate, nicĭ materiĭ organice.

Un litru de apă conţine aproximativ:

Carbonate alcaline	0,068	
» de calciu	0,040	0,149
» Magnesiu	0,041	

Ţuică se fabrică anual în comună cam 125 h. l..

Din localităţile numite «La móra de la Podeĭ» în dreptul Giurescilor, și de la «Piétra-Mică» maĭ sus de podul Giórstei, se scóte piétră fórte bună pentru construcţiĭ și podurĭ. La locurile numite «Strâmtóre» și «La Cheia în rîpă» pe valea Teléjenuluĭ, sunt cărbunĭ de pămênt.

Gândacĭ de mĕtase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt 89.

In comună se cultivă maĭ mult porumb. Terenul cultivabil produce 5644 h. l. porumb, 312 h. l. ovĕz, 272 h. l. grâu, 3000 k. g. cartofĭ, cânepă pun toţĭ locuitoriĭ pentru trebuinţele caseĭ.

Comerciul se exercită în comună de 6 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 6551,19 şi la cheltuelĭ 3934,34 leĭ anual.

Soseaua judeţénă Ploescĭ-Bratocea înlesnesce comunicaţia între comuna Măneciu-Pămêntenĭ şi vama Bratocea.

E brăzdată de dealurile: Dosul Făcăenilor, Grópa Isvoranilor şi Dealul Chiciurenilor. Poenĭ sunt: Bouleţuluĭ, Molivişuluĭ, Oraţiele, Merilor, Popeĭ, Poiéna Hoţuluĭ, De la Varniţe, Cotu-luĭ-Epure, Rogozuluĭ, Cruceĭ, Mogoş, Ardeleĭ, Rudile, Ciumernicu, Schitul Cheia, Pridvale, Buzoianu, Rotundă,Lungă şi Dela Frasin.

In partea de E. e udată de rîul Teléjen, în care se vérsă văile: Telejenelul, Săcuianca, Séca, Ţapul, Molivişul, Orăţiele, Brustureilor, Popeĭ, Carpenul, Bobul, Stancea, Mogoşul, Ciumernic, Valea Négră, Babeşul, Bratocea, Berea,Tâmpa, Rudele, Prigvare, Brădetu, Epure, Peleşul, Monteorul, Alticiórele, Rea şi Dumitru.

Se mărginesce la N. cu munţiĭ Clăbucetu, la S. cu com. Măneciu-Pămêntenĭ, la E. cu munţiĭ Carpaţĭ şi la V. cu munţiĭ Poiéna-Lungă şi Poiéna-Mare.

In acéstă comună se vĕd urmele uneĭ vechĭ sosele, numite «soseaua Tătărască» din care se vĕd urme pe pârâul Gâlmeĭ, apoĭ trece pe valea pârâuluĭ Telejenel, unde se cunósce fórte bine, avênd pietróie aranjate cu o dibăcie admirabilă. Maĭ în sus se cunósce încă urme din ea, dar s'a acoperit de copacĭ secolarĭ.

MĂNESCI, comună rurală, plasa Têrgşor. Data înfiinţăreĭ séle nu se póte precisa cu siguranţă. D-l Theodor Văcărescu, proprietarul moşieĭ, posedă nisce vechĭ documente de pe la aniĭ 1500, ale moşieĭ Mănescĭ, şi se crede că datéză cu mult înainte de acest an.

Aci, la anul 1624, a avut loc o luptă între călăraşiĭ de la Ploescĭ, Mănescĭ şi Gherghiţa, rĕsculaţĭ în contra luĭ Alessandru Coconul, fiul luĭ Radu Mihnea.

In judeţul Prahova, afară de slujitorii polcovnicescĭ aĭ judeţuluĭ, la Mănescĭ era o căpetenie cu 20 slujitorĭ.

Este situată pe malul drept al iazuluĭ luat din r. Prahova, care începe din com. Măgureni şi se vérsă în Cricovul-Dulce la com. Cocorăscĭ, 16 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi 8 k. m. departe de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 4 cătune: Mănesci, Códa Isvoruluĭ, Crivĕţul şi Comănacul (v. a. n.), avênd o populaţiune de 1028 loc. (522 b. 506 f.) Capĭ de familie sunt 247; contrib. 181; case de locuit 246.

In comună sunt 3 biserici: două în Mănescĭ şi una în Códa Isvoruluĭ. Biserica din centrul com. Mănesci s'a construit prin cheltuiala D-luĭ Radu T. Văcărescu, care a maĭ construit una de lemn la cimitirul comuneĭ. A treia biserică, căt. Códa Isvoruluĭ, cu hramul «Adormirea M. D.», s'a construit din temelie, la a. 1828, de D-l Doctor Silivestru şi Preot Popa Andronache, reparată la 1845 de coconul Dem. Mănescu.

Aceste bisericĭ sunt deservite de 3 preoţĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, afară de ceĭ din Códa Isvoruluĭ, carĭ fabrică var alb, pe care l desfac la oraşul Ploescĭ.

In raionul comuneĭ sunt 2 morĭ de măcinat, pe iazul ce trece pe lângă comună, dintre carĭ numaĭ una funcţionéză.

Locuitoriĭ, în numĕr de 166, s'au împroprietărit la a. 1866, pe moşia D-lor Teodor Văcărescu, N. I. Niculescu şi a statuluĭ, numite Mănesci, Comănacu şi Bălţiţa-Stariţa, când li s'au dat 692 h, a. Eĭ au 56 caĭ şi epe, 210 vacĭ, 370 boĭ, 20 capre, 1250 oĭ şi 250 porcĭ.

Scólă există în comună de 10 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ. *Sciu carte 40 bărbaţĭ şi 7 femeĭ.* Scóla în cursul anuluĭ 1892-93 s'a frecuentat de 61 băeţĭ şi 2 fete, din numĕrul de 173 copiĭ (95 b. 78 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1566 leĭ.

Tótă comuna se întinde pe o suprafaţă de 1454 h. a.

Gândacĭ de mĕtase se cultivă în mică cantitate. Stupĭ cu albine sunt 50. Pămêntul e prielnic la tótă cultura. In termen mijlociu, un hectar cultivat dă: 14 h. l. grâu, 16 h. l. orz, 20 h. l. ovĕz, 14 h.

l. meiŭ, 21 h. l. porumb, 14 l. rapiță. Aproximativ în comună sunt 100 merĭ, 50 perĭ, 200 duḑĭ, 30 cireșĭ, 200 nucĭ. Liveḑĭ sunt puține și dau cam 60 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 6 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ după bugetul anuluĭ financiar 1894-95 sunt evaluate la 4868.67 leĭ și cheltuelile la 4856,94 leĭ.

In acéstă comună e numaĭ o singură sosea cu direcția N. S.

Pe teritoriul comuneĭ e o movilă, în suprafață de 8 h. a., care pênă la a. 1860 a fost plantată cu viță, dar care acum servă ca islaz pentru vite.

Afară de gârla Cricovul Dulce, comuna maĭ e udată de valea numită Crivĕțul.

Se mărginesce cu comunele: Vlădeni, Têrgșorul-Nou, Têrgșorul-Vechiŭ, Cocorăsci și Ghebóia.

MĂNESCI, sat, face parte din C. R. Mănesci, pl. Filipesci.

MĂNESCI, pârâu, udă com. Posesci, plaiu Teléjen, se vérsă în gârla Zeletinu, cu care se vérsă în rîul Bâsca și cu acesta în rîul Buzĕu. I s'a dat acest nume după numele unor ómenĭ carĭ au locuit și locuiesc pe valea acestuĭ pârâu.

MĂRCARI (La-), poiénă, com. Târlesci, plaiu Teléjen.

MĂRGINENI, penitenciar, veḑĭ comuna Haimanalele.

MĂRGINENI, monastire, com. Haimanalele, pl. Filipescĭ, zidită pe ruinele uneĭ vechĭ monastirĭ, resultat al pietățeĭ familieĭ Basarabilor, iar Constantin Cantacuzino, prin căsătoria sa cu domnița Ilina și Pană Filipescu cu domnița Ancuța, amêndouĕ fiice ale luĭ Șerban Basarab V. V. devenind șĭ eĭ membriĭ aĭ acesteĭ familiĭ, au prefăcut'o și înfrumusețat'o[1]).

---

[1]) *Nota.* Elena, soția luĭ Constantin Cantacuzino, era fiica luĭ Șerban Vodă Basarab și a soțieĭ séle Elena Dómna.

Ea a avut șése feciorĭ: Drăglucĭ, Șerban, Constantin, Mihaiŭ, Mateiŭ și George Cantacuzino.

Se scie că Constantin Cantacuzino, fiind pârât de dvornicul Stroe Leurdénu și de vistierul Dumitrașcu, Grigore Vodă Ghica îl surghiunise în monastirea Snagovuluĭ și la 20 Decembre 1662, îl ucise în trapezariul monastireĭ prin dorobanțĭ trimișĭ spre a-l păzi. Soția sa Elena, împreună cu ceĭ șése feciorĭ aĭ sĕĭ, ridicară trupul nefericituluĭ Const. Cantacuzino de la Snagov și-l duseră de-l înmormântară la monastirea Mărginenĭ (Fotino. Istoria Daciei, II, 115).

Zestrea eĭ s'a maĭ adăogat atât de urmașiĭ și rudele Basarabilor cât și de alțĭ particularĭ, precum și din cumpĕrăturile făcute de uniĭ dintre egumenĭ, iar maĭ vîrtos de Arhimandritul Cornilie, cel din urmă egumen Român. Tóte acestea se dovedesc maĭ mult din actele monastireĭ, cu aniĭ 7062, 7151 și 7166.

In tómna anuluĭ 1727, Nilae Mavrocordat închină, prin hrisovul sĕu din anul 7235, acéstă monastire domnéscă, la muntele Sinaĭ, cu maĭ multe condițiunĭ fórte folositóre pentru biserică și stat.

După trecere de 4 anĭ, temêndu-se póte că domniĭ următorĭ vor desființa acéstă închinare, călugăriĭ streinĭ maĭ luară încă o carte din partea unora dintre rude (Ion Rosetti, C. Brezoianu, C. Dudescu, Pârvu Cantacuzino, etc.) și aceștia dau cartea cu anul 7239, în mâinile egumenuluĭ Cosma, cu care închină și eĭ atât monastirea Mărginenĭ, cât și schitul Vărbila.

Monastirea Mărginenĭ avea la secularisare 22 moșiĭ, cu un venit de 874.200 leĭ vechĭ anual.

E vrednic de vĕḑut clopotnița, têmpla altaruluĭ, pavimentul și ornamentele dinăuntru și din afară, tóte de marmoră, și câțĭ-va sfințĭ și prințĭ fanarioțĭ zugrăvițĭ înăuntrul bisericeĭ.

Incăperile ce altă dată serviaŭ pentru primirea pasagerilor erau fórte spațióse.

Acéstă monastire servea și ca loc de închisóre pentru condamnațiĭ politicĭ[1]).

MĂRGINÉNCA SAU ȚINTEA, pădure a statuluĭ în întindere de 900 h. a. pendinte de com. Țintea, plasa Filipesci.

MĂRGINENI-DE-JOS, comună rurală, plasa Filipesci. Este situată lângă rîul Provița, la 20 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 4 k. m. de a plășeĭ.

Are o populațiune de 1808 loc. (862 b. 946 f.), în care intră 262 zavragiĭ și rudarĭ; capĭ de familie 325; contri-

1). Istoricul Nicolae Bălcescu, fiind și el încurcat în conspirația coloneluluĭ Câmpinénu, fu inclus în monastirea Mărginenĭ, din ordinul Domnitoruluĭ Alessandru Vodă Ghica. Peste puțin, venind la tron Vodă Bibescu, fu scos din închisóre și începu, împreună cu profesorul A. Treb. Laurian, publicarea cunoscutuluĭ Magasin Istoric pentru Dacia care urma regulat în aniĭ 1845, 1846 și 1847.

buabilĭ 215, case de locuit 332.

In comună e o singură biserică fondată la anul 1857 de Dimitrie Za Dorobanţu, deservită de un singur preot.

Pe lângă agricultură, peste 210 locuitorĭ maĭ sunt lucrătorĭ de şosele, vre-o 30 albierĭ şi vre-o 20 jugarĭ. Produsul munceĭ l desfac la oraşul Ploescĭ.

133 locuitorĭ s'au împroprietărit la 1864 pe moşia Mărgineni-de-jos, când li s'au dat 348 h. a. Eĭ au: 43 caĭ şi epe, 137 vacĭ, 205 boĭ, 459 oĭ, 257 porcĭ.

Carte se învéţă de mult aci, dar scólă în regulă e de 5 anĭ. Localul e proprietate particulară. S'a frecuentat în anul trecut de 38 băeţĭ şi 2 fete, din numĕrul de 227 copiĭ (112 b. 115 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 80 bărbaţĭ şi 10 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafaţă de 1113 h. a., cu islaz, loc arabil şi pădure.

In termen mediu, viile dau anual cam 1500 d. l.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt 20.

Pămêntul de cultură priesce maĭ mult porumbuluĭ, grâuluĭ, ovĕzuluĭ şi meiuluĭ. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 500 merĭ, 100 perĭ, 100 duḑĭ, 80 cireşĭ, 300 nucĭ.

Comerciul se exercită în comună de 6 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ sunt de 3850 leĭ şi cheltuelile de 3700 leĭ.

O sosea comunală ĭ înlesnesce comunicaţia între Têrgul-Filipesci şi Mărgineni-de-sus.

In partea de S. V. e brăzdată de dealurĭ acoperite cu viĭ; de alt-fel terenul comuneĭ e şes.

Afară de rîul Proviţa, care udă partea de V. a comuneĭ, maĭ sunt vâlcelele: Ciocănésa, Gomoiu, Valea Lungă, Bancila şi Logofĕtu.

Se mărginesce cu comunele: Mărgineni-de-sus, Filipesci-de-Têrg şi Diţesci.

MĂRGINENI-DE-JOS sau Olariĭ şi Brătăşanca, trupurĭ de moşiĭ ale statuluĭ, pendinţĭ de m-rea Mărginenĭ, carĭ pe periodul 1888-93 s'au arendat cu 15.100 leĭ anual, în plus 1200 leĭ plata de pădurarĭ şi confiniştĭ.

De la 1891 s'a vîndut de vecĭ la locuitorĭ.

MĂRGINENI-PÂRLIŢĬ, numire ve-

che a căt. Mărgineni-de-jos, plasa Filipescĭ.

MĂRGINENI-DE-JOS, deal pe care se cultivă 30½ h. a. vie.

MĂRGINENI-DE-SUS, comună rurală, plasa Filipesci. Este situată pe loc şes, pe malul stâng al pârâuluĭ Proviţa, la 19 k. m. departe de capitala judeţuluĭ la 3 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

La început comuna a fost situată pe malul drept al pârâuluĭ Proviţa, dar, în urma potopuluĭ de la 1864, distrugându-se maĭ multe case, locuitoriĭ s'au strămutat pe stânga Proviţeĭ, fiind maĭ ridicat.

Se compune din 3 cătune: Mărgineni-de-sus, Brătăşanca-Unguremĭ şi Olarĭ, avênd o populaţiune de vre-o 800 locuitorĭ, în plus 30 familiĭ de ţiganĭ-muncitorĭ.

Capĭ de familie sunt 187; contribuabilĭ 147.

In comună e o singură biserică, fondată la 1861, cu următórea inscripţie: «Acest sfînt locaş s'au ridicat din nou la anul 1861 cu osîrdia şi cheltuiala Dumnealor: Părinteluĭ Arhimandrit Macarie, Egumenul Monastireĭ, Apostol Asachi, Const. Anagnostiade, Costache Petre şi Anghelichi Duca, şi cu ajutorul de muncă al locuitorilor sătenĭ, spre eterna pomenire tutulor». Biserica e deservită de un preot, plătit de stat şi de enoriaşĭ.

Locuitoriĭ comuneĭ, pe lângă agricultură se maĭ ocupă şi cu olăria, pe care o desfac la oraşele Ploescĭ, Câmpina şi Têrgovişte.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit la 1864 şi 1879, dându-li-se în total 474 h. a. din moşia statuluĭ, acum vîndută în loturĭ. Eĭ au 78 caĭ şi epe, 221 boĭ, 70 vacĭ, 21 capre, 778 oĭ, 145 porcĭ.

Scóla s'a înfiinţat în comună de la 1893. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 44 băeţĭ şi 6 fete, din numĕrul de 110 copiĭ (73 b. 37 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1566 leĭ. *Sciu carte 45 bărbaţĭ şi 4 femeĭ.*

Tótă comuna are o suprafaţă de 799 h. a.

Ţuică se fabrică anual cam 400 d. l.; viile s'au filoxerat.

Gândacĭ de mĕtase se cultivă; stupĭ cu albine sunt 20.

Pămêntul e prielnic cultureĭ. Terenul cultivabil produce cam: 1353 h. l. grâu, 209 h.

l. secară, 2161 h. l. ovĕz şi 2902 h. l. porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt 460 merĭ, 452 perĭ, 115 duḑĭ, 125 cireşĭ, 154 nucĭ ; iar liveḑile dau numaĭ 23 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 4 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de 5326 leĭ şi la cheltuelĭ 4201 leĭ anual.

Douĕ sosele comunale o légă cu comunele Dârmonesci şi Mărgineni-de-jos.

In partea de V. comuna e brăzdată de douĕ dealurĭ : Bogdan şi Duchi, pe malul drept al pârâuluĭ Proviţa, o dată plantate cu vie, aḑĭ filoxerate, servind de păşune pentru vite.

Afară de rîul Proviţa, care udă partea de V. a comuneĭ, maĭ e străbătută de văile : Staura, Valea-luĭ-Dan, Valea cu Luntrea, Valea Turculuĭ, Ţiparuluĭ, Cacova, Cescănésa şi Despina.

Se mărginesce cu comunele : Haimanalele, Dârmonesci şi Mărgineni-de-jos.

La a. 1821, Duca, comandantul corpuluĭ de oştire din Ploescĭ, priimind poruncă de la Ipsilante să plece cu oştirea spre Têrgovişte şi să îngrijéscă de provisiunĭ pentru 1500 călăreţĭ, porni, poposind la Băicoiŭ şi punênd strejĭ la Mărginenĭ, spre a-ĭ da de veste de cele ce s'ar putea întêmpla în urma plecăreĭ luĭ.

Sava, unul din căpitaniĭ oştireĭ grecescĭ, se întări în monastirea Mărgineni, deja ocupată de Arnăuţiĭ luĭ Farmache, sub cuvênt că acea monastire ĭ putea servi ca cetate de apĕrare, scriind luĭ Duca să vină cu oşteniĭ luĭ pe la Mărginenĭ, ca să mérgă împreună la Têrgovişte.

Duca, care-l bănuia, refusă.

MĂRGINENI-DE-SUS, deal, com. Mărgineni, pl. Filipesci, pe care se cultivă $38^1/_2$ h. a. vie.

MĂRGINENI-DE-SUS, sat, face parte din C. R. Mărgineni-desus, pl. Filipescĭ.

MĂRIŞASCA, moşie pe care la 1864 s'au împroprietărit parte din locuitoriĭ comuneĭ Vadu-Săpat, plasa Cricov.

MĂROAICA, gârliţă periodică, com. Filipesci-de-Pădure, pl. Filipescĭ.

MĂRUNŢIŞU, numire ce se maĭ dă căt. Proviţa-de-jos, com. Proviţa-de-jos, plaiŭ Prahova.

MĂSTĂNESCI, deal situat la N. de com. Apostolache, plasa Podgoria. Are direcţia de la V. spre E. şi pe el se cultivă vie.

MĂSTĂNESCI, deal spre V. de com. Chiojdeanca, pl. Podgoria, pe care se află rîul Pleşuva.

MĂSTĂNESCI, se numia moşia pe care pe la 1600 s'a înfiinţat satul Apostolache din pl. Podgoria.

MĂTÉSCA, deal, com. Măgureni, pl. Filipescĭ. O dată era plantat cu viĭ, carĭ s'au distrus de filoxeră. Astă-ḑĭ servă de păşune vitelor.

MĂTIŢA, moşie a statuluĭ, com. Păcureţĭ, pl. Podgoria, fostă pendinte de Episcopia Buzĕu, care pe periodul 1887-97 s'a arendat cu 3400 leĭ anual.

MÂNDĂU, sat, face parte din C. R. Proviţa-de-sus, pl. Prahova. Are o pop. de 78 loc. (38 b. 40 f.).

MÂNECIURILE, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de monastirea Sinaia, în întindere de 11.141 h. a. din carĭ 10.258 h. a. suprafaţă împădurită şi 883 h. a. pămênt arabil şi fîneţe, care pe periodul 1886-91 s'a arendat cu 9042 leĭ anual.

MÂNIEŢI, trecĕtóre şi pichet de graniţă despre Transilvania; dă prin plaiul Bĕtrâni.

MÂRLOGEA, sat, face parte din C. R. Apostolache, pl. Podgoria. Are o pop. de 125 loc. (62 b. 63 f.) Aci e o biserică fondată la a. 1825 de un Panait Prapogic, şi reparată la a. 1858 de Dumitru Caramalîu. Locuitoriĭ satuluĭ s'au împroprietărit la 1864.

MÂRZA, două trupurĭ de pădure în întindere de 350 h. a. pendiţĭ de com. Apostolache şi Sângeru, pl. Podgoria, supuse regimuluĭ silvic.

MÂRZEA (Vîrful-), vîrf de deal situat la N. de com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria. S'a numit ast-fel pentru-că pe acest vîrf era via Medelnicieruluĭ Mârzea din Vălenĭ.

MÂŢIANA, pisc al dealuluĭ cu acelaşĭ nume, com. Filipesci-de-Pădure, plasa Filipescĭ, la

pólele căruia este pădurea proprietaruluĭ.

MEHEDINŢI, sat, face parte din C. R. Podeni-Nouĭ, plasa Podgoria. Aci e o biserică fondată la a. 1861 de protopopu Nicolae Protopopescu.

MEIŢĂ, numire ce se maĭ dă căt. Códa-Isvoruluĭ din com. Mănesci, plasa Têrgşoru.

MELICESCI, plaiŭ spre V. de com. Cosminele, pl. Vărbilău, ce servesce vitelor de păşune.

MERDEALA, muntişor pe malul gârleĭ Zeletinu, com. Posescĭ, plaiu Teléjen, pe care sunt păşunĭ pentru vite.

MEREZU, deal, com. Iordăchianu, pl. Cricov, servă de păşune.

MEREZU, deal fórte înalt, în forma unuĭ trunchiŭ de con, com. Ceptura, plasa Cricov, *în vîrful căruia e un platou, pe care se găsesce multe hârburĭ şi micĭ bucăţĭ de cărămidă, ceia ce probéză că aci orĭ a fost vr'un lagăr Roman sau Dac, sau ver-un sat vechiŭ* [1])

MERIE se numesce locul pe care s'a construit m-rea Ghighiu, fost al Cucóneĭ Uţa-Cantacuzino-Comănénca, (călugăriță maĭ târziu sub numele de Anastasia şi înmormêntată în acéstă monastire), dăruit m-reĭ Ghighiu, împreună cu moşia «Vatra m-reĭ Ghighiu».

MERI, sat, face parte din C. R. Drăgănesci, plasa Câmpu.

MERILOR, poiénă pe rîul Teléjen, com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen.

MESTECENI, culme de deal, pe dealul Vlădanu, com. Proviţa-de-jos, plaiu Prahova, numită ast-fel pentru-că este acoperită cu pădure de mestécănĭ.

MESTÉCĂNUL, vale, isvorăsce din partea de V. a com. Comarnicu, plaiu Peleş, curge de la

1) Eacĕ ce-mĭ comunică în acéstă privinţă D-l Stan Niţescu, învĕţătorul scóleĭ: «Eu am făcut escursiunĭ acı de maĭ multe orĭ cu eleviĭ scóleĭ ce conduc, şi am adunat mulţime de hârburĭ, însă nu am putut stabili bine adevĕrul. Acest deal avênd o posiţiune fórte strategică, cred că a fost metereze Turcescĭ, deşi urmele se par a fi din timpul Romanilor sau Dacilor. Maĭ cred că, săpându-se acest loc, din vîrful căruia se póte vedea cu ochiĭ liberĭ pênă la o depărtare de peste 50 k. m., s'ar găsi indicĭ ce ne-ar arăta de când datéză».

N. V. către S. E. și se vérsă în rîul Prahova, pe țĕrmul drept, tot în raionul com. Comarnicu.

MIC (Vîrful-), poiénă, com. Târlesci, plaiu Teléjen.

MIC, plaiŭ, com. Târlesci, plaiu Teléjen.

MICUDU, deal la V. de com. Călugăreni, pl. Cricov.

MICULUĬ, isvor, curge din muntele Stejăretu, com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, ia direcția S.V. și se vérsă în gârla Chiojdu, tot în raionul com. Star-Chiojdu.

MIERLA (Vîrful-), muntișor pe malul gârleĭ Zeletinu, com. Posescĭ, plaiu Teléjen, pe care sunt pășunĭ pentru vite.

MIERLELE (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Muntele Mierlele, pendinte de com. Comarnic, pl. Peleș.

MIHAIŬ, vale, com. Dițescĭ, plasa Filipescĭ.

MIHAIŬ-EDU, vâlcea, com. Slănicu, plaiu Vărbilău.

MIHAIŬ OLTÉNU, se numia prima gură de ocnă deschisă în com. Slănicu, plaiu Vărbilău. Ađĭ se numesce «Baia Baciu» căcĭ în locul acelor ocne, în adâncătura de unde s'a scos sare, este apă sărată, ce servă ađĭ pentru băĭ. D'asupra acesteĭ ape, în partea despre V. unde se înalță muntele de sare, amestecată cu pămênt, numit «Sturiĭ de sare», și ađĭ este martor puțul pe unde și din care se estrăgea sare în vechime.

Sarea de la acéstă ocnă este fórte albă, de o granulare pronunțată, dar n'are o țĕsătură densă și decĭ nicĭ puterea de a coprinde într'un mic volum o sărătură puternică.

MIGALA, vale, la E. de com. Ceptura, pl. Cricov.

MIJEA, pădure a statuluĭ în întindere de 1150 h. a. pendinte de com. Morenĭ, plasa Filipescĭ, care împreună cu trupurile: Gruiu (750 h. a.) și Ghirdoveni (650 h. a.), formézǎ pădurea Moreni.

MILICESCI, sat, face parte din C. R. Telega, plaiu Prahova.

MIRCEA, deal, com. Ogretinu, plaiu Teléjen, numit ast-fel de la numele unuĭ cioban, care a avut stână în acel loc. E acoperit cu pășune.

MIREȘĬ, sat, face parte din C. R. Călugăreni, pl. Cricov.

MIREȘUL, gârlă, isvorăsce din raionul com. Sângeru, pl. Podgoria, și se vérsă în gârla Cricovul, în raionul com. Suranĭ.

MIREȘUL, sat, face parte din C. R. Sângeru, pl. Podgoria. Are o pop. de 1008 loc. (496 b. 512 f.). Aci e o biserică cu urmĕtórea inscripție: «Acest sfînt lăcaș ziditu-s'au și înfrumusețat după cum se vede, întru cinstea sfîntuluĭ Erarh Nicolae și a sf. Mucenic Dimitrie, în ḑilele prea Inălțatuluĭ Domn Grigore Ghica Voevod, cu blagoslovenia Prea O Sfințituluĭ Episcop de Buzĕu Constandie, cu tótă osîrdia și cheltuiala D-luĭ Biv vel Stolnic Alecu Văcărescu, cu soția sa Ana, la a. 1823, August».

MIRICÉSCA, vâlcea, com. Păcurețĭ, plasa Podgoria.

MIRICESCU, numire veche a căt. Móra de Mărăcinĭ din com. Bucovu, plasa Cricov.

MISLEA, sat, face parte din C. R. Scorțeni, pl. Prahova. Și-a luat numele, se ḑice, după vechiul posesor al acestuĭ teren, care se numia Mislénu. Are o pop. de 355 loc. (151 b. 204 f.).

In acest cătun se află un penitenciar instalat în interiorul fosteĭ m-rĭ Mislea.

Locuitoriĭ sĕĭ s'au împroprietărit la 1864 pe «Vatra m-reĭ Mislea».

MISLEA, monastire fondată de Radu V.V. (Călugărul Paisie), fiul luĭ Radu cel Mare, înzestrând'o cu maĭ multe moșiĭ.

Pe lângă daniile făcute de acest Voevod, a maĭ fost înzestrată cu alte moșiĭ și de Comisul Vintilă, Vornicul Voicu, Spătarul Stroe, Jupânésa Caplea și Mihaiŭ Vodă Vitézul, nepotul fondatoruluĭ, care ĭ-a dăruit Cocorăsci și Piscani.

Un hrisov al luĭ Radu Voevod, fiul luĭ Mihnea V. V. cu data 7124, ce se află între hârtiile acesteĭ monastirĭ, arată că m-rea Mislea, era metoch la m-rea Paterisa, întemeindu-se pe un alt hrisov al luĭ Gavriil MovilăW. cu anul 7126.

Mateiŭ Basarab, printr'un

hrisov din a. 1639, liberézǎ monastirea Mislea și o dǎ spre locuință călugărilor țěreĭ. Eacě o parte din acel hrisov, ce privesce 22 monastirĭ pămêntene: . . . . . .

«Cari (Greciĭ) după ce nu se îndurară, nicĭ se lenevirǎ în viéța biruințelor a ismeni și a pune jos obiceiurile cele bune bětrâne ale țěreĭ, pentru care stricăciune a obiceiurilor curênd le fu a aduce și țéra la risipire desăvîrșită și la pustiire, nu se rușinară nicĭ se temură a atinge năravul lor cel rěu și de sfintele monastirĭ Domnescĭ ale țěreĭ, ci îndrăsnirǎ a călca obiceiurile. Monastirilor, și pravilele ctitorilor domnilor bětrânĭ, ce au fost legiuit eĭ de sântele Monastirile lor, a le pune jos și a intra în blestemele lor, și spurcându-șĭ mâinile lor cu orbitórea mită, sub hiclénă taină, începură a vinde și câciumări sântele monastirĭ ale țěreĭ și lavrele Domnescĭ a le supune metóse altor monastirĭ din țéra Grecéscă și de la Sf. Agura, făcêndu-le hrisóve de închinăciune fără de stirea sfatuluĭ și fără de voia soboruluĭ. . . . .

«Drept aceia, noĭ ce suntem maĭ sus ḑișĭ, Io Mateiŭ Basarab, din naintea adunărcĭ a tótă țéra, cu sfatul și cu voia a tot soborul, am întocmit ca m-rea Mislea să fie în pace de călugăriĭ streinĭ, și să aibă a trăi într'acea slobozenie ce a avut maĭ de înainte, cum au legiuit ziditoriĭ și ctitoriĭ lor, și să aibă a fi pre séma țěreĭ, cum a fost de véc, etc.»

M-rea Mislea avea înainte de secularisare 10 moșiĭ cu un venit de 362.000 leĭ vechĭ anual.

Un incendiu întâmplat în anul 1883 a distrus monastirea cu desăvîrșire. Aḑĭ se lucréză o frumósă biserică.

MISLEA, gârlă, veḑĭ Sărata.

MISLEA, penitenciar de minorĭ, instalat în interiorul fosteĭ monastirĭ Mislea, unde se dețin minoriĭ căḑuțĭ în diferite crime și al căror numěr variază între una și douě sute.

Minoriĭ, pe lângă că au scólă aci în tótă regula, se ocupă și cu sculptura, executând lucrărĭ de artă.

Pênă la intrarea în penitenciar este o frumósă șosea cu o aleie minunată, avênd pe drépta un platou încântător, iar pe stânga un lac bine în-

grijit, pe care plutesc câte-va corăbióre. Acésta se datoresce de sigur ofiţerilor şi comandantuluĭ garnisóneĭ, însărcinat cu paza arestaţilor.

MISLEA DULCE, gârlă, isvorăsce din căt. Buştenari, com. Telega, plaiu Prahova, şi se vérsă în gârla Sărata, la căt. Mislea, com. Scorţeni, pl. Prahova.

MISLÉNCA, pădure a statuluĭ în întindere de 250 h. a. pendinte de com. Gura-Vitióreĭ, pl. Teléjen, care împreună cu trupul Livadea (100 h. a.), formézã pădurea Gura-Vitióreĭ.

MISLÉNCA, sau Găgeni-Mislea, pădure a statuluĭ în întindere de 420 h. a. formată din trupurile: Drumul Băicoiuluĭ (67 h. a.), Găgénca (106 h. a.), Degeraţiĭ (62 h. a.) şi Gura-Cumetri (185 h. a.)

MIŢURCA, deal, com. Strâmbeni, plaiu Vărbilău.

MOARA-DE-MĂRĂCINĬ, mahala din C. R. Bucovu, pl. Cricov.

MOARA-NOUĂ, sat, face parte din C. R. Ploescioriĭ, pl. Têrgşoru. Are o pop. de 108 loc. (60 b. 48 f.).

MOARA-CÂMPINÉNULUĬ, numire veche a satuluĭ Pantazi din com. Coslegiu, plasa Cricov.

MOARA DOMNÉSCĂ, sat, face parte din C. R. Rîfovul, pl. Crivina. Are o pop. de 332 loc. (152 b. 180 f.). Este situat pe malul drept al r. Teléjen.

MOARA BOLÎNESCILOR, localitate în com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen, unde gârla Ogretinul se vérsă în Drajna.

MOARA-DUPĂ-VALE, localitate în com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen, unde gârla Drajna în cursul sĕu formézã un mare zigzag.

MOAŞA (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Muntele Móşa, pendinte de com. Strâmbeni, plaiu Vărbilău.

MOCANI, mahala în partea de E. a com. Mâneciu-Pămênteni, pl. Teléjen, populată de mocanĭ veniţĭ de dincolo, şi carĭ s'au retras aci din Măneciu-Ungureni.

MOCANULUĬ, vale, com. Vâlcănesci, plaiu Vărbilău.

MOCANULUĬ, vale, udă com. Gornetu-Cricov, plasa Cricov, și se vérsă în rîul Cricovu-Sărat, tot în raionul com. Gornetu-Cricov.

MOCESCI, sat, face parte din C. R. Iordăchianu, pl. Cricov. Aci e o biserică fondată la a. 1694 de locuitorĭ. Inscripția de d'asupra ușeĭ e nedescifrabilă.

MOGOȘ, pârâu, isvorăsce din muntele Fața luĭ Gherghel, curge de la N. V. către S. E. și se vérsă în rîul Teléjen, pe malul drept, în raionul com. Măneciu-Ung., pl. Teléjen.

MOGOȘ, poiénă pe rîul Teléjen, com. Măneciu-Ung., pl. Teléjen.

MOGOȘOAIA, gârlă, isvorăsce din munțiĭ com. Teșila, pl. Peleș, curge de la E. spre V. și se vérsă în rîul Doftana, pe țĕrmul stăng, în raionul com. Teșila.

MOICENI, sat, face parte din C. R. Provița-de-sus, pl. Prahova. Are o pop. de 106 loc. (56 b. 50 f.).

MOISE OIȚĂ, movilă, com. Nedelea, pl. Filipesci.

MOLIVIȘUL, pârâu, isvorăsce de sub Poiéna-Mare, curge de la V. spre E. și se vérsă în rîul Teléjen, pe malul drept, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen.

MOLOMOCUL, vedĭ Molomoțul.

MOLOMOȚUL, sau Molomocul, fost schit, fondat nu se scie când, de un haiduc vestit, anume Nicolae Grozea din Brebu.

Nu s'a dat pênă acum de urma nicĭ unuĭ document, care să ne-aducă vre-o lumină asupra timpuluĭ când s'a construit acest schit. Urmele rĕmase, precum și confirmarea daniilor făcute acestuĭ schit, ne îndreptățesce a crede că aci avem d'a face cu o instituțiune religiósă importantă. Locul unde a existat acéstă biserică, d'asupra monastireĭ Sinaia, este însemnat printr'o cruce, ce pórtă urmĕtórea inscripție: «Pentru vecĭnica pomenire s'a înălțat acéstă sf. cruce, în locul sfinteĭ și Dumnedeesceĭ bisericĭ cu hramul «Sf. Nicolae» ce s'a ruinat în rĕsmirița anuluĭ 1788.

La anul 1581, Mihnea Vodă

confirmă monastireĭ Sf. Nicolae, ce se numesce «Molomoc» sau «Molomoț» douĕ vadurĭ de moară ; la a. 1626, Alessandru, fiul luĭ Radu Vodă, confirmă daniile făcute acesteĭ monastirĭ de Iane Giormanescu și adică 5 pogóne de vie, 10 stupĭ, un pahar de argint și un loc.

Dealul pe care a fost zidit acest schit, și pe care s'a construit și monastirea Sinaia, se numia pe atuncĭ Molomoț sau Molomoc și numaĭ maĭ târziu ia numele de «Furnica» (I. G. Babeș).

MONASTIREA, vale la E. de com. Ceptura, pl. Cricov.

MONASTIREI (Valea-), localitate în com. Ceptura, pl. Cricov, unde se spune că a fost o monastire, ale căreĭ urme se vĕd pênă adĭ. Nu se scie nicĭ anul când s'a fondat, nicĭ fondatoriĭ ; dar se presupune a avea de ctitorĭ pe acel ce a posedat palatul din dealul Liliecii (v. a. n.). Distanța de la vechiul palat și pênă la monastire (unde se vĕd bolovaniĭ marĭ de zid) este de vre-o 2 k. m.

MONASTIREA PREDEALU, isvor de apă minerală, lângă monastirea Predealu, pe muntele Clăbucetu-Tauruluĭ, pendinte de com. Predealu, plaiu Peleș, aparținênd Domeniuluĭ Coróneĭ. Se află pe un loc muntos, în apropiere de gara Predealu, și *conține iod și fier.*

Apa sa a fost analisată în anul 1871 de un medic al batalionuluĭ 1 de geniu și *este bună pentru combaterea reumatismuluĭ.*

MONTEORU, pârâu, isvorăsce din culmea Clăbucetuluĭ, dintre Orațiĭ și Brustureĭ, din sus de pichetul Orățiele (ca la 100 m.), și se vérsă în rîul Teléjen, pe malul stâng, în raionul com. Mâneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen.

MORARU (Muntele), pădure particulară supusă regimului silvic încă din anul 1883, pe moșia Muntele Moraru, pendinte de com. Sinaia, plaiu Peleș.

MORARU, culme de munte lipită de Omul, ceva maĭ mică, d'asupra căreia este hotarul țĕreĭ. Aparține familieĭ Blebea și împreună cu Urechia, Steiasa-Mare și Seciurile, a fost cumpĕrat la a. 1853 de la Baron Barbu Belu, pe prețul de 2900 galbenĭ.

MORARU, vale, isvorăsce de la pólele munteluĭ cu acelaş nume, com. Predeal, plaiu Peleş, curge de la N. V. către S. E., se împreună cu Valea Clăbucetu Baiuluĭ, și formézĕ apa Valea Cerbuluĭ, ce se vérsă în rîul Prahova, spre N. de căt. Buşteni.

MORĂRÉSA, poiénă, la V. de com. Diţesci, pl. Filipesci.

MORCOVESCI, moșie pe care la 1864 s'au împroprietărit locuitoriĭ din com. Homorîciurile, plaiu Teléjen.

MORENI, deal acoperit maĭ mult cu pădure, com. Opăriţĭ, pl. Teléjen. Acest deal a fost proprietatea unor locuitorĭ de meserie morarĭ, de unde se crede că i s'a dat numele.

MORENI, sat, face parte din C. R. Moreni, pl. Filipescĭ. Are o pop. de 864 loc. (377 b. 487 f.)

MORENI, comună rurală, plasa Filipescĭ. Spun bĕtrâniĭ că-șĭ a luat numele de Morenĭ, de la familia Morénu, ce s'a așeḑat aci pentru prima óră, în anul 1690.

Este situată pe valea rîuluĭ Cricovu-Dulce, la 32 k. m. departe de capitala judeţuluĭ și la 10 k. m. de reşedinţa plășeĭ.

Se compune din 5 cătune: Moreni, Stavropoleos, Pleașa, Ţuicani și Tisa, avênd o populaţiune de 1350 loc. (636 b. 714 f.), în care intră și 13 familiĭ de ţiganĭ.

Capĭ de familie sunt 300; contribuabilĭ 222; case de locuit 296

In comună sunt două biserĭcĭ: una în Moreni, fondată la a. 1868 și a doua în Tisa, reconstruită în a. 1893, deservite de un preot.

Locuitoriĭ pe lângă agricultură se maĭ ocupă cu brutăria. dulgheria, zidăria, fabricarea varuluĭ alb, cultura vieĭ și fabricarea gazuluĭ. (Sunt în comună treĭ fabricĭ de gaz). Produsul munceĭ l desfac la orașele Ploescĭ și Têrgoviște.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit după legea rurală din 1864. Numĕrul celor împroprietărițĭ e de 96, cărora s'a dat 529 h. a. din moșia Moreni. Eĭ au 34 caĭ și epe, 139 vacĭ, 37 oĭ, 167 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Cricovul-dulce, sunt 2 morĭ.

Scólă există în comună de la anul 1864. Localul e proprietatea comuneĭ și s'a con-

struit numaĭ de 3 anĭ. Anul trecut s'a frecuentat de 58 băețĭ și 3 fete, din numĕrul de 271 copiĭ (142 b. 129 f.), cu vêrsta de scólă. *Sciu carte 231 bărbațĭ și 20 femeĭ.* Cu întreținerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1404 leĭ.

Tótă comuna are o suprafață de 780 h. a.

La locul numit «Păcurile» în partea de E. a comuneĭ și la «Sângeriș» în partea de N. E. sunt isvóre de apă minerală. Locuitoriĭ se spélă în acéstă apă și o beau în casurĭ de bólă.

In termen mijlociu se fabrică aci anual 394 h. l. țuĭcă și peste 980 h, l. vin.

La locul numit «Puscovu Prăsazi» în partea de V. a comuneĭ se găsesce sare în pămênt, dar nu se esploatéză.

Gândacĭ de mătase se cultivă în mare cantitate; stupĭ cu albine sunt 36. Pămêntul de cultură priesce maĭ mult grâuluĭ, porumbuluĭ și ovĕzuluĭ. Se produce anual cam 620 h. l. grâu, 6000 h. l. porumb, 280 h. l. ovĕz. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 330 merĭ, 96 perĭ, 50 cireșĭ, 480 nucĭ. Livedile dau peste 300 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 6 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 4444,58 și la cheltuelĭ 2746,22 leĭ.

Soseaua principală a comuneĭ se desparte în patru ramificațiunĭ și légă comuna Morenĭ cu Edera, Ghirdoveni, Dițesci și Gura-Ocnițeĭ.

O altă sosea plécă din cea principală spre E. la com. Filipesci-de-Pădure.

E brăzdată de dealurile: Fața, Cârlanu și Viișoru spre E.; Mara, Cârstianu și Pleșa spre V. Aceste dealurĭ au direcția spre E. și sunt acoperite cu viĭ. Afară de aceste dealurĭ maĭ este Piscul Lupóĭa; Rîpa Țuicanilor, Rîpa Poeneĭ, Tronărésa și Rîpa Marichi. In pădurea statuluĭ Lupóica-Stavropoleos este Poiéna Stâneĭ și Scorușuluĭ.

Afară de rîul Cricovul-dulce, este străbătută de văile: Dobrescilor, Sângerișul, Păcureĭ, Puscovul, Tiseĭ, Făurésa și Frasinuluĭ.

Se mărginesce cu comunele: Dițesci și Filipesci-de-Pădure (E); Ghirdoveni (S); Gura-Ocnițeĭ (jud. Dâmbovița) la V. și Ederile (N).

MORENI, moșie a statuluĭ, com. Moreni, pl. Filipesci, fostă pendinte de biserica Stavropoleos,

care pe periodul 1883-93 s'a arendat cu 800 leĭ anual, plus 720 leĭ plată de pădurarĭ și confiniștĭ.

MORENI, pădure a statuluĭ în întindere de 2550 h. a., pendinte de com. Moreni, pl. Filipesci, formată din trupurile : Mijea (1150 h. a.), Gruiu (750 h. a.) şi Ghirdoveni (650 h. a.).

MORENI, deal, com. Moreni, pl. Filipesci, pe care se cultivă 57 h. a. vie.

MORENI (cu trupurile), moşie a statuluĭ pendinte de monast. Mărgineni, care pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 11.077 leĭ anual, în plus 960 leĭ plată de pădurarĭ și confiniștĭ.

MORIĬ (Valea-), *isvor cu apă minerală*, situată pe deal, aprópe de sos. naţională, în căt. Valea-Târseĭ, com. Bréza-de-jos, plaiu Prahova, aparţinênd obşteĭ locuitorilor. *Apa sa este sărată.* Nu se scie dacă s'a analisat chimicesce. Localitatea e păzită de paznicĭ pușĭ de stat.

MORUZI, iaz căruia ĭ maĭ zice și Leaotu, format din rîul Prahova, din dreptul com. Nedelea, pl. Filipescĭ.

MOȘIA POPILOR, vedĭ Crivina, comună rurală.

MOȘNENI-ISVORANĬ, locuinţă isolată în plaiu Teléjen.

MOȘU (Valea-luĭ-), vale, com. Vadu-Săpat, pl. Cricov.

MOȘU-MUCOSU, moşie pe care la 1864 s'au împroprietărit parte din locuitoriĭ com. Ceptura, plasa Cricov.

MOȘUL, vîrf de deal în com. Ocina, plaiu Peleş.

MOTROȘOAIA, vale, udă căt. Nistorescĭ, comuna Bréza-de-sus, plaiu Prahova; are direcţia de la E. spre V. şi se vérsă în rîul Prahova. Curge numaĭ în timpurĭ ploióse.

MOVILA, ridicătură de pământ spre Apus de com. Scăeni, pl. Podgoria, în apropiere de soseaua Bucov-Văleni, despre care se dice că e făcută din timpul Tătarilor.

MOVILIȘUL, poiénă pe rîul Teléjen, com. Măneciu-Ung., pl. Teléjen.

MUCHIA ÎNALTĂ, vîrf de munte în căt. Gura-Beliĭ, com. Bréza-

de-sus, plaiu Prahova. Cade în partea de V. a sos. naţionale.

MUCHIA MARE, pisc, com. Măneciu-Pămênteni, plaiu Teléjen.

MUCHIA LUĬ PÂRPALĂ, pisc, pe culmea de deal ce se lasă din crésta Carpaţilor, printre gârlele Drajna şi Ogretinul, com. Drajna-de-sus, plaiu Teléjen.

MURI (Muchia), muchiă de deal, com. Bréza-de-sus, pl. Prahova.

MURU, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de M-rea Poiéna, com. Albesci-de-Mur, pl. Cricov, în întindere de 617 h. a. tóte pămênt cultivabil şi fîneţe, arendată pe periodul 1886-91 cu 6805 leĭ anual.

MURELOR, vale, com. Măgureni, plasa Filipescĭ.

MUSCELU (despărţită de Glodeanu), moşie a statuluĭ, pendinte de m-rea Cotroceni, care pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 8050 leĭ anual, în plus 480 leĭ, plată de pădurarĭ şi confiniştĭ.

MUSCELUL, gârlă, isvorăsce de la N. V. de com. Teişanĭ, pl. Teléjen, şi se vérsă în gârla Bughea, tot în raionul com. Teişanĭ.

MUSCELUL (Vîrful-), deal la V. de com. Călugăreni, pl. Cricov.

MUSCELUL, deal la N. de com. urb. Câmpina, pl. Prahova, care are numaĭ livedĭ.

MUSCELULUĬ, vale, isvorăsce de la E. de com. Slănicu, plaiu Vărbilău, şi se vérsă în gârla Slănicu, pe ţĕrmul stâng, tot în raionul com. Slănicu.

MUŞIŢA (Munţiĭ-), moşie a statuluĭ pendinte de biserica Sărindaru, care pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 3500 leĭ anual, în plus 1200 leĭ plată de pădurarĭ.

MUŞIŢA şi Urjugóia, pădurĭ ale statuluĭ, în întindere de 1500 h. a. situate între plaiul Peleş şi Vărbilău, străbătute de valea Muşiţa.

N.

NĂMOALELE, vale, com. Gura-Vitióreĭ, plaiu Teléjen.

NĂSTĂSOAIA, vîrf de deal, situat la N. de com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, acoperit cu viĭ. S'a numit ast-fel, pentru-că pe acest vîrf, un locuitor din Vălenĭ, anume Năstase, a plantat cel-d'ântêiŭ vie. Murind și via rĕmânênd nevesteĭ séle, vîrful s'a numit «Năstăsóia».

NĂVĂCESCI, sat, face parte din C. R. Măgureni, pl. Filipescĭ. Are o pop. de 126 loc. (75 b. 51 f.).

NCEAȘA, vâlcea spre S. E. de com. Ceptura, pl. Cricov.

NEVCȘULUĬ (Vîrful-), plaiŭ, com. Târlesci, pl. Teléjen.

NEAGULUĬ (Valea-), vale, com, Dițescĭ, pl. Filipescĭ.

NEAGULUĬ, vale, com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria.

NEAGULUI (Piétra-), deal, com. Provița-de-jos, pl. Prahova, acoperit cu pădure măruntă. La pólele luĭ sunt livedĭ, islazurĭ, prunĭ și se cultivă porumb.

NEAGOȘUL, deal, com. Chiojdénca, plasa Podgoria.

NEAMȚUL, proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de m-rea Colțea din Bucurescĭ, com. Predealu, plaiu Peleș, care, împreună cu moșiile Ceaușóia, Unghia-Mare și Pristolu de pe Doftana, are o întindere de 606 h. a. și s'au arendat pe periodul 1888-93 cu 2250 leĭ anual.

NEAMȚUL, munte la E. de com. Predealu, plaiu Peleș, situat între valea Turculuĭ (N), Valea Steveĭ (S), Muntele Turcu și pârâul Azuga. Este proprietatea Eforieĭ Spitalelor.

NEAMȚULUĬ (Movila-), movilă în partea de E. a com. Dârmonescĭ, pl. Filipescĭ. Se povestesce de bĕtrânĭ că acéstă movilă s'a făcut de Negru-Vodă, ca apĕrare în rĕsbóiele cu Tătariĭ.

NEAGRA, pădure a statuluĭ în întindere de 1847 h. a. pendinte de com. Haimanalele, pl. Filipescĭ, care, împreună cu trupul Groșetu-Mălăésa (150 h.

a.). formézĕ pădurea Haimanalele.

NEAGRA, pârâu, isvorăsce din pădurea Négra şi se vérsă în rîul Cricovul-dulce, la locul numit «La Rîpă» spre S. de com. Haimanalele, pl. Filipescĭ. Locuitoriĭ povestesc că i s'ar fi dat acest nume de la nisce ómenĭ negri, carĭ ar fi trăit pe locul de la sorgintea acestuĭ pârâu.

NEAGRĂ (Valea-), pădure particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moşia Comarnic, pl. Peleş.

NEAGRĂ (Valea-), vale, isvorăsce din vîrful Babeşuluĭ, curge de la N. V. către S. E. şi se vérsă în rîul Teléjen, pe malul drept, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen.

NEAGRĂ, vale, isvorăsce de sub pólele munteluĭ Zăganu, se unesce cu pârâul Curu-Roşu şi cu isvorul Tâmpa, spre E. de monastirea Cheia, şi împreună formézĕ pârâul Tâmpa, care se vérsă în rîul Teléjen, pe malul stâng, în com. Măneciu-Ungurenĭ.

NEBUNAŞUL, munte la V. de com. Măneciu-Ungureni, pl. Teléjen, coprins între Valea Popeĭ (N.) şi pârâul Brustureilor (S.)

NEBUNUL-MARE, munte la N. de com. Măneciu-Ungureni, pl. Teléjen, coprins între Valea Carpenuluĭ (N.) şi Valea Popeĭ (S.)

NECŞETÉSCA, numire ce se maĭ da com. urb. Urlaţĭ, pl. Cricov. *Acésta se constată dintr'un hrisov al luĭ Duca Vodă, prin care se dă în posesiunea preotesei Ana a preotuluĭ Dimitrie Stanciu, moşia Necşetésca «să le fie lor*—ḑice hrisovul—*ocină şi copiilor lor în Urlaţĭ ce se chiamă şi Necşetésca»*. (Sciinţe procurate de D-l I. S. Urlăţénu).

NEDELEA, sat, face parte din C. R. Nedelea, pl. Filipescĭ.

NEDELEA, comună rurală, plasa Filipescĭ. Despre înfiinţarea acesteĭ comune se povestesce următórele: In anul 1792, câte-va familiĭ de Românĭ din Transilvania au trecut cu oile în România şi s'au aşeḑat pe moşia Baba Ana din judeţul Buzĕu, proprietatea hatmanuluĭ Mihăiţă Filipescu. Şi fi-

ind-că acolo suferea de lipsă de apă pentru vite, în anul 1793, cu voia proprietaruluĭ s'au mutat pe moşia Filipésca, tot moşia Hatmanuluĭ Mihăiţă Filipescu, pe malul stâng al rîuluĭ Prahova, unde nu locuia de cât o singură cârciumărésă, numită Nedelea, în jurul căreia s'au aşeḍat pentru tot-de-una. Tot în acel an (1793), unul dintre eĭ, care scia carte, anume Ioachim, prin stăruinţa şi recomandaţia proprietaruluĭ a fost hirotonit preot, punêndu-se şi temelia bisericeĭ.

Este situată pe malul stâng al rîuluĭ Prahova, la 17 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 2 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit şi o populaţiune de 995 loc. (494 b. 501 f.); 193 capĭ de familie; 170 contribuabilĭ, 194 case de locuit.

In comună e o singură biserică fondată la a. 1793 prin ajutorul şi stăruinţa proprietaruluĭ moşieĭ Hatmanul M. Filipescu şi a preotuluĭ Ioachim. S'a reparat în anul 1849 de D-l C. Filipescu, proprietarul moşieĭ. Se deservesce de doĭ preoţĭ.

Locuitoriĭ pe lângă agricultură se maĭ ocupă cu transportul lemnelor de la pădure la Ploescĭ. Afară de aceştia 3 se maĭ ocupă cu olăria, 2 cu dulgheria şi 2 cu cismăria. Produsul munceĭ agricole şi olăria l desfac la oraşul Ploescĭ; iar dulgheriĭ şi cismariĭ în comună.

Locuitoriĭ, în numĕr de 117 s'au împroprietărit la 1864, pe moşia Nedelea, când li s'au dat 533 h. a. Eĭ au 74 caĭ, 334 boĭ, 59 vacĭ, 48 viţeĭ, 1203 oĭ, 38 capre, 362 porcĭ, 12 bivolĭ.

In raionul comuneĭ, pe iazul Moruzi, căruia i se ḍice şi Leaotu, despărţit din rîul Prahova, chiar din dreptul aceşteĭ comune, este o móră de măcinat porumb.

Scólă funcţionéză regulat de la 1870. Se spune că carte a început să se înveţe aci dela 1849. *Sciu carte 60 bărbaţĭ şi 3 femeĭ.* Scóla s'a frecuentat în anul scolar trecut de 61 băeţĭ şi 4 fete, din numĕrul de 198 copiĭ (103 b. 95 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1728 leĭ.

Tótă suprafaţa comuneĭ este de 2000 h. a., împreună cu a locuitorilor, din carĭ: 1120 pogóne suprafaţa comuneĭ cu locurile delimitate după legea

din 1864, între carĭ se coprinde și 54 pogóne pe séma proprietaruluĭ, așa că ale comuneĭ rĕmân 1066 pog.

In termen mediu, țuĭcă se fabrică aci anual 1100 d. l.

Gândacĭ de mĕtase se cultivă și dau anual 56 k. g. gogoșĭ.

Terenul cultivabil a produs în anul trecut 1960 h. l. secară, 9296 h. l. ovĕz, 3934 h. l. porumb. Pomĭ roditorĭ sunt puținĭ. Livedile de fîn au dat anul trecut 630.000 k. g. fîn (pe 319 h. a.)

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 2936,72, și la cheltuelĭ 2550,16 leĭ.

In comună sunt două sosele: una apucă spre E. și înlesnesce comunicația între com. Nedelea și Ploescĭ și alta apucă spre S. care înlesnesce comunicația între Nedelea și Aricescĭ.

Tótă partea de N. și E. a comuneĭ este câmpie întinsă, pe care se află 21 movile, fără să se povestéscă ceva despre ele, de cât de movila Chesaruluĭ, situată pe malul stâng al Prahoveĭ (v. a. n.)

In partea de V. a comuneĭ trece rîul Prahova și iazul Moruzi.

Se mărginesce cu comunele: Aricesci (S.); Ploesci și Băicoiu (E.); Filipesci (V.); Floresci (N.)

NEGOEĬ (Valea-), rîpă, com. Ceptura, plasa Cricov.

NEGOESCI, sat, face parte din C. R. cu acelașĭ nume, pl. Têrgșor. Aci e reședința comuneĭ. Este situat pe loc șes, pe marginea apeĭ Leaotu. Are o pop. de 524 loc. (268 b. 256 f.), și se maĭ numesce și Braniștea.

Aci e o biserică fondată la a. 1834 de D-na Safta Brâncovénu și reparată în 1889, cu ajutorul bănesc al locuitorilor.

NEGOESCI, pădure a statuluĭ în întindere de 550 h. a. pendinte de com. Negoescĭ, plasa Têrgșoru, formată din trupurile: Piétra (250 h. a.) și Găvanu (300 h. a.)

NEGOESCI, comună rurală, plasa Têrgșoru. Este situată pe marginea apeĭ Leaotu și rîuluĭ Prahova, la 10 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 4 k. m. de a plășeĭ.

Se compune din 4 cătune:

Negoesci sau Braniştea, Zahanaua, Piétra şi Stejarul sau Găvana, avênd o populaţiune de 940 loc. (467 b. 473 f.), în care intră şi 7 familiĭ de ţiganĭ.

Capĭ de familie sunt 200; contribuabilĭ 171; case de locuit 225.

In comună sunt treĭ biserici: la Negoescĭ (Braniște) fondată la a. 1834; la Stejar, fondată în 1888, și la Zahanaua, fondată în anul 1811; tóte deservite de 2 preoţĭ.

Locuitoriĭ se ocupă esclusiv numaĭ cu agricultura și cultura zarzavaturilor. Produsul agricol îl desfac la orașul Ploescĭ, iar zarzavaturile prin Ploescĭ şi Bucurescĭ.

Locuitoriĭ, în numĕr de 130, s'au împroprietărit la 1864, când li s'au dat 515 h. a. Eĭ au 50 caĭ şi epe, 443 boĭ, 220 vacĭ, 191 oĭ, 338 porcĭ.

Scóla s'a înfiinţat în comună de la 1890. Localul s'a construit din fondurile d-luĭ proprietar N. N. Turnescu. S'a frecuentat în anul scolar trecut de 43 băeţĭ şi 22 fete, din numĕrul de 100 copiĭ (53 b. 47 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 21 bărbaţĭ şi 5 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafaţă de 2500 h. a. adică: 1500 h. a. pămênt arabil; 300 h. a. fîneţe; 75 h. a. islaz; 25 h. a. loc sterp; 600 h. a. pădure.

Ţuică şi vin nu se fabrică în comună.

Gândaciĭ de mĕtase dau anual cam 300 k. g. gogoşĭ; stupĭ cu albine sunt 150. Terenul cultivabil produce anual pênă la 3600 h. l. grâu; 3500 ovĕz; livedile dau anual pênă 600 care fîn.

Comerciul se exercită de 4 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ, pe anul financiar 1893-94, presintă la veniturĭ suma de 6220,59 leĭ şi la cheltuelĭ 4331,30 leĭ.

Stă în legătură prin sosele petrite cu comunele: Ploescĭ, Popescĭ, Têrgşorul-Vechiŭ şi Nou, Strejnicu, Şirna, etc.

Pămêntul comuneĭ e şes, avênd numaĭ o singură movilă, numită «Gorganu» lângă rîul Prahova, ce se datoresce, pe cât se spune, Tătarilor.

Afară de rîul Prahova, comuna maĭ e udată de gârlele: Viişóra, Budurosu şi Leaotu (Iazul Moruzi).

Se mărginesce cu comunele: Ploesci, Strejnicul, Têrgşorul-Vechiŭ, Popesci, Bradi şi Tătăranĭ.

NEGOESCI (Malul-), mal, com. Teişani, plaiu Teléjen.

NEGOESCI ŞI CENUŞARI (Moşneni-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia moşnenilor Negoescĭ şi Cenuşarĭ, pendinte de com. Aricescĭ, pl. Podgoria.

NEGRAŞUL, mahala, face parte din C. R. Teşila, pl. Peleş. Este situată la pólele munteluĭ Negraşu, *de unde curg maĭ multe isvóră de apă minerală.*

NEGRAŞUL, rîuşor, isvorăsce de la N. com. Teşila, pl. Peleş, curge spre S. V. şi se vérsă în rîul Doftana, pe malul stâng, tot în raionul com. Teşila.

NEGRAŞUL (Muntele-), proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de m-rea Sinaia, com. Teşila, pl. Peleş, care, împreună cu moşiile Ziliştea-Trestieni şi Saşilor, au o întindere de 1246 h. a. (1046 h. a. suprafaţă împădurită şi 200 h. a. pământ cultivabil şi fîneţe). In total s'au arendat cu 8422 leĭ anual.

Acest munte şi Piciorul Câineluĭ a fost dat prin cartea de schimb, iscălită la 24 Octombre 1818 de Arhimandritul Ioachim, monastireĭ Mărgineni, luând în schimb Muntele Piétra Arsă.

Acéstă carte de schimb a fost presentată «cinstiteĭ judecătoriĭ a judeţuluĭ Prahova» de cuviosul Paisie, Stariţul Sinaeĭ, când cu delimitarea hotarelor munţilor mareluĭ Postelnic Filipescu.

NEGRI, lac, com. Ghirdoveni, plasa Filipescĭ. Se povestesce că Radu Negru, perdênd o bătălie cu Tătariĭ şi fiind alungat, a potcovit deandósele iapa pe care călăria, şi, fugind prin pădure, a audit strigând în urmă că s'a deschingat iépa, şi el plecându-se spre a se uita, a fost împuns cu sabia în cóstă, în dreptul lacului din pădure, şi, din acel timp pênă adĭ, acel loc se numesce «Lacul Negri» iar pădurea s'a numit «Pădurea Negri».

NEGRI, pădure, vedĭ Negri, lac.

NEGRI, vale în partea de N. a com. Bordeni, pl. Prahova. I s'a dat acest nume de la apa cea négră, ce curge pe acéstă vale.

NEMERNICUL (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Muntele Nemernicul, pendinte de com. Brebu, plaiu Prahova.

NEMERNICUL, munte situat în partea de N. a com. Brebu, plaiu Prahova.

NESTORESCI, locuință isolată, plaiu Prahova.

NETOȚI, comună rurală, plasa Câmpu. Are o pop. de 1216 locuitorĭ, carĭ se ocupă esclusiv cu agricultura.

Terenul sĕu e fórte mlăștinos. In anul 1894, consiliul de miniștri, pentru asanarea terenuluĭ dintre Netoțĭ și căt. Trestieni, după planul și devisul întocmit de inginerul județuluĭ și aprobat de consiliul tehnic superior de pe lângă ministerul Lucrărilor Publice, a dat din bugetul statuluĭ suma de leĭ 2380 și județul Prahova 1500 leĭ.

Se compune din 3 cătune: Netoți, Trestieni-de-sus și Zănóga. Reședința comuneĭ e în căt. Netoți.

Veniturile comuneĭ se urcă la țifra de leĭ 7988.

Scóla se află în căt. Netoți. Localul e proprietatea comuneĭ, e de gard, neîncăpĕtor. Copiĭ în vêrstă de scólă sunt 263.

Comerciul se exercită de 4 cârciumarĭ.

NETOȚI, sat, face parte din C. R. Netoți, plasa Câmpu.

NEVESTÉSCA, sat, face parte din C. R. Podeni-Nouĭ, pl. Podgoria.

NISIPOASA, sat, face parte din C. R. Hârsa, pl. Podgoria. Are o pop. de 240 loc. (112 b. 128 f.). Aci e o biserică cu hramul «Adormirea» și «Sf. Nicolae» fondată de locuitorĭ, la anul 1874.

NISIPOASA, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, care se arendéză împreună cu trupurile Valea Manti și Pantazi. Au fost pendințĭ de m-rea Poiana și aparțin de com. Hârsa, plasa Podgoria. Intinderea lor totală e de 937 h. a. din carĭ 471 h. a. suprafață împădurită și 466 h. a. pămênt cultivabil și fineţe.

Pe periodul 1886-91 s'a arendat cu 3612 leĭ anual.

NISIPOASA, mahala din com. Valea-Lungă, plaiu Prahova.

NISIPULUĬ (Plaiul-), deal, com. Provița-de-jos, pl. Prahova, numit ast-fel pentru-că terenul sĕu e fórte nisipos. E acoperit cu pădure măruntă și la pólele luĭ sunt livedĭ, islazurĭ, pomĭ și se cultivă porumb.

NISIPULUĬ, vale, curge de la pólele munteluĭ Gurga, comuna Bréza-de-jos, plaiu Prahova; curge de la V. spre S. E. și apoĭ se vérsă în rîul Sunătórea (v. a. n.).

NISTORESCI, munte, com. Bréza-de-sus, plaiu Prahova.

NISTORESCI, sat, face parte din C. R. Bréza-de-sus, pl. Prahova. Are o pop. de 311 loc. (151 b. 160 f.). Cade în partea de E. a comuneĭ și î udă văile: Temnicul, Văcăréța, Bradu, Smeurătu, Plopișu, Motroșóia și Fiarele, afară de rîul Prahova, care ĭ udă partea de V.

NOROAIE (La-), loc isolat în com. Târlesci, plaiu Teléjen.

NOROAIELOR, vale, com. Hârsa, plasa Podgoria.

NUCETU, vale, com. urb. Urlațĭ, plasa Cricov.

NUCETU, gârlă, isvorăsce din pólele dealuluĭ Piétra, com. Opărițĭ, plaiu Teléjen; curge de la V. spre E. și se vérsă în gârla Sărățelu, în apropiere de com. Păcurețĭ, plasa Podgoria.

NUCETU, sat, face parte din C. R. Chiojdénca, plasa Podgoria. Are o pop. de 549 loc. (294 b. 255 f.).

NUCETU (Vîrful-), vîrf de deal la N. de com. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria. Este acoperit cu viĭ și este cel maĭ înalt vîrf dupe culmea dealuluĭ Nucetu.

NUCETU, deal în partea de S. V. a com. Păcurețĭ, pl. Podgoria. I s'a dat acest nume pentru-că o dată se cultivau aci mulțime de nucĭ. Are direcția de la N. la S. A fost plantat cu viĭ, carĭ s'au distrus de filoxeră. Astă-dĭ dealurile com. Păcurețĭ servă parte pentru pășunatul vitelor, parte pentru cultura porumbuluĭ.

NUCETU, sat, face parte din C. R. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria. Este situat pe culmea dealuluĭ Nucetu, și are o pop. de 295 loc. (145 b. 150 f.). Aci este o biserică, construcție de

lemn, fondată la a. 1814. Se zice că acéstă biserică a fost adusă la acel an din cât Izesci (com. Podeni-Vechĭ), fiind dăruită de locuitoriĭ aceluĭ cătun, după ce-şĭ au construit alta de zid; este deservită de un preot.

Satul Nucetu se crede a se fi înfiinţat pe la a. 1714, şi pentru că în apropiere se afla metochul Episcopieĭ Buzĕu, ale căruĭ urme se vĕd şi adĭ (aparţin de comuna vecină Păcureţi) şi pentru-că pe culmea dealuluĭ, pe care se stabilise primiĭ locuitorĭ, călugăriĭ aceluĭ metoch plantase nucĭ, s'a dat şi satuluĭ numele de *Nucet*.

In partea de N. E. a căt. Nucetu, în localitatea numită «Valea Sălcieĭ» se află în pămênt multă sare.

Acest cătun ocupă partea de N. E. a com. Gornetu-Cuib.

NUCETU, deal spre E. de com. Chiojdeanca, plasa Podgoria, pe care se află vîrfurile Chirila şi Capu Mieluluĭ. Servesc pentru păşunat.

NUCETU (Valea-) şi Rogojasca, moşiĭ ale statuluĭ pendinţĭ de biserica Sf. Ión din Bucurescĭ, carĭ pe periodul 1888-93 s'au arendat cu 1900 leĭ anual, în plus 480 leĭ, plată de pădurarĭ.

NUCETÉNCA, pârâu, isvorăsce din poalele dealuluĭ Nucet, com. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria; curge de la N. spre S. priimind în drépta valea Beni şi pârâul Turburea, şi se vérsă în pârâul Sărăţel, tot în raionul com. Gornetu-Cuib.

NUCIĬ LUĬ BALTAG, localitate în com. Drajna-de-jos, pl. Teléjen, ceva maĭ sus de valea Stănescilor, *unde se găsesce stâncĭ de sare, acoperite cu un mic strat de pămênt. Are douĕ pasnicĭ plătiţĭ de stat.*

NUCŞOARA, sat, face parte din C. R. Rîncezi, pl. Teléjen. Are o pop. de 803 loc. (400 b. 403 f.). Aci sunt douĕ bisericĭ: una fondată în anul 1840, cu inscripţia urmĕtóre: «Biserică sunt eu sfinţită, pentru slava luĭ Dumnedeu zidită. Alexandru Ghica, domnia; Chesarie Episcopia».

«Prin osîrdia Nucşorenilor şi a Egumenuluĭ Motrenilor, arhimandrituluĭ Efrosin Poteca, născut în satul acesta, în vecĭ să fie pomeniţĭ».

A doua biserică s'a zidit la

a. 1875, avênd de ctitorĭ pe Gheorghe Salaoru şi soţia sa Rada, Nicolae Ionescu cu soţia sa Rada, şi alţĭ locuitorĭ din comună. (Veḍĭ Rîncezi).

NUCŞOARA, plaiŭ numit şi Cărpinişu, se întinde de la N. spre S. prin centrul com. Rîncezi, plaiu Teléjen, ce separă căt. Nucşóra de căt. Rîncezi. E plantat cu pomĭ roditorĭ: merĭ, prunĭ, nucĭ, cireşĭ, etc. Se ḍice că-şĭ a luat numele de la mulţimea nucilor ce se plantau în vechime pe acest plaiŭ.

NUCŞOARA, gârlă, isvorăsce din com. Rîncezi, pl. Teléjen; curge de la N. E. spre S. V. şi la locul numit «Gura-Rîncezi» se unesce cu pârâul Rîncezi şi se vérsă în rîul Ogretinu, com. Ogretinu.

NUCŞOARA, numire ce se maĭ dă de locuitorĭ comuneĭ Rîncezĭ, plaiu Teléjen.

NUCULUĬ, vale, ce se vérsă în gârla Doftăneţu, în raionul com. Cocorăsci-Misli, plaiu Vărbilău, din care isvorăsce.

NUCULUĬ, vale, isvorăsce de la E. de com. Proviţa-de-jos, pl. Prahova, şi se vérsă în rîul Proviţa, tot în raionul com. Proviţa-de-jos.

O.

OBIELEĬ, vale, isvorăsce de la pólele de E. ale munteluĭ Pleşuva-Mare, curge dela V. spre E. şi se vérsă în rîul Prahova, pe ţĕrmul drept, în raionul com. Comarnic, plaiu Peleş.

OBRAŢELE DUPE SFOARA PREDEALU, trup de pădure a statuluĭ, în întindere de 25 h. a. care, împreună cu trupurile: Poiéna-Laculuĭ, (13 h. a.), Valea Garduluĭ şi Çoţu-cu-Plopĭ (62 h. a.), Bughea-de-sus (45 h. a.) şi Runcu (40 h. a.), formézā păd. Vălenĭ.

OCHIŞOR, numire veche a satuluĭ Matiţa, com. Păcureţĭ, pl. Podgoria.

OCINA, moşie a statuluĭ pe care la 1864 s'au împroprietărit locuitoriĭ din com. Ocina, plaiu Peleş.

OCINA, apă de puciósă, situată

pe un loc muntos, în cât Adunaţi, com. Ocina, plaiu Peleş, proprietatea D-neĭ Anica State. Se află în apropiere de centrul comuneĭ şi comunicaţia se face aci cu înlesnire. *Isvorul conţine sare şi puciósă.* Tot în acest cătun maĭ este un isvor de apă de puciósă, pe propr. d-luĭ Ion I. Anca.

OCINA, comună rurală, plaiu Peleş. Parte din acéstă comună este aşeḑată pe albia rîuşoruluĭ Proviţa; iar parte pe valea numită «Valea Braduluĭ», la 55 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 22 k. m. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se compune din 3 cătune: Valea Braduluĭ, Adunaţi-Proviţeĭ şi Băltişul, avênd o pop. de 1342 loc. (650 b. 692 f.), toţĭ Românĭ.

Capĭ de familie sunt 270; contribuabilĭ 253; case de locuit 290.

In comună sunt 2 bisericĭ: una fondată în anul 1811, de către obştea locuitorilor, fără inscripţie; şi a doua cu hramul «Adormirea» s'a început de Preotul Ión şi s'a terminat cu zugrăvéla de D-nu Radu Novian şi Cucóna Anica State.

Ocupaţia de căpetenie a locuitorilor este dogăria şi sunt 200 specialĭ în acéstă meserie. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la oraşele Ploescĭ şi Bucurescĭ.

In raionul comuneĭ sunt 2 morĭ: una pe rîul Proviţa şi a doua pe vâlceaua Valea-Braduluĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ. 120 s'au împroprietărit la 1864, pe moşia Ocina, când li s'au dat 420 h. a. pămênt. Eĭ au 85 caĭ, 15 epe, 291 vacĭ, 385 capre, 2000 oĭ, 160 porcĭ.

Scóla există în comună de la anul 1850. In anul scolar 1893-94 s'a frecuentat de 56 băeţĭ şi 4 fete, din numĕrul de 270 copiĭ (150 b. 120 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce 1566 leĭ anual. *Sciu carte 120 bărbaţĭ şi 18 femeĭ.*

Tótă comuna are o suprafaţă de 750 h. a.

In comună este un isvor cu apă de puciósă, numit «apă de leac» a căruĭ apă se întrebuinţéză pentru jupuială.

Ţuică se fabrică anual până la 3600 d. l.

Terenul cultivabil produce anual 1205 h. l. porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 400 merĭ, 120 perĭ, 190 cireşĭ, 500

nucĭ. Liveḑile dau anual până la 450 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Bugetul are la veniturĭ leĭ 2446 și la cheltuelĭ 2444.

In comună e o sosea vecinală, care légă com. Ocina de Bréza și Bezdeadu, jud. Dâmbovița.

E brăzdată de dealurile: Măgura, Vîrful Moșuluĭ, Vîrful Stâlpuluĭ, Sultanu și Vîrful Stârminilor.

Afară de rîul Provița, com. Ocina e străbătută de Valea-Braduluĭ, Valea Bisericeĭ, și Băltiș.

Se mărginesce cu comunele: Valea Țârseĭ, Provița-de-sus, Bréza-de-sus, Talea și județul Dâmbovița.

OCNA DE LA BAĬCAN, a patra gură de ocnă ce s'a deschis în com. Slănicu, pl. Vărbilău, după ce s'a părăsit gura Cărbunénu. Acéstă ocnă a fost alĕturĭ de Cărbunénu la 60-80 metri. N'a fost tocmaĭ adâncă. Aḑĭ nu maĭ e nimic aci; totul s'a distrus de o vâlcea, ce curge pe locul unde a fost mina.

ODAIA, movilă, com. Nedelea, plasa Filipescĭ.

ODAIA, veḑĭ Crivina, comună rurală.

ODĂIȚA, vale între comunele Hârsa și Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria.

ODĂILE, sat, face parte din C. R. Pucheni-Micĭ, pl. Crivina.

OGARULUĬ, plaiŭ, com. Slănicu, pl. Vărbilău.

OGHIZA, fântână, com. Podeni-Vechĭ, plasa Podgoria.

OGHIZA, gârlă, isvorăsce de la fântâna Oghizi, de lângă cĕt. Băltesci, com. Podeni-Vechĭ, plasa Podgoria.

OGRADA, rîuleț, numit și «Fântâna Raduluĭ» ce isvorăsce din marginea com. Bătescĭ, plasa Crivina, și se vérsă în apa Leaotul, în fața bisericeĭ.

OGRADA ZISULUĬ, loc isolat în suprafață de aprópe 4 h. a. fost pendinte de m-rea Țigănescĭ, situat în com. Bătesci, pl. Crivina.

OGRETINUL, gârlă, isvorăsce din muntele Leurdeanul, curge de la N. spre S., apoĭ de la N. E. spre S. V. prin com.

Ogretinul, printre Drajna-de-sus și Cătunul și se vérsă în apa Drajna, în raionul com. Drajna-de-sus, la Móra-Bolînescilor. Face, în cursul sĕu, zigzagurĭ la Reveicu și Stan Cioc.

Ogretinul se crede că s'a format din cuvintele *o grădină*, pentru-că împrejurul acesteĭ ape, pênă la sorgintea eĭ, a fost grădina principală a castruluĭ Gradiștea și maĭ pe urmă a primilor moșnenĭ Drăjnenĭ, carĭ au posedat și teritorul comuneĭ Ogretinul, care s'a înființat maĭ târḑiu de *Dragomir Comisul*, fratele luĭ Stan Sutașul, ambiĭ din neamul Pântescilor din Drajna.

OGRETINUL, comună rurală, plaiul Teléjen. Cu tóte cercetările făcute n'am putut afla nimic despre data înființăreĭ acesteĭ comune,

Pênă la anul 1877 a fost unită cu com. Rîncezi. Este situată pe ambele malurĭ ale gârleĭ Ogretinu, și la pólele dealurilor Plopisu și Cósta, 40 k. m. departe de capitala județuluĭ și 11 k. m. de a plaiuluĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit. Populația sa e de 720 loc. (330 b. 390 f.)

Capĭ de familie sunt 142; contribuabilĭ 135; case de locuit 190.

In comună e o singură biserică, ce servesce și pentru locuitoriĭ din com. Cătunul, unde nu se află biserică.

Acéstă biserică s'a fondat în anul 1817, și are următórea inscripție: «Acéstă sfîntă și Dumneḑeéscă biserică, s'a ridicat întru cinstea și slava sf. Dimitrie și a Cuvióseĭ Paraschiva; s'au ridicat în ḑilele domnuluĭ nostru Ion Caragea Voivod, fiind Episcop Kirio Kirio Costande și s'au ridicat de robiĭ luĭ Dumneḑeu Radu Neguțătoru Ogretin și de Stana Soția dumnéluĭ Radu, Maria soția Neguțătoruluĭ Cărbunénu cu tot neamul lor: Popa Mihaiŭ cu tot némul, Leat 1817». Acéstă biserìcă e deservită de un preot.

Locuitoriĭ din acéstă comună se ocupă cu pomicultura, fabricarea țuiciĭ, facerea cărămideĭ, crescerea vitelor, lemnăria, dulgheria, zidăria, cismăria. Produsul munceĭ l desfac la Bucurescĭ și Ploescĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Ogretinul, sunt 2 morĭ de măcinat grâu și porumb, umblând numaĭ în timpurĭ ploióse, căcĭ véra, maĭ ales când

e secetă, apa din numita gârlă sécă.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. 56 s'au împroprietărit la a. 1864 pe moşia moşnenilor. Eĭ au 13 caĭ şi epe, 160 vacĭ, 6 bivolĭ, 60 capre, 500 oĭ şi 200 porcĭ, afară de vitele trebuincióse munceĭ.

Scóla s'a înfiinţat în comună de la 1886. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 81 elevĭ şi 6 eleve, din numĕrul de 144 copiĭ (83 b. 61 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 30 bărbaţĭ şi 2 femeĭ.*

Tótă comună se întinde pe o suprafaţă de 1250 h. a.

Ţuică se fabrică în comună aprópe 4.000 d. l. anual.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă aci; stupĭ cu albine sunt 60.

Cultura cerealelor e derisorie, de óre-ce terenul nu e prielnic. Aşa, grâul a produs numaĭ 20 h. l.; ovĕzul 30 h. l.; porumbul 100 h. l.

Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 3000 merĭ, 500 perĭ, 60 duḑĭ, 200 cireşĭ, 300 nucĭ. Liveḑile dau peste 600 care fîn.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ 3296 leĭ şi cheltuelile leĭ 2221,75.

Prin centrul comuneĭ trece soseaua judeţénă ce merge spre N. la com. Rîncezi şi spre S. la Drajna-de-jos. O altă sosea vicinală merge spre Drajna-de-sus.

E brăzdată de dealurile: Mircea, Leurdénu, Vîrful Cornuluĭ şi Vîrful Roşu (v. l. r.), acoperite cu păşune şi pădure.

Ca şesurĭ sunt: Buşa, Podu luĭ Vlad, Podu luĭ Şerban, Poiéna Păruluĭ, Pleşeĭ, Călineĭ, Seciuluĭ, Căşărieĭ, Călăghieĭ, Secătureĭ, Şiréda, Pârlógele, tóte situate în partea de V. a comuneĭ.

Văĭ are: Purcăreţu, Ogretinu, Trestia, Dragomireĭ, Poduluĭ, Călugărésca, Rece, Mare şi Cheabali.

Se mărginesce cu comunele: Drajna-de-sus, Ceraşu şi Rîncezi.

OGRETINUL, gârlă, udă centrul com. Ogretinu.

OIEĬ (Grópa-), loc isolat în com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen, ce servesce de islaz pentru vitele locuitorilor.

OLARI, vale, ce se vérsă în

gârla Doftănețu, în raionul com Cocorăsci-Misli, plaiu Vărbilău, din care isvorăsce.

OLARI, numire ce se maĭ dă de locuitorĭ comuneĭ Mărgineni-de-sus, plasa Filipescĭ.

OLARI sau Mărgineni-de-jos și Brătășanca, trupurĭ de moșiĭ ale statuluĭ, pendințĭ de m-rea Mărgineni, carĭ, pe periodul 1888-93 s'au arendat cu 15.100 leĭ anual. De la 1891 s'a vîndut de vecĭ.

OLARI, sat, face parte din C. R. Ciumațĭ, pl. Câmpu. Are o pop. de 245 loc. (124 b. 121 f.) Aci e o singură biserică fondată la a. 1869.

OLĂRESEĬ, vale, isvorăsce de sub un pisc din Poiéna Hoților și se vérsă în Prahovița, pe malul stâng. Direcția luĭ e de la E. spre V.

OLTENI, comună rurală, plaiu Teléjen. Este situată pe gârla Valea Stâlpuluĭ, la 30 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 4 k. m. de reședința plaiuluĭ.

Se compune din 3 cătune: Olteni, Stubeiu și Valea Stâlpuluĭ, avênd o populațiune de 1200 loc. (610 b. 590 f.); 243 capĭ de familie; 193 contribuabilĭ și 298 case de locuit.

In comună sunt două biserĭcĭ: una în Stubeiu, cu hramul «sf. Nicolae» și «Cuviósa Paraschiva» construită la a. 1870, pe locul uneĭ vechĭ bisericĭ, și a doua în Oltenĭ, cu următórea inscripție: «Intăresce Dómne sfînta și Dumnedeésca biserică acésta, care o aĭ câștigat cu scump sângele tĕu, care din temelie și pênă în săvîrșit s'a făcut cu tótă osîrdia și cheltuiala D-luĭ Pan Manolache Crisoscolea și a cocóneĭ Dumnéluĭ Elena, ce se prăsnuesce sfînt Erarh Nicolae și Sfințiĭ împĕrațĭ Constantin și Elena, maica sa, și s'au făcut acéstă biserică după moșia D-lor Teișani și s'au frumusețat și cu zugrăvéla după cum se vede, ca să fie pomenire sufletelor D-lor și tot neamuluĭ, în dilele Măriеĭ-Séle Constantin Ipsilante Voevod, fiind Mitropolit Dositeiu și Episcop Constantin. 1805 Iulie».

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Dulgherĭ sunt 4.

Produsul munceĭ l desfac la orașele Bucurescĭ și Ploescĭ.

Locuitoriĭ s'au împroprietă-

rit la 1864, pe 750 h. a, parte pe moșia statuluĭ și parte pe moșie particulară. Eĭ au 3 caĭ, 166 vacĭ, 800 oĭ, 250 porcĭ.

In raionul comuneĭ sunt 2 morĭ pe rîul Teléjen.

Scólă nu este în comună. Copiĭ în vêrstă d'a o frecuenta sunt 110 (60 b. 50 f). *Sciu carte 27 bărbațĭ și 3 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafață de 1350 h. a.

Țuică, când timpul e prielnic, se fabrică pênă la 1200 d. l.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă. Stupĭ cu albine sunt 40. Liveḑile dau 400 care fîn. Pomĭ roditorĭ sunt cu aproximație: 200 merĭ, 200 perĭ, 200 duḑĭ, 250 cireși, 300 nucĭ.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Veniturile și cheltuelile comuneĭ se ridică la 1500 leĭ.

Prin comună trece o singură sosea, ce merge la Văleni.

E brăzdată de două dealurĭ: Vîrful Păruluĭ și Malu-Țarini.

E străbătută de la N. spre S. E. de gârla Valea Stâlpuluĭ.

OLTENI, sat, face parte din C. R. Olteni, pl. Teléjen.

OMUL, pisc înalt de 2508 metri d'asupra nivelulu̇ĭ Măreĭ-Negre. Fiind cel maĭ înalt pisc al cateneĭ Carpaților, se póte numi regele munților nostri.

Vîrful său este ascuns în norĭ și domină tóte piscurile masivuluĭ. De pe el ochiul coprinde mult departe și în Transilvania și în țéra Românească. La picióřele luĭ stau așternute ca nisce jucăriĭ Brașovul și alte orașe și sate.

Clubul Alpin din Sibiu a construit în vîrful Omuluĭ o casă de piétră, unde escursionistul, care ar voi să mâĭe nóptea pe munte, să pótă găsi un adăpost.

Drumul, pentru a reveni de pe aceste regiunĭ, se face coborînd *Valea Cerbuluĭ.* Acéstă vale este alcătuită din șése trepte uriașe, carĭ, începênd de la Piscul Omul, se sfîrșesce în r. Prahova. Coborîtul trepteĭ de sus este fórte anevoios, apoĭ calea urméză admirabil pênă la pădure.

Valea Cerbuluĭ de și lungă, cu tóte astea este atât de frumósă în cât îțĭ pare rĕu că se sfîrșesce.

— Pe unde e poteca de coborît? întrebĭ pe un cioban.

— Uite p'icĭ, o tulescĭ drept la vale; și cu gestul leneș țĭ

arată o prăpastie în jos de te apucă ameţéla, numaĭ cât o vedi!

Ce impunĕtóre e acéstă vale a Cerbuluĭ!

Privită de jos, ea se presintă în forma unuĭ gigantic şi sălbatic amfiteatru, ale căruĭ galeriĭ se pierd în bruma norilor.

Colţul obârşieĭ în stânga şi Omul în drépta, formézá lojile de ante-scenă, din care călĕtorul póte privi perpetuul şi admirabilul tablou al natureĭ.

De prin tóte văgăunile, unde vecĭnic stă zăpada ascunsă, se scurg în vale isvoraşe sburdalnice şi alcătuiesc nepotolita apă a Cerbóiceĭ, care se rostogolesce albă şi sgomotósă pênă în Prahova.

Mult este frumósă poteca ce lungesce malurile Cerbóiceĭ!

Aci, masive de bradĭ se amestecă într'o nespusă armonie cu albe grupurĭ de mestécăn; dincóce nenumĕrate ferigĭ ridic farmecul acestor boschete ale munţilor, maĭ încolo tufişurĭ de tisse şi de aluniş 'şĭ încurc crăcile printre pomĭ înalţĭ de câte 20-30 metri, carĭ domin acéstă complectă vegetaţiune.

Primulele galbene, *ciobotica cucului*, cum ĭ dice în Moldova, şi albastrele gentiane, cresc unele lângă altele şi aştern sub piciórele escursionistuluĭ un minunat covor, fără a maĭ vorbi de încântătorul «Nu mĕ uita» care cresce pretutindenĭ. Natura a fost atât de generósă cu acéstă vale, în cât nu e locşor, căruia să nu-ĭ fi dat părticica sa de podóbă şi de vegetaţiune; câţĭ bradĭ uriaşĭ n'am vĕdut avênd rădĕcina înfiptă pe un bolovan.

Acéstă puternică vegetaţiune se datoresce în mare parte ploilor ce cad atât de des în aceste regiunĭ; pe sórele cel maĭ frumos, fără să te aştepţĭ, cad câte o dată ploĭ torenţiale.

Regretatul nostru coleg, Căpitan A. Guriţă, după care împrumutăm tot ceĭa ce scriem despre «Piscul Omul», într'o conferinţă a sa, ţinută înaintea «Soc. Geografice Române» despre «Masivul Bucegilor» face urmĕtórea descriere poetică: «Mĭ aduc aminte că într'un rînd coboram pe un timp admirabil valea Cerbuluĭ. Era pe la sfinţit. De-o dată, ca prin farmec, bolta ceruluĭ se îmbrăcă cu un văl negru ca pĕcatul. Prin vĕzduh încep să se audă acele foşĕirĭ fluerătóre

şi freamăte neliniştite, carĭ vestesc furtuna.

«Picăturĭ marĭ şi grele cad plesnind frunza ; apoĭ, îndesându-se curg ca dintr'o gălétă. Norul însă nu umple tot cerul. Spre apus se face o imensă boltă de lumină.

«Raze gróse şi negre ce cad din nor se încrucişéză cu razele de aur ce vin din sóre. Tună cumplit. Din când în când largĭ fulgere brăzdéză norul şi luminéză stâncile. Nu se zăresce nicĭ o ființă pe cărărĭ, nicĭ o pasĕre pe cer ; gróza ĭ ascundea pe toţĭ.

«Ţine 10 minute, apoĭ furtuna se potolesce, un vînt de crivĕţ începe să bată şi mătură norul, care se risipesce în brumă cenuşie, spre Miaḑăḑi şi cerul redevine senin şi liniştit.»

Vîrful cel maĭ înalt al Bucegiuluĭ este Omul—scrie D-l I. G. Babeş, în cartea sa «Din Plaiul Peleşuluĭ», numit ast-fel pentru asemĕnarea luĭ cu chipul omuluĭ.

Omul are treĭ vîrfurĭ, unul maĭ mic spre Miază-ḑi, după care se vĕd munţiĭ Rucăruluĭ, Piétra Craiuluĭ şi Strunga, altul la mijloc, după care se vede Predeaul, Timişul şi munţiĭ Braşovuluĭ; cel d'al treilea, cel maĭ înalt, din care se vĕd mănósele câmpiĭ din România pĕnă la Bucurescĭ, precum şi tótă ţéra Bărseĭ.

OMUL MORT, deal, com. Valea-Lungă, pl. Prahova, numit ast-fel de la un om, ce s'a găsit mort aci.

OANCEĬ, vale, isvorăsce de la locul numit «Poiéna Mare», com. Salcia, pl. Podgoria, se împreună în raza comuneĭ cu isvórele : Ciuciuru, Bîlcilor, Câineluĭ, Păcureĭ, Stupina-Popi, Burlacu şi Vulpea, şi forméză gârla Salcia.

OANEĬ (Grópa-), poiénă, com. Drajna-de-sus, plaiu Teléjen.

OPĂRIŢĬ, comună rurală, plaiu Teléjen. Numele acesta i s'a dat comuneĭ de la 1860, căcĭ în vechime purta numele de Vitióra şi Poiéna-Copaciuluĭ.

Despre înfiinţarea eĭ, bĕtrâniĭ povestesc că, pe la anul 1623 s'au stabilit aci câte-va familiĭ venite de prin munţĭ şi alte părţĭ, carĭ s'au ocupat cu cultura vieĭ.

Este situată pe dealurile : Predealu, Bubicesc şi Dogaru şi pe văile : Opăriţĭ, Vitióra şi Poiéna-Copaciuluĭ, la 35 k.

m. departe de capitala județuluĭ și la 7 k. m. de a plășeĭ.

Se compune din treĭ cătune: Opăriți, situat în partea de E; Vitióra în Centru și Poiéna-Copaciuluĭ, situat în partea de V. a comuneĭ; avênd tóte o populațiune de 1340 loc. (653 b. 687 f.), în care intră și 3 familiĭ de țiganĭ, carĭ se ocupă cu ferăria.

Capĭ de familie sunt 358; contribuabilĭ 243; case de locuit 358.

In comună sunt două biserici: una în căt. Opărițĭ, fondată în anul 1852 de Polcovnicu Moise Mârzescu, Dincă Gogulescu și George Mateescu și alta în căt. Vitióra, fudată în anul 1841 de enoriașĭ.

Aceste biserici sunt deservite de douĭ preoțĭ.

Afară de agricultură, câțĭ-va locuitorĭ se maĭ ocupă cu dulgheria și butăria, dar nu tot-deauna, ci numaĭ când se simte trebuință, fie pentru eĭ, fie pentru alți. Acești meșteșugarĭ sunt în numĕr de 16.

246 locuitorĭ s'au împroprietărit la 1864, pe moșiile: Radu-Vodă, Horezu, Mitropolia și Zoe Filipescu, când li s'au dat 816 h. a. Eĭ au 5 caĭ și epe, 93 vacĭ, 23 capre, 487 oĭ, 312 porcĭ.

Scólă există în comună de la 1879. Localul e proprietatea comuneĭ. In anul trecut s'a frecuentat de 53 băețĭ și 1 fată, din numĕrul de 209 copiĭ (113 b. 96 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1242 leĭ. *Sciu carte 26 bărbațĭ și 4 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafață de 1362 h. a.

In localitățile numite «La Baia» și «Sărari» sunt isvóre de apă minerală, ce conțin sare și puciósă, dar nu sunt întrebuințate.

In termen mediu se fabrică anual aci cam 619 h. l. țuică și 496 h. l. vin.

In raionul comuneĭ se găsesce sare în mare cantitate în localitățile «Sărari» și «Baia», dar nu se esploatéză. Păcură se află multă în căt. Poiéna-Copaciuluĭ și este pusă în esploatare.

Gândacĭ de mătase se cultivă în mică cantitate. Stupĭ cu albine sunt 14.

Pămêntul nu e prielnic la tótă cultura din causa climeĭ. Dintre cereale se cultivă numaĭ porumb și puțină fasole. Dintre pomĭ roditorĭ sunt 425 merĭ, 372 perĭ, 324 dudĭ, 720 cireșĭ, 1245 nucĭ și 285 gutuĭ.

Livedile dau 157.000 k.g. fîn.

Comerciul se exercită în comună de 4 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de 4145 leĭ și la cheltuelĭ 3638,84 leĭ.

Ca sosele principale în comună este soseaua ce traversézä comuna în tot lungul sĕu, de la V. către E. Acéstă sosea merge spre V. pênă în urbea Văleni-de-Munte, iar spre E. pênă în com. Surani. Din soseaua principală se desparte spre N. și S. alte drumurĭ secondare, ce duc în diferite părțĭ ale comuneĭ, și tot de o dată o légă spre N. cu com. Predealu și cät. Valea-Garduluĭ și spre E. cu com. Păcurețĭ și Gornetu-Cuib.

E străbătută de dealurile: Predealu (cu vîrful Pisica), Bobicesci (cu vîrfurile Dogaru și Măclanu), Moreni, Slavu; iar spre V. de dealul Slavu se întinde un deal, ce n'are vre-o numire proprie. Acest deal e acoperit cu pădure și servă la pășunatul vitelor.

E udată de pâraele: Copăceni, Valea Stupineĭ, Călnău, Sărățelu și Valea Adâncă, tóte acestea unindu-se sub pólele vîrfuluĭ Baia și purtând d'aci încolo numele de «Sărățelu» în care se maĭ vérsă și gârla Nucetu, care, în dreptul comuneĭ Păcureți, priimesce numele de Tulburea.

Se mărginesce cu comunele: Gornetu-Cuib și Păcureți (S); Rîul Teléjen (V); com. Surani (E) și com. Predealu (N).

OPĂRIȚI, deal, com. Opăriți, plaiu Teléjen, pe care se cultivă 71½ h. a. vie.

OPĂRIȚI, sat, face parte din C. R. Opăriți, plaiu Teléjen.

OPĂRIȚI, pârâu, isvorăsce din pólele dealuluĭ Slavu, com. Opăriți, plaiu Teléjen, curge spre V. și la pólele dealuluĭ Baia se vérsă în gârla Sărățelu, tot în raionul comuneĭ Opărițĭ.

OPRESCILOR (Muchia-), muchie de deal, com. Bréza-de-sus, plaiu Prahova.

OPRIȘORENĬ (Moșneni-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia moșnenilor Oprișorenĭ, pendinte de com. Suranĭ, pl. Podgoria.

ORADIA, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Bréza, pendinte de com. Bréza, pl. Prahova.

ORADIA, deal în partea de N. și E. a com. Cornu, pl. Prahova, numit ast-fel pentru-că pe aci, cum se spune, ar fi trecut ordiĭ barbare. Servă de pășune pentru vitele locuitorilor.

ORAȘULUĬ (Al-), deal în partea de V. a com. Haimanalele, plasa Filipescĭ, servă de pășune pentru vite.

ORĂȚIĬ, locuință isolată și prăpăstiĭ în plaiul Peleș, pe drumul ce duce la Brașov.

ORĂȚIELE, vale, isvorăsce de la pólele munteluĭ Dómnele, curge de la E. spre V. și se vérsă în rîul Prahova, pe țĕrmul stâng, în raionul com. Comarnic, pl. Peleș.

ORĂȚIELE, poiénă pe rîul Teléjen, com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen.

ORĂȚIILE, vale, isvorăsce de la locul numit «Malul Bosteĭ» curge de la V. spre E. și se vérsă în rîul Teléjen, pe malul drept, în com. Măneciu-Ung., plaiu Teléjen.

ORJOGOAE, vale, isvorăsce din raionul com. Predealu, plaiu Peleș, are direcția de la S. spre N. și se vérsă în pârâul Azuga, pe țĕrmul stâng, între muntele Ceaușóia și «Cheia Azugeĭ».

ORLEĬ, vale, com. Bucovu, plasa Cricov.

ORȘOGA, pichet de graniță despre Transilvania.

ORZOAIA, mahala din C. urb. Urlațĭ, pl. Cricov.

OSIBITU, sat, face parte din C. R. Șotrile, plaiu Prahova.

OSTROVU, prund în valea Țuianca, format în dreptul căt. Ungurenĭ, com. Gherghița, pl. Câmpu.

OVISA, gârlă, isvorăsce din com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, curge spre E. udă căt. Bălțescĭ în partea de S. și după ce primesce ca afiuent gârlița Sărățelu, se vérsă în rîul Lopatna, în raionul com. Podeni-Nouĭ, plasa Podgoria. Și-a luat numele de la lunca prin mijlocul căreia trece, și pe care se sémănă mult ovĕz.

OVISA (La-), localitate isolată în com. Podeni-Vechĭ, plasa Podgoria, *unde sunt carierĭ de piétră.*

P.

PALALOGI, isvor, curge din muntele «Plaiu Chiojduluĭ» com. Star-Chiojdu, plaiu Teléjen, ia direcţia de la S. V. la N. E. şi se vérsă în gârla Siriaşul, tot în raionul com. Star-Chiojdu.

PALANCA, vale, com. Filipesci-de-Pădure, pl. Filipesci. *Pe acéstă vale sunt mine de cărbunĭ de pămênt, ce funcţionézǎ de la anul 1884.*

PALANGA, trup de pădure a statuluĭ, care, împreună cu Durducu-Mare, Durducu-Mic şi Palanga, forméză pădurea Aricescĭ, pendinte de com. Aricescĭ, pl. Filipescĭ (v. a. n.)

PALANGA, sat, face parte din C. R. Buda-Palanga, pl. Câmpu. Are o biserică zidită la a. 1824 şi reparată la a. 1890. Locuitoriĭ numesc *Cocoşeĭ* partea de S. a cǎt. Palanga.

PALTINU, isvor, curge din pólele munteluĭ Caraiman, căt. Buşteni, plaiu Peleş. Lângă soseaua naţională se împreună cu isvorul numit Căşeria, şi se vérsă în rîul Prahova, pe malul drept, tot în raionul căt. Buşteniĭ din com. Predealu.

PANCEA, deal, com. Podeni-Noui, plasa Podgoria, pe care, maĭ 'nainte d'a se filoxera se cultiva multă vie.

PANTAZI, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, care se arendéză cu trupurile: Valea Manti şi Nisipósa. Au fost pendinţĭ de m-rea Poiana şi aparţin de com. Hârsa, pl. Podgoria. Intinderea lor totală e de 937 h. a. din carĭ 471 h. a. suprafaţă împădurită şi 466 h. a. pămênt cultivabil şi fîneţe. Pe periodul 1886-91 s'au arendat cu 3612 leĭ anual.

PANTAZI, sat, face parte din C. R. Coslegiu, pl. Cricov. Are o pop. de 398 loc. (202 b. 196 f.) Aci e o biserică aĭ căreĭ ctitorĭ nu se cunósc. S'a reparat în a. 1871.

PANTELIMONU, isvor, curge din centrul com. Têrgşoru-Vechiŭ, pl. Târgşoru, şi se vérsă în rîul Prahova, lângă căt. Stejaru, ce aparţine de com. Negoescĭ.

PAPUCUL, deal la V. de com. Călugărenĭ, pl. Cricov.

PAREPA, sat, face parte din C. R. Parepa, plasa Câmpu.

PAREPA, comună rurală, plasa Câmpu. Este situată pe văile Cepturénca și Rĕsboiuluĭ, la 31 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 10 k. m. de reședința plășeĭ.

Se compune din 3 cătune: Degerați (spre Nord), Parepa (în centru), și Rușani (spre Sud), avênd o populațiune de 924 locuitorĭ (468 bărbațĭ, 456 femeĭ).

Capĭ de familie sunt 229; contribuabilĭ 203; case de locuit 231.

In comună sunt două bisericĭ: la Parepa și la Degerațĭ. Cea din Parepa s'a zidit de Pitarul Stefan Macoveiŭ, care ĭ a donat și o sfóră de moșie, ca la 180 pogóne; iar cea din Degerațĭ s'a zidit la a. 1892 de meșterul Anghel Ioniță din Ploĭescĭ, și cu ajutorul d-luĭ P. S. Aurelian și Iorgu Gr. Cantacuzino.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura, și puțin cu cărăușia. Produsul munceĭ l desfac la orașele Mizil și Ploescĭ.

Locuitoriĭ, în numĕr de 136, s'au împroprietărit la 1864, când li s'au dat 540 h. a., afară de 40 însurățeĭ, carĭ s'au împroprietărit pe moșia statuluĭ Parepa, din care li s'au dat 200 h. a. Eĭ au 92 caĭ, 241 vacĭ, 520 boĭ, 3 bivolĭ, 2131 oĭ și 151 porcĭ.

In raionul comuneĭ sunt 3 morĭ cu aburĭ.

Carte a început să se învețe în comună de la 1860. Scólă în regulă există de la 1872. Localul e proprietatea comuneĭ și s'a construit în anul 1893. S'a frecuentat în anul trecut de 13 băețĭ și 4 fete, din numĕrul de 149 copiĭ (80 băețĭ, 69 fete), cu vêrsta de scólă. *Sciu carte 35 bărbațĭ și 12 femeĭ.* Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ.

Tótă comuna are o suprafață de 2700 h. a.

Țuică și vin nu se fabrică în comună. Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt 50.

Terenul e prielnic órĭ-căreĭ culturĭ, producênd în hectar pênă la 10 h. l. cereale. E lipsită cu desăvîrșire de pomĭ roditorĭ.

Comerciul se exercită în comună de 4 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 9489,84; iar la cheltuelĭ leĭ 5361,36.

Prin comună e o singură şosea şi aceia neterminată.

E udată de Valea Rĕsboiuluĭ, ce curge prin com. Tomşani, unde forméză maĭ multe heleşteie şi de Valea Cepturénca, formată din apă de plóie, face marĭ stricăciunĭ ţarinilor, căcĭ se revarsă în timpurile ploióse, şi se împreună cu Valea Rĕsboiuluĭ, în dreptul căt. Ruşanĭ.

Se mărginesce cu comunele: Colcég, Fulga, Tomşani şi Drăgănescĭ.

PAREPA, moşie a statuluĭ, plasa Cricov, pendinte de schitul Isvórele sau Crasna. care pe periodul 1885-95 s'a arendat cu 1600 leĭ anual, dimpreună cu părţile posedate de stat în tot hotarul moşieĭ Isvórele, plaiu Teléjen, consistând din fîneţe, poenĭ şi silişte.

PAROASA, sat, face parte din C. R. Măgureni, pl. Filipescĭ. Are o pop. de 161 loc. (80 b. 81 f.) Acest sat datéză de vr'o 50 anĭ prin aducerea a 30 familiĭ de rudarĭ de către proprietarul Const. Cantacuzino, de la rîul Buzĕu.

PĂCĂLOAIA, deal în com. Podeni-Nouĭ, pl. Podgoria, pe care, maĭ înainte d'a se filoxera, se cultiva multă vie.

PĂCĂLOAIA, trup de pădure a statuluĭ, în întindere de 208 h. a. pendinte de com. Podenĭ, plasa Podgoria, care, împreună cu trupul Vărbila (2470 h. a.), forméză pădurea Vărbila-Păcălóia.

PĂCĂLOAIA, sat, face parte din C. R. Podeni-Nouĭ, pl. Podgoria.

PĂÇUREĬ, isvor, vine din dealul Gorganu, com. Salcia, plasa Podgoria, se împreună în raza comuneĭ cu isvórele: Ciuciuru, Bîlcilor, Câineluĭ, Oanceĭ, Stupina-Popeĭ, Burlacu şi Vulpea şi forméză gârla Salcia.

PĂCUREĬ, vale, com. Apostolache, pl. Podgoria.

PĂCUREŢĬ, comună rurală, plasa Podgoria. Despre data înfiinţăreĭ séle nu se scie nimic; se scie numaĭ că în vechime se numia «Izesci»[1]) şi că maĭ târḑiu descoperindu-se în Valea Sécă, păcură, locuitoriĭ au început să facă puţurĭ de păcură şi satul s'a numit Izesci-

[1]) Veḑĭ «Izescĭ» moşie a statuluĭ.

Păcurețĭ, cu încetul însă a perdut numele de Izescĭ, numindu-se numaĭ Păcureți.

Este situată pe dealul Păcureți, precum și pe văile: Matița și Valea Sécă, la 27 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 5 k. m. de reședința plășeĭ.

Se compune din două cătune: Păcureți și Matița, avênd o populațiune de 2138 loc. (1065 b. 1073 f.). Capĭ de familie sunt 610; contribuabilĭ 576; case de locuit 602.

In comună sunt 2 bisericĭ: una în Păcurețĭ și alta în Matița. Cea din Păcurețĭ s'a zidit la a. 1807 cu cheltuiala locuitorilor, iar zugrăvitul cu a D-lór Stroe Vameșul și Moise Polcovnicu. Are urmĕtórea inscripție: «In numele tatăluĭ și al fiuluĭ și al sfîntuluĭ Duh, s'a zidit acéstă sf. biserică în dilele Domnuluĭ Mihail Șuțu VV. și s'a zidit cu cheltuiala cinstiților săteni și s'a zugrăvit cu cheltuiala Dumnélor Stroe Vameșul și Moise Polcovnicul, să le fie pomenire Dumnélor și părinților Dumnélor. 1815, Octombre 8, începută la 1807. Ion Zugravu».

Biserica din căt. Matița s'a fondat la a. 1800. Ambele sunt deservite de doĭ preoțĭ.

Locuitoriĭ din acéstă comună se ocupă pe lângă agricultură *cu săpatul puțurilor de păcură, cu fabricarea rachiuluĭ și cu transportul păcureĭ și gazuluĭ.*

Produsul munceĭ locuitorilor, care constă în vin, rachiu, gaz și păcură, se desface parte la orașul Ploescĭ, parte în diferite părțĭ ale județuluĭ.

Cea maĭ mare parte din locuitorĭ sunt moșnenĭ; parte s'au împroprietărit la 1864. Improprietărițĭ sunt 40, cărora li s'au dat 150 h. a. pe moșiile: Sărasca, Matița și Delnița. Eĭ au 37 caĭ și epe, 75 vacĭ, 55 capre, 450 oĭ, 317 porcĭ, 410 boĭ.

Scóla există în comună de la 1864. S'a frecuentat anul trecut de 71 b. 15 f., din numĕrul de 317 copiĭ (166 b. 151 f.) cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 112 bărbațĭ și 21 femeĭ.*

Tótă întinderea comuneĭ e de 650 h. a.

In raionul comuneĭ e o fântână cu apă minerală, numită Balalia, ce conține iod și puciósă, și care se întrebuințéză de locuitorĭ la bĕut, contra diferitelor bóle.

Ţuică se produce anual ca la 10.000 d. l. şi vin 1500 d. l.

La localitatea numită «Sărături» se presupune a fi sare în pămênt. Pămêntul comuneĭ e deluros şi nu priesce de cât prea puţin porumbuluĭ şi fasoleĭ. Se cultivă anual cam 140 h. l. porumb şi ca la 1085 k. g. fasole. Pomĭ roditorĭ sunt puţinĭ. Livedile produc anual ca la 227 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 13 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 4173. Cheltuelile represintă aceiaşĭ sumă.

In comună e o singură sosea, care se prelungesce spre S. pênă la com. Podeni-Vechĭ, iar spre N. pênă la com. Opăriţi.

E brăzdată de dealurile: Vrănesci, Pelini, Sărăsci, Nucetu, Mălineĭ şi Bârzila (v. a. n.). Tóte aceste dealurĭ au fost plantate cu viĭ, carĭ s'au distrus de filoxeră. Astă-dĭ parte din ele s'au lăsat de islaz, parte se cultivă cu porumb.

E udată de gârlele: Turburea, Matiţa, Sărăţelu, Cuibénca, Băĭ, Séca şi vâlcelele: Duliga, Miricésca şi Stoenelu.

Se mărginesce cu comunele: Surani, Opăriţi, Şoimari, Podeni-Nouĭ, Podeni-Vechĭ şi Gornetu-Cuib.

PĂCUREŢI, sat, face parte din C. R. Păcureţĭ, pl. Podgoria.

PĂCUREŢI, deal pe care e situată com. Păcureţĭ, pl. Podgoria.

PĂCUREŢI, fântână în com. Păcureţĭ, pl. Podgoria, din care locuitoriĭ iau apă, *avênd miros de păcură şi puciósă.* Este situat pe deal, pe proprietatea moşnenilor devălmaşĭ, şi în depărtare de drum de fier, însă circulaţia se face cu înlesnire, fiind sosea.

Apeĭ nu i s'a făcut nicĭ o analisă chimică.

PĂCUREŢI, deal, com. Păcureţĭ, pl. Podgoria, pe care se cultivă 99½ h. a. vie.

PĂCURĬ, sat, aparţine de com. Câmpina, plaiu Prahova.

PĂCURILE, isvor, curge din partea de E. a com. Moreni, pl. Filipescĭ; are direcţia de la E. la V. şi se vérsă în Cricovul-dulce, pe ţĕrmul stâng, tot în raionul com. Morenĭ.

PĂCURILE, isvor *cu apă minerală*

în partea de E. a com. Moreni, plasa Filipescĭ. Locuitoriĭ se spélă cu acéstă apă și o beau în casurĭ de bólă.

PĂCURILE, loc isolat spre V. de com. Suranĭ, pl. Podgoria, *numit ast-fel fiind-că aci se presupune a fi păcură.* E acoperit cu livedĭ de prunĭ.

PĂDUCEL, ruinele uneĭ vechĭ cetățĭ, în partea de N. a com. Cerașu, plaiu Teléjen, carĭ ruine se presupune a fi de pe timpul Dacilor.

Repausatul Cesar Bolliac a făcut studiĭ asupra lor la a. 1872, și a fost de ideie că sunt ruinele uneĭ cetățĭ Celtice; iar D-l Gr. G. Tocilescu, care a visitat aceste ruine, la a. 1888, a opiniat că sunt ruine dintr'un castel săsesc.

In ruine se găsesc pietre de lungime ca 1 metru și lățime 0.25, frumos lucrate în ciocane, și sunt aduse din muntele Istrița (jud. Buzĕu). Poporul maĭ numesce acéstă localitate «La Comóră», căcĭ se crede că acolo ar fi existând o mare comóră.

PĂDURI, pichet de graniță despre Transilvania.

PĂICUȚA, deal pe care este situată com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria.

PĂLĂȘESCILOR, vale, com. Sângeru, pl. Podgoria.

PĂLTINIȘULUI, deal la S. V. de com. Bĕtrânĭ, pl. Teléjen. Pe o parte din acest deal se cultivă cereale, iar parte servă pentru fînețe.

PĂLTINETUL, pisc, com. Bertea, pl. Vărbilău, ce servă de pășune vitelor.

PĂLTINETUL (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Muntele Păltinetu, pendinte de com. Bertea, plaiu Vărbilău.

PĂRULUĬ (Poiéna-), șes, com. Ogretinu, plaiu Teléjen.

PĂULESCI, deal în partea de E. a com. Păulesci, pl. Têrgşor, pe care se cultiva viĭ, acum însă se cultivă cereale, fiind-că viile s'au distrus de filoxeră.

PĂULESCI, comună rurală, pl. Têrgșoru. Este situată pe dealul Păulescĭ, lângă pârâul Dâm-

bu, la 6 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 8 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Păulesci şi Găgenĭ, avênd o populaţiune de 1066 loc. (540 b. 526 f.); 230 capĭ de familie; 170 contribuabilĭ şi 239 case de locuit.

In comună sunt 3 bisericĭ: două în Păulescĭ (una fondată la 1887, şi a doua fórte veche, ce servesce adĭ la cimitirul comuneĭ), şi una în căt. Găgenĭ, fără să se scie de când şi de cine s'a fondat, reparată în anul 1888. Aceste bisericĭ sunt deservite de doĭ preoţĭ.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura, cu escepţie câţĭ-va dulgherĭ şi zidarĭ. Produsul munceĭ l desfac la Ploescĭ.

Majoritatea locuitorilor sunt moşnenĭ. 30 s'au împroprietărit la 1864, pe moşiile D-lor G. Gr. Cantacuzino, Gabrielescu, Caracaş şi a statuluĭ, dându-li-se 92 h. a. Eĭ au 23 caĭ, 17 epe, 326 boĭ, 127 vacĭ, 585 oĭ, 8 bivolĭ şi 129 porcĭ.

Scólă există în comună de la 1859, şi a funcţionat cu întreruperĭ. In anul trecut s'a frecuentat de 46 băeţĭ şi 8 fete din numĕrul de 116 copiĭ (70 b. 46 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1728 leĭ. *Sciu carte 75 bărbaţĭ şi 5 femeĭ.*

Tótă comuna are o suprafaţă de 902 h. a.

Vin nu se maĭ face în comună, de óre-ce viile s'au filoxerat. Ţuică se fabrică în termen mediu pênă la 190 h. l. anual.

Gândacĭ de mătase se cultivă în mică cantitate. Stupĭ cu albine sunt de la 90—100. Pămêntul nu e prielnic la tótă cultura. Terenul cultivabil produce anual cam 6036 h. l. grâu, 376 h. l. ovĕz, 384 h. l. porumb. Orz, meiŭ şi rapiţă se cultivă în micĭ cantităţĭ. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 800 merĭ, 1050 perĭ, 200 dudĭ, 500 cireşĭ, 400 nucĭ.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de 2424 leĭ. Cheltuelile represintă aceiaşĭ sumă.

O sosea comunală şi una vicinală 'ĭ înlesnesce comunicaţia cu comunele: Ploescĭ, Păulescĭ şi Ţintea.

E brăzdată de dealul Păulescĭ în partea de N. E. şi udată la V. de pârâul Dâmbu şi văile Fetica şi Strâmba.

PĂULESCI, sat, face parte din C.

R. Păulescĭ, pl. Têrgșor. Are o pop. de 605 loc. (315 b. 290 f.) Aci e reședința comuneĭ.

PĂUNULUĬ (Vîrful-), plaiŭ la V. de com. Târlesci, pl, Teléjen, pe care se cultivă pădure și se află locurĭ de pășune.

PĂUNA, poiénă, com. Târlesci, plaiu Teléjen.

PÂCLA, pârâu, isvorăsce de la N. com. Petroșani, pl. Crivina, străbate pădurile din comună și se vérsă în rîul Leaotu. Albia sa e fórte mocirlósă.

PÂRAELE (Muntele-), proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, pendinte de com. Brebu și Predealu. Impreună cu munțiĭ Petrica și Cazacu s'a arendat pe periodul 1886-91 cu 1450 leĭ anual.

La a. 1794, Medelnicerul Const. Filipescu, vinde vĕruluĭ sĕu Dinu Cantacuzino Paharnicu, treĭ munțĭ, adică partea luĭ de moștenire de la 6 munțĭ (Jepiĭ de sus și de jos, Petricica, Pâraele, Sorica, Vîrful luĭ Găvan, Lacu-Roșu și Luncile d'intre Prahove), carĭ, după cum spun actele «se vor înpărți frățesce cu copiiĭ frateluĭ sĕu Stolnicul Răducan Filipescu». Prețul acestor munțĭ e fixat la 4000 leĭ vechĭ.

La 1846, acest munte a fost mĕsurat de inginerul George Fischtum, trimis de marele Postelnic Ion Al. Filipescu.

PÂRÂUL ȚAPULUĬ, surpătură în partea de N. V. a căt. Valea-Largă, com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen.

PÂRȚANA, deal în partea de E. a căt. Cuibu, com. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria, acoperit cu viĭ, luându-șĭ numele de la o veche posesóre, numită Stana Pârțóia.

PÂRSĂNARI, deal la N. E. de com. Aricesci, plasa Podgoria, între dealul Roncescĭ și com. Cărbunesci.

PÂRVULEȚULUĬ, vale în pădurea Mislénca din care isvorăsce pârâiașul Coroiasca, ce se vérsă în apa Mislea, în dreptul com. Cocorăsci - Misli, plaiu Vărbilău.

PELEȘ, plaiu, se mărginesce la E. cu plaiurile Vărbilău și Prahova, de carĭ se desparte printr'o linie dusă de la N., din munțiĭ Carpațĭ și merge spre S. V. pênă la com. Ocina.

La V. se mărginesce cu jud. Dâmboviţa de care se desparte prin o linie frântă ce trece pe la V. de comunele: Ocina, Talea, Sinaia și Predeal.

La N. se mărginesce cu Transilvania, de care se desparte prin munţiĭ Carpaţĭ.

Din punctul de vedere administrativ, plaiul Peleş se compune din 5 comune rurale, afară de Sinaia, comună urbană, adică: Comarnicul, Ocina, Predealu, Talea și Teșila.

Reşedinţa subprefectureĭ e în comuna Sinaia.

Cele maĭ populate comune din plaiu Peleș sunt: Comarnicu și Predealu; apoĭ vine Teșila și Sinaia; cea maĭ mică este Talea.

Agricultură nu există în acest plaiu, din causă că pămêntul este peste tot muntos.

Locuitoriĭ, ajutaţĭ de pășunile escelente din munţĭ, s'au dedat cu desăvîrșire la fabricarea brânzeĭ și cașcavaluluĭ, cu care fac un negoț întins. Dacă locuitoriĭ într'un scurt timp au luat o repede desvoltare, acésta se datoresce în mare parte câștiguluĭ ce le aduce numerósele fabricĭ de var negru, carierele de piétră, cum și diferitele fabricĭ de tot felul ce s'au instalat pe valea Prahoveĭ, și la carĭ eĭ găsesc cu îmbelșugare existenţa și chiar prisos.

E udată de rîurile Prahova și Doftana, maĭ principale.

Din punctul de vedere al cultuluĭ, locuitoriĭ plaiuluĭ Peleș sunt creștinĭ ortodoxĭ. O mică parte aparţin altor riturĭ. Acest plaiŭ s'a divisat în 7 parohiĭ, avênd și o filială.

1). *Parohia Ocina*, cu biserica parohială «Adormirea» compusă din căt. Adunaţi și Surdesci (Bréza-de-sus).

2). *Parohia Buștenĭ* (com. Predealu), cu biserica parohială «Nascerea M. D.» compusă din căt. Predeal, Azuga și Poiéna-Ţapuluĭ.

3). *Parohia Teșila*, cu biserica parohială «Adormirea».

4). *Parohia Trestienĭ* (com. Teșila) cu bis. parohială «Sf. Voevodĭ».

5). *Parohia Talea*, cu biserica parohială «Sf. Nicolae».

6). *Parohia Comarnicu*, cu biserica parohială «Sf. Nicolae» compusă din căt. Poiéna, Ghiosesci, Podu-Lung, Posada, Podu-Néguluĭ, avênd ca biserică filială «Sf. Treime».

7). *Parohia Secăria* (com. Comarnic) cu bis. paroh. «Buna-Vestire».

PELEŞUL, gârlă, isvorăsce de la pólele munteluĭ Vîrful cu Dor, din partea de V. a com. Sinaia, plaiu Peleş, curge de la V. către E. şi se vérsă în rîul Prahova, pe ţĕrmul drept, în dreptul com. Sinaia, trecênd pe lângă Castelul Peleş.

Acéstă gârlă îşĭ măresce volumul cu isvorul Peleşul, în care se vérsă isvorul «Sf. Ana». (Veḑĭ Piatra-Arsă, pisc).

PELEŞUL, isvor, curge din partea de N. a com. Sinaia, pl. Peleş, şi după ce priimesce de afluente gârliţa Sf. Ana, se varsă în gârla Peleş.

PELINI, deal, com. Podeni-Vechĭ, plasa Podgoria.

PELINI, deal în partea de S. a com. Păcureţi, pl. Podgoria. S'a numit ast-fel de la buruiana numită pelin, care cresce pe dênsul.

Acest deal are direcţia de la V. spre E. A fost plantat cu viĭ, carĭ s'au distrus de filoxeră. Astă-ḑĭ parte din dealurile com. Păcureţi servesc de islaz, parte pentru cultura porumbuluĭ.

PERILOR (Vîrful-), deal, com. Drajna-de-jos, plaiu Teléjen, ce servă de păşune vitelor.

PERŞINARI, sat, face parte din C. R. Cocorăsci, pl. Têrgşor. Cade în centrul comuneĭ.

PESCERA DE LA PIÉTRA ARSĂ, pesceră ce are o lungime de 40 metri şi o lărgime de 15-20 metri. Pe la mijlocul drumuluĭ de la «Poiéna Stâneĭ» înainte, spre rĕsărit, se află o tulpină cu treĭ copacĭ şi de aci se deschide o potecuţă, plină de bolovanĭ, ce cobóră tocmaĭ la peşteră. In peşteră sunt micĭ scărĭ de lemn pentru scoborîrea visitatorilor. Aci sunt stâncĭ întregĭ, un fel de stalactite, formate dintr'o piétră móle, numită de sătenĭ «Lapte de piétră».

PETRICĂNESCI, vâlcea, isvorăsce din căt. Cuib, com. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria; curge de la N. spre S. prin mijlocul acestuĭ cătun, trece pe lângă locuinţele Petricănescilor şi se vérsă în Sărăţel, la sud de cătunul Cuib.

PETRICEAUA, sat, face parte din C. R. Brebu, plaiu Prahova. Este situat pe plaiul Barbeşuluĭ şi are o pop. de 619 loc (300 b. 319 f). Posiţiunea sa este fórte frumósă. Aci e o biserică fondată la a. 1855 de

obștea locuitorilor. E lipsită de ori-ce inscripție.

PETRICICA (Muntele-), proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, pendinte de com. Predealu și Brebu. Impreună cu munțiĭ Pâraele și Cazacu s'a arendat pe periodul 1886-91 cu 1450 leĭ anual.

PETRICICA DE ȚÉRĂ. munte înalt de 1433 metri d'asupra niveluluĭ Măreĭ Negre. Este situat tocmaĭ în partea de N. a județuluĭ Prahova. și ĭ servesce de limită cu Transilvania. Este proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ.

PETRICICA DE ȚÉRĂ (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Muntele Petricica de țéră, pendinte de com. Sinaia, plaiu Peleș.

PETRIȘOR, vâlcea, com. Teșila, plaiu Peleș; curge de la V. spre E. și se vérsă în rîul Doftana, pe malul stăng, tot în com. Teșila.

PETRIȘULUĬ (Vîrful-), vîrf de munte în căt. Gura-Beliĭ, com. Bréza-de-sus, plaiu Prahova.

PETROȘANĬ, comună rurală, plasa Crivina. S'a întemeiat pe la anul 1713 de Banul Iordache Cantacuzino, după cum se adeveresce din cărțile de hotărnicie ale moșieĭ; iar numele sĕu se crede a veni de la isvorul Petrușul, ce se află spre rĕsărit.

Inainte de anul 1830 de acéstă comună maĭ ținea cătunul Strâmba. *La anul 1818, Domnul țĕreĭ Iôn Caragea, care adunasc prin spoliațiunĭ și jafurĭ suma de 93.000.000 leĭ, fiind informat că Pórta voia a-l mazîli, luând banii țĕreĭ a fugit în Austria. In fugă s'a oprit aicĭ în Petroșanĭ, unde a stat o nópte la nepóta sa Proprietărésa Marióra Filitis, împreună cu suita sa de arnăuțĭ, ce'l conducea.*

In partea de rĕsărit a comuneĭ există localitatea, așa numită «Aria Tătărască» unde se povestesce că ar fi tăbărît Tătariĭ pe timpurile când cutreerau Țĕrile Românescĭ.

Comuna este situată pe malurile gârleĭ Leaotul, care curge drept prin centrul comuneĭ, la 15 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 3 k. m. de reședința plășeĭ.

Are o pop. de 847 locuitorĭ (435 b. 412 f.); 213 capĭ de familie; 230 contribuabilĭ.

In comună e o singură biserică, făcută la anul 1760, cu spesele locuitorilor și reparată în a. 1865 cu ajutorul preotului Grigore, Nicula Velisar și Călin Savu. E deservită de un preot.

Afară de agricultură, 120 locuitorĭ se ocupă cu facerea de furcĭ, vêrtéje, donițĭ, cercurĭ, etc. Produsul munceĭ agricole 'l desfac chiar în comună. Furcile, donițele, etc., le desfac la têrgul Moșilor (Bucurescĭ) și la Drăgaica (Buzěu).

Pe apa Leaotul, în raionul comuneĭ, este o móră de măcinat grâu și porumb, sistem Girand, avênd patru pietre.

169 locuitorĭ s'au împroprietărit la 1864, când li s'au dat 463 h. a. Eĭ au 90 caĭ, 54 epe, 221 boĭ, 178 vacĭ, 124 vițeĭ, 300 oĭ și 81 porcĭ.

Scólă există în comună de 25 anĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 61 băețĭ și 2 fete, din numěrul de 166 copiĭ (94 b. 72 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1512 leĭ. *Sciu carte 165 bărbațĭ și 4 femeĭ.*

Tótă comuna are o suprafață de 750 h. a.

Gândacĭ de mětase dau anual cam 100 k. g. gogoșĭ; stupĭ cu albine sunt 185. Pămêntul nu prea priesce cultureĭ. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 312 merĭ, 165 perĭ, 216 dudĭ, 75 cireșĭ, 200 nucĭ.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la țifra de 3416,36 leĭ și cheltuelile la 3305,27 leĭ, pe exercițiul 1893-94.

Are sosele: Petroșani-Puchenĭ, Petroșani-Pușcașĭ, Petroșanĭ-Mălăesci și Petroșanĭ-Buda, în proiecție.

Terenul comuneĭ e șes și străbătut de rîul Leaotul și de isvórele: Dela Pâclă, Petrușul, Pușcășanca și Recile.

Se mărginesce cu comunele: Pucheni-Moșnenĭ, Pucheni-Miroslovescĭ, Buda-Palanga, Pucheni-Marĭ și Móra Domnéscă.

PE VALE, localitate în com. Aricescĭ, pl. Podgoria, *unde se presupune a fi sare.*

PE VALE, poiénă, com. Drajna-de-sus, plaiŭ Teléjen.

PICIOREĬ, poiénă în partea de N. a com. Bordeni, pl. Prahova, acoperită cu viĭ, acum filoxerate, și pomĭ roditorĭ.

PIETREĬ (Vîrful-), vîrf de deal în com. Teişanĭ, plaiu Teléjen.

PIÉTRA, pisc maĭ la S. de Cetăţea, com. Drajna-de-jos, pl. Teléjen, pe care sunt visuinĭ unde se adăpostesc vulpĭ şi viezurĭ.

PIÉTRA, vale, com. urb. Urlaţĭ, plasa Cricov.

PIÉTRA, deal, com. Opăriţĭ, plaiu Teléjen.

PIÉTRA (Vîrful-), vîrf de deal la N. de com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria. Acest vîrf e acoperit cu viĭ.

PIÉTRA, sat, face parte din C. R. Proviţa-de-jos. pl. Prahova; are o pop. de 135 loc. (65 b. 70 f.). *In acest cătun e o carieră de piétră, de unde se scóte piétra ce se întrebuinţéză la podurĭ, zidăriĭ, canale.*

PIÉTRA, moşie a D-luĭ C. Stefănescu, pe care la 1864 s'au împroprietărit locuitoriĭ din com. Proviţa-de-jos, plaiu Prahova.

PIÉTRA, sat, face parte din C. R. Negoescĭ, pl. Têrgşoru. Este situat de-alungul apeĭ Prahova. Are o pop. de 63 loc. (29 b. 34 f.). Moşia aparţine statuluĭ şi atârnă de Postârnacul din jud. Dâmboviţa.

PIÉTRA (La-), localitate în com. Cosminele, pl. Vărbilău, *unde sunt ape minerale, ce conţin fier şi puciósă.*

PIÉTRA, vale, isvorăsce de la E. de com. Proviţa-de-jos, pl. Prahova, şi se vérsă în rîul Proviţa, tot în raionul com. Proviţa-de-jos.

PIÉTRA, vale în partea de V. a com. Scăioşĭ, pl. Teléjen. Acéstă vale servesce pentru păşunatul vitelor.

PIÉTRA, pisc în partea despre N. şi E. a com. Proviţa-de-sus, plaiu Prahova, format numaĭ din piétră. Pe acest pisc cresce tufliriş de pădure şi pe alocurea este acoperit cu iérbă pentru păşune.

PIÉTRA, gârlă, isvorăsce din cóstele dealuluĭ cu acelaşĭ nume, com. Proviţa-de-sus, plaiu Prahova, trece prin vatra comuneĭ şi se vérsă în gârla Proviţa, pe malul stâng, tot în raionul com. Proviţa-de-sus, din care isvorăsce.

PIÉTRA, movilă în partea de N. a com. Posescĭ, pl. Teléjen, și în mijlocul pocneĭ Zeletin, despre care se spune că s'a ridicat de Tătarĭ.

PIÉTRA (Trupul-), moșie a statuluĭ pendinte de biserica Sărindaru din Bucurescĭ, care pe periodul 1887-97 s'a arendat cu 3750 leĭ anual. De la 1888 s'a vîndut D-luĭ Dr. Turnescu.

PIÉTRA, pădure a statuluĭ în întindere de 250 h. a. pendinte de com. Negoescĭ, plasa Têrgșor, care, împreună cu trupul Găvana (300 h. a.), formézā «Pădurea Negoescĭ».

PITÉRA, localitate în com. Măneciu-Pămênteni, pl. Teléjen, unde gârlița Căcâcea se vérsă în rîul Teléjen.

PIÉTRA-ARSĂ, pisc înalt de 2110 metri d'asupra niveluluĭ Măreĭ Negre, numit ast-fel pentru-că piétra acestuĭ pisc este într'adevĕr arsă. Abia mijesce pe el o iérbă scurtă și rară, de o colóre ruginie, parcă ar fi pârlită de foc.

Nicolae, un bĕtrân din Petroșița, jud. Dâmbovița, povestesce despre Piétra Arsă următórea legendă: «O dată și o dată, când o fi fost atuncea, unu de-ĭ ḑice Peleș, un brad de flăcău de la Bușteni, căruia ĭ se prăpădise logodnica, de jale multă ce l'a copleșit, s'a îndrumat pe munte la sihăstrie, și atât de mare era dorul într'ânsul în cât șĭ-a plâns și inima din el, de i se prefăcuse ochiĭ în două fântânĭ, și lacrimile ce curgeau din eĭ erau așa de amare și de ferbințĭ, că pe unde cădeaŭ ardeaŭ iarba și nicĭ alta de atuncĭ n'a maĭ crescut; iar sub piétra de care șĭ rezimase sihastrul capul, atâtea lacrimĭ s'au adunat, în cât un șiroiŭ întreg 'șĭ a făcut loc pe sub pământ, rĕsbind taman în póla munteluĭ, de unde se scurge în vale. Lumea, de la numele flăcăuluĭ, ĭ ḑice apeĭ, *Peleșul.*

Acest pisc aparținea m-reĭ Mărgineni. Prin cartea de schimb, iscălită la 24 Octombre 1818 de Arhimandritul Ioachim, monastirea Sinaia dă muntele Negrașul Mic și Piciorul Câineluĭ și priimesce de la m-rea Mărgineni muntele Piatra Arsă. Acéstă carte de schimb a fost presentată «Cinstiteĭ judecătoriĭ a județuluĭ Prahova» de cuviosul Paisie, starițul Sinaeĭ, când cu deli-

mitarea hotarelor munţilor Mareluĭ Postelnic Filipescu.

Muntele Piétra Arsă s'a cumpĕrat de la D-nu N. Creţulescu de M. S. Regele, la anul 1873. D-sa îl avea în schimb cu alţĭ munţĭ de la Eforia spitalelor civile.

Acest munte are o importanţă netăgăduită pentru renumitele luĭ carierĭ de piétră.

La anul 1881, un Frances, D-l G. Fonteix, a deschis carierile din Piétra Arsă, esploatându-le în mod sistematic.

Carierile sunt legate cu halta căleĭ ferate printr'un drum de fier funicular. Intreprinderea acésta ocupă aprópe 200 lucrătorĭ, mulţĭ Italienĭ, apoĭ Românĭ, Ungurĭ şi alte naţionalităţĭ.

La a. 1892, inginerul Erler a construit în acest munte un cuptor sistematic pentru var alb, recunoscut de bun, şi astă-ḑĭ este în deplină funcţionare.

PIÉTRA-BUFNEĬ, pisc la V. de Aricesci, pl. Podgoria. In acéstă localitate se află o piétră înaltă după care se vede în tot satul şi pe care bufna (bufniţa) cântă în tot-d'auna în timpurĭ ploióse. De aci şĭ-a luat numele de «Bufna».

PIÉTRA-GĂURITĂ, loc isolat în com. Strâmbenĭ, pl. Vărbilău.

PIÉTRA-LUNGĂ, pisc pe culmea de deal ce se lasă din crésta Carpaţilor, printre gârlele Drajna şi Ogretin, com. Drajna-de-sus.

PIÉTRA-MICĂ, localitate spre V. de com. Măneciu-Ungureni, plaiu Teléjen, din care se scóte piétră pentru construcţiĭ.

PIÉTRA SLĂNICULUĬ, loc isolat în com. Urb. Slănicu, pl. Vărbilău, de unde isvorăsce pârâul Bughea, care se vérsă în rîul Teléjen, pe teritorul com. Scăioşĭ, plaiu Teléjen.

PIÉTRA-VLADI, pisc, com. Măneciu-Pămênteni, plaiu Teléjen.

PIETRARU, poiénă la V. de com. Diţesci, plasa Filipescĭ.

PIETRILE INFIERATE, pădure a statuluĭ în întindere de 125 h. a. pendinte de com. Rîncezi, plaiu Teléjen, care, împreună cu trupul Plopisu (125 h. a.), formézǎ pădurea Rîncezi.

PIETROASA, vale, vine din com,

Slănicu şi în com. Vărbilău, se véršă în gârla Slănicu.

PIETRIŞUL, vîrf de deal în com. Şotrile, plaiu Prahova, numit ast-fel pentru-că aci se găsesce multă piétră.

PIETRIŞUL, deal situat în partea de N. a com. Scorţeni, pl. Prahova; are o direcţie înclinată şi servă pentru păşune vitelor.

PIETRIŞUL, pârâu, isvorăsce de la N. com. Pietroşanĭ, pl. Crivina, şi se véršă în rîul Leaotul, tot în raionul com. Pietroşanĭ.

PICIORUL CÂINELUĬ, munte, care împreună cu Negraşul Mic, a fost dat de m-rea Sinaia, prin cartea de schimb, iscălită la 24 Oct. 1818 de Arhimandritul Ioachim, m-reĭ Mărgineni, de la care a primit muntele Piétra-Arsă.

PICIORUL-DRACULUĬ, munte, com. Drajna-de-jos, pl. Teléjen, acoperit cu pădurĭ seculare de fagĭ şi bradĭ. Are bogate păşunĭ.

PICIORUL LUĬ ŢÂRCĂ (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883 pe moşia Muntele Piciorul-luĭ-Ţârcă, pendinte de com. Comarnic, plaiu Peleş.

PIERLA sau Viişoara, pârâiaş, care încinge com. Pucheni-Marĭ, pl. Crivina, în partea de V. şi S. Isvorăsce din com. Têrgşorul, curge spre S. E. şi se véršă în rîul Prahova, aprópe de com. Buda-Palanga.

PINÉNCA, vale, com. Aricescĭ, pl. Podgoria, situată între piscul Ţapuluĭ şi al Şindrileĭ.

PINÉNCA, deal pe care este situată com. Aricescĭ, pl. Podgoria.

PIRUŞCA, pichet de graniţă despre Transilvania.

PIRUŞCA, vîrf de munte, com. Măneciu-Ungureni, pl. Teléjen, din care isvorăsce Valea Bereĭ.

PISCANI se numesce localitatea din com. Scorţeni, pl. Prahova, unde valea Scórţeĭ se véršă în gârla «Sărata».

PISCU-BOERILOR, pisc, com. Valea-Lungă, plaiu Prahova, nu-

mit ast-fel de la boeriĭ carĭ au stat pitițĭ aci de frica zavereĭ.

PISCU-CALULUĬ, pisc, com. Teișanĭ, plaiu Teléjen.

PISCU CALULUĬ, pisc, com. Măneciu-Pămênteni, plaiu Teléjen.

PISCU CATANEĬ, loc isolat în com. Homorîciurile, pl. Teléjen.

PISCU CÂINELUĬ, isvor de apă de puciósă și iod, aparținênd de com. Sinaia, pl. Peleș, proprietatea statuluĭ și a caseĭ Brâncovenescĭ, situat pe regiunea munților, în apropiere de gara Sinaia. Acest isvor conține iod și puciósă.

PISCU CÂINELUĬ, pădure pe moșia Piscu-Câineluĭ, pl. Peleș, în apropiere de com. Sinaia. Acéstă pădure procură ochiuluĭ și spirituluĭ un repaos plăcut. Ea face parte din o proprietate privată ce aparține familieĭ Brâncovénu-Bibescu.

Acéstă pădure e formată din fag și brad, ocupând cele două cóste expuse la Vestul și Nordul promotoruluĭ, ce se întinde spre confluența Prahoveĭ și Valea Rea. Terenul e o gresie argilósă cu consistență slabă și expusă surpăturilor, când e descoperit de pădure.

Pantele de jos, carĭ cobóră în fața Sinaieĭ, între 1000 și 1300 m. de înălțime, sunt fórte repeḑĭ. D'asupra pădureĭ se întind de la 1500-1800 m. înălțime, pepturĭ înclinate, ce servesce de pășune.

Pădurea Piscul Câineluĭ vĕḑută de la Sinaia pare a fi populată cu un codru de fag curat. Intrând însă în ea, vedem un sub-arboret format de amestecătură de fag cu brad dominant. Probabil că acum 50 anĭ s'a esploatat de brad, și de atuncĭ, un repaos destul de lung a permis pădureĭ de a se restabili din nou în masiv.

PISCU CÂINELUĬ, pădure a statuluĭ în întindere de 450 h. a., pendinte de com. Sinaia, plaiu Peleș.

PISCU-DOMNULUĬ, pisc pe culmea ce se lasă din crésta Carpaților, printre gârlele Drajna și Teléjen, com. Drajna-de-jos, plaiu Teléjen. Aci, la confluența rîuluĭ Drajna cu Teléjen, se termină culmea de deal ce se începe din muntele Craiu

și se lasă spre sud. (Vedĭ Drajna-de-sus).

PISCU DRĂGHICĬ sau Rogojasca, pădure a statuluĭ în întindere de 150 h. a. în plasa Podgoria.

PISCU LEURDI, proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de schitul Brebu, com. Brebu, plaiu Prahova, în întindere de 245 h. a. din carĭ 78 h. a. suprafață împădurită și 167 h. a. pămênt cultivabil și fînețe, care s'a arendat pe periodul 1886-91 cu 2295 leĭ. Presintă multe golurĭ.

PISCU RUNCULUĬ, vedĭ Berevoescu-de-jos.

PISCU VĂĬEĬ MARĬ, pisc, com. Hârsa, pl. Podgoria. Pe acest pisc era plantată viță și de când viile s'au filoxerat, servă de pășune vitelor și pentru cultura cerealelor.

PISCUL-LUĬ-BÂRSAN, pisc maĭ la S. de piscul Piétra, com. Drajna-de-jos, plaiu Teléjen. Pe acest deal este fînețe, iar la pólele luĭ se cultivă cereale.

PISCUL-LUĬ-CIOCAN, pisc pe culmea de deal ce se lasă din crésta Carpaților, printre gârlele Drajna și Ogretinul, com. Drajna-de-sus.

PISCUL-LUĬ-DAN, deal, com. Podeni-Vechĭ, plasa Podgoria.

PISCUL-LUĬ-DOBRE, deal situat în partea de N. a com. Cornu, pl. Prahova, numit ast-fel pentru că în vechime acolo era pădurea unuĭ om ce se numia Dobre. Servesce adĭ pentru pășune vitelor.

PISCUL-CU-PLOPĬ, pisc spre S. de com. Talea, plaiu Peleș. Se crede că-șĭ trage numele de la plopiĭ ce au fost odinióră pe el. Servă de pășune vitelor locuitorilor.

PISCUPIA, numire veche ce se dă satuluĭ Bălțescĭ, din com. Podeni-Vechĭ, plasa Podgoria.

PISCURIĬ LUĬ VĂCĂLIE, deal, com. Dițescĭ, plasa Filipescĭ. Maĭ nainte pe acest deal a fost situată com. Dițescĭ. Pe dealurile comuneĭ sunt plantate viĭ, prunĭ, nucĭ și merĭ. Parte servă și de pășune pentru vitele locuitorilor.

PISCULESCĬ, trup de pădure a sta-

tuluĭ în întindere de 30 h. a. pendinte de com. Șirna, pl. Têrgșor, care, împreună cu trupul Șirna (400 h. a.) formézǎ pădurea Șirna.

PISCULESCĬ, trup de moşie a statuluĭ, com. Tinosul, pl. Crivina, fost pendinte de m-rea Mislea, în întindere de 227 h. a. din carĭ 41 h. a. teren acoperit cu pădure, vîndut D-luĭ Colonel Carcalețénu cu 160.000 leĭ.

PISCULESCĬ, sat, face parte din C. R. Tinosul, pl. Crivina. Locuitoriĭ acestuĭ cătun s'au împroprietărit la 1864.

PIȚIGOIUL, deal, com. Drajna-de-jos, pl. Teléjen, ce servă de păşune.

PLAIUL, pârâu, isvorăsce din raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen, şi se vérsă în rîul Teléjen, pe ţĕrmul drept, tot în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ.

PLAIUL, trup de pădure a statuluĭ, în întindere de 55 h. a. pendinte de com. Scorţenĭ, plaiu Prahova, care, împreună cu trupurile : Dumbrava-Mică (40 h. a.), Dumbrava-Mare (35 h. a.) şi Runcu (60 h. a.). formézǎ pădurea numită Vatra M-reĭ Mislea, com. Scorţenĭ.

PLAIUL, sat, face parte din C. R. Talea, pl. Peleş. Are o pop. de 185 loc. (85 b. 100 f.). Se crede că-şĭ a luat numele de la drumul ce trece printr'ânsul, numit «Plaiul Taleĭ».

PLAIUL BISERICEĬ, pădure, vedĭ Dragomirescu.

PLAIUL CHIOJDULUĬ, munte în partea de N. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, acoperit cu pădure şi islaz.

PLAIU CORNULUĬ, sat, parte din C. R. Șotrile, pl. Prahova.

PLAIUL LEMNELOR DE BISERICĂ, plaiŭ în com. Salcia, plasa Podgoria, acoperit cu pădure.

PLAIUL LUPULUĬ (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Muntele Plaiul Lupuluĭ, pendinte de com. Strâmbeni, plaiu Vărbilău.

PLAIUL MISLI, deal, com. Scorţeni, plaiu Prahova, ce 'şĭ trage numele de la căt Mislea. Este situat în partea de N. a co-

muneĭ; are o direcție înclinată și servă pentru pășunarea vitelor.

PLAIUL MORARULUĬ, numire veche a dealuluĭ Bighilin din com. Bucov, plasa Cricov.

PLAIUL PURCARULUĬ, munte în partea de N. a com. Star-Chiojdu, plaiu Teléjen, acoperit cu pădure și islaz.

PLAIUL DINTRE SIRIE, munte în partea de N. a com. Star-Chiojdu, plaiu Teléjen, acoperit cu pădure și islaz.

PLAIUL ȘERBAN-VODĂ, plaiŭ ce se întinde în partea despre N. și N. V. a com. Slănicu, plaiu Vărbilău. Acest plaiu începe din căt. Schiulescĭ, com. Homorîciurile, și merge, urcând un colnic destul de întins, pênă în gâturile munților, ramificațiunĭ ale Carpaților. De sigur că plaiul pórtă numele luĭ Șerban Vodă Cantacuzino (1679-1688). *Acest drum, de și scurt pentru a ajunge repede în Transilvania, acum este părăsit din causă că nu e practic, dar care alte dățĭ a fost calea sigură a salvăreĭ viețeĭ Domnilor, carĭ șĭ căutau refugiu în Transilvania.*

PLAVIA, sat, face parte din C. R. Iordăchianu, pl. Cricov. Are o biserică fondată la a. 1814 de G. Plăvianu.

PLĂEȚU SAU TELÉJENUL, pădure a statuluĭ în întindere de 750 h. a. pendinte de com. Isvórele, pl. Teléjen, care, împreună cu trupurile: Ursóia (150 h. a.) și Vatra M-reĭ Crasna (50 h. a.), formézǎ pădurea Isvórele.

PLĂEȚUL, sat, face parte din C. R. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen. Este situat la pólele munteluĭ Clăbucetu și coprins între rîul Teléjen de o parte și Telejenelul de alta. Are o pop. de 162 loc, (77 b. 85 f.).

PLĂIȘANĬ, localitate în com. Drajna-de-sus, plaiu Teléjen, unde gârla Drajna formézǎ un mare zigzag.

PLĂVĂĬ, pisc la E. de com. Aricescĭ, plasa Podgoria.

PLĂVIANCA, pădure particulară în întindere de 25 h. a. proprietate a d-luĭ Ghiță Plăveanu, supusă regimuluĭ silvic, com. Iordăchianu, plasa Cricov.

PLĂVIANCA, pădure particulară în întindere de 75 h. a. proprietate a d-luĭ Iancu Mihuleţ, supusă regimuluĭ silvic, com. Iordăchianu, plasa Cricov.

PLEAŞA, deal în partea de V. a com. Moreni, pl. Filipescĭ.

PLEAŞA, comună rurală, pl. Podgoria. N'are nicĭ un cătun alipit. Cade în partea de S. a comuneĭ.

Veniturile sale sunt de leĭ 2985.

Scólă există în comună de la 1885. Localul e cu chirie. Copiĭ în vêrstă de scólă sunt 169 (80 b. 89 f.)

PLEAŞA, sat, face parte din C. R. Moreni, pl. Filipescĭ. Are o pop. de 103 loc. (57 b. 46 f).

PLEŞEĬ (Poiéna-), şes, com. Ogretinu, plaiu Teléjen.

PLEŞUL, pârâu, isvorăsce din muntele Clăbucetu; curge de la E. spre S. V. şi se vérsă în rîul Teléjen, pe malul stâng, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen.

PLEŞUVA, moşie pendinte de Eforia Spitalelor civile, pe care la 1864 s'au împroprietărit parte din locuitoriĭ com. Comarnicu, plaiu Peleş.

PLEŞUVA-MARE, munte, com. Comarnicu, plaiu Peleş.

PLEŞUVA-MICĂ, munte, com. Comarnicu, plaiu Peleş.

PLEŞUVA-MARE (Muntele-), proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, com. Comarnicu, plaiu Peleş, în întindere de 568 h. a. din carĭ 457 h. a. suprafaţă împădurită şi 111 h. a. pămênt cultivabil şi fîneţe, arendată pe periodul 1888-93, numaĭ cu 1225 leĭ, din causă că are multe locurĭ sterpe.

PLEŞUVA-MICĂ (Muntele-), sau Vatra Schituluĭ Lespeḑile, proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fost pendinte de schitul Lespeḑile, com. Comarnic, pl. Peleş, în întindere de 331 h. a. din carĭ 285 h. a. suprafaţă împădurită şi 46 h. a. pămênt cultivabil şi fîneţe, arendată pe periodul 1888-93 numaĭ cu 420 leĭ anual, din causă că presintă multe golurĭ.

PLEŞUVA, vîrf pe dealul Măstănescĭ, com. Chiojdénca, pl. Podgoria.

PLEȘUVA, deal în partea de S. E. a com. Șoimari, pl. Podgoria, pe care se află pădure.

PLOESCI, oraș, capitala județuluĭ Prahova, situat la 23°, 41' longitudine orientală și la 44°, 56', latitudine nordică.

Este situat într'o câmpie, în partea de sud a județuluĭ, la pólele munților Carpațĭ, 60 k. m. departe de Bucurescĭ. Suprafața orașuluĭ e de 27 k. m. p., mărginindu-se la N. cu moșia Ploesciorĭ, la S. cu moșia Tătărani și Valea Rîfovuluĭ, la E. cu gârla Dâmbu și la V. cu drumul Domnișoruluĭ.

Este udat în partea de N. și E. de rîul Teléjen; la N. E. de rîulețu Dâmbu și la S. de rîul Prahova.

Clima orașuluĭ este cea obijnuită orașelor de munte. Véra, căldura se urcă până la + 39 grade; iar iérna, frigul atinge — 25 grade. Este situat la 141 metri d'asupra niveluluĭ Măreĭ Negre.

Ape, Lacurĭ. Orașul este scăldat la E. de apa «Dâmbu» care câte odată, maĭ ales când plouĕ, vine așa de mare că îneacă multe case din mahalalele extreme ale orașuluĭ; iar véra când este secetă scade și rămâne icĭ și colea câte o grópă plină cu apă, care se împute, și care aduce miros urât orașuluĭ, ceia ce va face ca să fie canalisat, adâncit și curățit de Primăria locală. Cursul sĕu este de la N. E. spre sud. In el se vérsă o mică virógă, care trece prin mahalaua Tabacilor, în care se aruncă murdăria de la Tăbăcarĭ; tot în el se scurge viróga Rîfovu, care isvorăsce din 4 surse de la bariera Rîfovuluĭ.

Sunt 2 lacurĭ în Ploescĭ, unu numit «*Savopol*» astă-ḍĭ în posesia fiilor luĭ Mih. Gogălniceanu, familie locală, și altul «*Mustățea*». Aceste 2 lacurĭ servesc de scăldat în timpul vereĭ; lacul Savopol, este cimentat și are pe el câte-va cabine de băĭ. Atât unul cât și cel-l'alt se scurg în Dâmbu. Unul este situat în centrul de Rĕsărit al orașuluĭ, cel-l'alt la Sudul orașuluĭ. Acest rîuleț, la fondarea orașuluĭ Ploescĭ, trecea prin mijloc, dar maĭ târziu s'a deplasat satul spre Vest și el a rĕmas la limită.

Din punctul de vedere geo-

logic, terenul orașuluĭ Ploescĭ este terţiar, avênd la suprafaţă pămênt negru, sub care vine un strat de pămênt galben, și sub acesta un strat gros de pietriş.

Numirea orașuluĭ. Rěposatul Nicolae Bălcescu, în «Puterea armată și arta militară» arată că Mircea I-iŭ, organisând armata ţěreĭ, a destinat acéstă localitate, ca fiind spre munte, să fie căpitanatul *Plăeșilor*, și se presupune că de aci ĭ vine numele de Ploescĭ. Acest corp de armată era însărcinat cu paza graniţelor despre Ungaria.

Alțiĭ susțin că numele de Ploescĭ vine de la *plóie*, căcĭ, o dată fiind înconjurat de pădurĭ marĭ, ce mergeaŭ din partea de N. V. a orașuluĭ și se continua pênă în Carpațĭ, cantitatea de plóie a fost și este mare, şi din causa ploilor orașul s'a numit *Ploescĭ*.

Legenda orașuluĭ. Mihaiŭ Vodă Vitézul hotărăsce să înfiinţeze oraş din satul moştenesc al Ploescilor. El chiamă înainte-ĭ pe Pârcălabul satuluĭ și ĭ ḑice:

— Pârcălabe, voiŭ să-mĭ vindeţĭ satul, căcĭ am să fac têrg în calea Ardealuluĭ, la eșitul Prahoveĭ din munțĭ.

— Mărite Dómne, Ploescenïĭ sunt moșnenĭ, ómenĭ slobodĭ, ómenĭ credincioșĭ Măriei Téle, și cum oștenĭ și ómenĭ slobodĭ vor să rĕmână, eĭ sărută mâna Măriei Tele, dar nu-țĭ vînd moșia lor.

— 'Mĭ trebuie totușĭ moșia vóstră, mě înțelegĭ Pârcălabe?

— Păĭ nu-țĭ-om da-o, Măria Ta! Mare și puternic eștĭ, Mărite Dómne, dar dreptatea este puterea Măriei Tale. Și dreptatea este să ne lașĭ noĕ ce este al nostru.

Noĭ iobagĭ nu vrem să fim, și moșnénul ce se lapădă de ogorul sĕu strămoșesc nu maĭ e om, ci rob. Noĭ vom rĕmânea *ómenĭ slobodĭ*, cu voia Măriei-Téle.

Cât era de strajnic Mihaiŭ Vitézul, pe atât era de drept. Decĭ îșĭ înghiți mânia și se gândi cu de-a binele cum să-șĭ ajungă scopul.

O lună după aceia chiamă Mihaiŭ Vodă pe jupân Pârcălabul din Ploescĭ.

— Vĕ dau pămênt îndoit cât al vostru. Eacă am cumpĕrat moșie mare «Băicoiul» la o fugă de cal de moșia vóstră. Vĕ dau Băicoiul în schimb pentru ocina vóstră și

rĕmâneţĭ ómenĭ slobodĭ şi oştenĭ credincioşĭ.

Să trăescĭ Măria Ta. Aşa priimim. Nu pentru-că Băicoiul o fi maĭ mare, dar pentru că noĭ ne ţinem de moşnenĭ slobodĭ şi Măria Ta dăruescĭ ţĕreĭ Românescĭ un têrg nou la pogorîtul din plaiurĭ!

— Dă mâna într'a mea, jupâne Pârcălabe! Batem têrgul?... Şi têrgul se făcu de atuncĭ şi şĭ păstréză numele de «Ploescĭ».[1])

Eată 2 documente în care se arată clar, schimbul făcut de domnitor, între Băicoiŭ şi Ploescĭ: 1) Intru Christos Dumneḑeu blagocesticul şi de Christos iubitor, singur stăpânitor, Eu Radu Voivod, feceorul mareluĭ şi răposatuluĭ Mihaiŭ Voevod, nepotul bătrânuluĭ şi slăvituluĭ răposatuluĭ Io Alexandru Voevod, cu mila luĭ D-ḑeu şi cu darul luĭ D-ḑeu, stăpânind şi domnind tótă ţéra Românéscă, încă şi laturile plaiurilor Almaşuluĭ şi Făgăraşuluĭ povăţuitor. Bine am voit domnia mea, cu bună voinţa mea şi cu curata şi luminata, inima domnieĭ mele, a proslăvi pe D-ḑeu, cel ce m'au proslăvit pre mine şi cu mărire m'au înălţat pre scaunul răposaţilor părinţilor domnieĭ mele, iată am dăruit domnia mea, acest cu totul cinstit, bine închipuit şi maĭ cinstit de cât tóte darurile cele de cinste de acum, acest hrisov al domnieĭ mele satuluĭ «Băicoiu» şi moşnenilor satuluĭ, anume Pavel şi Bustea şi Gavriil, cu toţĭ fraţiĭ lor şi ceata lor şi cu fecioriĭ lor, câţĭ D-ḑeu le va da, ca să le fie lor jumĕtate de sat de la Băicoiu, din câmp şi din pădure, şi din apă şi din siliştea satuluĭ şi du preste tot hotarul, din hotar până în hotar şi hotarul satuluĭ să se ştie, din hotarul în lung p-la Valea Lileĭ, şi în sus p-la scaunul Mirilor şi p-la satul cel mare, apoĭ iar p-la satul Stegăreluluĭ, apoĭ de către Floresti până la iazul luĭ Purice şi la cósta pe colnicul Popeĭ; iar în lat p-la moşia Lilestilor, pe capul moşieĭ, pentru că este a lor bĕtrână şi dréptă moşie şi de baştină din ḑilele altor domnĭ bĕtrânĭ, care au fost înainte de noĭ. După aceia când au fost în ḑilele răposatuluĭ Mihaiŭ Voevod, iar nişte boerĭ din sat, din Băicoiŭ, anume Manole Logofătu şi cu nepotul sĕu iar Manole

[1]) Legende Române de D-l V. A. Ureche.

logofătu și au făcut *așezămênt cu Mihaiu Voevod de au schimbat o moșie care au avut'o eĭ la Ploeșcĭ, a 6 parte și au dat lor Mihaiŭ Voevod, acéstă jumĕtate de sat ce am zis maĭ sus, de la Băicoiu, ce au fost cumpărat* Mihaiu Voevod, de la ómeniĭ ceĭ slobodĭ din sat, moșie pentru moșie. Apoĭ când au fost acum în dilele domnieĭ mele, iar domnia mea, n'am aflat acéstă carte a luĭ Mihaiu Voevod, dréptă, care o au fost făcut pentru schimbul acesteĭ moșii ce s'a zis maĭ sus, nicĭ am prins'o domnia mea în sémă, pentru căcĭ nu a fost scris în carte cu mâna luĭ Mihaiu Voevod, ci iarășĭ am luat singur domnia mea acéstă moșie, ce s'a zis maĭ sus, de la Băicoiu, a fi pe séma domnéscă, iar după aceia, aceĭ moșnenĭ ce s'a zis maĭ sus, Pavel și Bustea și Gavriil, eĭ nu s'au suferit pentru acéstă moșie, pentru căcĭ au fost a lor, și cea-l'altă jumĕtate de sat, ci au venit eĭ înaintea domnieĭ mele la divan, de au prețuit eĭ cu domnia mea, de au rĕscumpărat acéstă moșie ce s'a zis maĭ sus, acéstă ½ de sat de către domnia mea cu H 50 de galbenĭ, banĭ gata, ca să fie tótă moșia la mâna lor, satul deplin, cum au fost și maĭ înainte vreme, și încă dupĕ aceia s'au sculat niște feciorĭ aĭ luĭ Manole logofătul, anume Radu și ginerile luĭ Manole logofătu, anume Stan și jupânésa luĭ Tudora de s'au plâns cum că au perdut moșia lor din Ploescĭ, pentru acéstă moșie ce s'a zis maĭ sus de la Băicoiu. Apoĭ Pavel și Gavril și Bustea, eĭ iarășĭ au făcut așezămênt de s'a împăcat și cu Radu și cu Stan și cu jupânésa luĭ Tudora, de le-au dat lor aspriĭ (4000) gata la mâna lor, înaintea jupânuluĭ Antonie, Biv Ispravnic, ca să nu aibă eĭ nicĭ o pâră de aci înainte. Drept aceia am dat și domnia mea cestor moșnenĭ, luĭ Pavel și Busti și luĭ Gavril, ca să fie lor moșia ce s'a zis maĭ sus de bastină și ohamnic, lor și feciorilor lor, nepoților și strănepoților, și de nimenea să nu se clătéscă, după zisa domnieĭ mele. Încă și blestem am pus domnia mea, după petrecerea domnieĭ mele, cuĭ va încredința D-lŭ D-deu a fi domn țĕreĭ Românescĭ, au din fiiĭ domnieĭ mele, au din neamul domnieĭ mele, sau pentru pĕcatele nóstre, din alt neam, de va cinsti și va înscri și va întări acest chri-

sov al domnieĭ mele, pre acela D-ḑeu să l cinstéscă aci întru domnia luĭ şi în veacul viitor sufletul luĭ, iar de nu va cinsti şi nu va întări acest chrisov, şi'l va călca şi'l va sparge, pre acela D-ḑeu să'l ucigă aicĭ cu trupul şi în vécul viitor sufletul luĭ şi să fie «Proclet şi afurisit de stăpânul D-l D-ḑeu şi mântuitorul nostru Isus Cristos şi de 318 sf. Părinţĭ de la Nicea şi să aibă parte cu Iuda şi Arie la un loc. Eată dar şi martorĭ am pus domnia mea pe jupan Enache vel ban de la Craiova, i jupan Gheorghe vel vornic, i jupan Leca vel spătar, i jupan Manolache vel Stolnic, i Bratul vel comis, i Lupu vel Paharnic, i jupan Bernad vel Postelnic, şi însumĭ domnia mea am ḑis şi-am scris. Eu Neagoe logof. am scris în oraşul Târgovişte. Iunie 26 $\frac{7123}{5508}$—1615. — Creditul rural cartonul 12 Moşia Băicoi, fila 2.

Indată ce oraşul Ploescĭ, a devenit prin acest schimb, proprietate domnéscă, a trecut la domniĭ următorĭ ca un domeniu al corónei, şi decĭ dispunea domnitorul după plac. Şi fiind-că era nesiguranţă în privinţa proprietăţeĭ, domnitoriĭ trebuiau să reînoiască hrisóvele cele vechĭ, aşa vedem că Duca Vodă reînoesce hrisovul moşieĭ Băicoiu. Eată coprinsul hrisovuluĭ :

Cu mila luĭ D-ḑeu, Noĭ Duca Voevod şi domn a tótă ţara Romă., dat'am domnia mea acéstă poruncă a domnieĭ mele slugilor Domnieĭ mele, Baiculuĭ, postelnicesculuĭ, feceorul Buni, nepotul Busti şi luĭ Stan mazâlul, feceorul luĭ Vintilă, nepotul luĭ Pavel şi Raduluĭ feceorul luĭ Stan, nepotul luĭ Gabril, moşneniĭ satuluĭ Băicoiu, o sud Prahova, cu fraţi şi cetăţeĭ lor şi cu feceoriĭ lor, câţĭ D-ḑeu le va da să le fie lor ocină însăş în Băicoiu, însă tótă partea feceorilor luĭ Manole logof., anume Radu şi ginerile luĭ Manole logof. anume Stan şi a jupâneseĭ Tudora, fata luĭ Manole logof., din câmp, din pădure, din apă, din şeḑutul satuluĭ, de preste tot hotarul şi cu tot venitul vereĭ cât se va alege, pentru că acéstă ocină fostau a lor, încă maĭ dinainte vreme, bătrână şi dréptă moşie de la părinţi lor, însa ½ de sat din Băicoiu a fost de bastină a moşnenilor din Băicoiŭ iar altă ½ de sat a fost pe séma domnéscă, *care o au fost cumpĕrat*

rĕposatul Mihaiŭ Voevod, iar de la moşneniĭ din Băicoiŭ, iar apoĭ nişte boerĭ anume Manole logofătul, cu nepotul sĕu iar Manole logofăt, eĭ au fost făcut o carte luĭ Mihaiŭ Voevod, *cum că au schimbat cu Mihaiŭ* (Viteazu) Voevod de. au *dat alte moşiĭ ale lor de la Ploeştĭ*, a 6 parte pentru ½ de sat din Băicoiŭ; iar după aceia când au fost în ḑilele Raduluĭ Voevod, feceorul Mihneĭ Voevod, nu s'a aflat acea carte a luĭ Mihaiŭ Voevod, de schimb, dréptă, că n'au fost iscălită cu mâna luĭ, ci iar au luat Radu Voevod acéstă ½ de sat din Băicoiŭ, pe séma domnéscă şi apoĭ moşneni din Băicoiŭ, neîndurându-se de acéstă moşie, au fost mers de s'au tocmit cu Radu Voevod, de au cumpĕrat ac. ½ de sat drept H (50) şi au rĕmas tot satul pe deplin pe seama lor, cum au fost şi maĭ dinainte vreme. Intr'aceia s'aŭ fost sculat feceoriĭ luĭ Manole logof. anume Radu şi Stan ginerile lui Manole logof. şi jupânésa Tudora, fata luĭ Manole logof., de s'au plâns cum că le-a perit *ocina lor din Ploescĭ* pentru acéstă ocină din Băicoiu. Decĭ moşneniĭ din Băicoiŭ, au fost făcut tocmélă de s'au împăcat cu Radu şi cu Stan şi cu jupânésa Tudora, de le-au dat şi lor aspri (4000) ca să nu maĭ aibă nicĭ o pricină şi nicĭ o pâră; precum scrie în hrisovul Raduluĭ Voevod, feceorul luĭ Mihaiŭ Voev., nepotul luĭ Alex. Voev., de când au fost cursul anilor 7123 şi tot au ţinut părinţi lor acéstă moşie cu bună pace. Ear după aceia, când au fost în ḑilele rĕposatuluĭ Mateiŭ Voevod, iar jupânésa Tudora, fata luĭ Manole logof. din nainte iau fost închinat ac. moşie şi la mânăstirea Brebu şi ne fiind stătătóre când au fost în ḑilele luĭ Const. Voevod, iar o au fost închinat şi la mânăs. Mărgineniĭ, şi după aceia au fost făcut schimb mănăstirea Mărgineni cu boerime domnieĭ mele Pârvu vel logof. de au dat Pârvu logof. altă moşie Mănăstireĭ Mărgineniĭ şi au luat pe acéstă moşie din Băicoiu, partea Raduluĭ şi a jupâneseĭ Tudora, feceori luĭ Manole logof. Ear când au fost acum, venitau Blaicu şi Stan şi Radu şi ceĭ-l'alţĭ, cetaşĭ aĭ lor, moşneni satuluĭ Băicoiŭ, cu jalbă falşă domnieĭ mele de sau întrebat cu boernicul domnieĭ mele Pârvu vel logofăt în divan, plângându-se moşneni

satuluĭ Băiciu de dreptate; iar Pârvu logof. au scos un zapis al mănăstireĭ Mărgineni dicênd cum că au fost luat ac. parte de moşie ce scrie maĭ sus, de la mănăstirea cu schimbul. Intr'acea domnia mea am căutat şi am judecat împreună cu toţĭ cinstiţi dregătoriĭ domnieĭ mele pre dreptate şi bine am adevărat domnia mea, cum că: au fost ac. moşie împresurată, fără de dreptate şi nu sa fost căzut jupâneseĭ Tudora să închine la mănăst. moşia care n'a fost avut, ci au fost închinat fără de lucru şi fără nicĭ o dreptate. Drept aceia am dat domnia mea Vlaiculuĭ Postelnicul şi luĭ Stan mazâlu şi Raduluĭ cu fraţiĭ şi cetaşiĭ lor moşneniĭ satuluĭ Băicoiu, ca să-şĭ fie ac. moşie, partea Raduluĭ şi a jupâneseĭ Tudora, feceoriĭ luĭ Manole logof., cu bună pace, precum o au fost ţinut şi maĭ dinainte vreme părinţiĭ lor, să le fie moşie ohamnică şi stătătóre lor şi feciorilor în vecĭ. Pentru-că au rĕmas Pârvul logof. de judecată dinaintea domnieĭ mele, din divan, să n'aibă nicĭ o treabă cu ac... parte de moşie din Băicoiu şi să-şĭ caute el cu mânăstirea Mărgineni cum va şti. (Aci e ½ rând slavoneşte). Eată şi mărturiĭ am pus domnia mea: Pan Radu Năsturel vel ban, i Pan Radu Creţulescu vel vornic, i Pan Şărban Cantacuzino vel logof., i Pan Vâlcul vel vistier, i Pan Badea Clucer, i Pan Lăscărache vel Postelnic, i Pan Vintila vel Paharnic, i Pan Const. Cantacuzino vel stolnic, i Pan Barbul Milescu vel comis, i Pan Dinu vel sluger, i Pan Pană vel..... şi Ispravnicul Pârvu vel logofăt, şi am scris eu Mihaiu Cocorăsti luna Decembre 3 anul $\frac{7184}{5509}$—1675. — (Copiat din fila No. 9 Docum. Băicoiu, credit Rural).

Istoricul oraşuluĭ. Prin faptul că pe locul unde astă-dĭ se află oraşul Ploescĭ, se găsesc maĭ multe movile vechĭ [1]) făcute, după tóte probabilităţile de Dacĭ, putem susţine cu óre-care siguranţă, că pe acest loc, între albiile rîurilor Teléjen şi Prahova, a existat înainte de epoca Romană, sate locuite.

Numerósele ruine vechĭ ce se găsesc chiar adĭ, probéză

[1]) In carĭ se găsesc óse, objecte de fier, etc.

existența unor asemenea sate.

Dintr'un document al luĭ Petru Vodă, nepotul luĭ Mircea Vodă, din anul 1567, se vede că, Petru Vodă a întărit logofătuluĭ *Coresi* cumpĕrătórea moșieĭ Bărcănescĭ și 5 răzóre vie de la Avrut din Ploescĭ. Acésta ne autorisă să credem că Ploesci s'a înființat înainte de 1400, fără să ne putem da séma dacă exista ca sat sau têrg. Că pe timpul luĭ Mircea, Ploesci erau un punct însemnat, ne dovedesce faptul că acest domn a așeḑat aci un căpitănat.

De la Mircea și pênă la Mateiŭ Basarab, de când orașul Ploescĭ a început să se desvolte și populeze, nu găsim de cât documentul, care menționéză că la 1599, ostașiĭ luĭ Mihaiŭ ĭ au depus jurămîntul de supunere, când au trecut în Transilvania [1]), și Sinaxarul biisericeĭ «sf. Apostolĭ Petru și Pavel» care ne dovedesce că la anul 1633, Mateiŭ Vodă Basarab a zidit acéstă biserică.

In timpul domnieĭ Fanarioților, Alessandru Ipsilante, cu ocasiunea botezăreĭ unuĭ copil al Vorniculuĭ Moruzi, dărui celuĭ botezat, și tatăluĭ sĕu, prin hrisov, orașul Ploescĭ.

Moruzi devenind proprietarul orașuluĭ în mod usurpător, începu a exersa drepturile séle asupra Ploescenilor și coprinse multe locurĭ în oraș.

Pentru-că orășeniĭ se revoltaseră și nu voiau să recunóscă luĭ Moruzi dreptul de proprietate, Ipsilante ĭ a chemat și le-a ḑis: Arĕtați-mĭ cu ce drept stăpânițĭ moșia?

Ploesceniĭ nu puteau proba stăpânirea cu nimic, căcĭ documentele erau la Corlătescu, care încetase din viéță, și nu se maĭ găsiau.

Ipsilante, prin faptul că orășeniĭ nu puteau proba posesiunea terenuluĭ, iea arĕtările lor de false și confirmă din nou hrisovul de posesiune luĭ Enache Moruzi.

Intâmplător, orășeniĭ găsesc hrisovul de stăpânire la Constantin Corlătescu; vin din nou la domnie, reclamă, și arată luĭ Ipsilante actele prin carĭ 'șĭ reazimă drepturile.

Domnul, temêndu-se de vr'o revoltă, opresce originalul și dă orășenilor o copie după hrisov, cam în acest fel: «Invrednicindu-mĕ Dumneḑeu cu domnia Valahieĭ și viind în țéră, am găsit pe logofĕtul

[1]) D-l V. A. Urechiă.

Enache Moruzi sêrman. Pentru-că se află împovărat cu grea familie și fără mijlóce, deși prin alt act de danie ĭ am dăruit moșia Ploescilor și Têrgșorul, am hotărît ca nicĭ Moruzi să nu fie lipsit de darul domnesc, nicĭ orășeniĭ să nu-șĭ piérdă dreptul lor strămoșesc, decĭ Moruzi să stăpânéscă satul Têrgșor cu moșia, iar orășeniĭ Ploescenĭ să stăpânéscă orașul cu locurile despre Têrgșor, pênă în drumul Domnișoruluĭ, și dacă din orășenĭ vor ara pe moșia Têrgșor, să plătéscă, adică să dea numaĭ dijmă, și dacă vitele le vor pasce pe moșia Têrgșor, să plătéscă de vită câte 4 parale ĭerbărit».

Hrisovul modificat maĭ adaogă: «Moruzi să stăpânéscă în coprinsul orașuluĭ Ploescĭ numaĭ treĭ locurĭ înfundate: unul pe care șĭ făcuse case, aprópe de pârâiașul Dâmbu, suburbia sf. Nicolae Nou, altul în suburbia Precesteĭ, pe care la 1864 s'a clădit liceul, cumpĕrat de la Bărcănésca, moștenitórea Moruzilor, și al treilea în suburbia sf. Vinerĭ, cumpĕrat tot de la Bărcănésca de frațiĭ Radovicĭ, pe care s'a clădit «Hotel Europa».

Moruzi, nemulțumit cu hotărîrea luĭ Ipsilante, în timpul domnieĭ luĭ Caragea, chiamă iarășĭ pe orășenĭ în judecată și acesta dă luĭ Moruzi posesiunea orașuluĭ. Eĭ reclamară succesoruluĭ acestuia, adică luĭ Mihail Șuțu, și acesta în loc să facă dreptate Ploescenilor, dă la mâna luĭ Moruzi, urmĕtorul hrisov:

«Dat-am Domnia mea acest domnesc al nostru hrisov dumné-luĭ Cinstit și credincios boierul Domnieĭ mele Enache Moruzi vel vornic, ca să aibă a ținea și stăpâni tótă moșia Ploesci sud Prahova, cu orașul Ploescĭ și cu Têrgșorul și cu satele de afară din câmp, pentru-că acéstă moșie fiind domnéscă, slobodă, la lét 1775 domnia ...... fratele Domnul Alessandru Ipsilante .... pentru slujba și pentru datoria rudenieĭ au fost dăruit'o dumnéluĭ maĭ sus numituluĭ boier prin chrisov, atât moșia cu tot hotarul cât și orașul Ploescĭ, ca să ia venitul lor adică dijmă, clacă, de la toțĭ ceĭ șeḑĕtorĭ acolo, afară numaĭ din treĭ neamurĭ de ómenĭ, ce se numesc Roșiĭ, Călărașiĭ și Cămărașiĭ, carĭ au avut sineturĭ domnescĭ vechĭ, cu prilegiŭ a se hrăni pe acéstă moșie».

Moruzi, spre a fi pe viitor și maĭ sigur de posesiune, intervine pe lângă Voevodul Mihail Șuțu, și acesta însărcinéză pe ispravnicul de Prahova: Clucerul Al. Cocorăscu și pe șătrarul Antonie Fotino, să-ĭ hotărască moșia, dând urmĕtorul Pitac [1]:

«I .... Vlas. Credincios boerul Domnieĭ mele, Antonie Fotino, biv vel Șătrar și Alessandru Cocorăscu, biv-vel clucer Zaarie, Ispravnicilor ot sud Prahova sĕnătate, vĕ facem în scire că Dumné-luĭ cinstit și credincios boerul Domnieĭ-mele Enache Moruzi vel vornic, ne-a arĕtat că moșia Dumnéluĭ Ploescĭ să împresóră de către veciniĭ împrejurațĭ și ceru pe D-Vóstră boerĭ hotarnicĭ, că după scrisorile d-luĭ să îndreptațĭ hotarele, și de va fi trebuință să și tragețĭ moșia cu portărelul rînduit, după obiceiŭ; decĭ, după a d-sale cerere, iată vĕ dăruim Domnia mea și vĕ poruncim, primind porunca acésta, cu sluga Domnieĭ mele portărel, să mergețĭ în fața loculuĭ, unde față fiind atât vechilul D-luĭ vel vornic și veciniĭ împrejurațĭ i dupe alte dovedĭ, cum și după stăpânirea veche să îndreptațĭ hotarele, iar de va fi trebuință a se trage moșia să o și tragețĭ după obiceiŭ pe treĭ locurĭ și făcênd o masă să alegețĭ drépta moșia d-luĭ vel vornic, după sineturile i după stăpânirea veche ce va avea, fără de năpăstuire la vre-o parte, și de vor rĕmânea odihnițĭ cu toțiĭ, să punețĭ și pietre, și dându-ĭ carte de hotărnicie ca să scie dumnéluĭ pe unde să stăpânéscă moșia alésă și fără de pricină, iar de nu se vor odihni, pietre sau semne să nu punețĭ, ci de alegerea ce vețĭ face și în ce chip vețĭ dovedi să înscințațĭ domnieĭ mele, trimițênd și pe ceĭ neodihnițĭ aicĭ, ca să se judece». 1785 Aug. 3.

Orășeniĭ Ploescenĭ, vĕḑênd că nu maĭ găsesc dreptate, se supun hrisovuluĭ și actuluĭ de hotărnicie, făcut în favórea luĭ Moruzi, pênă la suirea pe tron a luĭ Nicolae Mavrogheni.

O dată cu venirea acestuia pe tronul țĕreĭ, orășeniĭ pornesc din nou jalbă la Bucurescĭ, și acesta, după ce le ascultă cu multă băgare de sémă plângerea lor, vĕḑênd drépta lor cerere, îĭ liberéză din mâinele luĭ Moruzi, și ĭ

[1] Istoria Românilor de D-l V. A. Urechiă, Tom. I, pag. 489.

declară slobodĭ cum au fost tot-deuna.

Slobodĭ au fost orăşeniĭ pênă la suirea pe tron a luĭ Alessandru Const. Moruzi, când din nou se ivesce certurĭ şi Enache Moruzi recapătă din nou stăpânirea asupra oraşuluĭ, prin urmĕtorul hrisov:

. . . .

«Aşa dar, pliroforisindu-ne Domnia mea că, ca un lucru slobod Domnesc, au putut şi au avut volnicie, numitul fratele Domn Alessandru Vodă Ipsilante a hărăzi unde au fost buna voinţa Domnieĭ Séle, care har ce s'au făcut o dată cu drept cuvînt al volnicieĭ ce au avut, neputênd ceĭ din urmă a-l anerisi fără pricină vrednică şi încă întărindu-l în urmă rĕposatul NicolaeVodă Caragea, cum şi Domnia sa Mihaiŭ Vodă Şuţu, întru amêndouĕ domniile, n'am putut Domnia mea acum cu cuvîntul drept a strica patru hrisóve a treĭ fraţĭ Domnĭ, ci am întărit şi Domnia mea acel după cuviinţă har şi stăpânirea Dumnéluĭ Vorniculuĭ atât pe oraş cât şi pe moşie şi pe satele celea ce se află pe dânsa, spre a fi desăvîrşit stăpân, luând de la toţĭ ceĭ-l'alţĭ dijma, claca, după aşeḑământul ce va face dumnéluĭ . . . . şi am dat la mâna Dumnéluĭ hrisovul Domnieĭ mele pentru stăpânirea şi volnicia Dumnéluĭ cinstituluĭ şi credincios boerul Domnieĭ mele Enache Moruzi, vel vornic de ţéra de sus, nu numaĭ pe moşie, ci şi pe oraşul Ploescĭ, ca întru tóte şi întocmaĭ să urmeze cu stăpânirea după acele hrisóve ale fraţilor Domnĭ de maĭ înainte, şi să aibă tóte veniturile şi folosurile pe deplin, precum s'au întocmit şi s'au hotărît de Domnia lor şi de noĭ, căreia hotărîrĭ poruncim Domnia mea şi Ispravnicilor ot Prahova să supuie pe Plocscenĭ şi fără de voia lor a fi urmĕtorĭ, citind hrisovul Domnieĭ mele în auḑul tutulor de obşte la oraş, spre a înţelege, ca să scie hotărîrea, şi spre a se astâmpăra pricinuitoriĭ de jelbĭ şi amestecăturĭ . . . .

«Aşişderea să aibă volnicie a face pe acéstă maĭ sus moşie a Dumisale têrg în fie-care an o dată, la 23 ḑile ale luneĭ Aprilie, în ḑiua sfîntuluĭ Gheorghe, care têrg să ţie o sĕptĕmână de rînd, şi la acest têrg să nu se amestece nicĭ ispravniciĭ, nicĭ vameşiĭ, nicĭ alţĭ ómenĭ Domnescĭ întru nimic,

ci să aibă D-luĭ a lua vama cea obişnuită şi cele-l'alte obiceiurĭ la têrgul acesta, cum se ieau şi la alte asemenea têrgurĭ.....

«Deosebit de acésta maĭ întărim Domnia mea printr'acest Domnescul nostru hrisov, darul ce a maĭ avut Dumnéluĭ, prin două cărţĭ ale Dumisale fratele Mihaiŭ Vodă Şuţul, de la ântêia domnie, şi prin hrisovul tot al dumisale de al doilea Domnie, pentru tótă vătăşia ţiganilor Domnescĭ ce se află la Ploescĭ în sud Prahova, ca să-ĭ fie Dumnéluĭ clăcuţĭ ca un dar după dreptate şi după cuviinţă, ca să-ĭ aibă a-ĭ ţinea şi a-ĭ stăpâni pre eĭ, nevestele lor, copiiĭ lor, atât Dumnéluĭ, coconiĭ Dumisale şi tot neamul dumnéluĭ cu bună pace şi nestrămutaţĭ, şi când dintr'acéstă vătăşie de ţiganĭ ce se arată maĭ sus se va întêmpla a lua cu cununie ţigan pre ţigancă sau ţigancă pre ţigan din alţĭ ţiganĭ Domnescĭ, să rĕmâie şi aceia iarăşĭ Dumnéluĭ, fără a i se cere schimb de nimenea, pentru-că aşa se coprinde şi în cărţile frateluĭ Mihaiŭ Vodă de maĭ 'nainte, ce le are dumnéluĭ, etc......

«Şi s'a scris hrisovul acesta aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ mele, Bucurescĭ, la anul de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeu şi mântuitorul nostru Is. Hr. 1793, Maiu 24, de Partenie Monahul.

Ipsilante, în a doua domnie, când moştenitoriĭ luĭ Moruzi i au cerut confirmarea posesiuneĭ oraşuluĭ Ploescĭ, a chemat înaintea divauuluĭ atât pe moştenitoriĭ luĭ Moruzi cât şi pe Ploescenĭ şi după ce ĭ-au judecat, a dat la mâna orăşenilor urmĕtorul document: [1])

«Dat-am domnescul nostru hrisov tutulor orăşenilor din oraşul Ploescĭ, jud. Prahova, ca să aibă milă şi privilegiu acela ce l-au fost avut din vechime spre a se hrăni, adică numitul oraş cu slobozenie întru tóte fără de a fi opriţĭ şi nesupĕraţĭ cu cerere de havaet pentru prăvăliile alişverişuluĭ ce face sau de clacă pentru casele ce au în oraş, pentru-că, la venirea Domnieĭ mele în Domnia d'ântêiŭ, arĕtându-se domniĭ reposaţĭ: Biv vel Ban Enache Moruzu cum că moşia Ploescĭ şi oraşul dimpreună sunt slobode Domnescĭ, făcêndu-ne rugăciune să-l hărăzim pe dumnéluĭ cu acéstă

[1]) Aflat în arhiva primărieĭ locale.

moşie şi cu oraşul, dimpreună cu un loc slobod domnesc, când nearĕtându-ne orăşeniĭ atuncĭ vre-un sinet domnesc vechiŭ pentru vre-un privilegiu al lor de a avea asupra oraşuluĭ acestuia, am fost dat Domnia mea cu slobozenie şi cu volnicia aceia ce au Domniĭ asupra lucrurilor Domnescĭ slobode, numita moşie cu oraşul dimpreună d-luĭ numituluĭ boier întru stăpânire, iar după aceia în urmă venind orăşeniĭ cu jalbă la Domnia mea şi arătându-ne privilegiul lor vechiŭ. etc. . . . . . strămutându-ne hotărârea nóstră d'ânteiŭ, care făcusem pênă a nu vedea acele sineturĭ, am lăsat oraşul iarăşĭ slobod pe séma orăşenilor, după cum au fost din vechime, dar nicĭ pe dumnéluĭ numitul boier nu l'am lăsat neîmpărtăşit de haru acela ce am apucat o dată de am făcut, ci i-am lăsat dumnéluĭ din afara oraşuluĭ întru stăpânire, cu satele ce vor fi pe dânsa, ...».

Urmaşiĭ luĭ Moruzi, credêndu-se pe deplin stăpânĭ pe moşia şi oraşul Ploescĭ, nu perdeaŭ nicĭ o ocasiune să nu reclame posesia.

Aşa, la a. 1806, când ţéra era ocupată şi administrată de Ruşĭ; aşa la 1812, în timpul domnieĭ luĭ Caragea, care a judecat procesul şi a hotărît ca Ploesceniĭ să aibă stăpânirea lor neclintită. La 1828, moştenitoriĭ luĭ Moruzi au dat jalbă şi luĭ Kiseleff, care a îndreptat'o către logofeţia cea mare. Alessandru Filipescu, Mare Logofĕt, raportéză luĭ Kiseleff că rĕu Alessandru Ipsilante, fiind domn, a dăruit luĭ Moruzi aceia ce nu-ĭ aparţinea. Kiseleff, nevoind să se angajeze într'o afacere ce nu-ĭ era de competinţă, a pus pe jalbă resoluţia : «să se înfăţişeze Domnuluĭ ce se va numi în urmă».

La 1846, Bibescu-Vodă visitând oraşul Ploescĭ, a dispus să se facă hotărnicia oraşuluĭ, ce s'a terminat sub domnia luĭ Ştirbeĭ Vodă.

Populaţiunea. Acum 70 anĭ, oraşul Ploescĭ avea aspectul unuĭ mic orăşel şi era puţin populat. Crescerea cea repede a populaţiuneĭ în aşa scurt timp se datoresce, cred, elementelor streine aglomerate aci, şi maĭ ales elementuluĭ Bulgar, venit în Ploescĭ între 1828-1830, după resbelul Ruso-Turc, element ce s'a contopit maĭ târziŭ cu cel Românesc.[1])

[1]) Vedĭ Dâmbu, gârlă.

După statisticile ce se ţineau pe vremĭ, oraşul Ploescĭ avea la 1865, 26.468 loc.; la 1872, 32.335; la 1879, 31.063 loc. (maĭ puţin ca în 1872); la 1885, 33.000 loc., şi în 1889, când se făcu ultimul recensiment, populaţiunea se cifréză la 35.000 locuitorĭ.

După statistica anuluĭ 1890, mişcarea populaţiuneĭ oraşuluĭ Ploescĭ, este următórea:

Nascerĭ după sex şi stare civilă

Legitimĭ			Naturalĭ			Găsiţĭ			Nascerĭ îndoite		
B.	F.	Total	B.	F.	Total	B.	F.	Total	B.	F.	Total
668	600	1268	28	38	66	7	9	16	23	25	48

Nascerĭ după religiune şi protecţiune

Ortod.	Catolicĭ.	Protest.	Isdraeliţĭ	Total	Românĭ	Italienĭ	Ungurĭ	Germanĭ	Total
1194	50	8	98	1350	1346	1	2	1	1350

Căsătoriţĭ după etate

Aniĭ	Bărbaţĭ					Femeĭ				
	18-25 anĭ	25-35	35-45	45-60	Peste 60 anĭ	15-18 anĭ	18-25	25-35	35-45	45-60
1883	110	157	39	7	—	148	104	52	8	1
1887	86	155	34	9	1	140	99	31	10	5
1899	61	167	52	23	—	61	152	56	30	4

Căsătoriţĭ după stare civilă

Aniĭ	Flăcăĭ cu fete	Flăcăĭ cu văduve	Văduvĭ cu fete	Văduvĭ cu văduve	Total
1883	258	18	24	13	313
1887	236	15	18	16	285
1890	236	16	31	20	303

Căsătoriţĭ după Instrucţie

Aniĭ	Bărbaţĭ		Femeĭ	
	cu carte	fără carte	cu carte	fără carte
1883	164	149	89	224
1887	169	116	91	194
1890	180	123	111	192

Morţĭ după sex şi stare civilă

Necununaţĭ			Cununaţĭ			Văduvĭ			Stare civ. necun.			Total		
B.	F.	Tot.	B.	F.	Tot.	B.	F.	Tot.	B.	F,	Tot.	B.	F.	Tot.
406	315	721	145	106	251	73	115	188	—	—	—	624	536	1160

Morţĭ după religiune

Ortodoxĭ	Catolicĭ	Protestanţĭ	Isdraeliţĭ	Total
1065	42	6	47	1160

Căile și stradele orașuluĭ. Orașul Ploescĭ este tăiat în diferite direcțiunĭ de 240 strade, din carĭ cele maĭ principale plécă din centru spre bariere, tăiate de alte strade ce unesce mahalalele din centru sau stradele principale.

Calea Câmpineĭ plécă din piéța Legumelor, merge în linie dréptă pênă la barieră, de unde începe sos. naț. Ploescĭ-Predeal.

Calea Têrgoviștei, începe din strada Câmpineĭ, capul de Nord al piețeĭ Legumelor, merge în direcția de V. N. pênă la barieră, unde se légă cu sos. județeană spre Têrgoviște.

Strada Têrgșoruluĭ începe din piéța legumelor, merge în direcția de V. și se termină la bariera Têrgșorul.

Strada Vălenilor plécă din piéța Oboruluĭ, apucă direcția de N. și E. și se termină la bariera Vălenilor, de unde începe soseaua.

Strada Posteĭ merge spre E. și se termină la bariera Bucov, de unde începe soseaua ce duce spre comuna Bucov.

Calea Mihaiŭ Bravul începe din centru, apucă spre E. lasă în stânga bisericile *Precista*, *sf. Nicolae Vechiŭ* și se termină la bariera *Gogóșe* sau Zahanaua vechc.

Calea Buna-Vestire începe din centru, apucă spre E. și se termină la bariera Rîfovuluĭ.

Calea Bucurescĭ începe din centru, merge spre S. prin fața bisericeĭ Sf. Pantelimon, Sf. Sava, și se termină la bariera Bucurescĭ.

Bulevardul, începe din gară și se termină în piéța Fructelor.

Calea Oilor începe din strada Câmpineĭ. se lasă spre Sud și Est și merge la bariera Bucov.

Afară de aceste strade maĭ sunt și altele, carĭ taie pe acestea; cele maĭ principale sunt:

Strada Liceuluĭ pe care se află și clădirea liceuluĭ, sf. «Petru și Pavel».

Strada Lipscanĭ pavată cu piétră cubică, cu bogate prăvăliĭ.

Strada Unireĭ, pavată tot cu piétră cubică.

Stradele Brașoveni, Romană, Justițieĭ, Regală, Plăeșilor, Golescu, Rosetti, Brătianu, etc.

Tóte stradele orașuluĭ au o lungime de 100 k. m. și o suprafață de 700.000 m. p. Cea maĭ marc parte a stradelor e

nepavată. (Iosif Ionescu Junior).

Barierile. Orașul Ploescĭ este înconjurat de jur împrejur cu un șanț adânc. Barierile orașuluĭ sunt 11, adică: Câmpina, Găgeni și Văleni, ce duc spre N.; Bucovul, Gogósa și Pătulele spre E.; Rîfovul și Bucuresci spre S.; Rudul, Têrgoviștea și Têrgșorul spre V. Cea maĭ principală e gara drumuluĭ de fier.

Piețele orașuluĭ sunt:

Piéța Legumelor, unde în tóte ḍilele se găsesc zarzavaturĭ și lăpturĭ, și unde sunt așeḍate măcelăriile și brutăriile.

Piéța Unireĭ forméză un centru înconjurat de case frumóse și prăvăliĭ galante. Aci s'a ridicat statua *Libertățeĭ.*

Piéța Fructelor, unde se vînd póme.

Piéța-Oborul cea maĭ mare dintre tóte, unde se face un mare têrg Lunea și Marțea, în fie-care sĕptĕmână, unde se vînd lemne de construcție, producte, var, óle, sare și vite.

Piéța Cuza, cea maĭ mică, însemnată maĭ mult pentru numele sĕu. (I. Ionescu Junior).

Serviciul siguranțeĭ publice se conduce de un polițaiŭ, ajutat de 5 comisarĭ, 8 sub-comisarĭ, 1 comandant al jandarmilor, etc. Statul cheltuesce cu întreținerea poliţieĭ din Ploescĭ 15.000 leĭ anual și comuna 79,560 leĭ.

Ca să se pótă înlesni la trebuință toțĭ orășeniĭ de ajutorul acestor slujbașĭ s'a împărțit întreg orașul în patru părțĭ, numite colorĭ, avênd fie-care colóre în capul sĕu câte un comisar și sub-comisar. Cele patru colorĭ sunt:

Colórea Roșie care începe din centrul orașuluĭ și se întinde spre E. pênă la apa Dâmbuluĭ, iar spre S. și V. pênă la bariera Ruduluĭ. Ea e compusă din șésse mahalale: Maica Precista, Buna Vestire, sf. Dumitru, sf. Pantelimon, sf. Sava și st. Filoftea.

Colórea Albastră începe din centru, întinḍêndu-se din piéța Legumelor, spre V. între bariera Ruduluĭ și Têrgoviștei, coprinḍênd șése mahalale: Sf. Impĕrațĭ, Sf.Gheorghe-Vechiŭ, Sf. Voevoḍĭ, Sf. Haralambie, Sf, Atanasie și St. Ecaterina.

Colórea Verde, începe din centru și se întinde spre E. între barierile: Vălenilor, Go-

góșe, Zahanaua Veche, cu șópte mahalale. Sf. Vinerĭ, Sf. Stefan, Sf. Gheorghe-Nou, Sf. Nicolae Vechiŭ, Sf. Ilie, Sf. Apostolĭ și Sf. Nicolae Nou.

Colórea Galbenă începe din oborŭ întindêndu-se spre N. între bariera Têrgoviștei și bariera Văleni de Munte, cu patru mahalale: Sf. Ión, Sf. Spiridon, Sf. Vasile și Sf. Treime.

Instrucțiunea Publică. Dacă înainte de a. 1776 a existat vre-o scólă publică în Ploescĭ, nu putem afirma cu siguranță. Se póte ca chiar Mateiŭ Basarab, zidind biserica sfinții Apostolĭ, să fi orînduit a se face lecțiunĭ în tinda eĭ, după obiceiŭ, însă v'run hrisov lămurit nu există de cât acela al luĭ Alessandru Ipsilante, prin care se deschide în Ploescĭ prima scólă Domnéscă, cu dascălul Barbu.

Decĭ, cu siguranță nu se scie de cât că la anul 1776, s'a înființat scola domnéscă de la Ploescĭ, unde se scie că existau scóle private Românescĭ. Unul din dascălĭ, anume Dascălul Barbu, aflând că Domnitorul a hotărît să se înființeze scólă publică domnescă pentru limba Românéscă în Ploescĭ, cere să fie recunoscută scóla luĭ ca atare. Domnitorul însărcineză pe Mitropolit să cerceteze despre scóla luĭ Barbu.

Mitropolitul încă din a. 1776 a dat informațiunĭ bune despre acéstă scólă, despre capacitatea și silința dascăluluĭ Barbu; totușĭ, numaî în 1777, August 11, după o nouă anafora a Mitropolituluĭ Grigorie, prin care arĕta Domnitoruluĭ, că dascălul Barbu, se energhisesce, adică în tot chipul se silesce spre învĕțătura copiilor» dar că nu póte trăi numaĭ cu simbria de la părințiĭ lor și se află în scăpătăciune, fiind om cu copiĭ și Mitropolitul propune ca, după cum este scóla publică la Têrgoviște, cu lefă de 5 talerĭ pe lună, asemenea și Ploesciĭ fiind oraș ca Têrgoviștea, să se dea luĭ Barbu câte 5 talerĭ pe lună.

Domnitorul Aless. Ipsilante, la 26 August 1777, aprobă propunerea Mitropolituluĭ Grigorie al II-lea și ast-fel, acum 123 anĭ în urmă, se deschide în Ploescĭ prima scólă domnéscă [1])

[1]) D-l V. A. Urechia «Istoria Românilor».

La 1839, funcționa ca profesor în Ploescĭ G. Mălurénu; când s'a cumpĕrat loc cu zidire pentru scóla publică și când, cu veniturile ce orășeniĭ au îngrijit a asigura acesteĭ scolĭ, s'a maĭ adăogat un profesor pentru învĕțăturĭ maĭ înalte. (La 1842 era profesor D-l I. Gorjan, plătit cu 250 leĭ lunar, în plus 120 leĭ lunar cheltuelile scóleĭ).

La 30 Martie 1843, Ploesceniĭ cer Domnitoruluĭ să le dea din fondurile propriĭ ale scóleĭ, profesorĭ de limba francesă și grécă. Eforia se mărginesce a adăogi, în Noembre 1843, un al doilea profesor de limba Românéscă, la clasa I și a II, cu 200 leĭ léfă pe lună.

La 1845 s'a întrodus la scóla din Ploescĭ și limba Grecéscă.

La 1847, conform cerereĭ Ploescenilor de-a li se da în locul limbeĭ grecescĭ profesor de limba Germană, Eforia a numit la scóla elementară din Ploescĭ, ca profesor de limba Germană pe Hom, cu actul următor:

«Potrivit cu noua organizație a scólelor publice, în urma înaltuluĭ ofis al Măriei Sale Prea Inălțatuluĭ Nostru Domn, Eforia orînduesce pe d-ta, asemănat cu art. 150 din regulamentul scólelor, profesor de limba Germană la scóla elementară din Ploescĭ, cu léfă de 250 leĭ pe lună, socotită de la 1 Octombre viitor și deosebit 100 leĭ pe lună pentru închirierea încăperilor locuințeĭ d-tale.[1])

La 1 Iulie 1842 eraŭ în Ploescĭ 16 scolĭ private, adică: 8 Românescĭ, 4 Grecescĭ, 1 Francesă, 1 Bulgară și 2 Evreescĭ, carĭ se frecuentaŭ de 341 copiĭ, afară de scóla normală, la care urmaŭ 158 scolarĭ.

La 1 Iulie 1845 eraŭ în Ploescĭ 22 scolĭ private, adică: 14 Românescĭ, 1 Nemțéscă, 3 Evreescĭ și 4 Grecescĭ, carĭ se frecuentaŭ de 416 copiĭ, afară de scóla normală (clase lancastrice), la carĭ urmaŭ 229 scolarĭ.

In ceia ce privesce scólele de fete, ele existaŭ înainte de 1846, plătite tot din fondurĭ particulare.[2])

Treptat, și maĭ ales de la 1864 încóce, scólele publice s'aŭ înmulțit în Ploescĭ, așa că adĭ funcționéză 17 scolĭ pu-

[1]) Istoria scólelor de D-l V. A. Urechiă, vol. 2, pag. 317. In acest an găsimĭ ca revisor scolar la Prahova pe D-l Treb. Laurian. [2]) Idem.

blice: 12 scolĭ primare (6 de băeţĭ, 6 de fete), un liceu, o scólă comercială, o scólă de meseriĭ, un externat secondar de fete şi o scólă profesională de fete.

Cea maĭ veche scólă primară e scóla de băeţĭ No. 1, care s'a înfiinţat la Septembre 1830. Şĭ are localul sĕu propriu, de şi vechiŭ.

La 1864, cu punerea în aplicare a legeĭ Instrucţiunei Publice, s'a înfiinţat scóla No. 2 de băeţĭ; la 1868 scóla No. 3; la 1876 scóla No. 4; la 1879 scóla No. 5 şi la 1888 scóla No. 6.

Cea maĭ veche scólă de fete este scóla No. 1, care s'a înfiinţat la 1854; la 1866 scóla No. 2 şi 3; la 1867 scóla No. 4; la 1868 scóla No. 5 şi la 1888 scóla No. 6.

Pe lângă acestea maĭ funcţionéză în Ploescĭ încă 6 scóle rurale, plătite din fondurile comuneĭ.

Invĕţământul secondar. Cea d'ântêiŭ scólă secondară ce s'a înfiinţat în Ploescĭ este gimnasiul «Petre şi Pavel» (1864), transformat în liceu la 1878, maĭ adăogându-i-se de la 1888 încóce şi divisionarele trebuincióse.

Liceul are adĭ 23 profesorĭ şi maĭ bine de 300 elevĭ. Pênă la 1890 se înscriseseră în acest liceu 3550 elevĭ, absolvind cursul a 4 clase gimnasiale 260 elevĭ, şi întregul curs 100.

Personalul costă pe stat leĭ 95.000 anual şi 4266 leĭ material, adică 99.266 leĭ anual.

Scóla comercială (Str. Pensionatuluĭ) s'a înfiinţat de comună la a. 1881 şi la 1890 a fost luată pe séma statuluĭ.

De la 1881-90 s'a frecuentat de 350 elevĭ, obţinênd diploma 22, afară de 97, carĭ au absolvit cursul.

In anul scolar 1891-92 s'a frecuentat de 192 elevĭ (150 Românĭ, 42 Evreĭ).

Catedrele sunt în numĕr de 13. Profesoriĭ se plătesc de Ministerul Agricultureĭ şi Domenielor.

Externatul secondar de fete s'a înfiinţat la 1879 şi se întreţinea din fondurile «societăţeĭ pentru învĕţătura poporuluĭ Român» secţia de Prahova [1]). De la 1888 s'a trecut în sarcina statuluĭ.

Scóla are 5 clase, cu 12

[1]) Acéstă societate a maĭ întreţinut în curs de 10 anĭ şi o scólă normală de învĕţătorĭ, din care au eşit o mulţime de absolvenţĭ, adĭ învĕţătorĭ în jud. Prahova, Muscel, Dâmboviţa, etc., şi care s'a desfiinţat din lipsă de fondurĭ.

catedre. Pentru anul scolar 1891-92 elevele se repartisau ast-fel: 47 clasa I, 36 clasa II, 37 clasa III, 27 clasa IV, 20 clasa V.

Anual se cheltuesce de stat cu acéstă scólă 38.750 leĭ. Astă-ḑĭ se află instalată în frumosul sĕu local, construit de stat.

Scóla profesională de fete s'a înfiinţat de stat la 1885, avênd 6 catedre. De la înfiinţarea eĭ pênă la 1890 s'a frecuentat de 188 eleve, iar pe anul scolar 1891-92 numĕrul lor era de 39.

De la 1885-91 au obţinut diploma 52 eleve. Cu întreţinerea acesteĭ scóle statul cheltuesce anual 18.000 leĭ, afară de chiria localuluĭ.

Pe lângă aceste scóle maĭ funcţionéză în Ploescĭ 9 institute private.

Institutul P. Eliade, fondat la a. 1848; institutul *Profesorilor Asociaţĭ*, fondat la 1891; *institutul Familia*, fondat la 1875; institutul *Irina Angelescu*, fondat la 1885; institutul *Maria Ionescu*, fondat la 1881; institutul *D-relor Constantinescu*, înfiinţat la 1887; institutul *Efrosina Priboiŭ*, fondat în 1891 (aḑĭ desfiinţat).

Institutul «Luca Moise» instalat într'un edificiu fórte frumos, s'a înfiinţat de israelitul Luca Moise, şi se întreţine din fondurile lăsate de el în acest scop.

Maĭ funcţionéză în Ploescĭ o *şcólă catolică*, alipită pe lângă biserica catolică, şi o *scólă protestantă mixtă*, ce se întreţine de comunitate.

Cultut. In oraşul Ploescĭ sunt 23 biserici crestine-ortodoxe, divisate în 18 parohiĭ. avênd şi 5 filiale.

Dintre acestea, bisericile: Sf. Apostolĭ, Sf. Filoftea şi Sf. Atanasie se întreţin de comună. restul de enoriaşĭ.

Pe lângă acestea maĭ sunt 2 bisericĭ eterodoxe (catolică şi luterană), un templu isdraelit şi 5 sinagogĭ.

Intre bisericile din oraş menţionăm:

Biserica sf. Ion Botezătorul fondată la a. 1827 de orăşenĭ, pe locul uneĭ alte bisericĭ de lemn.

Biserica sf. Apostoli Petru şi Pavel, zidită de Mateiŭ Vodă Basarab, pe locul uneĭ alte bisericĭ de lemn. Vechia biserică servia ca monastire de maicĭ. Făcêndu-se aci nisce săpăturĭ s'au găsit cărămiḑĭ

purtând datele 1594 şi 1535.

Cele-l'alte biserici ale oraşuluĭ sunt: sf. Impĕraţĭ, sf. Gheorghe vechiŭ, sf. Voivoḑĭ, Buna-Vestire, sf. Vinerĭ, Maĭca Precista, sf. Nicolae nouĕ, sf. Nicolae vechiŭ, sf. Ilie, sf. Vasile, sf. Spiridon, G. Boldescu, sf. Stefan, sf. Pantelimon, sf. Sava, sf. Filoftea, sf. Treime, sf. Haralambie, sf. Ecaterina, sf. Dumitru şi sf. Atanasie.

Pe lângă biserica catolică, care e situată pe strada Stefan cel mare, este alipită şi o scólă confesională.

Biserica Evangelică se întreţine de comunitate, prin contribuţiunĭ.

Veniturile comuneĭ. Venitul ordinar al oraşuluĭ, pe anul financiar 1893-94 este de leĭ 653.700 şi venitul extra-ordinar de leĭ 123.616,82; în total leĭ 777.316,82.

In acéstă sumă se coprinde şi ceĭ 100.000 leĭ, împrumutul ce s'a votat de consiliu a se face, pentru plata unor imobile ce se expropriază pe Bulevard, pentru alimentarea fonduluĭ serviciuluĭ de măturat şi curăţit şi pentru subvenţionarea bugetuluĭ drumurilor.

Veniturile ordinare coprind

	LEĬ	B.
Axizele şi taxele după legea maximuluĭ	502.100	—
Imposite directe	30.800	—
Chiriĭ	82.000	—
Veniturĭ diverse	38.800	—
Veniturĭ extra-ordinare	123.616	82
	777.316	82

Cheltuelile represintă suma de leĭ 746.495.

Cheltuelĭ ordinare

	LEĬ	B.
Administraţia centrală	65.415	—
Serviciul casieriеĭ	26.070	—
Serviciul stăreĭ civile	6.850	—
Serviciul tehnic	27.140	—
Serviciul măturatuluĭ şi curăţitului	89.060	—
De reportat	214.535	—

	LEĬ	B.
Report. . .	214.535	—
Serviciul verificăreĭ mĕsurilor metrice . . .	3.380	—
Serviciul sanitar	28.280	—
Spitalul comuneĭ.	18.040	—
Serviciul cimitirelor	4.272	—
Serviciul biurouluĭ de servitorĭ	11.400	—
Poliția ad-tivă și garda de nópte	94.100	—
Instrucțiunea publică	9.940	—
Musica vocală	7.680	—
Serviciul contencios	4.100	—
Iluminatul orașuluĭ	52.200	—
Chiriĭ și reparațiĭ	35.080	—
Subvențiĭ și ajutóre	82.221	—
Cheltuelĭ diverse	32.967	—
Cheltuelĭ extra-ordinare		
Imbunătățirĭ	133.300	—
Deschidere de credite	15.000	—
	746.495	—
Escedent . . .	30.821	82
	777.316	82

Bugetul drumurilor pe același exercițiu are la veniturĭ suma de leĭ 86.000 și la cheltuelĭ 85.500 leĭ, în plus 500 leĭ fond pentru deschiderĭ de credite suplimentare și extraordinare.

Industria. Din punctul de vedere industrial orașul Ploescĭ stă ast-fel: *Tăbăcăria*, altă dată renumită în țéră și streinătate, și care într'o vreme căduse din causa căilor ferate, este represintată adĭ în Ploescĭ prin două fabricĭ cu abur, carĭ lucrează pieĭ fórte fine, și prin vechile stabilimente primitive.

Blănăria, s'a stins cu desăvîrșire. Strada cojocarilor era ocupată altă dată numaĭ de cojocarĭ, carĭ făceau un întins comerciu cu blănile, industrie

proprie a lor. Adĭ nu maĭ sunt. Tot aceiaşĭ sórtă a avut'o şi *căvăfia*. De unde altă dată cavafiĭ din Ploescĭ întreţineau relaţiĭ cu streinătatea, adĭ abia maĭ există căvăfie în Ploescĭ.

Boiangeria, de când cu importarea covórelor streine, carĭ au luat locul chilimurilor şi velinţelor, a cădut cu desăvârşire. In casa ţĕranuluĭ rogojina a înlocuit scórţa. Boiangeria maĭ e represintată adĭ prin 2--3 boiangiĭ, care cu timpul vor dispare.

Tot în decadenţă e şi cojocăria şi cismăria, graţie concurenţeĭ ce se face industriaşilor Românĭ de streinătate. In schimb, croitoria de lux şi modele stau perfect de bine.

In ceia ce privesce industria alimentară, se află în Ploescĭ o móră sistematică de făină, pusă în mişcare prin puterea vaporilor.

Căldărăria, de când vasele de aramă au fost înlocuite cu cele de tucĭ sau fier, a dat de tot înapoĭ, Chiar tuciul ţăranuluĭ (căldarea de mămăligă) este adĭ în mare parte înlocuit de nisce tinichele.

Ferăria şi rotăria subţire aparţine esclusiv Ungurilor şi Nemţilor.

Dogăria, de când viile s'au filoxerat, a dat înapoĭ. Acéstă industrie, ca şi rotăria şi tâmplăria, aparţine Românilor.

Ţiganiĭ sunt fabricanţĭ de cărămidĭ; p'alocurea şi Româniĭ.

Nu lipsesc oraşuluĭ fabricile de săpun şi lumînări, de céră şi de seu, şi fabricile pentru rafinarea păcureĭ şi fabricarea gazuluĭ.

Cam ast-fel stă industria în Ploescĭ.

Pe lângă cele arătate, în Ploescĭ maĭ sunt: o fabrică de frînghiĭ, una de lumînărĭ de stearină, o fabrică de pungĭ «Progresul», una de lădĭ, una de flanele, două pentru făcut ciorapĭ, una pentru torsul lâneĭ şi altele.

Comerciul se exercită în oraş maĭ mult de streinĭ. Comerciul de coloniale, bĕuturĭ spirtoase, braşovenie, lemnărie şi comerciul de fructe, aparţin numaĭ Românilor, restul: comerciul de haine, încălţămintea, măruntişurile, articolele de mode, cereale, etc. sunt în mâinele streinilor, maĭ ales în mâinele ovreilor.

Serviciul sanitar. Oraşul are treĭ spitale:

Spitalul comunal, întreținut de comună, are 30 paturĭ, reservate maĭ mult femeilor bolnave de bóle sifilitice.

Spitalul Boldescu, înființat la a. 1837 de boerul Boldescu; are 29 paturĭ, pentru ori-ce bóle. Adĭ se administréză de Eforia spitalelor civile din Bucurescĭ, care a construit în anul trecut un fórte frumos și higienic local.

Aceste spitale au câte un medic primar și unul secondar, în plus restul personaluluĭ trebuincios.

Spitalul militar destinat pentru bolnaviĭ militarĭ, condus de medicĭ și farmaciștĭ militarĭ.

Asistența medicală nu lipsesce bolnavilor sĕracĭ din oraș, dând comuna și medicamente gratuite.

Personalul medical se compune din 16 doctorĭ în medicină [1]) și 3 medicĭ veterinarĭ, în plus 2 subchirurgĭ, 10 móșe, 5 farmaciĭ.

Funcționéză în oraș, conform legilor în vigóre, două consiliĭ de higienă: comunal și județén.

In timpul rĕsboiuluĭ din 1877, în Ploescĭ a funcționat un spital de rănițĭ, organisat de Dómnele Ecaterina G. Cantacuzino, Maria T. Văcărescu și Smaranda D. Moruzi, cu concursul dómnelor Ploescene, carĭ îndeplineau sarcina de surorĭ de caritate.

Justiția. Pentru judecarea pricinilor, în Ploescĭ sunt două judecătoriĭ de pace, un tribunal cu două secțiunĭ și o curte cu jurațĭ.

Tribunalul e compus dintr'un Prim-Președinte, un președinte de secție, doĭ judecătorĭ de instrucție, doĭ judecătorĭ de ședință, doĭ supleanțĭ, un prim-procuror, doĭ procurorĭ de secțiune, un grefier, patru ajutóre, doĭ registratorĭ, 15 copiștĭ, etc.

In Ploescĭ sunt 36 avocațĭ: 20 cu titlurĭ academice și 16 practicanțĭ.

Posta și Telegraful a început să funcționeze în Ploescĭ de la 1856, adică cam la un an după organisarea serviciuluĭ în țéră. Ca să se pótă aprecia veniturile posteĭ și telegrafuluĭ, dăm urmĕtórele cifre:

Aniĭ	Posta	Telegraful	Total
1888-89	177.323,00	152.673,00	329.996,00
1889-90	150.987,00	161.000,00	311.987,00
1890-91	201.987,00	140.523,00	342.510,00

[1]) In acest numĕr se coprinde și mediciĭ militarĭ.

Cheltuelile oficiuluĭ se urcă pênă la 126.000 leĭ anual.

Personalul posteĭ se compune: 1 diriginte, 2 oficianțĭ superiorĭ, 5 oficianțĭ inferiorĭ, 4 elevĭ, 6 conductorĭ, 11 factorĭ postalĭ. Plata acestuĭ personal costă anual pênă la 70.000 leĭ, în care intră și plata inspectoruluĭ de circumscripție.

Personalul telegrafuluĭ se compune: 1 diriginte, 6 oficianțĭ, 7 elevĭ, 5 factorĭ, 3 cantonierĭ, și alte serviciĭ. Plata personaluluĭ costă anual pênă la 35.000 leĭ, în care sumă intră și chiria localuluĭ și alte cheltuelĭ mărunte.

Garnisónele. In Ploescĭ este reședința Reg. 9 de infanterie și al 5-lea de cavalerie, comandate fie-care de câte un colonel. Cel de infanterie ține locul de general de brigadă.

Tot aci maĭ este și o baterie de artilerie teritorială, comandată de un locotenent, însărcinat cu serviciul stingereĭ foculuĭ. Intreținerea acesteĭ bateriĭ costă pe comună 38.000 leĭ anual, carĭ banĭ se vérsă de comună la Ministerul de Finanțe.

Penitenciarul. Ca în tóte orașele, capitale de județe, și în Ploescĭ este un arest preventiv, întreținut de județ. Penitenciarul, situat pe strada Ruduluĭ, posedă o frumósă clădire, construită la a. 1888, cu care s'a cheltuit de județ 50.639 leĭ.

Cimitirele. Pentru trebuințele orașuluĭ sunt 5 cimitire: 3 creștine-ortodoxe, 1 catolic și 1 israelit. *Cimitirul Viișóra* este situat în partea de N. a orașuluĭ, unde s'a construit la 1887 o frumósă Capelă, case pentru locuința personaluluĭ cimitiruluĭ și o morgă.

Cimitirul Ruduluĭ, în partea de S. E. și al 3-lea cimitirul Eternitatea, în partea de S. a orașuluĭ.

Abatorul. Pentru tăierea vitelor, în a. 1890, comuna a construit în partea de E. a orașuluĭ, pe apa Dâmbu, un abatoriu sistematic, în care se taie anual aproximativ pênă la 22.000 vite marĭ și micĭ.

In Ploescĭ maĭ este reședința cameręĭ de comerț a circumscripțieĭ IV-a, compusă din județele Buzĕu, Prahova, și Dâmbovița.

Grădinĭ. In fața liceuluĭ, cen-

trul orașuluĭ, este o grădină publică, numită «Grivița» și grădina «Trăsnea» grădină fórte frumósă, așeḑată în suburbia Haralambie. Pe lângă acestea maĭ sunt grădinĭ la Hotel Moldavia, Hotel Bucurescĭ, Lipănescu, afară de cele 5 grădinĭ cu dulapurĭ, precum: Pistol, Meșterul Anghel. Bordeiŭ, etc.

Grădina numită «Sans-Souci», așeḑată lângă gară pe Bulevard, are o posițiune fórte frumósă. La acésta contribue mult și aleiul.

In partea de E. a orașuluĭ este grădina Cogălnicénu, cu un frumos eleșteu betonat.

Grație eftinătățeĭ locurilor, maĭ la fie-care casă, fie-chiar prin centrul orașuluĭ, se găsesc grădinĭ cu florĭ și pomĭ fructiferĭ.

Multe sunt societățile constituite în orașul Ploescĭ, maĭ tóte avênd scopurĭ umanitare, ajutor reciproc, ajutorul orfanilor, desvoltarea industrieĭ, etc.

Dintre acestea citắm societățile: Inflorirea, Lumina, Lupta, Unirea, Cooperativă, Caritatea, Viitorul, Albina, Ancora, Imormîntarea, etc.

Orașul Ploescĭ este locul natal al distinsuluĭ nostru coleg D-l Gr. G. Tocilescu [1]) și al profesoruluĭ Ion Gorjan, mort la 1856 și îmormîntat la biserica sf. Gheorghe. El este care pentru prima óră scrie «Halimaua» în limba Română, făcu cel d'ântêiŭ vocabular Franceso-Român, scrie maĭ multe calendare Românescĭ, și la 1848 fu capul mișcăreĭ naționale din județul Prahova, suferind, pentru causa ce apăra, carcerile Rusescĭ. O generație întrégă a celor d'ântêĭ negustorĭ și proprietarĭ din județ, luĭ îĭ datoréză învĕțătura ce au.

Cu ocasiunea rĕsboiuluĭ Româno-Ruso-Turc, Impĕratul

[1]) D-l Gr. G. Tocilescu, profesor de istorie la facultatea de litere din Bucurescĭ, membru al Academieĭ Române, director al Museuluĭ de Antichitățĭ, membru al Institutuluĭ archeologic din Roma, al societățeĭ Imperiale istorice din Moscova, al societăților de archeologie din Paris, Orléans, Londra, Abbeville, etc., Senator, fost secretar general al Ministeruluĭ de Instrucțiune, Inspector general al învĕțămêntuluĭ, etc., s'a nascut în ḑiua de 26 Octombre 1850, în orașul Ploescĭ, din părințĭ Iordache Tocilescu, ofițer în armata Română și Elena, născută Brezénu.

D-l Tocilescu este unul din ceĭ maĭ autorisațĭ istoricĭ, apreciat în țéră și strĕinătate, epigrafist și archeolog recunoscut,

Alessandru al II-lea sosi în Ploescĭ, cuartierul general al armateĭ Rusescĭ, la 25 Maiŭ 1877. Neobicĭnuită—scrie D-l T. C. Văcărescu, în «Luptele Românilor în resbelul din 1877-78»—şi interesantă era pe atuncĭ priveliştea acestuĭ oraş de provincie. Harnic şi dedat cu activitatea negoţuluĭ, în favorabila sa posiţiune, la răspântia drumurilor marĭ ale ţĕreĭ, Ploesciĭ nu s'ar fi aşteptat însă a fi transformat de-o dată în reşedinţă imperială, şi chemat a adăposti óspeţĭ aşa de înalţĭ. In zidurile séle se aflau acum nu numaĭ comandantul, Marele duce Nicolae, cu numerósele căpeteniĭ ale oştirilor, dar însuşĭ puternicul monarch al tutulor Rusiilor cu fiiĭ şi nepoţiĭ sĕĭ: Ţareviciul, mariĭ ducĭ Vladimir, Sergiu, Nicolae Nicolaevicĭ, Nicolae şi Sergiu Leuchtemberg, Alessandru Battemberg. Apoĭ pe lângă suitele strălucite ale Impĕratuluĭ şi ale Principilor din familia Impĕrătéscă, se adăogau demnitariĭ ceĭ maĭ înalţĭ aĭ imperiuluí: Cancelarul principe Gortchacoff, cu colaboratoriĭ sĕĭ: Baronul Jomini; consilierul de stat Hamburger; generaliĭ Ignatieff, cunoscutul diplomat; Miljutin, ministru de resbel; contele Alderberg, ministrul caseĭ imperiale; Principele Cerkaski; D. de Nelidoff, şeful cancelarieĭ diplomatice militare.

Intr'un cuvînt, Petersburgul nu maĭ era în Petersburg, el se strămutase de pe ţĕrmurile Neveĭ în modestul oraş din marginea Dâmbuluĭ, către care se îndreptau acum privirile pline de aşteptare ale Europeĭ.

Cu mult tact şi cu multă cuviinţă s'a purtat populaţia ploescénă în tot timpul cât a avut în mijlocul eĭ pe suveranul Rusieĭ, împreună cu tóte aceste somităţĭ.

După ce se odihni o ḑi în Ploescĭ, Impĕratul Alessandru veni la 27 Maiŭ în Bucurescĭ, spre a face visită suveranuluĭ Românieĭ.

Impĕratul petrecu ḑiua în Bucurescĭ cu Domnul şi Dómna Românieĭ şi spre séră se întórse la cuartierul general al armateĭ séle, la Ploescĭ.

PLOESCIORI, comună rurală, plasa Têrgşor. Este situată pe platoul dintre oraşul Ploescĭ şi rîul Teléjen, la 3 k. m. departe de Ploescĭ şi la 9 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 4 cătune: Ploesciorii, Țânțăreni, Têrgșorénca și Móra-Nouĕ, avênd o pop. de 893 loc. (459 b. 434 f.), 198 capĭ de familie; 182 contribuabilĭ, 198 case de locuit.

In comună sunt douĕ biserici: una în părăsire și a doua fondată la a. 1885 de proprietarul moșieĭ D-l Cantili, deservită de 1 preot.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Produsul munceĭ agricole l desfac la orașul Ploescĭ.

In raionul comuneĭ, pe iazul ce vine din r. Teléjen, sunt 2 morĭ.

Locuitoriĭ (111) s'au împroprietărit la 1864, când li s'au dat 437 h. a. din moșiile D-lor Cantili, I. Cireșanu, Eforia și D-r Sachelarie.

In comună sunt: 35 caĭ, 431 boĭ, 129 vacĭ, 101 vițeĭ, 116 oĭ, 211 porcĭ.

Scóla există în comună de la 1866. In anul trecut s'a frecuentat de 40 elevĭ și 13 eleve, din numĕrul de 115 copiĭ (60 b. 55 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1566 leĭ. *Sciu carte 61 bărbațĭ și 9 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafață de 1815 h. a.

Țuică se fabrică aci în termen mediu pênă la 120 h. l.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt 30.

Pămêntul comuneĭ e prielnic la tótă cultura. Un h. a. cultivat recolteză în termen mediu pênă la 20 h. l. grâu 22 h. l. orz, 28 h. l. ovĕz, 20 h. l. porumb și 23 h. l. meiŭ. Pomĭ roditorĭ sunt prea puținĭ. Locurí pentru fînețe nu sunt.

Comerciul se exercită de 10 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la țifra de 8118 leĭ și cheltuelile la 7374 leĭ.

Comuna e udată în partea de E. de rîul Teléjen și în cea de V. de rîul Dâmbu.

Pe câmpia de lângă cătunul Țânțărenĭ se află ruinele uneĭ bisericĭ, în jurul căreia, înainte de 1848—se dice—era un oraș numit «Berésca» locuit de Bulgarĭ veniți din Rusia, unde fuseseră dușĭ de Rușĭ, în urma resbeluluĭ Ruso-Turc din 1711. Acestora neconvenindu-le a sta în Rusia s'au retras aci, și în urmă la Ploescĭ, pentru-că proprietarul moșieĭ voia să le impună dăjdiĭ.

Căĭ de comunicație are: soseaua județeană Ploescĭ-Bra-

tocea și alte sosele spre comunele Pléșa și Scăenĭ. Prin partea de S. E. a eĭ trece calea națională Ploescĭ-Buzĕu.

Se mărginesce cu comunele: Pléșa, Scăenĭ, Móra-Nouă și Ploescĭ.

PLOESCIORIĬ-DIMITRIULUĬ, numire ce se maĭ da în vechime satuluĭ Berésca-de-jos, com. Ploesciorĭ, pl. Têrgșoru.

PLOESCIORIĬ M-REĬ MĂRGINENĬ, numire veche a satuluĭ Berésca-de-sus, com. Ploesciorĭ, pl. Têrgșoru.

PLOESCIORI, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de monastirea Têrgșoru, com. Ploesciorĭ, plasa Têrgșoru, în întindere de 270 h. a., tóte pămênt cultivabil și fînețe, arendată pe periodul 1886-91 cu 7580 leĭ anual.

PLOESCIORI, sat, face parte din C. R. cu acelașĭ nume, plasa Têrgșoru. Aci e reședința comuneĭ.

PLOPENI, stație de drum de fier pe linia ferată Ploescĭ-Slănic, la 82 k. m. departe de Bucurescĭ și la 22 k. m. departe de Ploescĭ, între Buda și Poiana.

PLOPI, poiénă, com. Târlescĭ, plaiu Teléjen.

PLOPENI, sat, face parte din C. R. Mălăescĭ, pl. Vărbilău. Are o pop. de 643 loc. (304 b. 339 f.). Aci e o biserică ce s'a fondat la a. 1854 cu cheltuiala D-luĭ Costache Lipănescu și a familieĭ séle.

PLOPIȘU, pădure a statuluĭ în întindere de 125 h. a. pendinte de com. Rîncezĭ, pl. Teléjen, care, împreună cu trupul Pietrile Infierate (125 h. a.), formézä pădurea Rîncezĭ, plaiu Teléjen.

PLOPIȘU, vale, udă căt. Nistorescĭ, com. Bréza-de-sus, pl. Prahova și are direcția de la E. spre V. către rîul Prahova. Curge numaĭ în timpurĭ ploióse.

PLOPIȘUL, munte la E. de vîrful Rotunda, com. Brebu, plaiu Prahova. S'a numit ast-fel de la mulțimea plopilor.

PLOPIȘILOR, deal situat pe stânga gârleĭ Ogretinu, com. Ogretinu, pl. Teléjen, numit și Vîr-

ful-luĭ-Tache, după numele unuĭ locuitor ce-șĭ a avut locuința în acel deal.

PLOPÉNCA, vale, trece prin centrul căt. Valea-Plopuluĭ, com. Posescĭ, plaiu Teléjen.

PLOPULUĬ, vale, com. Măgureni, plasa Filipesci.

PLOPULUĬ, sat, face parte din C. R. Hârsa, plasa Podgoria. Are o pop. de 371 loc. (199 b. 172 f.). Aci e o biserică cu hramul «Sf. Erarhĭ» fondată în anul 1860.

PLOPU-CU-ICOANA, localitate isolată la S, de com. Rîfovul, plasa Crivina.

PLOPU, pârâu, udă com. Posescĭ, pl. Teléjen, și se vérsă în gârla Zeletinul, cu care se vérsă în rîul Bâsca și acesta în rîul Buzĕu.

Se zice că în vechime pe valea acestuĭ pârâu se afla un plop mare, de unde și numirea pârâuluĭ de Plopu.

PLOSCĂRIA, vale, isvorăsce de la S. E. de com. Valea-Lungă, plaiul Prahova, și se vérsă în valea Priboiul, tot în raionul com. Valea-Lungă.

E acoperită cu pădure, proprietate a d-luĭ G. Gr. Cantacuzino, avênd livedĭ și pășune pentru vite.

PLUTEĬ, vale, isvorăsce din dealul Fața-Pietreĭ, com. Valea-Lungă, plaiul Prahova, și se vérsă în rîul Cricovul Dulce.

POCITĂ, vale, com. Apostolache, plasa Podgoria.

PODECI (Móra-de-la-), localitate în com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen, *din care se scóte piétră bună pentru construcția podurilor.*

PODENI-VECHĬ, sat, face parte din C. R. cu același nume, pl. Podgoria. Are o biserică, construcție veche, zidită de poporanĭ. Anul fondăreĭ și ctitoriĭ nu se cunosc.

PODENI-VECHĬ, deal în com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria, pe care se cultivă 25 h. a. vie.

PODENI-VECHĬ, pădure a statuluĭ în întindere de 440 h. a., pendinte de com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria, formată din trupurile Surani (415 h. a. și I-zescĭ (25 h. a.).

PODENI-VECHĬ, comună rurală,

plasa Podgoria. *Inainte de desființarea județuluĭ Săcuenĭ, era reședința plășeĭ Podgoria.*

Este situată pe dealurile: Colțóia, Gogoloș, Bădicescu și Păicuța și pe văile: Belcióia, Néguluĭ, Scurtă și Ovisa, la 26 k. m. departe de capitala județuluĭ. *Aci e reședința plășeĭ Podgoria.*

Se compune din 3 cătune: Bălțesci, Podeni-Vechĭ și Izesci și are o pop. de 2185 loc. (1067 b. 1118 f.), în care intră și 30 familiĭ de țiganĭ ferarĭ, geambașĭ de vite și ursarĭ.

Capĭ de familie sunt 486; contribuabilĭ 387; case de locuit 487.

In comună sunt 3 bisericĭ (în fie-care cătun câte una) construite prin ajutorul locuitorilor, lipsite de orĭ-ce inscripție; deservite de 3 preoțĭ, de fie-care biserică câte unul.

Majoritatea locuitorilor se ocupă cu plugăria. Meseșugarĭ sunt 74, adică: 37 dulgherĭ, 18 zidarĭ, 6 dogarĭ, 9 rotarĭ, 4 ferarĭ. Produsul munceĭ l desfac la orașele Ploescĭ și Bucurescĭ.

Toțĭ locuitoriĭ sunt moșnenĭ, însă cu puțin pământ. Eĭ au 73 caĭ și epe, 167 vacĭ, 91 capre, 605 oĭ, 770 porcĭ.

In raionul comuneĭ este o fabrică de gaz și 3 morĭ pe apa Ovisa.

Scólă în regulă există aci de la 1886. In anul trecut s'a frecuentat de 71 băețĭ și 2 fete, din numĕrul de 715 copiĭ (320 b. 395 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ.

Sciu carte 248 bărbațĭ și 11 femeĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 468 h. a.

In comună e o fântână, numită «Fântâna de leac» din care ómeniĭ ieau apă la «Isvorul tămăduireĭ» spălându-se cu ca și mulțĭ din eĭ tămăduindu-se de diferite bóle. Acéstă apă are un miros de puciósă, și cade spre N. V. de comună.

In partea de sud este un schit, numit «Chiliile» acum în ruină și din care se păstréză numaĭ preastolul. Imprejurul acestuia—se spune—era în vechime chiliile călugărilor schituluĭ.

După media celor treĭ anĭ din urmă vedem că se fabrică în comună cam 3000 d. l. țuică și numaĭ 250 d. l. vin, căcĭ viile s'au filoxerat.

La localitățile numite «Ovisa» și «La țépă» sunt carierĭ de piétră.

Gândacĭ de mătase se cultivă îndestul; stupĭ cu albine sunt 64.

Pămêntul nu e prielnic la tótă cultura. Dintre cereale se cultivă grâu, orz, ovĕz, meiŭ și porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 79 merĭ, 60 perĭ, 208 duḑĭ, 390 cireșĭ, 90 nucĭ. Liveḑĭ sunt prea puține.

Comerciul se exercită în comună de 8 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 8231,64 și la cheltuelĭ 5871,70.

In comună este numaĭ sos. comunală «Matița» ce o pune în comunicație cu comunele: Măgurelele, Gornetu-Cuib, Podeni-Vechĭ și Nouĭ.

In raionul comuneĭ, la E. și S., și în centrul eĭ, sunt treĭ movile, unde se povestesce că au fost îngropațĭ ostașiĭ căḑuțĭ în diferite lupte, ce s'au petrecut aci în vechime.

Dealurile comuneĭ sunt: Pelini, Frumos, Grăjdana, Chiliile și Piscul-luĭ-Dan. Surpăturĭ sunt fórte multe, causate de ploĭ. Pămêntul a fost pênă acum susținut de rădăcinile pădurilor; aḑĭ pădurile sunt distruse cu desăvîrșire.

Pămêntul pe care sunt așeḑate casele locuitorilor este deluros, piscurĭ și văĭ, servind pentru cultura pomilor și prea puțin pentru pășunatul vitelor.

E udată de gârlele Sărățelu, cu apă sărată, și Ovisa și de văile: Góleĭ, Belcióieĭ, Néguluĭ, Ciuciuruluĭ și valea luĭ Hem.

Se mărginesce la N. cu com. Păcurețĭ și Gornetu-Cuib, la S. cu com. Hârsa, la E. cu com. Podeni-Nouĭ și la V. cu com. Măgurelele.

PODENI-NOUĬ, sat, face parte din C. R. cu acelașĭ nume, plasa Podgoria. Aci e reședința comuneĭ.

PODENI-NOUĬ, deal, com. Podeni-Nouĭ, pl. Podgoria, pe care se cultivă 162½ h. a. vie.

PODENI-NOUĬ, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Podeni-Nouĭ, com. Podeni-Nouĭ, pl. Podgoria.

PODENI-NOUĬ, com. rurală, plasa Podgoria. Este situată pe malurile gârlelor Lojadna și Oghiza, la 32 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 3 k. m. de a plășeĭ.

Se compune din cătunele: Ghiocelu, Mehedinți, Rahova, Nevestésca, Popesci, Valea-Dulce, Podeni-Nouĭ, Sfâcaru și Păcălóia, avênd o popula-

ţiune de 3760 loc. (1977 b. 1783 f,). în care intră şi 75 ţiganĭ.

Capĭ de familie sunt 656; contribuabilĭ 632; case de locuit 675.

In comună sunt 6 bisericĭ: In Podeni Nouĭ, fondată de locuitorĭ şi refăcută la 1827; în Ghiocelu, făcută la 1841; în Mehedinţĭ, fondată la 1861; în Rahova, fondată la a. 1832; în Popescĭ, fondată la a. 1857 şi în Valea Dulce, fondată de călugăriĭ Iane şi Enache la anul 1807. Tóte aceste bisericĭ sunt deservite de 4 preoţĭ.

Pe lângă agricultură, 17 locuitorĭ se maĭ ocupă cu rotăria, butăria şi dulgheria. Produsul munceĭ lor l desfac la oraşele Ploesci, Văleni-de-Munte, Urlaţi şi Mizil.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ, 287 s'au împroprietărit la 1864, când li s'au dat 861 h. a. pămênt. Eĭ au 88 caĭ şi epe, 277 vacĭ, 6 bivolĭ, 21 capre, 1224 oĭ, 602 porcĭ, afară de vitele trebuinciόse munceĭ agricole.

In raionul comuneĭ, pe rîuşorul Oghiza, sunt patru morĭ pentru măcinat, cu câte două pietre fie-care.

Scóla s'a înfiinţat în comună de la 1860; însă a funcţionat cu întreruperĭ. De la 1882 funcţionéză regulat. Localul e proprietatea comuneĭ. In anul trecut s'a frecuentat de 40 copiĭ, din numĕrul de 278 copiĭ (183 b. 95 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1728 leĭ. *Sciu carte 72 bărbaţĭ, 24 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafaţă de 4000 h. a.

Gârla Lojadna, care trece prin comună, are apa fórte sărată, din causa terenurilor sărate ce străbate. Tot în raionul acesteĭ comune maĭ sunt isvóre de apă de puciósă. Terenul sĕu conţine şi păcură.

Ţuică, în aniĭ roditorĭ, se fabrică pênă la 9000 d. l. iar vin abia 2000 d. l. anual.

In dealul numit «Măgura» sau «La Bordeiŭ de sare» se găsesce în pămênt sare în mare cantitate.

Gândacĭ de mătase se cultivă şi dau pe an 9-10 k. g. borangic. Stupĭ cu albine sunt numaĭ 60.

Dintre cereale se cultivă aci numaĭ grâu, porumb şi ovĕz. Pomĭ roditorĭ sunt: 757 merĭ, 275 perĭ, 346 duḑĭ, 425 cireşĭ. Liveḑile de fîn dau cam două care de mĕsură la hectar.

Comerciul se exercită în comună de 14 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ sunt de leĭ 12.663,50, și cheltuelile de 7163 leĭ.

Stă în legătură prin sosele comunale cu comunele: Văleni-de-Munte, Urlațĭ, Chiojdénca, Apostolache, Podeni-Vechĭ și Păcureți.

In raionul comuneĭ sunt dealurile: Păcălóia, Pancea, Măgura și Stejaru, pe carĭ se cultiva maĭ bine de 50 h. a. vie, dar din causa filoxereĭ abia au maĭ rĕmas ca 5 h. a. In partea de N. este Piscul Hoților, unde nisce bandițĭ 'șĭ aveau ascundĕtorile.

Comuna e udată de gârlele Oghiza și Lojadna, afară de câte-va văĭ, puțin însemnate.

Se mărginesce cu comunele: Podeni-Vechĭ, Bălțesci, Păcureți, Gornetu, și Valea-Bouluĭ.

PODGORIA, plasă, se mărginesce la E. cu jud. Buzĕu, de care se desparte printr'o linie perpendiculară de la N. la S. ce trece pe la E. de com. Chiojdénca, și care apoĭ se îndréptă spre Vest, trecênd pe la Sud de com. Sângeru.

La S. E. se mărginesce cu plasa Cricov, de care se desparte printr'o linie curbă de la E. spre S. și care trece pe la E. de comunele Podeni-Nouĭ, Hârsa și Scăenĭ.

La N. se mărginesce cu parte din jud. Buzĕu și plaiu Teléjen, de care se desparte printr'o linie dréptă dusă pe la N. de comunele: Aricesci și Cărbunescĭ.

La V. se mărginesce cu plaiurile Teléjen și Vărbilău și plasa Têrgșor, despărțindu-se de plaiu Teléjen printr'o linie care trece pe la V. de comunele: Surani și Gornetu-Cuib; iar de plaiu Vărbilău și plasa Têrgșor, prin rîul Teléjen.

Din punctul de vedere administrativ, plasa Podgoria se compune din 18 comune rurale, adică: Apostolache, Aricescĭ, Boldescĭ, Cărbunescĭ, Chiojdénca, Gornetu-Cuib, Hârsa, Măgurelele, Păcureți, Pléșa, Podeni-Nouĭ, Podeni-Vechĭ, Salcia, Sângeru, Scăeni, Șoimari, Surani și Udrescĭ.

Reședința sub-prefectureĭ este în com. Podeni-Vechĭ, căt. Bălțescĭ.

Cea maĭ populată comună din plasa Podgoria este Podeni Nouĭ, apoĭ vin Hârsa, Chiojdénca, Gornetu-Cuib, Păcureți și Podeni-Vechĭ. Cele maĭ puțin populate sunt Scăeni și Pleașa.

Pământul acesteĭ plășĭ e maĭ mult deluros și priesce mult vițeĭ, prunuluĭ și nucululuĭ.

Văile formézâ câmpiĭ întinse, pe carĭ se cultivă tot felul de cereale; pădurile nu lipsesc.

Terenul fiind prielnic cultureĭ în general, ocupația locuitorilor, afară de fabricarea rachiuluĭ, e agricultura și crescerea vitelor, acésta din urmă puțin îngrijită.

Parte din locuitoriĭ plășeĭ se îndeletnicesc și cu diferitele meseriĭ, și cu chirigeria.

După cum se vede din tabloul de maĭ jos, în plasa Podgoria se cultivă $543\frac{1}{2}$ h. a. vie, adică:

COMUNA	H. A.	ARIĬ	COMUNA	H. A.	ARIĬ
Boldesci	10	—	Report. .	325	50
Aricesci	1	50	Podeni-Nouĭ . . .	162	50
Gornetu-Cuib . .	134	50	Podeni-Vechĭ. . .	25	—
Măgurelele . . .	80	—	Cărbunesci . . .	13	50
Păcureți	99	50	Surani	10	—
			Șoimari	7	—
De reportat. .	325	50		543	50

Din punctul de vedere al cultuluĭ, locuitoriĭ plășeĭ Podgoria sunt creștinĭ-ortodoxĭ. S'a împărțit în 28 parohiĭ, având 24 filiale.

1). *Parohia Scăeuĭ*, cu biserica parohială «Adormirea» compusă din căt. Balaca și Pleașa, avênd ca filiale bis. «Sf. Grigore» și «Intrarea în Biserică».

2). *Parohia Păcurețĭ*, cu biserica parohială «Adormirea».

3). *Parohia Mațița* (com. Păcureți) cu biserica parohială «Sf. Voevoḑi» compusă din căt. Atârnațĭ (com. Șoimari).

4). *Parohia Măgurelele*, cu biserica parohială «Sf. Ion» compusă din căt. Códa-Maluluĭ, Protosinghelu și M-rea Zamfira, avênd ca filiale bisericile: «Adormirea», «Sf. Dumitru» și «Inălțarea Domnuluĭ».

5). *Parohia Podeni-Vechĭ*, cu biserica parohială «Sf. George».

6). *Parohia Bălțescĭ* (com. Podeni-Vechĭ) cu biserica parohială «Nascerea M. Domnuluĭ» compusă din căt. Izescĭ, avênd ca filială biserica «Sf. Dumitru».

7). *Parohia Hârsa*, cu biserica parohială «Adormirea» compusă din căt. Plopu și Nisipósa, avênd ca filială biserica «Sf. Treĭ Erarchĭ» și «Adormirea».

8). *Parohia Vârbila* (com. Hârsa) cu biserica catedrală «Adormirea» compusă din căt. Valea Cuculuĭ și Jărcălăĭ (Urlațĭ), filială «Sf. Voevoḑĭ».

9). *Parohia Boldescĭ*, cu biserica parohială «Sf. Voevoḑĭ» compusă din căt. Seciu, avênd ca filială biserica «Sf. Treime».

10). *Parohia Șipotu* (com. Boldescĭ) cu biserica parohială «Adormirea» compusă din căt. Lipănesci, avênd ca biserică filială «Adormirea».

11). *Parohia Podeni-Nouĭ*, cu biserica parohială «Adormirea» compusă din căt. Ghiocelu și Mehedința, avênd ca filială biserica «Sf. Nicolae».

12). *Parohia Popescĭ* (com. Podeni-Nouĭ), cu biserica parohială «Sf. Nicolae» compusă din căt. Valea-Dulce și Rahova, avênd ca filială biserica «Sf. Nicolae».

13). *Parohia Gornetu* (com. Gornetu-Cuib) cu biserica parohială «Cuviósa Paraschiva».

14). *Parohia Cuibu* (com. Gornetu-Cuib) cu biserica parohială «Adormirea» compusă din căt. Nucetu, avênd ca filială biserica «Sf. Dumitru».

15). *Parohia Vaĭ-de-El* (com. Udrescĭ) cu biserica parohială «Sf. Voevoḑĭ» compusă din căt. Udresci și Dobrota, avênd ca filiale bis. «Sf. Dumitru» și «Sf. Haralambie».

16). *Parohia Sângeru-de-jos* (com. Sângeru) cu biserica parohială «Sf. Andrei» compusă din căt. Sângeru-de-sus, avênd ca filială bis. «Adormirea».

17). *Parohia Mireșu* (com. Sângeru), cu biserica parohială «Sf. Nicolae».

18). *Parohia Apostolache*, cu biserica parohială «Adormirea» compusă din căt. Mârlogea și Tisa, avênd ca filiale bis. «Sf. Voevoḑĭ» și «Sf. Dumitru».

19). *Parohia Salcia*, cu biserica parohială «Sf. Voevoḑĭ».

20) *Parohia Chiojdénca*, cu biserica parohială «Cuviósa Paraschiva» compusă din căt. Nucetu, avênd ca filială biserica «Sf. Dumitru».

21). *Parohia Trenu* (com. Chiojdénca) cu biserica parohială «Cuviósa Paraschiva».

22). *Parohia Cărbunescĭ*, cu biserica parohială «Sf. Nicolae».

23). *Parohia Surani*, cu biserica parohială «Sf. Dumitru».

24). *Parohia Șoimari* cu biserica parohială «Sf. Apostolĭ».

25). *Parohia Aricesci* cu biserica parohială «Sf. Nicolae».

26). *Parohia Star-Chiojdu* cu biserica parohială «Sf. Treime» compusă din căt. Brădetu, avênd ca filiale biserica «Cuviósa Paraschiva» și «Sf. Nicolae».

27). *Parohia Vadu-Ani* (com. Star-Chiojdu), cu biserica parohială «Sf. Voevoḑĭ», compusă din căt. Rotarea, avênd ca filială «Nascerea M. D.»

28). *Parohia Drajna-de-jos*, cu biserica parohială «Sf. Nicolae» avênd ca filială biserica «Sf. Alessandru».

PODORÉNCA, vale, isvorăsce de la N. E. de com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen, și se vérsă în gârla Drajna, tot în raionul com. Drajna-de-sus.

PODULUĬ, vale, isvorăsce din locurile de arătură ale com. Ogretinu, pl. Teléjen, se împreună cu valea Dragomireĭ și se vérsă în gârla Ogretinu, tot în raionul com. Ogretinu, din care isvorăsce.

PODU-BISERICEĬ, loc isolat, com. Teișani, plaiu Teléjen.

PODU-CHIOVENILOR, loc isolat în com. Teișani, pl. Teléjen. Atât podul Bisericeĭ cât și al Chiovenilor, actualmente reservate pășuneĭ, sunt propriĭ cultureĭ ovĕzuluĭ.

PODU-CHEIA, sat, face parte din C. R. Brebu, plaiu Prahova. Are o pop. de 110 loc. (50 b. 60 f.). Și-a luat numele de la o strâmtóre fórte îngustă, în formă de cheie, pe unde trece rîul Doftana.

Vâlceaua Valea Rea desparte acest cătun de Brebu-Megiesc.

PODU-CHEI, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de schitul Brebu, com. Brebu, pl. Prahova, care pe periodul 1886-91 s'a arendat cu 520 leĭ anual.

PODU-CORBULUĬ, sat, face parte din C. R. Comarnicu, plaiu Peleș. Are o pop. de 164 loc. (80 b. 84 f.). Este situat între văile Prahoveĭ, Braduluĭ și Corbuluĭ, într'o posițiune fórte frumósă.

PODU COTORCI, localitate în partea de N. a com. Star-Chiojdu, plaiu Teléjen, unde se vĕd nisce gropĭ, despre carĭ locuitoriĭ

spun că sunt făcute de Tătarĭ.

PODU-CU-FAGĬ, vale, isvorăsce din raionul com. Valea-Lungă, pl. Prahova, şi se vérsă în Valea-luĭ-Dan, tot în raionul com. Valea-Lungă.

PODU-FRÂNCULUĬ, loc isolat în com. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria. unde Valea Beni se vérsă în pârâul Nuceţénca.

PODU-LAT, deal ce se întinde maĭ în tot lungul sĕu, în partea de E. a com. Cornu, plaiu Prahova. I s'a dat acest nume pentru-că d'asupra acestuĭ deal se află un loc şes. Servă vitelor de păşune.

PODU-LUNG, sat, face parte din C. R. Comarnicu, pl. Peleş. Are o pop. de 284 loc. (145 b. 139 f.) Este situat la sudul comuneĭ între văile: Prahoveĭ, Corbuluĭ şi Saruluĭ.

PUDU LUNGAŞ, loc isolat, com. Slănicu, plaiu Vărbilău.

PODU-NÉGULUĬ, sat, face parte din C. R. Comarnicu, pl. Peleş. Are o pop. de 142 loc. (74 b. 68 f.) Este situat pe malul drept al rîuluĭ Prahova, la pólele munteluĭ Pleşuva-Mare şi coprins între văile: Obieleĭ (N.) şi Mestécănuluĭ (S.)

La N. de acest cătun, în localitatea numită «Lespeḑile» este o biserică fondată la a. 1661 de Jupân Pârvu Cantacuzino vel Logofĕt cu tatăl sĕu Drăghiciŭ vel spătar.

Pe la sfîrşitul véculuĭ XVII nicĭ vorbă nu era de vr'un sat aci sus la munte; case ţĕrănescĭ întâlneaĭ pe valea Prahoveĭ abia la Comarnic, în căt. Podu-Néguluĭ, ceia ce probéză că acest cătun este cel maĭ vechiŭ după valea Prahoveĭ (Veḑĭ Podu-Néguluĭ).

PODU-NÉGULUĬ s'a numit comuna Predeal, pl. Peleş, din timpurile cele maĭ vechĭ, şi chiar de la formaţiunea sa şi se întindea de la Predeal pênă la Posada, coprinḑênd tóte cătunele carĭ forméză actualmente comuna Predeal, apoĭ teritorul com. Sinaia cu căt. Isvoru, precum şi Posada şi Podu-Néguluĭ.

Numirea acésta s'a dat comuneĭ după localitatea «Podu-Néguluĭ» de la Comarnic, unde se află schitul Lespeḑile, de care depindea comuna, în afacerile bisericescĭ.

Reşedinţa comuneĭ Podu-

Néguluĭ era la Buşteni. Acolo era *sfatul*, compus dintr'un pârcălab şi treĭ deputaţĭ aleşĭ de popor. Pârcălabul strîngea birurile ce «eşiau pe comună» iar socotelile le ţinea pe «răboj».

La 1864 cătunele Posada şi Podu-Néguluĭ s'au alipit la Comarnic şi 10 anĭ maĭ târḑiu, la 1874, după dorinţa exprimată de M. S. Carol I, comuna Podu-Néguluĭ a luat numirea de «Sinaia» iar primăria s'a mutat de la Buşteni în acéstă din urmă localitate.

Prin legea din 1880 Sinaia a fost declarată de com. urbană (I. G. Babeş).

PODU-URSULUĬ, sat, face parte din C. R. Cosminele, plaiu Vărbilău.

PODU-URSULUĬ, sat, face parte din C. R. Livadea, plaiu Vărbilău.

PODU-VADULUĬ, sat, face parte din C. R. Bréza-de-jos, pl. Prahova. Are o pop. de 966 loc. (468 b. 498 f.) Aci e o biserică fondată la a. 1818, cu hramul «Nascerea sf. Ión». *In acest cătun a fost pênă la 1834 un stabiliment de băĭ.*

PODU-VADULUĬ băĭ renumite pe la anul 1834, situate pe loc şes, aprópe de sos. naţională, în centrul com. Bréza-de-jos, pl. Prahova, aparţinênd obşteĭ locuitorilor. *Apa conţine iod şi pucіósă*, însă nu i s'a făcut nicĭ o analisă chimică.

PODU-VĂLENI, sat, face parte din C. R. Poenari-Burchi, pl. Crivina. Locuitoriĭ sĕĭ s'au împroprietărit la a. 1864 pe moşia Podu-Văleni şi Cojocărénca. Au o biserică lipsită de orí-ce inscripţiune.

PODU-VĂLENILOR, deal situat la E. de com. Bughiile, pl. Teléjen. Şi-a luat numirea de la com. Văleni, d'asupra căreia e aşeḑat.

Pe dealurile acesteĭ comune se cultivă ovĕz, sunt viĭ şi pomĭ roditorĭ. Pe unele se află islaz şi pădure.

PODU-VÂRTOS, sat, face parte din C. R. Comarnicu, plaiu Peleş. Are o pop. de 243 loc. (115 b. 128 f.) Este situat la pólele munteluĭ Gâlmeia şi coprins între văile: Prahoveĭ, Cernica şi Bătrâóra.

PODURĬ se maĭ numesce căt.

Cornu-de-sus, com. Cornu, pl. Prahova.

PODURILE, sat, face parte din C. R. Drajna-de-jos, pl. Teléjen. Are o pop. de 70 loc. (40 b. 30 f.) Locuitoriĭ din acest cătun au ţinut maĭ nainte de Drajna-de-sus, în raza căreia au fost împroprietăriţĭ la 1864. Acest cătun este fórte aprópe de Drajna-de-sus, în cât forméză o singură grupă de locuinţe, pe când de Drajna-de-jos e separat prin distanţe de 3-8 k.· m. Acest cătun ţine de secţiunea scóleĭ din Drajna-de-sus, şi locuitoriĭ luĭ sunt enoriaşĭ aĭ bisericeĭ de aci.

PODURILE, trup de pădure a statuluĭ pendinte de com. Teşila, plaiu Peleş, care, împreună cu trupurile: Gâlma, Carabanu cu Boia, Lacurile cu Rusu, Rusu-de-jos, Prislopu şi Vîrful Negraşuluĭ, forméză pădutea Teşila, care are o întindere de 5000 h. a.

POĬÉNA, rîpă la S. V. de com. Moreni, plasa Filipescĭ.

POĬÉNA, pârâu, isvorăsce din poenile com. Proviţa-de-sus, plaiu Prahova, şi se vérsă pe partea dréptă în rîul Proviţa, tot în com. Proviţa-de-sus.

POĬÉNA, teren isolat în com. Poĭéna, pl. Prahova, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, arendată pe per. 1882-92 cu 200 leĭ anual.

POĬÉNA se numesce de locuitorĭ pentru prescurtare, comuna Poĭéna-de-Vărbilău, plaiu Vărbilău.

POĬÉNA, loc şes la E. de com. Surani, pl. Podgoria, pe care sunt livedĭ de fîn şi se cultivă porumb.

POĬÉNA, sat, face parte din C. R. Comarnicu, pl. Peleş. Are o pop. de 1122 loc. (578 b. 544 f.) Este situat într'o posiţiune fórte frumósă, între munţiĭ Comarniculuĭ şi văile: Prahoveĭ, Saruluĭ şi Comarnicu.

POĬÉNA, poĭénă, com. Drajna-de-sus, plaiu Teléjen.

POĬÉNA, monastire aşedată pe un deal frumos în faţa oraşuluĭ Câmpina. Se întreţine de Eforia Spitalelor civile din Bucurescĭ şi se administréză de un îngrijitor.

Acéstă monastire, care acum a rĕmas ca biserică de mir, s'a fondat la anul 1688 de că-

tre Spătarul Toma Cantacuzino, fratele luĭ Şerban Vodă Cantacuzino.

Biserica actuală s'a reclădit în anul 1840 de Eforia Spitalelor civile, care înscrie anual în bugetul sĕu suma de 4860 leĭ.

POĬÉNA, deal, com. Poĭéna, pl. Prahova, pe care se cultivă ½ h. a. vie.

POĬÉNA, staţie de drum de fier pe linia ferată Ploescĭ-Slănic, la 94 k. m. departe de Bucurescĭ şi la 34 k. m. de Ploescĭ, între gările Plopeni şi Slănic.

POĬÉNA, sat, face parte din C. R. Poĭéna, plaiu Prahova. Are o pop. de 592 loc. (319 b. 273 f.) Aci e schitul Poĭéna (v. a. n.) Locuitoriĭ sĕĭ s'au împroprietărit la 1864 pe moşia Poiéna, a Eforieĭ.

Véra acest sat e visitat de mulţĭ pătimaşĭ, pentru băĭ sărate.

Este în apropiere de gara Câmpina. Aci e reşedinţa comuneĭ.

POĬÉNA, comună rurală, plaiu Prahova. Pênă la anul 1680—după spusa bĕtrânilor—în acéstă localitate erau pădurĭ secolare. Spătarul Toma Cantacuzino, refugiat aci, din nu se scie ce împrejurărĭ, încântat de posiţiunea acestor locurĭ, a zidit schitul Poĭéna întru mărirea luĭ Dumneḑeu şi ca ajutor pentru armata Româno-Rusă, contra Ungurilor, înzestrând'o cu cincĭ moşiĭ, astă-ḑĭ proprietăţĭ ale Eforieĭ spitalelor din Bucurescĭ.

De atuncĭ s'a înfiinţat comuna, luând numele de Poĭéna, de la numele schituluĭ fondat în anul 1688.

Este situată pe ţĕrmul drept al rîuluĭ Prahova, la 36 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 5 k. m. de reşedinţa plăiuluĭ.

La început comuna a fost situată cam pe locul unde aḑĭ e gara Câmpina şi pe poiéna cea verde şi întinsă, unde aḑĭ sunt ţarinile locuitorilor, dar locuitoriĭ s'au retras pe dealurile de aḑĭ, din causa inundaţiilor rîuluĭ Prahova.

Se compune din 4 cătune: Poiéna, Bobolia, Slobozia şi Linia [1]), avênd o pop. de 1317

[1]) După statistica Ministeruluĭ de Interne, com. Poiéna e împărţită în 5 cătune: Bobolia, Piétra-de-sus, Poiéna, Slobozia şi Vrăjitórea.

loc. (691 b. 626 f.), în care intră 7 familiĭ de ţiganĭ, ferarĭ şi lăutarĭ, şi 7 familiĭ de Bulgarĭ, carĭ se ocupă cu grădinăria.

Capĭ de familie sunt 233; contribuabilĭ 212; case de locuit 246.

In comună sunt 3 bisericĭ: Schitul Poĭéna, fondată la a. 1688 de spătarul Toma Cantacuzino, reparat în 1893, şi purtând următórea inscripţie: «Intru mărirea luĭ Dumneḑeu şi Mântuitoruluĭ Isus Christos şi întru cinstea prea sfinteĭ Născĕtóre de Dumneḑeu s'au ridicat şi înfrumuseţat acéstă sfîntă biserică, din temelie, în ḑilele D-séle D-luĭ Alexandru Vodă şi ale Mitropolituluĭ ţĕreĭ Neofit, lét 1841, de către Egumenul Arhimandrit Ghenadie.

A doua biserică e în căt. Bobolia, fondată de stareţul Predealuluĭ la 1838, şi biserica din căt. Slobozia, fondată de Mihaiŭ Cantacuzino, ca metoh al monastireĭ Sinaia (I lipsesce anul fondăreĭ).

Aceste bisericĭ sunt deservite de doĭ preoţĭ, plătiţĭ de Eforie.

Afară de agricultură, 46 locuitorĭ se maĭ ocupă cu fabricarea varuluĭ alb şi negru, cu dulgheria, tâmplária, zidăria, rotăria, chirigeria şi fabricarea ţuiceĭ. Produsul munceĭ l desfac la Brăila, Galaţĭ, Bucurescĭ şi Ploescĭ.

107 locuitorĭ s'au împroprietărit la 1864 pe moşiile: Poiéna, Slobozia şi Bobolia, când li s'au dat 428 h. a. Eĭ au 27 caĭ, 13 epe, 136 vacĭ, 45 capre, 173 oĭ, 117 porcĭ, afară de vitele trebuinciósе munceĭ.

In raionul comuneĭ pe rîul Prahova sunt 5 morĭ şi o pivă şi pe rîul Doftana o móră.

Scólă există în comună de 47 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ şi s'a frecuentat în anul trecut de 44 băeţĭ şi 24 fete, din numĕrul de 195 copiĭ (104 b. 91 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1512 leĭ. *Sciu carte 326 bărbaţĭ şi 145 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafaţă de 2450 h. a.

In raionul comuneĭ sunt isvóre de apă sărată, provenite din localităţĭ unde se află sare în mare cantitate. Acéstă apă se întrebuinţéză pentru băĭ şi sunt bune contra durerilor de picióre, de óse, etc. Sunt mult frecuentate véra, de şi n'are stabiliment sistematic, fie pentru eficacitatea lor, fie pentru

aerul cel curat al localităţeĭ.

Ţuică se fabrică în comună cam 1820 d. l. anual.

Are renumite carierĭ de piétră. Cu piétra din acéstă comună s'a servit la canalisarea rîuluĭ Dâmbovița, în Bucurescĭ.

In localitățile numite «La Piétră» și «Pe livezĭ» sunt mine de sare, însă în neesploatare.

De când bumbacul s'a eftinit, cultura gândacilor de mătase a maĭ încetat. Stupĭ cu albine sunt 80-90.

Pământul e prielnic numaĭ porumbuluĭ și maĭ ales pomilor. Terenul cultivabil a produs anul trecut 2300 h. l. Pomĭ roditorĭ sunt: 730 merĭ, 264 perĭ, 65 duḑĭ, 143 cireşĭ, 264 nucĭ; iar liveḑile dau ca la 365 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 6 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ sunt de 5800 leĭ și cheltuelile de 5680.

Diferite drumurĭ înlesnesce comunicația între comunele Provița-de-sus, Cocorĕsci-Capli, Bréza, etc.

E brăzdat de dealul Răcmanul, Slobozia și Măgura, spre V. de comună, tóte acoperite cu crâng, pășunĭ, islaz, pădure, și servind de pășune vitelor locuitorilor.

In partea de E. e străbătută de rîul Prahova, în care se vérsă văile: Turbure, Brăgare, Valea-Rea și Tisa (v. a. n.).

Se mărginesce cu comunele: Bréza-de-jos, Câmpina, Bănesci, Măgureni, Provița-de-jos și Provița-de-sus.

POIÉNA-COPACIULUĬ, numire ce purta în vechime com. Opărițĭ, plaiu Teléjen.

POIÉNA-COPACIULUĬ, sat, face parte din C. R. Opărițĭ, pl. Teléjen.

Are o pop. de 307 loc. (147 b. 160 f.). Cade în partea de V. a comuneĭ. Locuitoriĭ maĭ numesc acest cătun și Copăceniĭ, și s'a format pe la a. 1783. Și-a luat numele de la un copaciŭ uriaș și singuratic din poiéna acestuĭ cătun. *De aci se esploatéză păcură.*

POIÉNA-CUIBULUĬ, numită și Poiéna-Mare, loc de fînețe în partea de V. a căt. Cuib, între dealul Berivoe și pârâul Sărățelu, com. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria.

POIÉNA-CU-SCAIŬ, vale, com. Vâlcănescĭ, plaiu Vărbilău.

POIÉNA-FETEĬ, poiénă maĭ spre N. de Fața-luĭ-Craiŭ, com. Ce-

rașu, plaiu Teléjen. Legenda spune că într'un resbel ce a avut aci Ungurii cu Românii, din armata Română a perit un comandant, ucis de Unguri, și după-ce l'au desbrăcat de haine au vědut că e fată și ast-fel a rěmas numele poienei de «Poiéna Fetei».

Pe aci a fost multă vreme, pênă la facerea căleĭ-ferate Ploesci-Predeal, comunicația cu Austro-Ungaria.

POIÉNA-HOȚILOR, platou întins la N. de muntele Clăbucetul Taurului, între pârâul Prahovița și Limbășelul, com. Predeal, plaiu Peleș.

POIÉNA-HOȚILOR, poiénă pe rîul Teléjen, com. Măneciu-Ungureni, plaiu Teléjen.

POIÉNA-LACULUĬ, trup de pădure a statului în întindere de 13 h. a. pendinte de com. Văleni, plaiu Teléjen, care, împreună cu trupurile: Valea Gardului (62 h. a.), Cotu-cu-Plopi, Obrațele-după-Sfóra-Predealu (25 h. a.), Bughea-de-sus (45 h. a.) și Runcu (40 h. a.), formézä pădurea Văleni.

POIÉNA-MARE, poiénă, com. Isvórele, plaiu Teléjen, numită ast-fel de la suprafața sa cea întinsă.

POIÉNA-MARE, sat, face parte din C. R. Bĕtrâni, plaiu Teléjen. Cade în partea de N. a comunei.

POIÉNA-MARE, poiénă, com. Teișani, plaiu Teléjen.

POIÉNA-MARE, mal, com. Teișani, plaiu Teléjen.

POIÉNA-MARE, deal, com. Salcia, plasa Podgoria. Parte servă pentru cultură, parte pentru pășune.

POIÉNA MERLI, sat, face parte din C. R. Cătunu, pl. Teléjen.

POIÉNA-MIRCEĬ, loc isolat în suprafață de aprópe 3 h. a. fost pendinte de M-rea Țigănesci, situat în com. Bătesci, pl. Crivina.

POIÉNA-PODULUI, loc isolat în com. Hârsa, plasa Podgoria.

POIÉNA-POPEĬ, poiénă în partea de N. a com. Scorțeni, pl. Prahova, numită ast-fel fiindcă era proprietatea unuĭ preot.

POIÉNA STÂNEĬ, poĭénă, com. Valea-lungă, plaiu Prahova.

POIÉNA TRESTIEĬ, sat, face parte din C. R. Cosminele, pl. Vărbilău.

POIÉNA ȚAPULUĬ, sat, face parte din C. R. Predealu, pl. Peleș. Acest cătun s'a format în urma căt. Bușteni, adică pe la a. 1830.

Cel-d'ântêiŭ, care a construit casă aci a fost un óre-care Alexe, lucrător la sticlăria veche D'Intre Prahove, cam pe locul unde se află astă-ḑĭ vila administrațieĭ moșiilor Regale.

In aniĭ din urmă, Poĭéna-Țapuluĭ, grație posițiuneĭ séle încântătóre și aeruluĭ celuĭ curat și sănĕtos, a devenit o stațiune de vilegiatură în timpul vereĭ.

La 1884, acest cătun, împreună cu Predealu, Azuga și Bușteni, carĭ aḑĭ formézǎ com. Predealu, aparținea de com. Sinaia. și de la acéstă dată s'au deslipit, constituindu-se definitiv la 7 Maiŭ 1885.

POIÉNA-VĂTAFULUĬ, veḑĭ Berevoescu-de-jos.

POĬÉNA-VERDE, poĭénă întinsă, pe care maĭ 'nainte era așeașeḑată com. Poĭéna, pl. Prahova, și de unde locuitoriĭ s'au retras spre deal, din causa inundațiilor rîuluĭ Prahova. Aḑĭ, aci sunt țarinele locuitorilor.

POIÉNA-VULPEĬ, deal, com. Opăriți, plaiu Teléjen, numit astfel de la vulpile ce se vînau în acest loc.

POIÉNA-VĂRBILĂU (Teișu), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moșia Poĭéna-Vărbilău, pendinte de com. Poĭéna-de-Vărbilău, plaiu Vărbilău.

POIÉNA-VĂRBILĂU, moșie a statuluĭ, com. Vărbilău, plaiu Vărbilău, pendinte de m-rea Mărgineni, care pe periodul 1889-94 s'a arendat cu 400 leĭ anual, în plus 720 leĭ plata de pădurarĭ și confiniștĭ. Acéstă moșie s'a vîndut de vecĭ.

POIÉNA-DE-VĂRBILĂU, deal în comuna cu acelașĭ nume, plaiu Vărbilău, pe care se cultivă 2½ h. a. vie.

POIÉNA-DE-VĂRBILĂU, comună rurală, plaiu Vărbilău. Cu tóte cercetările făcute nu s'a putut

afla nimic despre anul înființărei acestei comune.

Este situată pe ambele maluri ale gârlei Vărbilău, la 23 k. m. departe de capitala județului și la 10 k. m. de reședința plaiului.

N'are nici un cătun alipit. Populația sa e de 638 loc. (320 b. 318 f.), în care intră și 32 familii de țigani, cari se ocupă cu munca câmpului.

Capi de familie sunt 152; contribuabili 116; case de locuit 150.

In comună e o singură biserică, fondată la a. 1864 prin donațiuni benevole din partea locuitorilor din acéstă comună, cum și din alte părți, deservită de un singur preot.

Locuitorii din acéstă comună se ocupă esclusiv cu agricultura și cultura prunilor. Produsul muncei l desfac la orașul Ploesci și în alte părți.

Parte din locuitorii comunei sunt moșneni. 71 s'au împroprietărit la 1864, când li s'au dat 184 h. a. Ei au 9 cai și epe, 70 vaci, 26 capre, 107 oi, 57 porci.

In raionul comunei, pe rîul Vărbilău, este o móră pentru măcinat.

Aci a început să se învețe carte cam de la a. 1855. Localul este proprietatea comunei. S'a frecuentat în anul trecut de 21 băeți și 5 fete. Cu întreținerea personalului se cheltuesce anual 1080 lei. *Sciu carte 45 bărbați și 2 femei.*

Tot teritorul comunei este de 450 h. a.

In comună se fabrică 290 h. l. țuică și 58 h. l. vin. (Țifre obținute în urma facerei mediei celor din urmă trei ani).

Gândaci de mĕtase se cultivă în mică cantitate. Pămêntul nu e prielnic la tótă cultura. Aci nu se cultivă de cât puțin grâu și porumb. Pomi roditori sunt puțini. Livedile dau ca la 100 care fân.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumari.

Bugetul comunei presintă la veniturî suma de lei 3066,34; iar la cheltueli 2526,11 lei.

In comună sunt 2 sosele vicinale: una o légă cu com. Mălăesci la S. și Vărbilău la N.; și a doua cu com. urb. Văleni-de-Munte.

E udată de la N. la S. de apa Vărbilău și de Valea Bisericei, ce se vérsă în Vărbilău, tot în raionul acestei comune.

Se mărginesce la N. cu

com. Vărbilău, la S. cu com. Mălăescĭ, la E. cu com. Bughiile şi la V. cu com. Trestióra.

POĬENIĬ, movilă, com. Isvórele, plaiu Teléjen, numită ast-fel pentru-că se află în mijlocul uneĭ poĭenĭ fórte frumóse.

POĬENIĬ, deal în raionul com. Sângeru, plasa Podgoria, pe care se cultivă vie și sunt liveḑĭ de prunĭ.

POENIȚA, isvor cu apă minerală, situat pe deal în apropiere de gara Câmpina, com. Poĭéna, pl. Prahova, aparţinênd locuitoruluĭ Coman Mănăilă. *Apa sa conține pucĭósă* și s'a dat în anul trecut laboratoruluĭ de chimie din Spitalul Brâncovenesc să se analiseze.

POENIȚA, plaiŭ la S. de com. Târlescĭ, plaiu Teléjen, pe care se află pădure și locurĭ de fânețe.

POENIȚELE POPI, poĭenĭ spre N. V. de com. Talea, plaiu Peleș.

POENILE BOULUĬ, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moşia Comarnicu, pendinte de com. Comarnicu, plaiu Peleș.

POENARI, sat, face parte din C. R. Poenari-Apostolĭ, pl. Crivina.

POENARI-APOSTOLĬ, comună rurală, pl. Crivina. Datéză de vr'o 250 anĭ, luându-șĭ numele de la Pârcălabul de curte, Clucerul Poenaru Apostol.

Este situată pe malul rîuluĭ Cricovul-sec, la 23 k. m. departe de capitala judeţuluĭ și 8 k. m. de reședința plășeĭ.

Se compune din 3 cătune: Poenari-Apostolĭ, Poenari și Gorgani, avênd o populațiune de 849 loc. (418 b. 431 f.).

Capĭ de familie sunt 175; contribuabilĭ 187; case de locuit 170.

In comună sunt 2 bisericĭ: una în Poenari-Apostolĭ, cu hramul «Adormirea M. D.» fondată la a. 1820; și a doua, cu hramul «Sf. Nicolae» fondată la anul 7252 (1744) și reparată la a. 1852 de clucerul Răducan Clinceanu. In comună e un singur preot.

Locuitoriĭ se ocupă parte cu agricultura, parte cu chirigeria, parte cu rotăria. Produsul munceĭ l desfac la orașul Ploescĭ.

Parte din locuitorĭ s'au îm-

proprietărit la 1864 și parte la 1889, pe moșia statuluĭ Gorgota. Eĭ au 158 caĭ, 20 epe, 183 boĭ, 83 vacĭ, 2 capre, 605 oĭ, 48 porcĭ.

Scólă nu există în comună.

Tótă comuna cu islaz și pămênt de muncă, are 508 h. a.

Pămêntul e prielnic la tótă cultura, dar e prea puțin. Terenul cultivabil dă cam 2401 h. l. grâu, 109 h. l. ovĕz, 714 h. l. porumb. Un pogon livede dă două care de fân. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 60 merĭ, 30 perĭ, 100 dudĭ, 25 cireșĭ, 70 nucĭ.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 4890,60; iar cheltuelile 2890,24.

Un singur drum e în comună care merge spre gara Crivina și comunele: Crivina și Gorgota.

POENARI-BURCHI, sat, face parte din C. R. cu acelașĭ nume, pl. Crivina.

POENARI-BURCHI, comună rurală, plasa Crivina. Este situată pe loc șes, lângă rîul Ialomița, la 20 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 15 k. m. de reședința plășeĭ.

Se compune din două cătune: Poenari-Burchĭ și Podu-Văleni, avênd o populațiune de 1359 loc. (711 b. 648 f.), cu 234 contribuabilĭ.

In comună sunt 2 bisericĭ: una în Poenari-Burchĭ, cu hramul «Adormirea» fondată la a. 1888 de preotul Barbu Manea și a doua în căt. Podeni-Vălenĭ, fără nicĭ o inscripție.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu munca câmpuluĭ. Produsul munceĭ agricole l desfac la orașul Ploescĭ.

Locuitoriĭ, în numĕr de 180, s'au împroprietărit la 1864, pe moșia Poenari-Burchĭ, Podu-Vălenĭ și Cojocărénca. Eĭ au 155 caĭ, 275 boĭ, 187 vacĭ, 74 taurĭ, 590 capre și oĭ, 166 porcĭ.

Scólă există în comună de la 1870. S'a frecuentat în anul trecut de 35 băețĭ și 10 fete, din numĕrul de 110 copiĭ (80 b. 30 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea persosonaluluĭ se cheltuesce 1080 leĭ anual.

Tótă comuna se întinde pe o suprafață de 1500 h. a.

Pămêntul e prielnic la tótă cultura. Pomĭ roditorĭ sunt puținĭ.

Comerciul se exercită în comună de 7 cârciumarĭ.

Veniturile și cheltuelile comuneĭ se cifréză la 3700 leĭ.

Prin comună trece o singură sosea ce începe de la limita județuluĭ Prahova și merge la gara Crivina.

POENARI-RALI, comună rurală, plasa Crivina, numită și Gârliciu. S'a format cam pe la anul 1808 de Ralea Poenarul, fostul proprietar al acesteĭ moșiĭ.

Este situată pe malul stâng al rîuluĭ Ialomița, la 22 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 12 k. m. de reședința plășeĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit. Populația sa e de 774 loc. (393 b. 381 f.), în care intră și 7 familiĭ de țiganĭ.

Capĭ de familie sunt 165; contribuabilĭ 150: case de locuit 160.

In comună este o singură biserică, fondată la a. 1865 de Iancu și Gheorghe Andreĭescu, deservită de un singur preot.

Pe lângă agricultură, locuitoriĭ comuneĭ se maĭ ocupă cu facerea funiilor de teiŭ topit. Produsul munceĭ l desfac la Ploescĭ și Bucurescĭ.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit la 1864, când li s'au dat 368 h. a. din moșia D-luĭ Gheorghe Andreĭescu. Eĭ au 160 caĭ, 12 epe, 47 vacĭ, 7 bivolĭ, 10 capre, 368 oĭ, 145 porcĭ.

In raionul comuneĭ e o móră cu aburĭ.

Scólă există în comună de la a. 1886. Localul e proprietatea comuneĭ. In anul trecut s'a frecuentat de 54 băețĭ și 15 fete, din numĕrul de 134 copiĭ (82 b. 52 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 19 bărbațĭ și 1 femeĭe.*

Gândacĭ de mătase se cultivă în mică cantitate; stupĭ cu albine sunt 78. Pămêntul priesce porumbuluĭ, rapițeĭ, grâuluĭ, orzuluĭ și ovĕzuluĭ. Pomĭ roditorĭ sunt puținĭ. Un h. a. livede dă pênă la 4 care de fân.

Comerciul se exercită în comună de 5 hangiĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 3222,61 și la cheltuelĭ 2702,24 leĭ.

Sosele comunale o pun în comunicație spre V. cu com. Poenari-Burchi, la E. cu com. Țigănescĭ, la N. cu com. Poenari-Apostolĭ și la S. cu com. Bălteni.

In tot lungul sĕu, de la V. spre E. e udată de rîul Ialomița, care face maĭ multe zigzagurĭ și de Valea Manasieĭ.

POLINI, numire veche ce se da satuluĭ Bălţescĭ din com. Podeni-Vechĭ, plasa Podgoria.

POPI, movilă, com. Nedelea, plasa Filipescĭ.

POPI, vale, isvorăsce de sub vîrful Nebunilor Marĭ, curge de la V. spre E. şi se vérsă în rîul Teléjen, pe malul drept, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen.

POPI, poiénă pe malul rîuluĭ Teléjen, com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen.

POPI (Muchia-), vîrf de munte în căt. Gura-Beliĭ, com. Bréza-de-sus, pl. Prahova. Cade în partea de V. a sos. naţionale.

POPEĬ (Valea-), vale, com. Diţescĭ, pl. Filipescĭ.

POPEĬ, vale, com. Sângeru, plasa Podgoria.

POPESCI, comună rurală, plasa Têrgşoru. Datéză de vr'o 300 anĭ. Primiĭ sĕĭ locuitorĭ aŭ fost nisce popĭ (călugărĭ) şi d'aci numirea de Popescĭ.

Este situată pe loc şes, la 7 k. m. departe de Ploescĭ şi la 6 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit. Are o pop. de 448 loc. (227 b. 221 f.), în care intră şi 4 familiĭ de ţiganĭ.

Capĭ de familie sunt 115 şi tot atâţĭ contribuabilĭ; case de locuit 120.

In comună e o singură biserică fondată de D-na Olimpia Lahovari. Inscripţiunea este scrisă în limba Elenă. Este deservită de un preot.

Locuitoriĭ se ocupă esclusiv cu munca câmpuluĭ. Puţinul prisos al munceĭ l desfac la oraşul Ploescĭ.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit la 1864, pe moşia Popescĭ, când li s'au dat 400 h. a. pământ. Eĭ au 97 caĭ, 122 boĭ, 63 vacĭ, 160 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Leaotul, e o móră de măcinat.

Scólă nu este în comună.

Tot teritorul comuneĭ e de 600 h. a.

Gândacĭ de mătase sunt fórte puţinĭ. Pămêntul e prielnic la tótă cultura. E lipsită cu desăvârşire de pomĭ roditorĭ. Locurĭ de fâneţe nu sunt.

Comerciul se exercită în comună de un cârciumar.

Veniturile bugetare sunt de 5623,59 leĭ.

E udată de apa Leaotul,

POPESCĬ, sat, face parte din C. R. Podenĭ-Nouĭ, pl. Podgoria. Aci e o biserică zidită de proprietariĭ moșnenĭ, și refăcută la a. 1857 de D-l N. Steriade.

PORCULUĬ, vale, com. Cocorĕsci-Misli, pl. Vărbilău, între valea Teișuluĭ și Drumul Bordeni.

PORCĂRUȘU (Vîrful-), loc isolat, com. Strâmbeni, pl. Vărbilău.

PORLOAGELE (Poiéna-), șes, com. Ogretinu, plaiu Teléjen.

POSADA, sat, face parte din C. R. Comarnicu, pl. Peleș. Are o pop. de 207 loc. (109 b. 98 f.). Este situat la pólele munteluĭ Floriu și coprins între văile Prahoveĭ (V), Conciu (N) și Floriu (S).

POSADA, munte la E. de com. Bĕtrâni, plaiu Teléjen. Pe timpul domnieĭ luĭ Alessandru Ghica Vodă era a doua controlă vamală și reședința căpitanuluĭ de plăeșĭ.

In vremile vechĭ, cam prin vécul XVI, p'aci era drumul — o potecă îngustă abia cât putea merge omul călare—de la Timiș la Comarnic. P'aci se transportau mărfurile din Brașov pe caĭ, pênă la Câmpina, de unde se încărcau în chervane.

POSADA, pichet de graniță și trecĕtóre în Transilvania.

POSESCI, sat, face parte din C. R. Posescĭ, pl. Teléjen. Aci e reședința comuneĭ.

POSESCI, comună rurală, plaiu Teléjen. Data înființăreĭ nu se cunósce. Primiĭ sĕĭ locuitorĭ au fost nisce ómenĭ din neamul Posari, veniţĭ aci de frica Tătarilor, și de aci numirea comuneĭ.

Este situată pe ambele malurĭ ale gârleĭ Zeletinu, la 43 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 15 k. m. de reședința plășeĭ.

Maĭ înainte de venirea Tătarilor, comuna Posescĭ se afla situată maĭ spre N., în mijlocul câmpieĭ Zeletinu, cu numele de «Silistea». Cu venirea Tătarilor, locuitoriĭ s'au împrăștiat, și revenind s'au stabilit pe locul unde e adĭ comuna Posescĭ, aducênd aci și biserica ce construiseră de lemn, autorisată a servi ca cimitir.

Comuna Posescĭ se compune din 3 cătune: Posescĭ, Bodescĭ și Valea Plopuluĭ, avênd o

populațiune de 2030 loc. (1032 b. 998 f.), în care intră și două familiĭ de țiganĭ.

Capĭ de familie sunt 514; contribuabilĭ 337; case de locuit 493.

In comună sunt 4 bisericĭ: două în Posescĭ, una cu hramul «Adormirea» și cea-l'altă cu hramul «Sf. Voevoḑĭ», una în Bodescĭ cu hramul «Sf. Gheorghe» și una în Valea Plopuluĭ cu hramul «Sf. Voevoḑĭ». Nicĭ una n'are inscripție. Tóte sunt deservite de 4 preoțĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura. Maĭ sunt: 5 dogarĭ, 2 rotarĭ, 2 tâmplarĭ, 2 zidarĭ, 10 dulgherĭ și 3 cismarĭ, carĭ abia satisfac necesitățile locale.

In raionul comuneĭ, pe gârla Zeletinu, sunt 2 morĭ de măcinat.

Parte din locuitorĭ sunt moșnenĭ. 178 s'au împroprietărit la 1864, pe moșia moșnenilor, când li s'au dat 284 h. a. Eĭ au 40 caĭ, 30 epe, 843 boĭ și vacĭ, 50 capre, 1500 oĭ, 340 porcĭ, 200 vițeĭ.

Scólă există în comună de la 1836. Localul e proprietatea comuneĭ și s'a reconstruit în 1893, după planul-tip. In anul trecut s'a frecuentat de 104 băețĭ și 8 fete, din numĕrul de 372 copiĭ (194 b. 178 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personalului se cheltuesce 1728 leĭ anual. *Sciu carte 260 bărbațĭ și 29 femeĭ.*

Suprafața comuneĭ cu islaz, fânețe, locurĭ arabile și pădure este de 2350 h. a.

In raionul acesteĭ comune sunt 2 isvóre de apă minerală: unul, ce curge în mare abondență, conține puciósă, isvorînd din muntele Topilea, iar al doilea, care conține sare, isvorăsce din muntișorul Vermanarea. Ambele sunt în centrul comuneĭ.

Aci se fabrică anual pênă la 2500 d. l. țuică.

Sub munțiĭ Vermanarea și Topilea se presupune a fi multă sare.

Gândacĭ de mătase se cultivă în mică cantitate; stupĭ cu albine sunt 161. Pămêntul e puțin prielnic cultureĭ cerealelor; produce anual cam 1000 h. l. porumb, 300 h. l. ovĕz și 12 h. l. grâu. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 2560 merĭ, 300 perĭ, 650 duḑĭ, 760 cireșĭ, 1090 nucĭ. Liveḑile produc cam 2800 care fîn anual.

Comerciul se exercită în comună de 8 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se ridică

la 2785.98 leĭ și cheltuelile la aceiașĭ sumă, nerĕmânênd nicĭ un escedent.

Șoseaua județeană Văleni-Posescĭ străbate comuna în lung, înlesnind transportul comuneĭ Târlescĭ și întreguluĭ plaiŭ Buzĕŭ.

E brăsdată de munțișoriĭ: Merdéla, Topilea și Vîrful Merleĭ și spre N. E. de Vermănarea, Cremenișul și Priporul, unde se află ridicat un punct geodesic. In partea de N. a comuneĭ, în mijlocul poeneĭ Zeletinu, este o movilă numită Piétra, făcută, spun bĕtrâniĭ—de Tătarĭ.

Piscurĭ sunt: Cremenișul (spre N. E.) și Călinésca (spre S.), ce desparte com. Posesci de com. Târlesci și cătunul Gogésca. Pe accstĭ munțișorĭ și piscurĭ sunt pășunĭ de vite.

E udată de gârlele: Zeletinu, Stupineĭ, Valea Plopuluĭ, Valea Mănescilor și Bărăcieĭ, carĭ tóte se vérsă în gârla Zeletinu.

POTIGRAFU, sat, face parte din C. R. Gorgota, pl. Crivina.

PRAHOVA, plaiŭ, se mărginesce la E. cu plaiul Vărbilău, de care se desparte printr'o linie oblică spre stânga, care trece pe la E. de comunele: Telega și Bordenĭ.

La sud se mărginesce cu plasa Filipescĭ, de care se desparte printr'o linie orisontală dusă din plaiu Vărbilău pênă în județul Dâmbovița și care trece pe la S. de comunele: Valea Lungă și Bănescĭ.

La N. V. se mărgincsce cu județul Dâmbovița și plaiul Peleș.

Din punctul de vedere administrativ plaiul Prahova se compune din 13 comune rururale, afară de Câmpina, comună urbană, adică: Bănesci, Bordeni, Bréza-de-jos, Bréza-de-sus, Brebu, Cornu, Poiéna, Provița-de-jos, Provița-de-sus, Scorțeni, Șotrile, Telega și Valea-Lungă.

Reședința subprefectureĭ este în com. Câmpina.

Cele maĭ populate comune din plaiul Prahova sunt: Telega, Brebu, Bréza-de-sus și de jos, apoĭ vin: Scorțeni, Provița-de-sus, și Bordeni. In destul de populate sunt și cele-l'alte comune din plaiŭ.

Cultura cerealelor aprópe lipsesce din acest plaiŭ, din causa pămêntuluĭ pietros și a climeĭ, care, fiind prea rece, nu-ĭ permite să se cócă la la timp. Porumbul, de și se cul-

tivă maĭ mult, dar nu e îndestulător populaţiuneĭ, de aceia locuitoriĭ cultivă pe séma lor în alte plăşĭ ale judeţuluĭ, maĭ ales în câmpia *Brancioc* din plasa Filipescĭ.

Terenul acestuĭ plaiŭ, care este fórte muntos, priesce mult numaĭ prunuluĭ, măruluĭ şi păruluĭ. Fânéţă este în abondenţă, ceia ce face ca în acest plaiŭ să se nutréscă véra numeróse turme de oĭ şi vacĭ şi să producă brînzeturĭ de minune.

Pământul, care e puţin productiv şi în mare parte acoperit cu pădurĭ seculare, a îndrumat pe locuitorĭ, ca să se pótă hrăni, spre crescerea vitelor, cultura prunuluĭ şi negoţul cu lemnăria fie brută, fie lucrată de eĭ.

Nevoia a făcut maĭ din fiecare locuitor al plaiuluĭ un bun meşteşugar. Eĭ prepară de minune plocade, păturĭ şi saricĭ; hârdaie, doniţĭ, róbe, şindrilă, porumbare, etc. Parte din eĭ scot piétră cubică din carierile din préjma Comarniculuĭ, pe care o cară chiar la Bucurescĭ. Parte din eĭ se ocupă cu fabricarea varuluĭ negru.

In plaiul Prahova, după cum se vede în tabloul de maĭ jos, se cultivă 112½ h. a. vie, adică:

COMUNA	H. A.	A.	COMUNA	H. A.	A.
Bordeni. . . .	45	—	Scorţeni . . .	13	50
Bănesci. . . .	2	50	Telega	46	—
Câmpina . . .	—	50	Valea Lungă . .	4	50
Poiéna	—	50		112	50

E udat de rîurile Prahova, Proviţa şi Doftana.

Din punctul de vedere al cultuluĭ, locuitoriĭ plaiuluĭ Prahova sunt creştinĭ ortodoxĭ. Prea puţinĭ aparţin altor riturĭ.

Acest plaiŭ s'a divisat în 18 parohiĭ, avênd şi 6 filiale.

1). *Parohia Scorţenĭ*, cu biserica parohială «Cuviósa Paraschiva» compusă din căt. Mislea, avênd ca filială biserica «sf. George».

2). *Parohia Brebu-Monastireĭ* (com. Brebu), cu biserica parohială «sf. Voivoḑĭ» compusă din căt. Brebu-Megiescĭ şi Podu-Cheieĭ.

3). *Parohia Petricéaua* (com. Brebu) cu bis. parohială «sf. Treime».

4). *Parohia Bréza-de-jos*, cu biserica parohială «sf.George».

5) *Parohia Podu-Vaduluĭ* (com. Bréza-de-jos), cu biserica parohială «sf. Ión Botezătorul» compusă din căt.Valea-Lungă.

6). *Parohia Bréza-de-sus*, cu biserica parohială «Schimbarea la Faţă» compusă din căt. Gura-Belieĭ şi Podu-Cerbuluĭ (Comarnic).

7). *Parohia Nistorescĭ* (com. Bréza-de-sus), cu biserica parohială «sf. Nicolae» compusă din căt. Valea-Târseĭ (Bréza-de-jos) şi Frăsinetu (Cornurile).

8). *Parohia Cornu-de-jos* (com. Cornurile), cu biserica parohială «Cuviósa Paraschiva» compusă din căt. Cornu-de-sus şi Câmpiniţa, avênd ca filială biserica «Inălţarea Domnuluĭ».

9). *Parohia Proviţa-de-jos*, cu biserica parohială «sf. Nicolae» compusă din căt. Drăgănésa, Piétra şi Piétra-de-sus (Poiéna).

10). *Parohia Poiéna*, cu biserica parohială «Adormirea» compusă din căt. Vrăjitórea, Bobolia şi Slobozia, avênd ca filială biserica «sf. Voivodĭ».

11). *Parohia Proviţa-de-sus*, cu biserica parohială «Adormirea» compusă din căt. Mânzău, Ţaporiscea, Moiseni, Valea-Beni, Sultanul, Schiopota, Secăturile şi Fricósa (Bréza-de-jos).

12). *Parohia Telega*, cu biserica parohială «sf.Voivodĭ».

13). *Parohia Telega*, cu biserica parohială «sf. Nicolae» avênd ca filială «Biserica Buna-Vestire».

14), *Parohia Buştenarĭ* (com. Telega), cu biserica parohială «sf. Stefan» compusă din căt. Milicescĭ, avêne ca filială «sf. Voivodĭ».

15). *Parohia Valea Lungă*, cu biserica parohială «sf. Nicolae» compusă din căt. Ghebósa, Valea-luĭ-Dan, Bocescĭ şi Vişinesci.

16). *Parohia Bănescĭ*, cu biserica parohială «Adormirea» compusă din căt. Urleta, avênd ca filială «sf. Voivodĭ».

17). *Parohia Şotrile*, cu biserica parohială «sf. Nicolae».

18). *Parohia Lunca-Mare* (com. Şotrile), cu bis. parohială «sf. Pantelimon.

PRAHOVA, haltă a drumuluĭ de fier, pe linia Bucuresci-Predeal, la 46 k. m. departe de Bucurescĭ şi la 14 k. m. de

Ploescĭ, între gările Crivina și Bradĭ.

De la 1 Iunie 1894, halta Prahova a fost autorisată a face serviciu de poștă ușóră, mandate postale interne și mesageriĭ, ca și alte gărĭ.

PRAHOVA, rîu, format din valea Azuga și Predealu (v. l. r.) Aceste două văĭ, după ce se încarcă cu maĭ multe vâlcele, se împreună în fața munteluĭ Sorica, în apropiere de gara Azuga.

D'aci începe rîul Prahova, numit și Praova și Prauva.

După ce priimesce valea Cerbuluĭ, valea Albă, valea Jepilor, Urlătórea, valea Babeĭ, pârâul Peleș, valea Măruluĭ, Feteĭ, Séca, a Zmeureĭ, Șipeĭ, Tufeĭ și Valea Rea, Prahova trece pe teritorul com. Sinaia. D'aci 'șĭ continuă drumul spre sud, trecênd pe lângă comunele: Comarnic, Bréza, Câmpina, Floresci, Filipesci, Dârmonesci, Mănesci, Tinosul și Gherghița; forméză puțin limita de S. E. între județul Prahova și Ilfov, apoĭ merge de se vérsă în rîul Ialomița, lângă satul Alexienĭ din județul Ialomița.

Acest rîu curge caprițios, făcênd maĭ multe cotiturĭ și priimesce în el ca afluențĭ principalĭ, rîul Doftana cu Doftănița, Teléjenul, Slănicul, Cricovul Dulce, Cricovul Sărat (v.l.r.)

Câte o dată face marĭ stricăciunĭ, când înfuriată iea cu sine tot ce întâlnesce în cale.

In aniĭ 1830, 1864 și 1884, în urma unor plouĭ torențiale, a sfărîmat podurile, a surpat Orațiile, a inundat câmpiile. La 1884, Prahova a luat cu sine tot ce a întâlnit în cale; traseul căleĭ ferate a fost spălat de apă și podul de peste Prahova la gura tuneluluĭ din dreptul Văieĭ-Conciuluĭ a fost rupt, și comunicația pe calea ferată maĭ mult timp întreruptă.

Pe malurile Prahoveĭ se găsesce dispus, pe un așternut de gresie, un calcar argilos, compact, de o colóre vînătă, care prin cócere dă un fórte bun var hidraulic; iar din calcea carbonată ce se află deasupra acestuia se obține prin ardere varul ordinar.

PRAHOVA, județ, se mărginesce la N. cu Transilvania, de care se desparte prin culmile munților Tătaru, Piétra-Lapteluĭ, Măgura, Siriuluĭ, Zănóga, Curu Roșu, Cheia, Bratocea, Babeșu, Bobu-Mare, Bobu-Mic, Pre-

deleșu, Mușița, Clăbucetu, Predealu, Omul, Vîrfu cu Dor, Caraimanu, Piétra-Arsă, Furnica și Păduchiosul.

La V. se mărginesce cu parte din jud. Dâmbovița, de care se desparte prin rîul Cricovu-Dulce, și cu plășile Snagovul și Mostiștea din județul Ilfov, de carĭ se desparte prin rîurile Ialomița, Prahova și Cricovu-Sărat.

La E. se mărginesce cu plășile Tohani, Sărata și plaiul Buzĕuluĭ, din județul Buzĕu, printr'o linie ce plécă de la S. spre N. V. și care merge pe la E. de com. Adâncata, Fulga, Colceagu, Fântânelele, Vadu-Săpat, Călugăreni, Tătaru, Chiojdénca, Salcia, Cărbunescĭ, Târlescĭ, Star-Chiojdu și pênă la vama Buzelor.

Clima județuluĭ se împarte în douĕ: în partea muntósă, unde este aspră și gerósă în timpul erneĭ, iar véra temperată, și în partea delurósă și câmpénă, unde iérna nu e tocmaĭ aspră, deși e bântuită de vînturĭ violente, iar véra căldurósă.

Atât la munte cât și la câmp aerul este curat și sănĕtos, afară de partea de S. E. unde adesea bântuĭe frigurile, din causa locurilor băltóse.

Mișcarea populațiuneĭ. Populațiunea urbană și rurală a județuluĭ Prahova, după ultima statistică este de peste 257.000 loc.

Spre a se putea face o comparație între mișcarea populațiuneĭ pe câțĭ-va anĭ maĭ în urmă, uzăm, spre înlesnirea lucrăreĭ, de tablourile de maĭ jos, din carĭ lesne se póte vedea mișcarea populațiuneĭ urbane și rurale de la 1859 pênă adí.

Născuțĭ, căsătorițĭ și morțĭ în jud. Prahova în următorii anĭ:

Anĭ	NĂSCUȚĬ			Căsătoriți	MORȚĬ		Total
	Băețĭ	Fete	Total		Bărbațĭ	Femeĭ	
1859	2775	2454	5229	1313	1860	1567	3427
1860	3284	2846	6130	1500	2194	1844	4038
1861	3266	2704	5970	1540	2158	1820	3978
1862	3594	2976	6570	1834	2093	1735	3828
1863	3428	2842	6270	1732	2877	2381	5258
1864	4091	3410	7501	1719	2871	2515	5386
1865	3728	3355	7083	2108	2650	2147	4797

Populațiunea rurală a județuluĭ în anul 1865 era :

PLĂȘILE	In comunele rurale		Total general
	Capĭ	Membriĭ	
Plasa Câmpu	4352	13.628	17.980
» Têrgșoru . . .	3253	9.181	12.434
» Filipescĭ	5578	18.079	23.657
» Prahova	5211	17.494	22.705
» Teléjen	8048	27.599	35.647
» Podgoria. . . .	6106	15.574	21.680
» Cricovu	5965	19.939	25.904

Populațiunea urbană a județuluĭ în anul 1865 era :

ORAȘELE	IN ORAȘE		Total general
	Capĭ	Membriĭ	
Ploescĭ.	6636	19.832	26.468
Urlațĭ	423	1.222	1.645
Filipescĭ	531	1.498	2.029
Câmpina	626	2.151	2.777
Văleni	756	2.035	2.791
Slănicu.	950	2.647	3.597

Impărțirea populațiuneĭ județuluĭ Prahova după sex, stare civilă, etate, capĭ și membriĭ de familie, pe anul 1865

Capĭ de familie		Starea civilă a capilor de familie			Membri de familie		Totalul locuitorilor		Total general
B.	F.	Căsăt.	Necăs.	Văduvĭ	Bărbațĭ	Femeĭ	Bărbațĭ	Femeĭ	
44.155	4280	39.658	2378	6399	57.973	92.906	102.128	97.186	199.314

Creștinĭ					Necreștinĭ		Total	Raporturĭ: Creștinĭ — Intre 1000 locuitorĭ				Necr.
Ortod.	Catol.	Prot.	Arm.	Lip.	Isdr.	Mah.		Ort.	Cat.	Prot.	Arm.	Isdr.
197.236	771	362	309	9	618	9	199.314	988	4	2	2	4

Populațiunea județuluĭ Prahova la a. 1865 și raportul dintre populație, pogónele de pădure și pogónele cultivabile este următorul:

Plășile	Populația: Capĭ de familie	Populația: Locuitorĭ	Raporturĭ: Câțĭ locuitorĭ pe o leghe	Raporturĭ: Câte pogóne pădure pe o leghe	Raporturĭ: Câte pogóne cultivabile de o familie	Raporturĭ: Câte pogóne pădure de o familie
Plasa Câmpu	4352	17.980	561	314	15^{2}	2^{2}
» Têrgșoru	9886	38.902	1945	321	4	0^{6}
» Filipescĭ	6109	25.686	802	937	8^{3}	4^{9}
2 Prahova	5837	25.482	392	1698	17^{8}	18^{2}
» Teléjen	9754	42.035	955	1664	6^{2}	7^{5}
» Podgoria	6109	21.680	803	974	6^{4}	4^{8}
» Cricovu	6388	27.549	883	174	11^{3}	0^{8}
	48.435	199.314	806	1061	9	5^{4}

POPULAȚIA URBANĂ

Căsătorițĭ după etate

Anul	Bărbațĭ: 18-25 anĭ	Bărbațĭ: 25-35	Bărbațĭ: 35-45	Bărbațĭ: 45-60	Bărbațĭ: peste 60	Femeĭ: maĭ micĭ de 15 anĭ	Femeĭ: 15-18	Femeĭ: 18-25	Femeĭ: 25-35	Femeĭ: 35-45	Femeĭ: 45-60
1870	46	219	107	17	1	—	66	297	25	—	2
1875	139	146	36	8	—	—	64	231	22	10	2
1880	121	216	52	12	1	2	138	203	50	9	—
1885	145	212	54	14	3	1	139	303	60	20	5
1890	111	214	57	26	—	—	81	215	71	36	5

Căsătoriţĭ dupe stare civilă

Anul	Flăcăĭ cu Fete	Flăcăĭ cu Văduve	Văduvĭ cu Fete	Văduvĭ cu Văduve	Total
1870	314	24	30	22	390
1875	281	8	24	16	329
1880	339	17	31	15	402
1885	350	35	27	16	428
1890	328	19	34	27	408

Căsătoriţĭ dupe instrucţiune

Anul	Bărbaţĭ		Femeĭ	
	Cu carte	Fără carte	Cu carte	Fără carte
1870	178	212	52	338
1875	157	172	76	253
1880	227	175	115	287
1885	251	177	113	315
1890	229	179	133	275

In fie-care an s'au căsătorit între 726-782 creştinĭ-ortodoxĭ, 10-24 catolicĭ, 4-14 protestanţĭ, 30-70 isdraeiliţĭ.

Născuţĭ

Anul	Născuţĭ		Total	Legitimĭ		Total	Nelegitimaţĭ		Total	Găsiţĭ
	Băeţĭ	Fete		Băeţĭ	Fete		Băeţĭ	Fete		
1870	993	945	1938	939	900	1839	43	35	78	21
1875	942	922	1864	874	855	1729	57	53	110	25
1880	1002	945	1947	910	863	1773	83	67	150	24
1885	1112	1037	2149	998	951	1949	103	80	183	17
1890	1059	899	1958	963	801	1764	84	90	174	20

Morți dupe sex și stare civilă

Anul	B.	F.	Total	Necununați B.	Necununați F.	Total	Cununați B.	Cununați F.	Total	Văduvi B.	Văduvi F.	Total
1870	965	824	1789	675	585	1260	222	134	356	68	105	173
1875	966	663	1629	601	376	977	257	149	406	108	138	246
1880	1092	964	2056	756	668	1424	238	143	381	98	153	251
1885	796	594	1390	513	372	885	187	98	285	96	124	220
1890	866	692	1558	521	388	909	234	133	367	89	164	253

POPULAȚIA RURALĂ

Căsătoriți după etate

Anul	Bărbați 18-25 anĭ	Bărbați 25-35	Bărbați 35-45	Bărbați 45-60	Bărbați peste 60	Femeĭ maĭ micĭ de 15 anĭ	Femeĭ 15-18	Femeĭ 18-25	Femeĭ 25-35	Femeĭ 35-45	Femeĭ 45-60
1870	257	822	114	17	—	—	114	1016	74	6	—
1875	819	406	98	29	1	—	185	944	174	46	4
1880	875	574	116	30	—	1	215	1139	189	44	7
1885	961	606	127	30	2	—	334	1138	194	52	8
1890	938	637	95	56	5	4	385	1110	161	55	15

Căsătoriți dupe stare civilă

Anul	Flăcăĭ cu Fete	Flăcăĭ cu Văduve	Văduvĭ cu Fete	Văduvĭ cu Văduve	Total
1870	1038	50	60	62	1210
1875	1155	38	88	72	1353
1880	1367	32	106	90	1595
1885	1502	50	99	75	1726
1890	1483	37	118	93	1731

Căsătoriţĭ dupe instrucţiune

Anul	Bărbaţĭ		Femeĭ	
	Cu carte	Fără carte	Cu carte	Fără carte
1870	87	1123	14	1196
1875	132	1221	137	1216
1880	242	1353	63	1532
1885	285	1441	45	1681
1890	370	1361	130	1601

Născuţĭ

Anul	Născuţĭ		Total	Legitimĭ		Total	Naturalĭ		Total	Găsiţĭ
	Băeţĭ	Fete		Băeţĭ	Fete		Băeţĭ	Fete		
1870	3030	2642	5672	2993	2600	5593	36	41	77	2
1875	3684	3254	6938	3628	3210	6838	56	42	98	2
1880	3603	3386	6989	3502	3289	6791	100	95	195	3
1885	4694	4193	8887	4533	4038	8571	161	154	315	1
1890	4441	4179	8620	4260	4033	8293	179	143	322	5

Morţĭ dupe sex şi stare civilă

Aniĭ			Total	Necununaţĭ		Total	Cununaţĭ		Total	Văduvĭ		Total
	B.	F.		B.	F.		B.	F.		B.	F.	
1870	2327	2074	4401	1435	1349	2784	720	535	1255	172	190	362
1875	2267	1936	4203	1249	1031	2280	822	610	1432	196	295	491
1880	3480	3090	6570	2490	2146	4636	817	655	1472	173	289	462*
1885	2412	2058	4470	1610	1285	2895	630	487	1117	165	284	449
1890	2831	2518	5349	1683	1420	3103	857	652	1509	284	445	729

* Restul cu stare civilă necunoscută.

Geologia judeţuluĭ. Din descripţia geologică ce am făcut masivuluĭ Bucegilor, am vědut că treĭ grupe alcătuĭesc acest masiv: grupa secondară, grupa terţiară şi grupa quaternară.

Am arětat acolo cum este rcpresintată fie-care grupă, diferitele sisteme ce formézǎ malurile Prahoveĭ, culmile de la Piétra-Arsǎ, Furnica şi Vîrful cu Dor, precum şi sistemul cretaceu inferior, care ocupă culmea de rěsărit a masivuluĭ de la Buşteni şi Isvórele; diferitele conglomerate numulitice ce se observă la culmea Babelor, Colţul Obârşieĭ şi Şeaua Omuluĭ, şi am arětat că tot masivul Omuluĭ şi Bucegĭ nu este de cât o imensă ridicătură calcară, care se presintă, aci în mase etajate şi în scărĭ uriaşe, aci în platourĭ înalte, mărginite prin pěreţĭ verticalĭ.

Sistemul jurasic este represintat în judeţul Prahova prin tóte etajele sale, dar rar sunt tóte reunite la un loc. Rocele din carĭ se compun stratele sale sunt calcare, când *compacte, marmoreene albiciόse* sau gălbiĭ.

Cretacicul superior: Cnomanianul, Turonianul şi Senonianul sunt fórte bine represintate în acest judeţ şi se caracteriséză prin *Orbitolina Concava. Ptychodus latissimus, Inoceromus labiatus, Micraster Corangiunum, Micraster Cortestudinarium, Galerites albogalerus, Belemnitella Mucronata şi Ostrea Vesicularis,* fosile din cele maĭ caracteristice ale acesteĭ seriĭ cretacice.

Tipul de sud al Eocenuluĭ, ce ocupă o largă bandă, începênd din Ispania, şi trecênd prin Franţa, Elveţia, Italia, Austro-Ungaria, Turcia, şi România de o parte, Maroco, Algeria, Tunis, Tripoli, etc. de altă parte, presintă acelaşĭ caracter petrografic şi paleontologic în tótă întinderea sa. El a luat parte la marele ridicărĭ ale munţilor, formând în judeţul Prahova vîrfurile Caraimanul şi Omul.

Miocenul este destul de bine represintat în acest judeţ şi este însemnat *prin marea cantitate de sare gemă, lignite, petrol şi ozocherită,* pe lângă carc trebuĭe să maĭ adăogăm existenţa chihlibaruluĭ şi a sulfuluĭ.

La finele epoceĭ jurasice, în urma mişcăreĭ de ridicare ce s'a făcut în România şi în tótă Europa, Insula Mare c-

șind și maĭ mult din apele măreĭ, a târît cu sine parte din depositele jurasice, care, în urmă, ne maĭ acoperindu-se au rĕmas ca nisce insule în șisturile cristaline. Ast-fel de insule se găsesc și în județul Prahova, în masivele de pe valea Prahoveĭ, de la Lespeḑĭ pênă la Sinaia și de la Bratocea la frontiera Transilvanieĭ. La finele epoceĭ cretacice s'a produs o nouă ridicare, care a avut de efect scóterea stratelor cretacice de sub apele măreĭ, atât în județul Prahova cât și în alte județe din România (D-l Grig. Stefănescu).

In diferite puncte ale țĕreĭ, precum și la *Puchenĭ*, jud. Prahova, s'au găsit silexurĭ cioplite, silexurĭ lustruite, cuțite sau răḑuitóre și alte objecte de piétră și de os, industrie a omuluĭ quaternar.

Prin faptul că la Băicoiŭ, pl. Filipescĭ, există tântânĭ arḑĕtóre, numite de locuitorĭ *fierbătorĭ*, *clocotișurĭ și focurĭ nestinse*, reiese că, în acéstă parte sunt îngropate substanțe combustibile, ca ulia, lignitul și petroleul, din carĭ, prin destilare naturală, se degaje idrogenul protocarbonat și ese în unele timpurĭ ale anuluĭ cu apă, producênd la eșire un fel de fierbere sau clocotire.

Marca județuluĭ Prahova este *un țap și o córdă de viță*. Țapul însemnéză că în acest județ, prin munțĭ, se găsĭau o dată mult vînat sĕlbatic; iar córda de viță, care înainte de desființarea județuluĭ Saac (Săcuenĭ) era marca acestuĭ județ, însémnă că producea vin mult și bun.

Din punctul de vedere silvic, județul Prahova face parte din circumscripția IX-a și s'a împărțit în 4 ocóle: Vĕleni-de-Munte, cu reședința șefuluĭ de ocol în Vălenĭ; Urlați cu reședința în Ploescĭ; Ploescĭ cu reședința șefuluĭ de ocol în Ploescĭ, și Sinaia cu reședința în Sinaia.

Mare parte din teritorul județuluĭ Prahova e acoperit cu pădurĭ.

Natura terenuluĭ convine fórte mult vegetațiuneĭ forestiere.

Ministerul Domenielor, vĕḑênd că pădurile se taie de proprietariĭ lor în mod cu totul nesistematic, din care causă pămêntul se surpă, în basa art. 15 din codul silvic, a su-

pus regimuluĭ silvic, în aniĭ 1883, 84, 89 și 90, un număr de 92 pădurĭ particulare.

In asemenea condițiunĭ vegetațiunea forestieră este asigurată.

Statul posedă în jud. Prahova 108 pădurĭ cu trupurile lor, în întindere de 42.521 h. a. (85.042 pogóne). Cele maĭ marĭ pădurĭ sunt: Teșila, Vărbila-Păcălóia, Morenĭ, Cocorăsci-Mislea, Mușița și Urjugóia, Aricesci, Cărbunescĭ, Haimanalele, Curu-Roșu, Țintea, Isvórele, etc.

33 trupurĭ de pădure, în întindere de 401 h. a. 0948 m. p. s'au dat în esploatare, aducênd statuluĭ, pe anul financiar 1892-93, un venit de leĭ 304.416,91, adică:

No. pădurilor	Periodul	Intinderea în a. 1892-93		Venitul în a. 1892-93	
		Hectare	Metri pătrațĭ	Leĭ	Banĭ
1	1889-93	3	9597	3.128	16
1	1890-93	24	3546	10.959	57
26	1890-94	273	6501	235.494	64
1	1890-95	6	5925	7.911	—
3	1890-97	72	8137	33.116	60
1	1891-95	19	7242	13.806	94
		401	0948	304.416	91

Prețul unuĭ hectar de pămênt pe moșiile statuluĭ, ce se vînd în loturĭ micĭ, s'a stabilit ast-fel:

La câmp	*La munte*
Calit. I 600 leĭ	Calit. I 400 leĭ
» II 450 »	» II 300 »

Terenurile improprii culturei, ce nu se pot ara, nicĭ săpa, fânețele mlăștinóse, cóstele dealurilor, sărăturilor, etc. ce nu pot servi de cât la islaz de calitate inferióră, se consideră de calitatea III și li s'a fixat un preț unic de 100 leĭ hectarul.

Moșiile statuluĭ. Statul posedă în județul Prahova 46 moșiĭ, împreună cu trupurile ce le aparțin și afară de cele vîndute de vecĭ la locuitorĭ. Aceste moșiĭ arendate pe pe-

rióde de 5 anĭ aduc statuluĭ un venit anual de 290.060 leĭ, afară de 21.600 leĭ plata pădurarilor.

Suprafața pământuluĭ de cultură aflată în aniĭ 1891-92 era de 114.191 h. a. locurĭ arabile şi 26.084 h. a. fînețe naturală.

Urmĕtórea statistică a județuluĭ Prahova *pe anul 1841*, oferă un interesant tablou al avuțieĭ și stăreĭ sale economice la acea epocă:

Locuitorĭ	Case	Boerĭ	Mazilĭ	Neamurĭ	Deosebite caractere	Scutițĭ	Birnicĭ	Patentarĭ	Țiganĭ
55.621	13.991	43	25	160	32	1.309	10.191	790	3334

Dorobanțĭ	Slugĭ	Preoțĭ	Diaconĭ	Rĕspopĭ	Cu deosebite bóle (?)	Ungurenĭ	Sârbĭ	Grecĭ	Ovreĭ
116	476	170	8	2	1256	249	31	139	71

Caĭ	Boĭ	Vacĭ	Oĭ	Capre	Porcĭ	Bivolĭ	Măgarĭ	Catârĭ
6741	15.313	9967	35.802	3898	7469	113	9	18

Stupĭ	Prunĭ	Dudĭ	Felurĭ de pomĭ
3179	314.363	9948	5420

Grâu	Por.	Orz	Meiŭ	Ovĕz	Fîn	Vie
P O G O A N E						
3219	16.804	188	27	988	13.287	1391

Fasole	Linte	Bob	Mazăre	Sementă de in	Cânepă	Tutun
O C A L E						
—	18	163	104	2685	19.745	1748

Intinderea teritorială a judeţuluĭ Prahova este urmĕtórea:

Plasa	Stânjenĭ	Pogóne	Hectare	Fălcĭ	Leghe	Mile
Câmpu . .	159.169.536	122.816	61.408	55.268	$31.^{026}$	$11.^{170}$
Têrgşor .	101.825.424	78.569	39.285	35.356	$19.^{843}$	$7.^{145}$
Filipescĭ .	159.352.272	122.957	61.478	55.331	$31.^{062}$	$11.^{182}$
Prahova .	331.253.712	255.597	127.798	115.019	$64.^{569}$	$23.^{245}$
Teléjenul .	224.087.472	172.907	86.454	77.808	$43.^{681}$	$15.^{725}$
Podgoria .	134.773.632	103.992	51.996	46.795	$26.^{271}$	$9.^{458}$
Cricovu. .	153.949.248	118.788	59.394	53.455	$30.^{008}$	$10.^{801}$
Total . .	1 264 411 296	975.626	487.813	439.032	$246.^{460}$	$88.^{122}$

Impărțirea economică a județuluĭ Prahova la anul 1865 era:

Plășile	Cultivabile		Pădure		Necultivabile	
	Pogóne	Fălcĭ	Pogóne	Fălcĭ	Pogóne	Fălcí
Câmpu	66.185	29.783	10.255	4.615	46.376	20.870
Têrgșoru	40.392	18.177	6.420	2.889	31.757	14.290
Filipescĭ	50.985	22.940	30.007	13.503	41.965	18.888
Prahova	101.546	45.695	110.405	49.682	43.646	19.642
Teléjen	60.754	27.339	73.233	32.955	38.920	17.514
Podgoria	39.221	17.650	26.302	11.837	38.469	17.308
Cricovu	72.472	32.615	5.408	2.433	40.907	18.407
	431.556	194.199	262.030	117.914	282.040	126.919

Pădurile și viile în județul Prahova la anul 1860

PĂDURĬ					VIĬ							
Raionul	Estinderea totală a pădurilor	Pogoane ARBORI			Proprietărescĭ POGOANE				Clăcășescĭ POGOANE			
	Pogóne	Marĭ	Mijloc	Tufiș	Estind. totală	Frunte	Mijloc	Slab	Estind totală	Frunte	Mijloc	Slab
Urlațĭ	77	—	—	77	1121	15	1106	—	473	—	473	—
Filipescĭ	1603	700	903	—	55	—	—	55	66	—	13	53
Câmpina	1200	800	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Văleni	941	407	268	266	1	—	—	1	2	—	—	2
Slănic	225	20	67	138	—	—	—	—	—	—	—	—
Pl. Câmpu	10255	623	2990	6642	—	—	—	—	—	—	—	—
» Têrgșoru	6420	4111	1861	448	—	—	—	—	—	—	—	—
» Filipescĭ	28327	5190	10734	12403	502	265	110	127	587	301	184	102
» Prahova	109205	97785	5452	5968	10	—	—	10	—	—	—	—
» Teléjen	72067	36887	21604	13576	99	7	21	71	131	—	101	30
» Podgoria	26302	6713	5183	14406	7053	2011	4333	709	1891	154	1521	216
» Cricov	5408	446	1228	3734	3759	769	2840	150	2545	359	2011	175
	262030	153682	50690	57658	12600	3067	8410	1123	5695	814	4303	578

Câte pogóne proprietărescĭ de grădinĭ, arătură, fânețe și islaz erau în județ la anul 1860 și ce calitățĭ a rodit?

Raionul	Proprietărescĭ							
	Grădinĭ și alte împrejmuirĭ	Arătură	Fânețe	Islaz	Calitatea rodireĭ			
					Frunte	Mijloc	Slabă	Locurí neroditóre
	Pogóne				Pogóne			
Ploescĭ	196	931	34	—	930	34	—	197
Filipescĭ	40	280	105	—	—	420	5	—
Urlațĭ	5	238	117	384	18	80	646	—
Câmpina	10	160	480	100	—	—	750	1500
Văleni	258	100	208	171	328	225	184	192
Slănicu	49	18	292	126	28	321	136	547
Pl. Câmpu	185	6478	5306	6226	6596	7468	4130	743
» Têrgșoru	358	7092	2859	5087	754	11450	3192	1374
» Filipesci	1135	10224	4425	3413	5480	9067	4649	4405
» Prahova	1118	1207	6221	55353	7	3993	59898	8495
» Teléjen	2394	3690	8989	10748	3669	16142	6011	11640
» Podgoria	2451	5947	2173	4478	1298	10197	3553	2401
» Cricovu	783	12775	6208	7006	6094	13358	7319	1575
	8982	49140	37417	93092	25202	72755	90473	33069

Câte pogóne clăcășescĭ de grădinĭ, arătură, fînețe și islaz era în județ la a. 1860 și ce calitățĭ au rodit

Raionul	Clăcășescĭ							
	Grădinĭ și alte împrejmuirĭ	Arăturĭ	Fânețe	Islaz	Calitatea rodireĭ: Frunte	Mijloc	Slabă	Locurĭ nerodìtoare
	Pogóne				Pogóne			
Urlațĭ	21	34	36	—	—	27	64	—
Filipescĭ	150	825	413	1200	—	2585	3	—
Câmpina	645	860	1100	1610	—	—	4215	—
Văleni	177	268	93	158	238	301	157	75
Slănicu	139	153	122	313	153	261	313	—
Pl. Câmpu	520	11066	5711	16334	9465	12268	11897	256
» Têrgșoru	575	11359	5374	13038	775	25492	4079	167
» Filipescĭ	2476	11739	17869	10482	7823	11771	12972	358
» Prahova	3647	5219	14804	15848	—	6099	33418	1097
» Teléjen	3010	6982	7866	8590	982	9142	16415	557
» Podgorla	1172	5757	1926	5002	1460	7990	4407	889
» Cricov	674	16227	6316	16640	7337	16874	15646	240
	13206	70489	51630	89215	28233	92810	103586	3639

Imobilele din județul Prahova la a. 1860

Raionul	Morĭ mișcate de apă	Valórea acestor morĭ în galbenĭ	Venitul lor anual în galbenĭ	Hanurĭ (afară de orașe) Câte hanurĭ	Câte cârciumĭ	Câte băcăniĭ	Venitul lor pe an în galbenĭ
Urlațĭ	—	—	—	4	4	2	378
Filipescĭ	7	750	230	6	—	8	984
Câmpina	8	800	103	7	3	3	548
Vălenĭ	12	1120	263	4	7	—	77
Slănicu	1	10	4	—	13	—	97
Pl. Câmpu	87	9.800	2.276	21	118	20	3.543
» Têrgșoru	68	11.235	2.911	21	84	26	2.778
» Filipescĭ	70	3.970	1.505	15	89	4	3.050
» Prahova	52	4.367	1.534	11	61	34	5.360
» Teléjen	96	2.499	1.316	12	173	11	1.761
» Podgoria	112	15.600	4.984	18	92	5	2.420
» Cricovu	11	495	261	13	119	1	4.484
	524	50.646	15.387	132	763	114	25.480

Animalele de muncă întrebuințate la agricultură în comunele urbane și rurale din județul Prahova, în anul 1860.

Proprietarĭ	Arendașĭ	Animale de agricultură — URBANE: Caĭ	Asinĭ	Boĭ	Bivolĭ	Instrumente și mașinĭ — URBANE: Care de transport	Plugurĭ	Cazane de rachiu	Herăstrae	Diferite instrum.
2388	60	2285	—	3366	—	588	238	79	—	7

Proprietarĭ	Arendaşĭ	Animale de agricultură RURALE: Caĭ	Asinĭ	Boĭ	Bivolĭ	Instrumente şi maşini RURALE: Care de transport	Plugurĭ	Cazane de rachiu	Herăstrae	Diferite instrum.
5151	195	6821	3	44457	141	15055	4814	1422	94	206

Grădinăriile, arăturile, fînețele şi păşunile în județ, pe anul 1865

Grădinĭ: Pogóne	Fălcĭ	Arăturĭ: Pogóne	Fălcĭ	Fînețe: Pogóne	Fălcĭ	Islaz: Pogóne	Fălcĭ
22.278	10.025	119.629	53.833	89.047	40.071	282.307	82.038

Viile, pădurile, locurile necultivabile din județ, la anul 1865

Viĭ: Pogóne	Fălcĭ	Pădurĭ: Pogóne	Fălcĭ	Locurĭ necultivabile: Pogóne	Fălcĭ
18.295	8.232	262.030	117.914	282.040	126.919

Terenul cultivat în anul 1865 a recoltat:

Plăşile	KILE: Grâu	Sec.	Por.	Orz.	Ovăz	Meiŭ	Rap.
Câmpu	93	—	8.187	217	11	622	—
Têrgşoru	200	—	6.105	558	1257	932	29
Filipescĭ	107	—	3.155	6.891	1729	154	14
Podgoria	215	—	3.112	11	182	175	—
Cricovu	303	—	8.483	1492	532	1689	—
Prahova	13	5	2.817	—	411	32	—
Teléjen	628	15	2.064	10	496	1	—
	1559	20	33.923	9.179	4618	3605	43

In tómna anuluĭ 1864 s'au arat și sĕmănat în județ 1382 pogóne de grâu, iar primă-véra anuluĭ 1865. semănăturile se presintă ast-fel:

Plășile	Grâu	Secară	Porumb	Rapiță	Orz	Ovĕz	Meiŭ	Suma pogónelor
	POGOANE							
Câmpu	—	—	10.573	—	442	39	1765	12.819
Têrgșoru	178	—	6.156	60	329	1511	1482	9.716
Filipescĭ	598	—	6.315	17	6.072	2535	125	15.662
Podgoria	437	—	6.355	—	4	247	410	7.453
Cricovu	123	—	8.675	—	4.448	593	2798	16.637
Prahova	69	13	3.491	—	—	402	35	4.010
Teléjen	668	9	6.758	—	10	301	1	7.747
	2073	22	48.323	77	11.305	5628	6616	74.044

Cât s'a recoltat în anul 1865:

Plășile	OCALE					VEDRE			Care de fîn	No. stupilor	Ocale	
	Fasole	Cânep	In	Tutun	Cart.	Vin	Rachiu de prune	De bucate			Miere	Cĕră
Câmpu	31216	3054	—	—	—	—	1	—	45131	—	—	—
Têrgșoru	25784	8387	56	2594	4882	6866	29160	49199	7632	1267	2733	230
Filipescĭ	58853	8503	603	—	2770	25049	204206	—	4228	281	300	13
Podgoria	54386	7853	—	404	—	102106	129581	202000	3857	197	101	54
Cricovu	31203	2647	—	69	991	117354	37745	—	26891	1012	515	365
Prahova	51916	3253	1234	—	65481	355	178912	—	6649	516	762	188
Teléjen	56850	9965	540	70	76	3264	170559	7801	5914	251	116	72
	310208	43662	2433	3137	74200	254994	750164	259000	100302	3524	4527	922

Puterile lucrătóre la agricultură în anul 1865

Brațe	Animale				Instrumente și mașinĭ agricole		
No. agric.	Boĭ	Bivolĭ	Caĭ	Asinĭ	Care	Plugurĭ	Alte mașinĭ
29.704	47.823	141	9106	3	15.643	5052	213

Raportul dintre pogónele cultivabile pentru fie-care familie de agricultor este de 15.

Animalele de jug, de înhămat și de consumat în județ la a. 1865

De jug					De înhămat		De lână		De consumat	
Taurĭ	Boĭ de jug	Vacĭ	Gonit.	Bivolĭ	caĭ, epe și mânjĭ	Asinĭ	Oĭ	Capre	Porcĭ	Stupĭ
7828	63953	39939	20675	1110	22133	107	181821	14215	41633	11255

In tómna anuluĭ 1874 s'au arat și semănat în județ 53.774 pogóne, adică:

Grâu	Orz	Rapiță	Secară	Total în Pogóne	Total în Hectare
POGOANE					
41.327	3.612	1.380	7.455	53.774	26.952

iar în primă-véra anuluĭ 1875 s'au arat și semănat:

Grâu	Alac	Secară	Por.	Orz	Ovĕz	Meiŭ	Rapiță	Cânepă	In	Total în pogóne	Total în hectare
POGOANE											
7637	6	1332	97.877	15.259	13.028	4486	65	1579	275	141.544	70942

adică un plus de 3104 pogóne (tutun, cartofĭ, fasole și linte).

Recolta produsă de sĕmănăturile din tómna anuluĭ 1874 și primă-véra anuluĭ 1875 se prețuesce la suma de 1.525.591 hec-

tolitri, iar cele-l'alte sĕmănăturĭ din primă-véra anuluĭ 1875 este urmĕtórea:

Tutun	Cartofĭ	Fasole	Linte	Mazăre	Anison	Coriand.	Total în ocale	Total în kilogr.
O C A L E								
1150	114265	504653	250	360	8900	500	630078	801459

In anul 1872, după recensimentul aceluĭ an, viile din jud. Prahova se întindeau pe o suprafață de 26.571 pogóne. Recolta vinuluĭ și rachiuluĭ este:

V I N			R A C H I U			Total în vedre	Spirt de bucate
Negru	Alb	Total	De prune	De vin	Tescovină		
V E D R E			V E D R E				Vedre
187.912	749.552	937.464	142.537	674	44.609	187.820	278.578

In anul 1875 au fost în județul Prahova:

Stupĭ cu albine	Miere	Céră	Gogoșĭ de mătase	Sămânță de mătase
	O C A L E			
3635	1710	734	1003	20

In acest an s'au tăiat în comunele urbane și rurale următórele vite :

Vite marĭ			Vite mărunte				Total
Boĭ și vacĭ	Bivolĭ	Vițeĭ	Berbecĭ și oĭ	Mieĭ și edĭ	Țapĭ și capre	Râmătorĭ	
In comunele urbane							
5633	6	839	4594	17.201	476	16.153	44.902
In comunele rurale							
3018	18	136	9985	10.805	1865	14.222	40.049

Din următorul tablou se póte vedea câte animale domestice erau în județul Prahova la aniĭ ce se indică:

Anul	Caĭ	Boĭ	Oĭ	Capre	Porcĭ	Asinĭ	Total
1860	22133	133505	181821	14215	41633	107	393414
1873	14330	89274	150532	11477	37421	107	303141
1884	14436	98633	145209	7612	25254	43	291187

Intinderea semănăturilor făcute în tómna anuluĭ agricol 1890-91

Grâu		Orz		Rapiță		Secară		Totalul semănăturilor		Total general
HECTARE										
Sătenĭ	Arendașĭ	Sătenĭ	Arendașĭ	Sătenĭ	Arendașĭ	Sătenĭ	Arendașĭ	Sătenĭ	Arendașĭ	
12.631	20.982	30	80	66	2057	912	279	13.639	23.398	37.037

Recolta viilor și altor producțiunĭ pe anul 1890

VIĬ				RACHIU						Spirt de bucate	
Intinderea	Producțiunea			De prune		De vin		Tescovină			
	Negru	Alb	Total								
H. A.	H. L.	H. L.	H. L.	H. L.	L.	H. d.	L.	H. L.	L.	H. L.	L.
7442	18.045	49.360	67.405	96.521	51	52	—	1778	51	43.694	08

No. stupilor	Miere		Céră	
	K. G.	G.	K. G.	G.
4734	6416	660	2586	724

In județul Prahova locuitoriĭ nu s'au deprins a cultiva livedĭ artificiale. Singur D-l G. Gr. Cantacuzino, în anul 1890 a semănat în plasa Filipescĭ, pe o întindere de 58 h. a. borceag, dând o producție medie pe hectar pênă la 2000 k. gr.

Când se fac sĕmănăturile. In plășile Cricov și Podgoria, atât săteniĭ cât și ceĭ-l'alțĭ cultivatorĭ îșĭ fac de obiceiŭ sĕmănăturile de tómnă în luna August; iar cele de primăvéră în lunile Martie și Aprilie, după timp.

In plășile Câmpu și Têrgșoru, sĕmănăturile de tómnă, precum grâu și orz, le fac săteniĭ și ceĭ-l'alțĭ cultivatorĭ în luna Septembre și Octombre, pênă la finele luĭ Noembre.

Sĕmănăturile de primă-véră, precum orz, ovĕz și porumb se fac de la Martie pênă la finele luneĭ Maiŭ.

In plaiul Prahova, sĕmănăturile de tómnă, precum grâu, le fac sătenii și ceĭ-l'alțĭ cultivatorĭ, în lunile Septembre și Octombre, după culesul porumbuluĭ. Sĕmănăturile de primă-véră, de grâu, ovĕz și porumb, se fac în lunile Martie și Aprilie.

In plaiul Teléjen, sĕmănăturile de tómnă se fac în lunile August și Septembre, cele de primă-véră se fac în lunile Martie, Aprilie și Maiŭ.

In plasa Filipescĭ, sĕmănăturile de tómnă se fac de la 15 August pênă la 1 Noembrie, după împrejurărĭ și timp. Sĕmănăturile de primă-véră pentru orz, ovĕz și porumb, se încep de la 1 Martie și se termină între 15-30 Maiŭ.

Când se face secerișul? In plășile Cricov și Podgoria secerișul grâuluĭ, orzuluĭ, ovĕzuluĭ și secareĭ, de ordinar se începe în luna Iunie. Culesul porumbuluĭ se face în luna Septembre.

In plășile Câmpu și Têrgșor, grâul și orzul se seceră în interval de la 20 Iunie pênă la 15 Iulie. Ovĕzul se seceră în luna Iulie.

In plaiul Prahova, secerișul grâuluĭ și ovĕzuluĭ de obiceiŭ se începe în toțĭ aniĭ în luna Iulie. Porumbul se culege în Septembrie.

In plasa Filipescĭ, secerișul grâuluĭ și orzuluĭ începe de ordinar de la 25 Iunie pênă la 4 Iulie. Ovĕzul se seceră de la 25 Iulie înainte. Culesul porumbuluĭ se începe de la 1 Octombre.

Mașinĭ și unelte agricole sunt în județul Prahova: 52 mașinĭ de sĕmănat; 33 de secerat și cosit; 60 de treĭerat (cu abur); 4 de treĭerat cu manej; 115 de vînturat; 21 de bătut porumb (cu abur); 44 de bătut porumb (cu manivelă); 5034 plugurĭ de lemn; 4608 plugurĭ de fier; 4983 scarificatóre; 50 grape de fier; 13 tăvălugurĭ; 80 moșoroitóre de fier; 4288 de lemn; 27 greble; 84 mașinĭ de ales sămânța; 36 morĭ cu aburĭ; 51 cu apă, 2 cu vînt.

Viticultura. Cu siguranță nu se póte sci epoca de când a început plantarea viilor în județul Prahova. Date precise lipsesc; se crede însă că plantarea dealurilor cu viță datéză de 3-400 anĭ.

Situațiunea viilor în județul Prahova este în genere pe deal, o mică parte pe văĭ și

alta și maĭ mică pe șesurĭ.

Altitudinea dealurilor nu se póte precisa fiind-că pênă acum nu s'au făcut studiĭ.

Viile, în cea maĭ mare parte a dealurilor, sunt expuse spre E. și S. afară de viile carĭ se întind pe valea Teléjenuluĭ și carĭ au expositiunea spre V. In diferite localitățĭ sunt expuse în tóte direcțiunile.

Solul în genere este argilos, argilo-varos, clisos și pietros, găsindu-se și fosile pe înălțimĭ.

Prăsirea vițeĭ se face prin viță mórtă, prin butașĭ, prin viță mustăcită.

Datul vițeĭ depinde de căldurile primă-vereĭ. In regiunile expuse spre N. înflorirea se face maĭ târḑiu.

Strugurii încep a se pârgui pe la finele luĭ Iulie. Maturitatea lor se consideră pe la 25 Septembrie.

Speciile de strugurĭ, ce se cultivă în Prahova, sunt: Tămâiósa, Timpuria, Gordinu, Bășicata, Drăguiasca, Córna, Tigvósa, Seina, Córna-Négră, Negru-vêrtos și Negru-móle. Dintre acestea numaĭ tămâiósa, bășicata și gordinul dau vinul cel maĭ bun.

După cum se vede din tabloul de maĭ jos, luat de la Ministerul Domeniilor, serviciul filoxeric, în județul Prahova se cultivă 1428 h. a. vie.

PLĂȘILE	Se cultivă H. A.	A.	PLĂȘILE	Se cultivă H. A.	A.
Cricovu	5	—	Podgoria . . .	543	50
Filipescĭ. . . .	523	50	Teléjenul . . .	119	—
Prahova. . . .	112	50	Têrgșoru . . .	2	—
Vărbilău . . .	122	50		1428	—

Insemnata podgorie «Dealul-Mare» din județul Prahova, este aḑĭ distrusă cu desăvîrșire de filoxeră, ce s'a rĕspândit în acest județ încă din anul 1879; iar oficial s'a constatat în anul 1884.

S'au făcut destule încercărĭ spre a stârpi acest flagel, dar totul a fost zadarnic; viile carĭ altă-dată împodobiau frumósele dealurĭ ale Prahoveĭ, au rĕmas chelbașe.

S'a recomandat sulfur de carbon, dar n'a reușit, pentru-că dealurile Prahoveĭ fiind

formate din argilurĭ roșiĭ, argilo-margos, nisipo-margos, nu permit o difusiune a insecticidluluĭ nicĭ primă-véra, nicĭ vara, căcĭ argilurile crăpând puţin permit prin aceste crăpăturĭ o eșire afară din pămênt a sulfuruluĭ de carbon [1])

Căĭ de comunicaţie. Judeţul Prahova este străbătut de la sud spre N. V. în tótă lungimea luĭ, de calea ferată Bucurescĭ-Predeal, care se opresce la gările: Crivina, halta Prahoveĭ, Bradĭ, Ploescĭ, Buda, Băicoiŭ, Câmpina, Comarnicul, Valea-Largă, Sinaia, Bușteni, Azuga și Predealu.

Acéstă cale are în judeţul Prahova, începênd de la rîul Ialomiţa (S). pênă la Predeal (N.V.), o lungime de 110 k. m.

Acéstă cale la Buda se bifurcă și pe când ramura principală îșĭ continuă drumul spre Predeal, ramura secondară apucă spre E. la Slănic, oprindu-se la gările Plopeni și Poiéna și avênd o lungime de 34 k. m.

De la Câmpina spre E. s'a reconstruit o cale ferată, care merge pênă la ocnele de la Doftana, avênd o lungime de vre-o 4 k. m.

De la Ploescĭ spre E. circulă calea ferată la Buzĕu, oprindu-se în judeţul Prahova la gările: Valea-Călugărescă și Albescĭ, avênd o lungime în Prahova de 27 k. m.

In total, teritorul judeţuluĭ Prahova are 175 k. m. drum de fier.

De la Ploescĭ la Predeal drumul de fier merge tot urcând. Acéstă staţie se află la 940 m. d'asupra staţieĭ Bucurescĭ, sau 870 m. d'asupra staţieĭ Ploescĭ. In acest tracet, calea scobóră puţin la Câmpina în valea Prahoveĭ, trecênd acest rîu pentru prima-óră peste un pod lung de 259 m. între Băicoiŭ și Câmpina.

Intre Câmpina și Comarnic calea trece încă Prahova de 4 orĭ pe nisce podurĭ de 114 m., 109 m., 96 m., 45 m., afară de podul de la Gura-Beliĭ (22 m.).

Intre Comarnic și Sinaia sunt două tunelurĭ.

Calea maĭ traverséză Prahova de 7 orĭ între aceste două staţiĭ pe nisce podurĭ maĭ mult

[1]) Mijlocul cel maĭ practic de reconstituire a viilor distruse de filoxeră din dealurile Prahoveĭ este—după D-l I. Dimitrescu-Agraru profesor la Liceul din Ploescĭ—viţa americană altoită cu cea indigenă.

sau maĭ puţin lungĭ, precum şi podul de peste Ostrov.

Intre Sinaia şi Buştenĭ, Prahova maĭ este încă o dată traversată de către cale, care după ce a trecut tunelul dintre Buştenĭ şi Azuga, precum şi gârliţa Azuga, ajunge la Predeal.

Pe lângă calea ferată, judeţul Prahova maĭ are următórele căĭ, bine executate şi îngrijite :

a). Calea naţională Ploescĭ-Bucurescĭ, care trece prin comunele Bărcănesci, Bradi, Pucheni-Marĭ, Poenari-Rali şi aci intră în jud. Ilfov, prin plasa Snagov.

Din acéstă cale, o ramură plécă din Ploescĭ, străbate Valea Prahoveĭ şi la vama Predeal se unesce cu soseaua Austriacă, la Braşov. Acéstă cale merge pe valea Prahoveĭ şi străbate comunele : Băicoiŭ, Bănesci, Câmpina, Bréza, Comarnic, Sinaia şi Predeal.

b).Soseaua judeţeană Ploescĭ-Têrgoviştea, care plécă din Ploescĭ, străbate S. V. judeţuluĭ Prahova, trece prin comunele : Têrgşoru-Nou, Dârmonesci şi Mărgineni şi intră în jud. Dâmboviţa.

c). Soseaua judeţeană Ploesci-Bratocea, care plécă din Ploescĭ pe bariera Văleni şi iea direcţia spre N. pe valea Teléjenuluĭ, legând maĭ tóte comunele de pe acéstă vale, adică : Bucovu, Scăeni, Măgurelele, Văleni-de-Munte, Homorîciurile, Isvórele, Măneciu-Ungurenĭ şi Pămêntenĭ, trece pe lângă monastirile Cheia şi Susana şi ajunge la vama Bratocea.

d). Soseaua judeţeană Ploesci-Călăraşi, care plécă din partea de S. E. a oraşuluĭ Ploesci, bariera Rîfovuluĭ, trece pe lângă m-rea Ghighiu şi comunele : Rîfovul, Buda-Palanga, Ciumaţĭ şi la rîul Ialomiţa intră în plasa Snagov, judeţul Ilfov.

e). Soseaua naţională spre Mizil, străbate tótă partea de E. a judeţuluĭ Prahova, trecênd pe la Bucov, Valea-Călugărească, Albescĭ, şi prin apropiere de Tomşanĭ şi Inotescĭ, apoĭ intră în pl. Tohanĭ din judeţul Buzĕu.

Judeţul Prahova, graţie petrişuluĭ ce se găsesce pe tóte văile séle, este bine şoseluit, în tóte direcţiunile.

Este interesant, cred, să arĕt aci istoricul drumuluĭ după Valea Prahoveĭ — împrumutând aceste sciinţe D-l I. G. Babeş.

Cu mult înainte de 1739 de la Timiş, peste Predeal şi pênă

la Comarnic peste «Orăţiĭ» şi «Posada» era o potecă îngustă abia cât putea merge omul călare.

Transporturile de mărfurĭ se făceau pe caĭ, până la Câmpina, unde se încărcau în chervane. Expresiunile de «un cal» sau «o jumĕtate de cal» ce maĭ întâlnim şi astă-ḑĭ în comerciul de braşovenie, ne reamintesce destul de viu acele timpurĭ.

In ajunul rĕsboiuluĭ Turco-Ruso-Austriac, rĕsboiŭ încheiat prin pacea de la 1739, Austria trimise salahorĭ prin munţĭ, pentru facerea drumurilor, ca să pótă trece oştile. Şi d'atuncĭ datéză drumul cel vechiŭ pentru căruţe.

La 1789 s'a reparat şi îndreptat órĕ-cum acest drum, construindu-se peste abisurĭ şi văgăune, punţĭ şi podurĭ de lemn, primitive, cu tóte acestea comunicaţiunea pe şoseaua acésta, ce traverséză munţĭ şi stâncĭ uriaşe, era grea şi periculósă.

Drumul cel vechiŭ urca de la Timiş drept la Predeal şi distanţa ce se face astă-ḑĭ cu trăsura în 15-20 minute, se făcea p'atuncĭ în câte o jumĕtate de ḑi şi de multe orĭ într'o ḑi întrégă; iar de la Predeal încóce, drumul ţinea albia Prahoveĭ, pe alocurea plină de bolovanĭ, pe alocurea îngustă şi primejdiósă.

Prin unele locurĭ, la trecerea peste ape, ómeniĭ particularĭ construiseră podurĭ de lemn şi pentru trecere încasau de la chirigiĭ taxe.

Şoseaua actuală, una dintre cele maĭ frumóse şi póte una dintre cele maĭ vechĭ din ţéră, s'a construit la anul 1846, pe timpul domnieĭ luĭ George Bibescu. Lucrările şoseleĭ naţionale, precum şi facerea podurilor, au fost conduse de inginerul Ruset, asistat de inginerul Delejanu; acesta din urmă în tot timpul lucrăreĭ a locuit la Azuga.

Prin construcţia acesteĭ şosele, relaţiunile ţĕreĭ cu Braşovul şi Transilvania luară nisce proporţiunĭ colosale şi acésta maĭ cu osebire de la 1854 încóce, de când s'a terminat şoseaua Austriacă Timiş-Predeal.

De la bariera Braşovuluĭ până la Predeal chervane încărcate cu tot felul de mărfurĭ se ţineau lanţ.

Transportul de la Braşov până la Bucurescĭ dura de obiceiŭ câte 20 de ḑile, dintre carĭ 7-10 trebuiau până să

scape chirigii de vamă, atât de mare era âglomerația.

Transportul de persóne, transportul mesageriilor și scrisorilor se făcea pe timpul acela prin diligențe. Birjariĭ de la Ploescĭ și de la Brașov erau d'asemenea ḑilnic la drum pe valea Prahoveĭ.

De când s'a deschis drumul de fier, sos. națională e maĭ puțin umblată, dar în timpul vereĭ, între Sinaia și Predeal întâlnescĭ la tot pasul și maĭ cu sémă după prânz, mulțime de trăsurĭ.

E locul să menționăm aci despre calea ferată la Predeal.

Pe la jumĕtatea luneĭ luĭ Iulie 1871, Măria Sa Carol I, Domnul Românilor, și cu Elisaveta Dómna, visitară Sinaia.

Acéstă visită domnéscă a asigurat văieĭ Prahova un viitor strălucit, pentru-că, frumusețea cu care natura a înzestrat aceste locurĭ pitorescĭ, decise pe Suveraniĭ noștri a face din Sinaia reședința domnéscă de véră.

Acesteĭ împrejurărĭ fericite se datoresce în prima linie construcția căleĭ ferate pe valea Prahoveĭ, construcțiune ce a început la a. 1876 de o societate Englesă, dar împedicată din causa rĕzboiuluĭ. La 1878 s'au reluat lucrările acesteĭ liniĭ, de astă dată de societatea francesă Guillaux, iar la 1879, linia s'a pus în circulație.

Primul tren de persóne între Predeal și Sinaia a circulat în ḑiua de 10 Iunie 1879.

Invĕțăméntul rural. In proiectul al 2-lea din regulamentul organic, la art. 8 se prevedea ca «fie-ce sat pe lângă preot să țină și un cântăreț, cu plata de 2 kile de bucate pe fie-care an și câte doĭ leĭ de fie-care enoriaș sătean, care să învețe carte pe copiiĭ satuluĭ în cele șése lunĭ de iérnă, rĕmânênd cele de véră pentru munca câmpuluĭ».

Marea vornicie din lăuntru chibzuind a pune în lucrare acéstă disposițiune a regulamentuluĭ, a dat poruncă către Otcârmuirea din Ploescĭ ca să iea mĕsurile cuviinciόse pentru acéstă nouĕ întocmire, îndatorându-se proprietariĭ moșiilor, ca să găséscă case pentru scόle, sau a se clădi încăperĭ într'adins.

Eforia cu hârtia No. 125 din 24 Ianuarie 1838, a invitat din parte-ĭ pe profesorul din Ploescĭ, ca să îngrijéscă a căuta tinerĭ țĕranĭ, feciorĭ de

popă și alții, carĭ să priiméscă a urma în acea scólă din Ploescĭ câtă-va vreme ca să se deprindă la învĕțăturile începĕtóre și apoĭ să fie datorĭ a ținea scólă în vre-un sat.[1])

Decĭ, primele începuturĭ sau maĭ bine primele scóle rurale în județul Prahova, s'au înființat prin 1838 și cu candidațĭ eșițĭ din scóla normală din Ploescĭ.

Póte că chiar din acel an scólele rurale s'ar fi pus pe un drum rodnic de progres, dacă Eforia nu s'ar fi grăbit și ar fi lăsat ca viitorul personal didactic să fie maĭ bine preparat.

O lună și jumĕtate a funcționat scóla normală din Ploescĭ și candidațiĭ, ceĭ maĭ mulțĭ abia sciind să citéscă și prea puținĭ să scrie, au fost trimișĭ pe la sate să deschidă scólele.

Eforia pricepênd nedestoinicia multora din candidațĭ, cu hârtia No. 1120, scrie profesoruluĭ din Ploescĭ: «Pe candidațiĭ nedestoinicĭ și neprimitorĭ de învĕțatură, fie că sunt prea bĕtrânĭ, fie că au mintea maĭ tâmpită, să-ĭ depârteze cu totul din numĕrul candidaților, iar pe ceĭ ce sunt maĭ slabĭ la învĕțătură să-ĭ maĭ opréscă în scóla normală spre deprindere, câtă vreme vor socoti de trebuință».

Cu chipul acesta, după 4 anĭ, găsim că funcționau în județul Prahova la anul 1842 un numĕr de 51 scolĭ comunale, frecuentate de 721 copiĭ, iar în 1845 numĕrul lor atinge țifra de 180, frecuentate de 2227 copiĭ. In anul 1846 numĕrul scólelor scade la 169, însă numĕrul copiilor cresce la 2355.

In anul scolar 1885-86 funcționau în județul Prahova, urmĕtórele scóle, după sex și grad:

DUPĂ SEX				GRADUL I				GRADUL II			
Băețĭ	Fete	Mixte	Total	Băețĭ	Fete	Mixte	Total	Băețĭ	Fete	Mixte	Total
3	3	74	80	3	2	34	39	—	1	40	41

[1]) Istoria scólelor de V. A. Urechia.

Tóte aceste scóle se întreţineau de stat şi de comune.

Din ele au funcţionat:

cu 1 clasă	cu 2 clase	cu 3 clase	cu 4 clase	cu 5 clase	cu 6 clase
1	9	16	37	14	3

La tóte aceste scóle au funcţionat 78 învĕţătorĭ şi 4 învĕţătóre.

Din punctul de vedere al studiilor făcute, personalul didactic se împărţea ast-fel:

Cu clase gimnasiale	Absolvenţĭ de seminariĭ	Normaliştĭ	Absolvenţĭ de gimnasiĭ	Cu clase secondare	Cu cursurĭ de liceŭ	Total
1	1	60	1	13	2	78

Invĕţătórele aveau: una cursul primar, una clase secondare, una scóla centrală, una «Asilul Elena Dómna».

După stare civilă se împărţiau ast-fel:

INVĔŢĂTORĬ					INVĔŢĂTOARE			
Căsătorițĭ	Necăsătorițĭ	Vĕduvĭ	Lipsesc inform.	Total	Căsătorită	Necăsătorite	Lipsesc inform.	Total
62	12	3	1	78	1	3	—	4

După titlurĭ se împărţiau ast-fel:

INVĔŢĂTORĬ					INVĔŢĂTOARE			
Suplinit.	Provis.	Definit.	Vacanţe	Total	Suplinit.	Provis.	Definit.	Vacanţe
3	44	31	—	78	2	1	1	—

Populațiunea scólelor pe anul 1885-86

Populația	Copiĭ cu vêrstă de scólă			Inscrișĭ la înc. anuluĭ			Copiĭ la finele anuluĭ		
	Băețĭ	Fete	Total	Băețĭ	Fete	Total	Băețĭ	Fete	Total
112.675	7775	5215	12.990	2058	244	2302	1996	204	2260

Copiĭ din anul 1885-86 repartisațĭ pe clase, așa cum s'au găsit la finele anuluĭ :

CLASA I			CLASA II			CLASA III		
Băețĭ	Fete	Total	Băețĭ	Fete	Total	Băețĭ	Fete	Total
1002	170	1172	536	57	593	263	30	293

CLASA IV			CLASA V			CLASA VI		
Băețĭ	Fete	Total	Băețĭ	Fete	Total	Băețĭ	Fete	Total
159	7	166	33	—	33	3	—	3

Raportul populațiuneĭ către contribuabilĭ era de 5,55, procentele copiilor în etate de a urma la scólă 11,55.

Costul întreținereĭ învĕțămêntuluĭ primar rural se repartisa ast-fel:

De la stat	De la județ	De la comună	De la particul.	Total
Leĭ	Leĭ	Leĭ	Leĭ	Leĭ
85.490	—	30.487	1000	116.977

Nivelul culturei primare în județul Prahova:

Cantitatea de scólă la 1000 locuitorĭ	Procentul înscrierilor scolare	Procentul promovaților	Procentul absolvenților	Media culturală
0,584	27,00	68,38	4,94	25,236

După un calcul aproximativ făcut, resultă că în județul Prahova se înscriu la sută din ceĭ în etate de scólă, ast-fel:

La sate			La orașe			Media generală la înscrierĭ la sută, orașe și sate împreună
Băețĭ	Fete	Media totală de înscriere	Băețĭ	Fete	Media totală de înscriere	
39,49	5,04	22,26	37,30	26,19	31,74	27,00

In județul Prahova sunt 378 cătune și 146 scolĭ. In aceste scóle priimesc instrucțiunea 9.023 copiĭ, iar ceĭ în vêrstă de-a o priimi sunt în numĕr de 25.128.

Pentru deplina aplicare a legeĭ asupra învĕțămêntuluĭ primar, ar fi nevoie sa se înființeze în județul Prahova încă 87 scolĭ dintre carĭ: 7 de cătun, cu un învĕțător; 41 superióre, cu doĭ învĕțătorĭ și 20 superióre, cu treĭ învĕțătorĭ.

Cultul. Locuitoriĭ din comunele rurale ale județuluĭ sunt creștinĭ ortodoxĭ, afară de o mică parte, fórte mică, care aparține altor culte.

Județul Prahova ține de Eparhia Mitropolituluĭ Primat. Pentru conducerea trebilor bisericescĭ, în județ este un protoiereu, care represintă pe eparhiotul respectiv, ajutat de 6 subprotoiereĭ.

Județul Prahova s'a împărțit în 163 parohiĭ avênd și 106 filiale, afară de cele urbane, adică:

PLĂŞILE	Parohiĭ	Filiale	PLĂŞILE	Parohiĭ	Filiale
Podgoria	28	24	Crivina	11	9
Têrgşoru	11	10	Teléjenul	22	12
Cricovul	21	23	Peleş	7	1
Câmpu	16	8	Prahova	18	6
Filipescĭ	16	1	Vărbilău	13	12

Personalul se plătesce de stat, după noua lege a clerului.

Industria. Sunt câţĭ-va anĭ de când industria în judeţul Prahova a luat un mare avênt. Fără a maĭ vorbi aci despre fabricele de postav, sticlărie, ciment, caşcaval, salam, var negru, var hidraulic, cherestea şi beţe de chibriturĭ din Azuga; fabricele de hârtie, var şi carierĭ de piétră din Buştenĭ şi Comarnic; cherestea, var şi cuie de sârmă din Sinaia; vom spune că locuitoriĭ judeţuluĭ în mare parte se ocupă cu industria lemnelor de construcţie, a şindrileĭ, scândurilor, doniţelor, dógelor, rogojinelor, fringhielor de cânepă, olăria, etc.

In special, după regiunĭ, ocupaţia de căpetenie a locuitorilor este următórea: Ceĭ din plăşile Têrgşor, Crivina, Câmpu, Cricov, Podgoria şi Filipescĭ, se ocupă cu agricultura, viticultura, grădinăria, facerea de căruţe, fabricarea vaselor de pământ, varul, rotăria, fabricarea cărămideĭ, [1]). frânghelăria, fabricarea rachiuluĭ, transportul lemnelor, ţuiceĭ şi păcureĭ, fabricarea trăiştilor din păr de cal şi plocadelor de lână, lingurĭ, copăĭ, fuse, etc.

Ceĭ din partea de N. lipsiţĭ fiind de un teren propriu cultureĭ, se ocupă în special cu crescerea vitelor, negoţul cu lemnăria, brânzeturile, transportul săreĭ, fabricarea rachiuluĭ de cea maĭ bună calitate. Avênd la disposiţiune şi numerósele fabricĭ de var negru, fabricĭ de postav, hârtie, carierĭ de piatră şi alte instalaţiunĭ industriale şi comerciale, găsesc ocupaţiunĭ,

[1]). Puţin cu îngrijirea stupilor.

carĭ le aduc marĭ folóse bănescĭ, maĭ ales acelora carĭ se îndeletnicesc cu chirigeria.

Maĭ în tóte comunele din nordul judeţuluĭ, locuitoriĭ sunt şi dulgherĭ. Ceĭ carĭ şĭ-au format o meserie din dulgherie şi tâmplărie, lucrează cu multă artă diferitele lucrărĭ trebuinciόse la o casă.

Eacĕ câte-va fabricĭ din judeţul Prahova, afară de oraşul Ploescĭ, cărora guvernul a acordat avantajele legeĭ pentru încurajarea industrieĭ naţionale, tóte dotate cu maşinĭ şi instrumente perfecţionate.

Fabrica de hârtie de pae din Scăenĭ a D-luĭ Esra Penhas;

Fabrica de var hidraulic şi ciment a D-luĭ E. Erlev din Azuga ;

Fabrica de var hidraulic şi ciment din Comarnic a D-luĭ B. Aldasars ;

Fabrica de var hidraulic şi ciment din Bréza a D-luĭ Ernest Manoel ;

Fabrica de ipsos din Slănic a fraţilor Axeris ;

Fabrica de ţĕsăturĭ de lână din Azuga a D-lor Rhein, Scheeser ;

Fabrica de sticlărie din Azuga a D-luĭ S. Grünfeld ;

Fabrica de cherestea din Sinaia a D-lor Costinescu şi Montezi.

Fabrica de var hidraulic din Sinaia a D-lor Costinescu şi Montezi ;

Fabrica de var hidraulic din Comarnic a D-luĭ H. Schorsch ;

Fabrica de pastă de lemn pe moşia Cheia a D-luĭ Esra Penchas ;

Fabrica de împachetat şi mucava din Buştenĭ a D-lor Schiel.

Comerciul judeţuluĭ Prahova este fórte întins şi l face maĭ ales cu Brăila şi Bucurescĭ. De sigur că daraverĭ comerciale s'ar face pe o scară maĭ întinsă dacă n'ar lipsi, aprópe cu totul, têrgurile obijnuite în cele-l'alte judeţe ale ţĕreĭ.

Se face comerciu cu vinurĭ, porumb, grâu, fasole, linte, cartofĭ, mazăre, rachiu, gaz, păcură, spirt, lemnărie, var, olărie şi alte producţiunĭ. Têrgurĭ anuale în judeţ se fac : La douĕ cârciumĭ, la Câmpina, şi la Drajna, têrg mare de pieĭ de animale sĕlbatice, maĭ ales de vulpĭ şi jderĭ.

Locuitoriĭ stabilițĭ pe lângă deposite argilóse se ocupă cu fabricarea olărieĭ, tot aşa pu-

tem ḑice şi pentru locuitoriĭ de prin vecinătăţile depositelor de sare, petrol, piétră de var, etc.

Ape minerale. Judeţul Prahova este cel maĭ bogat judeţ al ţěreĭ din punctul de vedere al apelor minerale.

Numaĭ plăşile Cricovu, Peleşul, Prahova şi Teléjenul numěră peste 50 surse de ape minerale, cea maĭ mare parte întrebuinţate de suferinḑĭ, deşi nu la tóte s'a făcut analisa cantitativă a apelor.

Comunele Apostolache, Gornetu-Cuib, Păcureţi, Tătaru, Udresci, Brebu, Bréza-de-jos, Târsa, Cornu, Poiéna, Proviţa-de-jos, Adunaţi, Ocina, Telega, Predealu, Sinaia, Câmpina, Slănicu, Vâlcănesci, şi altele, posedă bogate isvóre de apă minerală, conţinênd: puciósă, fier, păcură, sare şi iod.

Maĭ la tóte aceste isvóre, circulaţia se póte face cu înlesnire. Pênă aḑĭ nu s'au analisat chimicesce de cât apele de la Brebu (de rěposatul general Dr. Davila); cele de la Cornu (proprietatea principeluĭ N. G. Bibescu); cele de la Poiéna; cele de la Predeal (proprietatea M. S. Regeluĭ şi Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ); cele de la Slănic, Câmpina şi Vâlcănescĭ.

D-l Laurian Şuţu, directorul pepinicreĭ de viţă americană din com. Ţintea, pl. Filipescĭ, a descoperit în acea comună, pe proprietatea statuluĭ, nu departe de pepinieră, maĭ multe isvóre cloro-sodice, sulfuróse şi iodate, bune pentru bólele de plămânĭ, din causa abondenţeĭ gudronuluĭ, pentru ulcere şi reumatism.

După cât aflăm, D-l Şuţu, în urma autorisaţiuneĭ obţinute de la direcţia monopolurilor statuluĭ, de care depinde localitatea cu aceste isvóre, a şi făcut o mică instalaţiune, experimentând sursele atât în stare caldă cât şi rece.

Aceste isvóre suprasaturate de substanţe organice din seria hidrocarburilor, la 27 August au avut o temperatură de 25-30 grade c. iar aerul ambiant, 13-14 g. c.

Armata. Judeţul Prahova forméză Regimentul 7 de dorobanţĭ, care este împărţit în 3 batalióne şi acestea în 12 companiĭ.

Statul major al regimentuluĭ şi bataliónelor se află în Ploescĭ, iar al companiiilor pe la diferite .puncte ale judeţuluĭ: comp. 1, la Isvórele; comp. 2, la Slănic; comp. 3, la Vălenĭ; comp. 4. la Bu-

cov; comp. 5, la Sinaia; comp. 6, la Câmpina; comp. 7, la Filipescĭ; comp. 8, la Têrgşor; comp. 9, la Ploescĭ; comp. 10, la Puchenĭ; comp. 11, la Urlaţĭ şi compania 12, la Gornet.

Călăraşiĭ formézĕ regimentul 4.

Regimentul 7 de dorobanţĭ face parte din brigada 8-a de infanterie, cu reşedinţa în Ploescĭ. Dorobanţĭ în judeţ sunt 4200, iar călăraşĭ 820.

Afară de aceste trupe maĭ sunt: o baterie de artilerie în Ploescĭ, regim. 7 de miliţiĭ şi al 4-lea regiment de reservă călăraşĭ.

Veniturile judeţuluĭ. Venitul ordinar al judeţuluĭ Prahova, pe anul financiar 1893-94, este de leĭ 313.850,45 şi venitul estraordinar de leĭ 415.242,67; în total leĭ 729.093,12.

In acéstă sumă se coprinde şi ceĭ 300.000 leĭ, împrumutul ce s'a votat de consiliu a se contracta pentru construcţia cazarmelor necesare armateĭ teritoriale de la reşedinţă, şi care împrumut s'a trecut şi la cheltuelĭ.

Cheltuelile represintă suma de leĭ 727.531,76, adică:

	Leĭ	Banĭ
Administraţia centrală a judeţuluĭ	73.809	50
Serviciul sanitar	109.665	11
Serviciul arestuluĭ preventiv.	11.140	00
Armata teritorială	316.750	00
Instrucţiunea publică	36.100	00
Asistenţa publică.	5.000	00
Plata datoriilor judeţuluĭ	80.377	40
Scóla de meseriĭ	31.668	75
Subvenţiunĭ şi diurne	56.751	00
Cheltuelĭ extra-ordinare	3.000	00
Serviciul telegrafo-postal	3.270	00
	727.531	76

Bugetul drumurilor pe acelaşĭ exerciţiu are veniturĭ ordinare leĭ 99.616,13 şi extraordinare de leĭ 68.612,52; în total leĭ 168.228,65.

Cheltuelile se ridică la suma de leĭ 168.120, adică: 77.520 leĭ personalul şi 90.600 leĭ materialul; decĭ un escedent de leĭ 108,65.

Din punctul de vedere sanitar, județul Prahova se împarte în 5 circumscripțiunĭ, cu un medic de fie-care, făcênd serviciul în două plășĭ.

Din cele 6 comune urbane, numaĭ Câmpina, Văleni și Sinaia au avut medicĭ comunalĭ; la cele două d'ântêiŭ acelașĭ medic servind și la spitalele din localitățĭ.

Statul a fost autorisat prin legea din 16 Martie 1894 să înființeze, în temeiul legeĭ din 1892, un spital în com. Urlațĭ, pentru construirea căruia s'a prevĕḍut în buget 120.000 leĭ.

Casurile cele maĭ numeróse le presintă frigurile intermitente și diferitele manifestațiunĭ ale paludismuluĭ, carĭ singure dau un total de aprópe 6000 bolnavĭ, sumă destul de însemnată pentru un județ, cea maĭ mare parte compus din localitățĭ muntóse, cu inclinațiune suficientă pentru ca apele să nu stagneze.

Vămile. Județul Prahova are aḍĭ 3 vămĭ în munte, la hotarul despre Transilvania, adică: Bratocea, Predeal și vama orașuluĭ Ploescĭ.

In secolul trecut, vama țĕreĭ era la Câmpina și pe vremea domnieĭ luĭ Alexandru Ghica Vodă, vama a fost mutată de la Câmpina la Bréza și de aci, în anul 1852, la Predeal, unde e și aḍĭ.

Veniturile vamale pe acea vreme aparținoau «Domnuluĭ stăpânitor a tótă țéra» și se dau cu arendă. Cel din urmă arendaș al vămeĭ Predeal a fost rĕposatul Kalinderu.

La 1864, vămile au trecut la stat, așa după cum sunt aḍĭ.

In anul 1860, veniturile vămilor, împreună cu Predeluș, se evaluau la suma de 771.159 leĭ vechĭ și 3 parale, și cheltuelile la 67.854 leĭ vechĭ și 18 parale, adică:

Vămile	Din importația mărfurilor		Din exportația mărfurilor		Din exportul vitelor		Din diverse	
	Leĭ	Par.	Leĭ	Par.	Leĭ	Par.	Leĭ	Par.
Ploescĭ	100.810	28	19.406	28	—		—	
Predeal	180.822	38	270.122	4	43.994	15	63.936	—
Bratocea	6.786	19	6.526	28	40.333	20	4.810	13
Predeluș	750	23	4.166	2	21.447	—	7.245	25
	289.170	28	300.221	22	105.774	35	75.991	38

Cheltuelile represintau urmĕtórele sume:

Vămile	Salariĭ		Inchirierĭ		Mobilier		Diverse	
	Leĭ	Par.	Leĭ	Par.	Leĭ	Par.	Leĭ	Par.
Ploescĭ	16.762	36	2066	20	338	30	415	25
Predeal	28.337	29	—	—	1186	36	231	—
Bratocea	10.788	37	338	10	294	10	118	—
Predeluş	5.580	—	—	—	—	—	465	20
	61.469	22	2404	30	1819	36	1230	5

Pe aniĭ de la 1890-93 veniturile sunt urmĕtórele:

Aniĭ	Vama Predeal	Vama Ploescĭ	Vama Bratocea
1890-91	870.134,33	448.811,73	18.171,07
1891-92	1.272.432,40	493.422,02	14.972,04
1892-93	1.418.437,10	613.624,84	13.839,25
	3.561.003,83	1.555.858,59	46.982,36

Notă. Mihail Vodă Şuţu oprind exportul mărfurilor şi productelor carĭ nu erau prevĕḍute prin tractatele Turcieĭ cu Austria şi carĭ nu conveniau ţĕreĭ să fie exportate orĭ importate, scrie urmĕtórea «Carte legată la vătaful de la plaiul Câmpineĭ, pentru celea ce sunt oprite a nu eşi din ţéră».

«Sluga Domnieĭ mele, vătaşe de la Plaiul Câmpineĭ, sud Prahova, cu tóte că s'au dat porunca Domnieĭ mele şi în trecutele ḍile strajnică, de la visterie, ca nicĭ o felurime de marfă să nu se cuteze a

se slobodi ca să iasă din ţéră, fără de porunca Domnieĭ mele în scris, dar écă şi acum de isnóvă-îţĭ poruncim strajnic, fórte să întărescĭ paza tutulor celor oprite, şi să nu te cutezĭ fără de porunca Domnieĭ mele în scris sub Domnésca nóstră pecete, a slobodi vre-o felurime de mărfurĭ sau zahare, cu nicĭ un fel de altă tescherea sau adeverinţă în scris, cum maĭ vêrtos saftienele şi pieile de óie, care sunt cu totul oprite din porunca împĕrătéscă, căcĭ de vom dovedi că aĭ cutezat, că aĭ slobodit ver-una cu ce fel de mijloc să scii că te voiŭ pedepsi cu cea maĭ strajnică pedépsă acolo în plaiŭ. 1791 Noembre 30».

Impărţirea administrativă. Inainte de 1865, judeţul Prahova se împărţia în 7 circumscripţiĭ, adică: plăşile Câmpu, Têrgşoru, Filipesci, Cricovu, Podgoria şi plaiurile Teléjen şi Prahova.

La 1883, judeţul a suferit o nouă împărţire, iar după noua lege pentru fixarea circumscripţiilor administrative, promulgată şi pusă în aplicare la 1 Noembre 1892, judeţul Prahova s'a împărţit în 10 plăşĭ:

Numirea Plăşilor	Numirea comunelor de reşedinţă a plăşilor
Plasa Câmpu	Comuna Drăgănescĭ
» Cricov	» Urlaţi
» Crivina	» Pucheni-Marĭ
» Filipescĭ	» Filipesci-Têrg
» Têrgşoru	» Têrgşoru-Nou
» Podgoria	» Podeni-Vechĭ
Plaiu Peleş	» Sinaia
» Prahova	» Câmpina
» Teléjen	» Văleni
» Vărbilău	» Slănicu

Fie-care din aceste plăşĭ coprinde urmĕtórele comune:

No. curent	NUMIREA COMUNEI	NUMIREA CĂTUNELOR
	PLASA CÂMPU Reședința plășeĭ în com. Drăgănescĭ (căt. Drăgănescĭ)	
1	Adâncata	Adâncata* Rășenĭ
2	Balta-Dómneĭ	Balta-Dómneĭ* Curcubeu Lacu-Turculuĭ
3	Buda-Palanca	Buda* Palanca
4	Ciorani-de-jos	Ciorani-de-jos*
5	Ciorani-de-sus	Ciorani-de-sus*
6	Ciumaţi	Ciumaţĭ* Olariĭ Tunari
7	Ciupelniţa	Ciupelniţa* Trestieni-de-jos
8	Cornurile	Cornu-de-jos* Cornu-de-sus
9	Drăgănesci.	Bărăitaru Drăgănesci* Meri
10	Fulga	Fulga*

* Acest semn indică reședința comuneĭ.

No. curent	NUMIREA COMUNEĬ	NUMIREA CĂTUNELOR
11	Gherghiţa	Belciugu Gherghiţa-Ungureni Independenţa Têrgul Gherghiţa*
12	Hătcărău	Hătcărău* Malamucu Tufani
13	Netoţi	Netoţi* Trestieni-de-sus Zănóga
14	Parepa	Degeraţi Parepa* Răşanĭ
15	Sălciile	Sălciile*
16	Sicrita	Sicrita*
	PLASA CRICOV Reşedinţa plăşeĭ în comuna urbană Urlaţĭ	
1	Albesci-de-Mur	Albesci-de-Mur* Vadul-Pĕruluĭ
2	Albesci-Paleologu . . .	Albesci-Paleologu*
3	Berceni . . . . . , . .	Berceni* Cătunu
4	Bucovu	Bucovu* Chiţorani Gura-Bucoveluluĭ Móra-de-Mărăcinĭ Valea Orleĭ

No. curent	NUMIREA COMUNEI	NUMIREA CĂTUNELOR
5	Călugăreni	Călugăreni* Miresci
6	Colcégu	Colcégu*
7	Conduratu	Conduratu*
8	Ceptura	Ceptura* Malu-Roșu Rotari Șoimesci
9	Coslegiu. , ...	Coslegiu* Darvari Pantazi Rădila
10	Fântânelele	Fântânelele* Mazâli Ungureni
11	Gornetu-Cricov	Coșărelele Gornetu* Preseaca Tărculesci Valea-Boulu
12	Inotescĭ	Inotescĭ*
13	Iordăchianu . , . . .	Iordăchianu* Mocesci Plavia
14	Tătaru . . . , , . . .	Tătaru*

No. curent	NUMIREA COMUNEI	NUMIREA CĂTUNELOR
15	Tomșani.	Cioceni Loloiasca Magula Tomșani*
16	Urlați (comună urbană). .	Arionesci-Noui Arionesci-Vechi Jărcălăi Urlați (Têrgul)* Valea-Crângului Valea Nucetului Valea Pietrei Valea Seman Valea Urloi
17	Vadu-Săpat	Vadu Săpat*
18	Valea Călugărésca . . .	Arva Dosurile Rachieri Scheau Valea Călugărească* Valea Largă Valea Meilor Valea Nicovani Valea Poeni Valea Popi Valea Ursoi

PLASA CRIVINA

Reședința plășei în com. Pucheni-Mari

No. curent	NUMIREA COMUNEI	NUMIREA CĂTUNELOR
1	Bărcănesci	Bărcănesci*
2	Bătesci	Bătesci* Cătunul Móra

No. curent	NUMIREA COMUNEI	NUMIREA CĂTUNELOR
3	Bradi.	Bradi-de-jos Bradi-de-sus*
4	Corlătesci	Corlătesci* Ghighiu
5	Gorgota.	Gorgota* Potigrafu
6	Crivina	Crivina* Fânari
7	Petroșani	Petroșani*
8	Poenari-Apostolĭ. . . .	Gorgani Poenari Poenari-Apostolĭ*
9	Poenari-Burchĭ	Cărbunesci Pioresci Podu-Vălenĭ Poenari-Burchĭ*
10	Poenari-Rali	Poenari-Rali*
11	Pucheni-Marĭ	Pucheni-Marĭ*
12	Pucheni-Micĭ	Odăile Pucheni-Micĭ*
13	Pucheni-Miroslăvescĭ . .	Pucheni-Miroslăvescĭ*
14	Pucheni-Moșnenĭ . . .	Pucheni-Moșnenĭ*

No. curent	NUMIREA COMUNEI	NUMIREA CĂTUNELOR
15	Rîfovul	Antofilóia Buchelaşĭ Goga Mălăescĭ Móra-Domnéscă Rîfovul*
16	Românescĭ.	Puşcaşi Românescĭ*
17	Tătăranĭ.	Tătăranĭ*
18	Tinosul	Pisculescĭ Predescĭ Tinosul*
	PLASA FILIPESCĬ Reşedinţa plăşeĭ în com. urbană Filipesci-Têrgu	
1	Aricescĭ.	Aricesci-de-jos Aricesci-de-sus* Răctivanu
2	Băicoiu	Băicoiu* Cotoiu Găgeni Tufeni
3	Călinesci	Călinescĭ* Cătina
4	Dârmonesci	Brătăşanca-Ungureni Dârmonescĭ* Ezeni

No. corent	NUMIREA COMUNEĬ	NUMIREA CĂTUNELOR
5	Diţescĭ	Diţesci* Roşióra
6	Ederile	Edera-de-jos Edera-de-sus*
7	Filipesci-de-Pădure . . .	Filipesci-de-Pădure* Filipesci-Ungurenĭ Siliştea-Dealuluĭ
8	Filipesci-Têrguluĭ (c. urb.).	Filipesci-Têrgu* Seaca Siliştea Têrguluĭ
9	Florescĭ	Capu-Roşu Florescĭ*
10	Ghirdovenĭ.	Cricovenĭ Ghirdovenĭ*
11	Haimanalele	Braniştea Haimanalele* M-rea Mărginenĭ
12	Măgureni	Cocorăsci-Capli Măgureni-Banuluĭ* Măgureni-Stolnicescĭ Părósa
13	Mărgineni-de-jos . . .	Mărgineni de-jos*
14	Mărgineni-de-sus. . . .	Brătăşeanca-Ungurenĭ Mărgineni-de-sus* Olarĭ

No. corent	NUMIREA COMUNEĬ	NUMIREA CĂTUNELOR
15	Moreni	Morenĭ* Piscurile Pleașa Stavropoleos Tisa Țuicanĭ
16	Nedelea	Nedelea*
17	Țintea	Dâmbu Lilieștĭ Țintea*
	PLAIUL PELEȘ Reședința plaiuluĭ în com. urbană Sinaia	
1	Comarnicu	Comarnicu* Ghiosescĭ Podu-Cerbuluĭ Podu-Néguluĭ Poiéna Posada Secaria
2	Ocina	Adunați-Provițcĭ Ocina*
3	Predealu	Azuga* Bușteni Poiéna-Țapuluĭ Predealu
4	Sinaia (comună urbană) .	Furnica Isvoru Sinaia*

No. corent	NUMIREA COMUNEĬ	NUMIREA CĂTUNELOR
5	Talea.	Talea*
6	Teşila	Teşila* Trestienĭ
	PLASA PODGORIA Reşedinţa plăşeĭ în com. Podeni-Vechĭ	
1	Apostolache	Mârlogea Apostolache* Tisa
2	Aricescĭ.	Aricescĭ*
3	Boldesci.	Boldescĭ Lipănescĭ* Seciu Şipotu Ulmii
4	Cărbunesci	Cărbunescĭ*
5	Chiojdénca.	Chiojdénca* Nucetu Trenu
6	Gornetu-Cuib	Bogdănescĭ* Cuibu Gornetu Nucetu
7	Măgurelele.	Códa Maluluĭ Măgurelele* Protosinghelu Zamfira

No. curent	NUMIREA COMUNEI	NUMIREA CĂTUNELOR
8	Hârsa	Hârsa* Nisipósa Plopu Străosci Valea Cuculuĭ Vărbila
9	Păcureţi.	Bârzila Matiţa Păcureţi* Slavu
10	Pleaşa	Pleaşa*
11	Podeni-Nouĭ	Ghiocelu Mehedinţi Nevestésca Păcălóia Podeni-Nouĭ* Popescĭ Racova Sfîcaru Valea Dulce
12	Podeni-Vechĭ	Bălţesci* Izescĭ Podeni-Vechĭ
13	Salcia	Salcia*
14	Sângeru	Butuci Mireşu Sângeru*
15	Scăeni	Balaca' Scăeni*

No. corent	NUMIREA COMUNEĬ	NUMIREA CĂTUNELOR
16	Șoimari	Atârnați Șoimarĭ*
17	Surani	Surani*
18	Udresci . . , ...	Dobrota Udresci Vai-de-El*
	PLAIUL PRAHOVA Reşedința plaiuluĭ în com. urbană Câmpina	
1	Bănesci	Bănescĭ* Urleta
2	Bréza-de-jos	Bréza-de-jos* Fricósa Podu-Vaduluĭ Valea Lungă Valea Târseĭ
3	Bréza-de-sus	Aldescĭ Bréza-de-sus* Gura-Beliĭ Nistorescĭ Surdescí
4	Bordeni	Bordeni-Mări* Bordeni-Micĭ Țarca
5	Brebu	Brebu Megieşesc* Brebu Monastireĭ Petriceaua Podu-Cheiĭ

No. curent	NUMIREA COMUNEĬ	NUMIREA CĂTUNELOR
6	Câmpina (com. urbană) .	Câmpina (Têrgul)* Bróscele Măcelaru Slobodia
7	Cornu	Câmpinița Cornu-de-jos* Cornu-de-sus Frăsinetu
8	Poĭéna	Bobolia Piétra-de-sus Poĭéna* Slobodia Vrăjitórea
9	Provița-de-jos	Măgurelele Negruluĭ Măgureni-Racotescĭ Piétra Provița-de-jos*
10	Provița-de-sus.	Mânzău Moiseni Provița-de-sus* Schiopota Secăturile Sultanul Țaporiștea Valea Braduluĭ Valea Poeniĭ
11	Scorțenĭ	Mislea Scorțenĭ*
12	Șotrile	Lunca Mare Șotrile Câmpinénuluĭ* Șotrile Vistieruluĭ

No. curent	NUMIREA COMUNEI	NUMIREA CĂTUNELOR
13	Telega	Boşelcescĭ Buştenari Milicescĭ Telega
14	Valea Lungă	Bocesci Ghebósa Puturosu Valea luĭ Dan Valea-Lungă-de-jos* Vişinesci
	PLAIUL TELEAJENUL Reşedinţa plaiuluĭ în com. urbană Văleni	
1	Bĕtrâniĭ	Bĕtrâniĭ* Poĭéna-Mare
2	Bughiile.	Bughile-de-jos* Bughile-de-sus
3	Cătunul	Cătunul* Poĭéna-Micrleĭ
4	Cerașu	Cerașu* Slonul
5	Drajna-de-jos	Chirițesci Ciocracu Drajna-de-jos* Făgetu Podurile
6	Drajna-de-sus	Drajna-de-sus*
7	Gura-Vitióreĭ	Gura-Vitióreĭ*

No. curent	NUMIREA COMUNEI	NUMIREA CĂTUNELOR
8	Homorîciurile	Cernesci Homorîciŭ-P-tenĭ* Homorîciŭ-Ungurenĭ Malu Vînăt Schiulescĭ
9	Isvórele	Costeni Isvórele*
10	Măneciu-Pămêntenĭ	Măneciu-Pămênteni*
11	Măneciu-Ungurenĭ	Chiciorenĭ Făcăenĭ Ghiaba Măneciu-Ungurenĭ* Plăeţiu Teléjenu Valea Largă
12	Ogretinu	Ogretinu*
13	Olteni	Olteni* Sciubeu Valea Stâlpuluĭ
14	Opăriţi	Opăriţi* Poĭéna-Copaciuluĭ Vitióra-de-sus
15	Posesci	Bodesci Merdelea Posesci-Pămêntenĭ* Posesci-Ungureni Valea Plopuluĭ Valea Serezi Valea Stupineĭ

No. curent	NUMIREA COMUNEI	NUMIREA CĂTUNELOR
16	Predealu	Predealu* Sărari Turburea Zâmbróia
17	Rîncezi	Nucșoara Rîncezi* Schitu
18	Scăioşi	Fundeni Scăioşi*
19	Star-Chiojdu	Brădetu Gresia Rotari Smeurătu Star-Chiojdu* Valea Ancĭ
20	Târlesci	Gogésca Târlesci*
21	Teişani	Teişani*
22	Văleni (comună urbană) .	Turburea Valea Garduluĭ Văleni*

PLASA TÊRGŞORU

Reşedinţa plăşeĭ în com. Têrgşoru-Noŭ

No. curent	NUMIREA COMUNEI	NUMIREA CĂTUNELOR
1	Cocorăsci	Cocorăsci-Colţu* Cocorăsci-de-Grind Ghioldum Ţigănia

No. corent	NUMIREA COMUNEĬ	NUMIREA CĂTUNELOR
2	Hăbudu	Brătescĭ Hăbudu*
3	Mănescĭ	Códa Isvoruluĭ Comănacu Crivĕțu Mănescĭ*
4	Negoescĭ	Negoescĭ* Piétra Stejaru Zalhanaua
5	Păulescĭ	Găgeni Păulesci*
6	Ploescĭ (comună urbană) .	Ploescĭ*
7	Ploesciori	Berésca-de-jos Berésca-de-sus Móra Nouĕ Ploesciori* Țânțăreni
8	Popescĭ	Popesci*
9	Șirna	Șirna* Varnița
10	Strâmbeni-Blejoiŭ . . .	Blejoiu* Cocoșescĭ Strâmbeni
11	Strejnicu	Strejnicu*
12	Tăricenĭ	Tăriceni*

No. corent	NUMIREA COMUNEĬ	NUMIREA CĂTUNELOR
13	Têrgşoru-Vechiu. . . .	Colţu-de-jos Dedulesci Stăncesci-de-jos Stăncesci-de-sus Têrgşoru-Vechiŭ*
14	Têrgşoru-Noŭ	Têrgşoru-Nou* Ţigănia
15	Vlădeni-Mărgineni . . .	Códa Isvoruluĭ Vlădeni-Fărcăşanĭ Vlădeni-Mărgineni* Zalhanaua
	PLAIU VĂRBILĂU Reşedinţa plăşeĭ în com. urbană Slănicu	
1	Bertea	Bertea*
2	Cocorăsci-Misli	Cocorăsci-Misli* Goruna
3	Cosminele	Cosmina-de-jos Cosmina-de-sus* Poiéna-Trestieĭ Poiéna-Ursuluĭ
4	Livadea.	Livadea* Podu-Ursuluĭ
5	Mălăescĭ.	Coţofenescĭ Dumbrăvescĭ Mălăescĭ-de-jos* Mălăesci-de-sus Plopeni Ţipărescĭ

No. curent	NUMIREA COMUNEI	NUMIREA CĂTUNELOR
6	Poĭéna-de-Vărbilău . . .	Poĭéna-de-Vărbilău*
7	Slănicu (com. urbană) . .	Groşani Prăjani Slănicu*
8	Stefesci	Stefesci* Scurtesci
9	Strâmbeni	Alunişu Strâmbeni*
10	Trestióra	Trestióra*
11	Vâlcănescĭ	Cârjari Vâlcănesci*
12	Vărbilău	Vărbilău*

Putcrea judecătorćscă. In judeţul Prahova sunt 8 judecătoriĭ de ocóle, afară de cele două din oraşul Ploescĭ, carĭ maĭ coprind pe lângă circumscripţia Ploescĭ şi comunele: Bucov şi Bercenĭ (pl. Cricov), tótă plasa Têrgşoru, afară de comunele Mănesci şi Vlădeni-Mărgineni şi tótă plasa Crivina.

Cele 8 judecătoriĭ sunt:

1). Sinaia, cu reşedinţa în Sinaia, coprindênd plaiul Peleş.

2). Câmpina, cu reşedinţa în Câmpina, coprindênd plaiul Prahova.

3). Filipesci, cu reşedinţa în Filipescĭ, coprindênd plasa Filipescĭ şi comunele Mănescĭ şi Vlădeni-Mărginenĭ, din pl. Têrgşoru.

4). Slănicu, cu reşedinţa în Slănic, coprindênd plaiu Vărbilău.

5). Văleni-de-Munte, cu reşedinţa în com. Văleni-de-Munte, coprindênd plaiul Teléjen.

6). Băltesci, cu reşedinţa în

com. Bălteşcĭ, coprindĕnd plasa Podgoria.

7). Urlaţi, cu reşedinţa în com. Urlaţi, coprindĕnd plasa Cricov, fără comunele Cricov şi Berceni.

8). Drăgănescĭ, cu reşedinţa în Drăgănescĭ, coprindĕnd tótă plasa Câmpu.

Starea fisică a locuitorilor din judeţ este satisfăcĕtóre; ar putea fi cu mult maĭ bună, dacă locuitoriĭ s'ar nutri maĭ bine şi ar trăi în nisce case maĭ higienice.

Cu câte-va deceniĭ maĭ nainte, mare parte din ţĕranĭ nu dedeau nicĭ o importanţă caseĭ de locuit. Se mulţumiau a nu fi plouaţĭ de sus şi a fi apĕraţĭ de vînturĭ. Astă-ḑĭ, pe cât posibil, ţĕranul, ce-şĭ face casă, ţine să o facă spaţiósă, ridicată de la pămĕnt, frumósă şi curată.

Ca să ne facem o ideie de modul cum ţĕraniĭ din jud. Prahova 'şĭ construesc casele, să descriem casele ţĕranilor chiaburĭ şi ale celor nevoĭaşĭ.

Casa unuĭ fruntaş este construită cu temelia de piétră, înaltă cel puţin de 2 metri, avĕnd o formă dreptunghiulară, pe care se aşéză tălpile, carĭ maĭ tot-deauna sunt de lemn de stejar. Pe tălpĭ se aşéză păreţiĭ ce sunt de bârne de fag sau alt lemn, avĕnd o înălţime de 2½ m. D'asupra este podul caseĭ, peste care se aşéză acoperişul de şindrilă.

Casa are jos, sub temelie, un beciŭ sau pivniţă. D'asupra sunt treĭ sau patru camere; din acestea, cea maĭ mare, şi care de obiceiŭ se lasă spre rĕsărit, este camera numită *casa a mare*, în care nu locuĭesce niminea şi o ţine tot-deauna curată. In acéstă cameră şĭ conservă tóte mobilele şi îmbrăcămintea.

Cele-l'alte camere sunt pentru locuit şi dormit. Fie-care cameră are câte 3-4 ferestre marĭ, şi câte şése ochiurĭ de geam.

In camera de dormit are paturĭ prevĕḑute cu saltele de paĭe şi se învelesc cu plăpumĭ de lână.

La casa unuĭ nevoĭaş (sărac) lipsesce temelia de piétră şi beciul sau pivniţa. Tălpile se aşéză pe câţĭ-va bolovanĭ de piétră, fiind ridicată aprópe ca de 0,m. 40 de la pămĕnt. Tălpile le pune din orĭ-ce lemn, fie chiar de salcie; în tălpĭ aşéză stâlpiĭ şi paĭente, pe care îngrădindu-ĭ formézä păreţiĭ de nuĭele, lipiţĭ cu pămĕnt amestecat cu paĭe.

Acoperişul este din paĭe sau

coceni, rar cu șindrilă de fag. Are o tindă și o singură cameră în care locuiesc diua, prepară mâncarea și dorm nóptea.

Păreții au o înălțime pênă la 2 metri. Ferestre are numai două la cameră și acestea mici, cu două ochiuri, cu hârtie în loc de geam. La tindă n'are nici o feréstră (fórte rar câte un ochiŭ).

In patul de dormit nóptea au rogojină, ori o țólă de cânepă; de multe ori lipsesc și acestea și ómenii dorm pe scândura gólă.

Imbrăcămintea de véră a locuitorilor este:

Pentru bărbați: cămașe de bumbac, ismene de bumbac sau cânepă, ciórecĭ sau pantaloni subțiri; brâu de lână roșiu, peste care se încinge cu bete; vestă și mintean de dimie; în cap pórtă pălărie de pâslă, cei mai bětrâni; tinerii pórtă pălării de paie, făcute de ei sau elevii școlelor. Cei mai avuți se încalță cu ghete și cipici, iar cei săraci cu opinci.

Pentru femei, cămașe subțire de bumbac sau borangic; ii cusute cu rîuri și fluturi; fuste albe de madapolam ori de stambe și alte materii. Incălțămintea: ghete, cipici, papuci. Cele mai sărace umblă și neîncălțate. La cap se légă cu tulpane albe, bariș, basma, etc. Peste cămașe se mai îmbracă une-ori cu o hăinuță de stambă sau altă materie. Cele bătrîne se încing cu brîu, iar cele tinere cu bete.

Imbrăcămintea de iérnă este:

Pentru bărbați: peste cămĕși pun cojóce scurte sau lungi, anteriu de dimie albă, manta de lână négră, ciórecĭ de dimie albă; tóte acestea lucrate în casă.

Cei mai avuți pórtă cisme; cei săraci opinci. In cap pun căciuli de hârșie négră; cei mai sĕraci, albe.

Tinerii și ómenii mai avuți mai pórtă mintene negre de dimie lucrate în casă, sau de altă materie cumpĕrată din têrg și veste sau giletci. Cei mai sĕraci zeghe albă de lână și în picióre, opinci.

Pentru femei; rochii și handróce de lână lucrate de ele; peste acestea în dilele de sĕrbătóre îmbracă rochii și handróce de stambă sau alte materii, scurteici lungi și scurte. Cele mai avute au și paltóne, haine și jachete de diferite materii. Pentru încălțăminte au tot ghete și cipici, însă

maĭ gróse. La cap pórtă brobóde și pe dedesupt tulpane, barișe și basmale, cele maĭ bătrâne pórtă tistimele și marame de borangic,

Obiceiul cel urît al ţĕranuluĭ din tótă ţéra, de a nu-șĭ curăţi curtea de murdăriile vitelor de muncă, este de căpetenie și în judeţul Prahova.

De alt-fel sunt voinicĭ, sănătoșĭ și viguroșĭ la muncă.

Din punctul de vedere moral, locuitoriĭ se vĕd respectuoșĭ către cele sfinte și rar păcătuĭesc în contra bunelor moravurĭ. Rar se aude de crime, furturĭ, spargerĭ, bătăĭ. La tâlhăriĭ s'a observat că a trebuit să ia parte unul sau maĭ mulţĭ streinĭ de judeţ.

Nicĭ din punctul de vedere material nu stau tocmaĭ rĕu. La munte, unde mijlócele de vieţuire sunt maĭ grele, prin faptul că lipsesce terenul de cultură, s'au dedat locuitoriĭ la diferite meseriĭ.

Starea lor materială, póte că n'ar lăsa nimic de dorit dacă n'ar fi prea mult, sau n'ar face abus de bĕuturĭ spirtóse.

Ingrijirea copiilor a fost în tot-deauna, și pentru toţĭ părinţiĭ, sacră datorie. Aceste îngrijirĭ însă au avut de scop numaĭ partea materială, fără a lucra și pentru spirit.

Respect către autorităţĭ au avut și au locuitoriĭ de prin aceste ţinuturĭ.

Noţiunĭ istorice. Intre aniĭ 1360-1372 găsim pentru ânteîașĭ dată faptul precis, ca o armată să trécă pe la Predeal.

Era armata Ardelenésă condusă de Voevodul Nicolae în contra luĭ Vladislav Basarab, Domnul ţĕreĭ Românescĭ.

«Voevodul Transilvanieĭ trecênd munţiĭ pe la Predeal cu Săcuiĭ, ajunse la Ialomiţa» ḑice Istosria [1])

Pentru noĭ acest fapt are o deosebită însemnătate, căcĭ pentru prima óră întâlnim în Istorie numirea de «Predeal»; de aci în colo nu se maĭ pomenesce multă vreme nimic de Predeal, face însă de maĭ multe orĭ menţiune de Timiș și maĭ cu sémă pe la începutul secoluluĭ al XVI-lea.

In acest mare interval, de bună sémă că, în desele lor încursărĭ și vice-versa în Transilvania, Turciĭ și Tătariĭ, Ro-

[1]) D-l Gr. G. Tocilescu «Istoria Românilor».

mânii și Ungurii vor fi trecut cu armatele lor pe la Predeal și dacă nu putem pune înainte date concrete este că, manualele de istorie nu precisézā, ci se mulțumesc de obiceiŭ a spune: «trecênd munții, trecênd Carpații, intrând în țéră (I. G. Babeș).

In anul 1548, pe rîul Prahova avu loc o mare bătălie sângerósă între Mircea III tiranul, fiul luĭ Mihnea cel rĕu, și boeriĭ Românĭ revoltațĭ (C. Ienescu).

La 1596-1597 Mihaiŭ Vitézul a repurtat o strălucită victorie în contra Tătarilor la Gherghița.

La 1600 Mihaiŭ a învins pe Polonĭ și Moldovenĭ în pădurea Bucovuluĭ și se retrage la Têrgșor.

După mórtea luĭ Mihaiŭ Vitézul, născêndu-se certurĭ marĭ pentru domnia țĕreĭ Românescĭ, boeriĭ, împreună cu frațiĭ Buzescĭ, aleseră domn pe Radu Șerban Basarab.

Simion Movilă cu Tătarĭ, Polonĭ și Moldovenĭ, năvălesce în țéră. Bătălia se dede în gura Teléjenuluĭ, la satul Teișanĭ (1602) și ținu treĭ ḑile. Ea fu hotărîtă prin lupta de față a luĭ Stroe Buzescu cu un tătar vestit prin vitejia luĭ și care era nepot al Hanuluĭ Tătărăsc. (D-l Gr. G. Tocilescu).

La 1611, Sașii din Brașov, strîmtorațĭ de principele Transilvanieĭ Gavriil Batory și amenințațĭ de perḑanie, cerură ajutor de la Domnul țĕreĭ Românescĭ.

Radu Șerban pornesce din Bucurescĭ fără întârḑiere în capul a 10.000 Românĭ și 1300 călărețĭ Polonĭ, și trecênd pe la Sinaia, Intre Prahove, sosesce la Predeal în diminéța ḑileĭ de 9 Iulie și prinḑênd iscódele luĭ Batory, după un marș forțat, încă înainte de amia-ḑĭ, tăbărî la Curmătura, în fața Brașovuluĭ.

In lupta de la Biserica luĭ Bartolomey (Brașovul-Vechiŭ), Domnul țĕreĭ Românescĭ câstigă o victorie strălucită. Batory scapă cu fuga; 8000 morțĭ rĕmaseră pe câmpul de bătaie (I. G. Babeș).

La a. 1716, vine ca domn al țĕreĭ Nicolae Mavrocordat, primul domn fanariot-neaoș.

In aceste vremurĭ de persecuțiunĭ cumplite, boeriĭ țĕ-

reĭ căutau să scape cu fuga, și valea Prahoveĭ era neîntrerupt plină de boerĭ, fugind cu familiile și avutul lor.

De la Bucurescĭ pênă la Brașov, era ḑiua și nóptea un lanț fără de sfîrșit de fugarĭ. Mânia fanariotuluĭ și iataganul turcesc băgase fiorul în óse, și fie-care se gândea cum să scape maĭ de grabă. Eĭ, pribegiĭ, numaĭ după ce treceau «Orațiile» și «Posada» aicĭ prin ținuturile Prahoveĭ, respirau maĭ ușor.

Uniĭ poposĭau la Sinaia, alțiĭ la Slonul de Piétră, alțiĭ Intre Prahove sau la Predeal.

Uniĭ mergeau direct pe drumul Prahoveĭ, alțiĭ de la Sinaia o luau peste munțĭ pe la Bran, alțiĭ apucau pe valea Azugeĭ și mulțĭ 'șĭ căutau drumul să trécă la Brașov, pe valea Joițeĭ.

Și acéstă stare de lucrurĭ n'a ținut un an sau doĭ, ci pe tot timpul domnieĭ fanarioților.

Masa de milă era întinsă ḑiua și nóptea pentru sĕrmaniĭ călĕtorĭ, carĭ în tot ceasul nu «lipseau» ḑice un martor ocular, vorbind de monastirea Sinaia (I. G. Babeș).

Era în ajunul rĕsboiuluĭ dintre Austria, Rusia și Turcia (1737), rĕsboiŭ încheiat prin pacea de la Belgrad (1739) și în Muntenia domnia Constantin Mavrocordat.

După ce s'au făcut drumurĭ prin munțĭ, Ducele de Lorena, comandantul armatelor Austriace, trimise un corp de armată din Brașov peste Timiș-Predeal, cu ordinul de a ocupa Bucuresci, dar auḑind că Constantin Vodă, în capul a 20.000 ienicerĭ înaintéză spre capitala Austrieĭ, se retraseră spre Pitescĭ.

Bucuresci fură ocupațĭ de Turcĭ, carĭ după obiceiul lor predară, robiră și pustiiră tot ce le eși în cale; populațiunea speriată se refugiase la munte și la monastirĭ.

După victoria de la Perșinarĭ, un corp de Turcĭ și Tătarĭ, înaintéză spre Câmpina, spre a trece în Ardeal. Valea Prahoveĭ era ocupată de oștirĭ Austriace, cu ordinul d'a apĕra strâmtorile și d'a împiedica înaintarea Turcilor.

Un contimporan istorisesce ast-fel evenimentele întâmplate cu acéstă ocasiune:

«Trecênd dar oștile nemțescĭ în Valahia pênă în apropiere de orașul Ploescĭ sau

Têrgșor, s'au întâmpinat cu oștile Turcescĭ.

«Austriaciĭ au fost respinșĭ de Turcĭ și venind în fuga lor au intrat pe apa Prahoveĭ, printre munțĭ pênă la Sinaia; și lăsând Austriaciĭ ca la 400 ostașĭ în monastire, grosul oștireĭ s'a dus pênă la granița numită Predeal și au pus lagărul acolo. Insă, spionul, care îl avea Turciĭ, cunoscea potecile fórte bine prin munțĭ, pe apa Prahoveĭ și au pornit nóptea cu oștirile Turcescĭ în urma Nemților de la Satul Comarnic în sus prin Orațiĭ pênă la apa numită Isvorul, și aflnd că în monastire sunt Nemțĭ, au intrat pe apa pêrâuluĭ în sus și pe apa numită Sgarbora, care este de la vale de Sinaia, și mergênd prin pădure au înconjurat monastirea fără veste de diminéță și au intrat în întru, tăind fórte rău pe ostașiĭ Nemțĭ, din carĭ puținĭ scăpând cu fuga, au dat de veste la lagăr la Predeal. Și mergênd Turciĭ în grabă după eĭ până la graniță, s'au făcut rĕsboiŭ și vĕrsare de sânge mare, biruind Turciĭ pe Nemțĭ. Și înapoindu-se ostirile turcescĭ în Sinaia, au îngropat pe toțĭ soldațiĭ morțĭ, în dosul monastireĭ, despre munte.[1]) Iar Pașa ce era cu oștile Turcescĭ au poruncit și au dat foc monastireĭ și au găurit zidăria cetățuieĭ prin două locurĭ. Fost-au poruncă să o risipéscă de tot, dar prin mijlocirea vătafuluĭ de plaiŭ au mijlocit să o lase, că în urmă va fi el împlinitorul porunceĭ.[2])

Trecuseră deja maĭ mulțĭ anĭ, când într'una din dile se presintă starițuluĭ Nifon de la Sinaia douĭ călugărĭ cu un înscris, emanând de la starițul Partenie. Hârtia conținea următórele: «Incepênd rĕsboiul între Austria și Turcia și maĭ 'nainte prevĕdêndu-se primejdia ce era să vie asupra acesteĭ monastirĭ, am luat clopotele din clopotniță și argintăriile din Biserică și alte odóre și două miĭ leĭ argint turcesc și regulându-le tóte în clopotul cel mare le-am îngropat în pămênt în apropiere de monastire, lângă drumul Brașovuluĭ, despre apa Peleșuluĭ, de la vale de fântăniță, ce este lângă drum, puindu-se o lespede de piétră

[1]) Scheletele ostașilor căduțĭ în acéstă luptă s'au găsit la a. 1843 cu ocasiunea facereĭ varnițelor pentru zidirea bisericeĭ celeĭ marĭ de la Sinaia.

[2]) Istoria m-reĭ Sinaia de arh. Enăcénu.

peste dânsele și dându-se curgerea apeĭ pe d'asupra lor. Dar eu m'am dus în Transilvania la rudele mele».

S'a căutat de maĭ multe orĭ, dar nicĭ pênă adi nu s'a putut descoperi acéstă comóră.

La anul 1788, Nicolae Mavrogheni bate o armată Austriacă la Câmpina, o respinge pênă la Sinaia, și d'aci hărțuind'o mereu o grămădesce în sus pe Prahova, silind'o să se retragă în Transilvania pe la pasul Timeșuluĭ; și încântat de acéstă victorie o vestesce Seraskieratuluĭ ast-fel:

«Cinstiților Dumnélor Seraskierilor. De obște vĕ facem Domnia mea cunoscut că oștirile nóstre de la Câmpina, luând pe D-zeu într'ajutor și năvălind asupra vrăjmașuluĭ ca să intre în pământul lor, pe la Timiș, unde întâmpinând pe vrăjmașĭ și lovindu-ĭ fórte rĕu, ĭ au zdrobit și ĭ au sfărîmat, luând mulțime de robĭ soldațĭ viĭ și róbe, cu stégurile lor dimpreună și cu tobele; iar capete nenumĕrate ale celor omorîțĭ, din care mulțĭ viĭ și capete, am adus astă-zĭ aicĭ la scaunul Domnieĭ Mele, și merg înainte; pentru care nu lipsim a vĕ vesti și acéstă a nóstră biruință».

După victoria de la Câmpina, Mavrogheni trece pe la Bucegĭ în Transilvania; șépte sate ce întâlnesce în drumu-ĭ se supun, și ajungênd sub zidurile Brașovuluĭ, adreséză, povĕțuit póte de un spirit de umanitate, povĕțuit póte și de-a intimida, un ultimatum orășenilor, pe carĭ ĭ vestesce că de se vor supune de bună voĭe, nu le va face nimic, va ține sémă de tóte breslele, ostașilor le va da întreită léfă ca acelora aĭ Domnieĭ luĭ; că dacă s'a vĕdut silit să vie cu óste nenumĕrate pênă la eĭ, arată că numaĭ împĕratul lor e pricina, călcându-ĭ hotarele și sĕmănând zizania......

Aceste numaĭ l face de a pornit la bătălie să verse atâta sânge, maĭ bine ar fi dar, ca locuitoriĭ Brașovuluĭ, luând pildă de la cele șépte sate, să se supună: «*că maĭ nimerit este să se întórcă de voĭe bună iar la vechiul prințipat de unde prin silă s'a deslipit*» și că dacă nu o vor face acésta, să fie bine sciut, că jaf, foc și vĕrsare de sânge o să se întâmple, fără cruțare, peste

tot orașul, etc., etc. (Căpitan Guriță).

Pe vremea domnieĭ luĭ Mihail Constantin Șuțu, s'a institut o comisiune internațională pentru rectificarea hotarelor țĕreĭ Românescĭ din spre Ardeal, 5 Iulie 1792.

Comisariĭ erau, pentru Austria: Lt. colonel Adam Mabovăț; Petre Duca, inginer maior; Roditzky, căpitan în regimentul românesc și signorul Zizer, tâlmaciŭ împărătesc pentru Banat.

Pentru Ardeal. Lt. colonel Ionat Stanciu, Avram Calian, căpitan în regimentul românesc No. 1, și signorul Tolhofin, tâlmaciu împĕrătesc.

Pentru Inalta Pórtă Otomanicéscă: Slăvitul El. Hadji Abdulach Effendi, Sabika-Teșkeregeși, El Hadji Achmed și Kurala-Effendi, maĭ marele cavasilor.

Pentru România: Baratov Constantin Paharnicul și Stolnicul Dumitrache [1])

La 1 Martie 1821, Ipsilante plecând din Iașĭ, se îndreptă spre Bucurescĭ, trecĕnd pe la Têrgu-Frumos și se opri la Roman. De aci trimise o adresă Divanuluĭ din Bucurescĭ, cu data de 5 Martie, în care ĭ făcea cunoscut scopul rĕsculăreĭ séle.

Porni apoĭ spre Focșanĭ și Buzĕu.

In trecerea luĭ pe lângă Ploescĭ fu întâmpinat cu armele de către Ploescenĭ, neîngăduindu-l a intra în oraș. Iordache, unul din căpitaniĭ luĭ Ipsilante, spre a evita un conflict nefolositor, ocoli capitala Prahoveĭ, trecĕnd Teléjenul.

La 12 Martie, fu primit în Ploescĭ, pentru-că esclusese din armata ce avea pe vagabonḑiĭ, carĭ făceau marĭ neorînduelĭ. La Ploescĭ, Ipsilante fu întâmpinat de câțĭ-va boerĭ din Bucurescĭ, cărora le tăĭnui cugetul sĕu. Tot la Ploescĭ priimi scirea, prin Eforiĭ din Iașĭ, despre desaprobarea mișcăreĭ Grecescĭ, de către Alessandru al Rusieĭ.

După ce strînse tóte armele câte putu găsi în Ploescĭ, cu promisiunea că se vor plăti, și după ce maĭ înrolă de aci câțĭ-va Grecĭ și Bulgarĭ, după maĭ multe jafurĭ comise și aci de eteriștĭ, Ipsilante porni spre Têrgoviște.

Intre măsurile energice luate

[1]) După informațiunile date de D-l Louis Basset.

de reacţiune pentru năbuşirea insurecţiuneĭ din 1821, guvernul, spre a paralisa mişcarea, între altele, a dat ordin către ispravniciĭ din Prahova, Dâmboviţa, Argeş, Muscel şi Olt, cum şi către ispravnicul de streinĭ, ca să îngăduĭe pe trimişiĭ luĭ Sava şi aĭ frateluĭ sĕŭ Panait, cum şi pe aí luí căpitan Iordache, a strînge dintre Bulgarií din partea loculuĭ ómenĭ cu platá, deprinşĭ cu arma şi vitejĭ, pentru înfrîngerea *rĕsvrătitoruluĭ.*

Ipsilante ocupase aceste judeţe milităresce, avênd în fiecare câte o companie de eteriştĭ, sub comanda unuĭ căpitan, pentru înrolare de volintirĭ, deosebit câte un ispravnic de încredere pentru implinirea contribuţiunilor de la locuitorĭ.

Peste corpul de oştire din Ploescĭ era comandant Duca.

Turcií, intrând în ţéră, luară drumul spre Bucurescĭ. Ipsilante, care se afla la Têrgovişte, dete ordin luĭ Duca să vie cu oştirea sa la Têrgovişte şi să prepare provisiunĭ pentru 1500 călăreţĭ.

Duca, în drumul sĕŭ tăbărî la Băicoiŭ, lăsând strejĭ la Ploescĭ, Câmpina şi Mărginenĭ.

Pentru-că în acel an era o mare lipsă de grîu şi de orz, Banul Barbu Văcărescu, marele Vistier, rîndui bumbaşirĭ la judeţele Saac, Prahova, Dâmboviţa, etc., pentru ridicarea porumbuluĭ din magasiile arendăşescí, boerescĭ şi monastirescí şi trimiterea lor la magasinele oştireí, plătindu-se din Visterie câte 18 leĭ chila de porumb, iar pentru căratul lor câte 60 parale de chilă.

Pe vremea eterieĭ, valea Prahoveĭ şi munţií dinprejur au fost martorĭ la o mulţime de scene, propriĭ nu atât rĕsboiuluĭ cât maĭ mult brigandagiuluĭ.

După fuga luĭ Ipsilante, în urma bătălieĭ de la Drăgăşanĭ, cete marĭ de eteriştĭ, amestecaţĭ cu câţĭ-va dintre pandurĭ, urmăriţĭ de aprópe de Turciĭ Sericogluluĭ şi de arnáuţií luí Bimbaşa Sava, se înfundară pe valea Prahoveĭ.

La sosirea Turcilor şi a luí Sava la Sinaia, eteriştiĭ căutând să scape cu fuga, se divisară în două părţĭ. Ceĭ maĭ mulţĭ luară drumul Predealuluĭ. Acolo înţelegênd că Timişul este ocupat de o armată Austriacă şi că prin urmare nu vor putea trece în

Transilvania, se retraseră în întăriturile de la «Cetăţuia» dar fură bătuţí de Turcĭ şi risipiţĭ în tóte părţile, iar ceĭ-l'alţĭ trecură de la Sinaia peste munţí la Bran şi în satele din ţéra Bârsieĭ.

In urma victorieĭ de la Predeal, Bimbaşa Sava fiind chemat de Chehaia Bey, plécă la Bucurescĭ însoţit de Ghencea şi alţiĭ, iar Frangulea unul din căpitanií sĕĭ, voind a profita de ocasiune şi a se îmbogăţi prin jafurí, rĕmase la Predeal. Asemenea o sumă de Turcĭ desertorí, Sârbĭ, Bulgarĭ, Grecĭ şi alţĭ eterişti, se ascunseră prin munţĭ de unde eşíau la rĕspânţiĭ, care cum putea, jefuind pe boeriĭ pribegĭ, carĭ începuseră a se înapoia în ţéră, uniĭ chemaţĭ să iea parte la afacerile publice, alţií siliţĭ să părăséscă Braşovul, spre a nu fi înrolaţĭ în armata Austriacă.

Pe la începutul anuluĭ 1822, drumul Prahoveĭ nu maĭ era sigur de loc; băjenariĭ nu maĭ cutezau să intre în ţéră. Atuncĭ comandantul trupelor turcescĭ, Chehaia Bey, trimise maĭ mulţĭ Kîrc-Serdarĭ cu armată pentru paza drumurilor. Eĭ întreprinseră o gónă energică contra jefuitorilor, şi ceĭ carĭ au putut scăpa cu viéţă, au fugit în Transilvania (I. G. Babeş).

In timpul revoluţiuneĭ de la 1848, Principatele Române fură ocupate de armatele Rusescĭ. Generalul Baron Puchner, comandantul Transilvanieĭ, în urma nereuşiteĭ misiuneĭ Episcopuluĭ Şaguna, ceru pe la începutul anuluĭ 1849 ajutor de la Bucurescĭ, de la Feldmareşalul Liders, comandantul trupelor muscălescĭ, întru apĕrarea cetăţilor Braşovuluĭ şi Sibiuluĭ.

Generalul Engelhardt cu 2680 ómenĭ infanterie, 430 ulanĭ, 190 cazacĭ şi 8 tunurĭ fu trimis într'ajutor la Braşov.

Primele detaşamente sosiră la Sinaia în diminéţa ḑileĭ de 10/22 Ianuarie 1849, ocupând monastirea, precum şi schitul Predeal şi casele locuitorilor, iar la frontieră instalară un corp de observaţie.

Auḑind că Secuiĭ ameninţă Braşovul, Ruşiĭ trecură Predealu şi în ḑilele de 2, 3 şi 4 Februarie sosiră la Braşov, unde găsiră pe generalul austriac Schurter cu puţine trupe precum şi un corp de gardiştĭ Românĭ şi Saşĭ.

. . . .

In diua de 20 Februarie, trupele luĭ Engelhardt au ajuns la pólele munţilor Predealuluĭ pe o ninsóre şi vifor sfîşietor.

A doua di Ruşiĭ trecură peste Predeal, Austriaciĭ îĭ urmară pe la amiadĭ; iar brigada *van der Null* ajunsă la carantină (vama ungară de astă-dĭ de la Timiş) de Ungurĭ, avu să susţină o luptă înverşunată şi fu silită a se retrage către pădure.

Unguriĭ dădură foc Timişuluĭ şi nu slăbiră pe Austriacĭ pênă la Predeal, unde lupta se începu din nou.

Hanul cel vechiŭ de sub Cetăţuie, cunoscut sub numele de Cârciuma de la Ruja, a fost prefăcut în cenuşe.

Batalionul III (austriac) Turschy şi 2 companiĭ de grenadirĭ, au eşit la Predeal prin pădurea Vlădeţuluĭ, pe locurĭ necunoscute, peste omeţĭ şi gropĭ, unde s'au scufundat şi s'au prăpădit 6 caĭ cu provisiunĭ cu tot.

Austriaciĭ perdură în acéstă di 186 morţĭ, răniţĭ şi prisonierĭ. . . . . . .

Tótă averea familiilor fugare, lăsată în pădurile Predealuluĭ, a fost dată de Bem în prada Secuilor. Chiar scriitoriĭ Ungurĭ spun că, numĕrul carelor jefuite a fost peste o sută. In tot casul averile răpite au trebuit să fie fórte considerabile, căci fugariĭ luaseră de bună sémă cu eĭ sume marí de banĭ, scule de aur şi argint şi alte preţióse.

Trecênd Ruşiĭ şi Austriacii în ţéră, şĭ-au stabilit cuartierul general în monastirea Sinaia, iar la Predeal, între Prahove şi Poiana-Ţapuluĭ rĕmaseră micĭ detaşamente, spre a observa mişcările Ungurilor.

. . . .

In diua de 7 Iunie se încinse prima luptă între Ruşĭ şi Ungurĭ maĭ întâiŭ sus la Predeal şi apoĭ pe Cósta Predealuluĭ pênă la carantina austriacă.

Aci cădu, omorît mişelesce, comandantul Reg. 1 de cazacĭ de Don, locotenent-colonel Ion Costin, Român din Basarabia.

La 1853-54 România a fost ocupată de trupele Austriace, sub comanda generaluluĭ Coronini, iar detaşamente de infanterie din corpul de ocupaţiune au rĕmas pe valea Prahoveĭ şi comandantul acestor detaşamente, generalul Hess, şĭ-a avut cuartierul sĕu

un timp óre-care în monastirea Sinaia.

Atuncĭ ofițeriĭ statuluĭ major austriac au ridicat planul topografic al întregeĭ frontierĭ române din spre Ardeal (I. G. Babeș).

La 1877, armata Rosiană a trecut hotarele în treĭ colóne principale și o colónă de flanc.

O colónă luă drumul prin Ungheni, Iașĭ, Roman, Bacău, Focșanĭ, Buzĕu, Ploescĭ, spre a sosi la Copăcenĭ pe Argeș. A doua colónă urmă calea Ungheni, Iașí, Vasluiŭ, Bârlad, Tecucĭ, Focșanĭ, Buzĕu, Ploescĭ, spre Bănésa, la Nord de Bucurescĭ. Colóna a treia pogorî de la Bestimac de a lungul Prutuluĭ, pênă la Fălciŭ, trecu prin Galațĭ și Brăila la Slobozia pe Ialomița, și de acolo se îndreptă spre Obilescĭ și Călărașĭ.

Din tariful de prețul obiectelor, materialelor și animalelor ce s'ar rechisiționa pentru armata română în cursul anuluĭ 1894 [1]) se póte vedea valórea diferitelor animale din județul Prahova, a brânzeturilor, cărnurilor, cerealelor, făineĭ, furagiuluĭ, legumelor, lemnelor de foc și de construcțiĭ, bĕuturilor alcoolice, pâineĭ, pesceluĭ, transportul cu căruțele și diua de muncă la un om cu palmele; adică:

Animale

	Leĭ
Un bou de calitatea I . . .	140
» » II . .	80
» » III . .	55
O vacă de calitatea I . . .	100
» » II . .	70
» » III . .	50
Un bivol de calitatea I . .	100
» » II .	70
» » III .	50
O bivoliță de calitatea I . .	120
» » II .	100
» » III .	70
Un taur (buhaiŭ)	80
» vițel (mânzat)	20
» » de primă-véră . .	10
O óie	10
Un berbec	11
» miel	5
O capră	7
Un țap	7
» ied	5
» porc de calitatea I . .	70
» » » II .	50
» » » III .	40
» cal de mijloc	300
O iapă	200
Un cal de rînd	100
O iapă	70

[1]) Vedĭ «Monitorul Oficial» No. 269 pag. 8014. din 2 Martie 1894.

	Leĭ
Un catâr	200
» asin	70

Brânzeturĭ

	Leĭ
Brânză de burduf un kgr. .	1,40
» caș » .	0,60
» oĭ în putină » .	0,90
Urda » .	0,70
Cașcaval ordinar » .	1,00
Brânză de vacĭ în put. » .	0,30
Lapte de oĭ la putină » .	0,60

Cărnurĭ

	Leĭ
Carne de vacă și boĭ un kgr.	0,50
» óie și capră » .	0,35
» porc » .	0,60
» vițel » .	0,50
» miel » .	0,40
Pastramă de vacă » .	0,70
» óie și capră » .	0,50
Slănina » .	0,80

Cereale

	Leĭ
Grâu calit. I pe suta de kgr.	7,00
» II » .	5,50
» III » .	4,50
Por. calit. I » .	6,00
» II » .	5,00
Orz calit. I » .	4,50
» II » .	4,00
Ovĕz calit. I » .	4,50
» II » .	4,00

Făină și furage

	Leĭ
Făină de grâu calitatea I suta de kgr.	14,00
Făină calitatea II, idem. .	12,00
Idem calitatea III, idem .	10,00
Făină de porumb (mălaiŭ) calit. I, suta de kgr. .	9,00
Idem calit. II, idem . . .	8,00
Fîn, kgr.	0,05
Paie, kgr.	0,01

Legume

	Leĭ
Fasole, suta de kgr. . .	8,00
Mazăre, » . . .	25,00
Linte, » . . .	14,00
Cartofi, » . . .	8,00
Cépă, » . . .	15,00
Usturoiu, suta de căpățânĭ	0,90
Morcovĭ » »	0,80
Pătrunjel » »	0,60
Țelină » »	3,00
Varză » »	7,00

Lemne de foc

	Leĭ
In pădure mia de kgr. .	10,00
» oraș » .	15,00

Lemne de construcție

	Leĭ
In oraș (esența tare) m. cub	60,00
» (esența móle) »	50,00
In pădure (es. tare) »	45,00
Cărbunĭ de lemn mia de kgr.	80,00
Scândurĭ de brad m. cub .	40,00
Grindĭ	45,00
Lațurĭ	30,00

Lichide alcoolice

	Leĭ
Vin vechiŭ, un decalitru .	6,00

			Leĭ
Vin noŭ	»	.	4,50
Rachiu (16 grade)	»	.	6,00
Țuică	»	.	5,00
Spirt rafinat	»	.	9,00
Oțet de vin	»	.	5,00

Pâine

Pâine de calit.	I	un kgr.	0,20
»	II	»	0,15
»	III	»	0,10

Pesce

Pesce	sărat	calit.	I	un kgr.	0,80
»	»	»	II	»	0,50
»	próspăt	»	I	»	0,60
»	»	»	II	»	0,40

Transporturĭ

Un car cu 2 boĭ p. 1 k. m.	0,15
» 4 »	0,25
Una căruță cu 1 cal pentru 1 k. m.	0,10
Idem cu 2 caĭ, idem. . .	0,20
Idem cu 4 caĭ. idem . .	0,30
Diua de muncă la un om cu palmele	1.50

PRAHOVIȚA, vedĭ Predealul. mic pârâiaș.

PRĂJANI se numesce partea de sud a com. Slănicu, pl. Vărbilău.

PRĂJANCA, numire ce se maĭ dă rîuluĭ Slănicu, maĭ ales prin comuna Vărbilău, plaiu Vărbilău.

PRĂVĂCIORU, deal. com. Valea-Lungă, plaiu Prahova.

PREDEALU, comună rurală, plaiu Peleș, așeḑată în crésta Carpaților, la 45°20 latitudine nordică și la 43°15 longitudine estică (meridianul German), și se mărginesce la N. cu Transilvania, la S. cu comuna urbană Sinaia, la E. cu comuna Teșila și cu munțiĭ Doftaneĭ, și la V. cu hotarul țĕreĭ și cu com. Moroenĭ, jud. Dâmbovița.

Orografia. Teritoriul comuneĭ Predealu este cu desăvîrșire muntos. La apus se întinde, de la Sinaia și pênă dincolo de Bran, măreţul șir de munțĭ cunoscut sub numele colectiv de Bucegĭ, cu vîrful cel maĭ înalt, Omul.

Lipită cu Omul se află o culme de munțĭ, ceva maĭ mică «Morarul» d'asupra căreia este hotarul țĕreĭ. După Morarul urméză «Coștila» apoĭ «Caraimanul». In acelaș rînd, maĭ departe, sunt «Jepiĭ Marĭ» și «Jepiĭ Micĭ» pe de o parte stâncoșĭ și golașĭ, pe cea-l'altă parte bogațĭ în iérbă de pă-

șune, și maĭ în urmă vine «Piétra Arsă» cu renumita eĭ pesceră.

La Miază-Nópte sunt munțiĭ Predealuluĭ, Petricica de țéră, pe unde trece hotarul țĕreĭ și Susaiul, bogațĭ în pășunĭ, livedĭ și pădurĭ.

La Rĕsărit sunt munțiĭ: Fața Găvaneĭ, Reteveiul, Lacul-Roșu, Turcul, Cazacul, Némțul, Unghia-Mare și Unghia-Mică.

In partea de Miadă-ḑi întâlnim munțiĭ : Cumpĕtul, iar prin mijlocul comuneĭ traversézā munțiĭ : Rĕșnóva, Clăbucetu-Tauruluĭ, Clăbucetu-Baiuluĭ, Clăbucetu-Azugeĭ, Sorica, Dutca, Dihamul și Zamura, toțĭ renumițĭ pentru pădurile de fag, pentru nenumĕratele stâne de oĭ și pentru bogatele lor pășunĭ și locurĭ de fînețe.

Hidrografia. Din munțiĭ menționațĭ maĭ sus, isvorăsc o mulțime nenumĕrată de pârâiașe, cu apă cristalină, sănătósă și bună la gust, ce șerpuesc murmurând drăgăstos, apoĭ perḑêndu-se sub straturĭ înverḑite sau sub troienĭ de zăpadă, es iarășĭ la ivélă, maĭ marĭ, formând în cursul lor sburdalnic și repede, pârâie, vâlcele și văĭ, dintre carĭ unele nu puțin însemnate.

In apropiere de gara Predeal, la 5-6 metri departe de frontieră, isvorăsce un mic pârâiaș, abia băgat în sémă, numit «Predeal» care priimesce în sine frumósa vale a Joițeĭ, Valea luĭ Arsenie și Valea-Teascului.

In drépta monastireĭ cu acelașĭ nume, Predealul, împreunându-se cu Valea Rêșnóveĭ, ìșĭ perde numele și de aci încolo se numesce «Provița» în care se vérsă văile: Olărésa, Valea-luĭ-Vlad, Valea Ursuluĭ, tóte micĭ și de puțină importanță.

Tot de la hotarul țĕreĭ, în partea de Rĕsărit a comuneĭ, din muntele Fața Găvaneĭ, isvorăsce Valea Azugeĭ, ce se vérsă în Prahovița, în fața munteluĭ Sorica, nu departe de gara Azuga. Acéstă vale în cursul sĕu primesce Valea Turculuĭ, Steveĭ, Unghia Mică, Orjogóie, Ceaușóia, Cazaculuĭ, Urechia și Limbășelul.

De aci începe rîul Prahova, format din văile Azúga și Prahovița, care priimesce văile: Cerbuluĭ, vale prăpăstiósă și adâncă, cu nisce păreți drepțĭ și golașĭ de te înfióră, apoĭ Valea Albă, Valea Jepilor, Valea Urlătóreĭ, Valea Babeĭ și pârâuluĭ Peleș din drépta; iar

din stânga: Valea Mĕruluĭ, Valea Feteĭ, Valea Sécă, Valea Zamureĭ, Valea Jipeĭ, Tufeĭ și Valea Rea.

Lacurĭ. Ca lacurĭ în comuna Predealu sunt: Lacu Roșu, între Retevoiu și Turcu și Lacu Țigănescĭ, în muntele Țigănescĭ din Bucegĭ.

Ape minerale se găsesc între Azuga și Bușteni (puciósă), pe Cumpĕtul (iod), pe Valea Teascului (fier), pe Valea Joițeĭ (iod, puciósă și sare) încă neutilisate, și un isvor în grădina M-reĭ Predealu, care coprinde 5 gr. 260 materiĭ solide în litru și are o densitate egală cu 1.0032. Coprinde *clorure, iodure și carbonate alcaline.* Sulfate și azotate nu s'au constatat. S'a dosat clorul, iodul, calcea și magnesia, și s'a găsit următórele valorĭ pentru un litru de apă:

Clor . .	1	gr.	7750
Iod. . .	0,	»	0031
Calce . .	0,	»	3876
Magnesie.	0,	»	0320

(Anuarul Geologic).

Clima comuneĭ Predeal e plăcută. Curățenia aeruluĭ, érna; mirosul aromatic al florilor și ĭerburilor, véra, dau sĕnătate și viéță. Căldura vereĭ variază între + 15 și + 30° R. Gerul erneĭ se urcă pĕnă la — 28° R. iar temperatura anuală medie este de + 4° R.

Iunie e de obiceiŭ ploios și plin de vijeliĭ, iar pe la finele luĭ Iulie căldura trece de + 25° R.; cu tóte acestea serile sunt rĕcoróse, dar plăcute. Pe la finele luĭ August începe un timp statornic și frumos. Dacă zăpada cade din Octombre, atuncĭ pe la jumĕtatea luĭ Noembre se topesce și timpul frumos din a doua jumĕtate a luneĭ Noembre se numesce de țĕraniĭ din localitate «Véra babelor».

Populațiunea. In timpurile cele maĭ vechĭ, ținuturile comuneĭ Predeal erau acoperite cu pădurĭ seculare, necălcate de picĭor de om. Primiĭ locuitorĭ, în munțiĭ Prahoveĭ, au fost scutelniciĭ, carĭ erau însărcinațĭ cu paza monastireĭ Sinaia; prin urmare, prima populațiune stabilă 'șĭ are începutul o dată cu fondarea m-reĭ Sinaia, la a. 1695.

Aceștĭ primĭ locuitorĭ s'au stabilit maĭ ântêiŭ la Isvor și Sinaia, apoĭ la Buștenĭ și abia pe la începutul secoluluĭ acestuia s'a întins pĕnă Intre Prahove și maĭ pe urmă (1830) pĕnă la Predeal.

De la 1852, Predealul devine un punct interesant, prin

faptul că vama țěreĭ a fost mutată de la Bréza în acéstă localitate, adăpostind véra sute de visitatorĭ.

In jumĕtatea a doua a secoluluĭ acestuia, populațiunea comuneĭ Predeal a crescut mereŭ și de la 1879, dar maĭ cu deosebire de la 1886 încóce, numĕrul locuitorilor a sporit considerabil.

După statistica primărieĭ, populațiunea comuneĭ la 1 Octombre 1892, numĕra 3441 locuitorĭ, adică 1898 bărbațĭ, 1543 femeĭ.

Intre construcțiunile frumóse ale comuneĭ Predeal găsim: gara Predeal; cazarma Dorobanților, sub Cetate, zidită cu cheltuiala M. S. Regeluĭ; vila Administrațieĭ Moșiilor Regale, numită «Casa Câmpinénu», întru eternisarea memorieĭ rĕposatuluĭ Ion Câmpinénu, care în timpiĭ din urmă petrecea véra de predilecțiune la Predeal; casa luĭ Manuk; casa Domeniilor coróneĭ; scóla, construită tot cu cheltuiala M. S. Regeluĭ; fabrica de cherestea, înființată de rĕposatul Skender [1])

Pămênt propriu pentru arătură nu e în comună; ceva maĭ mult, pomiĭ roditorĭ lipsesc cu desăvîrșire. Terenul priesce numaĭ fînețeĭ. Pădurile ocupă aprópe întréga suprafață a comuneĭ Predeal, avĕnd ca esență dominantă fagul, apoĭ vine bradul și moliftul, care a început a fi maĭ rar.

In timpurile vechĭ, comuna Predeal s'a numit «Podu-Néguluĭ» și se întindea de la Predeal pĕnă la Posada, coprindĕnd tóte satele, carĭ formézá actualmente comuna Predeal, apoĭ teritorul comuneĭ Sinaia cu cătunul Isvoru, precum și Posada și Podu-Néguluĭ.

Pe atuncĭ reședința comuneĭ era la Bușteni.

La 1864 cătunele Posada și Podu-Néguluĭ s'au alipit la Comarnic și la 1874, cătunele Predealu, Azuga, Buștenĭ și Poiéna-Țapuluĭ s'au deslipit de Sinaia, formând comuna Predealu, cu reședința în căt. Predeal, și maĭ în urmă în Azuga, unde e și adĭ.

Invĕțămĕntul public. Pĕnă la a. 1865 în tótă comuna Predeal nicĭ vorbă nu era de scólă. La 1865 s'a înființat prima scólă la Buștenĭ, și, după câțĭ-va anĭ, rĕposatul starit Pantelimon a înființat

[1]) Pentru construcțiunile din Azuga și Buștenĭ (v. a. n.)

la Predeal într'una din chiliile monastireĭ o scólă particulară, care a funcționat 5 anĭ.

In véra anuluĭ 1873, Domnul țěreĭ visitând Predealu, a dat ordin să se construĭéscă în fața monastireĭ un local de scólă, care a ars la 1889, reclădindu-se în cursul anuluĭ 1890, de administrația domeniilor corónei. Tot de administrația domeniilor coróneĭ s'au maĭ construit scolĭ la Azuga și Buștenĭ.

Cultul. Pe lângă monastirea Sinaia, care ține tot de acéstă comună și schitul Predeal (v. l. r.), maĭ e în Buștenĭ o biserică, numită «Biserica Domnéscă» una dintre cele maĭ frumóse bisericĭ din țéră, construită din fondurile M. S. Regeluĭ Carol I, și târnosită la 8 Septembre 1889. (După D-l I. G. Babeș «Din plaiul Peleș»).

Industria este bine represintată în comună prin diferite fabricĭ.

PREDEALU, numire ce se maĭ dă satuluĭ Edera-de-jos, com. Ederile, plasa Filipescĭ.

PREDEALU, schit fondat la a. 1774 de Ieromonachul și Duhovnicul Ionichie, la pólele munteluĭ Clăbucetul-Tauruluĭ, pe atuncĭ proprietatea luĭ Chrisoscoleu Buzoianu. Schitul era de lemn și jur împrejur avea chilióre pentru călugărĭ.

Pe timpul rěsboiuluĭ de la 1788, schitul a fost prefăcut în cenușe. După încheĭerea păceĭ, starițul Ioanichie a zidit din nou schitul și chiliile (1788) ajutat fiind de Ion Buzatu, de fel din Bacifalul-Săcelelor.

Atât biserica cât și chiliile acestea, fiind construite din lemn, după 30 anĭ de existență au început a putreḑi și la 1819 Ion Manole și alțiĭ au zidit biserica de piétră, iar biserica cea mare s'a zidit maĭ târḑiu de Safta Castrișóia.

La anul 1844, Marele Ban Alessandru Filipescu, dăruĭesce schituluĭ Predeal muntele Clăbucetu-Tauruluĭ, iar logofětul Mihaiŭ Filipescu moșia Bobolia. Ambele aceste daniĭ au fost confirmate de George Vodă Bibescu, cu urmĕtorul hrisov :

«Noĭ George Dimitrie Bibescu Vodă, cu mila luĭ Dumneḑeu, Domn stăpânitor a tótă țéra Românéscă.

«Sf. sa Cuviosul German, starițul schituluĭ Predeal, prin jalba către noĭ sub No. 3479, a făcut arĕtare că de către

dumnélor cinstițĭ și credincioșĭ boerĭ aĭ domnieĭ mele, Ban Alessandru Filipescu și rĕposatul Marele Logofĕt Mihaiŭ Filipescu, în viață aflându-se, împreună cu soția domnieĭ-séle, dumneaeĭ Elena Filipescu, vĕḑênd strâmtórea de lipsa celor trebuinciόse, în care se afia acel schit, spre ținerea cu tótă orînduiala a sf. locaș de acolo, cât și a obșteĭ călugărescĭ, și îndemnațĭ de bun cuget, au dăruit spre vecĭnica dumnélor pomenire, însă: Domnul Banul Filipescu muntele Clăbucetu-Tauruluĭ, pe care se află vatra acestuĭ schit, iar de D. Logofĕt Mihail Filipescu o moșióră anume Bobolia, amêndouĕ aceste proprietățĭ în județul Prahova, pentru care daniĭ, obștea călugăréscă din acest schit, dorind a câștiga hrisovul domnesc, cu care să se recunóscă cu desăvîrșire întemeiată coprinderea lor, veri-căreĭ împrejurărĭ amenințătóre către schit, au făcut rugăciune de a li se slobodi hrisovul nostru.

Noĭ, priimind cererea cuviosuluĭ stariț, coprinsă maĭ sus, am poruncit departamentuluĭ dreptățeĭ să cerceteze și să arate, carele prin referatul sĕu ale curgĕtóreĭ lunĭ cu No. 8588, face către noĭ arĕtarea urmĕtóre: cât pentru muntele Clăbucetu-Tauruluĭ, am vĕḑut document cu létul 1844, Iulie 13, sub iscălitura D-luĭ Banuluĭ Filipescu, mărturisit atât de P. S. S. părintele Neofit, Mitropolitul țĕreĭ, cât și de P. S. S. părintele Chesarie, Episcopul Eparhieĭ Buzĕuluĭ, și adeverit de acel departament în anul curgĕtor, Octombre 9, sub No. 7, prin care dăruesce către sf. schit Predeal Muntele Clăbucetu-Tauruluĭ, care din anaforaua aceluĭ departament din anul curgĕtor, Iulie 7, sub No. 4831, cu întărirea nóstră se dovedesce drépta avere a Domnia-luĭ Banul Filipescu, cumpĕrată prin mezat cu baniĭ Domnieĭ-séle.

Iar pentru moșia Bobolia, documentul cu létul 1834, Aprilie 23, sub iscălitura rĕposatuluĭ Logofĕtuluĭ Mihaiŭ Filipescu în viéță aflându-se, împreună cu soția sa, dumneaeĭ Logofetésa Elenca, mărturisit atât de P. S. S. părintele Grigorie, mitropolitul țĕreĭ după acea vreme, cât și de sf.-lor treĭ Episcopĭ, prin care dăruesc asemenea către sf. schit Predeal, moșia dumnélor Bobolia, din județul Prahova, care din cercetarea ce s'a fá-

cut, se dovedesce avere dréptă a dumnélor dăruitorilor. Şi fiind-că departamentul dreptațeĭ prin maĭ sus ḑisul raport dă încredințarea că pomenitele lucrurĭ, ca nisce averĭ ale dumnélor dăruitorilor nu sunt supuse la vre-o pravilnică împrejurare privitóre la acéstă înstreinare şi numițiĭ boerĭ slobodḑĭ după pravila țereĭ a face aceste darurĭ.

«Noĭ, pe aceste temeiurĭ, recunoscênd cu desăvîrşire daniile maĭ sus arĕtate, întărim stăpânirea sf. schit Predeal, asupra nemişcătórelor acareturĭ coprinse aci.

Pentru care am dat acest hrisov al nostru întărit cu a nóstră iscălitură şi Mare-pecete la anul de la N. D. nostru Is. Chr. 1844, şi al doilea an al Domnieĭ Nóstre, luna Octombre. In capitala Bucurescĭ, scaunul Domnieĭ mele.

(ss) George Dimitrie Bibescu.

Schitul Predeal se afla dar în condițiunĭ materiale fórte bune, căcĭ pe lângă moşiĭ, maĭ avea turme de oĭ, ferăstrae pentru scândurĭ şi un han la pólele Clăbucetuluĭ, lângă Valea Tésculuĭ (I. G. Babeş).

PREDEALU, comună rurală, plaiu Teléjen. Şi-a luat numele de la dealurile pe care este aşeḑată. Asupra înființăreĭ eĭ se scie fórte puțin. Bĕtrâniĭ spun că ar fi datând de vre-o 200 anĭ. Pe la aniĭ 1814 şi 1825 nu erau în acéstă comună de cât 20-60 case.

Este situată pe două délurĭ maĭ însemnate, îndreptate de la N. către S. Dealul despre V. se chiémă Predeal, iar cel despre E. Zimbróia. Aceste dealurĭ formézä între ele Valea Turburea, pe care se scurge gârla Turburea. La E. dealuluĭ Zimbróia curge pârâul Apa-Dulce şi la V. Dealuluĭ Predeal gârla Valea-Garduluĭ.

De la acéstă comună şi pênă la capitala județuluĭ sunt 32 k. m. iar pênă la reşedința plaiuluĭ (Văleni-de-Munte) 4 k. m.

Se compune din 4 cătune: Predealu, Turburea, Zimbróia şi Sărari.

Populațiunea comuneĭ Predealu este de 1308 locuitorĭ, dintre carĭ 669 bărbați şi 639 femeĭ, toțĭ Românĭ neaoşĭ.

Capĭ de familie sunt 243; contribuabilĭ 305; case 263.

In comună e o singură biserică, situată în cătunul de reşedință, Predeal, fondată de locuitorĭ în anul 1837 şi reedi-

ficată în 1865 tot de locuitorĭ, deservită de un singur preot.

Afară de agricultură locuitoriĭ se maĭ ocupă cu pomicultura și maĭ ales cu cultura prunuluĭ, care este una din principalele mijlóce de existență la majoritatea locuitorilor comuneĭ. Meșteșugarĭ sunt 10 dogarĭ și 10 dulgherĭ.

Produsele munceĭ se desfac maĭ tot-d'auna pe loc și rar locuitoriĭ merg cu ele la Ploescĭ și Bucurescĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moșnenĭ. 128 s'au împroprietărit la 1864 pe moșiĭ monăstirescĭ, una pendinte de Mitropolie și alta de monăstirea Cotroceni, când li s'au dat 394 h. a. Ei au 7 caĭ și iepe, 152 vacĭ, 124 boĭ, 1016 oĭ, 277 porcĭ și 2 capre.

Scólă există în comună de la 1885, Localul e proprietatea comuneĭ, construit cu spesele locuitorilor. In anul trecut s'a frecuentat de 60 copiĭ (52 b. 8 f). din numĕrul de 290 copiĭ (152 b. 138 f). cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea eĭ statul cheltuesce anual 1404 leĭ. *Sciu carte 52 bărbațĭ și 14 femeĭ.*

In partea de N. V. a comuneĭ se află o localitate delurósă ce pórtă numire de «Chiliĭ» unde se dice că au fost chiliile unor pustnicĭ.

In cătunul Sărari sunt mulțime de isvóre de apă sărată, cunoscute de locuitorĭ ca tămăduitóre de unele bóle. Aci se presupune a fi și păcură și puciósă.

In comună se fabrică anual 2500 h. l. țuică și 100 h. l. vin.

Cultura gândacilor de mătase, de și a degenerat de la nivelul de odinióră, totu-șĭ se cresc anual gândacĭ eșițĭ din 2 kgr. sĕmânță. Stupĭ cu albine sunt 112.

Pămêntul comuneĭ este puțin productiv. Numaĭ porumbul și ovĕzul reușesc a da în timpurĭ bune 6-7 h. l. pe hectar. Fasolea și dovleciĭ cresc asemenea. Grâu și alte cereale mediocru. Dintre pomĭ roditorĭ sunt cam 2600 merĭ, 1800 perĭ, 100 dudĭ, 3020 cireșĭ, 817 nucĭ, 105 persicĭ, 205 gutuĭ, 185 zarzărĭ. Cele 500 h. a. livedĭ dau pĕnă la 1,000,000 kgr. fîn.

Comerciul se exercită în comună de 2 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ după încasările din anul financiar 1893-94 se ridică la suma de leĭ 1756,82 și cheltuelile la 1739,20.

Comuna n'are șosele regulate; dar s'a proectat una de

la Văleni-de-munte către Aricescĭ și Suranĭ și alta de la Drajna-de-jos către comuna Opăriți.

E brăzdată de dealurile Zimbróia cu piscul Vêrful Zimbróieĭ parte acoperită cu pădurĭ și cea maĭ mare parte servind de pășune vitelor. Acest deal, trecênd în cătunul Sărari, ia numirea de dealul Sărarĭ. Și aci este acoperit cu pădurĭ, livedĭ de prunĭ și fînéță, maĭ cultivându-se pe el și puține porumburĭ.

In partea de Vest a comuneĭ este dealul Predeal. Incepe de la N. și se prelungesce către S. Este acoperit cu pădurĭ, livedĭ de prunĭ, viĭ și pășiunĭ. Puține petece de loc se sémănă cu porumb și ovĕz.

E străbătută de gârlița Valea Garduluĭ și de gârlițele Apa Dulce și Turburea care împreunându-se din jos de cătunul Sărari, formézä rîul Matița.

Se mărginesce la N. cu com. Drajna-de-jos, la S. cu comunele Surani și Opăriți, la E. cu com. Aricesci și la V. cu Văleni.

PREDEALU, deal în partea de V. a com. Predealu, plaiul Teléjen. Incepe de la Nordul comuneĭ și se prelungesce spre Sud. Este acoperit cu pădurí, livedĭ de prunĭ, vií și pășiune.

Puține petice de loc se sémănă cu porumb și ovĕz.

PREDEALU, sat, face parte din C. R. Predealu, pl. Teléjen. Are o pop. de 504 loc. (266 b. 238 f.)

PREDEALU, loc isolat, com. Teișani, plaiu Teléjen.

PREDEALU, stație de drum de fier pe linia ferată Bucuresci-Predeal, la 144 k m. departe de Bucurescĭ și la 84 k. m. de Ploescĭ.

Aci se termină linia ferată a țĕreĭ, în acéstă direcțiune, trecênd în Austro-Ungaria.

PREDEALU, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moșia Predealu, pl. Peleș.

PREDEALU, deal ce începe din partea de N. E. a com. Opărițĭ, pl. Teléjen, și se termină la cât. Opărițĭ. Direcția luĭ e de la S. la E. și are ca vîrf maĭ înalt «Vîrful Pisiceĭ».

Pe acest deal sunt plantate viĭ și livedĭ de prunĭ.

PREDEALU, mic pârâiașĭ ce isvorăsce din apropiere de gara Predeal, la 5-6 metri departe de frontieră, pe locul unde maĭ înainte era o fabrică mare de cărămidă, pentru construcția găreĭ.

Acest pârâiașĭ, abia băgat în sémă, curge spre sud în linie dréptă, și după ce primesce în sine frumósa vale a Joițeĭ, Valea luĭ Arsenie și Valea-Teasculuĭ, la cantonul căleĭ ferate No. 63, în dreptul monastireĭ Predeal, se împreună cu Valea Rêșnóveĭ și, perḑêndu-șĭ numele, de aci în colo se numesce «Prahovița» Provița sau Praovița.

Pe lângă văile de maĭ sus, în Prahovița se maĭ vérsă Valea Olăreseĭ, Valea luĭ Vlad și Valea Ursuluĭ, tóte micĭ și de puțină importanță.

PREDEALU, deal, com. Predealu, pl. Teléjen, pe care se cultivă 3½ h. a. vie.

PREDELENI (Mosnenĭ-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moșia Mosneni-Predelenĭ, pendinte de com. Predeal, pl. Teléjen.

PREDELUȘ, fostă vamă. In anul 1860 s'a încasat de la acéstă vamă 33.608 leĭ și 10 parale.

PREDESCI, sat, face parte din C. R. Tinosul, pl. Crivina. Aci e o biserică fondată la a. 1828 «în ḑilele împěratuluĭ Nicolae Pavlovicĭ». Locuitoriĭ acestuĭ cătun sunt moșnenĭ.

PREDVALEA, plaiŭ la S. de com. Târlesci, pl. Teléjen, pe care se află pădure și locurĭ de pășiune.

PRIA, isvor, curge de la E. de satul Rîfovul, pl. Crivina, trece pe lângă căt. Antofilóia și se vérsă în pârâul Ghighiu, tot în raionul com. Rîfovul, și împreună cu Ghighiu în rîul Teléjen [1]).

PRIBOIUL, vale, isvorăsce de la E. de com. Valea-Lungă, pl. Prahova, din vêrfurile: Vêrteje și Calul și se vérsă în Cricovu-Dulce la Sud de comună, după ce primesce ca afluențĭ pe văile; Ploscărieĭ, Rîiosul, Valea Ursuluĭ și altele. Tóte aceste văĭ sunt a-

[1]) 'Mĭ pare greșită ideia celor ce susțin că pîrîul Ghighiu se vérsă în isvorul Pria, când atât volumul de apă cât și distanța ce parcurge e mult maĭ mare la pîrîul Ghighiu de cât la Pria.

coperite cu păduri, proprietăți ale D-luĭ G. Gr. Cantacuzino, avênd pe dênsele livedĭ și pășiunĭ pentru vite.

PRIGVAREA, vale, isvorăsce din muchile Prigvăreĭ, și se vérsă în rîul Teléjen, pe malul stâng, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen.

PRIPORU, isvor cu ape minerale, care coprinde clorure, sulfate și carbonate alcaline. Apele sunt fórte alcaline. Sărurile calcare sunt în maĭ mare proporțiune de cât cele magnesiane.

In acéstă apă s'a constatat și fier sub formă de bicarbonat.

Apele coprind în litru următórele proporțiunĭ de clor, acid sulfuric, calce, magnesie și protoxid de fier.

Clor. . .	o,	gr.	1136
Acid sulfuric	1,	»	0160
Calce . .	o,	»	3019
Magnesie .	o,	»	1556
Prot. de fier	o,	»	0136

Materiile solide coprinse într'un litru de apă din Valea Priporu sunt 1, gr. 700. (Anuarul biurouluĭ Geologic).

PRIPON (Valea-luĭ-), vale, com. Dițesci, pl. Filipesci.

PRIPONUL, munte pe malul gârleĭ Zeletinu, com. Posescĭ, pl. Teléjen, *unde se află ridicat un punct geometric de întâiul ordin.*

PRISCU (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1893, pe moșia Munteluĭ Priscu, pendinte de com. Comarnicu, pl. Peleșuluĭ.

PRISÉCA, proprietate a scóleĭ Ion Crăciunescu, pendinte de com. Gornetu-Cricov, plasa Cricov, pe care la 1864 s'au împroprietărit o parte din locuitoriĭ com. Gornetu-Cricov.

PRISLOPU, mahala, face parte din C. R. Teșila, pl. Peleș.

PRISLOPU, munte în partea de N. a com. Teșila, pl. Peleș, ce servesce de islaz.

PRISLOPU, rîușor, isvorasce din munțiĭ com. Teșila, pl. Peleș, curge de la N. către S. E. și se vérsă în rîul Doftana, pe țěrmul drept, tot în raionul com. Teșila.

PRISLOPUL, trup de pădure a statuluĭ pendinte de com. Teșila, pl. Peleș, care împreună

cu trupurile: Gâlma, Carabanu cu Boia, Lacurile cu Rusu, Podurile, Rusu-de-jos și Vêrful Negrașuluĭ formézä pädurea Teșila, cara are o întindere de 5000 h. a.

PRISTOLU DE PE DOFTANA, proprietatea Eforicĭ spitalelor civile din Bucurescĭ, care *împreună cu moșiile Unghia-Mare, Ceaușóia și Nêmțu*, are o întindere de 606 h. a. și s'au arendat pe periodul 1888-1893 cu 2250 leĭ anual.

PROȘCANUL, vale, la N. de com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen.

PROTOSINGHELU, pădure a statuluĭ în întindere de 150 h. a. pendinte de com. Păcureți, plasa Podgoria.

PROTOSINGHELU, sat, face parte din C. R. Măgurelele, pl. Podgoria.

PROTOSINGHELU, pădure a statuluĭ în întindere de 125 h. a. pendinte de com. Măgurelele, pl. Podgoria.

PROVIȚA, sat, face parte din C. R. Provița-de-jos, pl. Prahova. Are o populațiune de 463 locuitorĭ (233 bărbațĭ, 230 femeĭ).

PROVIȚA, moșie a statuluĭ pe care la 1864 s'au împroprietărit locuitoriĭ din com. Provița-de-jos, pl. Prahova.

PROVIȚA, fostă monastire, din care adĭ abia se maĭ vĕd ruine în com. Provița-de-sus, plaiul Prahova.

PROVIȚA, se maĭ numia pe la a. 1846 muntele Râșnóva.

PROVIȚA, moșie a statuluĭ, com. Provița, pl. Prahova, pendinte de biserica Sf. Gheorghe-Nou, care pe periodul 1890-1896 s'a arendat cu 6200 leĭ anual.

PROVIȚA, vedĭ Predealul, mic pîrîiaș.

PROVIȚA-DE-JOS, comună rurală, plaiul Prahova. Și-a luat numirea de Provița după numele pîrîuluĭ Prahovița sau Provița ce curge printr'ênsa; iar «de jos» spre a se deosebi de comuna vecină Provița, ce cade în susul pîrîuluĭ. Date sigure despre înființarea eĭ nu sunt; se spune numaĭ de bĕtrânĭ că acum 300 anĭ pe aci nu se afla de cât numaĭ pădurĭ și târle de vite și că primi sĕĭ locuitorĭ, fugițĭ

de frica rĕsbóelor, ar fi venit aci de la câmp.

Este situată pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Provița și ale văilor: Sărata, Nucului, Drăgănescĭ, Valea-Mare, Iuda-Mică și Bolovanul, și la pólele dealurilor: Vêrful Pietreĭ, al Vlădanuluĭ și Plaiul Nisipuluĭ.

Distanța de la acéstă comună pênă la capitala județuluĭ e de 48 k. m. și pênă la reședința plășeĭ de 5 k. m.

Se compune din 4 cătune: Provița-de-jos (dis de locuitorĭ și Măruntișu) Drăgănésa, Piétra și Provița.

Are o populațiune de 1560 locuitorĭ (770 bărbațĭ, 790 femeĭ), în care intră și 12 familiĭ de țiganĭ, carĭ se ocupă cu fierăria, vióra și agricultura. Capĭ de familie sunt 369; 310 contribuabilĭ; 320 case.

In comună e o singură biserică, cu urmĕtórea inscripție: «Acéstă sfântă biserică s'a zidit din temelie și împodobită precum se și vede de Prea Sfinția Sa Părintele Esarh Kiriil epitropul Sfântuluĭ Mormînt și s'a început la leatul 1861 Maiŭ în 25 și s'a sfîrșit la leatul 1861 Octombrie în 20».

Pe lângă agricultură, 120 locuitorĭ se maĭ ocupă cu dulgheria (hambaragiĭ) 5 cu rotăria și 2 cu butăria. Hambarele le desfac în satele și la bâlciurile din județele Ialomița, Buzĕu, Rîmnicu-Sărat, Brăila, Ilfov, Prahova și Vlașca; rotariĭ și butariĭ desfac produsul munceĭ lor în comună.

Locuitoriĭ comuneĭ în numĕr de 185 s'au împroprietărit la 1864 pe moșiile Provița, Drăgănésa-Racotă ale statuluĭ, Cătunul a D-luĭ G. Gr. Cantacuzino și Piétra a D-luĭ C. Stefănescu, dându-li-se 606 h. a. Eĭ au 80 caĭ, 48 iepe, 258 boĭ, 270 vacĭ, 145 capre, 490 oĭ și 268 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Provița, e o móră de măcinat.

Nu se cunósce positiv anul când s'a înființat scóla în comună. Actualul local, proprietate a comuneĭ, s'a zidit în anul 1882. S'a frecuentat în anul trecut de 68 băețĭ și 2 fete, din numĕrul de 254 copiĭ (126 b. 128 f.) cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1566 leĭ. *Sciu carte 185 bărbațĭ și 7 femeĭ.*

Suprafața totală a comuneĭ e de 1900 h. a.

In oomună sunt 2 isvóre cu

apă minerală, unul numit Şipoţelu, la pólele dealuluĭ Vlădanu, din care isvorăsce, şi altul pe cósta dealuluĭ Iuda-Mică, lângă locuinţa locuitoruluĭ Ion Niţă. Apa acestor isvóre se întrebuinţéză de locuitorĭ la diferite bóle.

In termen mediu se fabrică în comună pênă la 1500 d. l. ţuică.

In cătunul Piétra este o carieră din care se scóte piétră pentru podurĭ, zidăriĭ, canalurĭ, etc. Pe valea numită Vâlceaua Sărată sunt isvóre de păcură şi sare.

Gândacĭ de mătase nu se cresc; stupĭ cu albine sunt 150.

Pământul ar fi prielnic pentru orĭ-ce cultură, însă aci nu se cultivă de cât porumb şi se recolteză cu aproximaţie de 2850 h. l. Dintre pomĭ roditorĭ sunt ca 800 merĭ, 250 perĭ, 20 dudĭ, 600 nucĭ, 100 zarzărĭ şi 300 cireşĭ. Livedile dau anual pênă la 877 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 6 cârciumarĭ.

Veniturile acesteĭ comune se ridică anual la ţifra de 2645 leĭ şi cheltuelile represintă aceia-şĭ sumă.

O sosea comunală o légă la N. cu com. Proviţa-de-sus şi la S. cu Măgureni, iar o sosea vicinală cu gara Câmpina.

E brăzdată de dealurile: Vlădanu, care începe din partea de N. şi se prelungesce în forma unuĭ semi-cerc către E. şi S., formând culmile: Mesteceni, Vêrful Poeneĭ şi Vêrful Pietreĭ. Din aceste dealurĭ, se ramifică dealurile Durda, Plaiul Nisipuluĭ şi Piétra Neaguluĭ. Tóte aceste dealurĭ sunt acoperite cu pădure măruntă; pe la pólele lor sunt livedĭ, islazurĭ, pomĭ roditorĭ şi se cultivă porumb. Plaiul Iuda-Mică, spre V. e acoperit cu pădure mare, iar plaiul Stejerişuluĭ este acoperit cu pădure de stejar, după care şi-a luat numele, iar parte servesce de păşiune pentru vite şi cultura pruneluĭ.

Rîul cel maĭ principal, ce curge prin acéstă comună, este Proviţa, în care se vérsă văile: Valea-Lungă, Iuda-Mică, Valea-Mare, Valea-Bolovan, Drăgănesci, Vâlceaua Pucioasuluĭ, Cerbuluĭ, Sărată, Nuculuĭ, Pietreĭ (v. l. r.).

Se mărginesce cu comunele Proviţa-de-sus (N), Măgureni (S.), Poiéna (E.) şi Valea-Lungă (V.).

PROVIŢA-DE-JOS, sat, face parte din C. R. Proviţa-de-jos, pl.

Prahova. Se maĭ numesce de locuitorĭ și Măruntișu. Are o populațiune de 432 locuitorĭ (217 bărbațĭ, 215 femeĭ).

PROVIȚA-DE-JOS (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moșia Provița-de-jos, pendinte de comuna Provița-de-jos, plaiul Prahova.

PROVIȚA MONASTIREĬ, moșie a statuluĭ pe care s'au împroprietărit la 1864 locuitoriĭ din comuna Provița-de-sus, plaiul Prahova.

PROVIȚA-DE-SUS, comună rurală, plaiu Prahova. După spusa bĕtrânilor, se crede a se fi înființat pe la anul 1550.

Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Provița, la 63 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 20 k. m. de reședința plășeĭ.

Se compune din 9 cătune: Mânzău, Moiseni, Provița-de-sus, Schiopata, Secăturile, Sultanu, Țaporiștea, Valea Braduluĭ și Valea Poeniĭ, avênd o populațiune de 1696 locuitorĭ (860 bărbațĭ și 836 femeĭ), în care intră și 21 familiĭ de țiganĭ-ferarĭ.

Capĭ de familie sunt 412; contribuabilĭ sunt 313; case 412.

In comună e o singură biserică, cu hramul «Adormirea Maici D.» fondată la a. 1629, cu inscripția următóre: «Sfînta biserică veche a fost zidită de preotul Monach și închinată la sfîntul mormênt din Ierusalim, și fiind întru prăpădire, la 1787 s'au prefăcut de robul luĭ Dumnedeu Mihalache Vătaf de plaiŭ, întru prăpădire fiind la 1834, Iulie 15, s'au îndemnat robiĭ luĭ Dumnedeu Arhimandritul Gheorghit și Tănase Călin, cu tóte din temelie».

Acéstă biserică o găsesc maĭ târdiu ca metoch al bisericeĭ sf. Gheorghe din Bucurescĭ. Este deservită de un preot.

Pe lângă agricultură și cresceerea vitelor, 35 locuitorĭ se maĭ ocupă cu facerea hambarelor și tronurilor, pe carĭ le desfac la Ploescĭ, Bucurescĭ, Giurgiu și prin satele vecine.

248 locuitorĭ s'au împroprietărit după legea rurală din 1864, pe moșia statuluĭ «Provița-Monastireĭ» și li s'au dat 755 h. a. Eĭ au: 176 caĭ, 39 epe, 679 vacĭ, 150 capre, 880 oĭ, 298 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe gârla

Provița, sunt 2 morĭ de măcinat.

Scóla datéză în comună de la a. 1857. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 78 băețĭ și 3 fete, din numĕrul de 229 copiĭ (112 b. 117 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1566 leĭ. *Sciu carte 182 bărbațĭ și 16 femeĭ.*

In comună există încă ruine din vechia monastire numită Provița.

Comuna are o suprafață de 755 h. a. pământ de muncă, islaz și pădure.

Țuică se fabrică anual pênă 500 d. l.

La locul numit «Valea Sultanuluĭ» se presupune a fi cărbunĭ de pămênt.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt 197.

In comună se cultivă numaĭ porumb și se recolteză anual pênă la 912 h. l. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 850 merĭ, 240 perĭ, 510 cireșĭ, 1050 nucĭ; livedile dau 1400 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 6 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 3778, și la cheltuelĭ 3145.23.

O sosea principală ĭ înlesnesce comunicația spre N. cu Bréza-de-sus și spre S. cu Provița-de-jos.

E brăzdată de piscurile: Sultanul (la V.), Piétra (la N. E.), Drăgănésa (la S. V.), pe carĭ cresce tufiriș de pădure, pe alocurea fiind acoperite cu iarbă pentru pășune.

In partea de N. V. a comuneĭ este Poiéna Stâneĭ și Zăpodia.

E străbătută prin centru de gârla Provița și de văile: Sultanu, Poeneĭ, Schiopoti, Pietreĭ, tóte vĕrsându-se în rîul Provița.

Se mărginesce cu comunele: Bréza-de-jos, Bréza-de-sus, Provița-de-jos, și la V. cu com. Urseiu din județul Dâmbovița.

PROVIȚA, rîu, isvorăsce din munțiĭ com. Talea, plaiu Peleș, de la locul numit «Cheia Proviței» udă partea de E. a comunelor Bréza-de-sus și Bréza-de-jos, trece prin com. Ocina, unde se încarcă cu gârlițele: Ocina, Băltișu și Valea Braduluĭ, trece apoĭ pe teritoriul com. Provița-de-sus, o udă în tot lungul sĕu, face maĭ multe cotiturĭ, și după ce se încarcă cu văile: Sultanu, Pietreĭ, Poĭeneĭ, Țaporasci și

Schiopoti, intră în com. Provița-de-jos, trece prin centrul eĭ, udând'o de la N. la S. priimesce de afluențĭ văile: Lungă, Sărată, Nuculuĭ, Puciosul, Bolovanu, Drăgănesci și Iuda-Mică. De la vâlceaua Puciosuluĭ, intră în raionul com. Măgureni, pl. Filipescĭ, apoĭ în comunele: Filipesci-de-Pădure, Dițesci, Dârmonesci și Mărgineni, și se versă în Cricovu-Dulce, la V. de comuna Vlădeni.

PRUNIĬ-MIRCEĬ, vâlcea, com. Apostolache, pl. Podgoria.

PUCIOSULUĬ, vâlcea între comunele Măgureni și Provița-de-jos, plaiu Prahova, ce se versă în rîul Provița, între aceste două comune. *S'a numit astfel pentru-că pe cursul eĭ se găsesce isvorașe cu apă de puciósă.*

PUCHENI, trup de pădure a statuluĭ, în întindere de 150 h. a. pendinte de comunele Bătesci și Puchenĭ, plasa Crivina, care, împreună cu trupurile: Bodârlanu (263 h. a.), Văcăria (25 h. a.) și Balota (100 h. a.), formeză pădurea Gura-Crivĕțuluĭ.

PUCHENI ȘI BĂTESCI, moșiĭ ale statuluĭ, pendinte de monastirile Znagov și Țigănescĭ, carĭ pe periodul 1883-93 s'au arendat cu 26.000 leĭ anual, plus 960 leĭ plată de pădurarĭ și confiniștĭ.

PUCHENI-MARĬ, comună rurală, plasa Crivina. Se maĭ numesce Rastóica și Răstoeni, dela numele uneĭ proprietărese ce, a stăpânit moșia în vechime, dupe mórtea soțuluĭ eĭ Rasti.

Cu mult maĭ 'nainte, moșia se stăpânea de un óre-care, Kione, care avea case marĭ și frumóse, ale căror ruine s'au cunoscut pênă acum câțĭ-va anĭ, și care avea o vastă grădină, plină cu tot felul de pomĭ roditorĭ și móră cu o rótă pe micul pârâiaș Pierla sau Vișóra, ce încinge comuna în partea de V. și S.[1])

Este situată pe loc șes, între rîul Prahova și iazul numit Leaotul, la 14 k. m. departe de Ploescĭ, capitala județuluĭ.

Acĭ e reședința plășeĭ Crivina și comp. 10 de Dorobanțĭ, avênd și un oficiu telegrafo-postal.

[1]). D-l Ionescu, învĕțătorul scóleĭ, care ne comunică acestea, bănuĭesce că numele satuluĭ ar veni dela acest Kione, nume, care cu timpul s'a transformat în Puchenĭ

Bĕtrânii spun că, în vechime comuna nu era unde se găsesce astă-ḑĭ, ci casele locuitorilor erau risipite pe câmpie, parte spre E. parte spre S. V., într'un mod cu totul neregulat. Pe la anul 1836, cu ocasiunea punereĭ în aplicare a regulamentuluĭ organic, locuitoriĭ au fost siliţĭ a-şi muta casele şi a le aranja la linie, cum se găsesc astă-ḑĭ.

Populaţia comuneĭ e de 896 locuitorĭ (444 b. 452 f.), în care intră 3 familiĭ de ţiganĭ şi una de Albanezĭ.

Capĭ de familie sunt 160; contribuabilĭ 154; case de locuit 180.

In comună sunt două bisericĭ: una parohială, de zid, în centrul comuneĭ, zidită în anul 1860 de decedatul Căpitan de dorobanţĭ, Neculae Dorobanţu, şi terminată la anul 1861 de soţia sa Smaranda şi fiul eĭ Iorgu; şi a doua filială situată pe o câmpie, în partea de V. zidită de «Kiriac, Négu Bălin şi Constantin Dragnea, la anul 1742, Aprilie 2, în ḑilele luĭ Constantin Nicolae Voevod». S'a reparat în anul 1893 din contribuţiunĭ benevole ale locuitorilor.

Ambele sunt deservite de un singur preot, care slujesce cu rândul, atât la biserica parohială, unde se adună locuitoriĭ din com. Pucheni-Marĭ, cât şi la biserica filială, unde maĭ vin şi locuitoriĭ din Pucheni-Micĭ.

Afară de agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu rogojinăria şi olăria (fac străchinĭ, borcane, bărdace şi alte măruntişurĭ). 45 locuitorĭ sunt rogojinarĭ şi restul olarĭ (nicĭ unul fără ver una din aceste ocupaţiunĭ).

Produsul munceĭ l desfac la oraşele: Ploescĭ, Bucurescĭ, Slobozia, Buzĕu, Călăraşĭ, Olteniţa, etc.

Locuitoriĭ s'au împroprietărit parte la 1864, parte la 1879. Ceĭ din 1864, în numĕr de 129 s'au împroprietărit pe moşia Pucheni-Marĭ; iar ceĭ din 1879 pe moşia statuluĭ Pucheni-Micĭ, dându-se la toţĭ cu aproximaţie cam 250 h. a.

Locuitoriĭ au: 50 caĭ şi epe, 123 vacĭ, 92 oĭ, 194 boĭ, 67 porcĭ.

Scólă există în comună de 23 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 65 băeţĭ şi 11 fete din numĕrul de 150 copiĭ (77 băeţĭ, 73 fete), cu vĕrsta

de scólă.[1]) Cu întreținerea personalului se cheltuesce anual 1566 leĭ. *Sciu carte 65 bărbațĭ și 4 femeĭ.*

Tótă suprafața comuneĭ e de 625 h. a., carĭ se repartiséză ast-fel: 412 h. a. arabil, 10 h. a. fînéță, 63 h. a. islaz și restul pădure.

Țuică și vin nu se fabrică aci.

10-15 femeĭ se ocupă cu cultura gândacilor de mătase. Stupĭ cu albine sunt vre-o 30-40 în tótă comuna.

Terenul cultivabil e prielnic la tótă cultura. Pomĭ roditorĭ sunt puținĭ, maĭ multe sălciĭ și salcâmĭ. Livedĭ asemenea sunt fórte puține, abia 8 h. a.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la țifra de 5206,67 și cheltuelile la 3245 leĭ. Comuna dispune de un capital de 3000 leĭ (în care intră și leĭ 900 dațĭ de județ pentru construirea unuĭ local de scólă).

Diferite sosele o pun în comunicație cu comunele Petroșani (N. E.), Bătesci (N. V.), Pucheni-Micĭ (V.) și soseana națională, ce o légă spre N cu Românesci și spre S. cu Pucheni-Moșnenĭ. Tóte aceste sosele sunt bine întreținute.

Comuna e udată de micul pârâiaș Pierla, ce o încinge în partea de V. și S.; iar în partea de S. V. se află o mică vâlcea smârcósă, unde cresce papură și țipirig, și care se lărgesce mult spre S. E., reservată ca loc de fînețe. Aprópe de capătul eĭ despre Vest se află un plop fórte gros și bĕtrân, pe care câte-va generațiĭ așa l'au pomenit.

Locul din prejurul sĕu, un mic platon frumos, se numesce «locul de la Plop».

Se mărginesce cu comunele: Bătesci, Pucheni-Micĭ, Pucheni-Moșnenĭ și Petroșanĭ.

PUCHENI-MOȘNENĬ, comună rurală, plasa Crivina. 'Șĭ trage numele de la vechile familiĭ de moșnenĭ, carĭ au înființat acest sat acum 200 anĭ.

Este așeḍată pe loc șes și udată pe margine de apa Viișóra, la 15 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 2 k. m. de a plășeĭ.

Acéstă comună n'a fost situată de la început pe locul unde e aḍí, ci casele erau rĕspândite pe câmp; iar la 1832 cu punerea în aplicare a re-

[1]) La acéstă scólă maĭ urméză copiĭ și din comunele Pucheni-Moșnenĭ, Pucheni-Miroslăvescĭ, Pucheni-Micĭ și Bătescĭ.

gulamentuluĭ organic rusesc casele s'au mutat de locuitorĭ la linie unde se află și astă-dĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit. Are o populațiune de 746 locuitorĭ (375 bărbațĭ, 371 femeĭ).

Capĭ de familie sunt 166; contribuabilĭ 156; case de locuit 182.

In comună sunt 2 bisericĭ: una construită la 1884 și a doua, ce e capela cimitiruluĭ, are următórea inscripție: «Acéstă sfîntă și Dumnedeéscă biserică ce prăsnuesce hramul Sf. Erarh Nicolae, făcută de obștea locuitorilor, în dilele Domnuluĭ nostru Ion G. Caragea, al Țěreĭ Românescĭ, 1818, Noembre 10». Ambele bisericĭ sunt deservite de douĭ preoțĭ.

Locuitoriĭ din comună, pe lângă agricultură, se maĭ ocupă și cu fabricarea de rogojinĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la orașele Ploescĭ și Bucurescĭ.

15 locuitorĭ sunt moșnenĭ, iar 80 s'au împroprietărit la 1864 pe moșia celor 15 moșnenĭ, dându-li-se 204 h. a. Eĭ au 57 caĭ și epe, 212 boĭ, 93 vacĭ, 48 vițeĭ, 9 taurĭ, 230 oĭ. In comună nu există scólă încă din anul 1874. A funcționat de la anul 1859-1874; *sciu carte 35 bărbațĭ și 2 femeĭ*. O parte din copiĭ frecuentă scóla din Pucheni-Marĭ. Cu vêrstă de scólă sunt 50 băețĭ și 25 fete.

Comuna se întinde pe o suprafață de 288 h. a. pămênt.

In comună nu se fabrică nicĭ țuică, nicĭ vin, nefiind livedĭ de prunĭ, nicĭ viĭ.

Pămêntul e prielnic la tot felul de cultură. Terenul cultivabil produce 1065 h. l. grâu și 1624 h. l. porumb. Alte cereale nu se cultivă. Pomĭ roditorĭ sunt fórte puținĭ. Livedĭ de fîn nu sunt.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ și un băcan.

Bugetul comuneĭ, pe anul financiar 1893-94, presintă la veniturĭ suma de 7536,36 leĭ în care intră și capitalul de leĭ 3394 consemnat; iar cheltuelile 3092 leĭ.

Pe lângă soseaua națională Bucurescĭ-Ploescĭ ce traverséză comuna maĭ e o sosea vicinală ce o pune în legătură cu comuna Pucheni-Miroslăvescĭ.

Rîul Vitióra traverséză marginea comuneĭ, trece prin mijlocul islazuluĭ de pășune și se véršă în Prahova la Buda-Palanca.

PUCHENI-MIROSLĂVESCĬ, comună rurală, plasa Crivina. In vechime s'a numit Comănénca, după numele vechiuluĭ proprietar Comănénu, și datéză, după cum se spune, de vre-o 100 anĭ.

Este situată pe loc șes, lângă rîul Prahova, la 14 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 2 k. m. de reședința plășeĭ.

La început, comuna a fost risipită, iar maĭ în urmă casele s'au așeḑat la linie.

N'are nicĭ un cătun alipit. Populația sa este de 689 locuitorĭ, în care intră și 8 Bulgarĭ, carĭ se ocupă cu grădinăria.

Capĭ de familie și contribuabilĭ sunt 146; case 159.

In comună nu e biserică. Credincioșiĭ merg la noua și frumósa biserică din comuna Pucheni-Moșnenĭ, la facerea căreia au contribuit și eĭ bănesce.

Locuitoriĭ se ocupă cu rogojinăria și munca câmpuluĭ. Produsul munceĭ l desfac la Ploescĭ și Bucurescĭ.

Locuitoriĭ în numĕr de 110 s'au împroprietărit la 1864, pe moșia D-luĭ Alex. Ioanidis, când li s'au dat 382 h. a. Eĭ au 91 caĭ și epe, 76 vacĭ, 11 bivolĭ, 288 oĭ, 50 porcĭ.

Scólă nu există în comună.

Tot terenul comuneĭ cu islaz și pădure este de 300 h. a.

Gândacĭ de mătase se cultivă în prea puțină cantitate. Stupĭ cu albine sunt vre-o ḑece. Liveḑĭ de fîn nu sunt; pomĭ roditorĭ prea puținĭ.

Terenul e mediocru cultureĭ și se cultivă prea puțin grâu, porumb și ovĕz.

Comerciul se exercită în comună de treĭ cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la leĭ 4633,87 și cheltuelile la 2345,60.

Șoseaua națională Ploescĭ-Bucurescĭ trece prin comună.

E udată de rîul Prahova și se mărginesce la N. cu com. Pucheni-Moșnenĭ, la E. cu Gherghița, la S. cu Gorgota și la V. cu Crivina.

PUCHENI-MICĬ, comună rurală, plasa Crivina. Este situată pe loc șes, la 12 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 2 k. m. de reședința plășeĭ.

Are o populațiune de 641 locuitorĭ (348 b. 293 f.) toțĭ Românĭ. Capĭ de familie sunt 153; contribuabilĭ 138; case de locuit 153.

In comună este numaĭ o bi-

serică, deservită de un preot.

Pe lângă agricultură, locuitorii se mai ocupă cu olăria. Ei desfac produsul muncei lor la Ploesci.

Parte din locuitori sunt moșneni, parte s'au împroprietărit la 1864 și parte prin loturi la 1892. Ei au 28 cai și iepe, 79 vaci, 128 oi, 46 porci.

Scólă nu există în comună.

Tótă comuna se întinde pe o suprafață de 240 h. a.

Cultura gândacilor de mătase este în decadență.

Terenul cultivabil e prea puțin productiv; pomi roditori sunt fórte puțini.

Comerciul se exercită în comună de trei cârciumari.

Veniturile ei se urcă la lei 4184,28 și cheltuelile la 2386,90.

Prin comună sunt șosele care îi înlesnesc comunicația spre comunele Pucheni-Mari, Tinosul și Crivina.

In comună este o movilă, numită Cetatea, care se presupune că datéză din timpul Tătarilor și în care s'au găsit mai multe unelte, adecă săbii, cuțite și iatagane.

Comuna e udată de un mic pîrîiaș numit Pierla, care trece prin partea de N. a ei, vĕrsându se în rîul Prahova.

PUCHENI-MICI, sat, face parte din C. R. cu acela-și nume, pl. Crivina. Aci e reședința comunei.

PUIULESCU, pisc, com. Hârsa, pl. Podgoria. Pe acest pisc au fost plantate vii, și de când s'au filoxerat servă pentru fînețe și cultura cerealelor.

PUNGAȘULUI, loc pe malul gârlei Doftănețu, com. Cocorăsci-Misli, pl. Vărbilău.

PURCARULUI, pisc în partea de N. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen. Se întinde de la N. la S. și servesce locuitorilor pentru cultură.

PURCARULUI, vâlcea, străbate partea de N. a com. Brebu, pl. Prahova. S'a numit ast-fel de la turma de porci, ce comuna ținea în aceste locuri.

PURCĂRÉȚA, vale, com. Măgureni, plasa Filipesci.

PURCĂREȚU, vale, com. Ogretinu, pl. Teléjen, numită astfel de la porcii ce păsceau în acea vale.

PURCEAUA, vâlcea, com. Isvórele, pl. Teléjen, numită ast-

fel, pentru că o dată, din causa uneĭ plouĭ torenţiale, s'a înnecat în acéstă vâlcea o turmă de porcĭ, ce păsceau pe acéstă vâlcea.

PURIŞTOAICEĬ (Din-Gura-), han, la frontieră, în com. Predeal, pl. Peleş, construit cam pe la jumĕtatea seculuiĭ trecut.

PUŞCAŞU, veḑĭ Ţigănésca, pădure a statuluĭ.

PUŞCAŞI, sat, face parte din C. R. Românescĭ. pl. Crivina.

PUŞCĂŞANCA, pîrîu, numit astfel de la căt. Puşcaşĭ, din care isvorăsce, udă com. Petroşani, pl. Crivina, şi se vérsă în rîul Leaotul, în raionul com. Petroşani.

PUŞCOVUL, vale în partea de V. a com. Moreni, pl. Filipesci.

PUŞCOVU-PRĂSAZI, localitate în partea de V. a com. Moreni, pl. Filipescĭ, unde se găsesce sare, dar nu se exploatéză.

PUTE-RĔU, fântână, com. Apostolache, pl. Podgoria, numită ast-fel de la gustul şi mirosul cel urît ce are apa sa.

In timpul vereĭ ómeniĭ întrebuinţéză apa la facerea de băĭ.

PUTE-RĔU, localitate şi mic isvor de apă minerală pe pămêntul mosnenilor, com. Apostolache, pl. Podgoria, situată pe malul apeĭ ce trece prin comună. Acest isvor de apă conţine puciósă, nu este analisată de nimenĭ şi nicĭ recunoscută oficial pênă acum.

Este în depărtare de drumul de fier, însă circulaţia se face cu înlesnire fiind sosea.

PUŢU-BĂIĬ, se numesce localitatea din com. Slănic, pl. Vărbilău, unde s'a deschis prima gură de ocnă, care a resistat tutulor intemperiilor pênă acum câţĭ-va anĭ, când s'a prăbuşit în fundul abisuluĭ, ḑis «Puţu-Băiĭ».

PUŢU-GHENCEA, numit şi *Malamucu*, moşie a statuluĭ fostă pendinte de Mitropolia din Bucurescĭ, care s'a vîndut de vecĭ D-luĭ Alex. Lahovari cu suma de 100.000 leĭ.

PUTUROASA, isvor, com. Surani, pl. Podgoria, care se vérsă în gârla Sărata, pe malul drept, tot în raionul com. Surani.

S'a numit ast-fel de la mirosul greţos ce-l are.

PUTUROSU, mahala din com. Valea-Lungă, pl. Prahova.

PUTUROSUL, pîrîu, isvorăsce din dealul Secăturile, com. Valea-Lungă, pl. Prahova, și se vérsă în rîul Cricovu-Dulce, după ce primesce ca afluențĭ vâlcelele: Magazia, Valea-luĭ-Mateiŭ, Crăcanul, și altele. S'a numit ast-fel de la locurile mocirlóse ce se află în cursul sĕu.

Pe acéstă vale se găsesc multe localitățĭ cu apă sărată.

R.

RACHIERI, sat face parte din C. R. Valea-Călugărească, pl. Cricov.

RACHIERIȚA, vale, isvorăsce din muntele Lazu, plaiul Bréza-Talea, com. Bréza-de-Sus, plaiul Prahova, curge de la V. spre E. și se vérsă în rîul Prahova, tot în raionul comuneĭ Bréza-de-sus, plaiu Prahova.

RACHIȚĬ, vale, com. Hărsa, pl. Podgoria.

RACILA, pârâu, isvorăsce din pădurea Mija și se vérsă în rîul Cricovul-Dulce, în raionul com. Haimanalele, pl. Filipescĭ.

Numele îĭ vine de la nisce locurĭ mocirlóse ce sunt la sorgintea sa.

RADILA, sat, face parte din C. R. Coslegiu, pl. Cricov. Are o pop. de 142 loc. (80 bărbațĭ, 62 femeĭ). Aci e o biserică căreia nu se cunosc nicĭ ctitoriĭ, nicĭ anul fondăreĭ. S'a reparat la a. 1892.

RADU-VODĂ, moșie a statuluĭ pe care la 1864, s'a împroprietărit parte din locuitoriĭ comuneĭ Ceptura, plasa Cricov.

RADU-VODĂ, mahala din căt. Șoimescu, comuna Ceptura, plasa Cricov.

RAHOVA, sat, face parte din C. R. Podeni-Nouĭ, pl. Podgoria. Aci e o biserică fondată de o D-nă Domnica și de Protopopu Nicolae Protopopescu la a. 1832.

RAIUL-SAȘILOR sau Dihamul, pădure particulară supusă regi-

mului silvic încă din a. 1883, pe moșia muntele Raiul Sașilor sau Dihamul, pendinte de com. Sinaia, pl. Peleș.

RALEA-POENARU, vedĭ Poenari-Rali, comună.

RAȘCA, gârliță, isvorăsce din plaiul Șerbănésa, com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, curge de la V. spre E. și se vérsă în gârla Chiojdul, tot în raionul com. Star-Chiojdu.

RATIVOIUL, (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moșia Muntele Rativoiul, pendinte de com, Sinaia, pl. Peleșul.

RĂCMANUL, deal la V. de com. Poiana, pl. Prahova. Are o posițiune falnică și este acoperit cu crâng, pădure și livedĭ pentru pășunatul vitelor.

RĂCORELELE, trup de pădure a statuluĭ în întindere de 17 h. a., pendinte de com. Apostolache, pl. Podgoria, care, împreună cu trupurile: Lacul Trestiatu (35 h. a.), Ursóia (41 h. a.), Vêrful Pietreĭ (12 h. a.), și Valea Păcureĭ (150 h. a.) formézä pădurea Apostolache.

RĂCTIVANU, mahala, face parte din C. R. Aricescĭ, pl. Filipesci.

RĂDĂCINA, vêrf de munte, com. Comarnic, pl. Peleșul.

RĂDOAIA, movilă în partea de N. E. a com. Filipesci-de-Pădure, pl. Filipescĭ.

RĂFACEA, munte, com. Breaza-de-sus, pl. Prahova, de sub care isvorăsce Valea Târseĭ, care se vérsă în rîul Prahova.

RĔSBOIULUĬ (Valea-), isvorăsce din imprejurimile com. Urlațĭ, pl. Cricov, curge prin com. Tomșanĭ, unde formézä maĭ multe heleștaie, se dirige spre S. E. pênă lângă com. Parepa de unde se îndreptézä spre E., desparte cät. Parepa de Rușanĭ, ocolesce pe acest din urmă pe partea de E. și apoĭ se îndreptézä iară-șĭ spre E. unde se întâlnesce cu gârla Cepturénca, care îĭ schimbă direcțiunea spre S. E. și apoĭ iar spre E. spre comuna Fulga.

Pe acéstă vale maĭ în tot cursul anuluĭ curge puțină apă. Acéstă apă umplea odată heleșteul din com. Fulga.

RĂSTENI, mahala din C. R. Salcia, plasa Podgoria.

RĂSTOAICA, numire ce se maĭ dă de locuitorĭ com. Pucheni-Marĭ, pl. Crivina, după numele uneĭ proprietărese ce a stăpânit moșia în vechime, și al căreia bărbat se chema Rasti.

RĂȘANI, numire ce se maĭ dă de locuitorĭ comuneĭ Adâncata din plasa Câmpu.

RĂȘIANI, proprietate a Eforieĭ spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de Monastirea Têrgșor, com. Adâncata, pl. Câmpu, în întindere de 937 h. a. din care 50 h. a. suprafață împădurită și 887 h. a. pămênt cultivabil și fînețe, arendat pe periodul 1888-93 cu 13,728 leĭ anual.

RĂTUNDI, vale, com. Hârsa, plasa Podgoria.

RĂZOARELE, munte la N. de com. Comarnic, pl. Peleș, coprins între rîul Prahova și văile: Conciu și Orațiele.

RÎFOVUL, comună rurală, plasa Crivina. Este situată pe loc șes pe malul drept al rîuluĭ Teléjenu și pe ambele malurĭ ale gârleĭ Cățâmbóia și Ghighiu, la 11 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 9 k. m. de reședința plășeĭ.

Se compune din 6 cătune: Rîfovul, Antofilóia, Buchilașĭ, Goga, Mălăescĭ și Móra-Domnéscă, avênd o populațiune de 1238 locuitorĭ (635 bărbațĭ, 603 femeĭ), în carĭ intră 4 familiĭ de țiganĭ, carĭ se ocupă cu cărămidăria.

Capĭ de familie sunt 299; contribuabilĭ 271; case de locuit 295.

In comună sunt 4 bisericĭ: la Rîfovul, cu hramul Sf. Nicolae, fondată în a. 1724 de Chivu Căplescu; la Antofilóia, cu hramul Sf. Nicolae, fondată în 1783 de Șetraru Paraschiva Căplescu, și reparată de enoriașĭ la 1875; la Goga, cu hramul Sf. Nicolae, fondată la 1776 de Pitarul Gr. Brezoianu și Vornicul C. Bălăceanu și reparată în 1866, și la Mălăescĭ, căreia nu se scie anul fondăreĭ.

Tóte sunt deservite de 3 preoțĭ.

In special locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. 12 se maĭ ocupă cu rogojinăria și 4 cu cărămidăria. Prisosul munceĭ 'l desfac la têr-

gul sĕptĕmânal din orașul Ploescĭ.

Locuitoriĭ comuneĭ, în numĕr de 211 s'au împroprietărit la 1864, și 2 după legea din 1879, dându-se la toțĭ 695 h. a. pe moșiile Rîfovul, Mălăesci, Antofilóia, Móra-Domnéscă, Buchilași și Goga. Eĭ au 120 caĭ, 96 iepe, 373 boĭ, 266 vacĭ, 13 bivolĭ, 1143 oĭ, 405 porcĭ.

In comună sunt 3 pive: una pe pîrîul Recilea și douĕ pe pîrîul Dâmbu. Sunt și 5 morĭ: 2 pe pîrîul Recilea, una pe pîrîul Pria și 2 pe pîrîul Dâmbu.

Scólă există în comună de la a. 1854. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 50 băețĭ și 10 fete, din numĕrul de 189 (120 băețĭ, 69 fete) cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1728 leĭ. *Sciu carte 68 bărbațĭ și 12 femeĭ.*

Supra-fața totală a comuneĭ e de 2255 h. a.

In anul 1892 s'a fabricat 10 h. l. țuică; iar în 1893 nu s'a fabricat, nefăcêndu-se prune.

Gândacĭ de mătase se cultivă prea puținĭ; stupĭ cu albine sunt 62. Pămêntul e prielnic la tótă cultura. In anul trecut a produs: 7180 h. l. grâu, 260 h. l. orz, 340 h. l. ovĕz și 7630 h. l. porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 150 merĭ, 80 perĭ, 113 duḑĭ, 75 cireșĭ, 60 nucĭ. Liveḑile dau aproximativ 278 care fîn.

Comerciul se exercita în comună de 6 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ, pe anul 1893-94 conține la veniturĭ, fondul ḑecimilor, leĭ 5748,25 și la cheltuelĭ leĭ 4837,49; iar la fondul drumurilor leĭ 1348,34 venit și cheltuelĭ 1250.

Prin comună trece soseaua județeană Ploescĭ-Rîfovul-Buda-Palanca și soseaua vicinala Coslegiu-Rîfovul-Pietroșani.

E udată de rîul Teléjenul și de gârlele Dîmbu, Pria, Ghighiu, Coțîmbóica și Recilea.

Se márginesce cu comunele: Corlátesci, Coslegiu, Buda-Palanca, Pietroșani și Bárcănesci.

Acéstă comună s'a înființat în anul 1864. Pênă atuncĭ era divisată în 4 sfaturĭ sătescĭ și numaĭ de la 1864 s'a format o singură comună.

RÎFOVUL, sat, face parte din C. R. cu acelașĭ nume, plasa Crivina. Are o pop. de 225 loc. 127 b. 98 f.) Aci e reședința comuneĭ.

RÎGA, vale, isvorăsce de la V. de com. Slănicu, pl. Vărbilău; curge de la N. spre S. E. și se vérsă în gârla Slănic, maĭ jos de gară, pe ţĕrmul drept, tot în raionul com. Slănicu, după ce trece printre bisericile Sf. Gheorghe și Sf. Erarhĭ.

RÎĬOSU, vale, isvorăsce de sub dealul *Telpeșóia*, com. Valea Lungă, plaiu Prahova, și se vérsă în valea Priboiul, tot în raionul com. Valea Lungă. E acoperită cu păndurĭ, proprietate a d-luĭ G. Gr. Cantacuzino, avênd și liveḑĭ de pășune.

RÎNCEZI, comună rurală, plaiu Teléjen. Este situată la pólele munteluĭ Posada, plaiul Nucșóra și Rîncezĭ, și pe văile Nucșóra și Rîncezĭ, la 43 k. m. departe de capitala judeţuluĭ, și la 12 k. m. departe de Văleni, reședinţa plaiuluĭ.

Se compune din 2 cătune: Rîncezi și Nucșóra, avênd o populaţiune de 1760 loc. (876 b. 884 f.), în care intră și douĕ familiĭ de ţiganĭ-ferarĭ.

Capĭ de familie sunt 370; contribuabilĭ 290; case de locuit 375.

In comună sunt 3 bisericĭ: una în Rîncezĭ, cu hramul «Sf. Dumitru și sf. Nicolae», rezidită în a. 1890, cu adjutorul locuitorilor. Douĕ sunt în cătunul Nucșóra: una fondată în 1840 cu inscripţia următóre: «Biserică sunt eu sfinţită, pentru slava luĭ Dumneḑeu zidită. Alexandru Ghica domnia. Chesarie Episcopia.

«Prin osîrdia Nucșorenilor și a egumenuluĭ Motrenilor, Arhimandrituluĭ Eufrosin Poteca, născut în satul acesta, în vecĭ să fie pomeniţĭ» [1]) și a doua fondată în 1875 din osîrdie și cheltuiala D-lor Gheorghe Salaoru cu soţia sa Rada și Nicolae Ionescu cu soţia sa Rada și alţĭ locuitorĭ, deservite de douĭ preoţĭ.

In comună locuitoriĭ se ocupă în sprecial cu agricul-

[1]) Arhimandritul Eufrosin Poteca s'a născut în satul Nucșóra din com. Rîncezi (1786-1858) și și-a făcut studiile la scóla grecéscă de la Sf. Sava din Bucurescĭ. La 1812, fiind în vêrstă de 26 anĭ, se călugări și luă numele de Eufrosin, pre când în mirenie se numia Dumitru. Intre anĭ 1812-1816 împreună cu Petrache Poenaru și alţiĭ, urmă studiile literatureĭ Elinе, Teologieĭ și Limbeĭ Latine, la ceĭ maĭ renumiţĭ dascălĭ din acea epocă ca: Constantin Vardalah, Kiriac și la eruditul Atanasie Vogoridis. Maĭ târḑiu, după îndemnul vrednicuIuĭ de laudă Mitropolit Dionisie Lupu, Eufrosin Poteca fu trimis cu spesele statuluĭ la Universitatea din Pisa. Ina-

tura, puținí sunt cărăușĭ și câțĭ-va dulgherĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ la Ploescĭ.

A patra parte din locuitorĭ sunt moșnenĭ, iar restul clăcașĭ.

S'au împroprietărit la 1864 pe 410 h. a. 120 locuitorí pe moșia moșnenilor și a statuluĭ. Eĭ au 88 caĭ și iepe, 375 boĭ, 75 capre, 1500 oĭ, 128 porcĭ.

Scóla datéză în comună de la 1880. Carte a început să se învețe cu mult maĭ nainte. Localul e proprietatea comuneĭ și s'a frecuentat în anul trecut de 61 băețĭ și 4 fete, din numĕrul de 269 copií (139 b. 130 f). cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1728 leĭ. *Sciu carte 275 bărbațí și 20 femeĭ.*

Supra-fața comuneĭ, împreună cu locurile cultivabile, islaz și pădure, este aproximativ de 950 h. a.

In raionul acesteĭ comune nu sunt viĭ, ci numaĭ livedí de prunĭ. Țuică se fabrica, în aniĭ productiví, în termen mediu 420 h. l.

Femeile în acéstă comună se ocupă prea puțin cu crescerea gândacilor de mătase. Numaĭ câte-va familií produc atât cât le este de trebuință pentru îmbrăcămintea lor de lux. Stupĭ cu albine sunt 115.

Pămêntul e maĭ mult muntos și deluros, fiind prielnic maĭ cu sémă plantațiuneĭ pomilor. Grâu, orz, meiŭ și rapiță nu se cultivă; porumbul și ovĕzul, prea puțin. In anul espirat s'a produs 1004 h. l. porumb pe 210 h. a. și 140 h. l. ovĕz pe 22 h. a. Pomĭ roditorĭ sunt în comună: 45,960 prunĭ, 1400 merí, 205 perí, 80 dudí, 1480 cireșĭ, vișinĭ și zarzărí, 650 nucí.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarí.

Veniturile comuneĭ se ridică la suma de leĭ 7986,98 și cheltuelile la 4505,32 leĭ.

Soseaua județeană Valení-Posesci pune în comunicație acéstă comună cu com. Posesci spre rĕsărit și cu Ogretinu spre apus. Din partea de rĕsărit a comuneĭ începe o șosea vicinală la com. Star-Chiojdu și Bĕtrâni.

---

inte de a fi trimis în streinătate, fuse profesor la scóla grecéscă și apoĭ la Sf. Sava. El ajută din propriile sélé mijlóce pe mulțí elevĭ sĕracĭ și prin testamentul sĕu lăsă un capital de aprópe 350.000 leí vechĭ pentru scolĭ și pentru întreținerea elevilor sĕracĭ. Pe lângă acest capital Eufrosin Poteca a maĭ lăsat o bibliotecă însemnată prin numĕrul cărților, ce a format basa biblioteceĭ nóstre centrale.

Scrierile luĭ Eufrosin Poteca sunt multe și de mare merit; din nenorocire multe din ele s'au pierdut.

E brăzdată, în partea de N. V. a cătunuluĭ Rîncezi, de muntele Leurdeanu cu plaiul Stănila; în partea de N. se află muntele Posada cu ramurele Zamora și vêrful Chiciura; în partea de S. a comuneĭ este muntele Vêrful Mierla; iar prin centrul Plaiul Nucșóra, numit și Cărpenișul, care se întinde de la N. spre S. prin mijlocul comuneĭ, pe care o desparte la E. de cătunul Nucșóra și la V. de Rîncezi; este plantat în cea maĭ mare parte cu livedĭ de prunĭ, merĭ, nucĭ, cireșĭ, etc. Munțiĭ Vêrful Mierla, Leurdeanu, Posada cu ramurile loséle Zamora și Chiciura sunt acoperițĭ cu micĭ tufișurĭ de pădure și servesc, în timpul vereĭ, pentru pășunarea vitelor.

E udată de pîrîele Nucșóra și Rîncezi, care se împreună la locul numit Gura Rîncezilor și intră în com. Ogretinu.

Se mărginesce la N. cu munțiĭ Posada și Leurdeanu, la E. cu moșia Zeletinu și com. Star-Chiojdu, la S. cu com. Posescĭ și munțiĭ Vêrful Mierleĭ și la V. cu com. Ogretinu.

RÎNCEZI, moșie a statuluĭ, com. Rîncezi, pl. Teléjen, pendinte de monastirea Cotroceni, care pe periodul 1886-1896 s'a arendat cu 3100 leĭ anual.

RÎNCEZI, pădure a statuluĭ în întindere de 250 h. a. pendinte de com. Rîncezi, pl. Teléjenul, formată din trupurile: Plopișu (125 h. a.) și Pietrele Infierate (125 h. a).

RÎNCEZI, sat, face parte din C. R. cu acelașĭ nume, pl. Teléjen.

RÎNCEZI, gârlă, isvorăsce din muntele Leurdeanu, de la poalele pădureĭ Purcărețu, curge de la N. spre S. prin com. Rîncezi, pl. Teléjen, și la locul numit «Gura Rîncezilor» se unesce cu pîrîul Nucșóra, cu care se vérsă în gârla Ogretinu.

RÎPA, numire vechiă a satuluĭ Braniștea din com. Haimanalele, pl. Filipescĭ.

RÎPA CHIRILI, deal în com. Salcia, plasa Podgoria, care servă de pășune, avênd și pădure.

RÎPA CORBULUI, localitate în com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen, unde gârla Drajna, în cursul sĕu, forméză un mare zigzag.

RÎPA-MARE, rîpă, com. Teișanĭ, plaiul Teléjenu.

RÎPA-MĂGARULUI, rîpă sub póle-le munteluĭ Vêrfu-luĭ-Țigan, comuna Bĕtrînĭ, plaiul Teléjenu.

RÎPA-PISICEĬ, loc isolat la E. de com. Bĕtrânĭ, pl. Teléjen.

RÎPA-STÂNEĬ, deal în com. Salcia, pl. Podgoria. Parte servă pentru cultură, parte pentru fînețe.

RÎPILE, vale, com. Vâlcănescĭ, plaiul Vărbilău.

RÎPILE, loc isolat, rîpos, com. Surani, pl. Podgoria.

RÎPILOR, vale, com. Vălcănescĭ, pl. Vărbilău.

RÎȘNARU, sat fórte vechiu, care s'a desființat, împreună cu Stefănóia, Cioricescĭ și Chira, alte sate tot vechĭ, și s'a format comuna Ghirdoveni, plasa Filipescĭ.

RÎȘNOVA, munte înalt de 1218 m. d'asupra niveluluĭ Măreĭ Negre. Acest pisc este situat tocmaĭ la extremitatea județuluĭ Prahova și ĭ servesce de limită cu județul Dâmbovița.

Acest munte, împreună cu Piscul-luĭ-Cumpĕt, Dutca, Clăbucetu Tauruluĭ și Dosul Cerbuluĭ, a fost vîndut la 1821 de Biv-vel Logofĕt Chrisoscoleu, Dómneĭ D. Sachelarie, pe prețul de vre-o 2000 galbenĭ.

La anul 1844 Baronul Christodor Sachelarie, preprietarul prin moștenire al munților cumpĕrațĭ de Dómna Sachelarie de la Biv-vel logofĕt Chrisoscoleu, lăsând în urma morțeĭ séle marĭ datoriĭ, aceștĭ munțĭ i-a cumpĕrat marele Ban Alexandru Filipescu, cu prețul de 5407 galbenĭ.[1])

Astă-ḑi se stăpânesce de M. S. Regele Carol I, prin actul de cumpĕrătóre de la 15 August 1882. A fost vîndut de D-l N. Crețulescu pe prețul de 400,000 leĭ, împreună cu Sorica, Dutca, Cumpĕtul, Jepiĭ-Marĭ și Jepiĭ-Micĭ. D-l Crețulescu îĭ moștenise de la fratele sĕu Scarlat, iar acesta îĭ poseda prin cumpĕrătóre de la familia Filipescilor.

La a. 1846, muntele Rîșnova, care pe atunci se maĭ numia și «Provița» a fost mĕsurat de inginerul George Fis-

[1]) După notițele procurate D-luĭ I. G. Babeș de D-l Basset.

chtum, trimis de marele Postelnic Ion Al. Filipescu.

RÎȘNOAVA, apă minerală la Poiana-Petrósa, în com. Predealu, aprópe de gara Predealu, pe proprietatea M. S. Regeluĭ și Eforieĭ spitalelor civile din Bucurescĭ.

Acéstă apă conţine sare și se ḑice că este bună pentru reumatism. A fost analisată în a. 1871 de medicul batalionuluĭ de geniu.

RÎȘNOAVEĬ, vale, isvorăsce de la limita județuluĭ Prahova cu județul Dâmbovița, trece pe la póľele munților Rîșnova și Șipotu și se vérsă în rîul Prahovița pe malul drept, din sus de Azuga.

REA, vale, com. Teișani, plaiul Teléjen.

RECE, fântână, com. Vălcănescĭ, plaiul Vărbilău.

RECE, vâlcea, isvorăsce din raionul com. Ogretinu, pl. Teléjen, și se vérsă în gârla Ogretinu, numită ast-fel de la apa sa cea rece.

REÇELEA, pîrîu, isvorăsce din partea de N. a com. Tătărani pl. Crivina, trece prin partea de N.-E. a eĭ, se întâlnesce cu pîrîul Calda și impreună formézä pîrîul Recelea-Calda. După ce udă și partea de S. a com. Tătăranĭ, iese din comună, face maĭ multe cotiturĭ și apoĭ se vérsă în rîul Leaotul.

Se numesce Recelea fiind că apa sa e maĭ tot-d'a-una rece.

RECELEA-CALDA, veḑĭ Recelea și Calda, două pîrîiașe, care isvorăsc din com. Tătăranĭ, pl. Crivina, se împreună tot în raionul com. Tătăranĭ și se vérsă în rîul Leaotu.

RECILE, isvóre de apă, în partea de N. a comuneĭ Petroșanĭ, pl. Crivina, cu o apă fórte bună de bĕut. Udă pădurea Strâmbeĭ și se vérsă în rîul Teléjen, după ce formézä hotarul între comunele Mălăescĭ și Móra-Domnéscă din com. Rîfovul.[1]

RETIVOIUL, munte la E. de pl. Peleș, înalt de 1718 m. d'asupra niveluluĭ Măreĭ Negre. Este înconjurat la Est, Nord și Vest de pîrîul Azuga, iar la Sud de «Lacul-Roșu».

[1]. D-l P. Ionescu, invĕțătorul scóleĭ din com. Rîfovul susține că se vérsă în gârla Coțimbóica și împreună în rîul Teléjenu.

Acest munte, împreună cu Susaiul, Vêrful luĭ Drăgan, Fața Găvaneĭ, Coștila, Unghia-Mică, ș. a. aparținea din timpurile cele maĭ vechĭ familieĭ Dudescilor,

La a. 1804 a trecut în posesiunea unuĭ cămătar, Stefănache Băltărețu. (Vedĭ Susaiul, munte).

Astă-dĭ se stăpânesce de M. S. Regele Carol I, și a fost cumpĕrat, împreună cu toțĭ munțiĭ de maĭ sus, în Maiu 1892, de la Manuk-Bey, pe prețul de 850.000 leĭ.

REVEICU, localitate, com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen, unde apa Ogretinu, în cursul sĕu, face un mare zigzag.

ROBI, vale, com. Hârsa, pl. Podgoria, numită ast-fel pentru-că pe vremea robieĭ—cum spun țĕraniĭ—adecă pe timpul năvălireĭ barbarilor, aci se ascundeau locuitoriĭ de frica lor.

ROGOJANCA ȘI VALEA NUCETULUĬ, trupurĭ de moșiĭ ale statuluĭ, com. Rîncezi, pl. Teléjen, pendințĭ de biserica Sf. Ion din Bucurescĭ, carĭ pe periodul 1888-1893 s'au arendat cu 1900 leĭ anual, în plus 480 leĭ plată de pădurarĭ și confiniștĭ,

ROGOJASCA, vedĭ Piscu-Drăghicĭ.

ROGOJINA, gârliță la V. de com. Boldescĭ, pl. Podgoria, care se vérsă în rîul Teléjen. S'a numit ast-fel pentru că pe ea cresce multă papură.

ROGOZUL, pîrîu, ivorăsce de sub munțiĭ Bobul-Mic, curge de la N.-V. către S.-E. și se vérsă în rîul Teléjen, pe malul drept, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen.

ROGOZULUĬ, poiénă pe rîul Teléjen, com. Măneciu-Ungureni, pl. Teléjen.

ROGOZULUĬ, pisc în partea de N. a com. Star-Chiojdu, plaiul Teléjen. Se întinde de la N. la S. și servesce locuitorilor pentru arătură.

ROHAT, movilă, com. Nedelea, plasa Filipescĭ.

ROMA, plaiŭ în partea de E. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, care, spun locuitoriĭ, și a luat numele de la nisce armate Romane ce au trecut pe aci.

Pe acest deal se află pădure și islaz.

O altă tradițiune este cea următóre: «Pe când Tătariĭ stăpâniau aceste locurĭ, au venit peste dênșiĭ nisce ómenĭ fórte rĕĭ, numițĭ «Romanĭ» carĭ i-au alungat și s'au stabilit aci, și în com. Chiojdudin Bâsca, județul Buzĕu. De sigur că Romaniĭ, despre care se vorbesce că au invadat aci, sunt Țiganiĭ lăețĭ, carĭ 'șĭ dau numele și adĭ de Romanĭ, Rîmĭ, etc., venițĭ aci, sub diferițĭ conducĕtorĭ din Transilvania, și formând diferite cete de mosnenĭ, din care cea maĭ însemnată a fost Sitilesci, din Transilvania.

Pênă adĭ, fie-care cétă de moșnenĭ pórtă brâne cu colorĭ distinctive de ale alteĭ cete. Brâul indică céta.

ROMÂNESCĬ, comună rurală, plasa Crivina. Este situată pe loc șes și se compune din douĕ cătune: Românescĭ și Pușcașĭ, avênd o populațiune de 794 locuitorĭ, în carĭ intră și 51 Țiganĭ, carĭ se ocupă cu cărămidăria. Capĭ de familie sunt 179, contribuabilĭ 175,

In comună e o biserică, cu hramul „Tăierea capuluĭ Sf. Ión, zidită la anul 1792 și deservită de un preot.

Locuitoriĭ se ocupă cu munca câmpuluĭ; maĭ sunt 25 olarĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ la Ploescĭ.

56 locuitorĭ s'au împroprietărit la a. 1864, dându-li-se 242 h. a. Eĭ au 19 caĭ și iepe, 63 vacĭ, 166 porcĭ, 190 boĭ.

Scólă nu există în comună.

Țuică și vin nu se fabrică; stupĭ cu albine nu sunt.

Pămêntul priesce maĭ mult grâuluĭ și orzuluĭ. Intre pomĭ roditorĭ sunt 25 merĭ, 115 dudĭ, 114 nucĭ. Livedĭ nu sunt, căcĭ s'au arat.

Comerciul se exercită în comună de douĭ cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 2541, cheltuelile represintă aceiașĭ sumă.

Prin comună trece soseaua națională Ploescĭ-Bucurescĭ.

ROMÂNESCI, sat, face parte din C. R. cu același nume, pl. Crivina.

RONCESCI, deal, la N. de com. Aricesci, plasa Podgoria.

ROȘU, vêrf de deal în raionul com. Ogretinu, pl. Teléjenu. Este gol, n'are nicĭ iérbă nicĭ pădure pe el.

ROȘIĂ, rîpă spre E. de căt. Valea-

Largă din comuna Măneciu-Ungureni, pl. Teléjen.

ROȘIOARA, pîrîu, isvorăsce din fundul văieĭ Heleșteu, com. Filipescĭ-de-pădure, pl. Filipescĭ.[1])

Și-a luat numele după petrișul Roșu ce se găsesce pe matca luĭ.

Pe țĕrmul drept și stâng al acestuĭ pîrîu și la pólele dealuluĭ Roșióra este situată com. Dițescĭ, pl. Filipescĭ.

ROȘIOARA, numire ce se maĭ dă de locuitorĭ comuneĭ Dițescĭ din pl. Filipescĭ.

ROȘIOARA, deal la pólele căruia e situată com. Dițesci, pl. Filipesci.

ROTAREA, sat face parte din C. R. Star-Chiojdu, pl. Teléjen. Are o populațiune de 375 locuitorĭ (180 b. 195 f.)

Aci e o biserică. Anul fondăreĭ și ctitoriĭ nu se cunosć.

Este situată la pólele plaiuluĭ Roma și dealuluĭ Cóstelor. Prin centru 'l udă isvorul Rotarea iar pe la Sud gârla Bătrânénca.

[1]). Curge de la N. la S. formézā maĭ multe zigzagurĭ și se vérsă in rîul Provița in raionul com. Dițescĭ.

ROTARI, sat, face parte din C. R. Ceptura, pl. Cricov. Are o populațiune de 501 locuitorĭ (249 bărbațĭ, 252 femeĭ).

Aci e o biserică cu hramul «Adormirea M. D.».

In acest cătun se găsesc fórte mulțĭ cărbunĭ de pămînt. A început a se esploata de locuitorĭ, din acele locurĭ de unde se pot scóte maĭ lesne. Pe unele locurĭ se găsesc la suprafața pămîntuluĭ. Aceștĭ cărbunĭ se vînd pe la proprietariĭ de morĭ din alte comune.

ROTARI, isvor, curge de sub plaiul Roma, trece prin căt. Rotarea, com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, ia direcția spre S. și se vérsă în gârla Bătrânénca, tot în raionul com. Star-Chiojdu.

ROTARUL, vale în partea de S. a comuneĭ Scăioși, pl. Teléjen. Această vale servesce pentru pășunatul vitelor.

ROTUNDĂ, poiénă pe rîușorul Telejenelu, com. Măneciu-Ungurenĭ. pl. Filipescĭ.

ROTUNDA (Vîrful-), munte situat în tótă partea de E. a com. Brebu, plaiul Prahova.

ROTUNDU, munte spre E. de com. Cosminele, pl. Vărbilău, pe care pasce vitele.

ROZOARELE (Muntele-) pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883 pe moșia Muntele Rozórele, pendinte de comuna Comarnic, pl. Peleșul.

RUDA, vale, com. Ederile, pl. Filipescĭ; se vérsă în rîul Cricov.

RUDEĬ, vale, com. Măgurenĭ, plasa Filipescĭ.

RUDELE, loc gol pe muntele Rudele sau Slonul, destinat pentru fînețe și pășiune, în întindere de 250 h. a.

RUDELE, poiénă pe rîul Teléjen, com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiul Teléjen.

RUDELE, vale, isvorăsce din culmea muchiĭ Comășile dintre Mogoș și Ciumernic, curge de la E. spre S. V. și se vérsă în rîul Teléjen pe malul stâng, în raionul com. Măneciu-Ungureni, plaiul Teléjen.

RUGIĬ, vale, com. Ceptura, plasa Cricov.

RUNCU, trup de pădure a statuluĭ în întindere de 40 h. a. pendinte de com. Văleni, pl. Teléjen, care împreună cu trupurile: Poiéna Laculuĭ (13 h. a.) Valea Garduluĭ și Cotucu-Plopĭ (62 h. a.), Obrațele după sfóra Predealu (25 h. a.) și Bughea-de-sus (45 h. a.) formézā pădurea Văleni.

RUNCU, poiénă și loc de porumbiște, com. Salcia, pl. Podgoria.

RUNCU, trup de pădure a statuluĭ în întindere de 60 h. a. pendinte de com. Scorțeni, pl. Podgoria, care, împreună cu trupurile: Dumbrava-Mică (40 h. a.), Dumbrava-Mare (35 h. a.) și Plaiul (55 h. a.), formézā pădurea numită Vatra Monastireĭ Mislea, com. Scorțeni.

RUNCU, movilă în raionul com. Sângeru, pl. Podgoria, acoperită cu pădurĭ.

RUNCU, deal situat la E. de com. Bughiile, pl. Teléjen și numit ast-fel de la pîrîiașul Runcu.

RUNCU, pisc, com Bughiile, pl. Teléjen.

RUNCU, surpătură în partea de E. a com. Bughiile, pl. Teléjen.

RUNCU, gârlă, isvorăsce de sub vêrful Măciucu, com. Scorțenĭ, intră prin partea de N. a com. Bordeni, pl. Prahova, udă căt. Bordeni-Marĭ, și după ce formézá limita între acest cătun și cătunul Sârca, merge de se vérsă în gârla Sărata, ḑisă și Mislea, în partea de S. E. a com. Bordeni.

RUNCU, gârliță, isvorăsce de la E. de com. Bughiile, pl. Teléjen, și se vérsă în com. Bughea, tot în raionul com. Bughiile.

RUNCU, deal, situat în partea de N. E. a com. Scorțeni, pl. Prahova, avênd o direcțiune povîrnită.

Pe el se află plantată vie. Numele îĭ vine de la pîrîiașul cu acelașĭ nume, care udă partea de N. E. a com. Scorțeni.

RUPTURA CIREȘULUĬ, loc isolat în com. Strâmbenĭ, plaiul Vărbilău.

RUPTURILE, surpătură în partea de V. a com. Isvórele, plaiul Teléjen.

RUSUL, mahala, face parte din C. R. Teșila, pl. Peleș.

RUSU, munte în partea de V. a com. Teșila, pl. Peleș, ce servesce de islaz.

RUSUL, vâlcel, com. Teșila, pl. Peleș, ce se vérsă în rîul Doftana, pe țĕrmul drept, tot în raionul com. Teșila.

RUSU-DE-JOS, trup de pădure a statuluĭ, pendinte de com. Teșila, pl. Peleș, care, împreună cu trupurile: Gâlma, Carabanu-cu-Boia, Lacurile-cu-Rusu, Prislopu, Podurile și Vîrful Negrașuluĭ, formézá pădurea Teșila, care are o întindere de 5000 h. a.

RUȘANI, sat, face parte din C. R. Parepa, pl. Câmpu.

RUȘIN (Rîpa-luĭ-), loc isolat în com. Strâmbeni, pl. Vărbilău.

S.

SAAC și Necșetésca, numirĭ ce se dau comuneĭ urbane Urlațĭ, pl. Cricov. Acésta se constată dintr'un hrisov al luĭ Duca-Vodă, prin care hrisov se dă în posesiunea preoteseĭ Ana a preotuluĭ Dimitrie Stancu Largiu moșia Necșetésca «să le fie lor ocină și copiilor lor în Urlațĭ, ce se chiémă și Necșetésca» (sciințe procurate de D-l I. I. Urlățénu).

SALCIA, comună rurală, plasa Podgoria. Date sigure despre înființarea eĭ n'avem ; se scie numaĭ că într'un timp aparținea de plaiul Buzĕu, apoĭ de plaiul Teléjen, maĭ în urmă de plasa Cricovu și adĭ de plasa Podgoria.

Este situată pe dealul Mosoróele, Gorganu, Rîpa-Chiriliĭ, ș. a. și pe valea gârleĭ Salcia, în care se vérsă mulțime de vâlcele.

Se află la 60 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 20 k. m. de com. Bălțescĭ, reședința plășeĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit însă se compune din treĭ ocóle, numite Tirișari, Răsteni și Linieri.

Are o populațiune de 1700 locuitorĭ (890 bărbațĭ, 810 femeĭ).

Capĭ de familie sunt 210, contribuabilĭ 300.

In comună e o singură biserică, deservită de un preot, cu urmĕtórea inscripție: «In acéstă comună numită Salcia, în dilele M. S. Prea înălțatuluĭ nostru Principe Alexandru Ión I-iŭ și D-na Elena soția M. Séle, Unitorul Principatelor Române, fiind și Archiepiscop și Mitropolit D. D. Nifon în sfînta Episcopie Buzĕu, Prea Sf. Sa D. D. Filofteiu cu a căruĭ bine cuvîntare s'a zidit din temelie acest sf. Locaș, prin osîrdia iubitoruluĭ de Dumnedeu Gh. Teișanu, avênd de soție a doua pe D-na Bălașa și de fiĭ și fiice pe D-lor Ion și Constantin și D-șóra Elena, pe când s'au zidit acest Locaș ; iar din nenorocire a decedat, rĕmâind biserica neterminată și s'a terminat de soția sa Bălașa și de ginerile sĕu Minea Ion Popescu ; avênd de soție pe una din cele douĕ fiice cu cea d'întâiŭ soție, iar la 6 Decembrie 1867 s'a sfințit de Protopopul N. Ionescu în di-

lele M. Séle Carol I-iŭ de Hohențolern, domnul României, fiind zugrăvită de D-l Pandele Argeșiu, pictor, cu tóte tablourile și portretele D-lor ctitori Teișanu».

Parte din locuitorii acesteĭ comune se ocupă cu agricultura și parte cu dulgheria. Eĭ desfac produsul munceĭ la Mizil.

Locuitoriĭ acesteĭ comune sunt moșnenĭ, afară de 83 cari s'au împroprietărit la a. 1864, dându-li-se 200 h. a. pe moșia Icóna, fostă a decedatuluĭ I. Băbeanu. Eĭ au 12 caĭ și iepe, 100 vacĭ, 90 capre, 800 oĭ și 80 porcĭ.

In comună nu există scólă. Copiĭ în vêrstă d'a o frecuenta sunt 180. *Sciu carte 8 bărbațĭ și nicĭ o femeie.*

Tótă comuna se întinde pe o supra-față de 1250 h. a.

Când timpul e prielnic se fabrică în comună până la 12,000 d. l. țuică. Gândacĭ de mătase nu se cultivă. Stupĭ cu albine sunt 100.

Pământul e prielnic numaĭ porumbuluĭ; alte cereale nu se cultivă. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: ca la 3,000 merĭ, 1500 perĭ, 40 dudĭ, 1000 cireșĭ, 1000 nucĭ și peste 38,000 prunĭ.

Comerciul se exercită în comună de douĭ cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se ridică la leĭ 6017,08 și cheltuelile la leĭ 1887,91.

In comună este o singură sosea, care merge spre comunele Sângeru și Chiojdénca, și spre nord o sosea nepietrită ce merge spre plaiul Buzĕu.

E brăzdată de dealurile Vêrful Moșoróia, pe care se cultivă cereale: Rîpa Chirili, ce servă de pășiune; Goganul, Rîpa Stâneĭ, Poiéna-Mare, Muchia Babă, acoperită cu pădure; Plaiul Lemnelor-de-biserică, Plaiul Ciociorba, Plaiul Lupuluĭ, Dințiĭ Runculuĭ, Plaiul Isvoruluĭ-Rece, Rîpa Bechĭ, Valea Săreĭ, Vezuniile, Stupina Popeĭ, Burlacu, Valea Câneluĭ, Poiéna Runculuĭ, etc.

E străbătută de gârla Salcia și de isvórele: Ciuciuru, Bilcilor, Păcureĭ, Oanceĭ, Vezuniile, Stupina Popeĭ, Burlacu, Câneluĭ, Vulpeĭ, care tóte formézǎ gârla Salcia și de Isvorul Rece. Se mărginesce spre Nord cu muntele Baba, Rîpa Stâneĭ, Poiéna-Mare, Rîpa Chirili și Goganul; la Est cu Plaiul Buzĕu, la Sud cu com. Sângeru și la Vest cu com. Chiojdénça.

SALCIA, vale, com. Opăriţĭ, plaiul Teléjen.

SALCIA, gârlă formată în com. Salcia, plasa Podgoria, din isvórele Ciuciuru, Bâlcilor, Păcureĭ, Valea Oanceĭ, Vezuniile, Stupina Popeĭ, Valea luĭ Burlacu, Valea Cânceluĭ şi Vulpea, carĭ tóte se împreună în raza comuneĭ.

Ast-fel formată, gârla Salcia curge spre sud, mărindu-se cu apa Isvoruluĭ Rece, pênă în raionul com. Apostolache, pl. Podgoria, unde se vérsă în rîul Cricovu-Sărat, pe malul drept.

SANDI (Lacul-), lac, com. Teişani, plaiu Teléjen.

SARAMURI, localitate cu apă sărată în com. Băicoiŭ, pl. Filipescĭ, unde sunt şi puţurĭ de păcură.

SARE (La-), localitate în com. Sângeru, pl. Podgoria, unde se află sare.

SARULUĬ, vale, isvorăsce de la N. de muntele Seciurile, curge de la E. spre S. V. şi se vérsă în rîul Prahova, pe malul stâng, în raionul com. Comarnicu, plaiu Peleş.

SAŞI, vale, com. Vadu-Sapat, plasa Cricov.

SATU-MARE, vedĭ Crivina, comună rurală.

SAŞILOR (Muntele-), proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de monastirea Sinaia, com. Teşila, plaiu Peleş, care împreună cu moşiile Munţiĭ Negraşu şi Ziliştea-Trestieni, are o întindere de 1246 h. a (1046 h. a. suprafaţă împădurită şi 200 h. a. pămênt cultivabil şi fîneţe). In total s'au arendat cu 8422 leĭ anual.

SĂCUENIĬ, fost judeţ al ţêreĭ desfiinţat la a. 1847, situat între Carpaţĭ şi judeţele: Prahova, Ialomiţa şi Buzĕu. Era împărţit pe la anul 1835 în două plaiurĭ şi treĭ plăşĭ:

Plaiul	Teléjen	cu reşedinţa	în Com.	Văleni
»	Despre Buzĕu	»	»	Sibiciu-de-sus
Plasa	Podgoria	»	»	Podeni-Vechĭ
»	Tohanĭ	»	»	Plavia
»	Câmpu	»	»	Mizil

Avea de capitală Bucovul și ca orașe principale: Văleni-de-Munte, vestiți pentru vama cea mare; Slănicul, renumit pentru Ocnele sale, și monastirile: Văleni, Vărbila, Isvoranul, Susana și Cheia.

In acest județ se coprindea și *Dealul cel mare*, vestit pentru marea cantitate și bunătatea vinurilor.

Marca județului era *o viță cu strugurĭ.*

La desființare era împărțit în 7 plășĭ: Câmpu, Tohani, Cricovul, Podgoria, Scăeni, Teléjenul și Despre Buzĕu, cu 170 sate, administrate de vătașĭ. Avea 4 căpitănii: a scaunuluĭ, a Starkiozi, a Mărginénuluĭ și a Găgenilor. Pe lângă acestea maĭ avea și o Polcovnicie.

In tot județul erau 187 bisericĭ, afară de cele de prin orașe, 2 monastirĭ și 11 metóșe: Văleni, Iordăchianu, Apostolache, Vărbila, Barbu, Zamfira, Bădeni, Alunișul, Tufani, Mihăilesci și Scheatul.

Ca populație avea 10.892 familiĭ.

La 1 Iulie 1842, în județu Săcuenĭ erau 138 scolí comunale frecuentate de 2190 copiĭ și una grecéscă la Vălenĭ, afară de scóla normală din Vălenĭ.

P'acea vreme, județul Prahova era maĭ mic de cât Săcueni, căcĭ avea numaĭ 7132 familiĭ și 112 sate, și treĭ orașe: Ploesci, scaunul ispravnicilor, Filipescĭ și Câmpina.

Parte din acest județ, desființându-se, s'a dat la Prahova, parte la județul Buzĕu.

Tabelele ce dau maĭ jos, publicate în «Almanachul Statuluĭ» pe anul 1842, sunt interesante, căcĭ în ele se vede avuția și starea economică a județuluĭ Saac (Săcueni) la acea epocă:

Locuitorĭ	Case	Boerĭ	Mazilĭ	Neamurĭ	Deosebite caract.	Scutițĭ	Birnicĭ	Patentarĭ	Țiganĭ
82.206	21.251	51	600	632	41	1663	16.137	470	4503

Dorobanțĭ	Slugĭ	Preoțĭ	Diaconĭ	Rĕspopĭ	Cu deosebite bóle (?)	Ungurenĭ	Sârbĭ	Grecĭ	Ovreĭ
75	171	302	46	182	1480	251	247	68	2

Caĭ	Boĭ	Vacĭ	Oĭ	Capre	Porcĭ	Bivolĭ	Măg.	Catîrĭ
8993	29.267	19.661	78.160	15.240	22.002	103	16	103

Stupĭ	Prunĭ	Duḑĭ	Felurĭ de pomĭ
7143	871.666	3128	19.333

Porumb	Grâu	Orz	Meiŭ	Ovĕz	Fîn	Vie
POGOANE						
30.798	7.458	2.431	2.038	888	29.490	8.988
Fasole	Linte	Bob	Mazăre	In	Cânepă	Tutun
OCALE						
153.507	23	8.451	6.159	8371	88.425	82.083

SĂCUIANCA, pârâu, isvorăsce din vîrful Poïéna-Mare, curge de la V. spre E, primesce pârâïașul Gheba, lângă com. Măneciu-Pămênteni, și împreună se vérsă în rîul Teléjen, pe malul drept, între comunele Măneciu-Ungureni și Pămênteni, pl. Teléjen.

Asupra numireĭ acestuĭ pârâu, se povestesce următórele: «Satul Făcăenĭ, prin care trece pârâul Săcuĭanca, a rămas pustiu, din causa uneĭ cĭumĭ năpraznice, iar puținiĭ locuitorĭ, ce maĭ rĕmăseseră, au fugit, lăsând casele góle.

Mocaniĭ de dincolo, venind cu oile peste plaĭurĭ, și dând de acele case pustiite și nu tocmaĭ vechĭ, se așeḍară în ele.

Intre ceĭ venițĭ fu și o femeĭe din ținutul Săcuilor, de profesie morărіță. Pe pârâiașul din partea de S. a satuluĭ, îșĭ făcu ea o móră cu o rótă, și de óre-ce la móra cu o rótă se ḍice «făcău» cătunașuluĭ înființat ĭ-a rĕmas numele de «Făcăenĭ», ĭar pârâiașuluĭ, pe care era așeḍată móra, i s'a ḍis «Săcuianca», după numele ținutuluĭ, din care venise morărița.

SĂLCĬANU, moșie pe care la 1864 s'au împroprietărit o parte din locuitoriĭ com. Hârsa, plasa Podgoria.

SĂLCIEĬ (Valea-), loc de fînețe în partea de N. a căt. Nucetu, com. Gornetu-Cuïb, plasa Podgoria.

SĂLCIEĬ, vale, în partea de N. a căt. Nucetu, com. Gornetu-Cuïb, plasa Podgoria. Jumĕtate aparține de acéstă comună și jumĕtate de com. Opărițĭ, servind de limită între aceste comune. Și-a luat numele de la o salcie mare-pletósă, ce era în vechime cel maĭ mare copaciŭ în acéstă vale. Se vérsa în pârâul Turburea.

SĂLCIILE, comună rurală, plasa Câmpu. Când s'a înființat și de către cine, nu se scie; se spune numaĭ — în privința numireĭ eĭ— că de mult, fórte de mult, pe când nu era încă satul urzit, p'aci trecea drumul spre Bucurescĭ, drum ce există și aḍĭ. Pe partea de V. a lacuĭuĭ, ce se întinde prin comună de la N. la S, se afla un puț înconjurat de câte-va sălciĭ, puț aflător și aḍí, ce era loc pentru popas, pentru conac al călĕtorilor către Bucurescĭ, atât la ducere cât și la întórcere.

In graiul lor ḑiceau: «Conăcim la puţul de la Sălciĭ». Probabil că primele case au fost făcute aci, purtând numirea: «Casele de la puţul de la Sălciĭ» şi aşa s'a dat numele satuluĭ.

Este situată pe şes, străbătută prin centru în direcţia N. S. de către un iaz, la 46 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 18 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

De la început a fost situată pe aceste locurĭ, însă casele erau împrăştiate. Alinierea s'a făcut cam pe la a. 1845.

N'are nicĭ un cătun alipit. Populaţia sa e de 1782 loc. (884 bărbaţi şi 898 femeĭ), în care intră şi 4 familiĭ de ţiganĭ.

Capĭ de familie sunt 440; contribuabilĭ 482; case de locuit 420.

In comună e o singură biserică. De cine şi când a fost zidită nu se scie; probabil de către familia Moruzi, a căreĭ proprietate a fost moşia. In anul 1872 s'a reparat de obştea satuluĭ şi are un preot.

In special, locuitoriĭ sunt plugarĭ; câţi-va se maĭ ocupă cu dulgheria, têmplăria, etc. Eĭ desfac produsul munceĭ la Mizil şi Ploescĭ.

Locuitoriĭ, în numĕr de 286, s'au împroprietărit 'la 1864, pe moşia «Scarlat Bărcănescu» din care li s'au dat 1295 h. a. Eĭ au 389 caĭ, 1055 boĭ, 306 vacĭ, 188 porcĭ, 2871 oĭ şi 5 capre.

In comună e o móră pusă în mişcare prin puterea aburuluĭ.

Scólă există în comună de la a. 1863. Localul e proprietate a comuneĭ. In anul trecut s'a frecuentat de 101 băeţĭ şi 19 fete, din numĕrul de 297 copiĭ (148 b. 149 f), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 145 bărbaţĭ şi 57 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafaţă de 1770 h. a.

Ţuică şi vin nu se fabrică în comună. Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt 30.

Pămîntul e prielnic la tótă cultura. Terenul cultivabil a produs, în anul agricol 1893-94, 1848 h. l. grâu, 688 orz, 19 ovĕz, 1598 porumb, 9 meiŭ şi 70 rapiţă. Pomĭ roditorĭ nu sunt.

Comerciul se exercită în comună de 4 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la ţifra de leĭ 4000; cheltue-

lile represintă aceïașĭ sumă.

In comună sunt două sosele: una în direcţia E. V. înlesnind comunicaţia cu com. Boldesci și Adâncata, și alta în direcţia N. S. înlesnind comunicaţia cu com. Fulga și Jilavele, ambele neterminate.

Se mărginesce cu comunele: Adâncata, Fulga, Jilavele și Boldescĭ.

SĂNDULESCI, numire ce se maĭ dă căt. Cosmina-de-sus, pl. Vărbilău.

SĂPATA, movilă, com. Nedelea, plasa Filipescĭ.

SĂRASCA, moșie pe care s'au împroprietărit la 1864, parte din locuitoriĭ comuneĭ Păcureţĭ, plasa Podgoria.

SĂRASCA, MATIŢA ȘI DELNIŢA, proprietăţĭ ale Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, foste pendinţĭ de m-rea Sinaia, com. Păcureţĭ, pl. Podgoria, în întindere de 1011 h. a. din carĭ 315 h. a. suprafaţă împădurită și 696 h. a. pământ cultivabil și fineţe. Pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 3150 leĭ anual din causa locurilor próste și rîpóse.

SĂRARI, sat. face parte din C. R. Predealu, plaiul Teléjenu. Are o populaţiune de 260 locuitorĭ (128 bărbaţĭ, 132 femeĭ). S'a numit ast-fel de la însemnata cantitate de sare ce se găsesce în pămêntul sĕu.

SĂRARI, pădure a statuluĭ în întindere de 600 h. a. pendinte de com. Predealu, pl. Teléjenu.

SĂRATA, fântână, com. Gornetu-Cuĭb, plasa Podgoria.

SĂRATA, gârlă, numită ast-fel din causa apeĭ séle sărate.

Acéstă gârlă 'șĭ ia curgere din interiorul com. Aricescĭ, pl. Podgoria, și 'șĭ îndréptă cursul către com. Surani, unde se vérsă în gârla Lopatna, ce trece pe la marginea comuneĭ.

SĂRATA, gârlă, isvorăsce din partea de N. a com. Telega, pl. Prahova, trece prin căt. Mislea, udă partea de Sud a cătunuluĭ Scorţenĭ, intră în com. Bordeni și se vérsă în rîul Teléjen la căt. Plopeni, pendinte de com. Mălăescĭ.

Numirea acesteĭ gârle vine de la apa sa cea sărată. Are de afluente pe Runcu, pîrîiașul Mislea-Dulce, care isvorăsce din căt. Bustenarĭ, pendinte

de com. Telega și se vérsă în gârla Sărata la căt. Mislea, și pe valea Scórțeĭ, care se vérsă la punctul numit «Piscanĭ».

SĂRATA, vâlcea, isvorăsce de la N. E. de com. Provița-de-jos, pl. Prahova. Se vérsă în rîul Provița tot în raionul com. Provița-de-jos.

S'a numit ast-fel pentru că în cursul eĭ este localitatea sărată de la Marin Șovăială.

SĂRĂCILĂ (Valea-luĭ-), vale, isvorăsce la E. de com. Cornu, pl. Prahova și se vérsă în rîul Prahova, în partea de V. în dreptul comuneĭ Breaza-de-sus.

S'a numit ast-fel pentru că în timpurile ploióse face marĭ pagube locuitorilor, înecându-le vitele și chiar copiiĭ.

SĂRĂRIĬ, isvor cu apă minerală, în com. Opăriți, pl. Teléjen, care conține sare și puciósă. Apa sa nu se întrebuințéză.

SĂRĂSCI, deal în partea de S. E. a com. Păcureți, pl. Podgoria, numit ast-fel că aci se află sare.

Acest deal are direcția spre S. E. A fost plantat cu viĭ, care s'au distrus de filoxeră. Astă-zĭ parte din dealurile com. Păcureți servesc de islaz, parte pentru cultura porumbuluĭ.

SĂRĂTURA, localitate în com. Podgoria, unde se presupune a fi sare.

SĂRĂTURA, pîrîu, isvorăsce din dealul Ciocracu, com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen, ocolesce «Malul-de-răsună» trece pe teritorul com. Cătunu, și intră iar în com. Drajna-de-sus, unde se vérsă în gârla Drajna.

SĂRĂTURI, vâlcea, com. Provița-de-jos, pl. Prahova, servesce de hotar între com. Provița-de-jos și Măgureni.

SĂRĂTURĬ, gârlă, isvorăsce la N. V. de com. Teișani, pl. Teléjen, și se vérsă în rîul Bughea, la Sud de com. Teișanĭ.

SĂRĂTURILE, localitate în com. Cosminele, pl. Vărbilau, unde se găsesc isvóre de apă minerală.

SĂRĂTURILE, isvor, 'șĭ ia nascere de la localitatea numită «Sărăturĭ» com. Apostolache,

pl. Podgoria, și după ce străbate căt. Mârlogea se vérsă în Cricovul-Sărat, pe malul stâng, tot în raionul com. Apostolache.

SĂRĂTURILE, fântână, com. Apostolache, pl. Podgoria, numită ast-fel după gustul apeĭ.

SĂRĂȚELU, gârlă, isvorăsce din partea de S. a com. Gornetu-Cuĭb, curge de la V. spre E. priimesce gârla Turburea, atinge puțin com. Păcureți din pl. Podgoria în partea de S. și merge de se vérsă în gârla Lopatna, maĭ jos de com. Podeni-Nouĭ.

SĂRĂȚELU, *gârlă cu apă sărată*, isvorăsce de la pólele com. Gornetu-Cuĭb, curge de la V. spre E.. intră în com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria, și aci se vérsă în rîul Ovisa.

Și-a luat numele de la apa sa cea sărată,

SĂRĂȚELU, pîrîu, isvorăsce din pădurile Văieĭ Buzatuluĭ, com. Gornetu-Cuĭb, pl. Podgoria, curge spre Sud, trece pe lângă căt. Bogdănesci, Cuibu și Gornetu, priimesce văile: Bogdănesci, Dosuluĭ, Baba Sanda. Petricănesci, Gornetu, Valea Viilor, Valea Beneĭ unită cu Nuceténca și Turburea și de aci, eșind din com. Gornetu-Cuĭb, se îndréptă spre S. E. intră în com. Podeni-Nouĭ, unde se vérsă în Cricovul-Sărat.

Pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sărățelu sunt abondente isvóre de sare.

SĂRĂȚELU, mic vâlcel cu apă sărată, care 'șĭ ia nascere de lângă piscul Piétra și se vérsă în rîul Teléjen, între comunele Drajna-de-sus (din care isvorăsce) și Drajna-de-jos. Locurile din jurul acesteĭ văĭ sunt sărate.

SĂRĂȚELU, pîrîu, isvorăsce din cóstele dealuluĭ Predealu, com. Opăriți, pl. Telćjen. Sub pólele dealuluĭ Boia, aceiașĭ comună, se împreună pâraele: Stupineĭ, Călnău, Adânca și Sărățelu și primesce numele «Sărățelu», iar în dreptul com. Păcureți primesce numele de «Turburea».

De aci 'șĭ continuă drumul spre S. printre comunele Gornetu-Cuĭb și Păcureți.

S'a numit ast-fel de la apa sa cea sărată.

SĂRĂȚICA, apă, curge prin Va-

lea Dobroteĭ, com. Udresci, plasa Podgoria.

SĂRĂŢICA, gârlă, isvorăsce de la N. de com. Sângeru, plasa Podgoria, şi se vérsă în gârla Cricovu, spre E. de com. Surani.

SĂRIĬ (Valea-), localitate în com. Salcia, plasa Podgoria, ce servă pentru cultura cerealelor.

SÂNGERU, comună rurală, plasa Podgoria. Este situată pe valea numită «Valea-Mare» şi pe stânga rîuluĭ Cricov, la 52 k. m. departe de capitala județuluĭ şi la 15 k. m. de a plăşeĭ.

Se compune din 3 cătune: Sângerul, Mireşul şi Butuciĭ, avênd o populaţiune de 2.095 locuitorĭ (1018 bărbaţĭ, 1077 femeĭ), în care intră şi 31 familiĭ de ţiganĭ, carĭ se ocupă cu ferăria, rudăria şi vióra.

In comună sunt: 510 capĭ de familie, 440 contribuabilĭ, 460 case de locuit şi 30 bordeie.

In comună suut 4 bisericĭ: două în cătunul Sângeru: una fondată la a. 1816 de D-l Alecu Văcărescu şi alta la anul 1723, fondată de D-l Dumitrache Mârzescu; biserica din căt. Mireşul s'a fondat de D-na Anica Văcărescu şi fratele sĕu Pană Băbeanu, la anul 1851; iar cea din căt. Butucĭ de D-l Mişu I. Băbeanu, la a. 1893. Tóte aceste bisericĭ sunt deservite de 3 preoţĭ.

Biserica din Sângeru-de-sus pórtă următórea inscripţie:

«Acest sfînt locaş ziditu-s'au din temelie şi s'au înfrumuseţat după cum se vede. întru cinstea şi lauda «Adormireĭ născĕtóreĭ de Dumnedeu şi acelora sfinţi ce se vĕd zugrăviţĭ într'ânsul, în dilele Inălţatuluĭ Domn Ion Caragea Voevod cu blagoslovenia prea O sfinţieĭ sale Kir Costandie, Episcop Buzĕuluĭ, prin osârdia, silinţa şi tótă cheltuĭala Dumnéluĭ, Biv-vel Stolnic Alexandru Văcărescu şi Anica soţia Dumnéluĭ, ca să le fie pomenire în vecĭ, la anul de la H. S- 1816».

La biserica din Sângeru-de-jos abia se maĭ póte citi cuvintele: «Stefan zugravu şi Ion zugravu, anul 1723......de Andreiŭ Bozianu».

Locuitoriĭ se ocupă în special cu agricultura, crescerea vitelor şi comerţul de bĕuturĭ spirtóse. Produsul munceĭ 'l desfac, parte la bâlciul din oraşul Buzĕu, parte la Mizil şi parte la Ploescĭ.

Locuitoriĭ, în numĕr de 336, s'au împroprietărit la 1864, pe moșiile D-lor Iancu Băbeanu și D, Mârzescu, când li s'au dat 994 h. a. Eĭ au: 28 caĭ, 116 vacĭ, 64 capre, 884 oĭ, 850 porcĭ, 527 boĭ, 106 vițeĭ și taurĭ.

In comună e o móră de foc, proprietatea D-luĭ C. Mârzea.

Carte a început să se învețe aci de la a. 1860. Localul e proprietatea comuneĭ și s'a frecuentat în anul trecut de 96 băețĭ și 4 fete, din numĕrul de 471 copiĭ (233 băețĭ, 238 fete), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1242 leĭ. *Sciu carte 145 bărbațĭ și 10 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafață de 2345 h. a.

Țuică, când timpul e prielnic, se fabrică în comună pênă la maximum 3300 d. l.; viile s'au filoxerat.

La locul numit « La Sare » sunt carierĭ de sare.

Gândacĭ de mătase se cultivă în mică cantitate; stupĭ cu albine sunt 69. Terenul e prielnic cultureĭ proumbuluĭ și produce anual pênă la 9984 h. l. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 220 merĭ, 80 perĭ, 79.870 prunĭ, 150 cireșĭ, 300 nucĭ.

Comerciul se exercită în comună de 10 cârcĭumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 5.907 și la cheltuelĭ 4.704 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Feliga, Jariștea și Poeni, pe care sunt viĭ și livedĭ de prunĭ, și de movilele: Runcu, Bobaru, Feliga și Jariștea, acoperite cu pădurĭ.

E străbătută de gârlele: Mireșul, Sărățica, Cricovul; isvórele Băbanu și Budulacu și de văile: Mare, Pălășescilor, Vaci, Bordeiuluĭ și Valea Popeĭ.

Se mărginesce cu comunele: Tătaru, Apostolache, Cislău din județul Buzĕu și Salcia.

SÂNGERIȘ, isvor cu apă minerală în partea de N. E. a com. Moreni, pl. Filipescĭ. *Locuitoriĭ se spală cu acéstă apă și o beau în casurĭ de bóle.*

SÂNGERIȘUL, isvor, curge din partea de E. a com. Moreni, pl. Filipescĭ, maĭ mult din cercul com. Filipeșcĭ - de - Pădure; are direcția de la E. la V. și se vérsă în gârla Cricovul Dulce, pe țĕrmul stâng, în raionul com. Moreni.

SÂRCA, sat, face parte din C. R. Bordeni, pl. Prahova.

SCAFELE, pisc înalt pe dealul Ciocracul din com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen. Aci e loc de pășune.

SCAUNUL REGINEĬ se numesce localitatea dupe apa Jepilor, o oră maĭ sus de «Urlătóre» (v. a. n), unde se vede o masă și un scaun cu rezimătóre, făcute din piétră, în onórea Regineĭ Elisabeta, care, de la castelul Peleș, adese orĭ visita aceste încântătóre posițiunĭ.

Maĭ sus de Scaunul Regineĭ, tot pe apa Jepilor, într'un loc la care te urcĭ cu fórte multă greutate este Scaunul Regeluĭ.

SCĂENĬ, deal în partea de E. a com. Scăenĭ, pl. Podgoria, avênd direcția spre Miază-ḑi și Rĕsărit.

Acest deal, înainte de a fi distrus de filoxeră, era acoperit cu întinse viĭ; astă-ḑĭ, servă maĭ mult pentru fînețe și pășunarea vitelor. Pe alocurea a început a se planta viță Americană.

SCĂENI, plasă a desființatuluĭ județ Săcueni. Hoțiile ce se petreceau în acest plaiŭ, au hotărît pe Mihaiŭ Șuțu, ca la 26 Septembre 1791, să pună pe raportul mareluĭ Spătar, următórea resoluție: Iw Mihail Const. Șuțul V.V. i gosp. Zem. Vlascoe.

«Pentru buna petrecere și liniște, care o poftim Domnia mea locuitorilor de obște, poruncim dumitale Vel Spăt. să orînduescĭ și să așeḑĭ în acéstă plasă un căpitan cu 20 poterașĭ și dumnéta Vel Vist. să facĭ porunca Domnieĭ mele, ispravnicilor județuluĭ, ca să dea douĕ-ḑecĭ de ómenĭ după orînduĭală visterieĭ, harnicĭ de acéstă slujbă. 1791, Septembre 28».

SCĂENI, comună rurală, plasa Podgoria. E una dintre cele maĭ vechĭ comune ale județuluĭ și a fost reședință de plasă.

Este situată la pólele dealuluĭ Scăenĭ, în apropiere de rîul Teléjen, la 6 k. m. departe de Ploescĭ și la 22 k. m. de reședința plășeĭ.

Comuna de la început a fost situată pe acest loc, însă o mică parte se întindea maĭ spre rĕsărit.

Se compune din douĕ cătune: Scăeni și Balaca, avênd

o populațiune de 657 locuitorĭ (327 băăbațĭ, 330 femeĭ), în care intră 6 familiĭ de Țiganĭ, 1 de Ovreĭ, 1 Grec și 22 Bulgarĭ. Țiganiĭ se ocupă cu munca pămêntuluĭ și lucrarea fieruluĭ, Grecul este cârciumar, Ovreiul casier la fabrica de hârtie, iar Bulgariĭ sunt grădinarĭ.

Capĭ de familie sunt 160; contribuabilĭ 264; case de locuit 170 și 4 bordeie.

In comună sunt două biserici: La Scăenĭ și Balaca (v. a. n.) deservite de douĭ preoțĭ.

Afară de agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu transportul pe la fabricele ce sunt în acéstă comună și al lemnelor ce sunt în apropiere. Produsul munceĭ 'l desfac la orașele Ploescĭ și Văleni-de-munte.

Maĭ toțĭ locuitoriĭ s'au împroprietărit după legea din 1864. Puținĭ sunt moșnenĭ. Ceĭ împroprietărițĭ sunt în numĕr de 70 și li s'au dat 287 h. a. din moșiile Bălăceanu, Anghelache, P. Filitis și Eforieĭ. Eĭ au 23 caĭ și iepe, 60 vacĭ, 136 boĭ, 10 capre, 282 oĭ, 229 porcĭ.

In acéstă comună se află: două pive, 3 morĭ, una fabrică de făină, una fabrică de hârtie de paie, proprietate a D-luĭ Esra Penhas, căreia -ĭ s'a acordat avantagiile legeĭ pentru încuragiarea industrieĭ naționale. La două morĭ se macină și cójă de copaciu pentru tăbăcărie. Tóte acestea sunt situate pe iazul numit «Iazul Feteĭ» ce se scurge în Teléjen.

Carte a început să se învețe aci de pre la anul 1850, maĭ regulat însă de la 1870, când s'a clădit actualul local de scólă. S'a frecuentat în anul trecut de 64 băețĭ și 5 fete din numĕrul de 68 băețĭ și 56 fete cu vêrsta de școlă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1566 leĭ. *Sciu carte 59 bărbațĭ și 8 femeĭ.*

Spre rĕsărit de comună se află ruinele unor case ale luĭ Brâncoveanu și altele ale luĭ Constantin Boltașu, despre care se povestesce că au fost arse de Turcĭ, de maĭ bine de una sută anĭ. Spre Apus și Miază-ḑi, în apropiere de rîul Teléjen, se află un șanț mare numit «Cetățuia» ce se ḑice că e făcut din timpul luĭ Mihaiŭ Vitézul.

In comună se fabrică anual pĕnă la 2900 d. l. țuică; viile s'au distrus de filoxeră.

Gândacĭ de mătase se cultivă în mică cantitate; stupĭ cu albine sunt 56. Pămêntul e prielnic la tótă cultura.- Terenul cultivabil produce: 2718 h. l. grâu, 20 h. l, orz, 991 h, l. ovĕz, 4045 h. l. porumb și 12 h. l. meiŭ. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 70 merĭ, 80 cireșĭ, 30 duḑĭ, 60 nucĭ, 10,000 prunĭ. Liveḑile produc 1 car de fîn la pogon.

Comerciul se exercită în comună de 6 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 6463,12 și la cheltuelĭ 6403,88 leĭ.

Prin comună trec soselele: Ciorăneanu, care înlesnesce comunicația între Blejoiu și Pleașa și soseaua Bălăceanu, care légă comuna spre Est cu dealul și cătunul Seciu, iar spre Apus dă în soseaua Bucov-Văleni. In interiorul comuneĭ sunt soselele: Anghelache și Bisericĭ.

Spre Apus de acéstă comună, în apropiere de soseaua Bucov-Văleni se află o movilă mare de pămênt, despre care se ḑice că este făcută din timpul Tătarilor. In partea de Rĕsărit a comuneĭ se află dealul Scăenĭ, cu direcția spre S. E., odată acoperit cu viĭ, distruse de filoxeră și care adĭ servă maĭ mult pentru fînețe și pășiunarea vitelor. Pe alocurea a început a se planta viță americană.

E străbătută de gârla Iazul Feteĭ, ce 'șĭ ia nascere din rîul Teléjen, maĭ jos de satul Plopenĭ, face maĭ multe zigzagurĭ străbătând comunele Boldesci, Scăeni, Pleașa și Bucovul; Isvorul Bălăhuța și văile Chiruluĭ și Bisericeĭ, (v. a. n.)

Se mărginesce cu comunele Boldesci, Pleașa și plasa Têrgșoru.

SCĂENI, sat, face parte din C. R. cu acelașĭ nume, pl. Podgoria. Are o populațiune de 389 locuitorĭ (187 bărbațĭ, 202 femeĭ). Aci e o biserică zidită la aniĭ 1850-55 prin ajutorul locuitorilor și prin stăruința postelniculuĭ Constantin Sterienescu din Stefescĭ, Preotul Iancu și Sava Bălăceanu, proprietarul moșieĭ Scăeni și altor persóne pióse din Ploescĭ. In Scăenĭ e reședința comuneĭ.

SCĂIOȘĬ, deal la E. de com. Scăioși, pl. Teléjen, cu vêrful cel maĭ înalt numit «Vêrful Doruluĭ».

SCĂIOȘI, sat, face parte din C. R. cu acelaș nume, pl. Teléjen.

SCĂIOȘI, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Șcăioși, pendinte de com. Măgureni, pl. Filipesci.

SCĂĬOȘI-FUNDENI, deal, com. Scăĭoșĭ, plaiu Teléjen, pe care se cultivă 10½ h. a. vie.

SCĂĬOȘĬ, comună rurală, plaiu Teléjen. Anul înființăreĭ eĭ nu se scie, se spune numaĭ că-șĭ a luat numirea de la «scaețĭ» ce o dată acoperea terenul pe care s'a întemeiat comuna.

Este situată sub un mal, numit «Cósta-Mare», pe ambele malurĭ ale pârâuluĭ Bughea, la 20 k. m. departe de capitala județuluí și la 7 k. m. departe de reședința plaiuluĭ.

Se compune din două cătune: Fundenĭ și Scăioșĭ, avênd o populațiune de 992 loc. (504 bărbațĭ, 488 femeĭ), în care intră 5 familiĭ de țiganĭ și 2 de grecĭ.

Capĭ de familie sunt: 273; contribuabilí 193; case de locuit 235.

In comună sunt 2 biserici: una în Scăĭoșĭ, fondată la a. 1801 de familia Filipescu, și a doua în cắt. Fundenĭ, construită de nisce călugărĭ; ambele deservite de doĭ preoțĭ.

Afară de câțĭ-va locuitorĭ, carĭ se ocupă cu olăria, restul se ocupă numaĭ cu agricultura. Produsul munceĭ 'l desfac la Ploescĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 185, s'au împroprietărit la a. 1864, pe moșiile Domnița Bălașa și Filipescu, din care li s'au dat 593 h. a. Eí au: 21 caĭ, 262 boĭ, 106 vacĭ, 93 vițeĭ, 23 taurĭ, 567 oĭ, 16 capre, 262 porcĭ.

In raionul comuneĭ e o móră așeḑată pe rîul Teléjen.

Scólă există în comună de la a. 1887. Localul e proprietatea comuneĭ și s'a frecuentat în anul trecut de 48 băețĭ și 5 fete, din numĕrul de 99 copiĭ (75 băețĭ, 24 fete), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 150 bărbațĭ și 2 fete.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafață de 1025 h. a.

In localitatea numită «Berila» se afla o fântână din care curge apă amestecată cu pucióṡá, numită «Fântana-de-leac».

In comună se fabrică anual, după media celor trei ani din urmă, 199 h. l. țuică și 41 h. l. vin.

Pământul e prielnic la tótă cultura. Terenul cultivabil produce: 140 h. l. grâu, 729 h. l. ovăz, 1640 h. l. porumb, 235 h. l. meiŭ. Dintre pomi roditori sunt: 200 nuci, 100 peri, 40 duḍi, 80 cireși, 150 meri, 200,000 pruni. Livezile dau cam 224 care fîn.

Comerciul se exercită în comună de 4 cârciumari

Bugetul comunei presintă la venituri suma de lei 3352,13 și la cheltueli 2583,78,

Prin comună trece soséua județénă, ce-i înlesnesce comunicația spre comunele: Gura-Vitiórei și Măgurelele.

In partea de E. a comunei se află dealul Scăioși cu «Vîrful Dorului».

E udată de Valea Pietrei și Berila, în partea de V. și de Valea-Rotarului, în partea de sud. Valea Pietrei și Berila servă de pășune, iar Rotarului de tînețe.

Se mărginesce cu comunele: Gura-Vitiórei, Mălăesci, Măgurelele și Gornetu-Cuib.

SCĂRIȘOARA, pădure, vezi Dragomirescu,

SCÂNTEI (Ruptura-), loc isolat, com. Strâmbeni, plaiu Vărbilău.

SCÂRNAVA, mică gârliță în partea de E. a cătunelor Lipănesci și Șipotu, com. Boldesci, plasa Podgoria, ce curge numai când plouă. S'a numit Scârnava, pentru-că aci se scot tóte murdăriile din aceste două cătune.

SCHEIANCA, gârlă, isvorăsce de lângă băile Boboci, jud. Buzău, și după ce udă com. Vadu-Săpat, pl. Cricov, se vérsă în gârla Budurésa și-și continuă cursul pe teritorul județului Buzău.

SCHEAU, sat, face parte din C. R. Valea Călugăréscă, pl. Cricov.

SCHILOR (Valea-), deal la E. de com. Călugăreni, pl. Cricov.

SCHIULESCI, sat, face parte din C. R. Homorîciurile, pl. Teléjen. Aci e o biserică fondată la a. 1842 de locuitori.

SCHITUL CHEIA, poiénă pe rîul Teléjen, com. Măneciu-Ungureni, plaiu Teléjen,

SCHIOPOTA, sat, face parte din C. R. Provița-de-sus, pl. Prahova.

SCHIOPOTI, gârlă, isvorăsce din cóstele pisculuĭ Drăgănésa, com. Provița-de-sus, plaiu Prahova, și se vérsă în rîul Provița, pe partea dréptă, tot în raionul com. Provița - de - sus, din care isvorăsce.

SCHITULEȚUL, mic schit în via monastireĭ Căldărușani, din com. Ceptura, plasa Cricov. In acest schit servesce unul sau doĭ călugărĭ. Inainte de distrugerea viilor de filoxeră se aflau aci maĭ mulțĭ călugărĭ, carĭ îngrijau de viile monastireĭ.

SCORȚENI, deal situat la sud de căt. Nucetu și la E. de căt. Cuĭb, com. Gornetu-Cuĭb, plasa Podgoria, acoperit cu viĭ, livedí de prunĭ, fînețe și locurĭ cultivabile. 'Șĭ a luat numele de la o fată a unuia dintre ceĭ 9 moșĭ, ce formau satul Cuĭb, care măritându-se în com. Scorțenĭ, a luat pe unul Scorțénu, căruia ĭ-a dat ca dotă acest teren.

SCORȚENI, sat, face parte din C. R. Scorțeni, plaiu Prahova.

SCORȚENI, comună rurală, plaiu Prahova. Uniĭ sătenĭ susțin că acéstă comună s'a înființat sub domnia luĭ Negru-Vodă.

Este situată pe malul stâng al pârâĭașuluĭ Sărata, la 26 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 10 k. m. de reședința plaiuluĭ.

Se compune din două cătune: Scorțeni și Mislea, având o populațiune de 1474 locuitorĭ (724 bărbațĭ, 750 femeĭ), în care intră și 170 familiĭ de țiganĭ, carĭ se ocupă cu ferăria, vióra și agricultura.

Capĭ de familie sunt 376; contribuabilĭ 305; case de locuit 376.

In comună sunt două biserici: una în căt. Mislea (în proecție) și una în căt. Scorțeni, cu hramul «Cuviósa Paraschiva» ce are următórea inscripție: «Zugrăvită la a. 1848 de Cristache zugravu»

Acéstă biserică e deservită de douĭ preoțĭ.

In cătunul Mislea (v. a. n). este un penitenciar, instalat în interiorul fosteĭ monastirĭ «Mislea» unde se dețin minoriĭ căḑuțĭ în diferite crime, și al căror numĕr variază între una și două sute.

Locuitoriĭ comuneĭ, pe lângă puțină agricultură, se maĭ o-

cupă cu transportul săreĭ prin ţéră, sare ce se scóte din salinele de la Doftana.

Locuitoriĭ din căt. Scorţenĭ sunt moşnenĭ; iar ceĭ din căt. Mislea, în numĕr de 152, s'au împroprietărit la 1864, pe moşia statuluĭ Vatra m-reĭ Mislea, când li s'au dat 532 h. a. Eĭ au 77 caĭ, 34 epe, 112 vacĭ, 70 capre, 67 oĭ, 330 porcĭ.

Scólă există în comună de 54 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 36 băeţĭ şi 3 fete, din numĕrul de 211 copiĭ (118 băeţĭ, 93 fete), cu vêrsta de scólă. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1242 leĭ. *Sciu carte 200 bărbaţĭ şi 32 femeĭ.*

Pênă la a. 1883 exista în comună monastirea Mislea, zidită de Radu Vodă Paisie, şi care cu ocasiunea unuĭ incendiu, în arătatul an, s'a distrus cu desăvîrşire.

Tótă comuna se întinde pe o suprafaţă de 2032 h. a.

Ţuică se fabrică aci anual, cu aproximaţie, 1540 d. l.

Gândacĭ de mătase se cultivă în mică cantitate; stupĭ cu albine sunt 24. Pămêntul nu e prielnic la tótă cultura. Terenul cultivat în anul agricol 1893-94 a produs: 14 h. l. ovĕz, 14 h. l. porumb. Alte cereale nu se cultivă din causa terenuluĭ.

Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 79 merĭ, 60 perĭ, 80 duḑĭ, 50 cireşĭ, 194 nucĭ. Comerciul se exercită în comună de 8 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ pe anul financiar 1893-94 presintă la veniturĭ suma de leĭ 4000; cheltuelile represintă aceiaşĭ sumă.

Treĭ şosele trec prin comună: Movila-Vulpeĭ-Telega, spre Telega, şi Bordeni; Telega-Valea - Carpenuluĭ, spre Băicoiŭ şi Mislea-Urleta, spre com. Bănesci.

E brăzdată de dealurile: Plaiu Misli şi Petrişu, ce servă pentru păşunatul vitelor şi de dealul Runculuĭ, situat în partea de N. E. a comuneĭ, pe care s'a plantat viţă.

In comună e piscul Cireş şi poĭenile: Popeĭ şi Bechi.

E udată de gârla Sărată, cu afluentul sĕu Mislea Dulce şi de văile: Doftăneţu, Runcu, Lupóica, Scórţeĭ, şi Valea Sécă.

Se mărginesce cu comunele: Telega, Băicoiu, Brănesci şi com. Bordeni.

SCORŢENI, deal, com. Scorţeni,

plaiul Prahova, pe care se cultivă 13½ h. a. vie.

SCORUȘULUĬ, poiénă spre V. de com. Moreni, pl. Filipesci, în pădurea statuluĭ Lupóica-Stavropoleos.

SCORUȘULUĬ, pisc, com. Slănic, pl. Vărbilău.

SCOARȚA, vale, udă partea de V. a com. Scorțeni, pl. Prahova, numită așa după scórța ce se estrăgea în vechime de aicĭ și se vérsă în gârla Sărata la punctul numit «Piscani».

SCURTA, vale între comunele Hârsa și Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria.

SCURTESCI, sat, face parte din C. R. Stefesci, pl. Vărbilău. Aci e o biserică în formă de pesceră. Anul fondăreĭ și ctitoriĭ nu se cunosc.

SCUTARI, numire ce se maĭ dă căt. Cosmina-de-sus, pl. Vărbilău.

SCUTĂRÉSCA, vale, com. Cosminele, pl. Vărbilău.

SECĂRIA, apă, udă cătunul cu același nume, com. Comarnic, plaiu Peleș.

SECĂRIA, sat, face parte din C. R. Comarnic, pl. Peleș.

SECIUL, isvor, udă com. Cărbunesci, pl. Podgoria și se vérsă în gârla Lopatna.

Și-a luat numele de la pămêntul cel slab din care isvorăsce.

SECIU, deal, situat în partea de E. a com. Boldesci, pl. Podgoria. Direcția luĭ e către Est și Sud. Este plantat cu viĭ, ađĭ filoxerate, și cu liveđĭ de prunĭ.

SECIU, sat, face parte din C. R. Boldescĭ, pl. Podgoria. Este situat pe dealul Seciu și are o biserică fondată în a. 1801 prin contribuție din partea sătenilor și ajutorul D-luĭ George Boldescu.

SECIU, deal, situat în partea de E. a com. Bughiile, pl. Teléjen. Și-a luat numele de la pîrîiașul Seciu. Pe dealurile din acéstă comună se cultivă ovĕz, viĭ și pomĭ.

SECIU, surpătură în partea de E. a com. Bughiile, pl. Teléjen,

SECIULUÏ (Poiéna-), șes, com. Ogretinu, pl. Teléjen, numită ast-fel fiind-că în acéstă poiénă nu se găsesce nicï o fântână cu apă.

SECIURILE, munte la E. de com. Comarnic, pl. Peleș.

SECIURILE, sat, face parte din C. R. Șotrile, pl. Prahova. Are o populațiune de 41 locuitorï (20 bărbațï, 21 femeï).

SECIURILE, carierï de piétră, com. Șotrile, pl. Prahova.

SECĂRILE, rîpă spre S. de com. Surani, pl. Podgoria, pe care se cultivă puțină secară.

SECĂTUREÏ (Poiéna-), șes, com. Ogretinu, pl. Teléjen.

SECĂTURILE, poiénă, spre N. V. de com. Talea, plaiul Peleș.

Se crede că și-a luat numele de la secarea pădurilor ce au fost o dată pe acéstă poiénă.

SECĂTURILE, sat, face parte din C. R. Provița-de-sus, pl. Prahova. Are o populațiune de 577 locuitorï (287 bărbațï, 290 femeï).

SECOTA, vale, com. Mănesci, pl. Têrgșor.

SÉCA, poiénă la V. în com. Dițesci, plasa Filipesci.

SÉCA, vale, isvorăsce din com. Păcureți, pl. Podgoria, curge printre dealurile Slavu și Bârzila, merge de la V. spre E. și se vérsă în gârla Mațița.

Pe acéstă vale este situată o parte din com. Păcurețï.

SÉCA, vale, isvorăsce de sub pólele dealuluï Malota în partea de E. a com. Scorțeni, pl. Prahova. Sa numit ast-fel fiind că în tot timpul este lipsă de apă. Curge numaï în urma ploilor și a topireï zăpeḑi. Acéstă vale udă puțin căt. Bordeni-Marï, com. Bordenï, pl. Prahova, și se vérsă în gârla Runcu la limita acestuï cătun cu căt. Sârca, com. Bordeni.

SÉCA, sat, face parte din comuna urbană Filipesci-de-Têrg, pl. Filipescï.

SÉCA, vale, com. Măgurenï, plasa Filipescï.

SÉCA, pîrîiaș, isvorăsce de la fântâna Gorțea, trece prin cen-

trul com. Máneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen, curge de la V. spre E. și se vérsă în rîul Teléjen, pe malul drept, în raionul com. Máneciu-Ungurenĭ.

SÉCA, surpătură, spre E. de primăria com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen.

SÉCA-OLARI, pădure a statuluĭ, în întindere de 504 h. a. pendinte de com. Mărgineni-de-sus, plasa Filipescĭ.

SÉCĂ, vale, com. Târlescĭ, plaiu Teléjen.

SÉCĂ, vale. isvorăsce de la pólele munteluĭ Zamura, com. Predeal, plaiu Peleș, curge de la S. E. către V. și se vérsă în rîul Prahova, pe țărmul stâng, la N. de căt. Bușlenĭ.

La 1888, inginerul Erler a înființat pe acéstă vale o fabrică de ciment. Astă-ḑĭ este în deplină funcționare, producênd un ciment de o calitate superióră, recunoscută de bună.

SEMAN, vale, com. urb. Urlațĭ, plasa Cricov.

SFĂCARU, sat, face parte din C. R. Podeni-Nouĭ, pl. Podgoria.

SFÎNTA ANA, isvor curge din partea N. a com. Sinaia, pl. Peleș. Se vérsă în gârlița Peleșelul, și acésta în Peleș, care, după ce trece pe lângă castelul Peleș se vérsă în rîul Prahova, pe țĕrmul drept, în dreptul com. Sinaia.

SFÎNTA ANA, localitate la 2 k. m. departe de M-rea Sinaia, unde, după tradiție — spune D-l I. G. Babeș—au trăit primiĭ pusnicĭ. Nu putem—ḑice d-sa—precisa cu siguranță acéstă epocă, dar afirmăm, fără a greși, că viéța monahală a existat în ținuturile nóstre cu mult maĭ nainte de înființarea monastireĭ Sinaia de către Spătarul Cantacuzino, căcĭ el ḑice: «Unde maĭ înaintea zidireĭ acesteia, se aflau sihăstriĭ acolo»; de alt-fel credem că aceste locurĭ au adăpostit monahĭ încă din secolul al XIV-lea, când s'au fondat cele maĭ multe monastiri in țĕrile Române.

Se spune că aci ar fi fost o veche biserică ce servea ca locaș de rugăciune primilor ermițĭ aĭ munților.

Sfînta Ana are o posițiune fórte frumósă și este fórte mult visitată. Pentru înlesnire s'a făcut acum doĭ anĭ o sosea pênă aci.

SFÎNTU NICOLAE, fost schit la pólele Bucegilor, ale căruĭ ruine se vĕd și adĭ. S'a zidit pe la a. 1600, înainte de fondarea monastireĭ Sinaia.

SFÎRLĂNÉNCA, sat, face parte din C. R. Mălăescĭ, plaiu Vărbilău. Are o populațiune de 159 loc. (86 b. 73 f).

Acest cătun se maĭ numesce și Vulpescî. Aci e o biserică zidită în a. 1854 din temelie cu cheltuĭala D-lor Postelnicu Ion, Preotul Năstase, Preotul Stan, Postelnicu Vâlsan, Logofĕtu Mihaiŭ și alțiĭ, dând și locuitoriĭ micĭ ajutóre.

SFOARA (De la-), loc de arătură și fînețe, în marginea pădureĭ Surani, com. Surani, plasa Podgoria, avênd împreună cu locul Hataș (Pe-), 4 h. a.

SFOARA GRADIȘTEA, localitate lângă gârla Drajna, com. Drajna-de-sus, plaiu Teléjen.

SFORILE, moșie pe care la anul 1864 s'au împroprietărit parte din locuitoriĭ com. Ceptura, plasa Cricov.

SGROASEĬ, vale în partea de V. a com. Cocorăsci-Misli, pl. Vărbilău, unde se vĕd maĭ multe movile, făcute—se dice—de Tătarĭ. Pe acéstă vale a fost biserica de vîrghiĭ, ce se vede adĭ în cătunul de reședință, și pe care locuitoriĭ au adus'o aci, din causă că era prea departe.

SICHIREȚI, deal acoperit cu viĭ și pometurĭ, com. Filipesci-de-Pădure, plasa Filipesci.

SICRITA, pădure a statuluĭ în întindere de 175 h. a. pendinte de com. Sicrita, plasa Câmpu.

SICRITA, moșie a statuluĭ, fostă pendinte de M-rea Snagov, com. Sicrita, pl. Câmpu, vîndută de vecĭ.

SICRITA, comună rurală, plasa Câmpu. N'are nicĭ un cătun alipit. Este situată între apa Vătnău și rîul Prahova.

Veniturile sale se ridică la țifra de 2467 leĭ. Scólă nu există în comună. Copiĭ în vîrstă de scólă sunt 68 (36 b. 32 f).

SILA, vale, com. Drajna-de-sus, plaiu Teléjen.

SILA, surpătură, com. Drajna-de-sus, plaiu Teléjen.

SILIȘTE, loc isolat la S. E. de

com. Aricesci, plasa Podgoria, unde, spun bĕtrânii, a fost sat Tătărăsc, și unde se făcea și un têrg anual, numit «Drăgaica».

După isgonirea Tătarilor—spune legenda locală—sub Negru Vodă, s'a desființat acel sat și s'a format cel actual, tot pe acel loc, întindêndu-se pe dealurĭ și cóste.

SILIȘTE, loc isolat în com. Ghirdoveni, pl. Filipescĭ, unde se găsesc plantațĭ maĭ mulțĭ merĭ și unde se dice că în vremurile vechĭ ar fi fost un sat, locuit de Tătarĭ.

SILIȘTEA, localitate în mijlocul câmpiciĭ Zeletinu, com. Posescĭ, plaiu Teléjen, unde se dice că a fost satul Posesci, ce a rĕmas pustiu din causă că locuitoriĭ sĕĭ au fugit de frica Tătarilor.

Biserica de acolo, construcție de lemn, a fost maĭ tărdiu mutată în com. Posesci, sub numirea de biserica din Vîrf și adĭ servesce de cimitir.

SILIȘTEA, numire ce se maĭ dă cătunuluĭ Brebu-Megieșesc, com. Brebu, plaiu Prahova.

SILIȘTEA, pădurice a statuluĭ în întindere de 3 h. a. pendinte de com. Ceptura, plasa Cricov, care, împreună cu trupul Vălénca (50 h. a.), formézĕ pădurea Vălénca.

SILIȘTEA sau Fundurile, munte în partea de N. a com. Teșila, plaiu Peleș, ce servesce de islaz.

SILIȘTEĬ (Malul-), mal, com. Teișani, plaiu Teléjen.

SILIȘTEA DEALULUĬ, sat, face parte din C. R. Călinesci, pl. Filipescĭ.

SILIȘTEA DEALULUĬ, sat, face parte din C. R. Filipesci-de-Pădure, plasa Filipescĭ. Are o pop. de 299 loc. (196 b. 103 f).

In acest sat se află o biserică zidită la a. 1833 de State și Mitrea, doĭ monahĭ, carĭ s'au aședat aci. Serviciul divin se oficiază în biserică, numaĭ la anumite dile și la sĕrbătorile împĕrătescĭ, mergênd preotul din comună.

Aci a fost un schit de călugărițe, care s'a desființat în urma uneĭ hotărîrĭ consistoriale, iar călugărițele au fost mutate la monastirile Zamfira și Susana.

SIMOIU, vîrf înalt, com. Bréza-de-sus, plaiu Prahova.

SINAIA, stație de drum de fier pe linia Bucurescĭ-Predeal, la 125 k. m. departe de Bucurescĭ și la 65 k. m. de Ploescĭ, între stațiile Valea-Largă și Buștenĭ.

SINAIA, numire veche ce se da satuluĭ Bălțescĭ din com. Podeni-Vechĭ, plasa Podgoria.

SINAIA, comună urbană, plaiul Peleș, la 45°,21 latitudine Nordică și 23°14 longitudine Estică, situată pe valea rîuluĭ Prahova, la 66 k. m. departe de Ploescĭ, capitala județuluĭ. Aci e reședința plaiuluĭ Peleș, a comp. 5 din Regimentul 7 de dorobanțĭ, a unuĭ ocol silvic și a judeluĭ de ocol.

In timpurile vechĭ, Sinaia aparținea de com. Podu-Néguluĭ, ce se întindea de la Predeal pênă la Posada. La 1864, cătunele Posada și Podu-Néguluĭ s'au alipit la Comarnic, și la 1874, cătunele rĕmase, după dorința M. S. Regeluĭ, au luat numirea de «Sinaia» avênd primăria la Buștenĭ.

La 1884, cătunele Predeal, Azuga, Bușteni și Poĭéna Țapuluĭ s'au deslipit de Sinaia, formând o comună nouĕ, sub numele de «Predealu» rĕmânênd alipite la Sinaia numaĭ Isvorul și Furnica.

Prin legea din 1880, Sinaia a fost declarată comună urbană.

Documentele vechĭ, ce ne stau la disposițiune, ne probéză că în vechime aceste locurĭ erau acoperite cu pădurĭ necălcate de picior de om.

Spătarul Mihaiŭ Cantacuzino, fondatorul m-reĭ Sinaia, ne spune într'un document, că înainte de fondarea m-reĭ Sinaia, pe aci era pustie și «numaĭ pădurĭ se afla acolo». Decĭ, înainte de 1690 aceste locurĭ erau nepopulate.

Primiĭ locuitorĭ aĭ Sinaĭeĭ, au fost nisce scutelnicĭ întrebuințațĭ pentru paza monastireĭ și cultivarea moșiilor monastirescĭ.

Constantin Brâncovénul este cel-d'ântêiŭ, care prin hrisovul sĕu din 9 Martie 1701, a scutit 40 puscașĭ, apoĭ Nicolae Mavrocordat (1711) adaogă 10 familiĭ de scutelnicĭ, Grigore Ghica (1735) încă 30 și Mihaiŭ Șuțu (1783) încă 24 scutelnicĭ.

Aceștĭ scutelnicĭ au fost prima populație stabilă prin aceste ținuturĭ, decĭ prima po-

pulație stabilă 'și are începutul o dată cu fondarea monastireĭ Sinaia.

Locuitoriĭ s'au înmulțit din ḑi în ḑi prin numerósele măritișurĭ cu ciobanĭ, carĭ după căsătorie se stabileau aci.

Populația comuneĭ Sinaia s'a înmulțit maĭ cu sémă în jumĕtatea a doua a seculuĭ acestuĭa, maĭ ales de la 1880, *de când Sinaia a devenit reședința de véră a Majestățeĭ Séle Regeluĭ Carol I, care a construit aci, la spatele m-reĭ Sinaia, într'o luncă în formă de amfiteatru, înconjurată de stâncĭ cu vîrfurĭ pleșuve și de bradĭ secularĭ, măreţul castel Peleș (v. a. n.), la pólele munteluĭ «Piétra Arsă»*.

Situațiunea prosperă în care se găsesce aḑĭ valea Prahoveĭ se datoresce numaĭ M. S. Regeluĭ Carol, care la Iulie 1871, împreună cu iubita nóstră Suverană, visitând Monastirea Sinaia, și vĕḑênd frumusețea cu care natura a înzestrat aceste locurĭ pitorescĭ, au hotărît a face din Sinaia reședința domnéscă de véră.

Comuna Sinaia are douĕ cătune: Isvorul și Furnica. Cu o populațiune de 1272 locuitorĭ (679 bărbațĭ, 593 femeĭ). Familiile din comună se repartiséză ast-fel: 285 Românĭ, 38 de Țiganĭ, 55 Ovreĭ, 27 Bulgarĭ, 118 Ungurĭ, 97 Nemțĭ, 39 Italienĭ, 15 Francezĭ și 5 Sêrbĭ.

Țiganiĭ se ocupă cu fieraria, Unguriĭ cu munca pe la fabricĭ, Ovreiĭ și Franceziĭ cu comerciul, Nemțiĭ cu industria, Italieniĭ cu cioplitul pietreĭ, Sêrbiĭ și Bulgariĭ cu zidăria, ca ajutóre ale Italienilor.

Notă. Scutirile acordate de Const. Brâncovénu pușcașilor monastireĭ Sinaia erau urmĕtórele: de birul mărunt de țéră, de miere și de céră, de gălétă și de fîn, de sacharele (rechisițiĭ) de care de óste, de birul oștieĭ și al lefilor, de birul untului, de rînduiala vacilor și al oilor, de plata chanuluĭ și a sultanuluĭ, de haraciu, de lipsa haraciuluĭ, de velikii-séma, de séma a doua și a treia (pentru echilibrarea bugetelor), de cheltuiala visterieĭ, de rînduiala și sataralele care se pun pe sĕliște, de podvóde (care de transport militare), de mertice (pentru amploiațiĭ turcescĭ), de conace și de caĭ de olac (serviciul postal) și de alte de tóte dăjdiile și rînduelile, orĭ câte ar maĭ ieși pe an în țéră de la visteria domnéscă nimic

val și bântuială să n'aibă.

Așișderea și de ocrit ale lor drepte bucate pênă la 1000 și de dijmărit, stupĭ 300, rîmătorĭ 400 să fie iertațĭ, nicĭ o dată de niminea bântuițĭ sau trașĭ să nu fie.

In tótă comuna sunt 301 capĭ de familie, 391 contribuabilĭ și 326 case.

Aci agricultura lipsesce cu desăvêrșire, de óre-ce tot terenul este muntos și prin urmare neprielnic cultureĭ.

Aci nu se găsesce nicĭ un fel de arbor fructifer.

Dintre animalele domestice se găsesc 63 caĭ, 108 boĭ, 87 vacĭ 27 vițeĭ, 1 taur, 157 oĭ, 118 porcĭ.

Locuitoriĭ cătunuluĭ Isvoru s'au împroprietărit la a. 1864 parte pe moșia D-neĭ Zoe Brâncovénu, parte pe moșia Eforieĭ Spitalelor civile; ceĭ din căt. Furnica s'au împroprietărit la 1880 după legea din acel an, la pólele munteluĭ Furnica, proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile; iar ceĭ din centrul orașuluĭ au locurĭ cumpĕrate de la Eforie în basa legilor de la a. 1872 și 1880.

Carte a început să se învețe în acéstă comună de la 1862, însă scólă în regulă s'a înfințat la 1882. Au urmat cursurile în anul trecut 53 băețĭ și 33 fete, din numĕrul de 101 înscrișĭ (63 b, 38 f.).

Comerciul în comună se exercită de 34 cârciumarĭ, hangiĭ și băcanĭ. In timpul vereĭ diferite hotelurĭ și restaurante, care de care maĭ luxóse stau la disposiția visitatorilor.

Cine a cunoscut aceste localitățĭ maĭ 'nainte cu 15 anĭ, nu se póte îndestul mira că, într'un interval atât de scurt în locul puținelor case țĕrănescĭ, ce semănau cu colibele pusnicilor, găsesce ad̦ĭ aci construcțiunĭ moderne publice și private, și mulțime de case țĕrănescĭ cochete și frumóse.[1])

Linia ferată, construită pe malurile Prahoveĭ, unesce centrul țĕreĭ cu punctul Predeal, trecĕtóre în Transilvania. Soseaua națională Ploescĭ-Predeal, ce vine despre Comarnic, parcură acest oraș. O altă sosea, ad̦ĭ în construcție, vine din com. Moreni la Sinaia, legându-se cu sos. națională Ploescĭ-Predeal [2])

Veniturile ordinare ale co-

---

[1]). I. G. Babeș.

[2]) Ved̦ĭ căile de comunicație ale județuluĭ.

muneĭ pe a. 1893-94 sunt de 81.248 leĭ și cheltuelile de 43.867; iar la drumurĭ 8272 leĭ veniturile și cheltuelile 7656.

Ca locurĭ însemnate în comună avem, spre N. V. de monastire, distanță de 2 k. m. localitatea numită «stînta Ana» unde o dată se ḑice că ar fi fost o vechiă bisericuță, ce servea de casă de rugăciune primilor ermițĭ aĭ munților Bucegĭ. Aci, la stînta Ana, este o stâncă înaltă, unde se duc visitatoriĭ din Sinaia, în care scop s'a construit, acum doĭ anĭ, o frumósă sosea pênă acolo.

Sinaia e coprinsă la N. V. de șirul munților: Omul, Caraimanul [1]) Jepiĭ, Piétra-Arsă, Furnica, Vîrful cu Dor, Păduchiosul [1]) iar în partea de S. E. de Vîrfurile: Cumpĕtul, Gagul și Găguțul, Piscul Câineluĭ, Colțiĭ luĭ Babeș și Șețul.

Gârlele principale și cunoscute, carĭ udă com. Sinaia sunt, afară de rîul Prahova, gârla Peleșul, formată din isvorul Peleș și Peleșelul și mărită cu isvorul sfînta Ana și pârâul Valea Rea.

Ca stabilimente industriale sunt în Sinaia:

1). Fabrica de cherestea, înființată la a. 1879 de D-niĭ Popovicĭ și Costinescu. La a. 1888, D-l Costinescu a montat'o cu mașinĭ perfecționate, producênd anual pênă la 15.000 m. c. lemnărie de brad și molift, pentru construcțiunĭ și tâmplărie.

2). Fabrica de var hydraulic tot a d-luĭ Costinescu.

3). Fabrica de cuĭe de fier, care a început să funcționeze la Ianuarie 1892 și produce anual o cantitate de un milion și jumĕtate k. g. cuĭe de sârmă și ocupă 45 lucrătorĭ Românĭ și Germanĭ.

SINAIA, monastire zidită la a-

---

[1]) Atât în com. Predealu cât și Sinaia am găsit mulțime de isvóre fără nume. Țěraniĭ, chiar ceĭ maĭ bětrânĭ, 'țĭ spun, când îĭ întrebĭ de numele lor: «écă un isvor, vine din cutare loc, fără să scie cum ĭ ḑice, și positiv că n'are nume. Că n'au nume am constatat'o astă-véră, când luând cu mine din Buștenĭ pe cel maĭ bětrân și inteligent țěran din localitate și găsind în drumul meu între Buștenĭ și Poĭéna-Țapuluĭ 4 isvóre, cu apă îndestul de abondentă, de și bântuia o secetă grósnică, la tóte aceste 4 isvóre mi-a rěspuns: Veḑĭ, curg, vin din Jepĭ, dar uĭte, aicĭ m'am pomenit, dar nu sciu cum le ḑice; ĭ ḑice isvor, nu are alt nume. Constat că sunt văĭ și isvóre carĭ n'au nume.

[1]) Parte din eĭ aparțin comuneĭ Predealu.

nul 1695 de Marele Spătar Mihaiŭ Cantacuzino, fiul postelniculuĭ Constantin, numită de Dositeiŭ Patriarchul Erusalimuluĭ și m-rea «Buceagul». Numirea de «Sinaia» a dat'o monastireĭ însușĭ spătarul Cantacuzino, după cum se vede din actul de fondațiune: «Am zidit din temelie și am înălțat un schitișor, numindu-se Sinaia, după asemĕnarea Sinăĭeĭ ceĭ marĭ» și după cum arată și Patriarchul Țarigradului Gavriil (1702) «....... pe care Sinaia au numit'o binefăcênd, îndemnându-se de multă dragoste și cucernicie ce avea către sfîntul și de Dumnețeu umblatul muntele Sinăĭ».

Sub numirea de m-rea Sinaia înțelegem cetatea cu biserica [1]) și chiliile vechĭ; biserica cea nouĕ s'a început la a. 1843 de starițul Iosaf, și s'a terminat în 1846. de starițul Paisie.

Monastirea Sinaia a fost una dintre cele maĭ bogate din țéră. Pe lângă averile lăsate de fondator, monastirea maĭ poseda moșiile: Groșanĭ (Buzĕu) Kizescĭ și Matița, Câmpina și Dudesci, Valea Rea, Piétra-Arsă, și altele.

Ea era scutită de tóte dările către stat, avea dreptul de țeciuĭală, precum și o mulțime de scutelnicĭ, pentru paza monastireĭ și cultivarea moșiilor eĭ.

Cu privire la fondarea m-reĭ Sinaia, Călugăriĭ de la m-rea

[1]). Inscripțiunea ce se găsesce săpată în piétră, d'asupra arcadeĭ din întru:

«Zugrăvitu-s'a acéstă sfîntă biserică în țilele Domnuluĭ Ion Alex. Constantin Moruzi Voevod, fiind Mitropolit Dositeiŭ, și s'a săvîrșit prin tótă ostenéla și cheltuiala părinteluĭ egumenuluĭ Damaschin 1795» nu este referitóre la zidirea monastireĭ, ci numaĭ la unele reparațiunĭ, făcute de Egumenul Damaschin, căcĭ inscripțiunea săpată în piétră și pusă la frontispiciul bisericeĭ marĭ e următórea:

«La cursul anilor de la Mântuitorul nostru Hristos, 1695, s'au zidit sfînta monastire Sinaia, de fericitul întru pomenire ctitorul Mihail Cantacuzino, marele Spătar, întru cinstea Adormireĭ Prea sfinteĭ de Dumnețeu Născĕtóre; iar la leatul 1848 s'a maĭ adăogat la acéstă sfîntă biserică în țilele Prea Luminatuluĭ nostru Domn Grigore Dimitrie Bibescu, Voevod, cu blagoslovenia Prea sfințituluĭ Archiepiscop și Mitropolit al țĕreĭ D. D. Neofit, cu cheltuiala caseĭ și din afierosirile fericiților ctitorĭ, în numele Prea sfinteĭ Treimĭ și în cinstea Adormireĭ Prea sf. Născĕtóre de D-zeu, s'a început zidirea acesteĭ bisericĭ de roșu în stărițĭa Prea Cuviosuluĭ Iosaf Arhimandrit, întru care sus numitul au și rĕposat în Domnul și s'au desăvîrșit prin stăruința, osîrdia și ostenéla Prea Cuvioșieĭ séle Părinteluĭ Paisie Arhimandritul acestuĭ sfînt lăcaș...... 1846».

Sinaia povestesc următórele: [1])

«Ingrijitorul bisericeĭ» sf. Nicolae» după Malomăț, avea obiceiul în privigherile sale de miedul nopțeĭ, d'a eși pe culmea dealuluĭ, unde se află astă-ḑĭ m-rea Sinaia. In nóptea de sf. Maria Mare, acest călugár, după săvîrșirea rugăciunilor, fiind obosit, a adormit. Deșteptându-se la auḑul unor cântărĭ armoniósc, vede în josul dealuluĭ, pe o poeniță, lumină maĭ ca ḑiua, și două cete de tinerĭ îmbrăcațĭ în alb cu lumînărĭ aprinse, ce străluciau ca razele sóreluĭ, și-ĭ aude cântând troparul Adormireĭ, iar după terminarea cântărilor s'a pus íéră-șĭ întunericul nopțeĭ».

«Despre cele vĕḑute, îngrijitorul bisericeĭ Malomățuluĭ dădu scire la Mitropolie».

«Spătarul Mihaiŭ Cantacuzino, auḑind și el de acéstă vedenie, și dorind a-șĭ împlini făgăduiala dată, pe când persecutat de Turcĭ, se afla în muntele Sinăĭeĭ celeĭ marĭ, a început clădirea monastireĭ, înzestrând'o cu multe moșiĭ și bunurĭ».

Intreținerea m-reĭ Sinaia costă pe Eforia Spitalelor civile din Bucurescĭ 7308 leĭ anual.[1])

[1]). Communicate d-luĭ I. G. Babeș. Veḑi «Din planul Peleș».

SINOIU, munte la E. de com. Bréza-de-sus, plaiul Prahova.

SINOIU, deal situat în partea de N. a com. Cornu, pl. Prahova; servă de pășune pentru vitele locuitorilor.

SIRIAȘUL, pârâu, isvorăsce din muntele Tabla-Buți, curge spre S. E. și se vérsă în Siriul-Mare, com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen.

Are de afluențĭ isvórele: Cocașul și Palalogi.

SIRIU-MARE, gârlă, isvorăsce din muntele Tătaru, de la N. de com. Star-Chiojdu, plaiu Teléjen, curge de la N. V. spre S. E. se împreună cu Siriu-Mic, în partea de N. E. și apoĭ intră în județul Buzĕu.

Are de afluent isvorul Vîna. Pe Siriu-Mare este un ferăstrău pentru tăiat cherestea.

[1]). Printr'un hrisov din 1775, Iulie 2 monastirea Sinaia era în drept să ĭea de la Ocna Slăniculuĭ, care ocnă era pe moșia ctitoruluĭ m-reĭ Sinaia, Mihaiŭ Cantacuzino, biv vel spătar, pe tot anul câte 100 leĭ, și diferite taxe de la têrgul Urlațĭ.

SIRIU-MIC, veḍĭ Siriu-Mare.

SISTEMATICA, se numesce a șésea gură de ocnă deschisă în com. Slănicu, plaiu Vărbilău. S'a părăsit deși e cea maĭ nouĕ. Acésta are câte-va legende interesante. Sarea din ocnele vechĭ se estrăgea într'un sistem cu totul primitiv cu caĭ și crevace.

SITARU, loc isolat, com. Slănicu, plaiu Vărbilău.

SLATINA, deal, com. Bréza-de-sus, plaiu Prahova.

SLAVU, surpătură în partea de N. a com. Păcureți, pl. Podgoria. Locuitoriĭ spun că i s'a dat acest nume, căcĭ pe dealul unde se află surpătura, locuia un bĕtrân, care avea obiceiŭ ca la tótă vorba să ḍică «Slavă Domnuluĭ».

SLAVU, deal la N. de com. Păcureţĭ, plasa Podgoria.

SLAVU, deal în partea de S. a com. Opărițĭ, plaiu Teléjen. Se întinde între gârlele: Tulburea și pârâul Sărățelu și este acoperit cu pădure. S'a numit ast-fel de la terenul sĕu cel slab și neproductiv.

SLĂNIC, statie de drum de fier pe linia ferată Ploesci-Slănic, la 104 k. m. departe de Bucurescĭ și la 44 k. m. de Ploescĭ.

SLĂNICUL, comună urbană, plaiul Vărbilău. Se crede a se fi înființat de peste 350 anĭ.

Este situată pe valea gârleĭ Slănicu, la 45 k. m. departe de Ploescĭ. Aci e reședința plaiuluĭ Vărbilău.

N'are cătune deosebite, dar extremitățile acesteĭ comune se numesc ast-fel: cea despre N. *Groșani*, iar cea despre S. *Prăjani*.

Are o populațiune de 4488 locuitorĭ, în carĭ intră 17 bărbațĭ și femeĭ de diferite naționalitățĭ și 6 familiĭ de țiganĭ.

Capĭ de familie sunt 885; contribuabilĭ 956; case de locuit 1069 și nelocuite 22.

In comuna Slănicul, sunt 5 bisericĭ, dintre care în 4 se face oficiul divin, iar una este închisă, fiind ruinată.

Acestea sunt: biserica de la Groșani, cu hramul Sf. Ión Botezătorul, fondată cam pe la anul 1724 de Stoica Giórsă. Pentru prima óră a fost de lemn. S'a refăcut pe la 1774 de către Neagu Toma. Inscripția de la ușa bisericeĭ e-

ste ştérsă şi nimic nu se póte citi.

A doua biserică este Sf. Gheorghe, acum închisă, din causa ruinăreĭ. Are următórea inscripţiune: «Acéstă sfîntă şi dumnedeéscă biserică este zidită şi înălţată din temelie, cu tóte podóbele ce îĭ se cuvine, după cum se vede, întru cinstea şi lauda sf. Mucenic Gheorghe, de robul luĭ Dumnedeu Opriş, Radul, Filcea, Trandafir, în dilele Domnuluĭ Nostru Iw Constantin Nicolae Voevod, şi a iubitoruluĭ de Dumnedeu Episcop Kir Misail, întru vecĭnică pomenire, în leatul de la facerea lumeĭ 7243, de la Hristos 1732 în Septembre 10».

A treia biserică e catedrala, cu hramul «sf. Erarchĭ». Are următórea inscripţie: «Acéstă sfîntă şi Dumnedeéscă biserică s'a ridicat întru cinstea şi lauda sfinţilor erarchĭ, zidită cu tótă cheltuaiala Dumnéluĭ boeruluĭ biv vel clucer: Jon X (Hagi) Moscu..... în dilele Domnuluĭ iw Alexandru Moruzi, cu blagoslovenia Mitropolituluĭ Kir Dosofteiŭ, Episcop Kir Constandie, şi s'au săvîrşıt cu tótă podóba eĭ de numitul boer, la létul 1800, Octombre 1».

A patra biserică, cu hramul «Nascerea M. Domnuluĭ» s'a fondat la a. 1851 de Safta Zănésca şi a cincea, cu hramul «sf. Ilie» ridicată din temelie cu ajutorul D-luĭ Ion Marinescu şi al tutulor mahalagiilor, la a. 1865. Aceste bisericĭ sunt deservite de 5 preoţĭ.

Locuitoriĭ se ocupă parte cu tăiétul săreĭ din saline, parte cu munca câmpuluĭ prin judeţele Ialomiţa şi Brăila; meşteşugarĭ nu sunt afară de câţĭ va rotarĭ şi dulgherĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ, parte s'au împroprietărit la 1864, pe proprietăţile maĭ multor moşnenĭ, pe a Eforieĭ Spitalelor, şi pe a Dómneĭ Zănescu. Locuitoriĭ au: 235 caĭ, 904 boĭ, 539 vacĭ, 223 viţeĭ, 70 taurĭ, 1269 oĭ, 130 capre, 418 porcĭ.

In comună sunt 5 morĭ pe apa Slăniculuĭ, 4 în Groşanĭ şi 1 în Prăjanĭ, precum şi o fabrică de ipsos a fraţilor Alexerio, căreia s'a acordat avantajele legeĭ pentru încurajarea industrieĭ naţionale.

Scólă există în comună de la anul 1855, însă scólă particulară, cu plată de 2 sfanţĭ pe lună, ţinută în chiliile bisericeĭ sf. Gheorghe, de către

un dascăl de biserică, și a urmat ast-fel, sub diferiți dascălĭ, și în urmă sub vre-o douĭ învĕțătorĭ cu óre-care scólă maĭ bună, pênă la anul 1866. Atuncĭ fiind adușĭ de către Eforia Spitalelor civile, maĭ mulțĭ copiĭ din Asil, spre a fi dațĭ unora dintre locuitorĭ, carĭ n'aveau copiĭ, Eforia a înființat o scólă a sa, care la a. 1869 a fost luată în sarcina statuluĭ. Cu tóte acestea în localitate se învéță carte de pe la anul 1820. *Sciu carte 153 bărbațĭ și 75 femeĭ.* Scóla de băcțĭ, la care funcționéză institutorĭ, s'a frecuentat de 165 băcțĭ și cea de fete 53 fete.

In partea despre E. a Slăniculuĭ, la localitatea numită »Fântâna Rece» d'asupra căreĭa se întinde un platou, avênd o ușóră inclinațiune spre N, iar în partea sud-estică o prăpastie, la pólele căreia se întinde un costiș, locuitoriĭ obișnuesc a ĭ ḍice «Sub-Cetate» ceia ce dovedește că pe platoul din susul prăpăstiĭ a fost odinióră o cetate; dar în ce epocă, or cuĭ a aparținut nu se scie, căcĭ nicĭ un indiciu nu îndruméză către vre-o descoperire, maĭ ales că nu s'a făcut nicĭ o săpătură, orĭ altă cercetare. Se maĭ ḍice că la pólele prăpăstieĭ ar fi o culă, ce ascunde un tesaur, pe care uniĭ voind a-l scóte s'au pomenit împrăștiațĭ, fugind care în cotro a nemerit.[1])

Ape minerale sunt în localitate, unde au fost gurĭ de ocne altă-dată și se numesce: *Baia Baciu și Baia Verde.* Ele aparțin statuluĭ. Aceste ape conțin *sare și iod* și se întrebuințéză la reumatism, sifilitice, scrofule, bóle de piele și de mitră, bóle de ficat și pete pe corp, durerĭ de cap, etc.

Din proprietatea luĭ Dumitru Arnăutu maĭ ese un isvor cu apă de puciósă, pe care locuitoriĭ o întrebuințéză la menajul caseĭ și la adăpatul vitelor. Locuitoriĭ din partea loculuĭ (parte din mahalaua Precista, parte din Prăjanĭ) sunt fórte sănătoșĭ.

Maĭ este un isvor de apă sărată, conținênd sare și fier în mare cantitate, iod și puciósă într'o cantitate maĭ puțin pronunțată ca sarea și fierul, de o răcélă extra ordinară, aparținênd d-luĭ Al. Slănicénu, ce se întrebuințéză cu mare succes la bólele de maĭ sus, prin băĭ calde și recĭ.

[1]). Comunicat de D-l Al. Slănicénu, directorul scóleĭ de băcțĭ.

Aceste băĭ sunt visitate véra de fórte multă lume.

In anul 1892, an rodnic, s'a fabricat 21.835 d. l. țuĭcă, iar în termen mediu se fabrică pênă la 10,000 d. l. anual.

In Slănic sunt mine fórte bogate în sare gemă, iar în ceia ce privesce calitatea, rivaliséză cu minele din Anglia, și aduce țĕreĭ un venit fórte însemnat.

De asemenea există și o carieră de piétră, din care se fabrică ipsos. Localitatea unde este cariera se numesce «Pe Zăpodie» lângă muntele Verde, în partea de N. E.

Gândacĭ de mătase se cultivă în fórte mică cantitate; Stupĭ cu albine sunt 81. Apicultura, ca și sericicultura, este neglesă.

Pămêntul e impropriu cultureĭ; priesce puțin numaĭ porumbuluĭ, ce se cultivă pe 380 h. a. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 84.000 prunĭ, pe o întindere de 140 h. a, 3000 merĭ, 1200 perĭ. 2500 nucĭ, 150 duḑĭ, 200 cireșĭ. Liveḑile produc ca la 1760 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 23 cârcĭumarĭ.

Bugetul comuneĭ pe anul financiar 1893-94 a fost de 24,239 leĭ iar cheltuelile se urcă la 25.138 leĭ. Se deslușesce că bugetele comuneĭ în total — cu datoriile rĕmase asupra foștilor primarĭ și perceptorĭ, carĭ în toțĭ aniĭ se rapórtă prin bugete, se urcă la 50.212 leĭ.

In partea despre N. și N.V. a Slăniculuĭ este plaiul așa numit «Șerban Vodă» care, deși nu cade în raionul comuneĭ, este totușĭ în răzășie cu Slănicul. Acest plaiŭ începe din căt. Schiulescĭ, pendinte de com. Homorîciurile, și merge urcând un colnic destul de întins pênă în gâturile munților, ramificațiunĭ ale Carpaților, prin diferite suișurĭ și coborîșurĭ, muchĭ și văĭ, pênă ajunge în Transilvania. De sigur acest plaiŭ pórtă numele luĭ Șerban Vodă Cantacuzin (1679-1688). Acest drum, deși scurt, pentru a ajunge repede în Transilvania, acum este părăsit, din causa impracticabilitățeĭ prin munțĭ, dar care alte dățĭ a fost calea sigură a salvăreĭ viețeĭ Domnilor, carĭ îșĭ căutau refugiu în Transilvania.

Parte în raionul comuneĭ, parte în marginile eĭ, se găsesc situate urmĕtórele piscurĭ, poĭenĭ, plaĭurĭ, ca: Piscu

Vulturuluĭ, Poiéna Banuluĭ, Valea Feteĭ, Piscu Gorganuluĭ, Scorușuluĭ, Gornătele, Cremenea, Zăpodia; Fundata (loc isolat, destinat pentru îmormîntarea holericilor, după vremurile vechĭ); Podu Lungaș, Măgura, Vîrful luĭ Gureș, Sitaru, Varangheĭ, Gróza, Degerați, Plaiu Ogaruluĭ, Leba, Vîrful Gâsceĭ, etc. Cele maĭ multe din ele sunt locurĭ pentru pășunat, nefiind accesibile cultureĭ.

E udată de gârla Slănicu, ce desparte comuna în două, de la N. spre S. și de afluenți acesteia: Tărîcénca, Valea Musceluluĭ, Cărbunénuluĭ, Cea de la Mihaiŭ Edu, Bughia, etc.

Se mărginesce cu comunele: Schiulescĭ (N.), Teișanĭ și Bughea (E.), Livadea și Vărbilău (S.) și Ștefescĭ (V.)

SLĂNICU, salina, com. Slănicu, pl. Vărbilău, legată cu linia Ploescĭ-Predeal prin ramura ferată Buda-Slănicu, de 35 k. m. lungime. și este depărtată de Ploescĭ cu 45 k. m. Transporturile de sare direct de la Saline cu vagónele căilor ferate au început de la Slănic la 1 Decembrie 1883.

Asupra calitățeĭ săreĭ dăm aci tabloul de analisă făcută de D-l D-r Bernard Lendway în anul 1881, adăogând că sarea de la Slănic este în genere fórte albă și e preferată pentru consumațiune, pe când cea de la cele-l'alte Saline este maĭ vînătă și maĭ consistentă.

COMPOSIȚIUNE	Calitate	
	Superióră	Ordinară
Clorur de sodium	99.830	97.163
Clorur de Magnesium	—	0,007
Sulfat de Calce	0,013	1,536
Sulfat de sodă	—	0,277
Apă hygroscopică	0,089	0,162
Corpurĭ silico-argilóse	—	0,359
Suma	99.932	99.504[1]

[1]) Afară de acestea se maĭ găsesce urme de protoxid de fier, stronțiană, brom și hydrocarburĭ.

Vechia esploatațiune se presintă sub forma de conurĭ maĭ mult sau maĭ puțin regulate, care se lărgea cu cât esploatarea săreĭ se continua în adâncime, pênă când atingea un diametru de 50-60 metri, după care apoĭ perețiĭ lor deveniau verticalĭ.

Ele comunicau cu exteriorul în general prin două séu patru puțurĭ, servind pentru estracțiune și pentru circulațiunea uvrierilor, care se făcea prin mijlocul uneĭ seriĭ de scărĭ cu cue de lemn suspendată în unul din aceste puțurĭ și a căreĭ estremitate inferióră era lăsată liberă, așa că ea începea să oscileze, când se urca séu descindea cine-va pe dênsa.

Când esploatarea săreĭ nu se maĭ putea continua în una din aceste ocne, fie din causa abundențeĭ apelor, fie din acea că estracțiunea devenia prea costisitóre în vederea adânciмeĭ, fie din alte cause, atuncĭ ea era abandonată și se deschidea o nouă ocnă alăturea.

Asemenea vechĭ esploatațiunĭ se observă în mare număr în apropiere de salinele actuale, din care parte sunt încă neprăbușite, ér cea maĭ mare parte sunt prăbușite și formézá întinse basine cu apă maĭ mult séu maĭ puțin sărată.

La Slănic galeriile de esploatare actuale sunt în comunicațiune cu asemenea ocne vechĭ.

Astă-dí metoda de esploatare urmată în salinele de la Slănic este acea prin *stâlpĭ și galeriĭ*, metodă introdusă maĭ întâiŭ la Salinele marĭ de Fogt, inginer austriac, și introdusă la Slănic în anul 1870, prin deschiderea actualelor galeriĭ de esploatare.

Mina de la Slănic era formată pênă în anul 1870 de două vechí esploatațiunĭ, cunoscute sub numele de Ocna din din deal și Ocna din vale și care comunicau între ele printr'un tunel la basă.

La acéstă dată s'au deschis galeriile actuale de esploatare în număr de 4.

Salina Slănic este actualminte cea d'întâiŭ din salinele nóstre, atât din punctul de vedere al calitățeĭ superióre a săreĭ, ne avênd egală chiar în Europa, cât și din acela al instalațiunilor, care s'au început la 1878 și s'au terminat abia în anul 1885.

Tăierea săreĭ la aceste saline se face cu ciocanul și cu mașinĭ pentru tăiere.

Instalațiunea coprinde treĭ mașinĭ de tăiat, din care una face făgașele orisontale în direcția axuluĭ longitudinal al galeriĭ de esploatare și pe dedesubtul bloculuĭ ce este a se detașa, cea de a doua face făgașele verticale pe la spatele acestuĭ bloc și a treia face făgașele transversale pentru divisarea prismuluĭ obținut cu cele două prime mașinĭ în bucățĭ de câte 0, m. 30 lungime.

Estracția săreĭ se face la Slănic printr'o mașină cu vaporĭ, care a început să funcționeze la 5 Februarie 1881. Inainte de instalarea mașineĭ cu vaporĭ estracția se efectua prin mijlocul a două manegiĭ cu caĭ, așeḑate d'asupra puțuluĭ ocneĭ.

Pentru aducerea apeĭ necesară diferitelor mașinĭ de la Slănic, fiind-că în colina din spatele mineĭ nu s'au găsit isvóre, care să pótă fi aduse cu înlesnire și fără marĭ cheltuelĭ pênă la platoul mașineĭ de estracțiune, s'au captat apele unuĭ isvor de pe marginea gârleĭ Slănic, și pentru ridicarea acesteĭ ape la înălțimea trebuitóre mașinelor, a fost trebuință a se instala o pompă aspirantă fulantă.

La Slănic vagonetele cu sare estrasă sunt descinse la supra-față la o diferință de nivel de 20$^{m.}$ prin mijlocul unuĭ plan inclinat automotor de 160$^{m.}$ lungime, până la magasia cheiuluĭ, unde se operéză descărcarea lor și încărcarea în vagónele căilor ferate. Vagonetele cu sare pământósă sunt aduse pe un al doilea plan înclinat mult maĭ scurt, până la puțurile ocneĭ din vale unde ele sunt descărcate.

Aceste saline sunt luminate cu lumină electrică. Aparatele s'au procurat de casa *Siemens et Halske* din Berlin și a început să funcționeze din Martie 1883.

Pentru măcinatul săreĭ se află instalată la Slănic o mórá cu vapor, al căreĭ stabiliment este construit pe un alt platou maĭ jos, cu vre-o 6 metri ca platoul mașineĭ de estracțiune, funcționarea eĭ a început la Iulie 1881.

Tona de sare bucățĭ în Slănic se vinde cu 80 leĭ, ér sarea măcinată pusă în sacĭ cu 90 leĭ tona.

Tona de sare luată de la deposite fie în bucățĭ sau măcinată în sacĭ 105 leĭ.

Pentru esportațiune în Rusia, Serbia și Bulgaria prețul

este fórte redus, variind între 40-52,50 leĭ tona și acéstа pentru a se învinge concurența săreĭ streine [1])

In aniĭ 1881-1885 s'a estras de la Slănic:

Anul	Kilograme
1881-1882	23,548,814
1882-1883	17,302,068
1883-1884	21,161,561
1884-1885	21,350,598
	83,363,041

Intrebând pe D-l Al. Slăniceanu, care de la 1869 funcționéză în Slănic ca institutor și director al scóleĭ, de când s'a înființat penitenciarul, vechiul sistem celular, de când datéză și cum se estrăgea sarea în timpurile vechĭ, D-sa mi-a dat, pe lângă alte multe relațiunĭ fórte interesante, de care am usat în acéstă lucrare, urmĕtorul rĕspuns:

«Data precisă asupra deschidereĭ primelor gurĭ de ocnă în acéstă localitate este cu desăvîrșire pierdută în negura trecutuluĭ. Se ḑice numaĭ atât, că după încetarea funcționăreĭ ocnelor deschise la Teișanĭ, carĭ acum sunt cu desăvîrșire astupate, ne maĭ rĕmânênd din ele de cât semnul uneĭ adâncăturĭ la supra-față, în care se topesce cânepă de către femeile de acolo, căcĭ în acéstă adâncătură se strânge apă din ploĭ și stagnéză aci, ar fi trecut de acolo pentru a se căuta sare aci, unde s'a și găsit.

«Că este o vreme îndelungată, se póte judeca după astuparea cu pămênt a ocnelor de la Teișanĭ, precum și după țambruirea primeĭ gurĭ de ocnă făcută aci, în Slănic, care a resistat tutulor intemperiilor până acum câțĭ-va anĭ, când s'a prăbușit în fundul abisuluĭ ḑis «Puțu-Băiĭ».

«Țambrele acesteĭ gurĭ, care sprijiniau pămêntul, nu erau de cât nisce lemnișóre de anin, fórte subțirĭ, de grosimea mâneĭ omuluĭ mijlociu. Aceste țambre erau încheiate în formă pătrată, lucrurĭ fórte slabe și nesigure, ceea ce dovedesce de ajuns o stare fórte primitivă. Acestea arată că ocnele de aci datéză de maĭ mult de 300 anĭ. Prima gură de ocnă a fost cea numită «La Mihaiŭ Olténu» aḑĭ îĭ ḑice «Baia-Baciu» căcĭ în locul acelor ocne, în adâncătura de unde s'a

[1]). Floru Dianu, inginer inspector al Salinelor.

scos sare, este apă sărată, care servesce adĭ de băĭ; iar d'asupra acesteĭ ape, în partea de Vest, unde se înalță muntele de sare amestecată cu pămênt, numit «sturiĭ de sare» și astă-dĭ este martor puțul pe unde și din care se estrăgea sare în vechime. Sarea de la acéstă ocnă e fórte albă de o granulare pronunțată, dar n'are o țesătură densă și deci nicĭ puterea de a coprinde într'un mic volum o sărătură puternică.

«A doua ocnă după încetarea funcționăreĭ acesteia a fost cea numită «La Condrea», «La Dorobănescĭ» sau «La Fotache». Acésta vine în josul primeĭ ocne la o distanță ca 800 m. Acesta a avut o adâncime enormă. Apa din gura acesteĭ ocne este fórte sărată și servesce la băĭ pentru reumatism.

«A treia ocnă a fost la localitatea numită «Cărbunénu». Adĭ se dice «Baia Verde» din causa apeĭ séle verdĭ. Acéstă apă are o sărătură extraordinară și o densitate atât de mare că nu se afundă în ea nicĭ un corp, chiar din cele maĭ grele. Și acéstă ocnă a avut o adêncime enormă. Restul de funiĭ, de lemne, curele etc., atestă o stare primitivă de tot.

«A patra ocnă a fost alăturĭ de acésta, la o depărtare de 60-80 m. N'a fost tocmaĭ adêncă. Acesteia îĭ dicea «Ocna de la Băican», adĭ nu maĭ e nimic aci; totul s'a distrus de o vâlcea ce curge pe acest loc.

«A cincea ocnă e cea din care se scóte actualmente sare, transformată maĭ târdiu cum se vede adĭ.

«A șésea ocnă este cea numită «Sistematica». S'a părăsit deși e cea maĭ nouă.

«Sarea din ocnele vechĭ se estrăgea într'un sistem cu totul primitiv, cu caĭ și cravace.

«Penitenciar aci a fost însășĭ Ocnele, după timpurĭ. Penitenciarul actual s'a înființat la 1882.»

La anul 1784, cu începere de la Ianuarie, Domnitorul Șuțu rînduesce prin *carte de cămărășie* la Slănic și Telega, ómeniĭ sĕĭ de încredere și ia disposițiunĭ ca să nu pótă lua din sare pentru trebuința caselor de cât cu *traista* și numaĭ ceĭ carĭ plătesc *sărĕritul.* Acéstă taxă a sărĕrituluĭ, sub M. Șuțu este de 5 talerĭ pe an. Acéstă dare se póte plăti printr'un miel hârșie, un caș și 6 oca lînă.

Eacă ce ḑice menţionata *carte de cămărăşie*:

«Zem. Vlas. Cu acéstă carte a Domnieí mele, însciinţăm vouĕ ocnaşilor şi tuturor posluşnicilor de la Ocna Slănicului sud. Saac, că pe anul acesta am orînduit asupra a câte trele Ocnele (Slănic, Telega şi cea de peste Olt) pe credinciosul boerul Domnieĭ mele Gheorghe biv-vel Armaş, Dumitrache Vel Ispravnic za curte, şi pe Vel Cămăraş za Ocne, Gheorghe biv Vel Armaş, purtător de grije şi chivernisitor, dându-le tótă tréba ocnelor în sémă; ci dară să-l cunósceţĭ de cămăraş şi la ceĭ ce se vor orîndui acolo la acéstă ocnă, din partea numiţilor boerĭ, să daţĭ tótă supunerea şi ascultarea, silindu-vĕ cu cea desăvîrşită osîrdie spre lucrarea şi slujba trebilor ocneĭ, fără de a nu vĕ arĕta. cu lenevire sau împotrivire; aşişderea să căutaţĭ să vĕ mulţumiţĭ pe dreptul vostru, care vĕ este orînduit a vĕ lua după obiceiŭ..... şi să fiţĭ gata după datoria vóstră la lucrul ocneĭ, a nu se face cât de puţin cusur şi zătignire din pricina lenevireĭ şi nesupunereĭ vóstre, pentru-că celuĭ nesupus şi împotrivitor îĭ se va face grea pedeapsă».

La 1784 Aprilie s'a făcut carte la Ispravniciĭ Săcuenilor, ca să fie douĭ ómenĭ rînduiţĭ de pază la *malul Ghidióra*, căcĭ rînduiţiĭ domnieĭ, de carĭ vorbim maĭ sus, erau îndatoraţĭ să cerceteze «de faţă şi pe sub cumpĕt, atât împrejurul ocnelor, cât şi prin satele şi oraşele ce vor fi în partea loculuĭ pe aprópe de ocnă şi orĭ-câtă şi la verĭ-cine va găsi sare de anul trecut, cu răvaşul cămăraşuluĭ ce au fost, sau fără răvaş, tótă să o facă zapt şi puind'o în magaziĭ să le pecetluiască, de care făcĕnd catastih anume la cine şi câtă sumă a găsit, să-l trimiţă la numiţiĭ boerĭ Domnieĭ mele ce sunt rînduiţĭ etc.[1])

SLĂNICU, gârlă formată din patru vâlcele: Isvorul, ce ia nascere din plaiul Baba-Ana; isvorul ce se nasce din plaiul Vârtejuluĭ; isvorul din Poiéna Ulmuluĭ şi isvorul din Valea Feteĭ. Tóte acestea amestecându-şĭ apele în Valea Slănicululĭ dau nascere cursuluĭ de apă, ce se numesce gârla Slănicu.

---

1) Istoria Romanilor de «V. A. Urechiă».

Acéstă gârlă curge de la N. spre S., trece prin mijlocul comuneĭ Slănicu, plaiu Vărbilău, apoĭ se vérsă în Vărbilău, la com. Varbilău, la locul numit «Gândescĭ».

Apa Slăniculuĭ are de afluențĭ urmĕtórele vâlcele: Tărîcénca, Valea Muscelului, Vâlceaua Cărbunénuluĭ, Cea de la Mihaiŭ Edu, Bughea, etc., pe partea stânga; iar pe drépta se încarcă cu afluenții: Fundata, Vâlceaua de la Gogon, Rîga, Fântâna luĭ Dușman, etc. Aceștĭ afluențĭ aĭ Slăniculuĭ, într'o mare parte a anuluĭ n'au apă pe eĭ, secând ca și gârla Slănicu, une-orĭ, în verile călduróse maĭ mult.

SLĂNICU-VĂRBILĂU, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, pendinte de Colțea, com. Vărbilău, pl. Vărbilău, în întindere de 330 h. a. din carĭ 230 h. a. suprafață împădurită și 100 h. a. pămênt cultivabil și fînețe, arendată pe periodul 1886-91 cu 3900 leĭ anual.

SLEMNEA-TUFELE, numire veche a' satuluĭ Gornet, pl. Podgoria.

SLOBOZIA, cătun, aparține de com. urb. Câmpina, pl. Prahova. Are o pop. de 63 loc. (34 b. 29 f.)

SLOBOZIA, sat, face parte din C. R. Poïéna, plaiu Prahova. Are o pop. de 160 loc. (86 b. 74 f.) Aci e o biserică fondată de Mihail Cantacuzino, ca metoh al Monastireĭ Sinaia. Inscripția. doveditóre de anul fondăreĭ, ĭ lipsesce.

SLOBOZIA (Vîrful-), deal la V. de com. Poïéna, pl. Prahova. Este fórte repede și acoperit cu pădure.

SLOBOZIA-VRĂJITOAREA, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendlnte de m-rea Sinaia, com. Poïéna, pl. Prahova, în întindere de 260 h. a. din carĭ 139 h. a. suprafață împădurită și 121 h. a. pămênt arabil și fînețe, care pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 1920 leĭ anual.

SLONU, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de biserica Colțea, com. Cerașu, pl. Teléjen, în întindere de 835 h. a. din carĭ 637 h. a. suprafață împădurită și 198 h. a. pămênt cultivabil și fînețe, arendată pe

periodul 1886-91 cu 1740 leĭ anual, din causa golurilor ce are.

SLONU, pădure a statuluĭ în întindere de 200 h. a. pendinte de com. Măneciu, plaiu Teléjen.

SLONU, sat, face parte din C. R. Cerașu, pl. Teléjen. Are o pop. de 312 loc. (149 b. 163 f.) Aci e o biserică ce s'a zidit de locuitorĭ. la a. 1879, deservită de un preot.

In raionul acestuĭ cătun este un isvor cu apă. ce conține puciósă în mare cantitate.

SLONU se maĭ numesce muntele Rudele.

SLONU DE PIÉTRĂ, loc isolat la pólele munteluĭ Zamura. Aci era în secolul trecut cel maĭ renumit han, pe Valea Prahoveĭ. După urmele ce se maĭ věd și adĭ, Slonul de piétră, trebuĭe să fi fost o clădire mare și masivă, cu curțĭ întărite și acolo se refugiau călětoriĭ și locuitoriĭ în vremurĭ grele.

Se presupune că acest han a fost construit în secolul XVI-lea, și uniĭ bětrânĭ afirmă că ar fi fost dărîmat de Turcĭ în rěsboiul contra Austriacilor (1788). I. G. Babeș.

O poruncă a luĭ Mihaiŭ Vodă Suțu, din 26 Octombre 1791, către ispravnicii Prahoveĭ, ne arată că: «într'acéstă trecută vreme a rěsmiriţeĭ aceștia, oblăduind aicĭ în țéră oștirile Nemțescĭ, uniĭ din locuitoriĭ ținutuluĭ Bârseĭ din ţéra Nemțéscă, au fost cumpěrat arende de moșiĭ în partea loculuĭ, pe apa Prahoveĭ, de la Egumenul Sinaitu, de la Mărginénu și de la alţiĭ, dintre carĭ cumpěrătorĭ arendașĭ, unul anume Ion Gociman de la Săcele, au făcut și herăstrău de lucru de cherestea la *Slonu de piétră*, pe moșia Mărginénuluĭ; decĭ, fiind lucru în potriva nizanuluĭ țěreĭ, *de a ținea streinĭ, ce nu sunt locuitorĭ aicĭ, arende de moșiĭ și acareturĭ stătătóre în ţéră;* iétă vě poruncim strajnic să aduceţĭ pe egumenul Mărginénu, i pe egumenul Sinaitu, cum și pe aceĭ arendașĭ înaintea dumné-vóstră, să cercetaţĭ tocmelile ce au avut și sorocul pênă la ce vreme le sunt date, să 'ĭ socotiţĭ și pe fie-care să 'ĭ desfaceţĭ, maĭ vêrtos aceluĭ cu herăstrău........ *neîngăduind maĭ mult streinĭ de dincolo a ţinea arende de moșiĭ aicĭ în ţéră, etc.*

SMEURĂTU, sat, face parte din C. R. Star-Chiojdu, pl. Teléjen. Are o pop. 25 loc. (12 b. 13 f.) Este situat la pólele munteluĭ Smeurătu și 'l udă gârla Chiojdu. Cade în partea de N. V. a comuneĭ.

SMEURĂTU, isvor, curge din muntele Smeurătu, com. Star-Chiojdu, plaiu Teléjen, ia direcția N. E. și se vérsă în gârla *Bâsca-fără-Cale*, tot în raionul com. Star-Chiojdu.

SMEURĂTU, munte la N. E. de com. Bĕtrâni, pl. Teléjen, din care isvorăsce pîrîul Smeurăt, care se vérsă în gârla Bĕtrânésca, în raionul com. Bĕtrâni.

SMEURĂTULUĬ, vale, udă căt. Nistorescĭ din com. Breaza-de-sus, pl. Prahova, și are direcția de la E. spre V. către rîul Prahova. Curge numaĭ în timpurĭ ploióse.

SMEURĂTU, munte în partea de N. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, acoperit cu pădure și islaz.

SNAGOVU, moșie a statuluĭ pe care la 1864 s'au împroprietărit parte din locuitoriĭ comuneĭ Trestióra, pl. Vărbilău.

SORESCU, deal, pe care este situată com. Cărbunesci.

SORESCI (Moșneni-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Moșneni-Soresci, pendinte de com. Cărbunesci, pl. Podgoria.

SORICA, munte care traverséză mijlocul com. Predealu, pl. Peleș, situat între Azuga, pîrîul Azuga și muntele Dutca.

Este renumit pentru pădurile de fag, pentru nenumĕratele stâne de oĭ, pentru bogatele séle pășiunĭ și locurĭ de fînețe.

Muntele Sorica, la pólele căruia se află astă-ḑĭ fabrica de postav, ca și ceĭ-l'alțĭ munțĭ d'imprejur au aparținut familieĭ Filipescu, încă de la începutul secoluluĭ trecut.

Boeriĭ Dudescĭ, d'asemenea proprietarĭ aci, profitând de influența lor sub diferite domniĭ, au hrăpit aceștĭ munțĭ proprietarilor lor legitimĭ, și numaĭ pe timpul Domnieĭ luĭ Mavrogheni, după multe străgănirĭ și greutățĭ, familia Filipescu, reintră în stăpînirea munților (11 Iulie 1786).

La 1794, Medelnicerul Constantin Filipescu vinde vĕrului sĕu Dinu Cantacuzino Paharnicul, treĭ munţĭ, adecă partea luĭ de moştenire de la 6 munţĭ (Jepiĭ de sus şi de jos, Petricica, Paraele, Sorica, Vêrful luĭ Găvan, Lacul Roşu şi Luncile d'Intre Prahove), carĭ, dupĕ cum spun actele: «se vor împărţi frăţesce cu copiiĭ fratelui sĕu Stolnicul Răducan Filipescu». (I. G. Babeş).

Astă-ḑĭ, împreună cu luncile Azugeĭ, cu Rêşnóva, Dutca, Cumpĕtul, Jipiĭ-Marĭ şi Jipiĭ-Micĭ, se stăpânesce de M. S. Regele Carol I, încă din 15 August 1882, prin cumpĕrătórea făcută de la D-l N. Creţulescu, când iĭ s'a dat 400,000 leĭ nouĭ. D-l Creţulescu iĭ moştenise de la fratele sĕu Scarlat, iar acesta iĭ poseda prin cumpĕrătóre de la familia Filipescilor.

La 1846 acest munte a fost hotărnicit de inginerul George Fischtum, trimis de marele Postelnic Ion Al. Filipescu.

SOSEAUA-TĂTĂRASCĂ, se numesce urmele uneĭ vechĭ sosele pe rîul Telejenel, ce se cunósce şi aḑĭ fórte bine, în căt. Făcăenĭ, com. Măneciu-Ungureni, pl. Teléjen. In sus nu se maĭ cunósce urme din ea.

Locuitoriĭ cred că acel drum aşternut cu pietróie aranjate cu o mare dibăcie, datéză de multă vreme, căcĭ pe urmele drumuluĭ, care abia se maĭ vĕd, au crescut copacĭ cât buţile de groşĭ.

STAICULUĬ, movilă în partea de E. a com. Dârmonesci, pl. Filipescĭ. *Se povestesce că acéstă movilă s'a făcut de Negru-Vodă ca apărare în rĕsbóiele cu Tătariĭ.*

STAN-BRATU (Rîpa-), localitate în com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen, unde gârla Drajna în cursul sĕu formézǎ un mare zigzag.

STAN-CIOC, localitate în com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen, unde apa Ogretinul în cursul sĕu face un mare zigzag.

STANCA, pîrîu, care împreună cu rîuşorul Epuraşul, se vérsă în Teléjen la pólele monastireĭ Susana.

S'a numit ast-fel dupĕ numele uneĭ óre-care Stanca, soră sau tovarăşa unor vestiţĭ hoţĭ, ce'şĭ aveau culcuşul pe valea acésta.

STANCEA, pîrîu, isvorăsce din

valea Bobuluĭ-Mare, se împreună cu pîrîul Căciula, trece pe lângă Monastirea Susana, curge de la N. către S.-E. și se vérsă în rîul Teléjen, în raionul com. Măneciu-Ungureni, pl. Teléjen.

STAR-CHIOJDU, comună rurală, plaiu Teléjen. Este fórte veche; începutul eĭ se póte pune cu certitudine în timpul Tătarilor. I se dice Star-Chiojdu sau Chiojdu-Mare spre a se deosebi de o altă comună vecină din județul Buzĕŭ, numită Chiojdu de Băsca sau Chiojdu-Mic.

Relativ la acéstă comună, se spune că, în timpiĭ de demult, s'a stabilit aci un Tătar, cu douĭ fiĭ aĭ sĕĭ, și a coprins o mare întindere de pământ, pe care l'a împărțit în urmă între dânsul și feciorii sĕĭ. In locul unde a rĕmas tatăl s'a fondat comuna Bĕtrâni (v. a. n). unde s'a stabilit feciorul cel mare s'a fondat acéstă comună, Star-Chiojdu, sau Chiojdu-Mare; iar feciorul cel mic a fondat comuna Chiojdu-Mic, sau Chiojdu-de-Bâsca, din județul Buzĕu. [1])

[1]). In privința întemeĭereĭ acesteĭ comune maĭ este încă o versiune, pe care am trecut'o la com. Bĕtrâni,

Este situată pe cincĭ văĭ: Valea Chiojduluĭ, Brădetuluĭ, Beniĭ, Ani și Rotari, la 53 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 13 k. m. de reședința plaĭuluĭ.

Se compune din 6 cătune: Chiojdu, Valea Ani, Brădetu, Rotarea, Gresia și Smeuretu, avênd o populațiune de 3307 locuitorĭ (1601 b. 1706); în care intră 2 familiĭ de țiganĭ-ferarĭ; una de Grec și una de Ungur, care se ocupă cu cismăria.

Capĭ de familie sunt 652; contribuabilĭ 511; case de locuit 650.

Locuitoriĭ maĭ numesc acéstă comună și Chiojdu-Mare.

In comună sunt 5 bisericĭ: 3 în cătunul de reședință, una în căt. Valea-Ani și alta în căt. Rotarea. La nicĭ una nu se scie cu siguranță anul fondăreĭ, de óre-ce sunt lipsite de inscripțiĭ. Tóte sunt deservite de treĭ preoțĭ.

Locuitoriĭ pe lângă agricultură se maĭ ocupă cu esploatarea lemnelor de construcțiune, fabricarea țuiceĭ și creșcerea vitelor. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la orașele: Mizil, Urlațĭ, Vălenĭ și maĭ cu sémă la Ploescĭ.

Majoritatea locuitorilor sunt moșnenĭ. 94 s'au împroprietărit

după legea din 1864, pe moșiile unora dintre moșnenĭ și ale boerilor Macoveĭ.

Eĭ au: 100 caĭ, 80 epe, 462 boĭ, 658 vacĭ, 16 bivolĭ, 876 capre, 1870 oĭ și 638 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe gârla Bĕtrânénca, sunt 4 morĭ, și douĕ ferăstrae: unul pe apa Bâsca-cu-Cale și altul pe apa Siriu cel mare.

Scólă există în comună de la 1838. Localul e proprietatea comuneĭ. In anul trecut s'a frecuentat de 150 băețĭ și 13 fete, din numĕrul de 410 copiĭ (222 b. 188 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ statul cheltuesce anual 1566 leĭ. *Sciu carte 300 bărbațĭ și 20 femeĭ.*

In partea de N. a comuneĭ sunt nisce gropĭ, despre care se spune că sunt făcute de Tătarĭ, și se numesce «In Zăpodiĭ» și «Podu Cotorci». In partea de E. se află plaiul numit *Roma*, ce se dice — după uniĭ—că și a luat numele de la nisce armate Romane, ce au fost pe aci; iar după alțiĭ de la nisce țiganĭ-lăcțĭ din Transilvania, numițĭ, dupe obiceiul lor, Romanĭ și Rîmĭ, carĭ au alungat pe Tătariĭ, ce stăpâneau aceste locurĭ, stabilindu-se eĭ aci și în comuna Chiojdu Mic, din județul Buzĕu.

Figura și portul locuitorilor arată că sunt Transilvănenĭ, venițĭ sub diferițĭ conducĕtorĭ, formând diferite cete de moșnenĭ.

Tótă comuna, cu pădurĭ, islaz, livedĭ și pămênt arabil, are aproximativ ca la 2500 h. a.

In partea de N. E. a eĭ se află o mică vînă cu apă de puciósă, pe Bâsca-cu-Cale, la localitatea numită «Masa-de-Piétră».

In termen mijlociu se fabrică anual în comună 6000 d. l. țuĭcă.

Dintre tóte comunele județuluĭ, aci s'ar putea dice că cultura gândacilor de mĕtase e maĭ întinsă. Stupĭ cu albine sunt 200.

Pămêntul fiind muntos, nu prea e prielnic la tótă cultura.

Producția mijlocie anuală este de 1074 h. l. porumb, 270 h. l. grâu, 407 h. l. ovĕz, 150 h. l. alac și 408 h. l. fasole. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 2000 merĭ, 600 perĭ, 4000 dudĭ, 1020 cireșĭ, 2800 nucĭ, 45.000 prunĭ. Livedile dau anual ca la 1700 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 7 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se ri-

dică la suma de 4076 leĭ anual, iar cheltuelile la 3870 leĭ.

In partea de sud a comuneĭ se află o singură sosea, ce pune în comunicaţie acéstă comună cu com. Rîncezi.

In comună se află o singură movilă, numită *Gorgan*, după care se recoltéză fîn; dealurĭ sunt: Gruiu, Stejărelu, Jariştea şi Córstelor. Dealurile Gruiu. Stejărelu şi Jariştea sunt în partea de N. a comuneĭ, iar dealu Cóstelor la E.

Plaiurĭ sunt: Plaiu Roma, acoperit cu pădure şi islaz; Valea-Ani, Şerbănésa şi Bobe, acoperite cu fîneţe şi arătură.

Piscurĭ sunt: Cerbuluĭ, Purcaruluĭ, Lacurilor, Stupini, Rogozuluĭ, tóte în partea de N. servind pentru arătură.

Munţĭ are: Smeurătu şi Călugăru, Plaiu Icóneĭ, Plaiu Chiojduluĭ, toţĭ acoperiţĭ cu pădure şi islaz.

La tóte acestea se maĭ adaogă: Poiéna dintre Sirie, a Carpenuluĭ, Capu-Plaiuluĭ şi Condreĭ.

E udată de gârlele: Siriu Mare, Siriu Mic, Siriaşu, Bâsca-fără-Cale, Chiojduluĭ, Brădetuluĭ şi Bětrânénca; de văile Anceĭ şi Rotarĭ şi de isvórele: Vîna, Cocoşul, Palalogi, Condri, Tisa, Smeurătu, Banuluĭ, Gresia, Blidari, Miculuĭ, Caluluĭ, Beniĭ, Raşca, etc.

Se mărginesce la N. cu munţiĭ Transilvanieĭ, la S. şi E. cu judeţul Buzĕu, la V. cu com. Posesci, Bĕtrâni şi Drajna-de-jos.

STARIŢA, numire ce se maĭ dă căt. Crivĕţul din com. Mănescĭ, plasa Têrgşor.

STAURA, vale, în partea de V. a com. Mărgineni-de-sus, plasa Filipescĭ.

STAVROPOLEOS, sat, face parte din C. R. Moreni, plasa Filipesci. Are o populaţiune de 203 locuitorĭ (106 bărbaţĭ, 97 femeĭ).

STĂICULESCĬ, deal la N. de com. Aricesci, pl. Podgoria.

STĂNESCĬ, localitate în com. Drajna-de-jos, pl. Teléjen, unde se ḍice că a fost óre-când un sat.

Pe câmpia de aci sunt 2 movile, pe care se cultivă cereale şi care se crede a data din timpul Tătarilor.

STĂNESCI, câmpie între rîul Teléjen şi piscul Domnuluĭ, comuna Drajna-de-jos, pl. Teléjen.

STĂNESCILOR (Valea-), localitate în com. Drajna-de-jos, plaiul Teléjen, unde se dice că a fost un sat ce se numia Stănesci. Ca urme din acest sat se găsesc: gropĭ, fragmente de cărămidĭ, hârburĭ și pietre. *Locuitoriĭ acestuĭ sat se dice că au fost moșnenĭ și că au vîndut tótă moșia proprietaruluĭ după acea vreme, iar eĭ s'au retras la com. Drajna-de-sus, unde aveau altă moșie.*

STĂNESCI-DEDULESCĬ, sat, face parte din C. R. Têrgșoru-Vechiu, pl. Têrgșor. Aci e o biserică cu hramul «Sf. Apostolĭ» fondată la anul 1874.

STĂNESCI-DEDULESCĬ, proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de Pantelimon, com. Têrgșoru-Vechiu, pl. Têrgșor, în întindere de 882 h. a. din carĭ 157 h. a. supra-faţă împădurită și 725 h. a. pământ arabil și fîneţe, arendată pe periodul 1886-1891 cu 7075 leĭ anual.

STĂNCÉSCA, moșie a monastireĭ Colţea în com. urbană Urlaţĭ, pl. Cricov. Din planul și actele de hotărnicie ale acesteĭ moșiĭ se constată că pênă la a. 1775, comuna Urlaţĭ se numia «Satul Urlaţĭ». De la acéstă dată a purtat numirea de «Têrg» unde — după tradiţiune — se scoborau locuitoriĭ după dealurile vecine la urlătóre, adecă la têrg.

STÂLPULUĬ, gârlă, com. Olteni, pl. Teléjen. Isvorăsce din raionul com. Teișani, pl. Teléjen. Tot terenul din valea Stâlpuluĭ și pênă la Slănic este o livede întinsă de fineţe, iar córtele séle servesc pentru pășunatul vitelor.

STÂNA, poiénă situată în partea de V. și N. a com. Proviţa-de-sus, pl. Prahova. 'Șĭ trage numele de la o stână de oĭ ce odinióră se găsia aci.

STÂNCEĬ (Vêrful-), vêrf de munte în căt. Gura-Beliĭ, com. Breaza-de-sus, pl. Prahova. Cade în partea de V. a soseleĭ naţionale.

STÂNEĬ (Piscul-), pisc la N. de com. Apostolache, plasa Podgoria.

STÂNEĬ (Poiéna-), com. Aricescĭ, pl. Podgoria. S'a numit astfel pentru-că aci erau stâne de oĭ; acum pășunéză vitele.

STÂNEĬ, poiénă, com. Isvórele,

pl. Teléjen, numită ast-fel de la stâna de oĭ ce se afla în vechime aci.

STÂNEĬ, pisc între comunele Hârsa și Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria.

STÂNEĬ, poiénă spre V. de com. Moreni, pl. Filipescĭ, în pădurea statuluĭ Lupóica-Stavropoleos.

STÂRCUL, isvor, com. Șoimarĭ, pl. Podgoria, curge din fundul văieĭ Stârculuĭ și se vérsă în Lopatna-Mare, pe țĕrmul drept, în raionul com. Șoimarĭ.

STÂLPUL, vêrf de deal în com. Ocina, pl. Peleș; s'a numit ast-fel căcĭ acolo este un stâlp de piétră.

STÂRMINI, vêrf de deal în com. Ocina, pl. Peleș. Pe cóstele séle se găsesc copacĭ buturoși.

STEFESCĬ, comună rurală, plaiu Vărbilău. Se crede că-și a luat numele de la primul om, anume Stefan, ce s'a stabilit în acéstă comună cam pe la aniĭ 1513-1520.

Este situată pe malul stâng al rîuluĭ Vărbilău, la 50 k.m. departe de capitala județuluĭ și la 2 k, m. de a plaĭuluĭ.

Se compune din două cătune: Stefesci și Scurtesci, avênd o populațiune de 899 loc. (474 bărbațĭ și 425 femeĭ).

Capĭ de familie sunt 249; contribuabilĭ 223; case de locuit 240.

In cătunul Stefescĭ este o biserică în ruină, ce servesce de cimitir, și una în căt. Scurtescĭ, fórte veche, în formă de pesceră, nesciindu-se de cine s'au fondat, de óre-ce sunt lipsite de inscripțiĭ.

Ambele sunt deservite de un singur preot.

Locuitoriĭ comuneĭ se ocupă pe lângă agricultură, cu fabricarea rachiuluĭ de prune și lucrarea cheresteleĭ. Sunt 45 meșteșugarĭ. Produsul munceĭ l desfac la orașul Ploescĭ.

199 locuitorĭ sunt moșnenĭ, iar 50 s'au împroprietărit la 1864, pe moșia statuluĭ, din care li s'au dat 212 h. a. Eĭ au 16 caĭ și epe, 227 vacĭ, 67 capre, 295 oĭ și 108 porcĭ.

Pe rîul Vărbilău sunt 6 ferăstrae și 19 morĭ.

Scólă există în comună de la 1889. Localul e închiriat. S'a frecuentat în anul trecut de 43 băețĭ și 6 fete, din numĕrul de 96 copiĭ (59 b. 37 f), cu vêrsta de scólă. *Sciu carte 30 bărbațĭ și 7 femeĭ.*

Supra-faţa comuneĭ, cu islaz, pământ de muncă, pădure, etc. e de 1058 h. a.

Ţuică se fabrică în comună peste 30.000 d. l. anual.

In raionul comuneĭ este o carieră de piétră din care se scóte piétră bună pentru fabricarea ipsosuluĭ.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă. Stupĭ cu albine sunt 65.

Aci nu se cultivă de cât porumb, și acesta în prea mică cantitate; așa în anul trecut abia a produs 249 h. l. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 983 merĭ, 436 perĭ, 45 cireșĭ, 560 nucĭ. Liveḑile produc anual pênă la 200 care fîn.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 6870,78; cheltuelile represintă aceĭașĭ sumă.

Cincĭ sosele o pun în comunicaţie cu comunele: Bertea, Strâmbenĭ, Poiéna și Slănic.

Partea de N. a căt. Scurtescĭ este acoperită de munţiĭ: Vulpea sau Bârseanu, plaiu Lupuluĭ și Trifoiu, cu vêrfurile: Trifoiu, Bârseanu și Vîrfu Coconi. Aceștĭ munţĭ sunt acoperiţĭ de pădurĭ din carĭ se esploatéză lemne, ce se taïe în ferăstraele instalate pe apa Vărbilău.

Partea de E. a acestui cătun, împreună cu munţii și vîrfurile lor, se ḑice Crucișóra (v. a. n.) Părţile de S. și V. sunt acoperite de liveḑĭ de prunĭ și locurĭ pentru porumb.

E străbatută la V. de rîul Varbilău (v. a. n.), iar la E. de gârla numită Valea-Poeneĭ.

Se mărginesce cu comunele: Bertea, Strâmbeni, Livadea, Slănicu și Schiulescĭ.

STEFESCI, sat, face parte din C. R. Stefescĭ, pl. Vărbilău. Aci e reședinţa comuneĭ.

STEJARU, sat, face parte din C. R. Negoescĭ, pl. Têrgșor. Are o pop. de 297 loc. (143 b. 154 f.) Acest cătun se maĭ numesce și Găvana. Aparţinea statuluĭ și atârna de Postârnacu din jud. Dâmboviţa. Este situat de-alungul apeĭ Prahova.

Aci e o biserică fondată la anul 1834 de Safta Brâncovénu, proprietara moșieĭ, și s'a reparat la a. 1888.

STEJARULUĬ, vale, com. Varbilău, plaiu Vărbilău. Se vérsă în gârla Vărbilău, în raionul com. Vărbilău.

STICLARULUĬ, pisc, com. Hârsa,

plasa Podgoria. Pe acest pisc au fost plantate viĭ, şi de când s'au filoxerat servă pentru fîneţe şi cultura cerealelor.

STRĂOŞTI, sat, face parte din C. R. Hârsa, pl. Podgoria.

STRÂMBA, cătun care înainte de 1830 ţinea de com. Petroşani, pl. Crivina, iar de la acéstă dată locuitoriĭ acestuĭ cătun s'au strămutat în Petroşanĭ şi şi au format satul de aḑĭ, aşeḑându-se în partea de E.

STRÂMBA, vale, com. Strâmbenĭ, pl. Vărbilău.

STRÂMBA, pârâu, face mulţime de cotiturĭ, udă com. Strâmbeni-Blejoiu, pl. Têrgşorul, şi se vérsă în rîul Teléjen. Pe malul stâng al acestuĭ pârâu este situat satul Strâmbeni.

STRÂMBENI, sat, face parte din C. R. Strâmbeni, pl. Vărbilău.

STRÂMBENI, sat, face parte din C. R. Strâmbeni-Blejoiu, pl. Têrgşor.

STRÂMBENI, plaiŭ spre V. de com. Cosminele, pl. Vărbilău, ce servesce vitelor de păşune.

STRÂMBENI, comună rurală, plaiu Vărbilău. Şi-a luat numirea de la pârâul Strâmba.

Este situată pe ambele malurĭ ale gârleĭ Alunişu, la 30 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 3 k. m. de a plaiuluĭ.

Se compune din 2 cătune: Strâmbeni şi Alunişu, avênd o populaţiune de 1220 loc. (621 b. 599 f.), în care intră 8 familiĭ de ţiganĭ-ferarĭ.

Capĭ de familie sunt 475; contribuabilĭ 511; case de locuit 651.

In comună sunt 2 bisericĭ: una în Strâmbenĭ, cu hramul «Duminica Tutulor sfinţilor» şi alta pe Aluniş. Ambele n'au inscripţiunĭ şi sunt deservite de doĭ preoţĭ.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura, adică cu puţina cultură a porumbuluĭ. Eĭ, în numĕr de 290 s'au împroprietărit la 1864 pe moşia D-neĭ Rariţa Eliad Bărcănescu, din care li s'au dat 1128 h. a. Eĭ au 285 caĭ şi epe, 411 vacĭ, 75 capre, 675 oĭ, 519 porcĭ.

Scólă există în comună de la a. 1867. S'a frecuentat în anul trecut de 58 b. 4 f., din

numĕrul de 256 copiĭ (211 b. 45 f.), cu vêrsta de scólă. *Sciu carte 25 bărbaţĭ şi 2 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafaţă de 2645 h. a.

Când timpul e prielnic se fabrică în comună pênă la 8000 d. l. ţuică anual. Dintre pomĭ roditorĭ sunt ca la 1200 merĭ, 300 perĭ, 100 duḑĭ şi 400 cireşĭ. Locul e muntos şi fórte puţin prielnic cultureĭ. Nu se cultivă de cât porumb, şi acesta neîndestulător.

Comerciul se exercită în comună de 6 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la ţifra de leĭ 5743,97 şi cheltuelile la 3175,67.

E cu desăvîrşire lipsită de sosele şi presărată de plaiurile: Mare, Foişoru, Tisa, Miţurca, Vîrful luĭ Rusin, Vîrfu Beni şi Dumbrăveaua.

E străbătută de gârlele Bertea şi Alunişu şi de văile: Strâmba, Cireşuluĭ, Frasinuluĭ şi Sghebóia.

Se mărginesce la V. cu Cosmina de sus, moşie a d-luĭ Vasilache Sinescu, la S. cu moşia Stefesci, cu apa şi prundul Vărbilău, şi la E. cu com. Bertea.

STRÂMBENI-BLEJOĬ, comună rurală, plasa Têrgşoru. Cu tóte cercetările făcute n'am putut afla nimic despre data înfiinţăreĭ acesteĭ comune. S'a numit ast-fel de la pâraele Strâmba şi Bléja.

Este situată pe malul Teléjenuluĭ şi pe ambele malurĭ ale pâraelor Dâmbu, Bléja şi Strâmba, 4 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi 12 k. m. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 3 cătune: Strâmbeni, Blejoiu şi Cocoşescĭ, avênd o populaţiune de 998 loc. (513 bărbaţĭ, 485 femeĭ).

Capĭ de familie sunt 233; contribuabilĭ 212; case de locuit 233.

In comună e o singură biserică, la Blejoĭ, reparată prin 1764 de către o dómnă, numită Bălaşa, lipsită de orĭ-ce inscripţie şi deservită de un preot.

Afară de agricultură, locuitoriĭ acesteĭ comune se maĭ ocupă cu transportul pietreĭ şi nisipuluĭ la oraşul Ploescĭ.

Mare parte din locuitorĭ sunt moşneniĭ; 37 s'au împroprietărit la 1864 pe moşia Eforieĭ, din care li s'a dat 130 h. a. Eĭ au 27 caĭ, 8 epe, 174 vacĭ, 1438 oĭ, 196 porcĭ.

Scólă există în comună de

la 1889. Localul s'a oferit comuneĭ de D-l Panait D. Cantili, și s'a frecuentat de 56 elevĭ și 4 eleve, din numĕrul de 154 copiĭ (112 b. 42 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 14 bărbațĭ.*

Tótă comuna, împreună cu pădure, are 1308 h. a.

In termen mediu se fabrică în comună pênă la 400 d. l. țuică.

Terenul comuneĭ nu e tocmaĭ fertil. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 408 merĭ, 264 perĭ, 825 cireșĭ, 345 nucĭ. O jumĕtate h. l. de livede produce pênă la 800 k. g. fîn.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ are la veniturĭ 3231 leĭ și la cheltuelĭ 3150.

Soseaua Ploescĭ-Văleni-Bratocea traverséză acéstă comună, precum și drumurile naturale către comunele: Ploesciorii, Păulesci și Têrgșorul Nou.

Se mărginesce cu comunele: Păulescĭ, Têrgșorul-Nou, Moșia Ploiștorénca și rîul Teléjenul.

STRECHEĬ, vale la E. de com. Gura-Vitióreĭ, plaiu Teléjen.

STREJNICU, comună rurală, plasa Têrgșoru. Este situată pe loc șes, la 6 k. m. departe de capitala plășeĭ și la 3 k. m. de a județuluĭ. N'are niciĭ un cătun alipit. Populația sa e de 951 loc. (484 b. 467 f.); 194 capĭ de familie; 171 contribuabilĭ; 214 case de locuit.

In comună e o singură biserică, fondată în anul 1886 de locuitorĭ și deservită de un preot.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu agricultura. Puținul prisos al munceĭ l desfac la orașul Ploescĭ.

Locuitoriĭ, în numĕr de 121, s'au împroprietărit la a. 1864 pe moșia Dómneĭ Elena Bărcănescu, din care li s'au dat 477 h. a. Eĭ au 157 caĭ și epe, 103 vacĭ, 449 oĭ, 145 porcĭ.

Scólă nu este în comună. Copiĭ în vêrstă d'a o frecuenta sunt peste 100. *Carte sciu numaĭ 6 bărbațĭ și nicĭ o femeie.*

Tótă comuna se întinde pe o supra-față de 3000 h. a.

In comună nu se fabrică nicĭ vin nicĭ țuică.

Gândacĭ de mătase se cultivă în mică cantitate; stupĭ cu albine sunt 130. Pămêntul e prielnic la tótă cultura; pomĭ roditorĭ sunt puținĭ; livedĭ nu sunt.

Comerciul se exercită în comună de 2 cârcĭumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 2411.

Prin comună trece o sosea, ce vine din Ploescĭ, şi ĭ înlesnesce comunicaţia cu Têrgşoru-Nou.

E înconjurată de moşia Têrgşoru-Nou şi moşia D-neĭ Elena Bărcănescu.

STEFĂNOAIA, sat fórte vechiŭ, care s'a desfiinţat împreună cu Rîsnaru, Cioricesoĭ şi Chira, alte sate tot vechĭ, şi s'a format com. Ghirdoveni, plasa Filipescĭ.

STEIOASA-MARE (Muntele-) pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moşia Steiósa-Mare, pendinte de com. Comarnic, pl. Peleşuluĭ.

STEIOASA-MICĂ (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moşia Muntele Steiósa-Mică, pendinte de com. Comarnic, pl. Peleşuluĭ.

STEJARU (La-), deal în com. Podeni-Nouĭ, plasa Podgoria, pe care maĭ 'nainte d'a se filoxera se cultiva multă vie.

STEJARUL SAU GĂVANA (trupul-) moşie a statuluĭ pendinte de biserica Sărindaru, care pe periodul 1887-1897 s'a arendat cu 550 leĭ anual. De la 1888 s'a vîndut de vecĭ D-luĭ Dr. Turnescu.

STEJĂRELU, deal cu direcţia de la N.-V. la S.-E., com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen. Cade în partea de N. a comuneĭ.

STEJERIŞUL, plaiu spre V. şi S. de com. Proviţa-de-jos, pl. Prahova. Este acoperit cu pădure de stejar.

STELI, vale, com. Ţintea, plasa Filipescĭ.

STEVIA (Muntele-) şi Muntele Fruntea-luĭ-Vraseĭ, moşiĭ ale statuluĭ, pendinţĭ de monastirea Snagov, carĭ pe periodul 1888-1893 s'au arendat cu 3500 leĭ anual, în plus 480 leĭ plată de pădurarĭ şi confinişţĭ.

Acest munte óre-când a fost al Mitropolieĭ Ungro-Vlahieĭ.

STEVIA, vedĭ Bratocea.

STEVIA, munte în raionul com. Predealu, pl. Peleş.

STEVIEĬ, vale isvorăsce din raio-

nul com. Predealu, pl. Peleș, de sub muntele Turcu, are direcția de la E. la V. și se versă în pîrîul Azuga, pe țěrmul stâng, tot în raionul com. Predealu.

STOENELU, vâlcea, com. Păcureți, pl. Podgoria.

STOENESCI, se mai numesce de locuitori partea de N. a com. Aricescĭ, pl. Filipescĭ.

STREAJIȘTEA, deal în partea de N. a com. Cornu, plaiul Prahova, numit ast-fel pentru că aci era în vechime straja comuneĭ. Servă de pășiune pentru vitele locuitorilor.

STREJNICU, sat, face parte din C. R. cu acelașĭ nume, plasa Têrgșor.

STRIGOIUL, vêrf de deal, com. Valea-Lungă, pl. Prahova. Acest vêrf e fórte rîpos și s'a numit ast-fel, se ḑice, de la o baba ce s'a găsit primă-véra aci și care tótă iérna rătăcise pe aci.

STUPĂRIA, vale. com. Trestióra, pl. Vărbilău. Isvorăsce din pădurea Poenarilor, se împreună cu văile Urzicaru și Turburea, formézä rîul numit «Sărat» care se versă în rîul Lespedea din com. Vâlcănescĭ, pl. Vărbilău.

STUPINA-POPI, vale, isvorăsce de la N. de com. Salcia, pl. Podgoria, se împreună în raza comuneĭ cu isvórele Ciuciuru, Bâlcilor, Păcureĭ, Onceĭ, Burlacu, Câinele și Vulpea și formézä gârla Salcia. Acéstă vale e acoperită cu pădure.

STUPINI, pîrîu, udă com. Posescĭ, pl. Teléjen și se versă în gârla Zeletinu, cu care se versă în rîul Bâsca și acesta în rîul Buzĕu.

Se ḑice că pe valea acestuĭ pîrîu se aflau în vechime mulțĭ stupĭ cu albine, de unde numele pîrîuluĭ.

STUPINI, pîrîu, isvorăsce din cóstele dealuluĭ Măclanu, com. Opăriți, pl. Teléjen, ia direcția de E. și se versă în lacul Vitióra, ce este tot în com. Opăriți.

Și-a luat numirea de la stupăria ce era pe valea acestuĭ pîrîu.

STUPINI, pisc în partea de N. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen. Se întinde de la N. la

S. și servesce locuitorilor pentru arătură. Se dice că aci a fost o dată mare stupărie.

STUPINI, vale, com. Vadu-Săpat, pl. Cricov.

STURIĬ-DE-SARE, vedĭ «Mihaiŭ Olténu».

SUB-CETATE, costiș, sub platoul ce se întinde d'asupra localitățeĭ numită «Fântâna Rece» com. Slănic, pl. Vărbilău. Are o ușóră înclinațiune spre N. și o prăpastie în partea de Sud-Est. La pólele acestuĭ platou se întinde locul numit «Sub-Cetate» ceia ce dovedesce că pe platoul din susul prăpăstieĭ a fost odinióră o cetate; dar în ce epocă, orĭ cuĭ a aparținut nu se scie.

Nicĭ un indiciu nu îndrumézá către vre-o descoperire, maĭ ales că nu s'a făcut nicĭ o săpătură orĭ altă cercetare. Tradițiunea s'a purtat prin gura veacurilor din tată în fiu rĕmânênd pênă în diua de adĭ.

Se maĭ dice că la piciorul (pólele) prăpăstieĭ ar fi o culă ce ascunde un tesaur, pe care, uniĭ voind a-l scóte s'au pomenit împrăștiațĭ, fugind care încotro au nemerit.

SUB-MĂGURĂ (Valea-), vale, com. Dițescĭ, pl. Filipescĭ.

SUB-VÎRFUL STÂNEĬ, loc isolat în com. Măneciu-Pămênteni, pl. Teléjen, din care isvorăsce gârlița Căcâcea, ce se vérsă în rîul Teléjen, la locul numit «Piétra».

SUBȚIRE, pisc, com. Hârsa, pl. Podgoria. Pe acest pisc au fost plantate viĭ, și de când s'au filoxerat servă pentru fînețe și cultura cerealelor.

SUDIȚIĬ, mahala din căt. Șoimescu, com. Ceptura, pl. Cricovul.

SUHAIUL, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din 1883, pe moșia Suhaiul pendinte de com. Sinaia, pl. Peleș.

SULTANU, sat, face parte din C. R. Provița-de-sus, pl. Prahova. Are o populațiune de 92 locuitorĭ (51 bărbațĭ, 41 femeĭ).

SULTANU, pîrîu, isvorăsce din cóstele pisculuĭ Sultanu, com. Provița-de-sus, pl. Prahova, trece prin căt. cu acelașĭ nume și se vérsă în gârla Provița, pe partea dréptă, tot în raionul comuneĭ Provița-de-sus,

SULTANU, pisc situat în partea despre V. a com. Provița-de-sus, pl. Prahova.

Se crede că și-a luat numele de la un Sultan, care a poposit cu armata sa aci.

Pe acest pisc cresce tufiriș de pădure și pe alocurea este acoperit cu iérbă pentru pășiune.

SULTANUL, vêrf de deal în com. Ocina, pl. Peleș. 'Șĭ trage numele pentru că predomină tóte muchiile vecine.

SUNĂTOAREA, rîu, curge de la pólele munteluĭ Gurga, comuna Breaza-de-jos, pl. Prahova. Curge maĭ întâiŭ de la V. spre E., apoĭ ia direcția spre Sud și după ce priimesce în sine vâlceaua Nisipuluĭ se versă în rîul Prahova, la căt. Podu-Vaduluĭ, com. Breaza-de jos.

Acest rîu în cursul sĕu face un mare sgomot și de aci îĭ s'a dat numele de Sunătórea. Apa sa este fórte limpede și bună de bĕut, maĭ ales véra, fiind fórte rece.

SUNĂTOAREĬ (Valea-), isvor de apă minerală, situat pe loc șes, aprópe de soseaua națională în căt. Valea Fârsi, com. Breaza-de-jos, pl. Prahova, aparținênd obșteĭ locuitorilor. Apa sa conține iod și pucióså, însă nu i s'a făcut nicĭ o analisă chimică.

SURANI, comună rurală, plasa Podgoria. Acest nume — după cum spun bĕtrâniĭ — se dice că 'șĭ l'ar fi luat de la nisce Călugărițe, ce trăiau în vechime prin aceste locurĭ, dicêndu-șĭ una alteia Surată. Se presupune a se fi înființat pe la anul 1743. Este situată pe deal și pe gârla Sărata, la 48 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 19 k. m. de reședința plășeĭ. N'are nicĭ un cătun alipit. Are o populațiune de 974 locuitorĭ (460 bărbațĭ, 514 femeĭ).

Capĭ de familie sunt 340; contribuabilĭ 290; case de locuit 385.

In comună se află o singură biserică, fondată în anul 1816 de locuitorĭ, deservită de un preot.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu crescerea vitelor. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la orașul Ploescĭ.

Locuitoriĭ sunt parte moșnenĭ, parte împroprietărițĭ; celor împroprietărițĭ li s'au dat

250 h. a. pământ pe moșia statuluĭ. Eĭ au 5 caĭ, 2 epe, 214 vacĭ, 30 capre, 400 oĭ și 120 porcĭ.

In acéstă comună este o móră de apă, care însă nu fucționéză de cât când plouă.

Scólă există în comună din anul 1889. Localul e proprietatea comuneĭ. In anul trecut a fost frecuentată de 54 copiĭ (46 b., 8 f.) din numĕrul de 118 copiĭ (94 băețĭ, 24 fete), cu vêrsta de scólă. *Sciu carte 79 bărbațĭ și 12 femeĭ.*

Supra-fața totală a comuneĭ este de 2000 h. a.

In comună se fabrică pênă la 5000 d. l. țuică; vin nu se face.

Se presupune că în acéstă comună ar fi sare și păcură.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt 20.

Pământul nu e prielnic la tótă cultura, ci numaĭ ovĕzuluĭ și porumbuluĭ, producênd 1000 h. l. ovĕz și 3000 h. l. porumb.

In comună sunt aproximativ 4000 merĭ, 318 perĭ, 200 duḑĭ, 1084 cireșĭ, 804 nucĭ, 100,000 prunĭ, etc. Liveḑile dau 100 care de fîn.

Comerciul se exercită de 4 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 4615, iar la cheltuelĭ 3096 leĭ.

In comună sunt sosele carĭ îĭ înlesnesce comunicația cu comunele Șoimari, Aricescĭ, Cărbunesci și Predealu.

Este brăzdată de următórele dealurĭ: Poiana numită «La Pădurĭ» pe care se cultivă porumb; Secările, o rîpă spre miéză-ḑi, pe care se cultivă puțină secară; Rîpile și Păcurile spre Apus, numit ast-fel fiind că se presupune că aci se găsesce păcură; ambele sunt acoperite cu liveḑĭ de prunĭ.

Este udată de gârla Sărata, ce vine din com. Aricescĭ, trece prin centrul comuneĭ, primind pe drépta sa isvórele: Puturósa, care și-a luat numele de la mirosul grețos ce are, și pe Bracacea, numit ast-fel de la multele liveḑĭ și pădurĭ ce par a îmbrăca acéstă vale.

SURANI, trup de pădure a statuluĭ în întindere de 415 h. a. pendinte de com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria, care împreună cu trupul Izesci (25 h. a.) forméză pădurea Podeni-Vechĭ.

SURANI, moșie a statuluĭ pendinte de Episcopia Buzĕuluĭ,

care pe periodul 1888-1893 s'a arendat cu 1300 leĭ anual, în plus 480 leĭ plată de pădurarĭ și confiniștĭ.

SURANI, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moșia Suranĭ, pendinte de com. Suranĭ, pl. Podgoria.

SURANI, deal, com. Surani, pl. Podgoria, pe care se cultivă 10 h. a. vie.

SURDESCI, sat, face parte din C. R. Bréza-de-sus, pl. Prahova. Are o pop. de 409 loc. (209 b. 200 f.) Cade în partea de V. a comuneĭ, fiind închis de rîul Provița și muntele Surdescĭ.

SURDESCI, munte, com. Bréza-de-sus, pl. Prahova. Din pólele acestuĭ munte, de la locul numit «Cheia Proviței» isvorăsce Provița.

SURLI, vale ce se vérsă în gârla Vărbilău, în raionul com. Vărbilău, plaiu Vărbilău.

SUSANA, monastire de călugărițe, situată pe valea Teléjenuluĭ, în drépta rîuluĭ, în mijlocul uneia din cele maĭ frumóse înfundăturĭ, cale de vr'o 4 ore de Văleni. In apropiere de ea, sunt gârlele Stanca și Epurașul, carĭ dau în Teléjen la pólele monastireĭ, avênd forma uneĭ crucĭ. Ca la o oră maĭ sus de m-rea Susana, apróре de trecĕtórea Bratocea, este m-rea Cheia.

M-rea Susana s'a întemeiat pe la anul 1740 de către o maică numită Susana, cu ajutorul altor ctitorĭ, care, făcênd o biserică de lemn, ĭ a pus hramul «Sf. Nicolae» hram ce se prăsnuesce și adĭ. După acésta, pe la anul 1840, în dilele Episcopuluĭ Chesarie al Buzĕuluĭ, s'a zidit a doua biserică de piétră, prin milostenia credincioșilor creștinĭ. Acésta fiind amenințată să cadă, în anul 1880, s'a reclădit prin stăruința stariței Natalia Perlea, contribuind și statul, Eforia Spitalelor și alțĭ credincioșĭ.

La ușă are urmĕtórea inscripție :

«In slava luĭ D-deu și ajutorul sfîntuluĭ Nicolae, făcĕtorul de minunĭ, al căruĭ hram se sĕrbătoresce, s'a fondat acéstă monastire și s'a făcut o biserică de lemn în anul 1740 de maica starița Susana Arșicu și cu ajutorul ctitorilor

Filip Treti. In anul 1840, în dilele Episcopuluĭ Chesarie al Buzĕuluĭ, cu ajutorul prea sfinţieĭ sale şi altor ajutóre s'a zidit de piétră, fiind stariţă maica Susana; iar la 1880 biserica fiind ruinată s'a reconstruit fiind stariţă Natalia Perlea, împreună cu noĭ ctitoriĭ: I. Filip, D. Frangulea, N. Perlea şi Duţu Petiş, în timpul Mitropolituluĭ Calinic şi în dilele Majestăţilor Lor Regele Carol I şi Regina Elisabeta».

Posiţiunea Susaneĭ este una dintre cele maĭ frumóse din ţéră.

La pólele monastireĭ, în valea Teléjenuluĭ, se află şi un isvor abondent de apă feruginósă, îndestul de concentrata.

Călugăriţele, în număr de 40, se ocupă mult cu torsul şi ţĕsutul, făcĕnd stofe de mână fórte solide şi frumóse, pentru îmbrăcămintea lor şi pentru vîndare.

SUSAIUL, munte înalt de 1437 metri d'asupra niveluluĭ Măreĭ-Negre. Are bogate păşunĭ, livedĭ şi pădurĭ.

Acest munte, împreună cu munţiĭ Retivoiu, Faţa Găvaneĭ, Coştila, jumĕtate din Lacu-Roşu, Unghia-Mică, Vîrful luĭ Drăgan şi un sfert din Podurile. aparţineau din timpurile cele maĭ vechĭ familieĭ Dudescilor.

Aceştĭ munţĭ au fost zălogiţĭ de logofĕtul Dudescu, cămătarului Stefănache Băltareţu pentru suma de 2000 galbenĭ. Logofĕtu Dudescu, neputênd plăti la timp datoria, munţiĭ fură scoşĭ la licitaţie şi cumpĕraţĭ prin cartea de mezat din 5 Februarie 1804, de către un om al Băltăreţuluĭ, Mamuk-bey, cu preţul de 113.000 leĭ vechĭ[1]). Astă-dĭ se stăpănesce de M. S. Regele Carol I, şi a fost cumpĕrat, împreună cu munţiĭ de maĭ sus, în Maiŭ 1892, de la Mamuk-

[1]) Dudescu susţinea cu înfocare drepturile poporuluĭ şi cerca înaintarea naţiuneĭ. In acest scop, pe la finele seco luluĭ trecut, ţinea dese întruniri cu Banul Ghica, Filipescu, Creţulescu, Ienache Văcărescu, Brâncovénu, Câmpinénu, Golescu şi Bălénu, boeriĭ fruntaşĭ aĭ ţéreĭ.

Dudescu Nicolae, care trăise mult timp în Franţa, unde ideile cele nouĭ ĭ captivaseră inima, cerca să dobândéscă protecţiunea Franţeĭ. El cunoscea pe Napoleon şi se legă către boeriĭ a pleca singur, spre a dobândi protecţiunea mareluĭ general, şi să-ĭ arate păsurile ţĕreĭ. Find-că 'ĭ lipsiau banĭ s'a împrumutat la cămătarul Băltăreţu cu 2000 galbenĭ şi cu mare dobândă. Ne putênd să plătéscă, averea mareluĭ patriot a trecut în mânele cămătarului.

Bey pe prețul de 850.000 leĭ.

Pentru esploatarea pădurilor din munțiĭ Susaiu, Retivoiu și Fața-Găvaneĭ, frațiĭ Carol și Samuel Schiel de la Buștenĭ au înființat la pólele Susaiuluĭ, din spre Retivoiu, lângă valea Azuga, *o fabrică sistematică de cherestea și de bețe de chibriturĭ*, sub conducerea ingineruluĭ C. Ganzert.

Construcțiunea clădirilor aceșteĭ importante și frumóse întreprinderĭ industriale, s'a început la a. 1891, și în primăvéra anuluĭ 1892 s'a început fabricațiunea.

Pentru transportul materialuluĭ, este așeḑată, în Vîrful Susaiuluĭ, nu departe de hotarul țĕreĭ, o mașină elevatorică de vaporĭ cu cazanul eĭ, care face să circule vagonetele pe drumul de fier american, ce unesce fabrica de cherestea (din valea Azugeĭ), cu pârâul Limbășelul, pe o distanță ce urcă 900 metri; iar de la obîrșia Limbășeluluĭ, pênă la gara Azuga, administrația aceșteĭ fabricĭ a proectat construirea uneĭ liniĭ ferate în regulă, cu cale normală.

Tot pentru transportul materialuluĭ din muntele Susaiu este construit, d'alungul văieĭ Tésculuĭ, un drum de fier pentru vagonete, pe o distanță de 3 k. m. și acest drum légă centrul pădurilor din Susaiu, cu gara Predealu.

Producția anuală a aceșteĭ fabricĭ este următórea: 6000 m. c. cherestea de brad și de molift și douĕ miliarde bețe de chibriturĭ.

Uscăturile din pădure, rĕmășițele și lemnele ce nu se pot întrebuința la fabricațiune sau transporta în alte părțĭ, se întrebuințéză pentru arsul varuluĭ alb, în cele douĕ cuptóre de lângă gara Predeal.

Fabrica de cherestea ocupă astă-ḑĭ în permanență 40-60 lucrătorĭ. (I. G. Babeș. «Din Plaiul Peleș» pag. 53 și 169).

Ș.

ȘANȚU PĂDUREĬ, isvor, merge șerpuind prin com. Crivina, plasa Crivina, taĭe islazul proprietaruluĭ și se vérsă în rîul Prahova, care servă de limită în partea de N. V. și N. E. între com. Pucheni și Crivina.

ȘANȚU TĂTĂRĂSC, șanț la V. de com. Aricesci, pl. Podgo-

ria, spre albia văieĭ Adânca. Bĕtrâniĭ povestesc despre acest șanț că era săpat într'adins și din el Tătariĭ se băteau cu Româniĭ, cu arcurĭ și săgețĭ.

Bĕtrâniĭ Mitu Slujitorul din com. Aricesci și Tudorăchescu din com. Suranĭ, mi-au spus că au găsit, în apropierea șanțuluĭ, vîrfurĭ de săgețĭ, înfipte în goruni fórte marĭ, și că le-au păstrat multă vreme. Se crede că prin apropierea aceluĭ șanț se găsesc în pămînt multe lucrurĭ vechĭ. Oameniĭ fac mereu săpăturĭ pentru comorĭ.

ȘERB (Vîrful-luĭ-), vîrf pe culmea dealuluĭ Gornet, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, numit ast-fel după numele luĭ Vasile Șerb, care a posedat în vechime acest vîrf. Este situat în partea de V. a comuneĭ și e acoperit cu viĭ și pădure.

ȘERBAN (Movila-luĭ-), movilă pe teritorul com. Têrgșoru-Nou, plasa Têrgșoru, situată la E. de Têrgșor, făcênd hotarul între Têrgșor și Țigănia. Pe acéstă movilă se cultivă cereale.

ȘERBAN (Podu-luĭ-), șes, com. Ogretinu, pl. Teléjen, numit ast-fel după numele fostuluĭ sĕu posesor.

ȘERBAN-VODĂ, loc isolat, com. Homorîciu, pl. Teléjen,

ȘERBĂNÉSA, mahala din căt. Valea-Lungă, pl. Prahova.

ȘERBĂNÉSA, deal, pe care este situată com. Valea-Lungă, pl. Prahova.

ȘERBĂNÉSA, plaiŭ în partea de V. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen. Se întinde de la N. la S. și pe el se află fînețe și locurĭ de arătură.

ȘERBULOAIA, vale, isvorăsce din dealul Boncu, com. Șotrile, pl. Prahova; curge către S., se întâlnesce din jos de căt. Osebitu cu Valea Boncu și formézá gârla Câmpinița, ce trece prin partea de N. a com. urb. Câmpina, și se vérsă în rîul Prahova.

ȘERPĂRIA, surpătură în partea de V. a com. Bughiile, pl. Teléjen.

ȘEȚI (Pe-), șanț vechiŭ în com. Filipesci-de-Pădure, pl. Filipescĭ.

ȘEȚU (Muntele-), proprietatea Eforieí spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de monastirea Sinaia, com. Sinaia, pl. Peleș, în întindere de 345 h. a. din care 55 h. a. suprafață împădurită și 290 h. a. pămênt cultivabil și fînețe, arendată pe periodul 1888-1893 cu 1800 leĭ anual.

ȘEȚUL, mahala, face parte din C. R. Teșila, pl. Peleș.

ȘEȚUL-PAILOR (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moșia Muntele Șețul-Pailor, pendinte de com. Comarnic pl. Peleșuluĭ.

ȘEȚUL-TRESTIENĬ, mahala, face parte din C. R. Teșila, plaiul Peleșuluĭ.

ȘINDRILA, pisc, com. Aricescĭ, pl. Podgoria.

ȘINDRILA, cóstă, com. Târlescĭ, pl. Teléjen.

ȘIPEÍ, vale, isvorăsce de la N. de muntele Cumpĕtul, com. Predeal, pl. Peleș, curge de la E. spre V. și se vérsă în rîul Prahova, pe ţĕrmul stâng, în raionul cát. Poiana-Țapuluí, com. Predealu, pl. Peleșuluĭ. Pe timpurĭ secetóse sécă; iar în timpul topireĭ zăpedeí sau a ploilor prea marĭ vine atât de mare în cât întrece volumul apeĭ din rîul Prahova.

ȘIPOTU, sat, face parte din C. R. Boldescĭ, pl. Podgoria. Este situat pe loc șes. O parte din cătunul Șipotu maĭ pórtă numele de *Ulmi-Lipănescu*.

Aci e o biserică cu hramul «Adormirea Precistei» și «Sf. Dumitru» fondata la a. 1840 cu cheltuiala Paharnicului Gheorghe Boldescu, Postelnicul Atanasie, Calozisul și alțiĭ.

ȘIPOTUL, lac, dis și «Al Bisericeĭ» la N. de căt. Bróscele. com. Câmpina. pl. Prahova.

ȘIPOȚELUL-DE-LEAC, isvor ce curge din pólele dealuluĭ Vlădeanu, com. Provița-de-jos, pl. Prahova. Apa din acest isvor se întrebuințéză de locuitorĭ la diferite bóle.

ȘIREADA (Poiéna-), șes, com. Ogretinu, pl. Teléjenul.

ȘIRNA, sat, face parte din C. R. cu acelașĭ nume, plasa

Têrgșor. Aci e o biserică, lipsită de inscripție.

ȘIRNA, trup de moșie fostă a statului, com Șirna, pl. Têrgșor, fost pendinte de monastirea Mislea, în întindere de 246 h. a. vêndut de vecĭ locuitorilor cu 102.650 leĭ.

ȘIRNA, pădure a statuluĭ în întindere de 430 h. a. pendinte de com. Șirna, pl. Têrgșor, formată din trupurile Șirna (400 h. a.) și Pisculescĭ (30 h. a.)

ȘIRNA, comună rurală, plasa Têrgșor. Este situată pe un deal și pe valea rîulețuluĭ Balotina, la 15 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 16 k. m. de reședința plășeĭ.

Se compune din 2 cătune: Șirna și Varnița, avênd o populațiune de 890 loc. (431 bărbațĭ, 459 femeĭ), în care intră 20 familiĭ de țiganĭ-terarĭ, 2 Turcĭ și 1 Bulgar.

Capĭ de familie sunt 226; contribuabilĭ 204.

In comuna sunt două bisericĭ: una în cát. Șirna și alta în Varnița, fondată la a. 1874, lipsite de orĭ-ce inscripție și deservite de doĭ preoțĭ.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Puținul prisos 'l desfac la orașul Ploescĭ. Locuitoriĭ, în numĕr de 173, s'au împroprietărit la 1864, pe moșia statuluĭ Șirna, și pe a d-luĭ Baleanu, din carĭ li s'au dat 783 h. a. Eĭ au 55 caĭ și epe, 105 vacĭ, 353 oĭ, 32 porcĭ.

Scólă nu există în comună.

Tótă comuna se întinde pe o suprafață de 783 h. a.

Țuica se fabrică puțină. Gândacĭ de matase se cultivă în mică cantitate. Dintre cereale se cultivă numaĭ porumb, grâu și ovĕz. Livedile dau pênă la 60 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de cincĭ cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la leĭ 7920,39 și cheltuelile la 3077,80.

Prin comună trece șoseaua Șirna-Tariceni-Cocorăscĭ.

E brázdată de câte-va dealurĭ, fără ver o numire specială.

E străbătută numaĭ de un mic rîușor, numit Balotina, ce se vérsă în rîul Prahova.

ȘOIMARĬ, sat, face parte din C. R. Șoimarĭ, plasa Podgoria.

ȘOIMARĬ, comună rurală, plasa Podgoria. Și-a luat numirea de la dealul Șoimu, ce se află în raionul eĭ, și s'a înființat—

după cum spun locuitoriĭ bĕtrânĭ—pe la anul 1602.

Este situată pe gârla Lopatna, la 8 k. m. departe de reședința plășeĭ și la 30 k. m. de capitala județuluĭ.

Se compune din 2 cătune: Șoimari și Atârnați, avĕnd o populațiune de 2101 loc. (891 bărbațĭ, 1210 femeĭ), în care intră și 6 familiĭ de țiganĭ-ferarĭ.

Capĭ de familie sunt 548; contribuabilĭ 459; case de locuit 592.

In comună e o singură biserică fondată la anul 1868 de locuitorĭ, deservită de doĭ preoțĭ.

Locuitoriĭ se ocupă în special cu agricultura și cresccrea vitelor.

Majoritatea locuitorilor sunt moșnenĭ, iar o mică parte s'au împroprietărit la a. 1864 în moșia statuluĭ numită «Căldărușanca» și a d-luĭ Stefan Nicolau, din carĭ li s'au dat 49 h. a. Eĭ au 14 caĭ, 10 epe, 180 vacĭ, 130 capre, 2000 oĭ, 500 porcĭ.

In raionul comuneĭ sunt 4 morĭ: 3 de apă pe gârla Lopatna, și una pusă în mișcare prin puterea vaporilor.

Scólă există în comună de vr'o 70 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ și s'a clădit la a. 1875. S'a frecuentat în anul trecut de 76 băețĭ și 4 fete, din numĕrul de 288 copiĭ (165 b. 123 f.) cu vĕrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1404 leĭ. *Sciu carte 291 bărbați și 25 femeĭ.*

Tótă comuna are o supra-față de 3500 h. a. *Aci se află maĭ multe isvóre de apă minerală și de păcură, nestudiate și neesploatate.*

Țuică se fabrică anual, în termen mediu 25,000 d. l. și vin 2000 d. l.

In localitățile numite «Pe Glod» și la «Atârnațĭ» se presupune a fi în pămĕnt multă sare.

Gândacĭ de mătase se cultivă în fórte mică cantitate; stupĭ cu albine sunt 115. Pămĕntul nu e prielnic la tótă cultura. Terenul cultivabil produce cu aproximație: 120 h. l. grâu, 250 h. l. ovĕz, 40 h. l. meiŭ și 15.500 h. l. porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 3455 merĭ, 1327 perĭ, 2432 dudĭ, 847 cireșĭ, 1793 nucĭ. Livedile dau pĕnă la 500 care de fîn.

Comercĭul se exercită în comună de 6 cârcĭumarĭ.

Venitul anual al acesteĭ comune se urcă la leĭ 7523,64

O șoseа, încă neterminată îĭ înlesnesce comunicația cu comunele Suranĭ, Aricescĭ și Cărbunescĭ.

E brăsdată de 4 dealurĭ : Șoimu, în partea de N. E, pe care se cultivă vie ; Pleșuĭva, în partea de S. E ; Piscu Hoților, la S. V, și Corbu, situat în partea de V. a comuneĭ.

E udată de gârlele: Lopatna-Mare, Lopatna-Mică și Stârcu.

Se mărginesce cu comunele : Chiojdeanca, Podeni-Nouĭ, Păcurețĭ și Suranĭ.

ȘOIMARĬ, deal, com. Șoimarĭ, pl. Podgoria, pe care se cultivă 7 h. a. vie.

ȘOIMARĬ, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic, încă din anul 1883, pe moșia Șoimarĭ, com. Șoimarĭ, pl. Podgoria.

ȘOIMĂRENĬ (Moșneni-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moșia moșnenilor Șoimărenĭ, pendinte de com. Șoimarĭ, plasa Podgoria.

ȘOIMĬ, deal, în partea de N. E. a com. Șoimarĭ, pl. Podgoria, pe care se cultivă vie. Șĭ-a luat numele de la Șoimiĭ, ce se găsiau o dată aci.

ȘOIMULUĬ (Rîpa-), deal în com. Valea-Lungă, pl. Prahova.

ȘOIMESCU, sat, face parte din C. R. Ceptura, pl. Cricov. Are o pop. de 400 loc (203 b. 197 f.) Aci e o biserică cu hramul «Sf. Nicolae».

In acest cătun se găsesc fórte mulțĭ cărbunĭ de pămênt. A început să fie esploatațĭ de locuitorĭ, din acele locurĭ de unde se pot scóte maĭ lesne. Pe unele locurĭ se găsesc la supra-fața pămêntuluĭ. Aceștĭ cărbunĭ se vênd pe la proprietariĭ de morĭ.

ȘOMOĬAGA, gârlă, com. Posescĭ, plaiu Teléjen, ce se vérsă în gârla Zeletinu, tot în raĭonul com. Posescĭ.

ȘOMOĬAGU, deal, com. Ogretinu, plaiu Teléjen.

ȘOTRILE, vale, pe care este situată com. Șotrile, pl. Prahova.

ȘOTRILE, comună rurală, plaiu Prahova. Șĭ a luat numirea de la un «Șetraru» cel d'ântêiŭ arendaș al acestuĭ loc, pe la a. 1734 ; și spre a se popula acéstă moșie, nu lua nicĭ o dajdie—spun bĕtrâniĭ—de cât

un singur puiŭ de găină, și acela nu prin silnicie, ci de bună voie. Locuitoriĭ din vecinătate, și maĭ ales ceĭ de la câmp, carĭ erau prigoniţĭ de Turcĭ și Grecĭ, vĕḑênd acéstă înlesnire, veniră și se stabiliră în aceste locurĭ retrase și singuratice, și cu modul acesta s'a populat, formându-se comuna Șotrile.

Este situată pe valea Șotrile, în drépta gârleĭ Doftana, la 45 k. m. departe de capitala judeţuluĭ și la 12 k. m. de a plaĭuluĭ.

Se compune din 5 cătune: Lunca-Mare, Fraţiĭ, Osibitu, Secĭurile și Plaiu Cornuluĭ; dintre carĭ. Lunca-Mare, Fraţiĭ, și Osibitu sunt pe proprietatea Principeluĭ Dimitrie Barbu Știrbeĭŭ; Secĭurile pe a d-luĭ Stan Blebea, iar Plaiu Cornuluĭ pe a d-luĭ Nicolae Bibescu. Posiţiunea sa este fórte frumósă.

Are o populaţiune de 1568 loc. (804 bărbaţĭ, 764 femeĭ).

Capĭ de familie sunt 357; contribuabilĭ 259; case de locuit 370.

In comună sunt 2 bisericĭ: una în cat. Fraţiĭ și alta în cat. Lunca-Mare. Cea din Fraţiĭ s'a fondat la a. 1886 de Prinţul Știrbeĭŭ și locuitorĭ, iar cea din Lunca-Mare de Sărdarul Grigore Negru, la a. 1845, fără inscripţie. Ambele bisericĭ sunt deservite de 2 preoţĭ.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu munca pămêntuluĭ și chirigeria.

Eĭ s'au împroprietărit la a. 1864 (în numĕr de 170) în moșia Șotrile a Prinţuluĭ Știrbeĭŭ, din care li s'au dat 591 h. a. In comună sunt: 40 caĭ, 45 epe, 361 vacĭ, 3525 oĭ și 200 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Doftana, sunt 4 morĭ, 3 pive, și o dârstă.

Scóla s'a frecuentat în anul trecut de 52 băeţĭ, din numĕrul de 278 copiĭ (140 b. 138 f), cu vêrsta de scólă. Localul s'a construit în anul 1891, prin stăruinţa Principeluĭ Știrbeĭŭ și a preotuluĭ Gr. Brebénu, învĕţător. *Sciu carte 8 bărbaţĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o supra-faţă de 4250 h. a.

In termen mediu, se fabrică în comună pênă la 1800 d. l. ţuică anual.

In localitatea numită «Secĭurile» sunt carierĭ de piétră.

Gândacĭ de mătase nu sunt; stupĭ cu albine sunt 130.

Pămêntul e prielnic porumbuluĭ, din care se cultivă 1340

h. l. atât cât abia ajunge locuitorilor. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 120 merĭ, 70 perĭ, 180 cireșĭ, 200 nucĭ. Liveḑile dau ca la 450 care fîn.

Comerciul se exercită de 5 cârciumarí.

Veniturile comuneí se ridică la ţifra de leĭ 2990 și cheltuelile la 2900 leĭ anual.

Nicĭ o sosea petrită nu e în comună, ci numaĭ drumurí naturale.

E brăzdată de vîrfurile: Boncu, Frumos și Pietrișuluí. Din Boncu isvorăsc două văĭ: Valea Bonculuĭ, ce curge spre S. și desparte catunele Osebitu de plaiu Cornuluĭ și Valea Șerbulóia, ce curge spre S., se întâlnesce cu cea d'ântêiŭ și formézā gârla Câmpinița, ce trece pe lângă com. Câmpina și se vérsă în rîul Prahova.

Prin partea de V. e udată de Valea Firilor, ce se vérsă în Doftana.

Se mărginesce la N. cu căt. Secaria, ce ţine de com. Comarnic; la S. cu com. urb. Câmpina; la E. cu com. Brebu, de care se desparte prin rîul Doftana, și la V. cu com. Bréza-de-sus, de care se desparte prin rîul Prahova.

ȘOTRILE, *moșie a principeluĭ Știrbeiŭ*, pe care la 1864 s'au împroprietărit locuitorií din com. Șotrile, pl. Prahova.

ȘOTRILE, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moșia Șotrile, pendinte de com. Șotrile, pl. Prahova.

ȘOVĂILA, vale, com. Dițescí, pl. Filipescĭ.

ȘTIRBEIUL, deal în partea de E. a com. Bucovul, pl. Cricov, de la pólele căruia isvorăsce pîrîul Bucovelu, ce se vérsă în Teléjen.

ȘTUBEIU, sat, face parte din C. R. Olteni, pl. Teléjen.

Biserica din Ștubeiŭ pórtă următórea inscripție: «Intăresce Dómne sfînta și Dumneḑeéscа biserică acésta pe care o aĭ câștigat cu scump sângele Christosuluĭ tĕu, ce acum din temelie s'a ridicat și s'a zugrăvit prin osîrdia și cheltuiala D-lor Negoiță Pantoiu și a locuitorilor de aci și altor particularí de afară, și să prăsnuéscă sf. Nicolae și Cuviósa Paraschiva; la anul de la Christos 1870». Acéstă biserică s'a construit în locul celeĭ vechĭ.

ȘUȚEANCA, moșie pe care la 1864 s'au împroprietărit locuitorii din Colceagu, pl. Teléjen.

T.

TALEA, comună rurală, plaiu Peleș. Se crede că-și ar fi luat numele de la nisce livedi de fîn, ce sunt în apropiere, în moșia Bezdeadu, din jud. Dâmbovița, cari au avut tot-d'a-una numele de «Talea» și că s'a înființat pe la anul 1790, după cum se constată dintr'un leat găsit pe stâlpul bisericei vechi.

Este situată pe uu deal, în apropiere de munți, la 55 k. m. departe de capitala județului și la 28 k. m. de reședința plaiului.

Se compune din 2 cătune: Talea și Plaiu, avênd o populațiune de 841 loc. (428 bărbați, 413 femei), în care intră și 5 familii de țigani.

Capi de familie sunt: 200; contribuabili 160; case de locuit 173.

In comună sunt două biserici: una de lemn în stare rea, făcută la a. 1790, și alta de zid, construită la a. 1878, cu hramul «sf. Nicolae» ambele deservite de un singur preot.

Locuitorii afară de agricultură, se mai ocupă cu facerea de strae, pături, velințe, pânză și crescerea vitelor. Meșteșugari sunt 14; cei cari au căruțe se mai ocupă și cu diferite transpórte.

Straele, păturile, etc., se desfac la bâlciul din com. Telega, pl. Prahova, ce se ține anual la 8 Noembre și 1 Ianuarie, ale fie-cărui an și în comună; iar meșteșugarii lucréză numai în comună.

Locuitorii, în numĕr de 127, s'au împroprietărit la 1864, pe moșia Prințului Panait Ghica și a casei Zoe Brâncovénu, din cari li s'au dat 380 h. a. Ei au 166 cai, 182 epe, 299 vaci, 156 boi, 385 capre, 3685 oi și 269 porci.

Carte a început să se învețe aci cam de 30 ani. Localul e proprietatea comunei. S'a frecuentat în anul trecut de 46 băeți și 12 fete, din numĕrul de 131 copii (71 băeți, 60 fete), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personalului se cheltuesce anual 1242 lei. *Sciu carte 40 bărbați și 6 femei.*

In termen mijlociu se fabrică

în comună pênă la 215 h. l. ţuică.

In raionul comuneĭ, în moşia Bréza este o carieră de piétră, numită «Cariera Beliĭ».

Gândacĭ de mătase nu se cultivă: stupĭ cu albine sunt 256.

Pamêntul e prielnic numaĭ porumbuluĭ, puţin cânepeĭ şi inuluĭ. Terenul cultivat abia produce 700 h. l. porumb, 4 h. l. cânepă, 1 h. l. in. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 300 merĭ, 160 perĭ, 400 cireşĭ, 250 nucĭ, 500 vişinĭ, 100 zarzărĭ, 10.000 prunĭ. Liveḑile dau pênă la 100 care de fîn.

Comerciul se exercita în comună de 2 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ (ḑecimĭ şi drumurĭ) suma de leĭ 2190, şi la cheltuelĭ 2169,74.

In comună e o singură şosea, proïectată a se face şi către S. E. spre Bréza-de-sus. Din ea se face maĭ multe uliţĭ prin comună.

E brăzdată de maĭ multe dealurĭ, fără nicĭ un nume, cu direcţia S. E. şi de piscurile numite: Piscul cu Cătina şi Piscul cu Plopĭ, situate în partea de S. a comuneĭ. Tóte servă pentru păşune.

E udată de gârla Belia, care face maĭ multe zigzagurĭ, şi de vâlceaua Viezuineĭ.

Se mărginesce cu judeţul Dâmboviţa, la S. V. şi N. şi cu moşia Comarnicu.

TALEA, sat, face parte din C. R. Talea, pl. Peleş. Aci e reşedinţa comuneĭ.

TALEA, vale, isvorăsce din raionul com. Talea, pl. Peleş, curge de la N. V. către S. E, se împreună cu valea Belia, şi amêndouĕ se vérsă în rîul Prahova, pe malul drept, între comunele Comarnic şi Bréza-de-sus.

TALEĬ (Plaiu-), drum ce trece prin com. Talea, pl. Peleş.

TĂBĂLANU, vale, com. Diţescĭ, plasa Filipescĭ.

TĂRICENI, comună rurală, plasa Têrgşor. Este situată pe valea Prahoveĭ, la 15 k. m. departe de capitala judeţuluĭ, şi tot atâtea de a plăşeĭ. N'are nicĭ un cătun alipit.

Are o pop. de 1255 loc. (663 barbaţĭ, 592 femeĭ), în care intră şi 7 familiĭ de ţiganĭ. Capĭ de familie sunt 313; contribuabilĭ 311; case de locuit 300.

In comună e o singură biserică, fondată la a. 1735 de

Radu Scarlat vel vistier și D-neĭ Maria soția sa, reparată în a. 1843 de Marele Ban Gheorghe Filipescu și Ecaterina, soția sa, iar maĭ în urmă s'a meremetisit de locuitorĭ. E deservită de un preot.

Locuitoriĭ comuneĭ se ocupă maĭ mult cu fabricarea varuluĭ alb, numit de Șirna; sunt peste 130 fabricanțĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Bucurescĭ și Ploescĭ.

Locuitoriĭ, în numĕr de 158, s'au împroprietărit la 1864, când li s'au dat 772 h. a. Eĭ au 67 caĭ și epe, 258 vacĭ, 4 bivolĭ, 345 oĭ și 139 porcĭ.

Scóla datéză în comună de la 1859. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 85 băețĭ, din numĕrul de 180 copiĭ (99 b. 81 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1728 leĭ. *Sciu carte 148 bărbațĭ și 7 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafață de 1372 h. a.

Țuică se fabrică prea puțină.

Gândacĭ de mătase se cultivă; stupĭ cu albine sunt 23.

Pămêntul nu e prielnic la tótă cultura. Pomĭ roditorĭ sunt puținĭ.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 7436,79 iar la cheltuelĭ 4126,38.

Prin comună trece șoseaua Tăriceni-Popescĭ și Poenari-Burchi.

TĂRICÉNCA, vale, isvorăsce de la N. de com. Slănicu, pl. Vărbilău, de sub muntele Verde, trece pe lângă cariera de piétră și se vérsa în gârla Slănicu, pe malul stâng, tot în com. Slănicu.

TĂTARU, comună rurală, plasa Cricov. Este situată în partea de E. a plășeĭ, lângă județul Buzĕu.

N'are nicĭ un cătun alipit. Scólă nu există în comună. Copiiĭ pênă acum au urmat parte la scóla din com. Sângeru și parte la scóla din com. Udrescĭ. Copiĭ în vêrstă de scólă sunt 188. Veniturile comuneĭ sunt de 5003 leĭ.

TĂTĂRANI, comună rurala, plasa Crivina. Nĭ se relată că ar fi datând de la a. 1740, și 'șĭ ar fi luat numele de la nisce cete de Tătarĭ, carĭ au staționat aci în vechime, maĭ mult timp.

Este situată pe ambele ma-

luri ale pâraelor Recelea și Calda, la 5 k. m. departe de capitala județuluí și la 9 k. m. de a plășeĭ.

N'are nicí un cătun alipit și o populațiune de 683 locuitori (355 bărbațĭ, 328 femeĭ). Capĭ de familie sunt 141; contribuabilí 108; case de locuit 146.

In comună e o biserică, fondată la anul 1744 de Jupân Gherghicénu și Jupânésa Joița, reparată în 1830 de Vel Mihalache Cornescu, deservită de un singur preot.

Locuitorií se ocupă în special cu agricultura și grădinăria. Produsul munceĭ l desfac la orașul Ploescĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 116, s'au împroprietărit la a. 1864 pe moșia d-luí Emanoil Lahovari, și li s'au dat 360 h. a. Eĭ au 28 caĭ, 26 epe, 122 vacĭ, 8 bivolí, 268 oĭ, 119 porcĭ.

Scólă există în comună de la 1890. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 34 baețĭ și 2 fete, din numĕrul de 163 copiĭ (93 b. 70 f.), cu vêrsta de scólă. *Sciu carte 25 bărbați și 7 femeĭ.*

Suprafața comuneĭ, cu islaz și pămênt de muncă, e de 2040 h. a.

Gândacĭ de matase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt 71.

Pămêntul e prielnic la tótă cultura. Terenul cultivabil dă cu aproximație: 140 h. l. orz, 760 h. l. ovĕz, 100 h. l. meiŭ, 8150 h. l. porumb, 1000 h. l. rapiță. Pomĭ roditorĭ sunt puținĭ. Livedile dau numaĭ 100 care de fîn, căcí cea maí mare parte s'au semănat.

Comerciul se exercită în comună de 6 cârciumarí.

Bugetul comuneí presintă la veniturí suma de leí 6390,88 iar la cheltuelí 4776 leĭ.

Prin comună trece șoseaua națională ce-ĭ înlesnesce comunicația spre Ploescĭ și Barcănescĭ.

E udată de pâraele: Recelea, Calda și Topila (v. a. n.) In partea de E. a comuneĭ se află un eleșteu, facut de Cotman vel Mihalache Cornescu, prin care trece pâraele Recelea și Calda.

Se mărginesce la N. cu orașul Ploescí, la S. cu com. Barcănescĭ. la V. cu Popesci și la E. cu Rîfovu.

TĂTĂRĂĬ-CONDURATU, se numia com. Conduratu din plasa Cricovu, și fiind-că se făcea confusiune cu corespondența oficială și particulară, cu com.

Tătaru, tot din plasa Cricovu, s'a șters numele de Tătărăĭ și s'a numit numaĭ Conduratu.

TÂMPA, poiénă în partea de V. a com. Bughiile, pl. Teléjen.

TÂMPA, deal situat la V. de com. Bughiile, pl. Teléjen, numit ast-fel dupe numele moșieĭ Călugărescĭ.

TÂMPA (Vîrful-), deal în partea de E. a com. Vărbilău, pl. Vărbilău, acoperit cu pădure, printre care sunt și petece de poĭenĭ.

TÂMPA, pârâu, isvorăsce de sub pólele munteluĭ Zăganu, trece pe lângă monastirea Cheia și se vérsă în rîul Teléjen, pe malul stâng, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen. Acest pârâu e format din Valea Négră și pârâul Curu-Roșu, carĭ se unesc spre E. de monastirea Cheia, și împreună în rîul Teléjen.

TÂNGUIREĬ, drum, com. Bughiile, plaiu Teléjen.

TÊRGȘORU, sat, face parte din C. R. Têrgșoru-Vechiŭ, pl. Têrgșoru.

TÊRGȘORU, plasă, se mărginesce la E. cu plășile Crivina și Cricovu, de care se desparte printr'o linie mixtă dusă de la N. la S. și care trece pe la E. de comunele: Blejoiu-Strâmbenĭ, Ploescí, Popesci și Tăricení.

La N. se mărginesce cu plasa Podgoria. Aci rîul Teléjen formézá un unghiŭ ascuțit cu limita de N. V. a plășeĭ și care trece pe lângă comunele: Păulescĭ, Têrgșoru-Nou, și Vládeni-Mărginenĭ.

La S. se mărginesce cu județul Dâmbovița, de care se desparte prin pârâul Cricovu-Dulce.

Din punctul de vedere administrativ, plasa Têrgșoru se compune din 14 comune rurale, afară de Ploescĭ, comună urbană, adică: Cocorăscĭ, Hăbudu, Mănescĭ, Negoescĭ, Páulesci, Ploesciorĭ, Popesci, Șirna, Strâmbeni-Blejoiu, Strejnicu, Tăricenĭ, Têrgșoru-Nou, Têrgșoru-Vechiŭ și Vládeni-Mărginenĭ.

Reședința plășeĭ e în comuna Têrgșoru-Nou.

Cea maĭ populată comună din plasa Têrgșoru este Vlădeni-Mărginenĭ, apoĭ vin Tăriceni, Strâmbeni-Blejoiu, Șir-

na și Cocorăscĭ. Cele maĭ puțin populate sunt: Popescĭ, Têrgșoru-Vechiŭ și Ploescиorĭ.

Partea de N. a acesteĭ plășĭ este delurósă, acoperită cu viĭ și pădurĭ. Partea de V. și S. are îndestulătóre locurĭ de fînețe și produce, grație terenuluĭ bun și apelor ce-o udă, grâu, porumb, orz, ovĕz, cu îmbelșugare. Aci sunt și câte-va pădurĭ.

Ocupația locuitorilor din partea de N. e viticultura, iar a celor l'alțĭ esclusiv agricultura, puțin și grădinăria.

Parte din eĭ se îndeletnicesc și cu fabricarea vaselor de pămênt, facerea căruțelor, rotăria, fabricarea varuluĭ și altele.

In tótă plasa se cultivă 2 h. a. vie.

Rîurĭ însemnate are: Prahova, Cricovul-Dulce și Leaotul.

Din punctul de vedere al cultuluĭ, plasa Têrgșor s'a divisat în 11 parohiĭ. avênd și 10 filiale:

1). *Parohia Tăriceni*, cu biserica parohială «sf. Gheorghe».

2). *Parohia Șirna*, cu biserica parohială «sf. Treime» din Varnița, compusă din căt. Varnița și Stejaru (Negoesci) avênd ca filiale bisericile «sf. Voevodĭ» și «sf. Treime».

3). *Parohia Hăbudu*, cu biserica parohială «sf. Nicolae», compusă din căt. Brătescĭ, avênd ca filială biserica «Adormirea».

4). *Parohia Popesci*, cu biserica parohială «sf. Apostoli», compusă din căt. Negoesci, avênd ca filială biserica «Adormirea».

5). *Parohia Strejnicu*, cu biserica parohială «sf. Nicolae», compusă din căt. Zalhanaua, Têrgșoru-Vechiu și Stăncesci (com. Têrgșoru-Vechiu) avênd ca filiale bisericile «sf. Apostoli» și «sf. Nicolae».

6). *Parohia Cocorăsci-Colțu* (com. Cocorăscĭ) cu biserica parohială «Buna-Vestire», compusă din căt. Cocorăsci-de-grind, Ghioldumu, Țigănia și Colțul-de-jos (Têrgșorul-Vechiu), avênd ca fiilială biserica «sf. Treime».

7). *Parohia Păulesci*, cu biserica parohială «sf. Nicolae», compusă din căt. Găgeni (Băicoiŭ) și Cocoșescĭ (Blejoiŭ), avênd ca filială biserica «sf. Voevodĭ».

8). *Parohia Ploesciori*, cu biserica parohială «sf. Dumitru», compusă din căt. Blejoiu și Strâmbeni, avênd ca filială bi-

serica «Nascerea Maiceĭ Domnuluĭ.

9). *Parohia Têrgșoru-Nou*, cu biserica parohială «sf. Voevodĭ». compusă din căt. Țigănia.

10). *Parohia Mănescĭ*, cu biserica parohială «Adormirea», compusă din căt. Comănacu, Códa Isvoruluĭ și Crivețul, având ca filială biserica «Adormirea».

11). *Parohia Vlădeni* (com. Vlădeni-Mărgineni), cu biserica parohială «Inălțarea Domnuluĭ» compusă din căt. Códa-Isvoruluĭ și Zalhanaua.

TÊRGȘORUL, monastire în com. Têrgșorul-Nou, pl. Têrgșoru[1]). Următorul hrisov, de la Alexandru Ipsilante, ne arétă că, monastirea Têrgșorul, s'a fondat de Antonie Vodă și că a fost scutită de tóte dăjdiile, puse pe alte monastirĭ. «Sfinteĭ și dumnedeesceĭ Monastirĭ Têrgșoru, unde se cinstesce și se prăsnuesce hramul sfinților și afară de trupurĭ, maĭ marĭ Voevodĭ și Arhistratoghĭ Mihail și Gavriil, care este zidită și înălțată din temelia eĭ *de Domnia sa Antonie Vodă și cuviosuluĭ egumen Kir......* și tutulor părinților călugărí câțĭ se află locuitorĭ la acéstă sfîntă monastire, ca să fie sfîntă monăstire în pace și iertată de tóte dăjdiile și orînduelile ce vor eși de la visteria Domnieĭ mele pe alte monastirĭ de nicĭ unele val séu supărare să n'aibă; și iar să fie sfinteĭ Monastirĭ milă de la Domnia mea să aibă a lua în toțĭ aniĭ din vama Ploescilor câte talerĭ una sută, care banĭ să aibă a-ĭ da vameșiĭ de două orĭ într'un an, însă la sf. Dimitrie talerĭ cincĭ-decĭ și la sf. Gheorghe talerĭ cincĭ-decĭ. Așișderea și drepte bucatele monastireĭ să fie scutite, stupĭ i rîmătorĭ de dijmărit și vinul de vinăricĭ, și două pivnițe în orașul Ploescĭ scutite și apĕrate, de vamă, de fumărit, de căminărit, de vin domnesc și de ot vătășesc; și iar să fie sfinteĭ monastirĭ mila de la Domnia mea să aibă a lua în toțĭ aniĭ mertic de sare de la Ocna Telega pe an bolovanĭ două sute, la vremea când vor lua și alte sfinte monastirí și să facă cu dênsa orĭ-ce va vrea, și de către nimenea bântuială să nu aibă, numaí și Egumenul după așeḑământul ce s'a făcut să aibă a da ruptó-

[1]). Personalul acesteĭ monastirĭ se compune dintr'un îngrijitor, un preot de serviciu și doui cântăreți, toțĭ plătițĭ de Eforia spitalelor civile.

rea la sîntul Pantelimon, unde este închinată, pe an talerĭ una sută, la sfîntul Gheorghe talerĭ cincĭ-ḑecĭ și la sfîntul Dimitrie talerĭ cincĭ-ḑecĭ; și pentru ca să se păzéscă mila acésta ne-strămutată, să aibă de unde a da și baticul cu care să se ajutoreze, săracĭ bolnavĭ de la spital și pentru ca să fie Domnieĭ mele și rĕposaților întru fericire părinților Domnieĭ mele vecĭnica pomenire, am întărit Domnia-mea hrisovul acesta cu însășĭ credința Domnieĭ mele Iw Alexandru Ipsilante V. V. și cu credința prea iubiților Domnieí mele fií Constantin V.V. Dumitrașcu V. V. și marturĭ punem pe toțĭ cinstițiĭ și credincioșiĭ boerĭ ceĭ marĭ aĭ divanuluì Domnieĭ-Mele Pan Dumitrache Ghica Vel Ban, Pan Nicolae Dudescu Vel Vorn, de țéra de sus. Radu Văcărescu Vorn, de țéra de jos, Pană Filipescu Vel Logof. de țéra de sus, etc. și s'a scris hrisovul acesta în anul d'intêiŭ al domnieí mele, aci în Bucurescĭ, la lét. de la Adam 7283, iar de la nascerea Domnuluĭ nostru I. Hrist. 1775. Iunie 22».

D'asupra ușeĭ se citesce următórea inscripție: «Acéstă sf. Monastire a fost zidită din vechime în Têrgșorul-Vechiŭ, în numele sf. Archangheli și al sf. Erarh Nicolae, de bine credincioșiĭ Jupân Négoe Vel Căpitan și frate-sĕu Antonie din Negoescĭ și Jupânésa Vel Căpitan satul Vaĭ-de-Eĭ. Prah. Cumnat... D. Mateiŭ B. V. V. în domnia sa anu 1013; acum dărăpănată fiind, s'a gásit de cuviință a se strămuta...»[1])

TÊRGȘORUL-NOU, comună rurală, plasa Têrgșorul. Este situată în partea de E. a apeĭ Leaotu, la 10 k. m. departe de capitala județuluĭ. *Reședința plășeĭ e aci.*

Cătunul de reședință de la început a fost situat pe acest loc, iar cătunul Țigănia a format în vechime două deosebite sate și anume: Țigănia, pe locul unde e adĭ, și Stoenesci, si-

---

[1]). De aci în jos, inscripția fiind ștérsă, nu se vĕd de cât litere măcinate, cuvinte fără ințeles. Data de 1013 lasă în nedomerire anul clădireĭ, căcĭ nu corespunde nicĭ domnia luĭ Négoe, nicĭ cu a luĭ Mateiŭ (două nume pomenite în inscripție).

Positiv că din inscripția dupé vechia monastire (de și cu siguranță se scie că Monastirea Têrgșorul e zidită de Antonie Vodă) să se fi măcinat partea de sus a cifreĭ «5» și să se fi copiat numaĭ partea de jos, și în acest cas ai corespunde cu domnia luĭ Négoe (1513).

tuat la 3 k. m. spre V. pe malul stâng al Prahoveĭ. Acest din urmă sat, din causa deselor inundațiĭ ale Prahoveĭ, s'a mutat în Țigănie, formând un singur sat, sub numirea de «Țigănia-Stoenescĭ».

Se compune din două cătune: Têrgșorul-Nou, căruia locuitoriĭ ĭ maĭ dic și Crângul-Teĭuluĭ, nume pe care l'a purtat oficial pênă la 1857, și Țigănia, numită Țigănia-Stoenescĭ, avênd o populațiune de 1127 locuitorĭ (557 bărbațĭ, 570 femeĭ), în care intră 23 familiĭ de țiganĭ, 1 evreu și 3 germanĭ. toțĭ în serviciul penitenciaruluĭ militar.

Capĭ de familie sunt 254; contribuabilĭ 242; case de locuit 242.

In acéstă comună e Monastirea Têrgșorul (v. a. n.), iar în căt. Țigănia este o biserică zidită la 1827 de Arhiereul Iónichie și Jupân Voicilă, deservită de un preot, plătit de Eforia Crețulescu.

Locuitoriĭ se ocupă în special cu agricultura. Produsul munceĭ l desfac la orașul Ploescĭ.

Dintre locuitorĭ numaĭ douĭ sunt moșnenĭ. 147 s'au împroprietărit la 1864, adică 86 în căt. Têrgșor pe 362 h. a. din moșia Têrgșoru-Nou. adĭ proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile și 61 în căt. Țigănia. pe 263 h. a. din moșia Țigănia, adĭ proprietate a bisericeĭ Crețulescu.

In comună sunt: 56 caĭ, 345 boĭ, 122 vacĭ, 3 capre. 735 oĭ, 154 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Leaotul, numită și «Moruzi» sunt două morĭ pentru măcinat, sistem vechiŭ.

Scólă există în comună de 24 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ. In anul trecut s'a frecuentat de 74 băețĭ și 9 fete, din numĕrul de 201 copiĭ (98 băețĭ, 103 fete), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1566 leĭ. *Sciu cart.: 152 bărbațĭ, 18 femeĭ.*

Tótă comuna are o suprafață de 2459 h. a.

Gândacĭ de mătase se cultivă. Anul trecut a produs o cantitate de 28 k. g. gogoșĭ; stupĭ cu albine sunt 141.

Terenul e prielnic la tótă cultura și produce cu aproximație: 5320 h. l. grâu, 7084 h. l. ovĕz, 8304 h. l. porumb, 350 h. l. secară. Dintre pomĭ sunt: 135 merĭ, 90 perĭ, 208 dudĭ, 34 cireșĭ, 93 nucĭ, 390 vișinĭ, 155 zarzărĭ. Livedile au

dat în anul trecut 225 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ, la fondul decimilor, presintă veniturĭ 5113 leĭ, iar la cheltuelĭ 4045 leĭ. Bugetul drumurilor are la veniturĭ 5525,81 și la cheltuelĭ 2051,31.

Afară de soseaua dintre Têrgșor și Têrgoviște, prin com. Dârmonescĭ, Haimanalele, etc., prin comună maĭ e o altă sosea ce-ĭ înlesnesce comunicația spre Aricescĭ, Nedelea, Florescĭ, unindu-se cu soseaua națională Ploescĭ-Brașov, la locul numit «Două Cârcíume». Tot acéstă sosea înlesnesce comunicațiunea între Têrgșor și Ploescĭ, pe la punctul «Țigănia».

Pe teritoriul acesteĭ comune se află 8 movile de diferite mărimĭ și așeḑate în diferite direcțiunĭ. Dintre ele numaĭ treĭ aŭ numirĭ propriĭ: Movila-Mare, situată la V. de căt. Têrgșor, între rîul Prahova și apa Leaotul, făcênd hotar între moșia Têrgșor și Țigănia; Movila Fluerarului, pe malul stâng al Leaotuluĭ, și Movila luĭ Șerban, situată la E. de Têrgșor.

Din restul de 5 movile, fără numirĭ propriĭ, 3 sunt situate la E. de Têrgșor, lângă pădurea Crângul-luĭ-Bot, una la N. și alta la S. V. Pe tóte aceste movile, afară de cea mare, se cultivă cereale.

E udată de rîul Prahova și apa Leaotul numită și Moruzi.

In acéstă comună e și un oficiŭ telegrafo-postal.

TÊRGȘORUL-VECHIŬ, comună rurală, plasa Têrgșoru. Ni se relată că datéză din timpul luĭ Mircea Basarab.[1])

Positiv că a servit ca cetate de apărare Românilor, și acésta se dovedesce din mulțimea movilelor înălțate, ce se văd în direcțiunea munților Carpațĭ.

Moșia Têrgșoru se afla órecând în posesiunea Ploescenilor. Al. Ipsilante, venind Domn în țéra Românéscă, fără

[1]) Nu-ĭ de mirare ca satul Têrgșor să dateze din timpul luĭ Mircea, pentru-că un hrisov, din 2 Iulie 1564, spune că, nepotul Mitropolituluĭ Anania se numia Dragomir și era din Têrgșor (vedĭ «Cuvinte din Bătrânĭ» B. P. Hasdeu, pag. 250), ceia ce ne face să credem că acest sat data cu mult înainte de 1564. Trebuĭe să fi fost o dată în tótă splendórea luĭ, de oare-ce pe la a. 1503 era în relațiunĭ comerciale cu Brașovul. La acéstă dată au plecat încărcațĭ cu mărfurĭ la Têrgșor 15 neguștorĭ (Gion).

nicĭ un drept, a luat acéstă moșie din mâĭnile lor și a dat'o Logofĕtuluĭ Enache Moruzi, cu ocasiunea botezuluĭ fiuluĭ acestuia de către chiar Ipsilante.

Pentru-că hărăzise luĭ Moruzi și orașul, orășeniĭ aŭ alergat cu documentele ce posedau la Ipsilante, și, probându-ĭ dreptul ce au asupra orașuluĭ, Ipsilante, în a doua domnie, șĭ-a îndreptat greșala și a îndreptat hrisovul ce-l dedese luĭ Moruzi, ca orășeniĭ Ploesceni să stăpânéscă orașul cu locurile dimprejur, pênă în drumul Domnișoruluĭ, iar Moruzi «ca să nu fie lipsit— așa dice hrisovul — de darul Domnesc, să stăpânéscă satul Têrgșor cu moșia, și dacă din orășenĭ vor ara pe moșia Têrgșor, să plătéscă, adică să dea numaĭ dijmă, și dacă vitele lor vor pasce pe moșia Têrgșor să plătéscă de vită câte 4 parale ierbărit» etc.

Este situată pe malul drept al pârâuluĭ Leaotu și malul stâng al Prahoveĭ, la 10 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 4 k. m. de reședința plășeĭ.

Se compune din 4 cătune. Têrgșor, Stăncesci, Dedulescĭ și Colțu, avênd o populațiune de 803 loc. (390 bărb. 413 femeĭ), în care intră două familiĭ de țiganĭ-ferarĭ.

Capĭ de familie sunt 171; contribuabilĭ 171; case de locuit 188.

In comună sunt două biserică: una în căt. Têrgșoru-Vechiŭ, cu hramul «sf. Nicolae» fondată la a. 1884, și a doua în căt. Stăncescĭ, cu hramul «sf. Apostolĭ» fondată de locuitorĭ, ca și cea din Têrgșor, la anul 1874.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Produsul munceĭ l desfac la orașul Ploescĭ.

Locuitoriĭ, în numĕr de 136 s'au împroprietărit la 1864, pe moșia Eforieĭ, din care li s'au dat 120 h. a. Eĭ au 58 caĭ, 10 epe, 402 boĭ, 120 vacĭ, 24 bivolĭ, 724 oĭ.

In raionul comuneĭ e o fabrică de spirt și 4 morĭ de apă: 2 pe apa Leaotul, una pe isvorul Bularu și una pe Pantelimon.

Scóla funcționéză aci de mult, dar în mod neregulat. De la 1887 funcționéză în regulă. In anul trecut s'a frecuentat de 30 copiĭ (25 b. 5 f.). din numĕrul de 58 copiĭ (40 b. 18 f.), cu vêrsta de scólă. *Sciu carte 35 bărbațĭ și 7 femeĭ.*

Tótă suprafața comuneĭ e de 1250 h. a. Țuică nu se

fabrică în comună de cât fórte rar.

Gândacĭ de mătase nu se maĭ cultivă de câţĭ-va anĭ; stupĭ cu albine sunt 115. Cereale se cultivă în mică cantitate. Pomĭ roditorĭ sunt puţinĭ. Un pogon de livede dă pênă la 1½ car de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 6376 şi la cheltuelĭ leĭ 4548,88.

O şosea comunală ĭ înlesnesce comunicaţia cu com. Strejnicu, cea maĭ apropiată.

E udată de rîul Prahova, de apa Leaotu, isvorul Bularu şi Pantelimon; mărginindu-se cu comunele: Têrgşorul Nou, Mănesci, Cocorăsci, Negoesci, Ploesci şi Strejnicu.

TÊRGŞORÉNCA, sat, face parte din C. R. Ploesciorĭ, pl. Têrgşor. Are o pop. de 317 loc. (164 b. 153 f.)

In câmpia de lângă acest cătun se află ruinele uneĭ bisericĭ. Se dice că înainte de 1848, în jurul aceleĭ bisericĭ se afla un oraş numit «Berésca» format din locuitorĭ Bulgarĭ, veniţĭ aicĭ în urma resbeluluĭ Ruso-Turc, din 1828. Proprietarul moşieĭ, voind a-ĭ impune la clacă, eĭ n'au voit să se supună, şĭ-au dărîmat singurĭ casele şi s'au retras la Ploescĭ, în partea de N., pe malul Dâmbuluĭ, ce se numesce şi adĭ mahalau Sârbéscă.

TÊRGU-CÂMPINA, oraş, plaiu Prahova, reşedinţa comuneĭ Câmpina. Are o pop. de 925 loc. (467 b. 458 f.)

ŢÊRGUL-FRUMOS, localitate în partea de V. a com. Dâmbonescĭ, plasa Filipescĭ, *pe malul drept al rîuluĭ Provița, unde se dice că a fost cetate făcută de Tătarĭ și care s'a pustiit de Negru-Vodă. D'aci s'a găsit un drum așternut cu pietriș mărunt, oseminte și multă zidărie, ce s'a dărîmat de rîul Provița.*

TÂRÎŞARI, mahala din C. R. Salcia, plasa Podgoria.

TÂRLA-BERBECULUĬ, munte înalt de 1598m. d'asupra Măreĭ Negre, situat la N.V. de căt. Azuga, com. Predealu, şi servesce de limită între jud. Prahova şi jud. Dâmboviţa.

TÂRLESCI, comună rurală, plaiul Teléjen, Spun bĕtrâniĭ că a-

céstă comună și-a luat numele de la treĭ târlașĭ ce au venit de aiurea cu vitele lor, așe-ḑându-se pe valea Zeletinuluĭ, și dincolo de muntele Pred-valea, în valea numită Go-geasca.

Este situată pe valea Zele-tinu și Gogeasca, la 48 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 20 k. m. de reședința plaiuluĭ.

Se compune din două cătune: Târlesci și Gogeasca, avĕnd o populațiune de 1181 locuitorĭ (531 bărbațĭ, 650 femeĭ), în care intră și 10 familiĭ de ți-ganĭ.

Capĭ de familie sunt 320; contribuabilĭ 233; case 340.

In comună este o singură biserică, cu hramul sf. Nicolae, fondată de locuitorĭ la anul 1860, deservită de un preot.

Pe lângă agricultură, 20 lo-cuitorĭ se maĭ ocupă cu dul-gheria, dogăria, zidăria și ro-tăria. Produsul munceĭ 'l des-fac în comună și în comunele vecine.

Parte din locuitorĭ sunt moș-nenĭ. 119 s'au împroprietărit la 1864 pe moșiile Florésca, Cărbunescĭ și Homoriceanu, dându-li-se 243 h. a. Eĭ au 16 caĭ, 100 vacĭ, 266 boĭ, 50 capre, 400 oĭ, 250 porcĭ.

Carte a început să se învețe aci de pre la anul 1864. Lo-calul s'a clădit la 1882, pe proprietatea Dómneĭ Coralia Boldur, donată comuneĭ. In a-nul trecut s'a frecuentat de 39 băețĭ și 5 fete, din numĕ-rul de 164 copiĭ (86 b. 78 f.) cu vêrsta de scólă. Cu între-ținerea personaluluĭ se chel-tuesce anual 1566 leĭ. *Sciu carte 160 bărbațĭ și 15 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o supra-față de 1550 h. a.

In termen mediu se fabrică anual pênă la 4000 d. l. țuică.

In raionul comuneĭ se gă-sesce localitățĭ cu piétră de móră și pietriș bun pentru șo-sele, iar pe Valea Săracă se găsesce cărbunĭ de pămênt, fără să fie esploatațĭ.

Pămêntul e prielnic maĭ cu sémă grâuluĭ, orzuluĭ și porum-buluĭ, dar se cultivă puțin căcĭ terenul e acoperit maĭ mult cu pădure, islaz și fînețe. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 600 merĭ, 250 perĭ, 60 duḑĭ, 300 cireșĭ, 500 nucĭ, 200 vișinĭ, 100 per-sicĭ. Liveḑile dau 150 care fîn anual.

Comerciul se exercită în co-mună de treĭ cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ, ca și la cheltuelĭ. suma de leĭ 2300,88.

Prin comună trec două şosele : şoseaua judeţeană ce vine din spre Vălenĭ şi comunică cu plaiul Buzĕu, şi altă sosea peste muntele Predvalea, ce o pune în comunicaţie cu com. Cărbunesci.

E brăzdată de dealurile : Şindrileĭ, Valea Săracă, Malul-Lung, Croitorarĭ, Borşari şi Cósta Voiculuĭ. Piscurĭ sunt : Valea Seci, Vârful Şindrileí, Vêrful Mare şi Mic, Malul-Lung, Neacşuluĭ, Tofiluluĭ, Păunuluĭ, Poeniţeĭ, Dulbanuluĭ, Feligeĭ, Zboilor, Bineluĭ şi Predvalea cu plaiul Hoţilor. Pe aceste plaiurĭ se află pădure şi locurĭ de păşune.

Ca poienĭ principale are : Păunu, Ursóia, Valea-Săracă, Poiéna Ascunsă, Plopií, Fundătura, Mărcarĭ, La Cărbunarĭ şi Fundul Gârleĭ.

E străbătută de gârlele Zeletinu, Gogeasca şi de văile : Séca, Săraca, Fântâneĭ şi Târlescĭ. Gârla Zeletinu o udă de la N. la S. în tótă lungimea eĭ.

Se mărginesce la Est cu judeţul Buzĕu, iar la Sud, Vest şi Nord cu moşiile moşnenilor Cărbunescĭ, Aricescĭ, Posescĭ, Cătina şi Chiojdenĭ.

TÂRLESCI, sat, face parte din C. R. Târlesci, plaiu Teléjen.

TÂRLESCI, vale, com. Târlescĭ, plaiu Teléjen.

TÂRSEĬ, vale, isvorásce din muntele Răfacea, com. Bréza-de-sus, plaiu Prahova. Curge numaĭ când plouă, şi la localitatea numită «Cârciuma Bocréscă» din căt. Valea Târseĭ se vérsă în rîul Prahova.

TEASCULUĬ (Valea-), isvor de apă minerală în căt. Predeal, pe Domeniul Corónei, în apropiere de gara Predeal. *Apa sa conţine sare şi pênă aḑi n'a fost analisată.* Isvorul e situat pe un loc muntos.

TEASCULUĬ, vale, isvorăsce de la E. de gara Predeal, de la limita judeţuluĭ Prahova (N.), şi se vérsă în rîul Prahova, pe malul stâng.

TECEĬ, vale, ce se vérsă în gârla Bughişóra, în raionul com. Bughiile, plaiu Teléjen, din care isvorăsce.

TEIŞANI, moşie pe care s'au împroprietărit la a. 1864 locuitoriĭ din com. Homorîciurile, plaiu Teléjen.

TEIŞANI, comună rurală, plaiu Teléjen. Se crede a se fi în-

ființat prin secolul al 14-lea. Date positive nu se găsesc în acéstă privință. Bětrânii povestesc că, pe câmp, lângă rîul Teléjen, a fost odinióră un sat de Tătarí, carĭ trăiau din prădĭ. Eí potcoveau caiĭ cu potcoavele întórse, ca să nu li se cunóscă urma. De la acești Tătarĭ s'a dat drumuluĭ Roman de pe valea Prahoveĭ numele de «Drumul Tătarilor» și salinelor de la Malul Vînăt, numele de «Băile Tătarilor».

Se scie cu siguranță că în timpul domnieĭ luĭ Radu Șerban Basarab, la Teișanĭ a avut loc o luptă între Stroe Buzescu și nepotul chanuluĭ Tătăräsc.

Este situată pe valea Teișanilor și pe malul drept al rîuluĭ Teléjen, la 33 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 5 k. m. de reședința plaiuluĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit, deși oficialmente se despărția în cătunul Teișani-Megieșĭ și Teișani-Streinĭ.

Populația sa e de 1355 loc. (559 bărbațĭ, 796 femeĭ); capĭ de familie sunt 264; contribuabilí 198; case de locuit 270.

In comună sunt două biserici: una în care se oficiază, fondată în anul 1878, construită cu cheltuiala locuitorilor, și a doua veche, rĕmasă ca cimitir. Bĕtrâniĭ nu sciu nimic despre înființarea eĭ. Tradiția spune că a fost o dată arsă de Turcĭ, ceia ce făcea, după reclădire, pe locuitorĭ ca, orĭ de câte orĭ audiau de invasiuní, să ridice clopotul și mobila și să le ascundă în pădure.

Pe clopot se vede urmĕtórea inscripție: «1786, l'au făcut Bratul și Maria» iar pe zidurile bisericeĭ: «s'a înădit de D. Dinu Duduciu, soția Maria, 1848, Noembrie 18». In adevĕr, biserica fiind prea mică, la 1848 s'a înădit cu o tindă și cu prispa din față. Construcția în întregime este de bârne. O singură dată maĭ nouĕ «1856 Iunie 20» indică o reparațiune ce ĭ s'a maĭ făcut bisericeĭ.

Locuitoriĭ com. Teișanĭ, afară de agricultură și crescerea vitelor, se maĭ ocupă cu fabricarea țuiceĭ. Ceĭ cu cară cu boĭ se ocupă cu cărăușia, ducĕnd sare de la Slănic; iar ceĭ cu mâinile se duc la munca câmpuluĭ. Cu dulgheria și rotăria se ocupă 5 inșĭ.

81 locuitorĭ sunt moșnenĭ,

120 clăcașĭ, 44 fără pămênt [1]). Eĭ au 18 caĭ și epe, 376 boĭ, 209 vacĭ, 444 oĭ și 207 porcĭ.

In raionul comuneĭ e o móră pe un iaz despărțit din r. Teléjen.

Scóla din comună s'a înființat la 1 Ianuarie 1894. Copiĭ în vêrstă de scólă sunt 182. *Sciu carte 35 bărbațĭ și 6 femeĭ.*

La confluența văieĭ luĭ Dragomir cu Teléjenul, se află urmele unor ocne, foste o dată proprietatea locuitorilor, ce se exploatau prin suta a XIV și XV, și carĭ au fost vîndute de 50 locuitorĭ din Teișanĭ, luĭ Aga Mateiŭ, împreună cu cele 3 trupurĭ de moșie ce aveau atuncĭ în stăpânire, din causa dărilor prea grele.

Ape minerale nu sunt în comună de cât apa sărată de la «Sărăturĭ» care formézä începutul gârleĭ Bughea.

In anul 1892 s'a fabricat în comună 4716 d. l. țuĭcă, din 51.655 prunĭ. E de observat că numĕrul prunilor a crescut în anul 1894 în mod simțitor, făcêndu-se nouĭ plantațiunĭ.

[1]) La primărie am găsit următórele țifre: Agricole: 243 h. a., fînețe 292 și islaz 175 h. a.

In raionul com. Teișani se găsesc piétră de construcție și marmoră slabă, de colóre verde, cum și gips, dar nu se exploatéză.

Sare se găsesce în mare cantitate, calitatea «Slanic Prahova», dar nu se exploatéză. Aci se presupune a fi și păcură.

Gândacĭ de mătase se cultivă de câte-va femeĭ. Stupĭ cu albine au numaĭ câțĭ-va locuitorĭ.

Pămêntul de cultură e slab. Spre a putea produce ceva trebue neconteniț îmbunătățit, îngrășat și amendat. In anul agricol 1892-93 s'a produs: 2129 h. l. grâu de tómnă; 877 h. l. porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt în abondență merĭ și nucĭ, apoĭ vin periĭ și cireșĭ. Dudul lipsesce aprópe cu desăvîrșire.

Comerciul se exercită în comună de 3 cârcĭumarĭ.

Bugetul comuneĭ se presintă ast-fel: fondul decimilor, la veniturĭ 1689,02 și cheltuelĭ 1694,40; iar fondul drumurilor, la veniturĭ 1949 leĭ și la cheltuelĭ 735 leĭ anual.

Șoseaua Teișani-Slănicu, ce se desparte din șoseaua județeană Ploescĭ-Bratocea, trece prin Teișanĭ și merge la Slă-

nic. Din acésta se despart două ramurĭ: una ce duce la com. Olteni și cea l'altă la Homorîciu. Acésta din urmă nu e terminată de cât până la eșirea din comună. In colo drumurile și ulițile sunt naturale.

E brăzdată de mulțime de dealurĭ, între carĭ citâm: Vîrful Petreĭ, Mare, Teĭuluĭ, Gorînilor, Caluluĭ, Fața luĭ Lomotă, Fața Curăturilor, Cóma Caluluĭ, Predealu, Rîpa Mare, etc.

In partea de E. e udată de rîul Teléjen, Bughea și Dragomir, și de văile: Marcu Vitézu, Stâlpuluĭ, Musceluluĭ, Sărăturĭ, Bârzi, Cruci, Rea, Mare, etc.

In ceia ce privesce producțiunea specificăm cum că tot terenul din valea Stâlpuluĭ și până la Slănic (către V), este o livede de fînețăă întinsă, iar cóstele sale sunt afectate pășunelor. *Podurile*, actualminte tot pășunĭ, sunt propriĭ cultureĭ ovĕzuluĭ. Lunca Teléjenuluĭ este acoperită cu pădure și richită.

Se mărginesce cu comunele: Slănicu, Olteni și Drajna.

TEIȘANI-MEGIEȘĬ, mahala din C. R. Teișanĭ, pl. Teléjen.

TEIȘANI-STREINĬ, mahala din C. R. Teișanĭ, pl. Teléjen.

TEIȘANCA, gârliță, afluente al rîuluĭ Vălénea (v. a. n).

TEIȘU, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moșia Teișu, pendinte de com. Poiana-Vărbilău, plaiul Vărbilău.

TEIȘU, deal, com. Măneciu-Pămêntenĭ, plaiu Teléjen.

TEIȘULUĬ (Vêrful-), deal, com. Isvórele, pl. Teléjen, numit ast-fel de la mulțimea teilor ce se găsiau odinióră pe acest vêrf.

Servă pentru pășunatul vitelor.

TEIUL-MARE, deal în com. Iordăcheanu, pl. Cricov; servă de pășiune.

TEIULUĬ (Vêrful-), vêrf de deal în com. Teișanĭ, pl. Teléjen.

TELÉJENUL, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic, pe moșia Muntele-Teléjenu, com. Măneciu-Ungureni, pl. Teléjen.

TELÉJENUL, rîu, isvorăsce din munțiĭ Chirușca, de la Nordul

cát. Teléjen, com. Máneciu-Ungureni, pl. Teléjen. Curge de la N. spre S. printre munții Bratocea, Țigăile, Balaban, Babeșu, Fața-luĭ-Gherghel, Bobul Mic și Mare, Ulița, Nebunașul, Nebunul-Mare, Clăbucetul și Malul Basteĭ, trece, apróре de isvor, pe lângă monastirile Cheia și Susana ; udă comunele : Măneciu-Ungurenĭ, Măneciu-Pămêntenĭ, Homorîciu, Drajna-de-sus, Drajna-de-jos, Văleni, Vitióra, Scăioși, Măgurelele, Monastirea Zamfira, Bucovu, Coslegiu, Sicrita și se vérsă în rîul Prahova, între cătunele Palanga și Belciugu.

Teléjenul, isvorând din plaiul Teléjen, l udă în tot lungul sĕu ; pe la com. Scăioșĭ intră în plasa Podgoria, forméză limita între acéstă plasă și plasa Têrgșoru și apoĭ intră în plasa Câmpu, unde se vérsă în rîul Prahova.

In cursul sĕu priimesce următoriĭ afluențĭ :

Pe drépta : Bratocea, Babeșul, Cheia, Valea Neagră, Ciumernicul, Mogoșul, Tomeĭ, Rogozul, Stancea, Bobul, Carpenul, Popa, Brustureilor, Orățiile, Molivișul, Boul, Plaiul, Séca, Săcuianca (unit cu Gheba), Crasna, Dragomir.

Pe stânga : Tâmpa, Țapul, Rudele, Prigvarea, Brădețu, Epurele , Pleșul, Monteorul, Telejenelul, Drajna.

Cursul sĕu e repede și mare și forméză patru cascade fórte frumóse. Cam în dreptul monastireĭ Cheia ia adevĕratul nume de Teléjen.

TELÉJENUL, plaiu, se mărginesce la E. cu județul Buzĕu și plasa Podgoria, de care se desparte printr'o linie dusă de la Nord, din munțiĭ Carpațí, pênă în plasa Podgoria și care trece pe la Est de comunele Bĕtrâni, Posesci și Târlesci. De aci se îndréptă spre Sud-Vest, pênă la comuna Scăioși.

La Nord se márginesce cu Transilvania, de care se desparte prin munțiĭ Carpațí și la V. cu plaiul Vărbilău de care se desparte printr'o linie apróре verticală dusă din munțiĭ Carpațĭ pênă la com. Scáioși și care trece pe la V. de comunele: Măneciu, Isvórele, Homorîciurile, Teișani și Bughiile.

Din punctul de vedere administrativ, plaiul Teléjen se compune din 21 comune rurale, afară de Văleni, comună urbană, adică : Bĕtrâniĭ, Bughiile,Cătunul, Cerașu, Drajna-de-jos, Drajna-de-sus, Gura-Vi-

tióreĭ, Homorîciurile, Isvórele, Măneciu-Pămênteni, Măneciu-Ungureni, Ogretinul, Olteni, Opărițiĭ, Posescĭ, Predealu, Râncezi, Scăioși Star-Chiojdu, Târlescĭ și Teișani.

Reședința sub-prefectureĭ este în comuna Văleni.

Cele maĭ populate comune din plaiul Teléjen sunt: Star-Chiojdu, Drajna-de-jos, Homerîciurile și Posesci, apoĭ vin Rîncezi, Măneciu - Ungurenĭ, Cerașu, Opăriți și Bĕtrâni. Cele maĭ puțin populate sunt: Gura-Vitióreĭ, Ogretinu, Bughiile, Catunul și Drajna-de-sus.

Plaiul Teléjen, din punctul de vedere al producțiuneĭ ca și al înălțimeĭ soluluĭ, coprinde două regiunĭ: regiunea muntósă și regiunea delurósă,

a). In regiunea muntósă se găsesc întinse pădurĭ de brad, fag, carpen și stejar, maĭ ales pe văĭ, pe cóstele și pólele munților și locurí de pășiune unde se nutresc véra cireḑĭ de vite și turme de oĭ. Lemnele scóse din pădurĭ se întrebuințéză la facerea scândurilor de tot-felul, prin tăerea în ferăstraele numeróse ce se găsesc pe rîul Crasna, pe Teléjen și în munțiĭ Siriu, precum și la facerea donițelor, hârdaelor, putinilor, șindrileĭ, etc.

Fânețele naturale, carĭ se găsesc maĭ ales pe valea Teléjenuluĭ, dau un fîn fórte bun pentru hrana vitelor. Cerealele lipsesc în acéstă regiune.

b). In regiunea dealurilor, se găsesc pădurí întinse maĭ ales de stejar, fag, plop, etc., din care locuitoriĭ 'șĭ prepară: dóge, lemne de construcție, care, etc.

Liveḑile de pruní, se cultivă fórte mult prin tóte satele acestuĭ plaiu, extrăgêndu-se țuică de cea maí bună calitate.

Viță de vie se găsesce puțină în câte-va comune din sudul plaiuluĭ.

Pomĭ roditorĭ precum: merí, perĭ, cireșĭ, vișinĭ, gutuĭ, nucĭ, persicĭ, caișĭ, etc. se găsesc maĭ prin tóte satele.

Fînețe naturale se gásesc în tótă regiunea și dau fîn de o calitate fórte bună, mărunt și nutritor, maĭ ales pe frumósele poienĭ «Zeletinu» din com. Posescĭ și cele din com. Drajna-de-jos.

Dintre cereale se cultivă: porumb, fasole, grâu și ovĕz.

Dintre minerale, în plaiul Teléjen găsim: sare în mare cantitate; păcură, cărbunĭ de pămênt; argilă, din care se

face óle, străchinĭ, etc.; un fel de argilă albă, din care s'ar putea face diferite obiecte de faianță; pietriș pentru așternutul drumurilor, piétră de var, din care se face cel maĭ bun var alb, piétră de construcțiune și gips; puciósă multă și fier prin munțĭ. Pe lângă acestea se maĭ găsesc numeróse isvóre de ape minerale precum: isvóre de apă sărată se găsesc în tóte localitățile cu sare; isvóre de apă amestecată cu puciósă, isvóre amestecate cu rugină de fier se găsesc la monastirea Susana și pe rîul Telejenelu.

Dintre animale domestice sunt: caĭ, boĭ, oĭ, vacĭ, bivolĭ, asinĭ, catârĭ, rîmătorĭ, capre, etc. Paserĭ domestice se afla prin tóte curțile sătenilor.

Prin pădurĭ asemenea sunt tot felul de animale sĕlbatice precum: urșĭ, lupĭ, porcĭ mistrețĭ, cerbĭ, capriórc, iepurĭ, vulpĭ, etc.

In plaiul Teléjen se cultivă, după cum se vede în tabloul de maĭ jos, 119 h. a. vie, adică:

COMUNA	H.A.	ARIĬ	COMUNA	H.A.	ARIĬ
Bughiile	—	50	Predealu	8	50
Gura-Vitióreĭ . .	27	50	Scăioși-Fundenĭ .	10	50
Opăriți	71	50	Văleni	—	50

Rîurĭ însemnate are Teléjenul și Drajna.

Locuitoriĭ plaiuluĭ Teléjen, așĭ putea dice toțĭ, cacĭ alte culte sunt în fórte mică minoritate, sunt creștinĭ-ortodoxĭ.

Acest plaiŭ s'a împărțit în 22 parohiĭ, avênd și 12 filiale:

1). *Parohia Scăioșı*, cu biserica parohială «sf. Nicolae», compusă din căt. Fundeni, avênd ca biserică filiala «sf. Nicolae».

2). *Parohia Bĕtrâni*, cu biserica parohială «sf. Nicolae», avênd de filială biserica «Cuviósa Paraschiva».

3). *Parohia Bughea-de-jos*, (com. Bughiile), cu biserica parohială «sf. Gheorghe», compusă din căt. Bughea-de-sus, avênd ca filială biserica «sf. Gheorghe».

4). *Parohia Cerașu*, cu biserica parohială «sf. Nicolae».

5). *Parohia Slonu* (com. Cerașu), cu biserica parohială «sf. Nicolae».

6). *Parohia Gura-Vitiórcĭ*, cu biserica parohială «sf. Voevoḑĭ».

7). *Parohia Drajna-de-sus*, cu biserica parohială «sf. Ioan», compusă din căt. Făgetu și Podurile, pendințĭ de com. Drajna-de-jos, avênd ca filială biserica «sf. Nicolae».

8). *Parohia Homorîciu* (com. Homorîciurile), cu biserica parohială «Adormirea».

9). *Parohia Schiulescĭ* (com. Homorîciurile), cu biserica parohială «sf. Nicolae», compusă din cătunele Cernescĭ și Chirițescĭ (Drajna-de-jos).

10). *Parohia Isvórele*, cu biserica parohială «sf. Voevoḑĭ», compusă din căt. Costeni, avênd ca filială biserica «sf. Treĭ Erarhĭ».

11). *Parohia Măneciu-Ungureni*, cu biserica parohială «sf. Nicolae», compusă din cătunele Ghiaba și Telejenu, avênd ca filială biserica «sf. Ioan».

12). *Parohia Măneciu-Pămênteni*, cu biserica parohială «Adormirea».

13). *Parohia Valea-Stâlpuluĭ* (com. Olteni), cu biserica parohială «sf. Nicolae», compusă din cătunele Olteni și Stubeiu, avênd ca filială biserica «sf. Nicolae».

14). *Parohia Vitióra* (com. Opăriți), cu biserica parohială «Adormirea» compusă din cát. Poiéna-Copaciuluĭ.

15). *Parohia Opăriți*, cu biserica filială «Adormirea».

16). *Parohia Ogretinu*, cu biserica parohială «sf. Dumitru», compusă din căt. Poiéna-Mierleĭ.

17). *Parohia Posesci*, cu biserica parohială «Adormirea», avênd ca filiale bisericile «sf. Voevoḑĭ» și «sf. Gheorghe».

18). *Parohia Valea-Plopuluĭ* (com. Posesci), cu biserica parohială «sf. Voevoḑĭ», compusă din căt. Valea Serezeĭ.

19). *Parohia Nucșóra-de-jos* (com. Rîncezi), cu biserica parohială «Nascerea Maiceĭ Domnuluĭ», compusă din cătunele Nucșóra-de-sus și Rîncezi, avênd ca filiale bisericile «sf. Treime» și «sf. Nicolae».

20). *Parohia Târlesci*, cu biserica parohială «sf. Nicolae», compusă din căt. Gogésca.

21). *Parohia Teișani*, cu biserica parohială «sf. Nicolae».

22). *Parohia Predealu*, cu biserica parohială «Nascerea Maiceĭ Domnuluĭ».

TELÉJENUL, sat, face parte din C. R. Máneciu-Uugurenĭ, pl. Teléjen. Este situat spre N. aprópe de vama Bratocea, pe valea rîuluĭ cu acelașĭ nume. Are o populațiune de 82 locuitorĭ (32 b. 50 f.)

TELÉJENU SAU PLĂEȚU, pădure a statuluĭ în întindere de 750 h. a. pendinte de com. Isvórele, pl. Teléjenu, care împreună cu trupurile Ursóia (150 h. a.) și Vatra Monastireĭ Crasna (50 h. a.) formézä pădurea Isvórele.

TELEJENELUL. rîu, isvorăsce din munțiĭ Clăbucetul și se vérsă în rîul Teléjen, pe malul stâng, în raionul com. Măneciu-Ungureni, pl. Teléjen.

Are de afluențĭ pîraele: Alticiórele, Valea-Rea și Valea-luĭ-Dumitru.

TELEGA, deal, com. Telega, plaiu Prahova, pe care se cultivă 46 h. a. vie.

TELEGA, sat, face parte din C. R. Telega, plaiu Prahova.

TELEGA, băĭ de sare avênd nomol și Iod, com. Telega, pl. Prahova, situat în centrul comuneĭ, în apropiere de gara Doftana. Aparține moșnenilor Telegenĭ și statuluĭ care a avut saline pe locul acestor băĭ. Apele sale n'au fost analisate și nicĭ nu sunt administrate.

Băile se fac chiar în gropile cele adâncĭ de unde o dată se estrăgea sare.

Deși apa sa este fórte bună pentru diferite bóle și deși împrejurimile sunt încântătóre cu tóte acestea nu 's îndestul de visitate din causă că nu sunt îngrijite și lipsite de medic curant.

In anul 1893 au fost visitate de 20 familiĭ, atrase fie de posiția și aerul cel curat al localitățeĭ, fie de băile sărate.

Un început bun s'a făcut prin faptul că s'a deschis aci restaurante, hotelurĭ, popicĭ și alte distracțiĭ.

Tot în raionul com. Telega maĭ sunt isvóre de *apă de pucióśă* și *apă purgativă*, pe proprietățile locuitorilor Dinu Brezianu și C. Stăvărache Bobescu, tot în centrul comuneĭ și în apropiere de gara Doftana.

Apa purgativă sémănă mult și în gust și în miros cu cea de la Căciulata, dar n'a fost analisată pênă adĭ.

TELEGA, comună rurală, plaiu Prahova. Este situată într'o frumósă posițiune, în valea rîuluĭ Sărat, la 40 k. m. departe de Ploescĭ, capitala județuluĭ, și la 4 k. m. de Câmpina, reședința plaiuluĭ.

Se compune din 4 cătune: Boșelcesci, Buștenari, Milicesci și Telega, avênd o populațiune de 4000 locuitorĭ.

Acéstă moșie, după cum se constată din urmĕtorul hrisov, a aparținut m-reĭ Mărgineni:

«Zemle Vlascoe..... Fiind-că sfînta monastire Mărginenĭ, din sud Prahova, are moșie ce se numesce Telega, pe care este și ocna Telega, și prin cărțĭ Domnescĭ au avut obiceiŭ ca numaĭ o cârciumă să ție cămărașiĭ de ocne pentru tréba lor, iar alt nimenea, ci tótă vîndarea vinuluĭ, i a rachiuluĭ afară de cârciuma cămărașilor să fie a monastireĭ, cum să jelui Domnieĭ mele Varnava, călugărul acesteĭ sfinte monastirĭ, că nu i se păzesce acest obiceiŭ, ci împotrivă locuitoriĭ de acolo au deschis 12 cârciumĭ; decĭ fiind că pentru acest obiceiŭ nu l'au avut din vechime, ne adeverim Domnia mea din cărțile monastireĭ, eată Vĕ poruncim Domnia mea Dumné-Vóstră ispravnicilor aĭ județuluĭ: tóte cele-l'alte cârciume să le oprițĭ, afară de cârcĭuma cămărașilor, și fără de voia monastireĭ, niminea să nu fie volnic a face vîndare de vin. i rachiu, dând Dumné-Vóstră tot ajutorul cel cuviincios la acésta, ca să nu se păgubéscă sfînta monastire de drepturile sale. 1791. Nov. 16».

In raionul comuneĭ se vĕd maĭ multe gurĭ de puțurĭ din carĭ se estrăgea sarea, cu mult înainte. In aceste gropĭ, pline cu apă sărată, pátimașiĭ, maĭ ales ceĭ ce sufĕr de reumatism, slăbicĭune și piele, fac băĭ.

De când a început să se esploateze sare din acéstă localitate și de când datéză penitenciarul, nu pot spune cu siguranță; am gásit însă «Porunca cu mumbașir cátre Cămărașu de la Ocna Telega, din 17 Maiŭ 1790, ca să puĭe în ocnă pe Gheorghe Ploeșténul și Ienache Delhiu, ucigașiĭ luĭ Vasile Holteiu de la Ploescĭ, i pe Voinea, sluga luĭ Tudor Pitén căpitanu, ucigașiĭ luĭ Ion bărbatu Eftincăĭ, ot Mogoșóia, dând adeverință mumbașiruluĭ» și «volnicia cu mumbașir Armășescu, ca să pue în Ocna Slănic pe

Stefan Ungurénu Străinu, ce au făcut înșelăciune unora și altora cu nume de datorii și i-au mâncat, atât la partea politicéscă cât și la partea ostășască, și mumbașiru să aducă adeverință de la cămărașu de ocnă, că l'au făcut teslim, carele făr de al doilea poruncă să nu se slobózâ».

Sub Vodă Mihail Șuțu, atât ocna de la Telega, cât și cea de la Slănic, erau un apanaj al domnieĭ. Acesta, la a. 1791, autorisă pe Căminarul Moscu «să facă zapt tot venitul acestor ocne pe séma cămăreĭ Domnieĭ mele».

Maĭ 'nainte, aceste mine de sare presentau un aspect înspăimântator: mâna omuluĭ, sclavă esperienţeĭ practice, săpa un puț în terenul sub care se afla mina de sare. Din fundul acestuĭ puț urma cu săpătura în tóte direcțiunile, dar tot-deauna coborându-se pênă ajungea la o lărgime și adâncime extra-ordinară. Pe gura ocneĭ se cobora cu o funie pe scripete, o rótă în care ședea un om. Ast-fel era intrarea ciocănașilor în Ocnă. Condamnații erau datorĭ să lucreze în fundul acestuĭ abis; nóptea ĭ scotea. Uniĭ, criminalĭ recunoscuțĭ, și rĕsvrătitorĭ, nu eșiau nicĭ o dată, lucru ce-ĭ făcea adesea să se arunce în ocnele părăsite.

Pe la 1856, minele au început să se lucreze după un sistem maĭ nou.

Părăsindu-se aceste mine, s'a început esploatarea la Doftana (v. a. n.), unde s'a început construcția unuĭ penitenciar model de muncă silnică, alocându-se în bugetul statuluĭ, în acest scop, suma de 865.000 leĭ.

Comuna are o populațiune de 4000 locuitorĭ; este cea maĭ populată comună din plaiul Prahova.

Terenul fiind muntos, agricultură nu se face. Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu transportul săreĭ prin județele de câmp.

Dacă acéstă localitate ar fi maĭ bine îngrijită, positiv că în scurt timp ar deveni o stațiune balneară de mult interes, grație aeruluĭ sĕu celuĭ curat, posițiuneĭ sale celeĭ frumóse și apelor sărate ce are.

Aci maĭ este și un isvor cu apă de puciósă și sărată, care are proprietatea d'a irita sistemul limfatic și glandulos, precum și membrana mucósă a tractuluĭ de mistuire, iuțesce

tóte secrețiunile și produce poftă de mâncare.

Intrebuințată pre din afară, acéstă apă face următórele operațiunĭ: iritéză vasul vinișórelor, ințesce lucrarea pieleĭ.

Comuna are un venit anual de 17.350 leĭ.

In comună sunt două scóle: una în Telega și a doua în Buștenarĭ. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 4860 leĭ. Copiĭ în vêrstă de scólă sunt vre-o 600. Localurile sunt neîncăpĕtóre.

Comerciul se exercită în comună de 18 cârciumarĭ și băcanĭ, cu magasine bine asortate.

In timpul vereĭ, pentru înlesnirea visitatorilor, sunt restaurante și hotelurĭ. Se simte mult lipsa de apă, căcĭ în comună abia sunt 3 fântânĭ cu apă bună de bĕut.

Aci e reședința uneĭ companiĭ de dorobanțĭ, însărcinată cu paza penitenciaruluĭ și cu a celuĭ de minorĭ de la Mislea.

In comună sunt 4 bisericĭ, deservite de 4 preoțĭ.

Se mărginesce cu comunele: Câmpina, Brebu, Bănescĭ și Scorțeni.

TELEGENI (Moșneni-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moșia Muntele Moșneni-Telegenĭ, pendinte de com. Telega, pl. Prahova.

TELPEȘOAIA, deal, com. Valea-Lungă, pl. Prahova.

TEMNICUL, vale. udă căt. Nistorescĭ din com. Breaza-de-sus, pl. Prahova, și are direcția de la E. spre V. spre rîul Prahova.

Curge numaĭ în timpurĭ plo-ióse.

TEȘILA, pădure a statuluĭ în întindere de 5000 h. a. pendinte de com. Teșila, pl. Peleș, formată din trupurile: Gâlma, Carabanu cu Boia, Lacurile cu Rusu, Rusu-de-jos, Prislopu, Podurile și Vêrful Negrașuluĭ.

TEȘILA, sat, face parte din C. R. cu acelașĭ nume, pl. Peleș.

TEȘILA (cu munțiĭ), moșie a statuluĭ pendinte de Monastirea Mărgineni, care pe periodul 1888-1893 s'a arendat cu leí 24.000, în plus leĭ 2880 plată de pădurarĭ și confiniștĭ.

TEȘILA, comună rurală, plaiu

Peleș. Se crede a se fi înființat pe la a. 1723. Este situată pe albia rîuluĭ Doftana și la pólele munților : Fundurile, Negrașu, Ciopârceni, Carabanul, Prislopu, Rusu, Lacurile și Gâlma-Secărieĭ, la 79 k. m. departe de Ploescĭ și la 20 k. m. de reședința plaiuluĭ.

Se compune din 3 cătune : Prislopu, Negrașu și Trestieni, avênd o populațiune de 2816 locuitorĭ (1339 bărbațĭ, 1477 femeĭ), în care intră 7 familiĭ de țiganĭ-ferarĭ și vre-o 15 familiĭ de Italienĭ.

Capĭ de familie sunt 501 ; contribuabilí 490 ; case de locuit 483.

In comună sunt două bisericĭ : una în căt. Trestienĭ, fondată la a. 1724 de Constantin Cuculeată, adĭ aprópe în ruină din causa vechimeĭ, și a doua în căt. Teșila, zidită la a. 1878 de locuitorĭ și de către rĕposatul Bucur Săvulescu , ambele deservite de doĭ preoțĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu crescerea vitelor și parte din eĭ cu fabricarea straelor, dimiilor, etc., meșteșugarĭ sunt 5 dulgherĭ. Straele și dimiile le desfac la têrgurile din Slănic și Telega.

Locuitoriĭ, în numĕr de 229, s'au împroprietărit la a. 1864 pe moșia statuluĭ și a Eforieĭ, dându-li-se 900 h. a. Eĭ au 196 caĭ, 149 epe, 480 vacĭ, 360 vițeĭ, 500 boĭ, 12 taurĭ, 396 capre, 5298 oĭ, 604 mieĭ, 243 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Doftana, sunt 4 pive, 7 morĭ (din care două făcăurĭ), 11 ferăstrae și 3 circulare și o dârstă pentru îngroșatul straelor.

Scólă există în regulă de la a. 1881 ; maĭ nainte se învĕța carte de către dascălĭ, plătițĭ de locuitorí. In anul trecut s'a frecuentat de 46 băețĭ și 6 fete, din numĕrul de 280 (126 b. 154 f.). cu vêrstă de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 96 bărbațĭ și 48 femeĭ.*

La pólele munteluĭ Negrașu sunt mulțime de isvóre minerale, a căror apă conține miĭ de steluțe, întocmaĭ ca un lichid amestecat cu grăsime.

Țuică se fabrică anual cam 320 h. l.

In partea de S. a comuneĭ, la punctul numit «Cheia Teșileĭ» se află o carieră de piétră, ce aparține statuluĭ și comuneĭ, din care se scóte anual în termen mediu pênă la 12.000 m. c. de piétră.

Stupĭ cu albine sunt 194.

Terenul nu e prielnic de cât cartofuluĭ și prea puțin porumbuluĭ. Se produce anual cam 570 h. l. porumb, 9100 k. g. cartofĭ și 2059 k. g. fasole. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 296 merĭ, 79 perĭ, 61 cireșĭ, 29 nucĭ. Livedile dau pênă la 464.989 k. g. fîn.

Comerciul se exercită în comună de 7 cârciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la țifra de 7308 leĭ; cheltuelile representă aceiașĭ sumă.

De la S. la N. pênă în Transilvania este străbătută de o sosea ce o pune în legătură cu Brebu și Telega. Din acéstă sosea plécă o alta spre com. Comarnicu.

De la N. la S. de la căt. Trestienĭ și pênă la locul numit «Cheia Teșileĭ» unde se termină comuna, este brăzdată de munțiĭ: Fundurile sau Siliștea, Negrașu-Mic, Cĭopârceni și Carabanu, toțĭ pe partea stângă a rîuluĭ Doftana; iar pe partea dréptă, munțiĭ Prislopu, Rusu, Lacurile și Gâlma - Secărieĭ. Toțĭ aceștĭ munțĭ servesc pentru pășunea vitelor.

De la N. la S. e udată de rîul Doftana, de pâraele Negrașu, Hermenésa, Floreĭ și Prislopu și de văile: Mogoșóia, Ciopărceni, Gâlmeia, Cărăbanu, Ghimpósa, Petrișor, Brădetu, etc.

Se mărginesce cu Transilvania, Sinaia și Comarnicu.

TIGĂILE, munte la N. de com. Măneciu-Ungureni, pl. Teléjen, pe care l udă rîul Teléjen și pârâul Bratocea.

TINOSUL, sat, face parte din C. R, Tinosul, pl Crivina. Locuitoriĭ acestuĭ cătun s'au împroprietărit la a. 1864.

TINOSUL, cetate veche pe un pisc al maluluĭ Prahoveĭ, lângă com. Pucheni-Micĭ, conservată numaĭ într'o parte, pe cele l'alte treĭ fiind surpată de apele Prahoveĭ. Este înconjurată de un val ca de 2 metri, de pământ ars. Obiectele antice ce s'au găsit aci sunt: fragmente de olărie roșie, cenușie și negrișóră; cărbuni; o mică cătime de meiŭ carbonisat; vase cu substanțe carbonisate, și, într'un strat maĭ superior al suprafețeĭ, un fíer de lance și o mică unealtă în formă de cuțitóie.

Vasele de la Tinosu, pórtă pe códe și buze ornamente și împletiturĭ de diferite grade de desvoltare artistică. Ele

sunt din lut ales bine frămîntat și bine ars, indicând o industrie óre-care. Intre altele s'a găsit și două ulcele cu o formă ciudată, cu o mănușe și cu o gaură în chip de țurloiŭ la mijloc, cu substanțe într'ânsele carbonisate. [1])

TINOSUL, moșie a statuluĭ pendinte de m-rea Mislea, care pe periodul 1888-93, s'a arendat cu leĭ 1855 anual, în plus plata de pădurarĭ și confiniștĭ. Acéstă moșie s'a vîndut de vecĭ la a. 1889, la locuitorĭ.

TIRIFOIU (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia muntele Tirifoiu, pendinte de com. Strâmbeni, plaiu Vărbilău.

TISA, deal, com. Strâmbeni, plaiu Vărbilău.

TISA, pădure a statuluĭ, pl. Cricov, în întindere de 268 h. a. formată din trupurile: Bordea (117 h. a.) și Fundu-luĭ-Stan (151 h. a.)

TISA, moșie a statuluĭ în com. Apostolache, pl. Podgoria, fostă pendinte de m-rea Slobozia, în întindere de 182 h. a. vîndută de vecĭ cu suma de 85.000 leĭ, fără cele două trupurĭ de pădure, cu terenul lor, numite Bordea și Fundu-luĭ-Stan, fără Poiéna Căruțașuluĭ și fără petecul de pădure situat în colțul de N. E. al aceleĭ poĭeni.

TISA, pârâu, curge din căt. Tisa, com. Moreni, pl. Filipescĭ, și se vérsă în Cricovul Dulce, pe țĕrmul drept, tot în com. Moreni.

TISA, sat, face parte din C. R. Moreni, pl. Filipesci. Aci e o biserică construită din temelie la a. 1893.

TISA, isvor, curge din muntele «Plaiul Iconeĭ», com. Star-Chiojdu, plaiu Teléjen, ia direcția N. E. și se vérsă în gârla Bâsca-cu-Cale, tot în raionul com. Star-Chiojdu.

TISA, sat, face parte din C. R. Apostolache, pl. Podgoria. Are o pop. de 279 loc. (135 b. 144 f.). Aci e o biserică fondată la 1893. Locuitoriĭ s'au împroprietărit la 1864.

TISA, vale, maĭ adese-orĭ sécă, com. Poiéna, plaiu Prahova.

---

[1]). D-l Gr. G. Tocilescu «Dacia înainte de Romanĭ».

Cursul sĕu e scurt și se vérsă în rîul Prahova, tot în com. Poiéna.

TITILA, deal, com. Gura-Vitióreĭ, pl. Teléjen, ce servă de pășune.

TOCI, vale în partea de S. V. a com. Cerașu, pl. Teléjen, pe care se află situat cătunul cu același nume. Acéstă vale fiind fórte îngustă și strimtă, pe când era nepopulată, un om a pus porumb aci, și, ca să nu se apropie păsĕrile, a făcut o tócă, care se punea în mișcare de vênt, și ast-tel ĭ-a rĕmas numele de «Valea Toci».

TOFILULUĬ, plaiŭ la V. de com. Târlesci, pl. Teléjen. Pe acest plaiŭ sunt locurĭ de pășune și pădure.

TOMEĬ, pârâu, isvorăsce dintre munțiĭ Bobul Mic și pârâul Mogoșul, curge de la N. către S. E. și se vérsă în rîul Teléjen, pe malul drept, în raionul com. Mănecíu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen.

TOMȘANI, sat, face parte din C. R. Tomșani, pl. Cricov.

TOMȘENEANU, poiénă la N. de com. Filipesci-de-Pădure, plasa Filipescĭ, ce servesce maĭ mult pentru islaz.

TOPILA, pârâu, isvorăsce din com. Tătărani, pl. Crivina, se îndreptéză spre S. E. de comună, priimesce maĭ multe isvóre, face maĭ multe curbăturĭ și se vérsă în rîul Leaotu. S'a numit Topila, căcĭ maĭ nainte aci topiau femeile in și cânepă.

TOPILEA, muntișor pe malul gârleĭ Zeletinul, com. Posescĭ. pl. Teléjen, pe care sunt pășunĭ pentru vite. *La pólele acestuĭ muntișor sunt nisce localitățĭ, unde se presupune a fi sare.*

Tot din acest munte curge în mare abondență un isvor cu apă, ce conține pucíósă.

TRĂSNIT (Piscul-), pisc pe culmea de deal ce se lasă din crésta Carpaților, printre gârlele Drajna și Ogretinul, com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen.

TRENU, sat, face parte din C. R. Chiojdénca, plasa Podgoria.

TRENU, deal spre N. de com. Chiojdénca, plasa Podgoria.

TRENU, pădure particulară su-

pusă regimuluĭ silvic, în întindere de 200 h. a. proprietatea Moșnenilor de la Trenu, pendinte de com. Chiojdénca, plasa Podgoria.

TRESTIA, vale, com. Ceptura, plasa Cricov.

TRESTIA, (astă-ḑĭ tunelul căleĭ ferate) localitate isolată în com. Predeal, care pênă la a. 1820 era mult temută de călĕtorĭ, căcĭ aci se făceau cele maĭ neomenóse călcărĭ și chiar omorurĭ.

O fată de neam mare din Bucurescĭ [1]), a căreĭ familie fusese nóptea călcată de tâlharĭ la cârciuma de la «Trestia» voind să se scape cu fuga, a trecut Prahova, spre a se refugia în pădure, dar a fost ajunsă de tâlharĭ și omorîtă.

Valea, unde s'a întâmplat faptul, se numesce și aḑĭ «Valea Feteĭ».

Spătarul Cantacuzino în așeḑămîntul sĕu de fondațiune a m-reĭ Sinaia, încă pomenesce de hoțĭ : «..... și neputênd trăi de tâlharĭ, de vreme ce pe acele vremurĭ locașurile tâlharilor, maĭ osebit din alte locurĭ, acolo le era».

[1]). D-l I. G. Babeș, veḑĭ «Din Plaiul Peleș»,

Tóte aceste tâlhăriĭ se făceau de Ungurĭ și Săcuiĭ din Transilvania. Hoțiile pe valea Prahoveĭ au început să se maĭ curme între aniĭ 1825-1830, grație pușcașilor păzitorĭ aĭ monastireĭ Sinaia, precum și numeróselor potere, care cutreerau pădurile.

Tradiția locală ne-a conservat numele a doĭ haĭducĭ din Valea Prahoveĭ : Nicolae Grozea, din Brebu—fost plăĭaș—și care multă vreme fusese spaĭma Prahoveĭ, care, către apusul viețeĭ sale, întréga sa avere a cheltuit'o cu zidirea bisericeĭ «Sf. Nicolae» pe muntele «Molomoț» ce se numesce aḑĭ «Furnica».

Vestitul Stanciu Bratuluĭ, a haiducit de-asemenea p'aci, pe la finele secoluluĭ trecut. Acesta a fost cel maĭ popular haiduc din câțĭ au fost pe valea Prahoveĭ.

Țĕraniĭ din localitate cântă și aḑĭ cântecul Stanciuluĭ :

Sub póle de codru verde,
Mititel focșor de vede
Mititel și potolit
Și de haĭducĭ ocolit.
Nu sciŭ ḑece 's orĭ cincĭ-spre-ḑece
Cu vătafu șése-spre-ḑece
Și nu-șĭ frige d'un berbece.
Dar nu-l frige cum se frige
Și mi-l trage prin cârlige,
Ça să pară carnea dulce, etc,

Stanciu Bratuluĭ era de fel din partea Dâmboviței. După obiceiul de atuncĭ, birul se încasa de ómeniĭ stăpânireĭ cam cu d'a sila. Inarmațĭ cu gârbace plumbuite, aceștĭ agențĭ băteau cumplit pe ceĭ ce nu plăteau de bună voĭe atât cât li se cerea.

Venind o dată ómeniĭ stăpânireĭ la tatăl luĭ Stanciu, pentru strîngerea biruluĭ, i s'a întêmplat și luĭ aceia ce se întêmplă tutulor nenorociților, carĭ nu puteau plăti.

Stanciu, pe atuncĭ băețandru de 18 anĭ, s'a revoltat contra acesteĭ tratărĭ neomenóse și, ajutat de fratele sĕu Ion, după cântec Andreiŭ, și de surorile sale Voica și Bucura, au omorît argațiĭ stăpânireĭ.

O dată faptul consumat, luĭ Stanciu nu-ĭ a maĭ rĕmas altă scăpare de cât Codrul și s'a apucat de haiducie. (I. G. Babeș).

TRESTIEĬ, vale, com. Ogretinu, plaiu Teléjen, numită ast-fel de la trestia ce cresce în acéstă vale.

TRESTIENI, sat, face parte din C. R. Ciupelnița, pl. Câmpu.

TRESTIENI, sat, face parte din C. R. Netoți, pl. Câmpu.

TRESTIENI, sat. face parte din C. R. Teșila, pl. Peleș. Aci e o biserică fondată la a. 1724 de Constantin Cuculeată, adí aprópe în ruină din causa vechimeĭ.

TRESTIENI (Muntele-), moșie a statuluĭ, fostă pendinte de monastirea Snagov, com. Trestióra, plaiu Vărbilău.

TRESTIOARA, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Trestióra, com. Trestióra, pl. Vărbilău.

TRESTIOARA, comună rurală, plaiu Vărbilău. Numele sĕu derivă de la multa trestie ce este în comună și s'a înființat de sunt maĭ bine de 200 anĭ, după spusa bĕtrânilor.

Este situată pe văile: Chilia, Urzicaru, Turburea, la 30 k. m. de capitala județuluĭ și la 12 k. m. de reședința plaiuluĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit. Populația sa e de 475 loc. (236 bărbațĭ și 239 femeĭ), în care intră și 2 familiĭ de țiganĭ-rudarĭ.

Capĭ de familie sunt 90; contribuabilĭ 71; case de locuit 90.

In comună e o biserică, fondată la a. 1842, deservită de un preot, cu următórea inscripție : «Acéstă sfîntă și Dumnedeéscă biserică s'a ridicat din temelie și s'a înfrumusețat cu zugrăveala și cu tóte, al căreia hram «sf. Nicolae, sf. Ion Botezătorul Domnuluĭ» de D-nu «Ghiță Sin Jupân Alexe Pescaru ot Ploescĭ, Alexandru Dimitrie Voevodul, fiind Episcop Kir Kir Chesarie și s'au săvîrșit în anul 1842, Octombre 20, Avram Chesarie, Pârvu Zugravu ot Têrgoviștea».

Locuitoriĭ se ocupă esclusiv cu agricultura. Produsul muncĭ abia ajunge locuitorilor. Eĭ s'au împreprietărit la 1864, pe moșia D-luĭ Ghiță Alexiu și a statuluĭ, din carĭ li s'au dat 155 h. a. In comună sunt 4 caĭ și epe, 60 vacĭ, 100 boĭ, 37 vițeĭ, 2 taurĭ, 120 oĭ.

Carte sciu 12 bărbațĭ și o fată, carĭ au învĕțat prin comunele vecine, căcĭ aci nicĭ n'a fost nicĭ nu este scólă. Copiĭ în vêrstă de scólă sunt 40 (25 băețĭ și 15 fete).

Tótă suprafața comuneĭ e de 350 h. a. Când timpul e prielnic se fabrică în comună pênă la 2300 d. l. țuică.

In comună nu se cultivă de cât prea puțin porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt : 200 merĭ, 50 perĭ, 20 cireșĭ, 100 nucĭ, 15.000 prunĭ ; iar livedile dau cu aproximație 100 care fîn.

Comerciul se exercita în comună de un cârciumar.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ 700 leĭ, ca și cheltuelile.

Prin comună e o singură sosea spre Vâlcănescĭ.

E brăzdată de «Movila de la Furca Puțuluĭ» și muntele «Măgura Négră» ce servă pentru pășunatul vitelor.

E udată de rîul Săratu, în care se vérsă văile : Chilia, Urzicaru. Turburea și Vâlceaua după vale.

TRESTIOARA (Muntele-), pădure a statuluĭ în întindere de 30 h. a. pendinte de com. Trestióra, plaiu Vărbilău.

TRIFOIU, pisc în partea de N. a căt. Scurtesci, com. Stefesci, plaiu Vărbilău.

TRONARULUĬ, fântână, com. Vâlcănescĭ, pl, Vărbilău.

TRONĂRÉSA, rîpă la E. de com. Moreni, pl. Filipesci.

TUFANI, sat, face parte din C. R. Hătcărău, pl. Câmpu. Are o pop. de 102 loc. (53 b. 49 f.)

TUFARU, trup de pădure a statuluĭ, în întindere de 100 h. a., pendinte de com. Poĭéna, plaiu Prahova, care, împreună cu trupul Bobolia (400 h. a.), formézā pădurea Bobolia.

TUFEĬ, vale, isvorăsce de sub pólele munteluĭ Cumpĕtul, com. Predealu, pl. Peleș; curge de la N. E. spre S. V. și se vérsă în rîul Prahova, pe malul stâng, spre N. de Sinaia.

TUFENI, sat, face parte din C. R. Băicoiu, pl. Filipescĭ. Are o pop. de 340 loc. (170 b. 170 f.) Este situat maĭ spre N.

TULIA, deal acoperit cu viĭ și pometurĭ, com. Filipesci-de-Pădure, plasa Filipescĭ.

TULBUREA, pârâu format din gârlele: Sărățelu, Adânca, Stupiĭ și Călnău, carĭ se împreună sub pólele dealuluĭ Baia, com. Opărițĭ, pl. Teléjen, unde pórtă numele de Sărățelu, iar în dreptul com. Tulbu-Păcurețĭ priimesce numele de rea, continuându-șĭ drumul spre S.

TURBUREA, sat, face parte din C. R. Predealu, pl. Teléjen. Are o pop. 232 loc. (115 b. 117 f.) S'a numit ast-fel de la gârla Turburea, ce trece printr'ânsul și care maĭ nicĭ o dată nu e limpede.

TURBUREA, gârlă, isvorăsce din dealul numit «Zimbróia» com. Predealu, pl. Teléjen. Șerpuind, curge prin centrul comuneĭ, desparte căt. Predeal de căt. Turburea, Zimbróia și Sărari, și din jos de acest cătun, se unesce cu gârla «Apa Dulce» formând rîul Matița.

TURBUREA, vale, com. Drajna-de-jos, plaiu Teléjen.

TURBUREA, vale maĭ adese-orĭ sécă, com. Poĭana, pl. Prahova. Cursul sĕu e scurt și se vérsă în rîul Prahova, tot în raionul com. Poĭana.

TURBUREA, mahala din C. Urb. Văleni-de-Munte, plaiu Teléjen.

TURBUREA, gârlă isvorăsce din com. Vitióra, intră în com. Păcurețĭ, plasa Podgoria, curge de la N. la S, printre dealurile Nucetu și Vrănesci, pênă la localitatea numită «Crucea Brăcăci» unde se întâlnesce cu Sărățelu și curg împreună

spre E. Se numesce Turburea pentru-că apa sa maĭ în tot cursul anuluĭ e turbure.

TURBUREA, vale, com. Trestióra, plaiu Vărbilău. Isvorăsce din pădurea d-luĭ Grigore Cirişanu, se împreună cu văile: Urzicaru şi Stupăria, formézä rîul numit «Săratu» şi se vérsă în rîul Lespedea, la com. Vâlcănescĭ.

TURBUREA, pârâu, isvorăsce din com. Opăriţi, pl. Teléjen, intră în com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria; curge de la N. spre S. şi după ce priimesce valea numită a Sălcieĭ, se unesce cu pârâul Nuceţénca şi se vérsă în Sărăţelu. Locul pe care curge, fiind nisipos, apa este turbure, şi de aci şĭ-a luat numele.

TURCA, vale, udă centrul com. Brebu, plaiu Prahova, din care isvorăsce. Se vérsă în heleşteul de lângă monastire şi cu acesta împreună în rîul Lupa. Curge de la V. spre E.

Se dice că în vechime s'a găsit în albia sa, când a venit mare, corpul uneĭ Turcóice, şi d'aci i s'a dat numele.

TURCU, vale, isvorăsce din raionul com. Predealu, pl. Peleş, de sub muntele Turcu, are direcţia de la E. spre V. şi se vérsă în pârâul Azuga, pe ţĕrmul stâng, tot în raionul com. Predealu.

TURCU, munte în raionul com. Predealu, pl. Peleş, la limita judeţuluĭ Prahova cu judeţul Buzĕu, între isvórele Stevia şi Turcu. Este proprietatea D-luĭ G. Gr. Cantacuzino.

TURCULUĬ, vale în partea de V. a com. Mărgineni-de-sus, pl. Filipescĭ.

TURDA, munte la V. de com. Comarnicu, plaiu Peleş.

Ţ.

ŢAPORASCI, pârâu, 'şĭ ia nascere din partea de E. a com. Urseiu, jud. Dâmboviţa, din treĭ bălţĭ; curge de la N. V. către S. E. şi se vérsă în rîul Prahoviţa, pe malul drept, în raionul com. Proviţa-de-sus, plaiu Prahova.

ŢAPUL, vale, isvorăsce de la locul numit «Malul Poduluĭ» şi se vérsă în rîul Teléjen, pe

malul stâng, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen.

ŢAPULUĬ, pisc la N. de com. Aricescĭ, plasa Podgoria.

ŢĂRCULESCI, sat, face parte din C. R. Gornetu-Cricov, plasa Cricov. Are o pop. de 642 loc. (320 b. 322 f.) Aci e o biserică fondată de locuitorĭ la a. 1840, cu hramul «Cuvióśa Paraschiva».

ŢÂNŢĂRENI, sat, face parte din C. R. Ploesciori, pl. Têrgşor.

ŢÂRCU, parte jósă şi smârcósă din com. Pucheni-Marì, pl. Crivina.

ŢÉPĂ (La-), localitate isolată în com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria, *unde sunt carierĭ de piétră.*

ŢIGĂILE-MARĬ, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic, pe moşia Muntele Ţigăile-Marĭ, com. Măneciu-Ung., pl. Teléjen.

ŢIGĂILE-MICĬ, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic, pe moşia Muntele Ţigăile-Micí, com. Măneciu-Ung., pl. Teléjen.

ŢIGĂNÉSCĂ, PUŞCAŞU ŞI ISLAZU-CHERBEA, trupurí de pădurĭ ale statuluí, în întindere de 250 h. a. pendinte de com. Hârsa, pl. Podgoria.

ŢIGĂNESCI, lac în muntele Ţigănescĭ din Bucegí, pe care poporul îl credea fără fund, de formă rotundă, înprejmuit cu zid de piétră şi avênd un diametru de 20 metri.

Uniĭ cred a fi observat că lacul are flux şi reflux.

ŢIGĂNIA, sat, face parte din C. R. Cocorăsci, pl. Têrgşor. Cade în partea de N. a comuneĭ şi l udă rîul Prahova.

ŢIGĂNIA, sat, face parte din C. R. Târgşoru-Nou, pl. Têrgşor. In actele vechĭ se găsesce Ţigănia-Stoenescĭ, pentru-că era format din douĕ sate. Ţigánia, situat tot pe locul unde se găsesce astă-ḑĭ, şi Stoenescĭ, situat la 3 k. m. spre V., pe malul stâng al rîuluĭ Prahova. Locuitoriĭ acestuĭ cătun, din causa deselor inundaţiĭ, ale rîuluĭ Prahova, s'au mutat în Ţigănia, formând un singur sat, sub

numirea de Țigănia-Stoenescĭ. Are o pop. de 499 loc. (237 b. și 262 f.) Aci e o biserică clădită la a. 1827 de Arhiereul Iónichie, stăruitor fiind Jupân Voicilă, deservită de un preot.

ȚIGANIĬ, vale, la E. de com. Ceptura, plasa Cricov.

ȚINTEA, comună rurală, plasa Filipescĭ. Este situată pe valea rîuluĭ Dâmbu, la 13 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 9 k. m. de reședința plășeĭ.

Se compune din 3 cătune: Țintea, Dâmbu și Liliescĭ, având o pop. de 1240 loc. (630 b. 610 f.) Capĭ de familie sunt 343; contribuabilĭ 420; case de locuit 340.

In comună sunt 3 bisericĭ: la Țintea, fondată în a. 1853; la Liliescĭ în 1848, și a treia în Dâmbu, fără inscripție. Aceste bisericĭ sunt deservite de douĭ preoțĭ.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Produsul munceĭ l desfac la orașul Ploescĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moșnenĭ. 197 s'au împroprietărit la 1864, pe moșia statuluĭ «Mărginénca» din care li s'au dat 750 h. a. Eĭ au 100 caĭ și epe, 100 vacĭ, 20 capre, 1200 oĭ, 300 porcĭ.

Scólă există în comună de 15 anĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 70 băețĭ și 12 fete, din numěrul de 302 copiĭ (156 b. 146 f.). cu vêrsta de scólă. *Sciu carte 94 bărbațĭ și 12 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafață de 950 h. a.

Viile s'au filoxerat. Țuică se produce anual pênă la 1800 d. l.

Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ cu albine sunt vr'o 150.

Terenul nu e tocmaĭ prielnic cultureĭ. Un hectar produce pênă la 10 h. l. Pomĭ roditorĭ sunt pênă la 1500. Livedĭ de fîn nu sunt.

Comerciul se exercită în comună de 9 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 8421,46 și la cheltuelĭ 6997,41.

Prin comună trec șoselele: Movila Vulpi și Găgeni, carĭ înlesnesc comunicația cu orașul Ploescĭ și alte comune.

E străbătută de pârâul Dâmbu și brăzdată de dealul Țintea și Cósta Gădeĭ. Restul e loc șes.

Se mărginesce cu comunele: Bordeni, Cocorăsci-Mislea, Băi-

coiu, căt. Găgeni și moșia statuluĭ Mislénca.

Notă. Aflăm că d. Laurian Șuțu, directorul pepiniereĭ statuluĭ, de vițe americană din com. Țintea, a descoperit în acea comună, pe proprietatea statuluĭ, nu departe de pepinieră, maĭ multe isvóre cloro-sodice, sulfuróse și iodate, bune pentru bólele de plămânĭ din causa abondențeĭ gudronuluĭ, pentru ulcere și reumatism.

D-l Șuțu a și făcut o mică instalațiune, experimentând sursele atât în stare caldă, cât și rece. Aceste isvóre suprasaturate de substanțe organice, la 27 August au avut o temperatură de 25-30 grade c.; iar aerul ambiant, 13-14 g. c.

ȚINTEA, sat, face parte din C. R. Țintea, pl. Filipescĭ.

ȚINTEA, moșie a statuluĭ pendinte de monastirea Margineni, care pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 12.000 leĭ, în plus 720 leĭ plată de pădurarĭ și confiniștĭ.

Arenda s'a scădut la 11.512 leĭ pentru terenul ce s'a luat pentru pepinieră.

ȚINTEA, isvóre cloro-sodice, sulfuróse și iodate, com. Țintea, pl. Filipescĭ, bune pentru bólele de plămânĭ din causa abondențeĭ gudronuluĭ, pentru ulcere și reumatism.

Aceste isvóre au o temperatură de 25-30 grade C; iar aerul ambiant, 13-14 grade C.

ȚINTEA SAU MĂRGINÉNCA, pădure a statuluĭ în întindere de 900 h. a. pendinte de com. Țintea, pl. Filipescĭ.

ȚINTEA, pepinieră de vițe americane, situată pe moșia statuluĭ Țintea, pl. Filipescĭ, cu o altitudine de 240 m. d'asupra Măreĭ Negre.

Se găsesce parte în vechiul basin al apeĭ Dâmbuluĭ și parte puțin maĭ ridicată, formând un mic platou la înălțimea terenurilor cultivate, ce se întind din marginile superióre ale albieĭ Dâmbuluĭ în tóte direcțiunile.

Suprafața totală a pepiniereĭ Țintea este de 21 h. a. 8360 m. p.

Compozițiunea soluluĭ și a sub-soluluĭ din pepiniera Țintea, dupĕ analisa făcută de D-l A. Colorian, este urmĕtórea;

S O L U L

Silice	57,53
Peroxid de fier și alum.	24,20
Calce	0,91
Magnesie	0,84
Apă	16,34
Perderĭ și alcalinĭ . .	0,18
Total . .	100,00

S U B - S O L U L

Silice	56,89
Peroxid de fier și alum.	28,73
Calce	1,01
Magnesie	0,59
Apă	12,39
Perderĭ și alcalinĭ. . .	0,39
Total . .	100,00

ȚIPARULUĬ, vale în partea de V. a com. Mărgineni-de-sus, plasa Filipescĭ.

ȚIPĂRESCI, sat, face parte din C. R. Mălăesci, pl. Vărbilău. Are o populațiune de 234 locuitorĭ (137 bărbațĭ, 97 femeĭ).

Aci e o biserică care s'a fondat din temelie la a. 1860 cu cheltuiala D-lor Anton Sălcianu și fiul sĕu Gheorghe, proprietariĭ moșieĭ Țipăresci, dând și enoriașiĭ micĭ ajutóre.

ȚIPĂRESCI, loc de arătură în pădurea Țintea-Mărginénea.

ȚUICANI, sat, face parte din C. R. Moreni, pl. Filipescĭ. Are o populațiune de 124 locuitorĭ (65 bărbațĭ, 59 femeĭ).

ȚUIANCA, vâlcea, isvorăsce din raionul com. Gherghița, plasa Câmpu (din partea de S.-V.), formézâ locul cu acelaș nume în dreptul cătunuluĭ Ungureni și apoĭ se vérsă în rîul Prahova, lângă cătunul Malamucu din com. Hătcărău.

ȚUICANI, rîpă în cătunul Țuicani, com. Moreni, pl. Filipescĭ.

U.

UDRESCI, isvor de apă sărată, com. Udrescĭ, pl. Podgoria, pe proprietatea moșnenilor, situat pe deal. Este în depărtare de drum de fier, însă circulația se face cu înlesnire, fiind sosea.

UDRESCI, deal în com. Udrescĭ, plasa Podgoria.

UDRESCI, sat, face parte din C. R. Udrescĭ, pl. Podgoria. Are o pop. de 458 loc. (284 b. 174 f.) Aci e o biserică căreia nu se

cunósce nicĭ ctitoriĭ. nicĭ anul fondăreĭ.

UDRESCI, comună rurală, plasa Podgoria. Se dice—după spusa locuitorilor, căcĭ orĭ-ce acte vechĭ lipsesc—că s'a înființat de vre-o 400 anĭ.

Este situată pe dealurile: Udrescĭ, Vaĭ-de-El și Dobrota, la 40 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 10 k. m. de a plășeĭ.

Se compune din 3 cătune: Udrescĭ, Vai-de-El și Dobrota, avênd o populațiune de 1825 locuitorĭ. Capĭ de familie sunt 296; contribuabilĭ 229; case de locuit 420.

In comună sunt 3 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ.

Locuitoriĭ se ocupă esclusiv cu agricultura; puțin cu dulgheria și butăria. Produsul munceĭ l desfac la Ploescĭ, Mizil și Urlațĭ.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ. Eĭ au 10 caĭ, 142 boĭ, 66 vacĭ, 18 capre, 592 oĭ și 452 porcĭ.

Scólă există în comună de 4 anĭ. Localul e închiriat. S'a frecuentat în anul trecut de 72 băețĭ și 6 fete, din numĕrul de 375 copiĭ (250 b. 125 f.), cu vêrsta de scólă. *Sciu carte 40 bărbațĭ și 15 femeĭ.*

In comună sunt câte-va isvóre cu apă sărată.

Țuică se fabrică în termen mediu pênă la 1300 d. l. anual.

In valea Dobroteĭ sunt carierĭ de piétră; terenul conține multă sare. Gândacĭ de mătase nu se cultivă; stupĭ sunt vre-o 30.

Terenul e puțin productiv și nu se cultivă de cât porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 100 merĭ, 100 perĭ, 50 dudĭ, 150 cireșĭ, 50 nucĭ, iar livedile dau pênă la 30 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 2 cârcĭumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 8740,11.

O sosea principală ĭ înlesnesce comunicația cu comunele: Gornetu-Cricov și Tătaru.

E brăzdată de dealurile: Vai-de-El, Udrescĭ și Dobrota.

O udă apele: Sărățica și isvorul Dealuluĭ, ce curge numaĭ când plouă.

Se mărginesce cu comunele: Apostolache, Gornetu și Tătaru.

ULIOAIA, gârliță, isvorăsce din munțiĭ Cristulicĭ, com. Filipesci-de-Pădure, pl. Filipescĭ, și se vérsă în gârla Roșióra.

ULIȚA (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moșia muntele Ulița, com. Măneciu, pl. Teléjen.

ULIȚA, munte la N. de com. Măneciu-Ung., pl. Teléjen, coprins între pârâul Bobuluĭ (N.) și Valea Carpenuluĭ (S).

ULMI, vale, com. Filipesci-de-Pădure, pl. Filipescĭ.

ULMI-LIPĂNESCI, numire ce se maĭ dă uneĭ părțĭ din căt. Șipotu, com. Boldescĭ, plasa Podgoria.

UNCHEAȘ ANDREIŬ, vale ce se véršă în garla Doftănețu, în raionul com. Cocorăsci-Misli, pl. Vărbilău, din care isvorăsce.

UNCHEAȘULUĬ, vale ce udă teritorul căt. Goruna, com. Cocorăsci-Misli, pl. Vărbilău, și se véršă în valea Burduza.

UNGHIA, vale, isvorăsce din raionul com. Predeal, pl. Peleș, de sub muntele Unghia-Mare, are direcția de la S. E. spre N. V. și se véršă în pârâul Azuga, pe țĕrmul stâng, tocmaĭ la locul unde rîul Azuga 'șĭ îndreptéză cursul sĕu spre Vest.

UNGHIA-MARE, munte înalt de 2038 metri d'asupra Măreĭ-Negre, în raionul com. Predeal, pl. Peleș. Este proprietatea Eforieĭ spitalelor civile din Bucurescĭ.

UNGHIA-MARE, proprietate a Eforieĭ spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de m-rea Colțea din Bucurescĭ, în com. Predeal, pl. Peleș, care împreună cu moșiile Neamțu, Ceaușóia și Pristolu de pe Doftana, are o întindere de 606 h. a. și s'au arendat pe periodul 1888-93 cu 2250 leĭ anual.

UNGHIA-MICĂ, munte ce se întinde între muntele Unghia-Mare și pârâul Azuga. (Aci acest pârâu 'și îndréptă cursul sĕu spre V.). Vîrful sĕu este golaș și se vede tocmaĭ de la Azuga.

Acest munte, împreună cu Susaiul, Fața Găvaneĭ, Costila și alți, aparțineau, din timpurile cele maĭ vechĭ, familieĭ Dudescilor.

La a. 1804 a trecut în posesiunea unuĭ cămătar Băltărețu.

Astă-ḑĭ se stăpânesce de M.

S. Regele Carol I, și a fost cumpĕrat, împreună cu toți munții de maĭ sus, în Maiŭ 1892, de la Mamuk-Bey. pe prețul de 850.000 leĭ.

UNGHIA-MICĂ (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Unghia-Mică, pendinte de com. Sinaia, pl. Peleș.

UNGURENI, sat, face parte din C. R. Fântânelele, pl. Cricov. Aci e o biserică cu hramul «Adormirea Maici D.» fondată la a. 1802, avênd de ctitorĭ pe D. Enuță și soția sa Ecaterina. Inscripțiile sunt nedescifrabile.

UNGURENI, sat, face parte din C. R. Gherghița, pl. Câmpu. Are o pop. de 395 loc. (201 b. 194 f.) Aci e o biserică ce se crede a fi făcută—după spusa locuitorilor, căcĭ n'are inscripție — acum 100 anĭ, de preotul Eremia.

URECHIA, vale, isvorăsce din raionul com. Predealu, pl. Peleș, are direcția de la S. spre N. și se vérsă în pârâul Azuga, pe țĕrmul stâng, după ce udă pólele de V. ale munteluĭ Urechia.

URECHIA, munte în raionul com. Predealu, pl. Peleș, situat între valea Urechia și Cazacul.

Aparține familieĭ Blebea și împreună cu muntele Moraru, Steĭasa Mare și Seciurile, a fost cumpĕrat la a. 1853 de la Baron Barbu Belu, pe prețul de 2900 galbenĭ.

In muntele Urechia este o fabrică de var hidraulic, înființată la a. 1885 de Francesul Leboeuf. După doĭ anĭ a trecut în posesiunea firmeĭ Taranget et Renard; la a. 1890 într'aceia a firmeĭ Iunique et Renard; iar la 1893 într'aceia a firmeĭ Renard et Comp.

Varul hidraulic din Urechia este de o calitate bună și la exposiția universală din Paris din 1889, a fost premiat cu medalia de argint. Fabrica de var hidraulic din Urechia ocupă peste 100 lucrătorĭ: Românĭ, Italienĭ, Germanĭ, Ungurĭ.

URECHIA (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moșia Muntele Urechia, pendinte de com. Sinaia, plaiu Peleș.

URJUGOAIA ȘI MUȘIȚA, pădurĭ ale statuluĭ în întindere de

1500 h. a. situate între plaiurile Peleș și Vărbilău.

URLAȚĬ, comună urbană, plasa Cricov. Este situată pe malul stâng al rîuluĭ Cricovul-Sărat și pe văile: Seman, Urloiu, Crânguluĭ, Nuceteluĭ, Pietreĭ, Bobuluĭ și Humeĭ, la 45° latitudine nordică și 23°,54 longitudine estică.

Pênă la a. 1775 s'a numit «satul Urlațĭ»—dată luată din hotărnicia moșieĭ «Stăncésca» a monastireĭ Colțea. De la acéstă dată a purtat numirea de têrg, unde—după tradițiune — se scoborau locuitoriĭ după dealurile vecine spre a se aduna la urlătóre, adică la têrg.

Data cea maĭ veche a acesteĭ comune este anul 1678, când se dice a fi purtat numele de «Saac» din județul Saac și de «Necșetésca».

Acéstă din urmă dată și denumire este luată dintr'un hrisov al luĭ Duca Vodă, prin care se dă posesiune moșia Necșetésca preoteseĭ Ana a preotuluĭ Dimitrie Stancu Largiu, dicênd: «să le fie lor ocină și copiilor lor, în Urlațĭ, ce se chiamă și Necșetésca[1])».

[1]). Scințe procurate de D-l I. S. Urlățeanu.

Este la 20 k. m. departe de Ploescĭ, capitala județuluĭ. Aci e reședința plășeĭ Cricovu, a unuĭ ocol silvic, a uneĭ companiĭ de dorobanțĭ și a judeluĭ de Ocol.

Se compune din 14 cătune: Coteni, Mărunțiș, Valea Seman, Valea Urloiŭ, Valea Crânguluĭ, Valea Nuceteluĭ, Valea Bobuluĭ, Orzóia, Jarcalăĭ, Valea Pietreĭ, Arionesci-Vechĭ, Arionesci-Nouĭ, Humeĭ și Kerbea, avênd o populațiune de 4500 loc. (2100 bărbațĭ, 2400 femeĭ), în care intră și 4 familiĭ de streinĭ.

Capĭ de familie sunt 1250; contribuabilĭ 833; case de locuit 830 și 10 bordeie.

In comună sunt 9 bisericĭ (una aparține caseĭ Em. Pake Protopopescu) [1])

Ocupația de căpetenie a locuitorilor e viticultura, aprópe încetată din causa filoxereĭ, iar meșteșugarĭ sunt 17: 2 dulgherĭ, 2 zidarĭ, 1 rotar, 1 tâmplar, 1 croitor, 2 tinichigiĭ, 3 cojocarĭ, 5 cismarĭ.

Produsul munceĭ l desfac în localitate la têrgul săptămânal din fie-care vinerĭ, și la două bâlciurĭ anuale (Ispas și sf. Ilie). Comercianțiĭ cu ma-

[1]). Vedĭ cătunele numite.

nufactură, cojocariĭ și cismariĭ, se maĭ duc și la bâlciurile din comunele Apostolache, Sângeru, etc. Produsul agricol l desfac la orașul Ploescĭ.

Parte din locuitorĭ sunt împroprietărițĭ, parte imbaticarĭ și fórte puținĭ moșnenĭ. La 1864 s'au împroprietărit 101 locuitorĭ, pe moșia comuneĭ și așeḑămîntuluĭ Colțea.

Scólă în regulă există aci de la 1875. Pênă la acéstă dată, de la 1860, se învĕța carte de la așa numițiĭ dascălĭ particularĭ. Localul e proprietatea statuluĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 180 elevĭ iar scóla de fete de 37 eleve, din numĕrul de 359 copiĭ (267 b. 92 f.), cu vêrsta de scólă. *Sciu carte 463 bărbațĭ și 201 femeĭ.* Scóla de băețĭ din Urlațĭ la început a fost rurală, apoĭ a fost prefăcută în semi-urbană și la anul 1886 s'a declarat urbană.

Tótă comuna are o suprafață de 4500 h. a. adică: 2000 h. a. arabile, 150 h. a. fînețe, 250 h. a. islaz, 500 h. a. pădure, restul sterpe.

In termen mediu se fabrică aci anual cam 1520 d. l. țuică și 2240 d. l. vin. Producția a scăḑut fórte mult de când viile s'au filoxerat.

Gândacĭ de mătase se cultivă în fórte mică cantitate, numaĭ pentru trebuințele casnice; stupĭ cu albine sunt 67.

Terenul nu e prielnic la tótă cultura. Cereale în genere se cultivă pênă la 20.000 h. l. Liveḑile dau cam 400 care fîn.

Guvernul a fost autorisat prin legea din 16 Martie 1894, să înființeze, în temeĭul legeĭ din 1892, un spital în com. Urlațĭ, pentru construcția căruĭa s'a prevĕḑut suma de 120.000 leĭ.

Se scie că la a. 1710, când s'a declarat rĕsboiŭ între Rușĭ și Turcĭ, Const. Brâncovénu, domnul țĕreĭ, s'a retras la Urlațĭ, și de aci ded'a pe sub ascuns ajutóre Turcilor.

Comerciul se exercită în comună de 20 cârciumarĭ și băcanĭ.

Veniturile și cheltuelile comuneĭ se ridică la țifra de 20.913 leĭ.

Diferite șosele ĭ înlesnesce comunicația spre Albesci-Paleologu și Iordăchianu. Prin oraș sunt 10 strade, dintre carĭ maĭ principalĭ: Str. Carol, str. Nouă, str. Spitaluluĭ, str. Pieţeĭ, etc. Strade pavate și largĭ sunt: str. Principală, str. Carol, str. Piețeĭ, Cojocarĭ, Pescarĭ și Ferarı.

Forma orașuluĭ e o figură cu 4 laturĭ, fiind situată pe vale și deal. Două sunt barierile: Munteluĭ spre N. și Câmpuluĭ la S.

In comună sunt maĭ multe dealurĭ, însă, cel maĭ principal este cel după malul drept al Cricovuluĭ-Sărat, ramificație din Dealul-mare, cu direcția N. S. V. Pe aceste dealurĭ se cultivă grâu, porumb și puțină secară.

E udată de văile: Seman, Urloiu, Crânguluĭ, Nucetuluĭ, Bobuluĭ, Pietreĭ și Humeĭ, afară de rîul Cricovu-Sărat, ce udă partea de V. a comuneĭ.

In comună sunt 2 morĭ cu aburĭ și 1 pivă.

Locuitoriĭ au 75 caĭ, 38 epe, 250 vacĭ, 7 bivolĭ, 30 capre, 800 oĭ, 250 porcĭ.

Se mărginesce cu comunele: Iordăchianu, Ceptura, Valea-Călugăréscă și Albesci-Paleologu.

URLAȚĬ, têrg, comuna urbană Urlațĭ, plasa Cricov.

URLAȚĬ, pepinieră de viță americană, situată în marginea despre V. și S. a orașuluĭ Urlațĭ, înființată în vederea terenurilor calcare. Suprafața acesteĭ pepiniere este de 3 h. a. 9031 m. p.

Inălțimea eĭ d'asupra Măreĭ Negre este aproximativ 220 metri.

Configurațiunea terenuluĭ e variată, prin faptul că suprafața întrégă presintă o cóstă destul de repede, care se împarte în treĭ: Un platou puțin înclinat spre S. E., o cóstă repede ce urméză platouluĭ și pólele ce se termină la nivelul câmpurilor de cultură, carĭ tóte merg înclinându-se din ce în ce maĭ mult spre S.

Solul platouluĭ este un argil galben cu puțin nisip și calcar.

Solul cósteĭ este maĭ mult un pĭetriș, amestecat cu nisip feruginos cu mult calcar.

Solul pólelor conține un argil negru, cu puțin nisip.

Acéstă pepinieră s'a înființat la anul 1891.

URLAȚĬ, deal, com. Urlațĭ, pl. Crivina, pe care adĭ se cultivă numaĭ 5 h. a. vie.

URLAȚĬ-FÂNTÂNELE și Via Bobuluĭ, proprietățĭ ale Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, în com. Urlațĭ, pl. Cricov, în întindere de 18 h. a. aren-

dată pe periodul 1888-93, cu 380 leĭ pe an.

URLĂȚÉNCA, moșie pe care la 1864 s'au împroprietărit parte din locuitoriĭ comuneĭ Ceptura, plasa Cricov.

URLĂȚÉNCA, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic, pe moșia Urlățénca, pendinte de com. Șoimari, plasa Podgoria.

URLĂȚÉNCA, pădure particulară în întindere de 150 h. a. proprietatea d-luĭ Cănuță Ionescu, supusă regimuluĭ silvic, com. Iordăchlanu, plasa Cricov.

URLĂTOAREA, cascadă, formată de apa Jepilor, apă care în cursul eĭ, sub pólele Jepilor, cade de la o înălțime de vre-o 15 metri și forméză acéstă admirabilă cascadă.

Drumul pênă la ea este fórte obositor; urmezĭ mereu albia gârleĭ plină de bolovanĭ, carĭ sunt într'o continuă cértă cu piciorul.

Aci totul este alcătuit ca să minuneze ochiul. Apa cade pe un părete vertical și sórele isbind-o, efectul de umbră și de lumină sunt fără sémăn. Sus, sub acțiunea razelor luĭ, masa de apă par'că ar fi metalisată și strălucirea eĭ e atât de mare în cât credĭ că jos curge argint topit, care îndată ce isbesce fundul se preface într'o spumă albă ca zăpada, ce clocotesce și se sbuciumă pe colțurile de stâncă ce ies icĭ și colo din albie.

Este un farmec neînchipuit când în norul de spume ridicat de cascadă se jócă curcubeul mângâiat de un mănuchiŭ de raze de sóre. (Căpitan Guriță).

Visitatoriĭ îĭ maĭ dic «La Cascadă».

URLĂTOAREA, pîrîu, isvorăsce din pólele munților numițĭ Jepiĭ, curge fórte repede și sgomotos prin căt. Poiana-Țapuluĭ, com. Predealu, pl. Peleș, și în partea de E. a acestuĭ cătun se împreună cu valea numită «Valea Babeĭ» vĕrsându-se apoĭ în rîul Prahova, pe malul drept, tot în raionul căt. Poiana-Țapuluĭ.

Este renumită pentru frumósa eĭ cascadă. Albia sa presintă bolovanĭ marĭ.

URLETA, sat, face parte din C. R. Bănescĭ, plaiu Prahova.

URLETU, gol pe muntele Urletu,

destinat pentru pășiune, în întindere de 100 h. a.

URLETU (Muntele-), moșie a statuluĭ pendinte de monastirea Căldărușani, care pe periodul 1888-1893 s'a arendat cu 200 leĭ anual, în plus 480 leĭ plată de pădurarĭ și confiniștĭ.

URLETU (Muntele-), pădure a statuluĭ în întindere de 40 h. a. în plaiul Teléjenul.

URLOIŬ, vale, în com. urbană Urlațĭ, plasa Cricov.

URSOAIA, pădure a statuluĭ în întindere de 150 h. a. pendinte de com. Isvórele, pl. Teléjenul, care împreună cu trupurile: Plăețu (750 h. a.) și Vatra-Monastireĭ-Crasna (50 h. a.) formézä pădurea Isvórele.

URSOAIA, deal, com. Cătunu, pl. Teléjen.

URSOAIA, trup de pădure a statuluĭ în întindere de 41 h. a. pendinte de com. Apostolache, pl. Podgoria, care, împreună cu trupurile: Lacu-Trestiatu (35 h. a.), Vîrful Pietreĭ (12 h. a.), Valea Păcureĭ (150 h. a.) și Răcorelele (17 h. a.), formézä pădurea Apostolache.

URSOI, isvor, com. Târlesci, pl. Teléjen, isvorăsce din partea de E. a comuneĭ din pădurea numită «La Vêrf», curge spre V. și se vérsă în gârla Zeletinu, tot în raionul com. Târlescĭ.

URSOAIA, poĭénă, com. Târlesci, pl. Teléjen.

URSULUĬ, vale, com. Vâlcănescí, pl. Vărbilău.

URSULUĬ, vale ce se vérsă în gârla Doftănețu, în raionul com. Cocorăsci-Misli, pl. Vărbilău, din care isvorăsce.

URSULUĬ, vale, com. Ghirdovenĭ, pl. Filipescĭ. Și-a luat numirea de la urșiĭ ce trăiau în pădurile dese de pre dênsa.

URSULUĬ (Valea-), vale, isvorăsce de sub pólele dealuluĭ Teișul, com. Valea Lungă, plaiu Prahova, și se vérsă în valea Priboiul, tot în raionul com. Valea Lungă.

E acoperită cu pădure, proprietate a D-luĭ G. Gr. Cantacuzino, avênd livedĭ și pășunĭ

pentru vite. Pe acéstă vale se găsesc maĭ multe localitățĭ cu apă sărată.

URZICARU, vale, com. Trestióra, pl. Vărbilău. Isvorăsce din pădurea Poiéna, proprietate a statuluĭ, se împreună cu văile: Turburea și Stupăria, forméză rîul numit «Săratu» și se vérsă în rîul Lespedea, la com. Vâlcanesci, plaiu Vărbilău.

V.

VACI, vale, com. Sângeru, plasa Podgoria.

VADU-PĔRULUĬ, sat, face din C. R. Albesci-de-Mur, plasa Cricov. Are o pop. de 696 loc. (342 b. 354 f.).

VADU-PÂRÂULUĬ, moșie a statuluĭ, pendinte de m-rea Snagovu, care pe periodul 1886-96 s'a arendat cu 15.000 leĭ pe an.

VADU SĂPAT, comună rurală, plasa Cricov. Este situată pe ambele malurĭ ale gârlelor Budurésca și Scheianca, la 35 k. m. departe de capitala județuluĭ și la 17 k. m. de a plășeĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit. Populația sa e de 1092 locuitorĭ (599 bărbațĭ, 493 femeĭ).

Capĭ de familie sunt 280; contribuabilĭ 237: case de locuit 261.

In comună sunt 2 bisericĭ: una cu hramul «Sf. Gheorghe» zidită la a. 1881, și a doua cu următórea inscripție;

«Acéstă sfîntă biserică se prăsnuesce cu hramul «Buneĭ Vestirĭ a născĕtóreĭ de D-ḑeu: Mihail și Gavriil voivoḑĭ, Fost-au zidită de rĕposatul Postelnic Mareș, și întêmplându-se un mare cutremur la leatu 1802, s'a dărîmat și s'a zidit de al doilea cu tótă podóba de D-eĭ Joița, soția rĕposatuluĭ Mareș și fiul D-lor Ioniță Postelnicu, și ajutor au dat și creștiniĭ.

«Zestrea sfinteĭ bisericĭ, patru pogóne vie și moșióra Dănésa, o livede de prunĭ, lăsată de rĕposatu Protopopu Mihaiŭ pe moșia nóstră, asemenea și din oĭ și boĭ, din vacĭ, din stupĭ și otașniță de la viile din câmp. Acestea tóte să fie pentru de a se face de Epitropĭ prăsnuirea la sfintele hramurĭ și a păzi pomenire pentru ctitorĭ și să pórte grijă de céră, de unt-de-lemn și de alte hodóre. Leat 1810, Septembre».

Ocupația de căpetenie a locuitorilor e agricultura. Produsul munceĭ l desfac parte la Mizil, parte la Ploescĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moșnenĭ. 63 s'au împroprietărit la 1864 pe moșiile : Brâncovénca, Mărisésca, Bĕtrâna, Dănésca și Ghenóia. In comună sunt 22 caĭ și epe, 96 vacĭ, 6 bivolițe, 10 capre, 725 oĭ și 262 porcĭ.

Scólă există în comună de 4 anĭ. Localul e proprietatea D-luĭ Căpitan C. Lămotescu. S'a frecuentat în anul trecut de 48 băcțĭ și 10 fete, din numĕrul de 157 copiĭ (83 b. 74 f.), cu vêrsta de scólă. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuesce anual 1080 leĭ. *Sciu carte 64 bărbațĭ și 16 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafață de 972 h. a.

Viile s'au distrus de filoxeră; țuică, în termen mediu, se fabrică până la 280 d. l. anual.

Pe gârla Budurésca se află puțină piétră.

Pămêntul e prielnic la tótă cultura. Terenul cultivabil produce cam : 4980 h. l. grâu, 109 h. l. orz și 2394 h. l. porumb. Livedile de fîn dau cam 32.000 k. g. fîn.

Comerciul se exercită în comună de 5 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 3700 și la cheltuelĭ 3560 leĭ anual.

Soseaua comunală ĭ înlesnesce comunicația spre Mizil și Fântânele.

E strabatuta de gârlele : Budurésa și Scheianca și de văile : Ariciuluĭ, Găvana, Gruiu, Valea luĭ Moșu, Capri, Stupini, Sasi.

Se mărginesce cu comunele : Călugăreni, Tohani, Fântânelele.

VADURĬ, vale și poiénă, com. Drajna-de-sus, plaiu Teléjen.

VAĬ-DE-EL, sat, face parte din C. R. Udrescĭ, plasa Podgoria. Are o pop. de 910 loc. (565 b. 345 f.). Aci e o biserică căreia nu se cunósce nicĭ ctitoriĭ, nicĭ anul fondăreĭ.

VAĬ-DE-EL, deal, com. Udrescĭ, plasa Podgoria.

VAĬ-DE-EL, pădure particulară în întindere de 75 h. a. proprietatea moșnenilor Vaĭ-de-El, supusă regimuluĭ silvic, com. Udrescĭ, plasa Podgoria.

VAĬ-DE-EL, VALEA DOBROTEĬ, proprietățĭ ale Eforieĭ Spitalelor civile din Bucuresc, foste

pendinte de m-rea Têrgșoru, com. Udrescĭ, plasa Podgoria, în întindere de 145 h. a. din carĭ 91 h. a. suprafață împădurită și 54 h. a. pămênt cultivabil și fînețe, arendată pe periodul 1888-93 cu 350 leĭ anual.

VALEA-ANI, sat, face parte din C. R. Star-Chiojdu, pl. Teléjen. Are o pop. de 500 loc. (236 b. 264 f.). Aci e o biserică. Anul fondăreĭ și ctitoriĭ nu i se cunosc.

E udat la N. de gârla Bĕtrânénca și prin centru de isvorul Valea Ani. E situat la pólele plaiuluĭ cu acelașĭ nume.

VALEA-ANI, isvor, curge din plaiul cu acelaș nume, com. Star-Chiojdu, plaiu Teléjen, trece prin căt. Vadu Ani, ia direcția N. E. și se vérsă în gârla Bĕtrânénca, tot în com. Star-Chiojdu.

VALEA-ANI, plaiŭ în partea de S. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, cu direcția de la V. spre E. Pe acest plaiŭ se află pădure.

VALEA-BISERICEĬ, pădure a statuluĭ, în întindere de 200 h. a. pendinte de com. Vărbilău, plaiu Vărbilău, care împreună cu trupul Măgura Urzicarĭ (300 h. a.) formézā pădurea Vărbilău.

VALEA BOBULUĬ, mahala din C. urb. Urlațĭ, pl. Cricov.

VALEA BOULUĬ, pârâu, udă com. Udrescĭ, trece în raionul com. Gornetu-Cricov, pl. Cricov, unde se vérsă în r. Cricovu-Sărat.

VALEA BOULUĬ, sat, face parte din C. R. Gornetu-Cricov, pl. Cricov. Are o pop. de 277 loc. (138 b. 139 f.). Aci e o biserică fondată la a. 1870 de decedatul V. G. Paapa, avênd urmĕtórea inscripție: «Acéstă biserică. cu hramul «Sfinților Impĕrațĭ Constantin și Elena» și al «Muceniceĭ Paraschiva», s'a construit cu fondurile luĭ V. G. Paapa, proprietar în Valea Bouluĭ și s'a sfințit în a. 1870 și al V-lea an al domnieĭ luĭ Carol I, fiind Mitropolit Primat al Românieĭ Eminența Sa Părintele Nifon».

VALEA BORULUĬ, sat, face parte din C. R. Cerașu, pl. Teléjen.

VALEA BRADULUĬ, sat, face parte din C. R. Ocina, pl. Peleș.

VALEA BRADULUÏ, vale, com. Ocina, pl. Peleş. Pe acéstă vale este situat căt. Valea-Braduluí din com. Ocina.

VALEA CĂLUGĂRÉSCĂ, comună rurală, plasa Cricov. Este situată în apropiere de apa Bucovelul.

Se compune din 11 cătune: Arsa, Dosurile, Rachieri, Scheau, Valea Călugăréscă, Valea Largă, Valea Meilor, Valea Nicovani, Valea Poieneï, Valea Popeï, Valea Ursoi.

Bugetul comuneï presintă la veniturï suma de leï 6700.

Scóla este la Valea Calugăréscă. Există de la 1872. Localul a fost clădit în anul 1887 şi a fost donat de defunctul Vasile Paapa. E de zid, sistematic, la loc sănătos şi la îndemâna copiilor.

P'aci trece soseaua naţională Buzĕu, care o pune în legătură cu comunele Bucovu şi Albesci-Paleologu. Pe la sud trece calea ferată Ploesci-Buzĕu.

Se mărginesce cu comunele Albesci-Paleologu, Bucovu.

VALEA CĂLUGĂRÉSCĂ, staţie de drum de fer pe linia ferată Ploescï-Buzĕu, între gările Ploescï şi Albescï, la 71 k. m. departe de Bucuresci şi la 11 k. m. departe de Ploesci.

VALEA CĂPUŞESCILOR, numire veche a căt. Balaca, com. Scaeni, pl. Podgoria.

VALEA CRÂNGULUÏ, cătun, face parte din C. Urb. Urlaţï, plasa Cricov. Aci e o biserică fondată la a. 1824 de nisce călugărï. Inscripţia de la uşa bisericeï este nedescifrabilă.

VALEA CUCULUÍ, sat, face parte din C. R. Hârsa, pl. Podgoria. Are o pop. de 490 loc (245 b. 245 f.) Aci e o biserică fondată—după tradiţie, căci inscripţiile lipsesc—la a. 1570, şi are hramul «sf. Voevoḑí».

VALEA DOBROTEI, veḑï Vaï-de-El, Valea Dobroteí.

VALEA DULCE, sat, face parte din C. R. Podeni-Nouï, pl. Podgoria. Aci e o biserică fondată de călugăriï Iane şi Enache, la a. 1807.

VALEA LUÏ DRAGOMIR, vale. com. Drajna-de-sus, pl. Teléjen, ce vine din com. Teişani, şi se véršă în rîul Teléjen, în apropiere de pârâul Sărăţelu. *La gura acesteï văï sunt localităţï sărate.*

VALEA FEIEI, vedĭ «Irestia».

VALEA FETEĬ, pisc, com. Slănicu, plaiu Vărbilău.

VALEA GARDULUĬ, trup de pădure a statuluĭ, care împreună cu trupul Cotu-cu-Plopĭ, are 62 h. a și împreună cu trupurile : Poiéna Laculuĭ (13 h. a.), Obrațele după sfóra Predealu (24 h. a.), Bughea-de-sus (45 h. a.) și Runcu (40 h. a.) formézä pădurea Vălenĭ, din plaiul Teléjen.

VALEA GARDULUĬ, mahala din C. R. Ceptura, pl. Cricov.

VALEA GARDULUĬ, cătun, aparține de C. U. Văleni-de-Munte, pl. Teléjen.

VALEA GRECEĬ, gârliță numită și Gréca, isvorăsce de com. Bughiile, plaiu Teléjen, și se vérsă în gârla Bughea, tot în raionul com. Bughiile.

VALEA HUMEĬ. mahala din com. urb. Urlațĭ, pl. Cricov.

VALEA LARGĂ, numire ce se maĭ dă întregeĭ comune Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen. E așeḑat pe loc șes și are o pop. de 280 loc. (142 b. 138 f).

Acestuĭ cătun i s'a dat acest nume, fiind-că e așeḑat pe un loc fórte întins.

Aci e o biserică fondată la a. 1829, făcută din lemn. La a. 1864 s'a construit de zid, de Nicolae Cepoiu, Nedelcu Munteanu, ș. a. și s'a reparat la 1890.

VALEA LARGĂ, sat, face parte din C. R. Valea Călugăréscă, pl. Cricov.

VALEA LARGĂ, munte, com. Comarnicu, pl. Peleș. Aci D-l Emil Costinescu a construit o fabrică de var hidraulic, în anul 1887. Pe lângă var hidraulic se maĭ fabrică și var alb gras.

VALEA LUNGĂ, comună rurală, plaiu Prahova. Nu se scie nimic cu precisiune despre înființarea eĭ. Bĕtrâniĭ spun că, primiĭ săĭ locuitorĭ au venit aci din alte părțĭ, cu turme de vite, maĭ ales capre, au tăiét o parte din pădure și ast-fel au deschis poenĭ și locurĭ de cultură. Primele case au fost rĕspândite în vechime pe dealurĭ și văĭ, de unde au fost scóse și așeḑate în linie.

Este situată pe valea Cricovuluĭ Dulce, Valea Lungă,

Valea lui Dan și pe dealul numit Șerbănésa, la 45 k. m. departe de Ploescí, capitala județuluĭ, și la 20 k. m. de Câmpina, reședința plaiuluí.

Se compune din trei catune: Valea-Lunga, Ghebósa și Vișinesci[1]), avênd o populațiune de 1206 loc. (605 b. 601 f.), în care intra 6 familií de țiganí și 2 familií de Ungurí.

Capĭ de familie sunt 254; contribuabilí 226; case de locuit 259.

In comună sunt două biserici: una, de și este pe teritorul acestei comune, dar aparține de com. Valea-Lunga din jud. Dâmbovița, fiind construită de locuitoriĭ acelei comune, în anul 1891, în locul alteia vechĭ, ce s'a dărîmat; și a doua cu urmĕtórea inscripție. «Acéstă sfîntă biserică, cu hramul «sf. Er. Nicolae» și «Cuviósa Paraschiva» s'a zidit din temelie la anul 1810 de D-lor ctitorĭ Logofĕtu Bucur B. Pârcălabu și Șerban Scurtu, și la jugrăvélă a ajutat și D-lui Log. Negoița Petroșanu și D-luí Bucur N. Scurtu, toțí din Valea Lungă. Iar în anul 1874 s'a reparat învelișul și parte din jugravéla de D-luĭ Marin Petroșanu, fiul luí Negoiță, maĭ a ajutat și Niță B. Aldea. Insa în anul 1889 s'a reparat și jugravit peste tot, prin îndemnul și stăruința preotuluĭ Nicolae Popescu, Ion Petroșanu, Ion Brătescu și Ion Stan, ajutând și cea maí mare parte din locuitori. Acéstă reparație s'a început la 22 Aprilie și s'a terminat la 15 August 1889. Jugrăvită de Ilie și de Ion fiul sĕu din Têrgoviște». Ambele sunt deservite de doi preoțí.

Locuitorii, afara de puțina agricultură, se maĭ ocupa cu lucrarea puțurilor de păcura. 20 locuitorĭ sunt dulgherí, 2 ferarĭ, 2 rotari, 3 butarĭ și 2 zidarĭ. Produsul munceĭ l desfac la orașul Ploescĭ și în orașele Bucurescí, Calărași și Slobozia.

Locuitorii, în numĕr de 173, s'au împroprietarit la 1864, pe moșia Valea Lungă, proprietatea D-luí G. Gr. Cantacuzino, din care li s'a dat 610 h. a. In comună sunt 39 caĭ și epe, 540 boí și vací, 6 bivolí, 30 capre, 870 oí și 400 porcí.

In raionul comuneĭ, pe gârla Cricov, sunt 3 morĭ, carĭ func-

[1]) Maĭ sunt două cătune și anume. Nisipósa și Șerbănésa, însă numaĭ cu numele, căcĭ formézá un singur trup cu cât. Valea-Lungă, fără a fi prin ceva despărțite.

ționéză, în termen mediu, treĭ lunĭ pe an.

Scóla există în comună de 38 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ. In anul scolar trecut s'a frecuentat de 39 băețĭ și 2 fete, din numĕrul de 180 copiĭ (85 b. 95 f.), cu vêrsta de scólă. *Sciu carte 80 bărbațĭ și 4 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafață de 2050 h. a.

In acéstă comună se află apă sărată în locurile numite: Valea Ursuluĭ, Drăgănésa și Puturosu, și apă de puciósă în Drăgănésa. Tot în Drăgănésa se afla și locurĭ petrolifere, de unde se estrăgea însemnate cantitațĭ de păcură (țițeiŭ).

Vin se fabrică în termen mediu pênă la 600 d. l., iar țuică pênă la 2000 d. l.

In raionul acesteĭ comune sunt în multe locurĭ terenurĭ pietróse. Mine de sare se presupune a fi pe locurile sărate.

O parte din femeĭ se ocupă cu cultura gândacilor de mătase; stupĭ cu albine sunt 210. Pămêntul fiind deluros și rîpos, nu este prielnic de cât pomilor roditorĭ. Porumb se cultivă pênă la 2548 h. l. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 1050 merĭ, 200 perĭ, 400 dudĭ, 120 cireșĭ, 950 nucĭ, 52.700 prunĭ, 300 gutuĭ, etc. Livedile au produs în anul 1893, după statistică, 389.500 k. g. fîn.

Comerciul se exercită în comună de 2 hangiĭ. avênd magasinele asortate cu tóte articolele de băcănie, brașovenie, lipscănie.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ suma de leĭ 1800 și la cheltuelĭ 1560 leĭ.

Șoselele vicinale și comunale ĭ înlesnesc comunicația spre E. cu Provița-de-sus, spre S. E. cu Edera și spre V. cu Valea Lungă, din județul Dâmbovița.

In acéstă comună sunt douĕ șirurĭ de dealurĭ maĭ însemnate, carĭ au direcțiunea spre S. de comună și altul spre V. Cel despre E. are urmĕtórele vîrfurĭ: Drăgănésa, Vîrtejele, Lacul Roșu, Calul, Strigoiul.

Acest șir de dealurĭ se împarte în maĭ multe șirurĭ maĭ micĭ, carĭ au direcțiunĭ, unele spre V. S. și altele spre E. S.; apoĭ fie-care dintr'ânsele se împart în alte șirurĭ și maĭ micĭ.

Cele maĭ însemnate vîrfurĭ ale celor carĭ au direcțiunĭ spre acéstă comună sunt: Piscu-Boerilor, Călugăru, Hirețu, Ghionoiu, Telpeșióia, Ciolpani, și alte.

Șirul dealurilor despre V. se împarte asemenea în mai multe șirurĭ, carĭ au direcţiunĭ spre E. S. către acéstă comună și spre V. S. către comunele: Vârfurile și Valea-Lungă, din jud. Dâmbovița.

Vârfurile lor cele maĭ însemnate sunt: Prăvăcioru, Rîpa Șoimuluĭ, Rîpa Corbuluĭ, Omul mort, Fața-Pietreĭ, Vîrful Vieĭ.

Tóte aceste șirurĭ de dealurĭ sunt acoperite cu pădurĭ, cu puține pășiunĭ pentru vite, afară de Vîrful Vieĭ. pe care se află puține viĭ, și Ciolpaniĭ, pe care se află livedĭ și locurĭ de cultură.

E udată de rîul Cricovu Dulce, pe prundul căruia se află piétră de construcție, și maĭ cu sémă de var, și de văile: Valea Lungă, Valea Rea, Valea Bisericeĭ, Valea Plutiĭ, Valea Puturosu.

In partea de S. are următórele văĭ laterale: Valea-luĭ-Mateiŭ, Magazieĭ, Crăcanul, Valea-luĭ-Drăgan; iar la N. văile: Lespeḑile, Valea Lupuluĭ, Adânca și altele; Poducu-fagĭ, Valea-cu-Aninĭ și altele în partea de S.

Pe lângă acestea maĭ sunt văile: Priboiul, Ploscărieĭ, Rîiosul, Valea Ursuluĭ, tóte acoperite cu pădurĭ, proprietățĭ ale D-luĭ G. Gr. Cantacuzino, avênd pe dânsele livedĭ și pășune.

Se mărginesce la E. cu comunele Provița-de-sus, Provița-de-jos și Edera, iar la N. S. și V. cu comunele: Urseiu, Vîrfurile și Valea-Lungă. tóte din județul Dâmbovița.

VALEA-LARGĂ, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Comarnicu, pendinte de com. Comarnic, plaiu Peleș.

VALEA LARGĂ, stație de drum de fier, pe linia ferată Bucuresci-Predeal, la 112 k. m. departe de Bucurescĭ și la 52 k. m. departe de Ploescĭ, între gările Comarnic și Sinaia.

VALEA LUNGĂ, sat, face parte din C. R. Bréza-de-jos, pl. Prahova. Are o pop. de 288 loc. (140 b. 148 f.)

VALEA LUNGĂ, sat, face parte din C. R. Valea-Lungă, plaiu Prahova. Este situat în centrul comuneĭ și are o pop. de 939 loc. (471 b. 468 f.)

VALEA LUNGĂ, vale, isvorăsce din com. Vîrfurile, jud. Dâm-

bovița. Curge de la V. spre E. făcênd maĭ multe cotiturĭ, și se vérsă în rîul Cricovu-Dulce. Pe prundul sĕu se află numaĭ nisip.

VALEA LUNGĂ, vale, isvorăsce din com. Bréza-de-jos, și se vérsă în rîul Provița, între comunele Provița-de-sus, și Provița-de-jos, plaiu Prahova.

VALEA LUNGĂ, deal, com. Valea-Lungă, plaiu Prahova, pe care se cultivă 4½ h. a. vie.

VALEA LUNGĂ-DE-JOS, mahala din com. Valea Lungă, pl. Prahova. Aci e reședința comuneĭ.

VALEA LUPULUĬ, surpătură în partea de V. a com. Bughiile, pl. Teléjen.

VALEA LUĬ MATEIŬ, vale, isvorăsce de la E. de com. Valea-Lungă, plaiu Prahova, și se vérsă în pârâul Puturosu, tot în raionul com. Valea-Lungă.

VALEA LUĬ STAN, deal în partea de N. a com. Fântânelele, plasa Cricov, pe care se cultiva multă viță de vie. De când viile s'au filoxerat, se cultivă pe acest deal porumb și grâu și parte serva pentru pășunatul vitelor.

VALEA LUĬ STAN, vale, udă centrul com. Fântânelele, pl. Cricov, intră în com. Conduratu și apoĭ se îndréptă spre gârla Ceptura. Se numesce ast-fel pentru-că, maĭ nainte d'a se forma com. Fântânelele, se afla pe acea vale câte-va case, cu câțĭ-va locuitorĭ, adunațĭ de unul numit Stan, și maĭ în urmă s'au mutat din acea vale, maĭ la sud, formând com. Fântânelele.

VALEA MANTI, PANTAZI ȘI NISIPOASA, proprietățĭ ale Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, foste pendinte de m-rea Poĭéna, com. Hârsa, pl. Podgoria, în întindere de 937 h. a. din carĭ 471 h. a. suprafață împădurită și 466 h. a. pămênt cultivabil și fînețe, arendate pe periodul 1886-91 cu 3612 leĭ anual.

VALEA-MANTI, numire veche a căt. Valea Poieni, din com. Valea Calugărésca. plasa Cricovul.

VALEA MEILOR, sat, face parte din C. R. Valea Călugărésca, pl. Cricov.

VALEA NEGOVANILOR, fost sat în desființatul județ Săcueni, numit adĭ Valea Nicovani, com. Valea-Călugărească, pl. Cricov, și care odată aparținea de têrgul Urlați.

Privilegiul asupra acestuĭ sat l avea m-rea Sinaia, care percepea — după porunca Domnuluĭ țĕreĭ (1790),—partea ce i se cuvenia din têrgurile annuale, ce se ținea aci.

In acest scop s'a dat poruncă Ispravniculuĭ Saac, ca să orînduiască a lua în scris tot venitul ce va strînge ómeniĭ monastireĭ Sinaia «și dreptul adevĕr să însciințeze divanuluĭ, fiind-că are a se scădea D-luĭ Vist. Grădișteanu din sferturile ce plătesce la Căminarul Moscu».

VALEA NICOVANI, sat, face parte din C. R. Valea Călugărésca, pl. Cricov.

VALEA NUCFTULUĬ. cătun, face parte din com. urb. Urlațĭ, plasa Cricov. Aci e o biserică.

VALEA ORLEĬ, sat, face parte din C. R. Bucov, pl. Cricov. Are o pop. de 170 loc (80 b. 90 f.) Aci e o biserică cu hramul «sf. Nicolae» avĕnd urmĕtórea inscripție: «Făcută la anul 1396[1]) de cucóna Tinca Mărăcinénca».

In acéstă biserică este îmormîntată Dómna Stanca a Domnuluĭ Constantin Nicolae Vocvod, mórtă la a. 1756.

VALEA PĂCUREĬ, trup de pădure a statuluĭ în întindere de 150 h. a. pendinte de com. Apostolache, plasa Podgoria, care împreună cu trupurile: Lacul Trestiatu (17 h. a.), Ursóia (41 h. a.), Vîrful Pietreĭ (12 h. a.), și Răcorelele (17 h. a.), formézä pădurea Apostolache, din plasa Podgoria.

VALEA PIETREĬ, pădure a statuluĭ în întindere de 410 h. a. pendinte de com. Provița, plaiu Prahova, formată din trupurile: Măgura (35 h. a.), Fețele-Grâuluĭ (175 h. a.), Irimescĭ (200 h. a.).

VALEA PIETREĬ, sat, face parte din C. U. Urlațĭ, pl. Cricov. Aci e o biserică, căreia nu se scie nicĭ ctitorii, nicĭ anul fondăreĭ.

VALEA PLOPULUĬ, sat, face parte din C. R. Posesci, pl. Teléjen.

---

[1]). Nu cum-va s'a greșit data cu ocasiunea reparațieĭ făcute?

Are o pop. de 531 loc. (207 b. 264 f.). Aci e o biserică cu hramul «sf. Voevodĭ» lipsită de ori-ce inscripțiune.

VALEA POENEĬ, sat, face parte din C. R. Valea Călugăréscă, pl. Cricov.

VALEA POENI, sat, face parte din C. R. Provița-de-sus, plaiu Prahova. Are o pop. de 249 loc. (125 b. 124 f.).

VALEA POPEĬ, sat, face parte din C. R. Valea-Călugăréscă, pl. Cricov.

VALEA REA, vale, isvorăsce de la E. com. Cornu, plaiu Prahova, și s'a numit ast-fel după adâncimea eĭ.

VALEA REA, vale, maĭ adese-orĭ sécă, com. Poĭéna, pl. Prahova. Cursul sĕu e scurt și se vérsă în rîul Prahova, tot în com. Poĭéna.

VALEA REA, vale, isvorăsce din culmea Clăbucetuluĭ, și se vérsă în rîul Telejenel, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, pl. Teléjen, din care isvorăsce.

VALEA REA, vale, isvorăsce din partea de E. a com. Vîrfurile. jud. Dâmbovița, și se vérsă în Valea Lungă, pe teritorul comuneĭ cu acelaș nume. Locurile ce străbate sunt fórte înguste și rele.

VALEA REA, vale, isvorăsce din culmea Clăbucetuluĭ, și se vérsă în rîul Telejenelul, în raionul com. Măneciu-Ungurenĭ, plaiu Teléjen, din care isvorăsce.

VALEA REA, vâlcea, ce curge pe la N. de com. Brebu, pl. Prahova, și se vérsă în Doftana, tot în raionul com. Brebu. Acéstă vâlcea desparte căt. Brebu - Megieșesc de Podu-Cheia.

S'a numit ast-fel de la repeḑiciunea cu care vine, în timpul ploilor.

VALEA REA, vale, com. Filipesci-de-Pădure, plasa Filipescĭ; curge de la N. spre S. și se vérsă în gârla Roșióra, tot în raionul com. Filipesci-de-Pădure.

Pe acéstă vale sunt maĭ multe case ale locuitorilor, iar spre N, în fundul văĭeĭ, *sunt minele de lignit.*

VALEA REA, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de m-rea Sinaia. com. Sinaia, pl. Peleș.

care împreună cu moșiile Muntele Gagu și Găguțu, au o întindere de 820 h. a. (411 h. a. supra-fața împădurită și 409 h. a. pămênt cultivabil și fînețe). In total pe periodul 1886-91 s'au arendat numaĭ cu 2800 leĭ anual, din causă că are multe locurĭ sterpe.

Acest munte a fost pênă la a. 1828 proprietatea Banuluĭ Brâncovénu.

VALEA REA, munte, plaiu Peleș, proprietatea Eforieĭ spitalelor civile din Bucurescĭ.

VALEA REA, vale, isvorăsce de sub pólele munteluĭ Zamura, com. Predealu, plaiu Peleș, curge de la N. spre S. face o mare curbă și, îndreptându-se spre V. se vérsă în rîul Prahova, pe țĕrmul stâng, spre N. de com. Sinaia.

Din locul unde Peleșul și Valea Rea se vérsă în rîul Prahova, în forma uneĭ crucĭ, rîul Prahova trece pe teritorul com. Sinaia.

Cursul de apă «Valea Rea» care formézǎ limita de N. a pădureĭ «Piscu Câineluĭ» presintă un aspect torențios, destul de bine pronunțat.

Când apele-ĭ vin marĭ, torentul cară însemnate cantitățĭ de materiale și le depune în Prahova.

In fundul pârâuluĭ Valea Rea, pe cósta repede de sub regiunea pășunelor, se vede o ruptură deschisă. Pămêntul, bolovanĭ de piétra și noroiŭ tîrît de apă, umple albia torențială a pârâului, rupe malurile vecine și strică traseul linieĭ ferate.

VALEA ROȘIE, munte la N. com. Predealu, plaiu Peleș, care servesce de limită între jud. Prahova și jud. Dâmbovița, situat la E. de muntele Petricica.

VALEA SATULUĬ, trup de moșie a statuluĭ, care s'a arendat împreună cu trupul Ciocracu (v. a. n.).

VALEA SĔRACĂ, poĭénă, com. Târlescĭ, pl. Teléjen.

VALEA SĔRACĂ, vale, com. Târlescĭ, pl. Teléjen. *Pe acéstă vale se găsesce carbunĭ de pămênt, dar nu se esploatézǎ.*

VALEA SĔRACĂ (Cósta-), cóstă, com. Târlescĭ, pl. Teléjen.

VALEA SĔRACĂ, vie în stare de paragină. în suprafață de 3

h. a. situată în căt. Valea Urloĭ, pendinte de com. Urlațĭ, pl. Cricov.

VALEA SCHITULUĬ VĂLENI, trup de moșie a statuluĭ, care s'a arendat împreună cu trupul Ciocracu (v. a. n.).

VALEA SÉCĂ, pisc la N. de com. Târlescĭ, plaiu Teléjen.

VALEA SEMAN, cătun, face parte din C. R. Urlațĭ, pl. Cricov.

VALEA STÂNEĬ, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic, pe moșia Muntele Valea Stâneĭ, com. Măneciu-Ung., pl. Teléjen.

VALEA STÂLPULUĬ, sat, face parte din C. R. Olteni, plaiu Teléjen.

VALEA SULTANULUĬ, localitate în com. Provița-de-sus, pl. Prahova, *unde se presupune a fi cărbunĭ de pămênt.*

VALEA TÂRSEĬ, sat, face parte din C. R. Bréza-de-jos, pl. Prahova. Are o pop. de 359 loc. (170 b. 189 f.). *In acest cătun sunt carierĭ de piétră, locurĭ sărate, carĭ se păzesc de gardienĭ, pușĭ de stat, și se presupune a fi și cărbunĭ de pămênt.*

VALEA TOCI, sat, face parte din C. R. Cerașu, pl. Teléjen.

VALEA URLOIŬ, cătun, face parte din C. U. Urlațĭ, pl. Cricov.

VALEA URSOĬ, sat, face parte din C. R. Valea Călugăréscă. pl. Cricov.

VALEA VIILOR, vâlcea, isvorăsce din pólele dealuluĭ cu acelașĭ nume, com. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria, curge de la N. spre E. și se vérsă în pârâul Sărățelu, la S. E. de căt. Cuib, tot în com. Gornetu-Cuib.

VANGELE, vale la E. de com. Boldesci, pl. Pdgoria, numită ast-fel după numele unuĭ proprietar al sĕu.

VARANGHEĬ, loc isolat, com. Slănicu, plaiu Vărbilău.

VARNIȚA, pădure a statuluĭ în întindere de 15 h. a. pendinte de com. Șirna, plasa Têrgșor.

VARNIȚA, moșie a statuluĭ pendinte de com. Șirna, plasa Têrg-

șor, care s'a vîndut de vecĭ, fără pădure.

VARNIȚA, sat, face parte din C. R. Șirna, plasa Tîrgșor. Aci e o biserică, lipsită de orĭ-ce inscripție. Locuitoriĭ săĭ s'au împroprietărit la a. 1864, pe moșia d-luĭ Băleanu.

VARULUĬ (Valea-Pe-), localitate în căt. Mălăesci-de-jos, com. Mălăescĭ, pl. Vărbilău, *unde este o carieră de piĕtră.*

VASILE PAAPA, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic, în întindere de 75 h. a. proprietatea d-luĭ Vasile Paapa, com. Gornet, plasa Cricov.

VASILE SPĂTARU, movilă, com. Nedelea, plasa Filipescĭ.

VATRA COMUNEĬ, sat, face parte din C. R. Provița-de-sus, plaiu Prahova. Are o pop. de 340 loc. (177 b. 163 f.)

Aci e o biserică numită «Provița Monastireĭ» cu hramul «Adormirea» fondată la a. 1629 și închinată sfîntuluĭ Mormînt din Erusalim. S'a maĭ reparat la 1787 de Mihalache Vătaf de plaiŭ și la 1834 de Arhimandritul Gheorghit și Tănase Călin.

VATRA SCHITUL. APOSTOLACHE, moșie a statuluĭ pendinte de Slobozia, care pe periodul 1885-95 s'a arendat cu 19,300 leĭ anual. S'a arendat, afară de două grădinĭ, din care una servă de cimitir și cea-l'altă se află în folosința sa.

VATRA SCHITULUĬ BREBU, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de M-rea Brebu, com. Brebu, plaiu Prahova, în întindere de 1753 h. a. din carĭ 1503 h. a. supra-față împădurită și 250 h. a. pămênt cultivabil și fînețe, arendată pe periodul 1886-91, cu 6840 leĭ anual.

VATRA SCHITULUĬ CHEIA, moșie a statuluĭ, pendinte de schitul Cheia, care pe periodul 1885-95 s'a arendat cu 715 leĭ anual, afară de 5 h. a. situate în jurul schituluĭ, lăsate în folosința sa.

VATRA SCHITULUĬ IORDĂCHIANU moșie a statuluĭ, pendinte de Mitropolia din Bucurescĭ, care pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 2100 leĭ anual, în plus 240 leĭ plata de pădurarĭ.

VATRA SCHITULUĬ LESPEȚILE,

sau Pleșuva-Mică, proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de schitul Lespeḑile, com. Comarnic, plaiu Peleș, în întindere de 331 h. a. din carĭ 285 h. a. supra-față împădurită și 46 h. a. pământ arabil și fînețe, arendată pe periodul 1888-93, numaĭ cu 420 leĭ anual, din causă că presintă multe golurĭ.

VATRA SCHITULUĬ POĬÉNA, proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, fostă pendinte de schitul Poĭéna, com. Poiéna, plaiu Prahova, în întindere de 221 h. a. dln carĭ 99 h. a. suprafață împădurită și 122 h. a. pământ cultivabil și fînețe, arendată pe periodul 1886-91 cu 2400 leĭ anual.

VATRA SCHITULUĬ TÊRGȘORU-STRÂMBENĬ, proprietatea Eforieĭ spitalelor civile dın Bucurescĭ, fostă pendinte de schitul Têrgșor, com. Têrgșoru-Nou, plasa Têrgșoru, în întindere de 1693 h. a. din carĭ 539 h. a. suprafață împădurită și 1154 h. a. pământ cultivabil și fînețe, arendată pe periodul 1888-93, cu 23.100 leĭ anual.

VATRA SCHITULUĬ VĂLENI. moșie a statuluĭ, com. Văleni, pl. Teléjen, vîndută de vecĭ.

VATRA M-REĬ CRASNA, pădure a statuluĭ în întindere de 50 h. a. pendinte de com. Isvórele, plaiu Teléjen, care, împreună cu trupurile : Ursóia (150 h. a.) și Plăcțu sau Teléjenul (750 h. a.), formézã pădurea Isvórele.

VATRA M-REĬ MISLEA, pădure a statuluĭ în întindere de 190 h. a. pendinte de com. Scorțeni, pl. Prahova, formată din trupurile : Dumbrava-Mică (40 h. a.), Dumbrava-Mare (35 h. a.), Runcu (60 h. a.) și Plaiul (55 h. a.)

VATRA M-REĬ MISLEA, moșie a statuluĭ pendinte de M-rea Mislea,care pe periodul 1887-97 s'a arendat cu 2700 leĭ anual.

VĂCĂRÉȚA, vale, udă căt. Nistorescĭ, com. Bréza-de-sus, pl. Prahova ; are direcția de la E. către V. spre rîul Prahova. Curge numaĭ în timpurĭ ploióse.

VĂCĂRIA, trup de pădure a statuluí, în întindere de 25 h. a. pendinte de comunele Bătesçi și Pucheni, plasa Cri-

vina, care, împreună cu trupurile: Bodârlanu (263 h. a.), Balota (100 h. a.) și Pucheni (150 h. a.), formézä pădurea Gura-Crivĕțuluĭ.

VĂCĂRIEĬ (Poĭéna-), loc de arătură în pădurea Țintea-Mărginénca.

VĂIUGA, vâlcea, com. Măneciu-Pămênteni, plaiu Teléjen, isvorăsce de la locul numit «Purcărețe».

VĂLENI DE MUNTE, comună urbană, plaiu Teléjen, situată în partea de N. a orașuluĭ Ploescĭ într'o posițiune fórte frumósă.

E udată prin centru de rîul Vălénca, alimentată de valea Teișenceĭ, cu apă fórte limpede și bună de bĕut.

In vecinătatea têrguluĭ Văleni sunt: la E. Păcurețiĭ, cu bogatele surse de păcură; la V. Valea Slăniculuĭ, cu bogatele mine de sare; la N. Văile Teléjenuluĭ și Drajneĭ, pe carĭ sunt situate frumósele și istoricele sate: Meterezele, Piscu-Doruluĭ, Teișani, Drajna, Homorîciu, etc., iar spre S. e Gura Vitióreĭ.

Acest oraș, ca și Têrgșorul, Gherghița și Câmpina, trebuĭe să fie fórte vechiŭ, póte chiar din timpul luĭ Mircea-cel-Bĕtrân și trebuie să fi fost pe la anul 1503 în tótă splendórea. de óre-ce se găsia la acéstă dată în relațiuni comerciale cu Brașovul.

Inainte de desființarea județuluĭ Săcuenĭ era reședința plaiuluĭ Teléjen, ca și adi. Aci maĭ este reședința șefuluĭ ocoluluĭ silvic; a comp. 3 din reg. 7 de Dorobanțĭ și a judeluĭ de ocol din plaiul Teléjen. Are o stație telegrafo-postală, un spital și o farmacie.

Se compune din treĭ cătune: Văleni (Têrgul-), Turburea și Valea Garduluĭ, cu reședința comuneĭ în Têrgul Văleni.

Populația sa e de 3000 locuitorĭ. Are maĭ multe strade, parte pavate cu piétră de gârlă, parte șoseluite.

P'aci trece soseaua județenă Ploescĭ-Bratocea, ce plécă din Ploescĭ pe bariera Vălenĭ, și ia direcția spre N. pe Valea Teléjenuluĭ, legând maĭ tóte comunele după acéstă vale.

In oraș sunt maĭ multe zidurĭ vechĭ, maĭ tóte în ruina. De cât-va timp a început să se construiască de particularĭ clădirĭ moderne.

In apropiere de oraș se vede frumosul pod făcut de curênd

pe rîul Teléjen, la locul numit «Hanu Roșu».

Intre fondatorii acestuĭ orășel se menționéză maĭ cu séma familia Berivoescilor și a luĭ Marcu Bárcénu. In ocolnița (hotărnicia) Drăjnenilor-de-sus, din anul 1625, se citesce : «Și am stăpânitără așa din vremile năvălirilor tatarilor în țéra Unguréscă (Transilvania), când neamul Berivoescilor hălăduia pre'ngruiul Teișanilor și Valea Vălenciĭ ; iar Bărceniĭ pe malul și valea Teléjenuluĭ, etc.»

Acésta o confirmă și cântecile populare :

La capul Predealuluĭ
Și-al Berevoescilor
Spre vadul Teléjenuluĭ
Unit cu al Bărcenilor,
E gârla Vălenilor,
Oglinda copilelor
Mândra undă-a feților
Și zidul dușmanilor.[1])

Acest oraș are șése bisericĭ, dintre carĭ cele maĭ vechĭ sunt . a Berivoescilor și a Bărcenilor, apoĭ monastirea catedrala (monastire închinata la muntele Athos) și biserica sfîntuluĭ Ión din orașul de sus[1]) și alte două din ḑilele nóstre.

In Valeni este o scóla de băețĭ și una de fete.

Pe la anul 1830, era aci chiar în catedrala orașuluĭ, o scólă unde se învěța grecesce.

La a. 1839, pe lângă scóla grecéscă, maĭ funcționa și o scólă normală frecuentată de 139 copiĭ, condusă de David Almășanu. La 1842 profesor la Văleni-de-Munte era tot David Almășanu, plătit cu 250 leĭ lunar, iar cheltuelile scóleĭ costa 120 leĭ lunar. La 1845

---

[1]) D-l I. D. Petrescu, un vechiu și meritos institutor în Tĕrgoviște, cunoscut deja prin scrierile sale de multă valóre, a scris între altele «Buchetul» în care descrie ast-fel orașul Văleniĭ, locul sĕu natal .

Spre miaza-nópte de Ploescĭ, pe Teléjen în sus, ca la 3 ore departe de capitala județuluĭ, e Vălenii-de-Munte, un mic tĕrgulеț închis între dealurile ce fac frumusețea sa.

«Călĕtorind spre urbea Vălenilor, voiajorul are să parcurgă prin cele maĭ desfătătóre locurĭ, așa că, ori-unde își va întórce privirea, va întâlni posițiunĭ încântătóre și pline de poesie.

«Plăcuta suflare a zefirilor, ce légănă florile din livedile profumate, temperéza arșița vereĭ, prelungind plăcutul timp al primăvereĭ.

Orașul Vălenii adăpostesce in sînul seu o populațiune robustă, care in genere aparține acelor frumóse tipuri, ce se véd adesea pe sub polele munților noștri».

[1]) Se ḑice că acéstă biserică s'a edificat in timpul succesoruluĭ luĭ Mihaiu Vitézul (1608) de către ostașiĭ acestuĭ domn, carĭ se stabiliseră aci, după uciderea vitézuluĭ lor căpitan.

și 1846 scóla normală (cu clase lancastrice) avea 80-90 copiĭ).

In jurul orașuluĭ se întind viile Mălăescilor și ale Gornetuluí, cu frumóse livedĭ și cu tot felul de pomĭ.

Comerciul orașuluĭ e puțin animat și constă maĭ mult în articole de băcănie, brașovenie și bĕuturĭ.

La începutul luneĭ Iunie 1788, fiind Domn Mavrogheni și având rĕsboiŭ cu Austriacií, pe când Mavrogheni se afla la Văleni-de-Munte, i-a venit veste de isbânda ce armata a repurtat la vama Buzĕuluĭ, în contra Austriacilor.

Acolo au cădut 1000 de ostașĭ Austriacĭ, și au fost mulțĭ prinșĭ viĭ, cum arată Domnitorul în urmĕtorul ordin de di dat oștireĭ:

«Cinstiților d-vóstră seraschierĭ, bimbașĭ, agale, zabițĭ și tuturor ascherliilor ce vĕ aflațĭ.... sănĕtate și vrednice biruințe asupra vrăjmașilor vĕ pohtim de la prea puternicul Dumnedeu: Vĕ facem Domnia mea în scire, că astă-dí Duminică la 4 dile ale luneĭ Iunie, ne veni veste bună la Văleni, cum că purtătórea de biruință oștirea nóstră iurudisind asupra vrăjmașilor Nemțĭ de la vama Buzĕuluĭ, ĭ-au lovit fórte rĕu, pe carí cu ajutorul luĭ Dumnedeu biruindu-ĭ, peste 1000 au omorît, au prins viĭ și au rănit, osebit de multe lucrurĭ și agoniselí, care au dobîndit oștirile nóstre de la vrăjmașĭ. Pentru care nu lipsim a vĕ vesti tuturor acéstă biruință care dete Dumnedeu oștirilor nóstre, ca să vĕ bucurațĭ asemenea cu D.-Vóstră luând pe Dumnedeu întru ajutor să năvălițĭ cu îndrăsnélă asupra vrăjmașilor și nădăjduim la mila luĭ Dumnedeu că vețĭ birui, după cum în tóte părțile unde s'au arĕtat vrăjmașĭ au fost biruițĭ; de care aștemptăm și de la d-vóstră vestire de bucurie, să fițĭ d-vóstră sănătoșĭ»[1])

VĂLENI, deal, com. Văleni, pl. Teléjen, pe care se cultivă ½ h. a. vie.

VĂLENI (Moșneni-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic, încă din a. 1883, pe moșia Moșneni-Văleni, pendinte de com. Văleni, plaiu Teléjen.

VĂLENI, pădure a statuluĭ în întindere de 185 h. a. pendinte

---

[1]) V. A. Urechia, Istoria Românilor, Vol. 3, pag. 215.

de com. Văleni, plaiu Teléjen, formată din trupurile: Poĭéna Laculuí (13 h. a.), Valea Gardulu̍ĭ şi Cotu-cu-Plopí (62 h. a), Obraţele dupe sfóra Predealu (50 h. a.), Bughea-desus (45 a.) şi Runcu (40 h. a.).

VĂLÉNCA, rîuleţ, alimentat de gârla Teişanca, udă centrul comuneĭ Văleni-de-Munte, plaiu Teléjen. Apa sa e fórte limpede.

Balada locală spune:

Frumósă e Válénca
Cu apa sa cea dulce
Şi mândră-ĭ Teişanca
Când vine şi se duce

VĂLÉNCA, pădure a statuluĭ în întindere de 53 h. a. pendinte de com. Ceptura, plasa Cricov, formată din trupurile: Vălénca (50 h. a.), şi Siliştea (3 h. a.).

VĂLÉNCA-CEPTURA, numită şi «Cotrocénca» moşie a statuluĭ pe care la a. 1864 s'au împroprietărit parte din loc. com. Ceptura, pl. Cricov.

VĂRBILA, gârlă formată din maĭ multe isvóre ce es din pădurile com. Hârsa, pl. Podgoria, şi se véršă în rîul Cricov, tot în raionul com. Hârsa.

VĂRBILA, sat, face parte din C. R. Hârsa, pl. Podgoria. Are o pop. de 519 loc. (270 b. 249 f.) Aci e monastirea Várbila.

VĂRBILA, monastire fondată de Radu Voevod Basarab, la a. 1510. [1])

După Preotul Gr. Musceleanu, acéstă monastire s'a edificat la a. 1533 de Dragomirescu Spătar, basându-se pe urmĕtórea inscripţiune din frontispiciu:

«Acest hram (biserica) cu Adormirea Maici Domnuluĭ, s'a zidit de Jupan Dragomirescu, mare Spatar şi Jupân Toma Ban, Septembre în 14, din leatu 7041, i Jupân Caran Biv..... (aci literile lipsesc»).

Tot Părintele Muscelénu ne maĭ spune, că în biserica Vărbila este mormîntul luĭ Laiot Vodă Basarab, cu urmĕtórea inscripţie:

«Basarab Laiot Voevod, ce au fost tăiat de Radul Vodă Călugărul şi în pomenirea părinţilor sĕĭ, la anul 7043 (1535), luna Octombre, s'au pristăvit şi robul luĭ D-ḑeu Jupân Stanciu, marele Vistier, fie-ĭ pomenire».

[1]). C. Bilciurescu «Monastirile şi Bisericile din România».

Acéstă m-re a fost metoh al m-reĭ Mărgineni.

VĂRBILA CU TRUPURILE, moşie a statuluĭ, pendinte de m-rea Mărgineni, care pe periodul 1887-97 s'a arendat cu 6200 leĭ anual. De acéstă moşie aparţine şi trupul Benga din Buzĕu.

VĂRBILA, trup de padure a statuluĭ în întindere de 2470 h. a. pendinte de com. Podeni, pl. Podgoria, care, împreună cu trupul Pacălóia (208 .h. a.), formézä padurea Vărbila-Păcălóia.

VĂRBILA-PĂCĂLOAIA, pădure a statuluĭ în întindere de 2678 h. a. pendinte de com. Podeni, plasa Podgoria, formată din trupurile: Vărbila (2470 h. a.) şi Păcălóia (208 h. a.).

VĂRBILĂU, rîu, isvorăsce din muntele Rădila-Mare, udă comunele: Stefănescĭ, Livadea, Vărbilău; traverséză com. Poiéna-de-Vărbilău, plaiu Vărbilău şi Mălăescĭ, unde se vérsă în r. Teléjen.

In raionul com. Vărbilău priimesce văile: Slănicu, cu afluentele Valea Pietrósă, Stejarul, Cotuna, Băesci şi Surli.

VĂRBILĂU, plaiŭ, se marginesce la E. cu plaiul Teléjen şi o parte din plasa Podgoria, de care se desparte într'o mică parte cu rîul Slanicu şi comunele: Poiéna, Malăesci şi r. Teléjen.

La S. cu parte din plăşile Têrgşoru şi Filipescĭ; la V. cu plaiul Prahova şi plaiul Peleş; iar la N. cu Transilvania, de care se desparte prin munţiĭ Carpaţĭ.

Din punctul de vedere administrativ, plaiu Vărbilău se compune din 11 comune rurale, afară de Slanic, com. urbană, adică: Bertea, Cocorăsci-Misli, Cosminele, Livadea, Mălăescĭ, Poiéna-de-Vărbilau, Stefesci, Strâmbeni, Trestióra, Vâlcănesci şi Vărbilău.

Reşedinţa sub-prefectureĭ este în com. Slănicu.

Cea maĭ populată comună din plaiul Vărbilău este com. Mălăesci, apoĭ vin Strâmbeni, Vâlcănesci, Vărbilău. Cele maĭ puţin populate sunt: Trestióra, Poiéna-de-Varbilău şi Livadea.

Plaiul Vărbilău se împarte în regiunea muntósă, delurósă şi şesă. Cea maĭ mare din aceste regiunĭ este cea muntósă, iar cea maĭ mică este partea din urmă. Producţiunea

de căpetenie a regiuneĭ muntóse este prunăria, dar acéstă regiune maĭ produce tot felul de fructe, aclimatisate țěreĭ, ca : mere, pere, gutuĭ, nucĭ, vișinĭ, etc.

Cireșul, ca și dudul nu este cultivat, iar caisul maĭ nu se cunósce bine.

Pádurile, în cari acest plaiŭ este destul de bogat, produc tot felul de lemne, atât pentru ars, cât și pentru construcție. Elementul predominant este fagul. Stejarul și tufanul sunt aprópe esterminațĭ. Moliftul este de asemenea exterminat și în curînd, acest Chiparos al munților noștri, va lăsa dór numele sěu frumos, ca și frumusețea crăcilor ce-ĭ alcătuiesc, printre carĭ ciripesc paserile sělbatice. Bradul a ajuns aprópe de capětul aceleașĭ căĭ nenorocite.

Dintre animale domestice sunt : boĭ, vacĭ, caĭ, oĭ, porcĭ ; capre fórte puține ; catârĭ de loc. Dintre cele sělbatice sunt : lupĭ, maĭ mulțĭ ; urșĭ și vulpĭ, jderĭ și veverițe puține de tot ; iar ĭepurile maĭ nu se maĭ găsesce, fiind aprópe exterminat.

Pasěrĭ domestice sunt de tot felul, afară de bibilica care este aprópe a fi exterminată, iar curcanul urméză cu grăbire pe aceiașĭ cale.

Dintre pasěrile sělbatice, grangurul, podóba pasěrilor din téra Românéscă, ca și alte dintre aceste pasěrĭ sělbatice, ca găinușa, sitarul, etc., este pe cale complectă de pĭerdere.

Cereale nu se cultivă în acest plaiŭ, afară de porumb și fasole. Dintre legume se cultivă cartoful și varza.

Apicultura și sericicultura sunt capitalul mort al regiuneĭ.

Ocupația de căpetenie a populațiuneĭ muntene este : destilarea țuiceĭ și cócerea prunelor pe loșnițe. Eĭ nu cunosc fabricarea șlibovițeĭ, nicĭ uscarea prunelor în cuptóre sistematice, care le-ar aduce folóse marĭ.

Crescerea vitelor este iarășĭ una dintre ocupațiile populațiuneĭ, dar nu cu îngrijire, după regulile sciințeĭ. Meseriile sunt aprópe necunoscute și ĭérna tótă o pierd dormind sau stând prin cârciumĭ. Fórte puținĭ dintre eĭ se ocupă cu căratul lemnelor de prin pădurĭ, al săreĭ, pĭetreĭ, etc., sau cu tăiatul săreĭ prin localitățile salifere.

Regiunea delurósă coprinde comunele în care viticultura începuse a înflori și a se lăți pe o scară maĭ întinsă, adu-

cênd însemnate folóse; acéstă regiune, cu producţiunea eĭ, este nimicită prin filoxerare. In locurile viilor, se pun livedĭ de prunĭ. Ocupaţia locuitorilor e şi maĭ lângedă, de unde şi sărăcia maĭ pronunţată.

Regiunea câmpenéscă n'are producţiunile celor de sus, dar are în schimb cultura cerealelor. Folósele sunt maĭ marĭ. Gospodăria maĭ avută, căcĭ ocupaţiunea este maĭ activă. Iérna nicĭ femeile, nicĭ barbaţiĭ nu se îndeletnicesc cu nimic.

Rîurĭ însemnate are Teléjenul şi Cricovu-Sărat.

Din punctul de vedere al cultuluĭ, plaiu Vărbilău s'a împărţit în 13 parohiĭ, avênd şi 12 filiale.

Parohia Goruna (com. Cocorăsci-Misli), cu bis. parohială «sf. Voevodĭ» compusă din căt. Cocorăsci-Misli şi Ţipăresci (Mălăescĭ), avênd ca filiale bisericile «sf. Dumitru» şi «Isvorul Tămăduireĭ».

Parohia Bordeni-Marĭ (com. Bordeni), cu biserica parohială «Adormirea», compusă din căt. Bordeni-Micĭ şi Sârca, avênd ca filială biserica «sf. Nicolae».

Parohia Mălăesci-de-jos (com. Mălăesci), cu biserica parohială «sf. Voevodĭ», compusă din căt. Dumbrăvesci, Sfîrlénca şi Plopeni, avênd ca filiale bisericile «sf. Voevodĭ», «Cuviósa Paraschiva» şi «Adormirea».

Parohia Coţofenesci (com. Mălăesci), cu biserica parohială «sf. Dumitru», compusă din căt. Mălăesci-de-sus, avênd ca filială biserica «Adormirea».

Parohia Bertea, cu biserica parohială «sf. Apostolĭ», avênd ca filială biserica «sf. Treime».

Parohia Cosmina-de-jos (com. Cosminele), cu biserica parohială «Inălţarea Domnuluĭ», compusă din căt. Poïéna-Fresticĭ, Cosmina-de-sus, Podu-Ursuluĭ, avênd ca filială biserica «sf. Treĭ Erarhĭ».

Parohia Livadea, cu biserica parohială «Adormirea», compusă din căt. Podu-Ursuluĭ.

Parohia Poïéna-Varbilău (comuna Poïéna), cu bis. paroh. «sf. Dumitru».

Parohia Alunişu (com. Strîmbeni), cu bis. parohială «sf. Treĭ Erarhĭ».

Parohia Strâmbenĭ, cu biserica parohială «Duminica T. Sfinţilor».

Parohia Vărbilău, cu bise-

rica parohială «Cuviósa Paraschiva» avênd ca filială biserica «sf. Nicolae».

Parohia Vâlcănescĭ, cu biserica parohială «sf. Dumitru», compusă din căt. Cârjani şi Trestióra, avênd ca filiale bisericile «sf. Nicolae» şi «Cuviósa Paraschiva».

Parohia Scurtescĭ (comuna Stefescĭ), cu biserica parohială «Nascerea Maiceĭ Domnuluĭ», compusă din căt. Stefescĭ.

In plaiul Vărbilău, după cum se vede în tabloul de maĭ jos, se cultivă 122½ h. a. vie, adică:

COMUNA	H.A.	ARIĬ	COMUNA	H.A.	ARIĬ
Cocorăsci-Misli . .	20	—	Vărbilău	—	50
Mălăescĭ	69	—	Vâlcănescĭ . . .	30	50
Poĭéna-de-Vărbilău	2	50		122	50

VĂRBILĂU, comună rurală, plaiu Varbilău. Se crede că datéză de vr'o 250 anĭ.

Este situată pe văile apelor Vărbilău şi Slănicu, la 30 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 7 k. m. de reşedinţa plaiuluĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit. Populaţia sa e de 1699 locuitorĭ (842 b. 857 f.), în care intra şi 30 familiĭ de ţiganĭ.

Capĭ de familie sunt 433; contribuabilĭ 386; case de locuit 375.

In comună sunt două biserici: una veche, fondată cam de vr'o 80 anĭ, de Ion Teleanu şi Lazăr Moldovénu şi alta maĭ nouĕ, fondată de vre-o 17 anĭ de Nica Filip şi locuitoriĭ. Ambele bisericĭ sunt deservite de 2 preoţĭ.

Locuitoriĭ comuneĭ se ocupă mult cu cărăuşia. In comună sunt 20 dulgherĭ, 2 zidarĭ, 10 butarĭ, 3 rotarĭ, 5 ferarĭ. Produsul munceĭ l desfac în comună şi la oraşul Ploescĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ şi parte s'au împroprietărit la 1864. Atuncĭ s'a dat la 181 locuitorĭ, 477 h. a. din moşia Colţiĭ, proprietate a Eforieĭ din Bucurescĭ, şi a moşnenilor. Eĭ au 30 caĭ şi epe, 244 vacĭ, 8 bivolĭ, 40 capre, 365 oĭ, 461 porcĭ, 346 boĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Vărbilău, sunt treĭ morĭ.

Scólă există în comună de 5 anĭ. In anul trecut s'a frecuentat de 40 băețĭ, din numĕrul de 301 copiĭ (167 b. 134 f.), cu vêrsta de scólă. *Sciu carte 120 bărbațĭ și 20 femeĭ.*

Tótă suprafața comuneĭ e de vr'o 1500 h. a.

In raionul comuneĭ sunt câte-va isvóre, ce conțin puțină puciósă, fără să fie întrebuințată.

Când timpul e prielnic se fabrică în comună pênă la 7000 d. l. țuică și 12.000 d. l. vin.

Gândacĭ de mătase se cultivă prea puținĭ; stupĭ cu albine sunt 30. Pămêntul nu este prielnic la tótă cultura. Terenul cultivat dă, când este timpul favorabil, la un h. a. pênă la 8 h. l. grâu, 7 h. l. ovĕz și 9 h. l. porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 800 merĭ, 200 perĭ, 100 duḑĭ, 500 cireșĭ, 700 nucĭ. Liveḑile dau pênă la 1500 care fîn.

Comerciul se exercită în comună de 9 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ presintă la veniturĭ și cheltuelĭ leĭ 3200.

In comună sunt două șosele, înlesnind comunicația spre com. urb. Slănicu și Livadea.

E brăzdată de vîrfurile: Măgura, Tâmpa, Via Popi și Gâlma, tóte acoperite cu pădurĭ, printre care se află și petece de pășunĭ.

E străbătută de la N. la S. de gârla Vărbilău, în care, la punctul numit «Gândescĭ» se vérsă apa Slănicu, și de văile: Stejaruluĭ, Petrósa, Cotuni, Surli, Băesi (v. l. r.).

Se mărginesce la N. cu com. Slănicu și Livadea, la S. cu com. Poĭéna-de-Vărbilău, la E. cu com. Bughiile și la V. cu Trestióra.

VĂRBILĂU, deal în com. și pl. Vărbilău, pe care se cultivă ½ h. a vie.

VĂRBILĂU, pădure a statuluĭ în întindere de 500 h. a. pendinte de com. Vărbilău, plaiu Vărbilău, formată din trupurile: Valea Bisericeĭ (200 h. a.) și Măgura-Urzicari (300 h. a.).

VÂJIITOAREA, cascadă. Valea Câmpuluĭ, ce isvorăsce din munțiĭ Vrăbiescĭ, com. Bréza-de-sus, plaiu Prahova, în cursul sĕu, deschide o prăpăstiósă vale, numaĭ de stâncĭ, numită «Vîjiitórea» din causa sgomotuluĭ ce face apa, când cade din cascadă în cascadă.

VÂLCĂNESCI, sat, face parte din C. R. Vâlcănescĭ, pl. Vărbilău.

VÂLCĂNESCĬ, ape minerale conţinênd puciósă, iod, sare şi fier, situate sub un deal din com. Vâlcănescĭ, plaiu Vărbilău, proprietatea d-luĭ Dimitrie Păcureţénu. Se găsesc în apropiere de gara Plopenĭ.

Sunt bune contra reumatismuluĭ şi sifilisuluĭ. Au fost analisate, dar nu se scie cu siguranţă când. Se administréză de proprietar. Stagiunea balneară începe la 1 Iunie şi se termină la 31 August.

VÂLCĂNESCĬ, deal în com. Vâlcănescĭ, plaiu Vărbilău, pe care se cultivă 30 ½ h. a. vie.

VÂLCĂNESCĬ, comună rurală, plaiu Vărbilău. Nu se scie cu siguranţă anul înfiinţăreĭ eĭ; se scie însă că pe la 1450 exista aci un schit de călugărĭ.

Este situată pe văile gârlelor Cosmina şi Sărata, la 35 k. m. departe de capitala judeţuluĭ, şi la 20 k. m. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se compune din 2 cătune: Vâlcănesci şi Cârjari, avênd o populaţiune de 1170 locuitorĭ, în care intră şi 43 familiĭ de ţiganĭ.

Capĭ de familie sunt 376; contribuabilĭ 271; case de locuit 410.

In comună sunt 2 bisericĭ; una fórte veche şi reparată în 1869 şi a doua, adĭ parohie, fondată de rĕposatul Dimitrie Păcureţénu, în anul 1859. Ambele bisericĭ sunt deservite de doĭ preoţĭ.

Puţinĭ locuitorĭ se ocupă cu rotăria şi dulgheria.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ. 222 s'au împroprietărit la 1864 pe diferite proprietăţĭ şi cu diferite pogóne, moşiile fiind dintre cele de munte. Eĭ au 53 caĭ, 436 boĭ, 152 vacĭ, 15 capre, 550 oĭ, 348 porcĭ.

In raionul comuneĭ. pe rîul Cosmina, e o singură móră.

Scólă există în comună de la 1881. S'a frecuentat în anul trecut de 72 băeţĭ şi 3 fete, din numĕrul de 185 copiĭ (125 b. 60 f.), cu vêrsta de scólă. *Sciu carte 48 bărbaţĭ şi 10 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o supra-faţă de 3500 h. a.

Ţuică se fabrică în comună pênă la 13.000 d. l. Gândacĭ de mătase se cultivă în micĭ cantităţĭ; stupĭ cu albine sunt puţinĭ.

In comună nu se cultivă de cât puţin porumb. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 400 merĭ, 200

perĭ, 270 dudı, 300 cireșĭ, 380 nucĭ. Livedile dau pênă la 300 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 4 cârciumarĭ.

O singură sosea comunală are și ĭ înlesnesce comunicația spre Trestióra și Cosmina.

In partea de N. şi V. are dealurĭ frumóse, acoperite cu poımĭ, islaz și mărăcinı. E udată de gârlele: Cosmina, Sărata și Lespedea și de văile: Mocanuluĭ, Hodoróga, Rîpilor, Isvoruluĭ, Mandi, Ursuluĭ, Burti, Cu Nucĭ, Poĭéna-cu-Scaiu, Dragna, Rîpile.

VÂLCEAUA LUNGĂ, vâlcea, com. Mărgineni-de-jos, pl. Filipescĭ.

VÂLCEAUA DE LA VÂLCELE, vâlcea, isvorăsce din raionul com. Cornu, plaiu Prahova, și se vérsă în rîul Câmpinița, între orașul Câmpina și com. Cornu.

VÎNA, isvor, curge din partea de N. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, ia direcția de la N. la S. și se vérsă în gârla Sirul-Mare pe partea stângă, tot în raionul com. Star-Chiojdu.

VÎRFU (La-), pădure în com. Târlesci, plaiu Teléjen.

VÎRFU, localitate în com. Posescĭ, plaiu Teléjen.

VÎRFU ĂL MARE, deal în com. Provița-de-jos, plaiu Prahova, numit ast-fel pentru-că vîrful luı este maĭ mare ca alte vîrfurĭ dupe lângă el.

VÎRFUL BONCIULUĬ, munte la E. de com. Comarnic, plaiu Peleș.

VÎRFU CETĂȚELEĬ, piscul cel maĭ înalt al dealurilor din com. Drajna-de-jos, plaiu Teléjen, între Drajna-de-sus și Homorîciu, din care vîrf se póte vedea tot plaiul Teléjen și chiar orașul Ploescĭ.

Vîrful Cetățeleĭ este gulerat nu de natură, ci de mână omenéscă, *ceia ce ne face să credem, după cum dice poporul, ca în acest vîrf ar fi fost o cetate întărită cu zidurı, dar carĭ adĭ nu se maĭ văd.*

VÎRFUL COASTEĬ, deal la S. de com. Călugărenı, plasa Cricov.

VÎRFUL DEALULUĬ, deal în partea de N. a com Bordeni, pl. Prahova, numit așa din vechime, fiind maĭ ridicat ca cele-l'alte. Este acoperit cu viı, acum filoxerate, și pomĭ roditorı.

VÎRFUL DORULUÏ, deal, com. Gura-Vitióreï, plaiul Teléjen, ce servă de păşune vitelor.

VÎRFUL DORULUÏ, vîrful cel maï înalt al dealuluï Scăioşĭ, com. Scăioşĭ, plaiu Teléjen.

VÎRFUL CU DOR, pisc înalt de 2288 metri d'asupra niveluluï Măreï Negre. De la Sinaia la Vîrful cu Dor este o potecă de cal care urcă, urcă neîncetat, trece de limita pădurilor şi, ocolind stâncĭ şi prăpăstiĭ, încalecă muchea pentru a se coborî pe clina cea-l'altă. în valea rîuluĭ Ialomiţa.

O dată sus pe crésta, se înalţă în stânga Vîrful cu Dor, unde se face escursiunĭ Duminica de la Sinaia. De aci vederea se întinde încolo departe pe vale, pênă la Câmpina şi Băicoiŭ.

Versiunĭ deosebite s'au stabilit asupra tutulor legendelor carĭ acopĕr munţiĭ Bucegilor, afară de nepreţuitele legende ale M. S. Regineĭ, de carĭ am rĕmas fermecaţĭ, citindu-le.

Nicolae, un bĕtrân din Peroşiţa, jud. Dâmboviţa, ne încredinţéză că cele ce se spun de Vîrful cu Dor, nu sunt basme; că, într'adevĕr, acum vr'o 50 de anĭ, un cioban ar fi mas acolo o iarnă întreagă, dar aceasta nu din focul iubireĭ, ci în urma unuĭ «mi e c'oiŭ face-o». prin care s'a legat cu baciul sĕu, pe 20 de mióre.

A stat el cum a stat tótă iérna, într'o colibă ce-şĭ o făcuse în vîrful munteluĭ, dar în primă-vară, când a fost oile să urce la deal, şi-a dat sufletul de un dor de piept, care-l luase în timpul viscoluluĭ; şi, când ciobaniĭ au sosit la el, l'au găsit mort şi l'au îngropat pe muchia munteluĭ. Acum chiar, alăturĭ cu potecă, pe soseaua care légă Vîrful cu Dor cu Furnica, se póte vedea culcată pe un aşternut de piétră, o cruce ce se zice că păzesce mormîntul ciobanuluĭ.

Intemperiile au ros literile ce au fost săpate pe cruce, şi pe piciorul eĭ nu se maĭ cunósc de cât cuvintele: Robul luĭ Dumnedeŭ.

Tot Vîrful cu Dor este presărat cu nisce floricele numite *anemone alpine* sau dediţeĭ de munte, carĭ în Maiŭ şi Iunie înfloresc şi smălţéză pajiştea verde cu florĭ albe-roşietice, şi carĭ maĭ târziu, când flórea cade, 'şĭ îmbracă seminţele cu fulgĭ de catifea.

Acest ranunculaceu se găsesce pe muntele Brocken în Harz, unde este în așa mare stimă, în cât pe cărarea ce duce pe munte sunt placarde prin carĭ se rógă călĕtoriĭ să respecte *anemona alpină* și să nu o rupă.

VÎRFUL LUĬ DRĂGAN, munte, com. Predeal, pl. Peleș, care împreună cu munțiĭ Susaiu, Retivoiu, Fața Găvaneĭ, jumĕtate din Lacul Roșu, jumĕtate din Podurile, Unghia-Mică și Coștila cu Vîrful Omuluĭ, a aparținut familieĭ Dudescilor, de la care, la a. 1804 a trecut în posesiunea unuĭ cămătar Băltărețu.

Astă-ḑí se stăpânesce de M. S. Regele Carol I, și a fost cumpĕrat, împreună cu munțiĭ de maĭ sus, în Maiŭ 1892, de la Manuk-Bey, pe prețul de 850,000 leĭ.

VÎRFUL LUĬ GAGEL, munte ce se vede existând în tóte documentele de posesiune ale familieĭ Filipescu, și ca făcênd parte din domeniul acestor proprietățĭ, dar care, cu tóte căutările făcute de ingineriĭ Fischtum și Papadopol la a. 1846, nu l'au găsit.

Nicĭ ciobaniĭ, nicĭ locuitoriĭ nu pot da nicĭ o deslușire asupra acestuĭ munte. Nu cumva o fi muntele Gagu de la Sinaia?

VÎRFUL LUĬ GĂVAN, munte, com. Predealu, pe care Medelnicerul Const. Filipescu l'a vîndut la a. 1794 vĕruluĭ sĕu Dinu Cantacuzino Paharnicul, împreună cu alțĭ munțĭ, carĭ, dupe cum spun actele: se «vor împărți frățesce cu copiiĭ frateluĭ sĕu, Stolnicul Răducan Filipescu».

VÎRFUL GÂRLIGI, deal ce-ĭ maĭ zice și *Cheia lui Grumazĭ*, situat în partea de N. și E. a com. Cornu, pl. Prahova. Servă de pășune pentru vitele locuitorilor.

VÎRFUL GÂSCEĬ, plaiŭ, com. Slănicu, plaiu Vărbilău.

VÎRFUL GLIGORILE, veḑĭ Lespedea.

VÎRFUL LUĬ GUREȘ, plaiŭ, com. Slănicu, plaiu Vărbilău.

VÎRFUL MOȘOROAIA, deal în com. Salcia, plasa Podgoria, pe care se cultivă cereale.

VÎRFUL NEGRAȘULUĬ, trup de

pădure a statuluĭ, pendinte de com. Teșila, pl. Peleș, care, împreună cu trupurile: Gâlma, Carabanu, Lacurile cu Rusu, Rusu-de-jos, Prislopu și Podurile, forméză pădurea Teșila, ce are o întindere de 5.000 h. a.

VÎRFUL PĔRULUĬ, deal la V. de com. Olteni, plaiu Teléjen.

VÎRFUL PIETRI, culme pe dealul Vlădanu, com. Provița-de-jos, plaiu Prahova, numit ast-fel căcĭ e formată numaĭ din piétră. La pólele acestuĭ deal este situată com. Provița-de-jos.

VÎRFUL PIETRI, localitate în com. Apostolache, plasa Podgoria, unde se găsesce multă piétră.

VÎRFUL PIETRI, trup de pădure a statuluĭ în întindere de 12 h. a. pendinte de com. Apostolache, plasa Podgoria, care împreună cu trupurile: Lacu Trestiatu (35 h. a.), Ursóia (41 h. a.), Valea Păcureĭ (150 h. a.) și Răcorelele (17 h. a.), forméză pădurea Apostolache.

VÎRFUL PISICEI, cel maĭ înalt vîrf pe dealul Predeal, com. Opărițĭ, plaiu Teléjen. Se crede că s'a numit ast-fel de la pisicile sălbatice, ce se vînau pe acest pisc.

VÎRFUL POENI, culme pe dealul Vlădeanu, com. Provița-de-jos, plaiu Prahova, numit ast-fel pentru-că de aci începe com. Poĭéna.

VÎRFUL SURDESCILOR, vîrf de munte numit și «In vîrf la Pietricica» com. Bréza-de-sus, plaiu Prahova.

VÎRFUL ȘINDRILEĬ, plaiŭ, com. Târlesci, pl. Filipescĭ.

VÎRFUL LUĬ TACHE, deal situat pe stânga gârleĭ Ogretinu, com. Ogretinu, pl. Teléjen, numit și «dealul Plopișilor».

VÎRFUL ȚIGANU, munte la N. com. Bĕtrâni, plaiu Teléjen, situat la frontiera țĕreĭ despre Transilvania.

VÎRFUL VIEĬ, deal, com. Valea Lungă, pl. Prahova, numit ast-fel de la viile ce au fost aci și carĭ au început a se filoxera, replantându-se acum din nou. Aci se află și un platou frumos.

VÎRFUL ZIMBROAIEĬ, pisc al dea-

lului Zimbróia, com. Predealu, plaiu Teléjen.

VÎRTEJARĬ, numire ce se maĭ dă căt. Cosmina-de-jos, pl. Vărbilău.

VÎRTEJELE, vîrf de deal, com. Valea Lungă, plaiu Prahova, numit ast-fel de la un drum învîrtit, ce se află pe aci.

VÎRTEJUL, munte la N. com. Bĕtrâni. plaiu Teléjen.

VERMĂNAREA, muntișor pe malul gârleĭ Zeletinu, com. Posescĭ, plaiu Teléjen, pe care sunt pășunĭ pentru vite.

In pólele acestuĭ muntișor, sunt nisce localitățĭ unde se presupune a fi sare. Tot în acest munte curge un isvor cu apă sărată.

VEZUNIILE, gârliță, isvorăsce de la N. com. Salcia, pl. Podgoria, se împreună în raza comuneĭ cu isvórele: Ciuciuru, Bîlcilor, Păcureĭ, Onceĭ, Stupina Popi, Burlacu, Câĭnele și Vulpea și formézā gârla Salcia. Acéstă vale e acoperită cu pădure.

VIA CAȚAONULUĬ, deal, com. Livadea, pl. Vărbilău, numit ast-fel de la un bĕtrân, Ion Cațaonu, care a plantat cel d'ântêiu vie pe acest deal. Adĭ e acoperit cu pădure.

VIA POPEĬ (Vîrful-), deal în partea de V. a com. Vărbilău, plaiu Vărbilău, acoperit cu pădure, printre care se află și poenĭ.

VIĬ TĂTĂRĂSCĬ, vedĭ Vitióra, sat.

VIEĬ (Vîrful-), localitate isolată în com. Cosminele, pl. Vărbilău, numită ast-fel de la via ce a fost sădită odinióră acolo.

VIILOR (Valea-), deal în partea de E. a căt. Cuibu, Com. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria, acoperit cu viĭ, livedĭ și islaz.

VIIȘOARA, sau Pierla, pârâiaș ce încinge com. Pucheni-Marĭ, pl. Crivina, în partea de V. și S. Isvorăsce din com. Têrgșorul, curge spre S. E. și se vérsă în rîul Prahova, aprópe de com. Buda-Palanga.

VIIȘOARA, apă formată din diferite isvóre, vine din raionul com. Têrgșoru-Vechiŭ, pl. Têrgșor, și se vérsă în apa Leaotu.

VIIȘORU, deal în partea de E.

a com. Moreni, pl. Filipescĭ, plantat cu vie.

VIEZUINEĬ, vâlcea ce servesce de hotar între com. Talea, pl. Peleș și moșia Ocineĭ, în partea de E. a com. Talea.

VINELE, loc isolat în com. Teișani, plaiu Teléjen.

VITIOARA, sat, face parte din C. R. Opărițĭ, pl. Teléjen. Are o pop. de 644 loc. (318 b. 326 f.). Este situat în centrul comuneĭ.

Primiĭ locuitorĭ stabilițĭ aci au cultivat maĭ ânteiŭ via, pe care a găsit'o prin nisce viĭ vechĭ părăsite, numite de bĕtrânĭ «Viĭ Tătărăscĭ» și ast-fel a rĕmas numele satuluĭ de Vitióra.

Aci e o biserică fondată de locuitorĭ la anul 1841.

VITIOARA, vale, com. Opărițĭ, plaiu Teléjen.

VITIOARA, lac în mijlocul căt. Vitióra, com. Opărițĭ, pl. Teléjen, în care se vérsă gârla Stupina, avênd și un canal de scurgere în pârâul Copăcenĭ, com. Opărițĭ.

VITIOARA, numire ce purta în vechime com. Opărițĭ, pl. Teléjen.

VITIOARA, moșie a statuluĭ pendinte de Mitropolia din Bucurescĭ, Horezu și Radu Vodă, care pe periodul 1885-95 s'a arendat cu 4400 leĭ anual.

VITNĂUL, rîu, înconjóră com. Cornurile, plasa Câmpu, la V. S. E.

VIȘINESCI, sat, face parte din C. R. Valea-Lungă, plaiu Prahova. Este situat spre N. de comună și are o pop. de 96 loc. (51 b. 45 f.).

VLAD (Valea-luĭ-), vale, isvorăsce de sub un pisc din Poĭéna Hoților și se vérsă în Provița, pe malul stâng. Are direcția de la E. la V.

VLAD (Podul-luĭ-), șeș în raionul com. Ogretinu, pl. Teléjen. S'a numit ast-fel dupe numele posesoruluĭ sĕu.

VLĂDANU, deal, începe din partea de N. a com. Provița-de-jos, plaiu Prahova, se prelungesce în formă de semi-cerc către E. și S., formând culmile : Mestecenĭ, Vîrfu-Poeni și Vîrful Pietreĭ.

Din aceste dealurĭ se ramifică dealurile numite : Durda, plaiul Nisipuluĭ și Piétra Nea-

gulu. Se dice că-şĭ a luat numirea de la un locuitor anume Vlad, care-şĭ stabilise locuinţa la pólele luĭ.

Este acoperit cu pădure măruntă şi la pólele luĭ sunt livedí, islazurí, pomĭ şi puţină cultură de porumb.

VLĂDANU (Muntele-), isvor de apă minerală, situat sub munte în apropiere de gara Câmpina, com. Proviţa-de-jos, pl. Prahova, aparţinênd D-luĭ G. Gr. Cantacuzino. Apa sa conţine pucióśă şi pênă acum n'a fost analisată chimicesce.

VLĂDENI, moşie a statuluĭ pendinte de m-rea Mărgineni, care pe periodul 1888-93 s'a arendat cu 19.050 leĭ anual, în plus 1680 leĭ plată de pădurarĭ şi confiniştĭ.

VLĂDENI-MĂRGINENĬ, com. rurală, pl. Têrgşor. O legendă locală spune că s'ar fi înfiinţat pe la 1573.

Este situată pe malul gârlelor Proviţa şi Crovu-Dulce, la 18 k. m. departe de capitala judeţuluĭ şi la 8 k. m. de a plăşeĭ.

Se compune din 3 cătune: Vlădeni, Códa Isvoruluĭ şi Zahanaua, avênd o populaţiune de 2600 loc. (1200 barb. 1400 femeĭ), în care intră şi 60 familiĭ de ţiganĭ.

Capí de familie sunt 450; contribuabilí 381; case de locuit 450.

In comună e o biserică fondată la a. 1802 şi reparată în 1880, deservită de un singur preot.

Afară de agricultură, 20 locuitorĭ se maĭ ocupă cu rotăria.

Produsul munceĭ l desfac la oraşul Ploescĭ.

238 locuitorĭ s'au împroprietărit la 1864, pe moşia Vlădeni, din care li s'au dat 687 h. a. şi 56 pe moşia Códa-Isvoruluí din care li s'au dat 143 h. a. In comună sunt 400 boĭ, 250 vacĭ, 260 caĭ, 1300 oĭ, 100 capre, 800 porcĭ, 12 bivolĭ.

Pe iazul din gârla Prahova e o pivă şi o móră.

Scóla datéză în comună de la 1878. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul trecut de 30 copiĭ, din numĕrul de 313 copií (169 b. 144 f.), cu vêrsta de scólă. *Sciu carte 30 bărbaţí, 12 femeĭ.*

Tótă comuna se întinde pe o suprafaţă de 4100 h. a.

In termen mediu se cultivă aci pênă la 500 d. l. ţuică.

Gândacĭ de mătase nu se

cultivă; stupĭ cu albine sunt 50.

Terenul nu e prielnic cultureĭ, cultivându-se puțin grâu, ovĕz și porumb. Dintre pomí roditorĭ sunt : 400 merĭ, 350 perĭ, 100 dudí, 500 cireșĭ, 200 nucĭ, etc., iar livedile dau 120 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 8 cârciumarĭ.

Bugetul comuneĭ pe anul financiar 1894-95 presintă la veniturĭ suma de leí 6921 și la cheltuelĭ 6888,66.

In comună sunt 2 șosele : una spre Dârmonescĭ și alta spre Mănescĭ.

E udată la E. de rîul Prahova și la V. de rîul Cricovu-Dulce.

Se mărginesce la N. cu com. Dârmonesci, la S. cu com. Mănesci, la V. cu com. Băleni din jud. Dâmbovița și la E. cu Têrgșoru-Nou.

VLĂDENI, sat, face parte din C. R. Vlădeni-Mărgineni, plasa Têrgșor.

VLĂSCENI, vale, com. Gura-Vitióreĭ, plaiu Teléjen.

VLĂSCENILOR, poiénă situată în partea de S. a com. Bughiile, plaiu Teléjen.

VLĂSCENILOR (Valea-), gârliță, isvorásce de la S. V. de com. Bughiile, plaiu Teléjen, și se vérsă în gârla Bughea, tot în raionul com. Bughiile.

VOÏCULUÍ, cóstă, com. Târlescí, plaiu Teléjen.

VOÏCULEȚÍ, gârliță, isvorásce din malul Voïculețĭ, com. Filipesci-de-Pădure, plasa Filipescĭ, și se vérsă în gârla Roșióra.

VOICULEȚÍ, mal, loc isolat, com. Filipesci-de-Pádure, pl. Filipescĭ.

VORNICUL (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a 1883, pe moșia muntele Vornicu, pendinte de com. Comarnic, plaiu Peleș.

VORNICUL, munte, proprietatea d-luĭ G. Gr. Cantacuzino.

VRĂBIESCI, munte, com. Bréza-de-sus, plaiu Prahova. De aci isvorăsce Valea Câmpuluĭ, vale prăpăstióṡă, pe unde apa cade numaĭ în cascade și se vérsă în rîul Prahova, pe malul drept.

VRĂNESCI, deal în partea de V. a com. Păcurețĭ, pl. Podgoria;

acest deal are direcţia de la N. la S. A fost plantat cu viĭ, carĭ s'au distrus de filoxeră. Astă-ḑĭ, parte din dealurile com. Păcureţĭ servesc de islaz, parte pentru cultura porumbuluĭ.

VULPEA, pârâu, isvorăsce de la N. E. com. Salcia, pl. Podgoria, se împreună în raza comuneĭ cu isvórele Ciuciuru, Bâlcilor, Păcureĭ, Oanceĭ, Stupina Popeĭ, Burlacu şi Câinele, şi forméză gârla Salcia.

VULPEA sau Bârseanu, munte în partea de N. a căt. Scurtescĭ, com. Stefescĭ, plaiu Vărbilău.

VULPEA, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Muntele Vulpea, pendinte de com. Strâmbenĭ, plaiu Vărbilău.

VULPEĬ (Poïéna-), Vîrf de deal situat la N. de com. Gornetu-Cuib, plasa Podgoria, acoperit cu pădure. Acest vîrf este maĭ înalt de cât Vîrfurile Năstăsoaia şi Făşiilor. Se spune că în vechime o vulpe îşĭ avea culcuşul în poïéna acestuĭ vîrf, şi de aci i s'a dat numirea de Poïéna Vulpeĭ.

VULPESCĬ, numire ce se maĭ dă căt. Sfîrlănescĭ din com. Máläescĭ, plaiu Vărbilău.

VULTURULUĬ, pisc, com. Slănicu, plaiu Vărbilău.

Z.

ZAHANA, numire veche a căt. Fundenĭ, com. Scăioşĭ, plaiu Teléjen.

ZALHANA, sat, face parte din C. R. Vlădeni-Mărginenĭ, plasa Têrgşor.

ZALHANAUA, sat, face parte din C. R. Negoescĭ, pl. Têrgşor. Este situat pe loc şes, pe marginea apeĭ Leaotu. Are o pop. de 56 loc. (27 b. 29 f.).

Aci, se ḑice, locuiau o dată fórte mulţĭ Bulgarĭ şi Sârbĭ, care se ocupau cu tăerea vitelor marĭ şi micĭ (de unde i se ḑice Zalhanaua). Tot aci, altă dată se făcea têrg mare de vite, cuţitărie şi altele, şi cu ocasiunea înfiinţăreĭ clăceĭ s'a pustiit, rĕmânênd numaĭ câteva case, ce sunt şi aḑĭ.

Aci e o biserică fondată de

locuitorĭ la a. 1811 şi reparată în anul 1893.

ZAMFIRA, monastire de călugăriţe, fondată la a. 1857 de Mitropolitul Nifon şi cu ajutorul altor Arhimandriţĭ, în ḑilele Căĭmăcămieĭ luĭ Alexandru Dumitru Ghica Voevod.

La facerea acesteĭ monastirĭ a contribuit fórte mult şi stareţul Iftimie de la monastirea Ghighiu, cu banĭ şi osteneală.

Şi-a luat numele de Zamfira, dupe satul Zamfira.

Este situată pe o câmpie întinsă, lângă rîul Teléjen, 2 ore departe de Ploescĭ, în drumul Vălenilor.

Acéstă monastire se administrează de o stariţă, ajutată în partea administrativă de un consiliu economic şi în cea duhovnicească de un consiliu spiritual.

Călugăriţele în număr de 46, pe lângă serviciul bisericeĭ lucréză şi la mohair, pânzeturĭ, covóre şi alte lucrurĭ de mână.

ZAMFIRA sat, face parte din C. R. Măgurelele, pl. Podgoria.

ZAMURA, (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Muntele Zamura, pendinte de com. Sinaia, plaiu Peleş.

ZAMURA, munte, traverséza mijlocul com. Predealu, pl. Peleş, şi este renumit prin pădurile séle de fag, pentru nenumĕratele stâne de oĭ, pentru bogatele luĭ păşunĭ şi locurĭ de fâneţe.

Asta-ḑĭ este în posesiunea D-luĭ G. Gr. Cantacuzino.

Se scie că, un anume Aslan, venit din Rucăr în Azuga, a înfiinţat aci, pe la anul 1830, prima fabrică de sticlărie, asortând'o cu material brut pentru fabricaţiune din carierile din Zamura.

ZAMURA, vale, isvorăsce de la S. E. de com. Predealu, pl. Peleş, de sub pólele munteluĭ Zamura, curge de la E. spre V. şi se vérsă în rîul Prahova, pe ţĕrmul stâng, în căt. Poĭéna-Ţapuluĭ.

ZĂGANU, pădure particulară supusă regimuluĭ silvic, pe moşia Muntele Zăganu, com. Măneciu-Ung., pl. Teléjen.

ZĂLOJILOR, vale, com. Drajna-de-jos, plaiu Teléjen.

ZĂNOAGA, (Munchia-), muchie de deal înalt în com. Bréza-de-sus, plaiu Prahova.

ZĂNOAGA, sat, face parte din C. R. Netoţi, plasa Câmpu.

ZĂNOAGA, Babeşu şi Bratocea (Munţiĭ-), moşiĭ ale statuluĭ pendinţĭ de m-rea Snagov, carĭ pe periodul 1888-93 s'au arendat cu 2800 leĭ anual, în plus 480 leĭ plată de pădurarĭ.

ZĂNOAGA-MORTULUĬ (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moşia Muntele Zănóga-Mortuluĭ, pendinte de com. Comarnic, pl. Peleş.

ZĂNOAGA-SUBŢIRE (Muntele-), pădure particulară supusă regimuluĭ silvic încă din a. 1883, pe moşia Muntele Zănóga-Subţire, pendinte de com. Teşila, plaiu Peleş.

ZĂPODIA, poĭénă în partea de N. a com. Proviţa-de-sus, pl. Prahova.

ZĂPODIA, localitate lângă Muntele Verde, în partea de N. E. a com. Slănicu, plaiu Vărbilău, *unde este o carieră de piétră din care se fabrică ipsos.*

ZĂPODIĬ, localitate în partea de N. a com. Star-Chiojdu, pl. Teléjen, unde se vĕd nisce gropĭ, *despre carĭ locuitoriĭ spun că ar fi fost facute de Tătarĭ.*

ZĂPODIEĬ (Muchia-), muche de deal în com. Bréza-de-sus, plaiu Prahova.

ZĂVOIA, mahala din C. R. Cocorăsci-Misli, plaiu Vărbilău.

ZĂVOIU (Vîrful-), loc isolat, com. Strâmbeni, pl. Vărbilău.

ZBOII.OR, plaiŭ la S. de com. Târlescĭ, plaiu Teléjen, pe care se află pădure şi locurĭ de păşune.

ZELETINU, câmpie mare în raionul com. Posescí, pl. Teléjen.

ZELETINU, gârlă, isvorăsce din lunca Zeletinu, com. Posescĭ, curge către E. în zigzag, prin com. Târlescĭ, pl. Teléjen, şi se vérsă în gârla Bâsca, pe teritorul jud. Buzĕu.

ZELETINU, moşie în partea de E. a com. Rîncezí, pl. Teléjen.

ZIDURI, deal cu direcţia S. E., com. Diţescĭ, plasa Filipescĭ.

Şi trage numirea—spun locuitoriĭ—de la nisce urme de ziduri vechĭ, carĭ, aşa e legenda, ar fi fost nisce case de craĭ.

Pe el se cultivă viţă, sunt prunĭ, nucĭ şi merĭ. Parte servă şi de păşune vitelor, fiind distruse de filoxeră.

ZILIŞTEA-TRESTIENI (Muntele-), proprietate a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucurescĭ, pendinte de m-rea Sinaia, com. Teşila, plaiu Peleş, care împreună cu moşiile Negraşu şi Saşilor, au o întindere de 1246 h. a. (1044 h. a. suprafaţă împădurită şi 200 h. a. pământ cultivabil şi fîneţe). In total s'au arendat cu 8422 leĭ anual.

ZIMBROAIA, deal în partea de E. a com. Predeal, pl. Teléjen. Acest deal are spre N. un pisc înalt, numit «Vîrful Zimbróiceĭ». Dealul începênd de la N. se prelungesce către S. Tot spre N. are păcurĭ, şi în cea maĭ mare parte servă de păşune vitelor. Maĭ spre S., aprópe de căt. Sărariĭ, este bun pentru cultură şi priesce maĭ ales porumbuluĭ şi livedilor de prunĭ. Dealul Zimbróia, trecênd în căt. Sărari ia numirea de dealul Sărari. Şi aci e acoperit cu pădurĭ, livedĭ de prunĭ şi fînéţă, maĭ cultivându-se şi porumb.

ZIMBROAIA, sat, face parte din C. R. Predealu, plaiu Teléjen. Are o pop. de 312 loc. (160 b. 152 f.). S'a numit astfel de la zimbriĭ, aşa se spune, ce se găsiau orĭ-când pe acéstă vale.